Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 22 stycznia 2026 r.
(OR. en)

5600/26

Międzyinstytucjonalny numer referencyjny:
2026/0013 (COD)

TELECOM 28
CYBER 28
COMPET 76
MI 57
FIN 101
CODEC 89
IA 14

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	21 stycznia 2026 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2026) 16 final
Dotyczy:	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie sieci cyfrowych, zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120, dyrektywę 2002/58/WE i decyzję nr 676/2002/WE oraz uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1971, dyrektywę (UE) 2018/1972 i decyzję nr 243/2012/UE (akt w sprawie sieci cyfrowych)

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 16 final.

Zał.: COM(2026) 16 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.1.2026 r.
COM(2026) 16 final

2026/0013 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie sieci cyfrowych, zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120, dyrektywę 2002/58/WE i decyzję nr 676/2002/WE oraz uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1971, dyrektywę (UE) 2018/1972 i decyzję nr 243/2012/UE (akt w sprawie sieci cyfrowych)

{SEC(2026) 14 final} - {SWD(2026) 13 final} - {SWD(2026) 14 final}

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Jak stwierdzono w programie polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”[1], łączność ma kluczowe znaczenie dla transformacji cyfrowej, której celem jest zapewnienie do 2030 r. powszechnego dostępu do gigabitowych sieci szerokopasmowych i sieci 5G na obszarach zaludnionych. Solidne, szybkie i bezpieczne sieci umożliwiają rozwój umiejętności cyfrowych, innowacje biznesowe (sztuczna inteligencja (AI), chmura), podstawowe usługi administracji elektronicznej/usługi w zakresie zdrowia. Umożliwiają one również zniwelowanie przepaści cyfrowej, zapewniając uczestnictwo sprzyjające włączeniu społecznemu i konkurencyjność w całej UE. Łączność to nie tylko dostęp. Łączność wiąże się również z wymianą danych w czasie rzeczywistym, która ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia przez UE szerszych celów cyfrowych oraz dla wspierania prawdziwie połączonego i dostatniego społeczeństwa.

Kluczowe znaczenie mają nowoczesne i uproszczone ramy prawne, które zachęcają do przejścia z dotychczasowych sieci na wysokiej jakości sieci światłowodowe 5G i 6G oraz infrastrukturę opartą na chmurze, a także do zwiększenia skali przez świadczenie usług i operacje transgraniczne. Zwrócono na to uwagę również w wynikach konsultacji rozpoznawczych dotyczących przyszłości sektora łączności elektronicznej i jego infrastruktury (2023 r.)[2], a następnie w białej księdze Komisji „Jak sprostać potrzebom Europy w zakresie infrastruktury cyfrowej” (2024 r.)[3], a także w odpowiedzi na zaproszenie do zgłaszania uwag dotyczących aktu w sprawie sieci cyfrowych (2025 r.)[4].

Z kolejnych analiz strategicznych, w tym ze sprawozdań Letty[5], Draghiego[6] i Niinistö[7], oraz z komunikatu Komisji „Kompas konkurencyjności dla UE”[8] również wynika, że najnowocześniejsza infrastruktura sieci cyfrowych ma kluczowe znaczenie dla przyszłej konkurencyjności gospodarki, bezpieczeństwa i dobrobytu społecznego UE. Dostępność wysokiej jakości, niezawodnej i bezpiecznej łączności dla użytkowników końcowych i kluczowych sektorów gospodarki jest niezbędna.

Jednocześnie w sprawozdaniach Letty i Draghiego podkreślono, że jednolity rynek łączności elektronicznej pozostaje rozdrobniony, a europejscy operatorzy nadal napotykają bariery w prowadzeniu działalności transgranicznej i zwiększaniu skali działalności, co ogranicza ich zdolność do inwestowania, wprowadzania innowacji i konkurowania ze swoimi globalnymi

---

1 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

2 https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/consultations/future-electronic-communications-sector-and-its-infrastructure.

3 https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/library/white-paper-how-master-europes-digital-infrastructure-needs.

4 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14709-Akt-w-sprawie-sieci-cyfrowych_pl.

5 https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf.

6 https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_pl.

7 https://commission.europa.eu/topics/defence/safer-together-path-towards-fully-prepared-union_pl.

8 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Kompas konkurencyjności dla UE”, 29.1.2025, COM(2025) 30 final.

odpowiednikami. Ponieważ obecne ramy prawne mają formę dyrektywy, doprowadziły do rozdrobnienia na szczeblu krajowym, a zatem nie przyczyniły się do stworzenia prawdziwego jednolitego rynku. Operatorzy napotykają rozbieżne warunki dotyczące ogólnych zezwoleń w poszczególnych państwach członkowskich oraz mozaikę wymogów krajowych, które zniechęcają do działalności transgranicznej, zwiększają koszty przestrzegania przepisów i opóźniają wprowadzanie nowych technologii.

Ze względu na rosnące znaczenie wymogów dotyczących wydajności i bezpieczeństwa dla tego rodzaju usług sieci cyfrowe przechodzą transformację technologiczną, w ramach której zdolności w zakresie przetwarzania w chmurze i przetwarzania brzegowego stają się integralną częścią infrastruktury łączności. Przyjęcie aktu w sprawie sieci cyfrowych, któremu towarzyszy przegląd i ocena Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej (EKŁE)[9] i powiązanych aktów prawnych, stanowi okazję do uproszczenia i dalszej harmonizacji ram prawnych. Zwiększy to konkurencyjność i odporność oraz przyczyni się do większej integracji jednolitego rynku.

Łączność satelitarna staje się jednym z podstawowych czynników umożliwiających strategiczną autonomię UE. Ma ona kluczowe znaczenie dla zapewnienia przystępnego cenowo dostępu do szerokopasmowego internetu na obszarach oddalonych oraz dla świadczenia usług związanych z bezpieczeństwem, zarządzaniem kryzysowym, obronnością i innymi krytycznymi zastosowaniami. W szybko zmieniającym się krajobrazie technologicznym łączności satelitarnej UE musi wzmocnić swoją strategiczną autonomię w zakresie łączności satelitarnej, w tym sieci i usług, aby zapewnić i poprawić odporność, a jednocześnie przyczynić się do rozwoju jednolitego rynku, co można osiągnąć dzięki zharmonizowanym unijnym warunkom udzielania zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych.

Jednocześnie łączność satelitarna musi budować większą odporność na szkodliwe zakłócenia, które mają wpływ na globalne systemy nawigacji satelitarnej (GNSS), takie jak Galileo. UE powinna być w stanie reagować na zagrożenia dla bezpieczeństwa stwarzane przez bezzałogowe statki powietrzne w konkretny, wykonalny i operacyjny sposób.

Aby wspierać osiąganie celów polityki UE w zakresie dobrobytu konsumentów, konkurencyjności, bezpieczeństwa i odporności przemysłu oraz zrównoważoności, akt w sprawie sieci cyfrowych ma na celu zachęcenie wszystkich uczestników rynku do wprowadzania innowacji i inwestowania w zaawansowaną łączność oraz promowanie ekosystemu łączności i infrastruktur obliczeniowych sprzyjającego powstaniu kontynentu sztucznej inteligencji i wspierającego jednolity rynek.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Akt w sprawie sieci cyfrowych zastępuje niektóre istniejące instrumenty prawne UE, które regulują ekosystem łączności: Europejski kodeks łączności elektronicznej, rozporządzenie w sprawie Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC)[10], program

[9] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).

[10] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Agencję Wsparcia BEREC (Urząd BEREC), zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1211/2009 (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 1).

dotyczący polityki w zakresie widma radiowego (RSPP)[11], części rozporządzenia w sprawie otwartego internetu[12] oraz dyrektywę 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej)[13]. Celem połączenia tych instrumentów w akt w sprawie sieci cyfrowych w formie rozporządzenia jest uproszczenie i lepsza koordynacja przepisów, co umożliwi dostawcom prowadzenie działalności i wprowadzanie innowacji na jednolitym rynku. Dostawcy potrzebują uproszczonych i spójnych zasad udzielania zezwoleń (EKŁE), dostępu do sieci stacjonarnych i zasobów spektrum (EKŁE, RSPP) oraz uproszczonego i zharmonizowanego zbioru zasad dotyczących sieci i usług (EKŁE, rozporządzenie w sprawie otwartego internetu). Ponadto ustalenia dotyczące zarządzania muszą wspierać i umożliwiać tworzenie warunków jednolitego rynku (EKŁE, rozporządzenie w sprawie BEREC, RSPP). Wniosek stanowi również uzupełnienie aktu w sprawie infrastruktury gigabitowej[14], w którym określono ramy wspierania szybszego i bardziej opłacalnego wdrażania sieci o bardzo dużej przepustowości. Akt w sprawie sieci cyfrowych jest również zgodny z rozporządzeniem w sprawie roamingu[15], które reguluje opłaty roamingowe w UE. Wniosek uzupełnia również unijne reguły konkurencji, które są stosowane w poszczególnych przypadkach (często *ex post*), i jest z nimi zgodny.

W dziedzinie ochrony konsumentów akt w sprawie sieci cyfrowych nadal stanowi uzupełnienie unijnych horyzontalnych ram ochrony konsumentów. Zachowując wysoki poziom ochrony konsumentów, we wniosku dotyczącym aktu w sprawie sieci cyfrowych uproszczono i jeszcze bardziej zharmonizowano przepisy sektorowe dotyczące ochrony użytkowników końcowych w dziedzinie łączności elektronicznej. Wniosek jest w pełni zgodny z programem polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie", w którym nakreślono wizję transformacji cyfrowej Europy do 2030 r., poprzez opracowanie ram regulacyjnych w taki sposób, aby osiągnąć bezpieczną i zrównoważoną infrastrukturę cyfrową.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Niniejszy wniosek ma na celu zapewnienie pełnej komplementarności z istniejącymi i przyszłymi wnioskami UE dotyczącymi chmury obliczeniowej, sztucznej inteligencji, danych, cyberbezpieczeństwa i gotowości oraz przestrzeni kosmicznej. Zapewnienie spójności między tymi wzajemnie powiązanymi obszarami polityki ma zasadnicze znaczenie dla zdolności UE do budowania niezbędnych zdolności technologicznych w całym cyfrowym łańcuchu wartości. Jednocześnie, wzmacniając podstawy bardziej zintegrowanego jednolitego

---

11 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz.U. L 81 z 21.3.2012, s. 7).

12 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz.U. L 310 z 26.11.2015, s. 1).

13 Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

14 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1309 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120 i uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej) (Dz.U. L, 2024/1309, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/OJ).

15 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii, Dz.U. L 115 z 13.4.2022, s. 1.

rynku cyfrowego oraz innowacyjnego i sprzyjającego inwestycjom ekosystemu infrastruktury cyfrowej, akt w sprawie sieci cyfrowych jest jedną z kluczowych inicjatyw przewodnich w ramach strategii horyzontalnej na rzecz ożywienia gospodarki europejskiej – Kompasu konkurencyjności dla UE.

Chociaż akt w sprawie sieci cyfrowych nie ma na celu uregulowania usług w chmurze, rosnąca konwergencja między sieciami łączności elektronicznej a chmurą obliczeniową/przetwarzaniem brzegowym wymaga dostosowania do aktu w sprawie rozwoju chmury i AI[16], którego celem jest wzmocnienie zdolności UE w zakresie chmury obliczeniowej i przetwarzania brzegowego dzięki lepszym warunkom inwestycyjnym i usprawnionym procedurom wydawania pozwoleń. Powiązane działania UE w ramach Planu działania na rzecz kontynentu sztucznej inteligencji[17] w zakresie dostępu do danych i infrastruktury sztucznej inteligencji oraz wsparcia dla sektorowych zastosowań sztucznej inteligencji odzwierciedlają szerzej zakrojone przejście na infrastrukturę sieciową opartą na chmurze obliczeniowej i wspomaganą sztuczną inteligencją. Inicjatywa ta jest również spójna ze strategią na rzecz unii danych[18], której celem jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości danych i dalszy rozwój infrastruktury związanej z danymi. Dzięki poprawie bezpiecznej i niezawodnej łączności akt w sprawie sieci cyfrowych będzie wspierać osiągnięcie tych szerszych celów.

Pomimo pracy wykonanej za pośrednictwem zestawu narzędzi na potrzeby cyberbezpieczeństwa sieci 5G[19] nadal istnieje ryzyko związane z odpornością w sektorze łączności elektronicznej. Zależności nadal wpływają na sieć 4G/5G i sieci stacjonarne, kable podmorskie, usługi w chmurze i sektory krytyczne. Przegląd aktu o cyberbezpieczeństwie[20] stanowi okazję do bardziej systematycznego przeciwdziałania ryzyku związanemu z łańcuchem dostaw ICT. Działania te są ściśle powiązane z celem niniejszego wniosku, jakim jest zwiększenie bezpieczeństwa i odporności sieci, i wzajemnie się z nim uzupełniają. Chociaż obowiązki w zakresie cyberbezpieczeństwa i odporności określono w dyrektywie NIS 2[21] i dyrektywie w sprawie odporności podmiotów krytycznych (CER)[22], nadal potrzebna jest większa koordynacja na szczeblu UE. Potrzebę tę dodatkowo uwypukla brak sektorowego organu operacyjnego i scentralizowanego ogólnounijnego przeglądu gotowości,

---

16 Zgodnie z programem prac Komisji na 2026 r. Komisja przyjmie wniosek dotyczący aktu w sprawie rozwoju chmury i AI w pierwszym kwartale 2026 r. (https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_pl).

17 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Plan działania na rzecz kontynentu sztucznej inteligencji, 9.4.2025, COM(2025) 165 final.

18 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie strategii na rzecz europejskiej unii danych dotyczącej uwalniania danych dla sztucznej inteligencji, 19.11.2025, COM(2025) 835 final.

19 https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/library/eu-toolbox-5g-security.

20 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie) (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 15).

21 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) (Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 80).

22 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych i uchylająca dyrektywę Rady 2008/114/WE (Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 164).

mechanizmów wczesnego ostrzegania w zakresie zarządzania kryzysowego oraz mapowania odporności w łączności elektronicznej.

Wniosek jest zgodny z celami strategii bezpieczeństwa gospodarczego UE i strategii UE na rzecz unii gotowości poprzez wzmocnienie odporności, redundancji i zdolności sieci i usług łączności elektronicznej, aby zapewnić niezawodną transmisję komunikatów w obliczu zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub przypadków działania siły wyższej. W szczególności będzie on wspierał istotną poprawę zdolności sieci i usług, w tym środki zapewniające ciągłość i nieprzerwaną dostępność zgłoszeń alarmowych oraz skuteczne funkcjonowanie publicznych służb ostrzegawczych.

Akt w sprawie sieci cyfrowych uzupełnia środki zaproponowane w akcie UE w sprawie przestrzeni kosmicznej[23]. W unijnej strategicznej wizji gospodarki kosmicznej uznano, że inwestycje związane z przestrzenią kosmiczną są ściśle powiązane z usuwaniem barier regulacyjnych. Akt w sprawie sieci cyfrowych jest zatem postrzegany jako kluczowy element jednolitego rynku UE w dziedzinie przestrzeni kosmicznej. Dzięki usunięciu barier regulacyjnych niniejsze rozporządzenie poprawi ogólnoeuropejski dostęp do spektrum satelitarnego i wzmocni jednolity rynek usług łączności satelitarnej, umożliwiając większą skalowalność i innowacyjność. Inwestycje w infrastrukturę satelitarną i szerszy łańcuch wartości są objęte innymi instrumentami UE, w tym wsparciem finansowym dla wieloorbitalnej infrastruktury na rzecz odporności, wzajemnych połączeń i bezpieczeństwa za pośrednictwem satelitów, takiej jak konstelacja IRIS² (unijny system bezpiecznej łączności satelitarnej), oraz programami UE, takimi jak unijna inicjatywa dotycząca przedsiębiorczości w przemyśle kosmicznym CASSINI i InvestEU, które zapewniają mechanizmy finansowania operacji kosmicznych.

Akt w sprawie sieci cyfrowych uzupełnia wsparcie UE dla konstelacji satelitów IRIS^2, której celem jest wzmocnienie suwerenności UE w zakresie łączności satelitarnej oraz ułatwienie integracji sieci naziemnych i nienaziemnych.

W 2026 r. Komisja przyjmie wniosek w sprawie ustanowienia unijnego systemu łączności krytycznej (EUCCS), który ma zostać uruchomiony do 2030 r. i który zapewni organom publicznym w całej UE i w strefie Schengen bezpieczne usługi łączności szerokopasmowej. Wniosek dotyczący aktu w sprawie sieci cyfrowych uzupełnia te wysiłki, przyczyniając się do ogólnej zdolności UE do reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa i kryzysy.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą wniosku jest art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), ponieważ ma on na celu wzmocnienie jednolitego rynku łączności elektronicznej oraz zapewnienie jego funkcjonowania, jak również funkcjonowania jednolitego rynku w innych obszarach polityki UE, które wiążą się z wykorzystaniem spektrum radiowego.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Akt w sprawie sieci cyfrowych zapewni znaczną wartość dodaną w porównaniu z działaniami podejmowanymi na szczeblu państw członkowskich. Wzmocnienie europejskiej konkurencyjności wymaga dostępu do szybkiej, bezpiecznej i odpornej infrastruktury

[23] https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-space-act_pl.

cyfrowej w całej UE. W kontekście, w którym środowisko łączności cyfrowej zmienia się szybko wraz z procesem konwergencji technologii telekomunikacyjnych, satelitarnych, chmury obliczeniowej i technologii brzegowych, stymulowanym wirtualizacją i sztuczną inteligencją, UE będzie w stanie osiągnąć wyznaczone cele jedynie dzięki zwiększeniu harmonizacji otoczenia prawnego w całej UE, co pozwoli uniknąć rozdrobnienia spowodowanego niespójnymi krajowymi praktykami administracyjnymi lub warunkami wdrażania ograniczającymi możliwości jednolitego rynku.

Spektrum, podobnie jak inne zasoby, takie jak numery i, do pewnego stopnia, grunty, jest ograniczonym zasobem, którym gospodarowanie i którego przydziały muszą odbywać się z uwzględnieniem specyficznych krajowych uwarunkowań i potrzeb oraz interesów UE. Istnieje zatem potrzeba bardziej jednolitej i spójnej unijnej regulacji dotyczącej wejścia na rynek, która pozwoli usunąć przeszkody pojawiające się z powodu rozbieżnych warunków przyznawania indywidualnych praw użytkowania spektrum, numerów lub gruntów. Aby UE mogła stać się liderem dla reszty świata w zakresie nowych i udoskonalonych usług, takich jak sieci 5G, producenci sprzętu i dostawcy usług telekomunikacyjnych potrzebują odpowiedniej skali. Oznacza to nie tylko harmonizację techniczną, lecz przede wszystkim rozwój jednolitego rynku w sposób zasadniczo ujednolicony, aby usługi i działanie urządzeń mogły opierać się na stabilnych i zharmonizowanych przepisach.

Jeżeli chodzi o łączność satelitarną, z natury globalny charakter usług satelitarnych, które wykraczają poza granice państwowe, sprawia, że łączność satelitarna jest obszarem polityki, w którym działania UE są skuteczniejsze niż same środki krajowe. Terminowa dostępność i wykorzystanie łączności satelitarnej, które opierają się wyłącznie na dostępie do spektrum satelitarnego w całej UE, stanowią kluczowy wkład w europejską autonomię przemysłową i odgrywają główną rolę w zwiększaniu konkurencyjności UE. Wiele argumentów przemawia więc za tym, aby UE przyjęła ambitne, skoordynowane, ogólnounijne podejście do zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych, oparte na odpowiednich instrumentach regulacyjnych i środkach uzupełniających, które mają ułatwić i przyspieszyć osiągnięcie tego celu.

Cel, jakim jest zapewnienie terminowego i uporządkowanego przejścia z dotychczasowych sieci miedzianych na sieci światłowodowe, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające samodzielnie, ponieważ rozbieżne podejścia krajowe groziłyby rozdrobnieniem jednolitego rynku, niepewnością prawa dla operatorów działających w kilku państwach członkowskich oraz nierównymi warunkami inwestowania i ochrony użytkowników końcowych. Działanie na szczeblu UE jest zatem uzasadnione w celu ustanowienia wspólnych ram, zabezpieczeń i minimalnych zasad regulujących wspomniane przejście. Jednocześnie, zgodnie z zasadą pomocniczości, projektowanie, sekwencjonowanie i wdrażanie przejścia powierza się państwom członkowskim i krajowym organom regulacyjnym, które są w stanie najlepiej uwzględnić lokalne warunki rynkowe, topologie sieci, potrzeby konsumentów i specyfikę geograficzną. Rozporządzenie łączy zatem zharmonizowane podejście UE z procesami zarządzanymi na szczeblu krajowym, zapewniając skuteczność przy pełnym poszanowaniu obowiązków państw członkowskich.

Konieczne jest podjęcie działań na szczeblu UE w celu zmniejszenia rozdrobnienia przepisów dotyczących ochrony konsumentów i użytkowników końcowych, które powoduje koszty administracyjne dla dostawców usług transgranicznych i utrudnia rozwój innowacyjnych usług, a także skutkuje nierównym i nieoptymalnym poziomem ochrony konsumentów w całej UE.

Ogólnie rzecz biorąc, skala problemów występujących w ekosystemie cyfrowym wymaga podjęcia inicjatywy ustawodawczej na szczeblu UE, ponieważ mają one w coraz większym stopniu wymiar unijny i można je skuteczniej rozwiązać na szczeblu Unii, co prowadzi do zasadniczo większych korzyści, szybszego i bardziej zharmonizowanego wdrażania oraz niższych kosztów niż w przypadku samodzielnego działania państw członkowskich.

- **Proporcjonalność**

Proporcjonalność jest zapewniona, ponieważ proponowane środki koncentrują się na rozwiązaniu problemu wąskich gardeł na jednolitym rynku, aby stworzyć warunki dla nowych, bardziej wirtualnych i opartych na oprogramowaniu sieci i usług łączności elektronicznej w Unii, w szczególności poprzez uproszczenie i harmonizację systemu ogólnych zezwoleń. W ten sposób przyczynia się ona do osiągnięcia celu jednolitego rynku, jakim jest swoboda świadczenia usług łączności elektronicznej. Pozwala ona również uniknąć zakłóceń w działalności operatorów, którzy zdecydują się na prowadzenie działalności tylko na poziomie krajowym (lub regionalnym).

Opierając się na udanych częściach istniejących ram regulacyjnych, we wniosku utrzymano dobrze funkcjonujący system znaczącej pozycji rynkowej i test trzech kryteriów, jednak zmieniono ukierunkowanie interwencji w zakresie niedoskonałości rynku, umożliwiając krajowym organom regulacyjnym łatwiejsze stosowanie, w stosownych przypadkach, środków symetrycznych oraz kładąc nacisk na stosowanie w miarę możliwości mniej inwazyjnych narzędzi regulacyjnych. Harmonizacja produktów dostępu, w połączeniu z dobrze ukierunkowanymi i proporcjonalnymi regulacjami, w tym w zakresie okablowania wewnątrz budynku i ewentualnie innych dalszych aspektów, powinna sprzyjać większemu wykorzystaniu gigabitowych łączy szerokopasmowych i wyższym szybkościom łączy szerokopasmowych. Proponowane rozporządzenie umożliwiłoby zarówno płynne przejście z sieci miedzianych na światłowodowe, jak i proporcjonalną regulację w środowisku w pełni światłowodowym.

W porównaniu z obecnymi ramami wniosek przyspiesza przejście na sieci światłowodowe. Proporcjonalność jest zapewniona dzięki odpowiednim zabezpieczeniom dla użytkowników końcowych oraz dzięki temu, że proces jest poddawany przeglądowi i zarządzany na szczeblu krajowym. Właściwe organy są odpowiedzialne za zapewnienie dostępności odpowiednich usług szerokopasmowych przy zastosowaniu odpowiednich zabezpieczeń (zapewnienie porównywalnej jakości i porównywalnych cen detalicznych usług światłowodowych, objęcie zasięgiem alternatywnych technologii itp.). Proces ten będzie podlegał kontroli Komisji.

Proponowane środki będą również wiązały się z proporcjonalnymi zmianami w zarządzaniu, tworząc system zarządzania zarówno w odniesieniu do regulacji rynku, jak i zarządzania spektrum, który to system jest odpowiedni do nowych zadań na szczeblu UE o wymiarze jednolitego rynku i umożliwia podejmowanie decyzji na najbardziej skutecznym poziomie. Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPG) stanie się Organem ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPB), podobnie jak BEREC. Ze względu na brak osobowości prawnej zarówno BEREC, jak i RSPB nie będą posiadać uprawnień do wydawania wiążących decyzji. Takie kompetencje pozostaną w gestii Komisji i krajowych organów regulacyjnych lub organów krajowych odpowiedzialnych za spektrum. BEREC i RSPB będą nadal zapewniać doradztwo, wydawać opinie i wytyczne oraz udzielać innych form wsparcia w kształtowaniu polityki.

Aby promować większą konwergencję w zarządzaniu spektrum, znaczące przydziały spektrum będą podlegać obowiązkowemu unijnemu mechanizmowi jednolitego rynku spektrum, co umożliwi Komisji, BEREC i RSPB przedstawienie uwag na temat

proponowanych środków. W razie potrzeby Komisja mogłaby interweniować w sytuacjach, które mogą mieć wpływ na jednolity rynek. Biorąc pod uwagę transgraniczny charakter usług satelitarnych, Komisja, wspierana przez struktury doradcze, zarządzałaby unijnymi zezwoleniami na świadczenie usług satelitarnych, w tym poprzez wybór licencjobiorców satelitów, jeżeli zasoby spektrum byłyby ograniczone.

Przepisy dotyczące ochrony użytkowników końcowych zostały uproszczone i wzmacniają pełną harmonizację ze ściśle określonymi wyjątkami (np. w odniesieniu do maksymalnego okresu obowiązywania umowy), ale harmonizacja ta ogranicza się do obszarów objętych wnioskiem. W odniesieniu do obowiązków świadczenia usług powszechnych wprowadza się bardziej zharmonizowane podejście do określania usługi adekwatnego dostępu do internetu. Zakres obowiązku świadczenia usługi powszechnej utrzymuje dostępność, zapewniając konsumentom (a co za tym idzie mikroprzedsiębiorstwom, małym przedsiębiorstwom i organizacjom non-profit) adekwatny dostęp do internetu i usług łączności głosowej w stałej lokalizacji. Utrzymano również koncepcję przystępności cenowej adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej, z ewentualnymi środkami dla konsumentów o niskich dochodach lub konsumentów o szczególnych potrzebach społecznych, z uwzględnieniem bardziej zharmonizowanego podejścia do ustalania przystępności cenowej. Przepisy dotyczące obowiązku świadczenia usługi powszechnej uzupełniają proces wyłączania sieci miedzianej i przejścia na sieci światłowodowe, w związku z czym zostaną poddane przeglądowi.

Rozwiązania te umożliwią odpowiednim zainteresowanym stronom wykorzystanie synergii dużego jednolitego rynku i zwiększenie efektywności ich działalności i inwestycji w najbardziej skuteczny i najszybszy sposób. Jednocześnie wniosek gwarantuje operatorom, którzy zdecydują się na świadczenie usług w jednym państwie członkowskim, ciągłość aktualnie obowiązujących przepisów przy jednoczesnym wprowadzeniu lepszych i bardziej przejrzystych przepisów dotyczących praw użytkowników końcowych oraz bardziej przewidywalnego otoczenia dotyczącego dostępu do spektrum oraz do sieci i usług łączności elektronicznej.

- **Wybór instrumentu**

Komisja proponuje przyjęcie rozporządzenia, ponieważ instrument ten gwarantuje usunięcie barier na jednolitym rynku poprzez uzupełnienie obowiązujących ram regulacyjnych w zakresie łączności elektronicznej. Rozporządzenie przewiduje wprowadzenie konkretnych, bezpośrednio stosowanych praw i obowiązków dostawców, właściwych organów i użytkowników końcowych. Ponadto zawiera ono również mechanizmy koordynacji w odniesieniu do niektórych produktów na poziomie europejskim, tak aby ułatwić dostarczanie sieci i świadczenie usług łączności elektronicznej ponad granicami, oraz dostosowany system ogólnych zezwoleń dla dostawców działających w jednym państwie członkowskim, kilku państw członkowskich lub wszystkich państw członkowskich. Rozporządzenie jest również cennym narzędziem zwiększania odporności. W otoczeniu łączności transgranicznej podatności w jednym państwie członkowskim mogą zagrażać bezpieczeństwu w całej UE, a zagrożenia dla sieci i usług łączności elektronicznej – niezależnie od tego, czy są to cyberataki, zakłócenia fizyczne, czy awarie systemowe – z natury mają charakter transgraniczny. Niestabilność geopolityczna wymaga szybkiej, skoordynowanej i ogólnounijnej reakcji, której nie można zapewnić, jeżeli państwa członkowskie wdrażają środki w różnym tempie lub na różnym poziomie ambicji.

Ponadto, jak określono w dokumencie roboczym służb Komisji, załącznik 11 do oceny skutków: Ocena – Przegląd funkcjonowania Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej

(EKŁE), rozporządzenia w sprawie Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), rozporządzenia w sprawie otwartego internetu oraz niektórych aspektów dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej, doświadczenia z Europejskim kodeksem łączności elektronicznej pokazują, że państwa członkowskie nie były w stanie sprostać wyzwaniom sektorowym w odpowiednim czasie ze względu na długi czas potrzebny na transpozycję Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej do prawa krajowego. Dotyczyło to w szczególności zezwoleń na użytkowanie spektrum, ponieważ wiele aukcji 5G odbyło się wiele lat po dacie transpozycji Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej na podstawie przestarzałych przepisów. Transpozycji często towarzyszyły dodatkowe poziomy przepisów skutkujące nadmierną regulacją i nadmiernie rygorystycznym wdrażaniem, co utrudnia przedsiębiorstwom rozwój transgraniczny i ekspansję. Rozdrobnione przepisy krajowe w ramach obowiązującej dyrektywy nie doprowadziły do stworzenia prawdziwego jednolitego rynku. Rozbieżne warunki udzielania zezwoleń, przepisy dotyczące użytkowników końcowych i dodatkowe wymogi krajowe tworzą mozaikę, która powoduje koszty przestrzegania przepisów i blokuje zwiększenie skali innowacyjnych usług transgranicznych pomimo ich znacznego potencjału rynkowego. W miarę jak łączność styka się z chmurą obliczeniową, przetwarzaniem brzegowym i sztuczną inteligencją, mogą powstawać nowe modele biznesowe, ale obecna złożoność zniechęca operatorów do centralizacji operacji, wykorzystywania korzyści skali i wdrażania usług ogólnoeuropejskich.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

Analiza wykazała, że EKŁE – dzięki swoim celom promowania łączności oraz dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości i korzystania z nich – przyczynił się do osiągnięcia i utrzymania efektywnej konkurencji oraz do ochrony użytkowników końcowych. EKŁE, który jest dyrektywą, doprowadził jednak do rozdrobnienia na szczeblu krajowym i w związku z tym nie przyczynił się do powstania jednolitego rynku. Analiza wykazała również potrzebę pewnego zrównoważenia celów (inwestycje, popyt), a także potrzebę rozważenia dodania nowych celów w zakresie większej konkurencyjności, bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego rozwoju.

Kilka filarów EKŁE jest nadal adekwatnych do zakładanych celów.

System znaczącej pozycji rynkowej pozostaje kluczowym instrumentem regulacji *ex ante*, zapewniającym sprawne funkcjonowanie rynków. Krajowe organy regulacyjne w coraz większym stopniu definiują jednak rynki regionalne lub lokalne, a ogólne stosowanie regulacji *ex ante* zmniejszyło się.

Spektrum radiowe ma ogromne znaczenie strategiczne i geopolityczne. Ma ono zasadnicze znaczenie dla zapewnienia łączności, stymulowania wzrostu gospodarczego i dobrobytu społecznego oraz wspierania usług o krytycznym znaczeniu w różnych sektorach.

Obowiązek świadczenia usługi powszechnej w ramach EKŁE stanowi siatkę bezpieczeństwa zapewniającą wszystkim konsumentom w UE dostęp do przystępnych cenowo, odpowiednich usług internetowych i usług łączności głosowej.

Przepisy dotyczące praw użytkowników końcowych są w większości przypadków nadal adekwatne do zakładanych celów, ale niektóre ich aspekty można by uprościć.

Rozporządzenie w sprawie dostępu opiera się na zasadach prawa konkurencji i przejrzystych mechanizmach konsultacji z Komisją jako strażniczką traktatów, zapewniając, aby proponowane przepisy nie tworzyły barier dla jednolitego rynku i były zgodne z prawem UE.

Taki system sprzyja przewidywalności regulacyjnej poprzez zapewnienie spójnego podejścia regulacyjnego.

Obecne ramy są co do zasady dobrze dostosowane do reagowania na przypadki znaczącej pozycji rynkowej, w tym lokalnych monopoli. Jest to istotne w środowisku w pełni światłowodowym w świecie po erze miedzi. Liczba spraw dotyczących rynków oligopolistycznych, zgłoszonych na podstawie art. 32 EKŁE, była bardzo ograniczona. Ewentualne problemy na rynkach oligopolistycznych zostały rozwiązane w ramach systemu zezwoleń na użytkowanie spektrum lub w ramach prawa konkurencji.

Istnieje również możliwość uproszczenia niektórych kluczowych przepisów EKŁE, które nie były stosowane przez organy regulacyjne (art. 76 dotyczący współinwestycji, art. 77 dotyczący wprowadzenia rozdziału funkcjonalnego) lub które były stosowane przez niektóre organy regulacyjne, ale powinny zostać jeszcze bardziej uproszczone, aby umożliwić szersze stosowanie (art. 61 ust. 3 dotyczący symetrycznej regulacji, art. 79 dotyczący zobowiązań regulacyjnych, art. 80 dotyczący sieci wyłącznie hurtowych).

Jeżeli chodzi o **wyłączanie sieci miedzianej**, art. 81 EKŁE ma ograniczone znaczenie praktyczne, głównie ze względu na brak planów zapowiedzianych przez operatorów zasiedziałych, i nie przyczynił się znacząco do przyspieszenia przejścia z sieci miedzianych na światłowodowe. Jego głównym celem było natomiast zapewnienie krajowym organom regulacyjnym ram zarządzania procesem wyłączania w sposób przejrzysty i konkurencyjny, przy zapewnieniu, aby migracja nie szkodziła konkurencji ani prawom użytkowników końcowych oraz aby dostępne były alternatywne produkty dostępu o porównywalnej jakości.

Jeżeli chodzi o **łączność bezprzewodową**, chociaż ramy polityki UE w zakresie spektrum stworzyły podstawy skoordynowanego wdrażania sieci 5G poprzez wczesną harmonizację i wiążące terminy przydzielania spektrum oraz zapewniły konkurencyjne ceny dla użytkowników końcowych, choć na różnych poziomach i z pewnymi wyjątkami, UE pozostaje w tyle pod względem wdrażania sieci 5G o wysokiej jakości w porównaniu z wiodącymi gospodarkami światowymi. Ma to negatywne skutki nie tylko dla konsumentów, ale również dla konkurencyjności przemysłowej i innowacji w UE. Dzieje się tak z wielu powodów. Warunki przydziału spektrum pozostają nadmiernie rozdrobnione i nie zapewniły spójnych wyników inwestycyjnych. Źle zaprojektowane aukcje, niewystarczająco długi okres ważności licencji, brak elastyczności i zachęt do współdzielenia spektrum i bardziej efektywnego korzystania z niego zwiększyły koszt spektrum, co w połączeniu z ograniczonymi dochodami z łączności ruchomej i brakiem popytu negatywnie wpłynęło na wdrażanie.

Narzędzia proceduralne EKŁE mające pomóc w ustanowieniu jednolitego rynku spektrum, a w szczególności dobrowolna wzajemna ocena procedur przydziału spektrum lub dobrowolna procedura wspólnego udzielania zezwoleń umożliwiająca kilku państwom członkowskim współpracę przy przyznawaniu praw do użytkowania spektrum na podstawie wspólnych warunków i procedur, były rzadko wykorzystywane lub nieskuteczne w promowaniu przewidywalności regulacyjnej i inwestycji. Jeżeli chodzi o szkodliwe zakłócenia transgraniczne między państwami członkowskimi, zdaniem uczestników zaangażowanie Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego w dobre usługi przyniosło znaczną wartość dodaną, ale nie było w pełni skuteczne w rozwiązywaniu problemów związanych z transgraniczną koordynacją z państwami trzecimi lub w pasmach niezharmonizowanych.

Ogólnie rzecz biorąc, brak przewidywalności regulacyjnej i nieefektywne wykorzystanie spektrum wpłynęły na atrakcyjność finansową projektów inwestycyjnych dotyczących sieci 5G.

W przypadku **usług satelitarnych** o wyraźnym charakterze transgranicznym brak ustanowienia jednolitego rynku jest jeszcze bardziej widoczny. Nie istnieją minimalne wspólne warunki udzielania zezwoleń ani wymogi dotyczące spektrum satelitarnego, ani wspólne procedury selekcji (z wyjątkiem pasma w ramach służby ruchomej satelitarnej (MSS) 2 GHz), a terminy wydawania licencji znacznie się różnią, a także stosowane są różne podejścia do koordynacji krajowej z istniejącymi służbami, różne opłaty i różne warunki związane z licencjami. Rozdrobnienie to nie sprzyja wykorzystaniu siły jednolitego rynku w celu zapewnienia równych warunków działania w przestrzeni kosmicznej, ani nie sprzyja zwiększaniu skali świadczenia usług satelitarnych w całej UE i umożliwia uprawianie regulacyjnej „turystyki sądowej". Bariery te wpływają na gotowość UE do sprostania wyzwaniu związanemu z bezpośrednią łącznością między urządzeniami w sytuacji, gdy istnieje ryzyko, że UE będzie strategicznie zależna od zagranicznych podmiotów w zakresie usług, które mają kluczowe znaczenie dla jej bezpieczeństwa i obrony.

W ustaleniach z oceny **przepisów dotyczących ogólnego zezwolenia** wskazano na potrzebę dalszej harmonizacji, aktualizacji i uproszczenia systemu ogólnych zezwoleń oraz utorowania drogi do ułatwienia wdrażania bardziej zwirtualizowanych, centralnie zarządzanych sieci oraz sieci i usług łączności elektronicznej opartych na oprogramowaniu i chmurze w UE.

Przepisy dotyczące praw użytkowników końcowych są w większości przypadków nadal adekwatne do zakładanych celów i należy nadal koncentrować się na ich egzekwowaniu i wdrażaniu. Jednocześnie niektóre aktualizacje i uproszczenia mogłyby przynieść korzyści zarówno konsumentom, jak i usługodawcom, na przykład usprawnienie informacji umownych (art. 102 EKŁE) oraz harmonizacja na szczeblu UE niektórych aspektów, takich jak parametry jakości usług (art. 104 EKŁE). Niektóre przepisy dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej dotyczące technicznego urządzenia identyfikacji linii wywołującej i związanych z tym praw do prywatności są aktualizowane w związku z rozwojem sieci łączności elektronicznej i przejściem na sieci oparte na standardzie IP, a zatem obejmują również identyfikację użytkownika inicjującego połączenie. Istnieją również aktualizacje związane z automatycznym przekazywaniem połączeń i zautomatyzowanymi systemami wywoływania oraz rachunkami nieszczegółowymi. Skreśla się inne nieaktualne przepisy dotyczące publicznych spisów abonentów.

Jeżeli chodzi o zarządzanie, ocena BEREC i Urzędu BEREC oraz ich wkładu w zharmonizowane wdrażanie EKŁE była ogólnie pozytywna, w szczególności w odniesieniu do jakości wytycznych i sprawozdań BEREC, i pomogła krajowym organom regulacyjnym w wypracowaniu wspólnego podejścia. Jednak wytyczne BEREC i wymiana najlepszych praktyk nadal nie doprowadziły do powstania jednolitego rynku. W miarę szybkiego rozwoju rynków, technologii i szerszego ekosystemu cyfrowego mandat BEREC również należy zmienić, tak aby obejmował nowe zadania w obszarach takich jak odporność, spektrum i satelity. Należy również zwiększyć zdolności Urzędu BEREC, aby mógł on wspierać BEREC, w tym pod względem merytorycznym, w celu zapewnienia lepszego dostosowania do polityki UE.

Ocena wkładu Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego w politykę w zakresie spektrum jest również pozytywna. Jej rezultaty związane ze spektrum na potrzeby przyszłej łączności bezprzewodowej, w tym 6G, współużytkowaniem spektrum, przyszłym wykorzystaniem pasma częstotliwości UHF, Światowymi Konferencjami Radiokomunikacyjnymi i ich wynikami, łącznością satelitarną i zmianą klimatu stanowiły cenny wkład w dalsze rozważania Komisji. Ponieważ jednak Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego zasadniczo przyjmuje rezultaty w drodze konsensusu, przynajmniej w niektórych newralgicznych kwestiach, musi on znaleźć równowagę między różnymi interesami narodowymi a interesami UE, czasami ze szkodą dla UE. Opinie Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego są czasami

zbyt techniczne i nie są tak polityczne/strategiczne, jak wymagałaby tego jego rola jako grupy doradczej wysokiego szczebla przy Komisji. Szereg ograniczeń znacznie zmniejszyło również jego wpływ, np. dobrowolny charakter wzajemnej oceny lub ograniczenia prawne dotyczące korzystania z mechanizmu dobrych usług w celu przeciwdziałania ingerencjom ze strony państw trzecich. Nie wykorzystano synergii między pracami Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego i BEREC w technicznych, gospodarczych i ogólnych obszarach polityki.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W 2023 r. Komisja rozpoczęła szeroko zakrojone konsultacje rozpoznawcze dotyczące przyszłości sektora łączności elektronicznej i jego infrastruktury. W lutym 2024 r. Komisja rozpoczęła konsultacje w sprawie białej księgi „Jak sprostać potrzebom Europy w zakresie infrastruktury cyfrowej?". Biała księga została opublikowana na stronie internetowej Komisji „Wyraź swoją opinię" w celu uzyskania informacji zwrotnych w ciągu 18 tygodni i wpłynęło 357 odpowiedzi. W czerwcu 2025 r. opublikowano też zaproszenie do zgłaszania uwag na temat celów i wariantów strategicznych wniosku dotyczącego aktu w sprawie sieci cyfrowych. W następstwie zaproszenia do zgłaszania uwag przekazano istotne informacje zwrotne.

Oprócz zaproszenia do zgłaszania uwag w ramach trzech badań zleconych przez Komisję przeprowadzono dwie rundy konsultacji skierowane do 134 wybranych zainteresowanych stron. Zainteresowane strony z sektora, do których były skierowane konsultacje, reprezentowały różnych dostawców sieci łączności elektronicznej (ECN) i usług łączności elektronicznej (ECS) oraz innych dostawców usług. Większość z nich była operatorami sieci stacjonarnych, ale w grupie znalazła się również znaczna liczba dostawców treści i aplikacji (CAP) oraz nadawców.

W białej księdze przeanalizowano wyzwania, przed którymi stoi obecnie Europa przy wdrażaniu przyszłych sieci łączności. Przedstawiono w niej możliwe scenariusze przyszłych działań z zakresu polityki publicznej, w tym możliwy przyszły akt w sprawie sieci cyfrowych, podzielone na trzy komponenty. Zainteresowane strony zgodziły się co do znaczenia nowoczesnej, bezpiecznej i odpornej infrastruktury cyfrowej dla konkurencyjności UE.

Operatorzy zasiedziali operatorzy telekomunikacyjni pozytywnie opowiedzieli się za ideą równych warunków działania, ale wyrazili wątpliwości co do rozwiązania regulacyjnego. Dostawcy usług w chmurze obawiali się, że zostaną objęci zakresem regulacji dotyczących telekomunikacji. Większość zainteresowanych stron szeroko poparła ograniczenie obowiązków sprawozdawczych i usunięcie zbędnych obciążeń regulacyjnych. Informacje zwrotne na temat białej księgi miały kluczowe znaczenie dla stwierdzenia, że do urzeczywistnienia jednolitego rynku cyfrowego w Europie potrzebne są nowe ramy regulacyjne.

W zaproszeniu do zgłaszania uwag większość zainteresowanych stron szeroko poparła ograniczenie obowiązków sprawozdawczych i usunięcie zbędnych obciążeń regulacyjnych.

Państwa członkowskie i krajowe organy regulacyjne nie widzą możliwości wprowadzenia systemu opartego na kraju pochodzenia o pełnym zakresie funkcji w odniesieniu do usług łączności elektronicznej, ponieważ utrzymany zostałby znaczny zbiór przepisów krajowych. Jeśli chodzi o ochronę użytkowników końcowych, państwa członkowskie, krajowe organy regulacyjne i organizacje konsumenckie podkreśliły, że należy utrzymać solidną ochronę konsumentów. Większość operatorów i dostawców usług telekomunikacyjnych zaapelowała o uproszczenie i usunięcie przepisów sektorowych.

Tradycyjni operatorzy telekomunikacyjni wezwali do zmiany ram regulacyjnych, które obecnie stawiają ich w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z dostawcami treści i aplikacji.

Społeczność internetowa i grupy konsumentów sprzeciwiły się zmianom przepisów dotyczących otwartego internetu, które ich zdaniem mogłyby doprowadzić do powstania internetu o dwóch prędkościach.

W polityce dostępu można zauważyć tradycyjną różnicę między operatorami zasiedziałymi a podmiotami ubiegającymi się o dostęp, przy czym ci pierwsi apelują o deregulację, a ci drudzy chcą utrzymać obecny system dostępu bez zmian. Niektórzy mniejsi dostawcy sieci łączności elektronicznej (AltNets) opowiedzieli się za ustaleniem konkretnej ogólnounijnej daty docelowej w celu zachęcenia do wprowadzania światłowodów i czerpania korzyści dla środowiska. Wyrażono obawy dotyczące potencjalnego wykluczenia cyfrowego i zakłóceń na rynku, jeżeli wyłączenie będzie przedwczesne.

Jeśli chodzi o spektrum, państwa członkowskie i BEREC uważają obecny model zarządzania spektrum za odpowiedni i zasadniczo są niechętne wprowadzeniu zmian. Sprzeciwiają się również centralizacji zezwoleń na użytkowanie spektrum. Chociaż popierają one zharmonizowane wykorzystanie spektrum w celu czerpania z niego korzyści gospodarczych, podkreślają znaczenie utrzymania elastyczności w celu odzwierciedlenia różnic między rynkami krajowymi. Wspólne europejskie podejście do dostępu do rynku satelitarnego uznaje się za niezbędne do uwolnienia pełnego potencjału łączności satelitarnej w całej UE.

Społeczność łączności elektronicznej wspiera bardziej przyjazną inwestycjom politykę w zakresie spektrum, która zwiększa pewność i elastyczność. Sprzyja ona dłuższym lub nieokreślonym okresom obowiązywania licencji, dorozumianemu odnawianiu, niższym kosztom spektrum oraz elastycznym zasadom użytkowania. Sektor popiera również zmniejszenie fragmentacji rynku, wzmocnienie wzajemnej oceny i wprowadzenie wspólnych procedur udzielania zezwoleń, wraz z jasnym planem działania UE w zakresie dostępności spektrum. Podkreśla on, że należy unikać środków kształtowania rynku, które osłabiają inwestycje i zróżnicowanie sieci. Społeczność łączności elektronicznej popiera również inicjowaną przez UE współpracę w zakresie powstających technologii, takich jak usługi bezpośredniej łączności satelita-urządzenie (D2D).

Alternatywne zainteresowane strony z sektora telekomunikacji popierają większą koordynację i harmonizację przydzielania spektrum w państwach członkowskich. Za korzystny postrzegają one również zmieniający się plan działania UE na rzecz dostępności spektrum. Popierają one jasne i określone na wczesnym etapie warunki odnawiania licencji, a także polityki promujące handel spektrum oraz zobowiązania do korzystania ze spektrum na zasadzie „wykorzystaj, współużytkuj lub strać", aby zapewnić bardziej efektywne wykorzystanie spektrum. Wyrażają one jednak poważne wątpliwości co do wprowadzenia przewidzianych prawem terminów przyznawania spektrum.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

We wniosku uwzględniono następujące główne elementy:

Odpowiedzi otrzymane w ramach rozpoczętych w lutym 2023 r. **konsultacji rozpoznawczych** dotyczących przyszłości sektora łączności elektronicznej i jego infrastruktury;

Informacje zwrotne od zainteresowanych stron na temat **białej księgi „Jak sprostać potrzebom Europy w zakresie infrastruktury cyfrowej?"** z lutego 2024 r.;

Informacje zwrotne od zainteresowanych stron otrzymane w odpowiedzi na **zaproszenie do zgłaszania uwag dotyczących aktu w sprawie sieci cyfrowych** opublikowane w 2025 r.

Na potrzeby niniejszego wniosku przeprowadzono trzy badania przeglądowe:

Badanie 2024-025 „Completing the Digital Single Market (DSM): Regulatory enablers for cross-border networks” [Ukończenie tworzenia jednolitego rynku cyfrowego: czynniki regulacyjne dla sieci transgranicznych] – nr umowy ramowej FW-00141705;

Badanie 2024-026 „Review of Access Regulation under the European Electronic Communications Code and analysis of future Access policy in full fibre environment” [Przegląd rozporządzenia w sprawie dostępu w ramach Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej i analiza przyszłej polityki dostępu w środowisku w pełni światłowodowym] – nr umowy ramowej FW-00141705;

Badanie 2024-028 „Financial conditions, demand and investment needs and their regulatory and policy implications including on the universal service” [Warunki finansowe, popyt i potrzeby inwestycyjne oraz ich skutki regulacyjne i polityczne, w tym w odniesieniu do usługi powszechnej] – nr umowy ramowej FW-00141705.

Jednocześnie w okresie od marca do września 2025 r. Komisja zorganizowała **warsztaty strategiczne z udziałem BEREC i RSPG**, aby zebrać opinie przedstawicieli wysokiego szczebla właściwych organów wszystkich państw członkowskich. Ponadto w lipcu 2025 r. zorganizowano **warsztaty z udziałem Europejskiej Organizacji Konsumentów (BEUC) i odpowiednich krajowych organizacji konsumenckich** w celu omówienia obaw i wyzwań dla konsumentów i użytkowników końcowych łączności elektronicznej. Dodatkowo zorganizowano dużą liczbę spotkań z zainteresowanymi stronami z sektora przemysłu działającymi w całym cyfrowym łańcuchu wartości oraz ich stowarzyszeniami przedsiębiorców.

- **Ocena skutków**

W ocenie skutków wskazano następujące warianty jako najlepsze sposoby rozwiązania problemów.

Wyłączanie sieci miedzianej i regulacja dostępu

Preferowany wariant polegający na przyspieszeniu wdrażania i wykorzystania sieci światłowodów do domu (FTTH) będzie opierał się na planach krajowych, które mają zostać zgłoszone Komisji. W planach tych określone zostaną (i) obszary, na których sieć miedziana zostanie wyłączona i do kiedy; oraz (ii) środki wspierające przejście na światłowody. Do dnia 31 grudnia 2035 r. uruchomiony zostanie proces wyłączania sieci miedzianej, jeżeli spełnione zostaną łącznie następujące dwa warunki: (i) osiągnięcie co najmniej 95 % zasięgu światłowodowego; oraz (ii) zapewnienie dostępności przystępnych cenowo usług łączności na poziomie detalicznym. Po tej dacie warunki nie będą już odgrywały żadnej roli, a państwa członkowskie będą zobowiązane do wprowadzenia obowiązku wyłączenia sieci miedzianej we wszystkich pozostałych obszarach wyłączenia sieci miedzianej, z pewnymi wyjątkami. Jeżeli chodzi o regulację dostępu, wariant ten opiera się na istniejących ramach regulacyjnych, w tym zarówno na środkach symetrycznych, jak i asymetrycznych (opartych na znaczącej pozycji rynkowej). Nacisk zostanie położony na rynki regionalne i lokalne.

W odniesieniu do skutków gospodarczych i środowiskowych miałoby to pozytywne skutki pod względem (i) skumulowanego wzrostu PKB o 157–327 mld EUR powyżej scenariusza odniesienia; (ii) całkowitej redukcji emisji CO_2 poniżej scenariusza odniesienia (o 0,7 mln ton); oraz (iii) średnich prędkości pobierania danych (314 Mb/s w 2030 r. i 743 Mb/s w 2035 r.). Jeżeli chodzi o skutki społeczne, nie można określić ilościowo wpływu wariantów. Jest jednak bardzo prawdopodobne, że wariant ten przyniesie największe pozytywne skutki społeczne, ponieważ osiąga dobre wyniki pod względem zasięgu sieci

światłowodów do domu i wskaźnika ich wykorzystania. Jeżeli chodzi o wpływ na prawa podstawowe, wariant ten plasuje się na średnim poziomie.

Spektrum

Preferowany wariant obejmuje głównie domyślnie nieograniczony okres ważności licencji, z możliwością zastosowania klauzul przeglądowych i cofnięcia praw użytkowania, quasi-automatycznego przedłużania oraz zastosowania modeli aukcji sprzyjających inwestycjom. Przewiduje on możliwość zharmonizowania warunków udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum i obejmuje obowiązkową procedurę jednolitego rynku spektrum na szczeblu UE. Zapewnia on większą przejrzystość i przewidywalność harmonogramu dostępności spektrum za pomocą strategii i planów działania. Wariant ten jest najbardziej efektywny, biorąc pod uwagę, że ogólne korzyści znacznie przewyższają jego koszty. Zapewniłby on terminowe wdrożenie wysokiej jakości sieci 5G i przyszłych sieci 6G. Miałby również pozytywny wpływ na PKB i efekty mnożnikowe dla sektorów wertykalnych oraz byłby spójny i uzupełniał proces wyłączania sieci miedzianej.

Ogólne zezwolenie i autoryzacja w zakresie usług satelitarnych

Preferowany wariant obejmuje „jednolity paszport" dla sieci i usług innych niż satelitarne oraz unijne zezwolenie na korzystanie ze spektrum satelitarnego, w tym wybór licencjobiorców w przypadku deficytu i egzekwowanie warunków zezwolenia. Wariant ten zmniejszyłby koszty administracyjne i koszty przestrzegania przepisów, a także koszty sprawozdawczości. W połączeniu ze zharmonizowanymi warunkami udzielania zezwoleń i innymi mającymi zastosowanie przepisami (w tym przepisami dotyczącymi użytkowników końcowych) oraz miękkimi środkami mającymi na celu ułatwienie współpracy ekosystemowej preferowany wariant umożliwiłby dostawcom łatwiejszą wirtualizację operacji sieciowych i świadczenie spójniejszych usług transgranicznych. Preferowany wariant umożliwiłby zatem współpracę na równych warunkach działania z podmiotami w rozszerzonym ekosystemie łączności. Unijne zezwolenie na świadczenie usług satelitarnych umożliwiłoby operatorom gwarantowany dostęp do spektrum we wszystkich państwach członkowskich na tych samych warunkach udzielania zezwoleń, zapewniając im środki na zwiększenie skali i świadczenie usług w całej UE, przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów suwerenności.

Zarządzanie

Preferowany wariant opiera się na istniejącej strukturze BEREC i Urzędu BEREC i zakłada przekształcenie Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego z grupy ekspertów Komisji w organ dysponujący sekretariatem zapewnianym przez Urząd BEREC. Urząd, którego nazwa zostanie zmieniona na „Urząd ds. Sieci Cyfrowych" (ODN), będzie miał nowe zadanie koordynacyjne, które zwiększy skuteczność zarządzania spektrum. Zapewniając usługi administracyjne i pomocnicze zarówno na rzecz BEREC, jak i na rzecz Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPB), ODN wzmocni istniejące powiązania między tymi dwoma organami, umożliwiając lepszą koordynację i spójniejsze wyniki.

Koszty administracyjne

Koszty administracyjne ponoszone przez przedsiębiorstwa wiążą się z obowiązkami i korzyściami wynikającymi z wyłączania sieci miedzianej i dostępu do sieci miedzianej, a także z obszarami uproszczenia. Dodatkowe obowiązki administracyjne związane z warunkowym wyłączeniem sieci miedzianej prowadzą do wzrostu bezpośrednich stałych

kosztów administracyjnych o 7 % (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy rocznie) i kosztów jednorazowych w wysokości 73 mln EUR w porównaniu z obecną sytuacją. Zarówno harmonizacja warunków udzielania zezwoleń, jak i unijne zezwolenie na świadczenie usług satelitarnych pociągną za sobą pewne jednorazowe koszty związane z dostosowaniem się do wspólnych warunków. Ogólnie rzecz biorąc, koszty stałe związane z udzielaniem zezwoleń i ich wdrażaniem zmniejszą się.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Jeżeli chodzi o rozporządzenie w sprawie dostępu, preferowany wariant przewiduje usunięcie szeregu przepisów dotyczących regulacji znaczącej pozycji rynkowej, takich jak przepisy dotyczące współinwestycji (art. 76 EKŁE) i podziału funkcjonalnego (art. 77 i 78 EKŁE). Jednocześnie umożliwienie krajowym organom regulacyjnym nakładania z własnej inicjatywy (a nie na wniosek, jak ma to miejsce obecnie) obowiązku zapewnienia dostępu do okablowania wewnątrz budynków i poza pierwszym punktem koncentracji uprościłoby sposób wdrażania regulacji dotyczących dostępu. Skutkowałoby to uproszczeniem istniejących przepisów oraz wyeliminowaniem stwierdzonych niedociągnięć, zbędnej złożoności i potencjalnego braku spójności związanego z tymi przepisami, co doprowadziło do ich ograniczonego stosowania. Ponadto wpływ wspomnianego wyeliminowania na zasięg światłowodowy, wykorzystanie światłowodów i konkurencję będzie prawdopodobnie ograniczony. Dotyczy to w szczególności art. 76 EKŁE, który został zastąpiony przez szerszą analizę krajowych organów regulacyjnych dotyczącą skutków uzgodnień handlowych, w tym współinwestycji, w kontekście procedury analizy rynku. Zainteresowane strony uznały również potencjał, jaki niosą za sobą te przepisy pod kątem założeń REFIT.

Ponadto proponowany wariant uprości, wzmocni i zwiększy nadzór, co doprowadzi do bardziej spójnego stosowania środków naprawczych, co będzie również korzystne dla jednolitego rynku UE. Harmonizacja specyfikacji kluczowych produktów hurtowych oraz zwrócenie uwagi na jakość gwarancji usług dla przedsiębiorstw powinny uprościć korzystanie z produktów dostępu, a także przyczynić się do rozwoju konkurencji w zakresie usług dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w wielu miejscach i przedsiębiorstw wielonarodowych.

Jeżeli chodzi o spektrum, konsolidacja odpowiedniego programu dotyczącego polityki w zakresie spektrum radiowego i przepisów Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej przynosi istotne korzyści dla REFIT, ponieważ zapewni spójność dzięki wyeliminowaniu powielających się i przestarzałych przepisów, które ograniczają konkurencyjność UE we wdrażaniu innowacyjnych usług.

Unijne zezwolenie na dostarczanie sieci i usług satelitarnych oraz na korzystanie ze spektrum satelitarnego może przynieść znaczny przyrost efektywności, ponieważ zmniejszyłoby koszty zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych ponoszone przez operatorów satelitarnych i organy krajowe. Operator satelitarny chcący świadczyć usługi w całej UE nie musiałby stosować się do 27 procedur udzielania zezwoleń, przestrzegać 27 zestawów warunków udzielania zezwoleń, które obejmują zróżnicowane i kosztowne obowiązki sprawozdawcze oraz nieskuteczne środki egzekwowania, ani uzyskiwać praw do spektrum we wszystkich państwach członkowskich.

To raczej Komisja, z pomocą ODN, otrzymywałaby wnioski i udzielała zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych, a także wydawała zezwolenia na użytkowanie spektrum, w tym indywidualne prawa do użytkowania spektrum, albo w niektórych państwach członkowskich, w których dostawca chce świadczyć usługi, albo w całej UE. Warunki

udzielania zezwoleń, w tym elementy sprawozdawczości, byłyby wspólne w całej UE i opracowane z pomocą ODN i RSPB. Komisja zapewniłaby również wybór na szczeblu UE w przypadku ograniczonej dostępności spektrum. Ponadto istniałyby wiążące ramy zgodności i egzekwowania na szczeblu UE w celu zapewnienia, aby dostęp konstelacji satelitów do rynku UE był zgodny ze wspólnymi warunkami zgodnymi z prawem międzynarodowym.

Egzekwowanie na szczeblu UE (w tym cofnięcie zezwolenia dla całego jednolitego rynku UE) miałoby na celu skuteczne rozwiązanie problemów związanych z zakłóceniami przy jednoczesnym zachęcaniu do przestrzegania wymogów dotyczących zezwoleń.

Zezwolenia dotyczące naziemnych sieci i usług są kolejnym kluczowym obszarem, w którym osiągnięty zostanie większy potencjał w zakresie efektywności. Główną przyczyną problemów z systemem ogólnych zezwoleń w unijnym sektorze łączności elektronicznej jest elastyczność EKŁE w zakresie regulacji. Elastyczność ta doprowadziła do rozdrobnienia i niespójnego stosowania warunków udzielania ogólnych zezwoleń. W EKŁE ustanowiono zharmonizowane warunki udzielania ogólnych zezwoleń, ale kodeks ten pozostał maksymalnym wykazem, w związku z czym utrzymano krajową swobodę uznania w zakresie obwarowywania warunkami. W związku z tym państwa członkowskie nie przyjęły wspólnego podejścia do systemu ogólnych zezwoleń pod względem rodzajów dostawców sieci i usług oraz wprowadziły rozbieżne przepisy prawa wtórnego lub decyzje administracyjne (regulacyjne) w celu doprecyzowania warunków. Taki maksymalny wykaz 39 warunków w 26 państwach członkowskich (z wyjątkiem Danii, która nie posiada systemu ogólnych zezwoleń) może skutkować określeniem do 1 014 warunków na szczeblu krajowym, a na przykład operator transgraniczny (obecny lub mający ślad regulacyjny w 27 państwach członkowskich) mógłby być zobowiązany do ich spełnienia.

We wniosku przewidziano zmniejszenie tego rozdrobnienia i ograniczenie obowiązków w zakresie sprawozdawczości i zgodności poprzez nałożenie na dostawców jedynie usprawnionych dalszych zharmonizowanych warunków i obowiązków ustanowionych w rozporządzeniu, w tym spójnych z innymi przepisami i inicjatywami politycznymi UE, takimi jak strategia bezpieczeństwa gospodarczego UE, w celu wzmocnienia zaufanego i bezpiecznego udostępniania sieci i usług. Ponadto w przypadku przedsiębiorstw pragnących udostępniać sieci i usługi na jednolitym rynku we wniosku, w formie jednolitego paszportu, utrzymano uproszczony system oparty na zgłoszeniach, ale umożliwiono dostawcom prowadzenie działalności w jednym państwie członkowskim, kilku państwach członkowskich lub we wszystkich państwach członkowskich na podstawie potwierdzenia przez jeden krajowy organ regulacyjny. W tym celu we wniosku określono warunki udzielania ogólnych zezwoleń, procedurę jednolitego paszportu oraz mechanizmy koordynacji, wzajemnej pomocy i spójnego egzekwowania przepisów przez krajowe organy regulacyjne, przy wsparciu BEREC i ODN.

Jeżeli chodzi o wpływ na MŚP, oczekuje się, że uproszczone procedury, w tym wspólny wzór zgłoszenia i jednolity mechanizm zgłaszania, zmniejszą koszty administracyjne i koszty przestrzegania przepisów ponoszone przez dostawców, w szczególności MŚP. Oszczędności te umożliwią MŚP przekierowanie zasobów na innowacje i wzrost, a nie na procesy regulacyjne. Większa pewność prawa i przewidywalność regulacyjna dodatkowo zwiększają konkurencyjność MŚP i ułatwiają wejście na rynek. MŚP odnoszą również pośrednie korzyści ze wspólnych, bardziej elastycznych systemów dostępu, w tym uproszczonego dostępu do spektrum i współużytkowania spektrum, które zmniejszają bariery wejścia na rynek oraz wspierają rozwój i zwiększanie skali innowacyjnych usług. Dotyczy to w szczególności sektorów takich jak produkcja, zdrowie, rolnictwo i transport. Nie przewiduje się

nieproporcjonalnych negatywnych skutków dla MŚP. Wręcz przeciwnie, oczekuje się, że środki te przyniosą korzyści netto, w tym oszczędności kosztów i lepsze możliwości innowacji.

- **Prawa podstawowe**

Przeanalizowano wpływ wniosku na prawa podstawowe, takie jak wolność wypowiedzi i informacji, niedyskryminacja, ochrona konsumentów, w tym ochrona konsumentów z niepełnosprawnościami, ochrona danych osobowych i prawo do prywatności. W szczególności rozporządzenie ustanowi wyższy poziom harmonizacji praw użytkowników końcowych, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów.

Wniosek uwzględnia w pełni podstawowe prawa i zasady uznane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności proponowane środki mają na celu osiągnięcie wyższych poziomów łączności dzięki zmodernizowanemu zestawowi przepisów dotyczących ochrony konsumentów. To z kolei zapewni niedyskryminacyjny dostęp do wszelkich treści i usług, w tym usług publicznych, oraz wesprze promowanie wolności wypowiedzi i wolności prowadzenia działalności gospodarczej, a także umożliwi państwom członkowskim przestrzeganie postanowień Karty.

Wprowadzenie obowiązkowego, ale warunkowego wyłączenia sieci miedzianej stanowi ograniczenie wolności prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Takie ograniczenie może być jednak uzasadnione, jeżeli służy celowi interesu ogólnego i jest zgodne z zasadami konieczności i proporcjonalności. Zmiany na rynku pokazują już, że operatorzy stopniowo wycofują się z sieci miedzianych ze względów handlowych, co sugeruje, że uporządkowane wyłączenie sieci miedzianej nie jest z natury sprzeczne z ich interesami. Biorąc pod uwagę oczekiwane korzyści społeczne, gospodarcze i środowiskowe, przedmiotowy środek wydaje się zgodny z wymogiem konieczności. Ponadto proponowane warunki zrównoważonego rozwoju, możliwość utrzymania sieci miedzianych przez dłuższy okres, gdy warunki te nie są spełnione, oraz ewentualny wyjątek od wyłączenia sieci miedzianej, gdy wdrożenie światłowodu lub innego odpowiedniego rozwiązania w zakresie łączności nie jest możliwe, zapewniają poszanowanie zasady proporcjonalności.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wpływ wniosku na budżet opisano szczegółowo w ocenie skutków finansowych i cyfrowych regulacji towarzyszącej wnioskowi. Ogółem do pracy nad inicjatywą potrzeba 47 ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC), na które składają się 32 stanowiska w planie zatrudnienia i 15 pracowników zewnętrznych (pracowników kontraktowych i oddelegowanych ekspertów krajowych), aby zapewnić pełną i skuteczną realizację inicjatywy. Potrzeby te zostaną zaspokojone przez pracowników dyrekcji generalnej już przydzielonych do zarządzania tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej lub innych służb Komisji. Oprócz tych istniejących zasobów inicjatywa wymaga 5 EPC personelu dodatkowego, które są wymagane oprócz obecnego poziomu zatrudnienia w celu zapewnienia pełnej i skutecznej realizacji inicjatywy. Z obecnej linii budżetowej po stronie wydatków Urzędu BEREC nadal finansowana będzie niezmieniona część ODN, natomiast dodatkowe wydatki wynikające z nowych zadań przydzielonych dla ODN, opisanych we wniosku, będą finansowane z opłat za korzystanie ze spektrum satelitarnego oraz, jeżeli będą dostępne, z unijnych opłat za korzystanie z numeracji, a także z dobrowolnych i rzeczowych wkładów państw członkowskich.

Wniosek obejmuje również zadania, które wymagają dodatkowego personelu dla Urzędu BEREC (który ma zostać przekształcony w Urząd ds. Sieci Cyfrowych – ODN), co prowadzi do całkowitego zwiększenia liczby pracowników o 25 EPC, z których wszystkie są finansowane z opłat.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja powinna monitorować stosowanie niniejszego rozporządzenia i oceniać jego skuteczność w miarę upływu czasu. Pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, a następnie co pięć lat Komisja powinna dokonywać przeglądu jego funkcjonowania i przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie. Przeglądy te powinny ocenić w szczególności wpływ art. 69 i 83 na rynek oraz to, czy uprawnienia *ex ante* i inne uprawnienia interwencyjne na podstawie niniejszego rozporządzenia są wystarczające, aby umożliwić krajowym organom regulacyjnym zapewnienie, aby konkurencja na rynkach łączności elektronicznej nadal się rozwijała z korzyścią dla użytkowników końcowych.

Krajowe organy regulacyjne powinny również przekazywać Komisji nazwy przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadające znaczącą pozycję rynkową dla celów niniejszego rozporządzenia oraz obowiązki nałożone na te przedsiębiorstwa na mocy niniejszego rozporządzenia. Jakakolwiek zmiana obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa objęte niniejszym rozporządzeniem powinna być niezwłocznie notyfikowana Komisji.

Do trzech lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja powinna dokonać przeglądu funkcjonowania współpracy ekosystemowej, uwzględniając w jak największym stopniu sprawozdanie BEREC na temat skutków stosowania wytycznych dotyczących skutecznej współpracy ekosystemowej, a także na temat funkcjonowania mechanizmu dobrowolnego postępowania pojednawczego.

Ponadto do dnia 30 czerwca 2034 r. Komisja powinna dokonać przeglądu zakresu przystępnej cenowo usługi powszechnej oraz dostępności usługi powszechnej w świetle zmian społecznych, gospodarczych i technologicznych, w tym przejścia na światłowody. W przeglądzie tym należy uwzględnić dominujące technologie wykorzystywane przez większość konsumentów. Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wyników tego przeglądu.

W ciągu dwóch lat od rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia ODN powinien przygotować sprawozdanie na temat jednolitego rynku sieci i usług łączności elektronicznej. W sprawozdaniu tym należy przedstawić przegląd zmian na rynku i zbadać, w jaki sposób środki wprowadzone na mocy niniejszego rozporządzenia wpływają na funkcjonowanie jednolitego rynku, a także wpływ połączeń przedsiębiorstw na rynek. Projekt sprawozdania należy przekazać BEREC i RSPB do zatwierdzenia przed jego publikacją. W związku z tym należy co roku publikować zaktualizowane sprawozdania w celu śledzenia postępów i pojawiających się tendencji.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Część I: Zakres stosowania, cele i definicje

W części I niniejszego rozporządzenia ustanowiono ramy horyzontalne regulujące organizację sektora łączności elektronicznej w UE. Określono w niej przedmiot rozporządzenia, jego zakres i kluczowe pojęcia, a także ustanowiono wspólne definicje mające zastosowanie do ram prawnych w celu zapewnienia pewności prawa i spójnego stosowania we wszystkich państwach członkowskich. Określono w niej również ogólne cele i zasady regulacyjne stanowiące wytyczne dla państw członkowskich, krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, BEREC, RSPB i ODN, a także dla Komisji w ich pracach.

Część II: Odporność

W części II wprowadzono szczegółowe ramy odporności i gotowości sieci i usług, uznając, że sieci i usługi łączności elektronicznej oraz inna infrastruktura cyfrowa mają zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki. W tym celu ustanowiono w niej obowiązki i mechanizmy współpracy, aby zapewnić dostępność i możliwości sieci i usług w sytuacjach poważnego kryzysu. Obejmuje to ciągłość zgłoszeń alarmowych i ostrzeżeń publicznych. Przewidziano w niej również przyjęcie przez BEREC sprawozdania zatytułowanego „Unijny plan gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej". Sprawozdanie to będzie zawierać ocenę, wspólne zalecenia operacyjne i praktyki zarządzania kryzysowego. Wyjaśnione zostaną w nim również odpowiednie role organów UE i właściwych organów krajowych w zakresie monitorowania, koordynacji i reagowania, co z kolei wzmocni spójne i skuteczne ogólnounijne podejście do odporności i gotowości w sektorze łączności elektronicznej.

Część III: Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku

W części III ustanowiono ramy paszportu jednolitego dla sieci i usług łączności elektronicznej w ramach systemu ogólnych zezwoleń. Potwierdzono w niej swobodę udostępniania takich sieci i usług w całej UE, o ile spełnione są wspólne dalsze warunki i obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu. Utrzymano w niej również uproszczony system oparty na zgłoszeniach umożliwiający dostawcom prowadzenie działalności w jednym państwie członkowskim, kilku państwach członkowskich lub we wszystkich państwach członkowskich na podstawie potwierdzenia przez jeden krajowy organ regulacyjny. Wniosek jest spójny z innymi inicjatywami dotyczącymi zaostrzonych wymogów dotyczących bezpieczeństwa łańcucha dostaw ICT. W tym celu określono w nim ogólne warunki udzielania zezwoleń, procedurę jednolitego paszportu oraz mechanizmy koordynacji, wzajemnej pomocy i spójnego egzekwowania przepisów przez organy krajowe, przy wsparciu BEREC i ODN. Wytyczne BEREC, we współpracy z innymi właściwymi organami i Komisją, ustanowią aspekty proceduralne dotyczące interakcji między dostawcami, krajowymi organami regulacyjnymi i innymi właściwymi organami, a także zbliżenia warunków i przepisów mających zastosowanie w państwach członkowskich.

Część IV: Zasoby, spektrum i numeracja

W części IV ustanowiono kompleksowe i perspektywiczne ramy zarządzania kluczowymi zasobami łączności elektronicznej, ich przyznawania i użytkowania. Zasoby te obejmują spektrum radiowe i zasoby numeracyjne, uznając ich rolę jako strategicznych dóbr publicznych niezbędnych dla łączności, innowacji, bezpieczeństwa i funkcjonowania jednolitego rynku. Jeśli chodzi o spektrum radiowe, w części tej określono wspólne zasady

i cele skoordynowanego planowania strategicznego i zarządzania na szczeblu UE, zgodnie ze zobowiązaniami międzynarodowymi, oraz wzmocniono mechanizmy koordynacji transgranicznej i eliminowania szkodliwych zakłóceń. Wprowadzono w niej również neutralność technologiczną i usługową, skupiono się na promowaniu współużytkowania i efektywnego wykorzystania spektrum oraz przewidziano unijną strategię i plany działania w zakresie spektrum, aby zapewnić przewidywalność, terminową dostępność i dostosowanie do szerszych celów polityki UE.

Niniejsze rozporządzenie harmonizuje również systemy zezwoleń, warunki przyznawania, okresu obowiązywania, odnawiania, przekazywania i współdzielenia praw do spektrum, a także wzmacnia sprzyjające inwestycjom i przyjazne dla konkurencji procedury udzielania zamówień. Ponadto ustanowiono w nim ogólnounijne narzędzia, takie jak procedura jednolitego rynku spektrum, wspólne warunki udzielania zezwoleń, procedury kompleksowej obsługi i udzielania unijnych zezwoleń, w tym szczególne ramy dotyczące sieci i usług satelitarnych w UE. W szczególności ustanowiono w nim zezwolenia na użytkowanie spektrum satelitarnego na szczeblu UE, a także jego monitorowanie i egzekwowanie. Ponadto określono w nim procedurę udzielania takich zezwoleń i ustanowiono lepsze mechanizmy koordynacji w odniesieniu do zgłoszeń do ITU, a także zapewniono współistnienie przydziałów spektrum satelitarnego i naziemnego w UE.

Jednocześnie w części IV zapewniono ramy dla ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych i określono zasady regulujące zasoby numeracyjne, co zapewnia skuteczne zarządzanie tymi zasobami, ich dostępność i ekstraterytorialne użytkowanie w całej UE, wspiera usługi ogólnounijne oraz gwarantuje ochronę konsumentów i sprawiedliwy dostęp. Łącznie przepisy te mają na celu zapewnienie skutecznego, skoordynowanego i dostosowanego do przyszłych wyzwań wykorzystania ograniczonych zasobów, przy jednoczesnym zwiększeniu pewności prawa, zmniejszeniu fragmentacji i umożliwieniu rozwoju innowacyjnych, transgranicznych sieci i usług łączności elektronicznej w całej UE.

Część V: Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja

W części V określono przepisy zapewniające właściwe funkcjonowanie rynków łączności elektronicznej i skuteczność konkurencji w całej UE.

Po pierwsze wprowadza się w niej szczególne ramy uporządkowanego przejścia z dotychczasowych sieci miedzianych na sieci FTTH. Ramy te będą miały zastosowanie w przypadku, gdy sieć miedziana będzie nadal użytkowana po określonej dacie. Proces przechodzenia na światłowody będzie opierał się na planach krajowych, które zostaną zgłoszone Komisji. W tych planach krajowych określone zostaną (i) obszary, na których sieć miedziana zostanie wyłączona i do kiedy, oraz (ii) środki wspierające przejście na światłowody.

W początkowej fazie państwa członkowskie będą zobowiązane do wprowadzenia obowiązku wyłączenia sieci miedzianej na obszarach, na których spełnione są łącznie następujące dwa warunki: (i) osiągnięcie co najmniej 95 % zasięgu światłowodowego oraz (ii) zapewnienie dostępności przystępnych cenowo usług łączności na poziomie detalicznym. Na tym ostatnim etapie warunki przestaną odgrywać rolę, a państwa członkowskie będą zobowiązane do wprowadzenia obowiązku wyłączenia sieci miedzianej we wszystkich pozostałych obszarach wyłączenia sieci miedzianej, z wyjątkiem obszarów, na których wdrożenie światłowodów nie jest opłacalne ekonomicznie i nie jest dostępne odpowiednie rozwiązanie w zakresie

łączności, które mogłoby zastąpić usługi oparte na technologii miedzianej. W trakcie całego procesu stosuje się zabezpieczenia w celu utrzymania ciągłości oraz ochrony konsumentów.

Część V obejmuje również ramy dotyczące dostępu do gruntów i praw drogi, wzajemnych połączeń i dostępu oraz stosowania symetrycznych i opartych na znaczącej pozycji rynkowej regulacyjnych środków naprawczych. Wyjaśniono w niej prawa i obowiązki przedsiębiorstw w zakresie negocjowania dostępu i wzajemnych połączeń, upoważniono krajowe organy regulacyjne do nakładania proporcjonalnych środków w celu zapewnienia, w uzasadnionych przypadkach, łączności typu koniec-koniec i interoperacyjności.

W części tej zachowano główne obszary obecnego systemu regulacji symetrycznego dostępu dla operatorów o znaczącej pozycji rynkowej. Jeżeli chodzi o znaczącą pozycję rynkową, w przepisach priorytetowo traktuje się „przyjazną dla inwestycji" regulację dostępu do pasywnych sieci (kanałów i słupów, w których operatorzy wdrażają własne sieci światłowodowe) oraz promuje się harmonizację produktów dostępu. Jeżeli chodzi o symetryczny dostęp, przepisy mają na celu stymulowanie wykorzystania światłowodów poprzez utrzymanie dostępu do okablowania wewnątrz budynku na żądanie. Ponadto krajowe organy regulacyjne mogą stosować środki symetryczne w celu rozwiązania problemu lokalnych wąskich gardeł poprzez nałożenie obowiązków udzielenia dostępu do lokalnych sieci światłowodowych. Ponadto symetryczne przepisy powinny umożliwiać podłączenie użytkowników końcowych, których lokale nie są połączone, poprzez nałożenie na operatorów światłowodów wdrażających sieć w pobliżu obowiązku podłączenia tych użytkowników.

W części V wzmocniono procedury jednolitego rynku dotyczące projektów środków krajowych mających wpływ na handel między państwami członkowskimi, zapewniając spójne stosowanie w całej UE poprzez skoordynowane mechanizmy zgłaszania, oceny i interwencji.

Część VI: Usługi

W części VI określono obowiązki związane z usługami mające na celu zapewnienie użytkownikom końcowym w UE możliwości korzystania z podstawowej łączności i wspólnego poziomu ochrony. Unowocześniono w niej obowiązki świadczenia usługi powszechnej poprzez odświeżenie, zgodnie z zasadą nr 20 Europejskiego filaru praw socjalnych, prawa wszystkich konsumentów, prawa wszystkich konsumentów, w szczególności konsumentów o niskich dochodach, w zakresie dostępu do przystępnej cenowo usługi adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej w stałej lokalizacji. Określono w niej wspólne procedury dotyczące sposobu, w jaki państwa członkowskie definiują „adekwatną" łączność w świetle minimalnej przepustowości łącza, z której korzysta większość konsumentów. Te wspólne procedury są poparte wytycznymi BEREC i zapewniają przepustowość łącza konieczną do społecznego i gospodarczego udziału w życiu społecznym. Przewidziano w niej również ustrukturyzowane podejście do przystępności cenowej, w tym monitorowanie zmian cen detalicznych, środki dla konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych oraz szczególne wsparcie w celu zapewnienia równoważnego dostępu użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami, przy jednoczesnym umożliwieniu Komisji przyjmowania aktów wykonawczych dotyczących usługi adekwatnego dostępu do internetu w świetle krajowych uwarunkowań i kryteriów oraz metody, które należy uwzględnić przy ocenie przystępności cenowej. Zaproponowano w niej nowe i bardziej elastyczne podejście do finansowania bez stosowania wyznaczania sektorowego lub powiązanego mechanizmu finansowania.

W części VI dodatkowo zabezpieczono prawa użytkowników końcowych w środowisku cyfrowym. Zachowano w niej otwarty dostęp do internetu, kodyfikując prawa użytkowników końcowych do dostępu do treści i ich rozpowszechniania oraz do korzystania z wybranych aplikacji i urządzeń końcowych. Wiąże się to ze ścisłymi obowiązkami w zakresie neutralności sieci, które podlegają jedynie ściśle określonym i proporcjonalnym wyjątkom oraz solidnemu nadzorowi ze strony krajowych organów regulacyjnych, uzupełnionemu sprawozdawczością i wytycznymi BEREC. W części tej skonsolidowano i zaktualizowano przepisy dotyczące ochrony użytkowników końcowych, które przedstawiono w trzech rozdziałach.

Rozdział „Prawa konsumentów" dotyczy konsumentów i obejmuje mikroprzedsiębiorstwa i organizacje non-profit (niektóre przepisy mają również zastosowanie do małych i średnich przedsiębiorstw) oraz zawiera przepisy sektorowe dotyczące przejrzystości i informacji umownych (w tym formularz zawierający podsumowanie warunków umowy), okresu obowiązywania umowy i rozwiązania umowy oraz ofert wiązanych.

Rozdział „Prawa użytkowników końcowych" obejmuje zmianę dostawców i przenoszenie numerów oraz zapewnia niedyskryminację.

Rozdział „Urządzenia i funkcje dla użytkowników końcowych" obejmuje środki przeciwko oszustwom i zapewnia usługi krytyczne, takie jak infolinie umożliwiające zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci, zgłoszenia alarmowe i systemy publicznych ostrzeżeń, oraz korzystanie z europejskiego portfela tożsamości cyfrowej. Odzwierciedlając rozwój technologii i nowe wyzwania dla ochrony użytkowników końcowych w tym zakresie, rozdział ten zawiera również zaktualizowane przepisy dotyczące identyfikacji linii wywołującej, identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie, automatycznego przekazywania połączeń i automatycznych systemów wywołujących. Zawiera on przepisy dotyczące równoważnego dostępu i wyboru dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

W części VI utrzymano również ukierunkowane przepisy dotyczące interoperacyjności i transmisji obowiązkowej oraz uprawniono Komisję do zmiany załączników technicznych w drodze aktów delegowanych w celu ich aktualizacji z myślą o odzwierciedleniu zmian technologicznych i społecznych.

Część VII: Zarządzanie

W części VII ustanowiono ramy zarządzania w celu zapewnienia spójnego, niezależnego i skutecznego funkcjonowania jednolitego rynku łączności elektronicznej. Określono w niej role, uprawnienia i zabezpieczenia mające zastosowanie do krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, powierzono im jasno określone zadania, zachowano ich prawną i funkcjonalną niezależność od uczestników rynku oraz zapewniono im odpowiednie zasoby i autonomię budżetową. Określono w niej również wspólne zasady mianowania, odwoływania, rozliczalności i przejrzystości, a także obowiązki w zakresie współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i transgranicznym, co z kolei zwiększa spójność regulacyjną i wzajemne zaufanie w całej UE.

W części VII dodatkowo skonsolidowano zarządzanie na szczeblu UE poprzez integrację i wzmocnienie roli BEREC, RSPB i ODN. Wyjaśniono w niej cele, zadania i organizację wewnętrzną BEREC, zwiększając jego zdolność do promowania spójnego wdrażania ram regulacyjnych za pomocą opinii, wytycznych, sprawozdań i najlepszych praktyk, wspieranego

przez ustrukturyzowane gromadzenie danych i monitorowanie rynku. Biorąc pod uwagę kontekst geopolityczny, wzmocniono w niej kompetencje BEREC związane z odpornością i gotowością, na przykład poprzez przyjęcie unijnego planu gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej. Jednocześnie ustanowiono w niej solidniejsze ramy strategicznego zarządzania spektrum radiowym za pośrednictwem RSPB, określając jego rolę doradczą i koordynacyjną w unijnej polityce w zakresie spektrum, koordynacji transgranicznej i zaangażowaniu międzynarodowym, przy jednoczesnym zapewnieniu ścisłej współpracy z BEREC w obszarach, w których kwestie regulacyjne i kwestie spektrum są ze sobą powiązane.

W części VII przedstawiono kompleksowe ramy organizacyjne, finansowe i ramy rozliczalności dla ODN jako organu UE wspierającego zarówno BEREC, jak i RSPB. Określono w niej zadania ODN, jego strukturę zarządzania, programowanie, zasady budżetowe i zasady dotyczące personelu oraz zapewniono przejrzystość, należyte zarządzanie finansami i skuteczny nadzór, w tym mechanizmy zwalczania nadużyć finansowych, audytu i oceny.

Część VIII: Przepisy ogólne i końcowe

W części VIII określono przepisy ogólne, proceduralne i końcowe, które zapewniają skuteczne, przejrzyste i wspólne stosowanie niniejszego rozporządzenia w całej UE. Ustanowiono w niej kompleksowe ramy zharmonizowanego dostarczania, wymiany i publikowania informacji, uprawniające krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, BEREC i RSPB do zwracania się do przedsiębiorstw o proporcjonalne, uzasadnione i terminowe informacje, w tym na temat zrównoważonego rozwoju, przy jednoczesnym zachowaniu poufności, ochrony danych i tajemnic handlowych. Ponadto przewidziano w niej regularne analizy geograficzne wdrażania sieci i prognozy, umożliwiające oparte na dowodach działania regulacyjne, co potencjalnie przyczyni się do podejmowania świadomych decyzji w sprawie finansowania publicznego i skoordynowanego planowania, w tym w okresie przechodzenia z dotychczasowych sieci na sieci światłowodowe.

W części VIII wzmocniono również otwartość, uczestnictwo i spójność regulacyjną poprzez ustrukturyzowane konsultacje i mechanizmy przejrzystości. Wymaga to konsultacji publicznych w sprawie projektów środków o znaczącym wpływie na rynek, dostępnych procedur konsultacji oraz systematycznego zaangażowania użytkowników końcowych, w tym konsumentów i użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, oraz innych zainteresowanych stron. Na szczeblu UE w części tej wprowadzono procedury harmonizacji i normalizacji umożliwiające Komisji, przy wsparciu BEREC lub RSPB, wyeliminowanie rozbieżności, które mogą spowodować fragmentację jednolitego rynku, przy jednoczesnym promowaniu interoperacyjnych, dostosowanych do przyszłych wyzwań norm technicznych w sposób neutralny pod względem technologicznym.

Część VIII zawiera jasne zasady dotyczące rozstrzygania sporów, zgodności, egzekwowania i pewności prawa. Ustanowiono w niej mechanizmy pozasądowego i regulacyjnego rozstrzygania sporów na szczeblu krajowym i transgranicznym, uzupełnione wytycznymi i dobrowolnym postępowaniem pojednawczym w celu zachęcenia do wspólnych, innowacyjnych i zrównoważonych praktyk ekosystemowych. Określono w niej proporcjonalne uprawnienia w zakresie egzekwowania przepisów, sankcje i zabezpieczenia, w tym prawo do odwołania, oraz określono korzystanie z uprawnień delegowanych i wykonawczych, procedury komitetowe, monitorowanie, przegląd i uregulowania przejściowe.

2026/0013 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie sieci cyfrowych, zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120, dyrektywę 2002/58/WE i decyzję nr 676/2002/WE oraz uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1971, dyrektywę (UE) 2018/1972 i decyzję nr 243/2012/UE (akt w sprawie sieci cyfrowych)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[24],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[25],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Technologie szybko się rozwijają, przesył danych znacznie rośnie oraz wzrasta popyt na łączność gigabitową. Nowoczesna i zrównoważona infrastruktura cyfrowa na potrzeby łączności i obliczeń jest kluczowym czynnikiem umożliwiającym cyfryzację, a zatem jest istotna zarówno dla konkurencyjności przemysłu, jak i dla społeczeństwa, aby mogło ono w pełni korzystać z usług cyfrowych. Z tego powodu potrzebna jest wysokiej jakości, bezpieczna i odporna łączność dla wszystkich i wszędzie w Unii, w tym przystępny cenowo dostęp dla osób o niskich dochodach, na wszystkich terytoriach, w tym na obszarach wiejskich i oddalonych, wyspach oraz w regionach górskich, słabo zaludnionych lub najbardziej oddalonych.

(2) Rynek wewnętrzny w dziedzinie łączności elektronicznej jest nadal podzielony na 27 rynków krajowych, a europejscy operatorzy w dalszym ciągu napotykają bariery w prowadzeniu działalności transgranicznej i zwiększaniu skali działalności, co ogranicza ich zdolność do inwestowania, wprowadzania innowacji i konkurowania w ekosystemie rozszerzonej łączności na równych warunkach działania. Inne podmioty wchodzące do szerszego ekosystemu łączności, takie jak dostawcy treści i aplikacji („CAP”), korzystają w dużej mierze z systemu opartego na państwie siedziby i w związku z tym działają w Unii na jednolitym rynku. Te nierówne warunki działania dla różnych podmiotów w ekosystemie uznano w białej księdze Komisji pt. „Jak sprostać potrzebom Europy w zakresie infrastruktury cyfrowej?”[26], a także

[24] Dz.U. C z , s. .

[25] Dz.U. C z , s.

[26] Biała księga Komisji z dnia 21 lutego 2024 r. „Jak sprostać potrzebom Europy w zakresie infrastruktury cyfrowej?”, COM(2024) 81 final.

w sprawozdaniu Letty[27]. W tym kontekście Rada Europejska podkreśliła w swoich konkluzjach z października 2025 r., że konieczne są szczególne wysiłki na rzecz „pogłębienia jednolitego rynku łączności elektronicznej”.

(3) Na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481[28] ustanowiono cele cyfrowe do 2030 r. w ramach programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”. Program ten odzwierciedla oczekiwane cele w zakresie łączności, zgodnie z którymi wszyscy użytkownicy końcowi przebywający w stałej lokalizacji zostaną objęci siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci, a wszystkie obszary zaludnione zostaną objęte ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G. Aby osiągnąć te cele, prowadzona polityka musi doprowadzić do uproszczenia, przyspieszenia i obniżenia kosztów wdrażania stacjonarnych i bezprzewodowych sieci gigabitowych na całym terytorium Unii, w tym poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych zarówno dla operatorów, jak i administracji krajowych.

(4) Na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972 utworzono Europejski kodeks łączności elektronicznej („EKŁE”). Europejski kodeks łączności elektronicznej, poprzez swoje cele polegające na promowaniu łączności oraz dostępu do zaawansowanych sieci i ich rozpowszechniania, przyczynił się do osiągnięcia lub utrzymania efektywnej konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej. Państwa członkowskie były zobowiązane do przyjęcia i opublikowania do dnia 21 grudnia 2020 r. przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wdrożenia EKŁE do ich prawa krajowego. Pełną transpozycję we wszystkich 27 państwach członkowskich zakończono dopiero w 2024 r. Tak duże opóźnienia między przyjęciem dyrektywy a jej transpozycją do systemów prawnych państw członkowskich nie są już adekwatne w realiach szybkich przemian technologicznych zachodzących w obecnym kontekście geopolitycznym i gospodarczym, które wymagają przepisów mogących szybko wpłynąć na rynek. Ponadto niektóre przepisy krajowe związane z przepisami dotyczącymi EKŁE wykraczają poza to, co jest absolutnie niezbędne do zapewnienia kompletności i zgodności transpozycji. W związku z tym EKŁE, który jest dyrektywą, doprowadził do rozdrobnienia na szczeblu krajowym i w związku z tym nie przyczynił się do powstania prawdziwego jednolitego rynku. Konieczne jest zatem przekształcenie EKŁE w rozporządzenie oraz połączenie przepisów dotyczących EKŁE z przepisami, które są związane z celami, ale są określone w innych dyrektywach, rozporządzeniach lub decyzjach, w tym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971[29]. W związku z tym dyrektywę 2018/1972, rozporządzenie (UE) 2018/1971, decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE[30], części rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

---

27 https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf.

28 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2481/oj).

29 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Agencję Wsparcia BEREC (Urząd BEREC), zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1211/2009 (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1971/oj).

30 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma

2015/2120[31] oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE[32] należy połączyć w jedno rozporządzenie, tj. akt w sprawie sieci cyfrowych.

(5) W białej księdze z 2024 r. pt. „Jak sprostać potrzebom Europy w zakresie infrastruktury cyfrowej?”[33] Komisja zauważyła, że sektor łączności przechodzi istotne zmiany technologiczne, w ramach których infrastruktura cyfrowa staje się oparta na chmurze obliczeniowej i sztucznej inteligencji, a ekosystem łączności rozszerza się w celu świadczenia nowych innowacyjnych usług. Należy zatem uwzględnić ewolucję od sieci łączności elektronicznej do „sieci cyfrowych”.

(6) Niniejsze rozporządzenie nie obejmuje zagadnień związanych z treścią usług świadczonych za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej przy wykorzystaniu usług łączności elektronicznej, takich jak zagadnienia treści nadawanych programów, usług finansowych lub niektórych usług społeczeństwa informacyjnego i nie stoi w sprzeczności ze środkami podejmowanymi przez Unię lub na szczeblu krajowym w odniesieniu do takich usług, zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym i w celu promowania kulturowej i językowej różnorodności oraz ochrony pluralizmu mediów. Treść programów telewizyjnych stanowi przedmiot dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE[34]. Regulacje polityki audiowizualnej i treści audiowizualnych mają na celu osiągnięcie celów leżących w ogólnym interesie, takich jak wolność wypowiedzi, pluralizm mediów, bezstronność, różnorodność kulturowa i językowa, włączenie społeczne, ochrona konsumentów oraz małoletnich. Oddzielenie uregulowań dotyczących łączności elektronicznej od uregulowań dotyczących treści nie stoi jednak na przeszkodzie uwzględnianiu występujących pomiędzy nimi powiązań, w szczególności w celu zapewnienia pluralizmu mediów, różnorodności kulturowej i ochrony konsumentów. W granicach swoich kompetencji właściwe organy powinny przyczyniać się do zapewnienia realizacji polityk służących promowaniu tych celów.

(7) Niniejsze rozporządzenie nie wpływa na stosowanie przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE[35] do urządzeń radiowych, jednakże obejmuje

---

radiowego (Dz.U. L 081 z 21.3.2012, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).

31 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 (Dz.U. L 310 z 26.11.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2120/oj).

32 Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

33 COM(2024) 81 final.

34 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

35 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE (Dz.U. L 153 z 22.5.2014, s. 62, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj).

swoim zakresem samochodowe urządzenia radiowe oraz konsumenckie odbiorniki radiowe i konsumencki sprzęt telewizji cyfrowej. W celu zapewnienia gwarancji pełnej interoperacyjności konieczne jest uregulowanie niektórych aspektów urządzeń radiowych określonych w dyrektywie 2014/53/UE oraz urządzeń konsumenckich wykorzystywanych w telewizji cyfrowej, aby ułatwić dostęp użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami. Istotne jest, aby krajowe organy regulacyjne oraz inne właściwe organy zachęcały operatorów sieci oraz producentów urządzeń do współpracy w celu ułatwiania użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostępu do usług łączności elektronicznej. Aby zapewnić skoordynowane podejście w odniesieniu do systemu zezwoleń dla końcowych urządzeń radiowych, należy również uregulować wykorzystanie spektrum radiowego na zasadzie niewyłączności do celów korzystania z końcowych urządzeń radiowych na własne potrzeby.

(8) Wymagania dotyczące możliwości sieci łączności elektronicznej stale rosną. Podczas gdy w przeszłości dotyczyły one głównie zwiększania przepustowości łącza dostępnego ogólnie i dla poszczególnych użytkowników, obecnie na znaczeniu zyskują inne parametry, takie jak prędkości transmisji danych dla łączy „w dół" i „w górę", opóźnienie, dostępność i niezawodność. W reakcji na to zapotrzebowanie światłowody mają być instalowane coraz bliżej użytkownika końcowego, a przyszłe „sieci gigabitowe" wymagają parametrów wydajności równoważnych tym, jakie może zapewnić sieć oparta na elementach światłowodowych przynajmniej na odcinku do punktu zakończenia sieci. W przypadku połączeń bezprzewodowych odpowiada to wydajności sieci podobnej do tej, jaką można osiągnąć dzięki instalacji światłowodu na odcinku do stacji bazowej uznawanej za punkt zakończenia sieci. Takie sieci gigabitowe, zarówno stacjonarne, jak i mobilne, są w stanie zapewnić szybkość transmisji danych rzędu co najmniej jednego gigabita na sekundę za pośrednictwem łącza „w górę" i „w dół", a także inne zaawansowane parametry wydajności, takie jak niskie opóźnienie i wysoka stabilność. Pojęcie „sieć gigabitowa" zastępuje pojęcie „sieć o bardzo dużej przepustowości" z uwzględnieniem zaktualizowanej charakterystyki wydajności odpowiadającej zmianom technologicznym i rynkowym. W związku z tym na mocy niniejszego rozporządzenia wszelkie odniesienia do „sieci o bardzo dużej przepustowości" zdefiniowanej w art. 2 pkt 2 dyrektywy (UE) 2018/1972 należy rozumieć jako odniesienia do „sieci gigabitowej" zdefiniowanej w niniejszym rozporządzeniu.

(9) Niektóre usługi łączności elektronicznej objęte niniejszym rozporządzeniem mogą również wchodzić w zakres definicji „usługi społeczeństwa informacyjnego" zawartej w art. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535[36]. Przepisy tej dyrektywy regulujące usługi społeczeństwa informacyjnego mają zastosowanie do wspomnianych usług łączności elektronicznej w zakresie nie objętym bardziej szczegółowymi przepisami mającymi zastosowanie do usług łączności elektronicznej wynikającymi z niniejszego rozporządzenia lub innych aktów prawnych Unii. Jednakże usługi łączności elektronicznej, takie jak usługi w zakresie telefonii głosowej, usługi przesyłania wiadomości oraz poczty elektronicznej, są przedmiotem niniejszego rozporządzenia. To samo przedsiębiorstwo, np. dostawca usług internetowych, może świadczyć usługi łączności elektronicznej w dwóch kategoriach,

[36] Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/1535/oj).

takich jak świadczenie dostępu do internetu oraz usługi nieobjęte zakresem niniejszego rozporządzenia, w tym usługi polegające na dostarczaniu treści opartych na internecie, niezwiązanych z łącznością.

(10) To samo przedsiębiorstwo, na przykład operator telewizji kablowej, może oferować zarówno usługi łączności elektronicznej, takie jak przekazywanie sygnałów telewizyjnych, jak i usługi nieobjęte zakresem niniejszego rozporządzenia, takie jak rozpowszechnianie ofert dotyczących usług w zakresie nadawania audycji dźwiękowych i telewizyjnych, i tym samym dodatkowe obowiązki mogą być nakładane na takie przedsiębiorstwo w związku z jego działalnością w charakterze nadawcy albo dystrybutora, zgodnie z przepisami innymi niż te zawarte w niniejszym rozporządzeniu, bez uszczerbku dla wymogów zawartych w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

(11) Aby wejść w zakres definicji usługi łączności elektronicznej, usługa zazwyczaj musi być świadczona w zamian za wynagrodzenie. W pełni uznając, że ochrona danych osobowych jest prawem podstawowym, a zatem dane osobowe nie mogą być traktowane jak towar, dostęp, wykorzystywanie lub inne przetwarzanie danych osobowych w kontekście świadczenia usług łączności elektronicznej należy traktować w taki sam sposób jak wynagrodzenie, w przypadku gdy dostawca usług prosi o dane osobowe w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679[37], a użytkownik końcowy świadomie, pośrednio lub bezpośrednio, udostępnia dostawcy takie dane. Obejmuje to przypadki, gdy użytkownik końcowy zezwala na dostęp do informacji, choć ich aktywnie nie udostępnia, takich jak dane osobowe, w tym adres IP, lub inne automatycznie generowane informacje, takie jak dane gromadzone i przekazywane przez pliki cookie lub podobne technologie. Przetwarzanie danych osobowych powinno być w każdym przypadku zgodne z unijnymi przepisami o ochronie danych. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwanym dalej „Trybunałem") w sprawie art. 57 TFUE[38] wynagrodzenie w rozumieniu Traktatu istnieje również wówczas, gdy dostawca usług otrzymuje zapłatę od strony trzeciej, a nie od usługobiorcy. Pojęcie wynagrodzenia powinno zatem obejmować również sytuacje, gdy użytkownik końcowy jest wystawiony na działanie reklamy.

(12) Usługi łączności interpersonalnej są to usługi, które umożliwiają interpersonalną i interaktywną wymianę informacji, obejmujące takie usługi, jak tradycyjne połączenia głosowe między dwiema osobami, lecz również wszystkie rodzaje poczty elektronicznej, usług przesyłania wiadomości lub czatów grupowych. Usługi łączności interpersonalnej obejmują tylko łączność między skończoną, tzn. nie potencjalnie nieograniczoną, liczbą osób fizycznych, którą określa osoba wysyłająca komunikat. Łączność między osobami prawnymi powinna być objęta zakresem definicji w sytuacjach, gdy osoby fizyczne działają w imieniu tych osób prawnych lub stanowią przynajmniej jedną stronę komunikacji. Łączność interaktywna oznacza, że usługa umożliwia odbiorcy informacji odpowiedź. Usługi, które nie spełniają tych wymogów, takie jak linearne usługi medialne, wideo na żądanie, strony internetowe, sieci

---

37 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

38 Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 26 kwietnia 1988 r., Bond van Adverteerders i inni przeciwko państwu niderlandzkiemu, C-352/85, ECLI: EU:C:1988:196

internetowe, serwisy społecznościowe, blogi lub wymiana informacji między urządzeniami, nie powinny być uznawane za usługi łączności interpersonalnej. W wyjątkowych okolicznościach usługi nie należy uznać za usługę łączności interpersonalnej, jeżeli narzędzie do komunikacji interpersonalnej i interaktywnej stanowi wyłącznie nieznaczny dodatek do innej usługi oraz z obiektywnych przyczyn technicznych nie może być użytkowane bez tej usługi głównej, a jego integracja z usługą nie służy obejściu zasad regulujących usługi łączności elektronicznej. Będące elementami definicji terminy „nieznaczny" i „czysto pomocniczy" należy interpretować wąsko i z perspektywy użytkownika końcowego. Funkcję łączności interpersonalnej można uznać za nieznaczną, w przypadku gdy jej obiektywna przydatność dla użytkownika końcowego jest bardzo ograniczona i gdy w rzeczywistości jest ona ledwie wykorzystywana przez użytkowników końcowych. Przykładem funkcji, która mogłaby zostać uznana za nie objętą zakresem stosowania definicji usługi łączności interpersonalnej może być zasadniczo kanał komunikacyjny w grach internetowych, w zależności od funkcji narzędzia do komunikacji wykorzystywanego w usłudze.

(13) Usługi łączności interpersonalnej wykorzystujące numery z krajowego lub międzynarodowego planu numeracji zapewniają łączność z publicznie nadanymi zasobami numeracyjnymi. Te usługi łączności interpersonalnej wykorzystujące numery obejmują zarówno usługi, do których przydzielone są numery użytkowników końcowych do celów zapewnienia połączeń pomiędzy zakończeniami sieci, jak i usługi umożliwiające użytkownikom końcowym połączenie z osobami, którym przydzielono takie numery. Samo używanie numeru jako identyfikatora nie powinno być uznawane za jednoznaczne z używaniem numeru w celu łączenia się z publicznie nadanymi zasobami numeracyjnymi, a zatem nie powinno, jako takie, być uznawane za wystarczające do zakwalifikowania usługi jako usługi łączności interpersonalnej wykorzystującej numery. Usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów powinny podlegać zobowiązaniom wyłącznie wówczas, gdy interesy porządku publicznego wymagają zastosowania szczególnych obowiązków regulacyjnych, które mają być stosowane do wszystkich rodzajów usług łączności interpersonalnej, bez względu na to, czy do świadczenia usługi wykorzystywane są numery. Odmienne traktowanie usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery jest uzasadnione, ponieważ są one uczestnikami zagwarantowanego przez organy publiczne interoperacyjnego ekosystemu, a zatem również z niego korzystają.

(14) Zakończenie sieci stanowi granicę, do celów ustawowych, między ramami regulacyjnymi sieci i usług łączności elektronicznej a prawodawstwem dotyczącym końcowych urządzeń telekomunikacyjnych. Określenie lokalizacji zakończenia sieci jest obowiązkiem krajowych organów regulacyjnych.

(15) Pojęcie wzajemnych połączeń należy rozumieć jako odnoszące się przede wszystkim do technicznych wzajemnych połączeń między sieciami, niezależnie od tego, czy takie sieci są publicznymi sieciami łączności elektronicznej czy sieciami prywatnymi, w tym sieciami będącymi własnością dostawców treści i aplikacji lub obsługiwanymi przez tych dostawców, w tym infrastrukturami służącymi do dostarczania treści. Rozwój technologiczny i komercyjny doprowadził do powszechniejszego stosowania pamięci, ośrodków dostarczania treści i innych technik, które usprawniają wymianę ruchu i optymalizują działanie od początku do końca, co prowadzi tym samym do ściślejszej współpracy technicznej i częstszych wzajemnych połączeń między sieciami publicznymi i prywatnymi.

(16) Należy również zaktualizować cele nowych ram regulacyjnych, aby sprostać wyzwaniom stojącym przed tym sektorem i zapewnić mu możliwość dostosowania się do przyszłych zmian. Wraz z transformacją technologiczną sieci łączności elektronicznej w kierunku sieci cyfrowych łączących rozwiązania oparte na chmurze i sztucznej inteligencji („AI") rozwija się ekosystem łączności. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno wspierać konkurencyjność tego sektora i jego zdolność do stawiania czoła tej transformacji. Powinno ono wspierać innowacje i skuteczną współpracę między szerokim gronem podmiotów w ekosystemie rozszerzonej łączności.

(17) W celu zwiększenia konkurencyjności i odporności tego sektora niniejsze rozporządzenie powinno ułatwiać rozwój jednolitego rynku łączności elektronicznej poprzez wprowadzenie uproszczonych i dalszych zharmonizowanych środków, ułatwianie zwiększania skali działalności w Unii, wspieranie innowacji i inwestycji w nowoczesne, odporne i zrównoważone sieci i usługi oraz zachęcanie do takich innowacji i inwestycji. Powinno to obejmować ułatwianie transgranicznego udostępniania sieci i świadczenia usług łączności elektronicznej, w tym ogólnoeuropejskich usług łączności satelitarnej, a także rozwój transeuropejskich sieci cyfrowych.

(18) Wzmocnienie odporności infrastruktury cyfrowej i usług cyfrowych Unii ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia gotowości na wypadek klęsk żywiołowych, zagrożeń i kryzysów spowodowanych przez człowieka, a także zakłóceń w sieciach i sygnałach radiowych. W tym celu niniejsze rozporządzenie powinno wzmocnić strategiczną autonomię Unii, zapewniając odporną infrastrukturę cyfrową i usługi cyfrowe oraz gotowość na sytuacje awaryjne, takie jak ataki fizyczne, cybernetyczne i hybrydowe oraz klęski żywiołowe, udostępniając środki łagodzące, zwiększając odporność, w szczególności redundancję krytycznych segmentów sieci w oparciu o spójną integrację sieci naziemnych i innych niż naziemne, oraz zapewniając społeczeństwu niezbędne zdolności sieciowe do reagowania na kryzysy.

(19) Ponieważ na poziomie infrastruktury utrzymują się wąskie gardła i bariery wejścia, w tym w wyniku przejścia na sieci światłowodowe, konieczne jest zapewnienie zrównoważonej konkurencji poprzez wdrożenie uproszczonych ram regulacyjnych dotyczących dostępu, które zaradzą niedoskonałościom rynku, tak aby użytkownicy końcowi nadal mogli korzystać z większego wyboru zaawansowanych, przystępnych cenowo usług wysokiej jakości.

(20) Należy stopniowo zmniejszyć zakres szczególnych regulacji sektorowych *ex ante* w miarę rozwoju konkurencji na rynku, aby zapewnić, by łączność elektroniczna podlegała wyłącznie prawu konkurencji. Taki był cel od czasu przyjęcia w 2009 r. pierwszych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej. Obecne ramy doprowadziły jednak do rozdrobnienia na szczeblu krajowym i nie przyczyniły się do urzeczywistnienia jednolitego rynku, w związku z czym potrzebna jest większa spójność obowiązków regulacyjnych *ex ante*. Zważywszy na fakt, że w ostatnich latach rynki łączności elektronicznej wykazały się silną dynamiką konkurencyjną, istotne jest, aby obowiązki regulacyjne *ex ante* były nakładane tylko wtedy, gdy na przedmiotowych rynkach występują niedoskonałości, bez uszczerbku dla prawa konkurencji.

(21) Konieczne jest również stosowanie odpowiednich zachęt do inwestowania w sieci gigabitowe (w tym zaawansowane sieci 5G i 6G, sieci światłowodowe, podmorskie kable telekomunikacyjne, sieci szkieletowe), które sprzyjają innowacjom w dziedzinie

usług internetowych bogatych w treści oraz będą wzmacniały ogólną konkurencyjność Unii. Kluczowe znaczenie ma zatem promowanie efektywnych inwestycji w rozwój tych sieci i rozwiązań oraz wspieranie powszechnej dostępności i wykorzystania sieci gigabitowych i usług łączności elektronicznej, w tym poprzez terminowe przejście na środowisko w pełni światłowodowe w całej Unii.

(22) Dla państw członkowskich, krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów oraz zainteresowanych podmiotów ten cel łączności oznacza, z jednej strony, dążenie do zapewnienia sieci o największej przepustowości i stabilnych pod względem ekonomicznym usług na danym obszarze, a z drugiej strony – dążenie do spójności terytorialnej rozumianej jako zbieżność pod względem przepustowości dostępnej na różnych obszarach.

(23) Aby ściśle dostosować ramy łączności elektronicznej do celów Unii dotyczących przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, konieczne jest promowanie zrównoważonych sieci i usług poprzez wspieranie atrakcyjnych warunków inwestycyjnych dla energooszczędnych i niskoemisyjnych sieci i rozwiązań. W szczególności cel ten należy dostosować do wspierania łączności wspomagającej efektywność energetyczną i neutralność pod względem emisji dwutlenku węgla w innych sektorach przemysłu oraz inwestycji w energooszczędną infrastrukturę łączności zgodnie ze zaktualizowanymi ramami systematyki i powiązanym unijnym kodeksem postępowania na rzecz zrównoważonego rozwoju sieci telekomunikacyjnych. Konieczne jest również wspieranie współpracy między podmiotami zaangażowanymi w świadczenie usług typu koniec-koniec w zakresie skutecznego zarządzania ruchem danych.

(24) Aby osiągnąć te cele, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy powinny, w razie potrzeby, koordynować swoje działania z organami innych państw członkowskich oraz z Organem Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej („BEREC”), Organem ds. Polityki Spektrum Radiowego („RSPB”) i Urzędem ds. Sieci Cyfrowych („ODN”).

(25) W związku z wezwaniem z Nevers z dnia 9 marca 2022 r. państwa członkowskie przeprowadziły ocenę ryzyka dotyczącą europejskich infrastruktur i sieci komunikacyjnych. Aby ograniczyć zidentyfikowane ryzyko, w ocenie tej przedstawiono szereg zaleceń strategicznych i technicznych dla państw członkowskich, Komisji i Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa („ENISA”), które mają zostać wdrożone przy wsparciu BEREC. Wśród innych zaleceń strategicznych w ocenie ryzyka proponuje się (i) ocenę odporności międzynarodowych połączeń międzysystemowych, (ii) ocenę krytyczności, odporności i redundancji podstawowej infrastruktury internetowej, takiej jak podmorskie kable komunikacyjne, oraz (iii) wzmocnienie zdolności Unii i skoordynowanych działań na rzecz wzmocnienia odporności infrastruktury łączności. Aby osiągnąć skuteczną gotowość i zwiększyć odporność, należy zacieśnić współpracę między właściwymi organami krajowymi i organami na szczeblu Unii, w tym poprzez wspólne wytyczne i terminową wymianę informacji.

(26) Sieci i usługi łączności elektronicznej stanowią kluczowy trzon społeczeństwa i gospodarki Unii. Chociaż dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555[39] dotyczy cyberbezpieczeństwa i odporności podmiotów kluczowych

[39] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca

i ważnych oraz podmiotów krytycznych, istnieje potrzeba dalszego zwiększania ogólnej odporności, gotowości i ciągłości łączności elektronicznej na poziomie Unii, w tym w sytuacjach obejmujących transgraniczne lub wielkoskalowe zjawiska katastrofalne lub zakłócenia spowodowane przez człowieka, kryzysy lub przypadki działania siły wyższej, które mogą mieć negatywny wpływ na ludność. ODN powinien odgrywać centralną rolę koordynacyjną w odniesieniu do odporności w sektorze łączności elektronicznej, korzystając ze swojej wiedzy fachowej, nadzoru rynku i perspektywy ogólnounijnej. W związku z tym ODN powinien prowadzić wymianę informacji i koordynację z krajowymi organami regulacyjnymi, Komisją oraz innymi odpowiednimi organami i agencjami Unii, w tym ENISA, a także, w stosownych przypadkach, z organizacjami międzynarodowymi, takimi jak NATO, w kwestiach związanych z oceną, monitorowaniem, analizą i gotowością sieci i usług łączności elektronicznej na szczeblu Unii oraz ich zdolnością do przyczyniania się do ogólnej odporności społeczeństwa i gospodarki Unii, przy pełnym poszanowaniu roli ENISA, grupy współpracy ds. bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych („grupa współpracy NIS") oraz europejskiej sieci organizacji łącznikowych do spraw kryzysów cyberbezpieczeństwa („EU-CyCLONe") na podstawie unijnych ram cyberbezpieczeństwa i ochrony ludności.

(27) W tym kontekście zadaniem ODN powinno być zapewnienie spójnego, transgranicznego podejścia do sieci i usług łączności elektronicznej. Rola ODN powinna stanowić uzupełnienie dyrektywy (UE) 2022/2555 i pozostawać dla niej bez uszczerbku, koncentrując się na gotowości całego systemu, infrastrukturach wymienialnych, ciągłości transeuropejskich sieci i usług oraz skoordynowanym reagowaniu kryzysowym.

(28) W Unii w przypadku wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub przypadków działania siły wyższej, które mogą mieć negatywny wpływ na ludność, dostępność i szczególne możliwości sieci i usług łączności elektronicznej mają kluczowe znaczenie, ponieważ umożliwiają ludności otrzymywanie terminowych informacji, utrzymywanie interakcji społecznych i gospodarczych oraz dostęp do usług publicznych i usług związanych z sytuacjami nadzwyczajnymi, a także umożliwiają organom krajowym komunikowanie się z ludnością oraz organizowanie działań ratowniczych i pomocowych. Bez uszczerbku dla dyrektywy (UE) 2022/2555 wszyscy dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej oraz inni dostawcy podlegający systemowi ogólnych zezwoleń powinni zatem przyjąć środki przyczyniające się do zapewnienia dostępności usług łączności interpersonalnej i usług dostępu do internetu w przypadku wystąpienia takich zdarzeń. Dostawcy sieci łączności elektronicznej wykorzystywanych, całkowicie lub głównie, do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub usług społeczeństwa informacyjnego, takich jak podmorskie kable telekomunikacyjne, mogliby zapewnić redundancję w takich krytycznych sytuacjach. Powinni oni – w zakresie, w jakim jest to technicznie możliwe, oraz w zakresie, w jakim służy to interesowi publicznemu – współpracować i przyczyniać się do dostępności usług łączności interpersonalnej i usług dostępu do internetu, jeżeli publicznie dostępne sieci i usługi łączności

---

rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) (Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

elektronicznej zostaną poważnie zakłócone przez wyżej wymienione zdarzenia na dużą skalę.

(29) Użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość zwrócenia się o pomoc lub wsparcie do właściwych organów za pośrednictwem zgłoszeń alarmowych i otrzymania informacji od właściwych organów w formie umożliwiającej ich zrozumienie i odbiór za pośrednictwem publicznych ostrzeżeń w przypadku zdarzeń na dużą skalę, które mogą mieć negatywny wpływ na ludność, takich jak awarie sieci w wyniku katastrofy lub w przypadku działania siły wyższej. Podobnie łączność o krytycznym znaczeniu, która umożliwia służbom ratunkowym i organom publicznym odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i ochronę wypełnianie ich misji, powinna być w pełni dostępna. W związku z tym dostawcy sieci i usług łączności elektronicznej powinni przyjąć szczególne środki w celu zapewnienia nieprzerwanej łączności elektronicznej, w tym ruchu internetowego, w zakresie niezbędnym do skutecznego przekazywania zgłoszeń alarmowych i ostrzeżeń publicznych od i do wszystkich użytkowników końcowych lub ludności dotkniętych zdarzeniem. Łączność o krytycznym znaczeniu, która zazwyczaj jest zapewniana w ramach specjalnej sieci organów krajowych, może być wdrażana jako specjalistyczna usługa wspierana przez nowe technologie, takie jak warstwowanie sieci, która powinna korzystać z wystarczającej przepustowości sieci w celu zapewnienia jakości usługi w sytuacjach kryzysowych. Jeżeli jest to konieczne do zapewnienia jakości takich usług, należy nadać priorytet powiązanemu ruchowi i zapewnić redundancję w celu zapewnienia ciągłej dostępności łączności o krytycznym znaczeniu. Krajowe systemy publicznych punktów przyjmowania zgłoszeń o wypadkach i publiczne systemy ostrzegania powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby były nadmiarowe i odporne w przypadku zdarzeń na dużą skalę, które mogą mieć negatywny wpływ na ludność.

(30) Przed wprowadzeniem istotnych zmian w sieciach wykorzystywanych do zapewniania dostępu do służb ratunkowych dostawcy usług łączności interpersonalnej i publicznych punktów przyjmowania zgłoszeń o wypadkach („PSAP”) powinni podjąć wszelkie niezbędne kroki, łącznie z testowaniem i walidacją rozwiązań, aby zapewnić użytkownikom końcowym stałą dostępność zgłoszeń alarmowych i informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie oraz aby zapewnić stałą możliwość wysyłania publicznych ostrzeżeń do użytkowników końcowych. Dostawcy sieci i usług łączności elektronicznej powinni przedstawić właściwym organom państwa członkowskiego plan działania wskazujący proces migracji i zawierający informacje wystarczające do oceny ryzyka dla dostępności usług zgłoszeń alarmowych i potencjalnie dotkniętych użytkowników końcowych. Taki plan działania należy przedstawić w celu terminowego poinformowania użytkowników usług łączności elektronicznej zależnych od obecnej technologii oraz umożliwienia im przygotowania się do nowych technologii lub dostosowania się do nich, a także w celu uniknięcia zaprzestania świadczenia usług łączności elektronicznej na urządzeniach, z których korzystają.

(31) W ramach długoterminowych środków zwiększających odporność rozwój odpornej zintegrowanej łączności powinien między innymi dotyczyć gotowości do przyjęcia najnowocześniejszych technologii, takich jak powstające technologie komunikacji kwantowej, aby zapewnić bezpieczną komunikację nowej generacji, w szczególności w krytycznych segmentach sieci. W związku z tym konieczne jest przejście na kryptografię postkwantową. Ponadto ważną rolę mogłaby odegrać komunikacja kwantowa wspierana przez światłowodowe sieci łączności. Europejska infrastruktura komunikacji kwantowej („EuroQCI”), która ma stać się integralną częścią nowego

unijnego systemu bezpiecznej łączności satelitarnej (infrastruktura na rzecz odporności, wzajemnych połączeń i bezpieczeństwa za pośrednictwem satelitów – „IRIS^2”), mogłaby być siłą napędową bezpiecznej łączności nowej generacji z korzyścią dla rządów i przedsiębiorstw w całej Unii. W związku z tym należy zwiększyć bezpieczeństwo danych wrażliwych i infrastruktury krytycznej poprzez zapewnienie terminowego przejścia na kryptografię postkwantową, stopniowe włączanie systemów opartych na technologiach kwantowych do istniejącej infrastruktury łączności oraz rozwój odpornego ekosystemu i przemysłu komunikacji kwantowej w Unii.

(32) W celu zapewnienia skutecznej gotowości sieci łączności elektronicznej i infrastruktury cyfrowej, a także nieprzerwanego świadczenia usług łączności elektronicznej, w tym w sytuacjach klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub siły wyższej, oraz w oparciu o odporne krajowe i transgraniczne połączenia międzysystemowe, należy wzmocnić rolę BEREC na szczeblu Unii w obszarach gotowości i zarządzania kryzysowego. W związku z tym BEREC powinien uzupełnić wysiłki na szczeblu Unii na rzecz zapewnienia wysokiego poziomu gotowości i odporności poprzez przyjęcie sprawozdania pt. „Unijny plan gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej” (zwanego dalej „planem”), przygotowanego przez ODN. Plan ten powinien obejmować kompleksową ocenę, zalecenia operacyjne i praktyki zarządzania kryzysowego. Powinny one zapewnić spójne podejście do odporności w całej Unii, w tym do mechanizmów finansowania zapewniających redundancję i zwiększających gotowość na poziomie Unii na wypadek kryzysu.

(33) Wzór BEREC do celów gromadzenia danych dotyczących odporności sieci i usług łączności elektronicznej, który powinien wspierać przygotowanie planu, powinien zawierać informacje na temat przepustowości, architektury, zdolności i wykorzystania segmentów sieci, które uznaje się za kluczowe dla zapewnienia ogólnej odporności i ciągłości świadczenia usług w skali Unii. Powinno to w szczególności obejmować konkretne segmenty sieci, takie jak wzajemne połączenia międzynarodowe, sieci agregacji, sieci bazowe i szkieletowe, podmorskie kable telekomunikacyjne, w tym ich centra logistyczne, sieci satelitarne zintegrowane z sieciami naziemnymi, które są w stanie zapewnić usługę zapasową w przypadku niedostępności którejkolwiek z tych sieci, sieci dostarczania treści lub sieci łączące duże ośrodki przetwarzania danych. Gdy konieczne są wymiana, zgłoszenie lub inny rodzaj udostępnienia na podstawie niniejszego rozporządzenia informacji, które są niejawne zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym, należy stosować przepisy dotyczące postępowania z informacjami niejawnymi. W stosownych przypadkach należy zezwolić na równoległe udostępnianie jawnych streszczeń umożliwiających koordynację operacyjną.

(34) Ponadto ODN powinien przyczyniać się na poziomie Unii do monitorowania, analizowania i syntezy informacji dotyczących architektury, przepustowości, zdolności technicznych i odporności sieci łączności elektronicznej oraz wspierać wysiłki koordynacyjne mające na celu zapewnienie dostępności i zwiększonych zdolności sieci i usług łączności elektronicznej podczas zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej, przy pełnym poszanowaniu krajowych ram koordynacji reagowania kryzysowego. Mogłoby to obejmować na przykład określenie obszarów, w których konieczna jest redundancja, informowanie o strategicznych decyzjach politycznych i inwestycyjnych wspierających redundancję, w szczególności w odniesieniu do transeuropejskich sieci cyfrowych i powiązanych przyszłych programów finansowania, takich jak

proponowane w ramach pionu cyfrowego Europejskiego Funduszu Konkurencyjności w wieloletnich ramach finansowych. Kompleksowa ocena BEREC przygotowana przez ODN powinna również zawierać przegląd rezerwowych zdolności sieci, a także przegląd istniejących i powstających mechanizmów ustalania priorytetów w zakresie ruchu, w tym warstwowania sieci i innych rozwiązań w zakresie zarządzania siecią i optymalizacji sieci, które chronią i zabezpieczają łączność. Takie mechanizmy odgrywają ważną rolę w zapewnianiu ciągłości podstawowych sieci i usług łączności w sytuacjach zwiększonego popytu, przeciążenia sieci lub innych zakłóceń w łączności, które mogą wystąpić w czasie kryzysów.

(35) W szczególności specjalistyczne usługi możliwe dzięki zaawansowanym zdolnościom sieciowym, takie jak warstwowanie sieci, odgrywają coraz ważniejszą rolę we wspieraniu przypadków użycia o zwiększonych wymogach w zakresie bezpieczeństwa, niezawodności i niskiego opóźnienia. Obejmuje to zastosowania takie jak eksploatacja systemów bezzałogowych statków powietrznych, w tym dronów, które wymagają gwarantowanych poziomów osiągów, odporności i izolacji od innego ruchu w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania. Dostępność takich specjalistycznych usług może umożliwić organom publicznym i operatorom prywatnym skuteczniejsze wdrażanie aplikacji związanych z bezpieczeństwem i aplikacji o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa, przy jednoczesnym wspieraniu innowacji i efektywnego wykorzystania zasobów sieciowych, zgodnie z celami Unii w zakresie bezpieczeństwa, przywództwa technologicznego i rozwoju zaawansowanych usług cyfrowych. Należy wykorzystać sieci łączności elektronicznej, aby poprawić wykrywanie bezzałogowych statków powietrznych i innych zasobów latających, niezależnie od tego, czy są one podłączone do sieci, czy nie. W szczególności należy stopniowo rozwijać i wdrażać detekcję komórkową na dużą skalę jako wspomagający i uzupełniający system wykrywania do zastosowań cywilnych i wojskowych, w tym wykrywania, śledzenia i namierzania zagrożeń z powietrza, a także wykrywania zakłóceń.

(36) Odporność Unii w coraz większym stopniu zależy od łączności, która jest dostosowana do przyszłych wyzwań, i ograniczonych strategicznych zależności. Wymaga to perspektywicznego podejścia, które wzmocni zdolność sieci naziemnych i nienaziemnych (satelitarnych) do płynnego łączenia się i działania, w tym w sytuacjach kryzysowych. Odporność można zwiększyć dzięki zintegrowanej, warstwowej architekturze sieci łączącej sieci naziemne z sieciami nienaziemnymi, wspieranej przez wirtualizację, redundancję i zautomatyzowane zarządzanie siecią. Taka integracja może utrzymać niezbędną łączność w przypadku uszkodzenia lub zatłoczenia infrastruktury naziemnej oraz wzmocnić ogólną ciągłość świadczenia usług. W tym kontekście sieć ODN powinien uczestniczyć w monitorowaniu rynku i rozwoju technologicznym, identyfikować wąskie gardła w zakresie interoperacyjności i wdrażania (w tym między systemami naziemnymi i nienaziemnymi oraz w odniesieniu do powstających technologii) oraz przedstawiać zalecenia wspierające spójne podejście do odpornej łączności na szczeblu Unii.

(37) ODN powinien być w stanie, w stosownych przypadkach i we współpracy z odpowiednimi organami i właściwymi organami, analizować krajobraz zagrożeń, na które w coraz większym stopniu narażone są unijne sieci i usługi łączności elektronicznej. Zagrożenia te obejmują m.in. incydenty szkodliwych zakłóceń spektrum radiowego. Takie incydenty nasiliły się w ostatnich latach w kontekście zwiększonych napięć geopolitycznych i mogą mieć wpływ na dostępność i jakość usług, często ze skutkami transgranicznymi. W tym kontekście ODN powinien

analizować takie tendencje i wspierać właściwe organy poprzez wydawanie zaleceń operacyjnych. Rola ta powinna uzupełniać obowiązki krajowe i przyczyniać się do skoordynowanej reakcji na szczeblu Unii.

(38) Aby uzupełnić spójną i skoordynowaną reakcję regulacyjną na szczeblu Unii w celu zwiększenia gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej, BEREC powinien przyjąć praktyki zarządzania kryzysowego określające wspólne procedury i ustalenia dotyczące koordynacji dla krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, w tym w zakresie zarządzania kryzysowego i ochrony ludności w przypadku wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej. Praktyki te powinny być dostosowane do istniejących unijnych i krajowych ram zarządzania kryzysowego oraz powinny wspierać spójne działania, w tym poprzez wymianę informacji z odpowiednimi systemami reagowania kryzysowego i koordynacji ochrony ludności na szczeblu Unii oraz poprzez mechanizmy reagowania na incydenty w cyberbezpieczeństwie. Plan powinien również obejmować aspekty związane ze świadomością sytuacyjną w odniesieniu do znaczących zakłóceń mających wpływ na zgłoszenia alarmowe, łączność w sytuacjach krytycznych i przekazywanie ostrzeżeń publicznych zgodnie z obowiązkami wynikającymi z odpowiednich przepisów prawa Unii.

(39) Zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/1972 państwa członkowskie mogą poddać prawo dostawców publicznych sieci i usług łączności elektronicznej jedynie dość elastycznemu systemowi ogólnych zezwoleń. Celem jest stymulowanie rozwoju nowych sieci i usług przy jednoczesnym umożliwieniu dostawcom usług i konsumentom korzystania z korzyści skali w ramach rynku wewnętrznego. Niniejsze rozporządzenie wspiera ten cel i utrzymuje swobodę dostarczania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej na podstawie ogólnego zezwolenia w Unii.

(40) Obecnie obowiązujący system ogólnych zezwoleń opiera się na zharmonizowanym, lecz maksymalnym wykazie warunków, który zapewnia państwom członkowskim elastyczność w decydowaniu o tym, które warunki ogólnego zezwolenia należy dołączyć do ogólnego zezwolenia na ich terytorium, w jaki sposób je doprecyzować na szczeblu krajowym oraz jak zapewnić możliwość wymagania od dostawców przedkładania krajowemu organowi regulacyjnemu lub innym właściwym organom zgłoszenia informującego o ich zamiarze rozpoczęcia świadczenia usług. Zgłoszenie miało mieć charakter deklaratywny i nie była wymagana wyraźna decyzja ani akt administracyjny krajowego organu regulacyjnego.

(41) Ocena dyrektywy (UE) 2018/1972 wykazała jednak, że brak jednolitego i skoordynowanego ogólnego zezwolenia, opracowanego i wdrożonego w dużej mierze na szczeblu krajowym, oraz brak jednolitego i spójnego podejścia do mających zastosowanie warunków, a także procedur zgłaszania – pomimo zharmonizowanego, nieobowiązkowego wzoru BEREC – doprowadziły do fragmentacji regulacyjnej i spiętrzenia barier dla operatorów w zwiększaniu skali działalności i prowadzeniu działalności transgranicznej.

(42) Aby sprostać wyzwaniom przedstawionym w dyrektywie (UE) 2018/1972 i umożliwić dostawcom pełne korzystanie z rynku wewnętrznego łączności elektronicznej, konieczne jest wprowadzenie nowoczesnego systemu ogólnych zezwoleń mającego zastosowanie do wszystkich rodzajów sieci łączności elektronicznej uczestniczących w świadczeniu publicznie dostępnych usług cyfrowych oraz, z pewnymi wyjątkami, do publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej.

(43) W przypadku dostawców sieci łączności elektronicznej system ogólnych zezwoleń nie powinien mieć zastosowania do niektórych rodzajów sieci, których głównym celem nie jest wspieranie świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub usług cyfrowych. Przykładami są sieci wykorzystywane głównie do zapewniania łączności uprzednio określonej prywatnej, wewnętrznej lub zamkniętej grupie użytkowników, w tym sieci wykorzystywane wyłącznie do połączeń wewnętrznych między urządzeniami infrastruktury łączności nieprzeznaczonymi głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług cyfrowych. W odniesieniu do świadczenia usług łączności elektronicznej usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów powinny pozostać wyłączone z zakresu ogólnego zezwolenia. W przeciwieństwie do innych kategorii sieci i usług łączności elektronicznej, usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów nie korzystają z publicznych zasobów numeracyjnych i nie uczestniczą w gwarantowanym przez władze publiczne interoperacyjnym ekosystemie. Nie należy zatem obejmować tego rodzaju usług systemem ogólnych zezwoleń. Dostawcy usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów mogą jednak podlegać pewnym obowiązkom wynikającym z niniejszego rozporządzenia.

(44) System ogólnych zezwoleń powinien być uzależniony od zgodności z krótszym i zaktualizowanym wykazem w pełni zharmonizowanych warunków mających zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich, a także z niektórymi innymi warunkami, które wynikają z innych przepisów prawa Unii lub prawa krajowego, ale które nie są jeszcze w pełni zharmonizowane, takimi jak przepisy dotyczące dostępu organów ścigania i organów sądowych do danych, w tym dotyczące uprawnionego przechwytywania i zatrzymywania danych, oraz wymogi bezpieczeństwa łańcucha dostaw ICT zgodnie z przepisami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa, w tym z aktem o cyberbezpieczeństwie, który ma zastąpić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881[40].

(45) Ponadto dostawcy podlegający ogólnemu zezwoleniu powinni przedłożyć zgłoszenie krajowemu organowi regulacyjnemu państwa członkowskiego, w którym zamierzają rozpocząć dostarczanie sieci łączności elektronicznej lub świadczenie usług łączności elektronicznej lub w którym takie sieci lub usługi są już dostarczane. Powinni oni również mieć możliwość przedłożenia tylko jednego zgłoszenia jednemu państwu członkowskiemu, w przypadku gdy zamierzają dostarczać sieci lub usługi w jednym lub kilku państwach członkowskich w ramach systemu jednolitego paszportu. Systemy satelitarne nie powinny podlegać jednolitemu paszportowi, lecz szczególnej procedurze na szczeblu Unii.

(46) W ramach zgłoszenia należy zastosować obowiązkowy wzór udostępniony przez BEREC. Zgłoszenie powinno zawierać deklarację osoby fizycznej lub prawnej skierowane do krajowego organu regulacyjnego o zamiarze rozpoczęcia dostarczania sieci łączności elektronicznej lub świadczenia usług łączności elektronicznej oraz przedłożenie ograniczonych informacji określonych szczegółowo w powiązanym wzorze BEREC, w tym danych identyfikacyjnych, kontaktowych i biznesowych, informacji na temat sieci lub usług, które mają być dostarczane, oraz ich

[40] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie) (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

geograficznego obszaru dostępności, a także przewidywanej daty rozpoczęcia działalności.

(47) Krajowe organy regulacyjne nie powinny nakładać dodatkowych ani odrębnych wymogów w zakresie składania zgłoszeń. W związku z tym krajowe organy regulacyjne nie powinny wymagać żadnych dodatkowych dokumentów w ramach ogólnego zezwolenia, które nie są zawarte we wzorze zgłoszenia udostępnionym przez BEREC. Wymogi w zakresie składania zgłoszeń i aktualizacji takich wymogów należy ograniczyć do minimum.

(48) Aby zachęcić do dostarczania transgranicznych sieci i świadczenia transgranicznych usług, dostawcy powinni mieć możliwość dokonania zgłoszenia w dowolnym języku urzędowym Unii lub co najmniej w języku angielskim.

(49) Aby przyczynić się do osiągnięcia celów Unii w zakresie cyfryzacji, wszystkie krajowe organy regulacyjne powinny przyjmować zgłoszenia online, na przykład poprzez punkt kontaktowy na stronie internetowej odpowiedniego organu oraz, w stosownych przypadkach, za pośrednictwem zharmonizowanych rozwiązań cyfrowych, takich jak portfele biznesowe, i nie powinny wymagać od dostawców korzystania z certyfikatów cyfrowych ograniczonych do terytorium krajowego, które nie są wzajemnie uznawane w innych państwach członkowskich i które nie są zgodne z ustanowionymi w decyzji Komisji 2011/130/UE[41] minimalnymi wymaganiami dotyczącymi transgranicznego przetwarzania dokumentów podpisanych elektronicznie przez właściwe organy. Z tego samego powodu dostawcy nie powinni być zobowiązani do posiadania przedstawicieli krajowych do kontaktów z organami krajowymi. Prowadząc wymianę informacji lub dokumentów drogą elektroniczną, organy publiczne powinny spełniać wymogi określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/903[42].

(50) Właściwe organy nie powinny w żaden sposób, w tym ze względu na niekompletność zgłoszenia, utrudniać dostarczania sieci lub świadczenia usług łączności elektronicznej. Zgłoszenie rozpoczęcia działalności nie powinno pociągać za sobą kosztów administracyjnych dla dostawców sieci lub usług łączności elektronicznej.

(51) W celu wspierania skutecznej koordynacji transgranicznej ODN powinien prowadzić centralną bazę danych wszystkich zgłoszeń. Właściwe organy powinny przekazywać ODN tylko pełne zgłoszenia.

(52) Po dokonaniu zgłoszenia krajowe organy regulacyjne powinny potwierdzić dostawcy, drogą elektroniczną, rozpoczęcie dostarczania sieci lub świadczenia usług, opisując warunki, prawa i obowiązki mające zastosowanie w państwie członkowskim lub państwach członkowskich, w których dostawca zamierza dostarczać sieci lub świadczyć usługi. W przypadku gdy dostawca zgłosił zamiar dostarczania sieci lub świadczenia usług wyłącznie na terytorium jednego państwa członkowskiego, powinien przestrzegać zharmonizowanych warunków ogólnego zezwolenia oraz,

---

41 Decyzja Komisji 2011/130/UE z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie ustalenia minimalnych wymagań dotyczących transgranicznego przetwarzania dokumentów podpisanych elektronicznie przez właściwe organy zgodnie z dyrektywą 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącą usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 80 z 19.3.2014, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/130(1)/oj).

42 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/903 z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia środków na rzecz wysokiego poziomu interoperacyjności sektora publicznego na terytorium Unii (akt w sprawie Interoperacyjnej Europy) (Dz.U. L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

w odniesieniu do każdej specyfiki, warunków mających zastosowanie w jurysdykcji tego państwa członkowskiego.

(53) Potwierdzenie, że dostawcy mogą rozpocząć działalność, powinno zawierać informacje na temat praw i obowiązków przedsiębiorstw wynikających z ogólnego zezwolenia. Dostawcy mogą potrzebować takiego potwierdzenia, na przykład w celu ubiegania się o prawa użytkowania spektrum radiowego lub zasobów numeracyjnych, uzyskania dostępu lub wzajemnych połączeń oraz prawa instalowania urządzeń, w tym prawa drogi, szczególnie w celu ułatwienia negocjacji z innymi, regionalnymi lub lokalnymi, organami władzy państwowej lub z dostawcami usług z innych państw członkowskich. Na wniosek dostawcy powinna również istnieć możliwość dostarczenia potwierdzenia w formie zaświadczenia. Takie zaświadczenia nie powinny stanowić tytułu prawnego, a jakiekolwiek prawa wynikające z ogólnego zezwolenia, prawa użytkowania czy wykonywania takich praw nie powinny być uzależnione od istnienia takiego zaświadczenia. Zaświadczenie powinno służyć jako potwierdzenie lub dowód dla innych organów krajowych lub regionalnych, że dostawca posiada zezwolenie na mocy niniejszego rozporządzenia.

(54) Przyznając prawo użytkowania spektrum radiowego, zasobów numeracyjnych lub prawa do instalacji urządzeń, krajowe organy regulacyjne powinny informować przedsiębiorstwa, którym przyznają takie prawa, o odpowiednich warunkach wykorzystania spektrum radiowego w indywidualnych prawach użytkowania lub w potwierdzeniu operacji na podstawie ogólnego zezwolenia.

(55) Szczegółowe obowiązki nałożone na przedsiębiorstwa udostępniające sieci i usługi łączności elektronicznej zgodnie z zasadami prawa unijnego, z racji ich wyznaczenia jako mających znaczącą pozycję rynkowej powinny być ustanawiane oddzielnie od ogólnych praw i obowiązków przyznanych na mocy ogólnego zezwolenia.

(56) W przypadku sieci łączności elektronicznej niedostarczanych ogółowi ludności wskazane jest nałożenie mniejszej liczby i bardziej liberalnych – jeżeli w ogóle – wymogów niż te, które są uzasadnione w przypadku sieci i usług łączności elektronicznej udostępnianych ogółowi ludności. Pozostają one jednak związane m.in. obowiązkami związanymi z interesem publicznym, takimi jak odporność sieci, gotowość, cyberbezpieczeństwo, uprawnione przechwytywanie i zatrzymywanie danych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem lub innymi mającymi zastosowanie przepisami unijnymi lub krajowymi, które są zgodne z prawem Unii. Chociaż takie obowiązki nie podlegają ogólnemu zezwoleniu na mocy niniejszego rozporządzenia, mogą one zostać nałożone na dostawców usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów.

(57) Procedura jednolitego paszportu powinna ułatwić dostarczanie sieci łączności elektronicznej i świadczenie usług łączności elektronicznej we wszystkich państwach członkowskich. Procedura ta powinna zakończyć się wydaniem dostawcy potwierdzenia rozpoczęcia dostarczania sieci lub świadczenia usług. Wydawanie dodatkowych deklaracji powinno być możliwe, ale wyłącznie na wniosek dostawcy i zgodnie z wytycznymi BEREC w sprawie ogólnego zezwolenia. Na przykład, w razie potrzeby, w ramach potwierdzenia jednolitego paszportu dostawca może zwrócić się za pośrednictwem ODN o deklarację opisującą, w jakich okolicznościach dostawca sieci lub usług łączności elektronicznej działający na podstawie ogólnego zezwolenia jest uprawniony do składania wniosku o przyznanie prawa instalowania urządzeń, negocjowania wzajemnych połączeń oraz uzyskania dostępu do wzajemnych połączeń, w celu umożliwienia wykonywania tychże praw na przykład na

innych szczeblach władzy państwowej lub w stosunku do innych przedsiębiorstw. Takie deklaracje mogłyby określać kryteria i procedury dotyczące szczególnych obowiązków poszczególnych przedsiębiorstw i powinny być dostarczane za pośrednictwem ODN przez krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego, w którym sieci lub usługi będą udostępniane, oraz na wniosek dostawcy. W wytycznych BEREC należy określić szczegóły dotyczące możliwości zwrócenia się o taką deklarację.

(58) Ważne jest zapewnienie skuteczności systemu jednolitego paszportu. W związku z tym krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy państw członkowskich powinny być zobowiązane do współpracy między sobą w celu wspierania BEREC i ODN w opracowywaniu i aktualizowaniu wytycznych i zasobów informacyjnych dotyczących zharmonizowanego stosowania warunków ogólnego zezwolenia w państwach członkowskich. W tym celu państwa członkowskie powinny wyznaczyć krajowe pojedyncze punkty kontaktowe.

(59) Pełne korzyści płynące z systemu jednolitego paszportu można osiągnąć tylko wtedy, gdy krajowa specyfika związana z warunkami ogólnego zezwolenia zostanie ograniczona do minimum. Dotyczy to również przepisów, które nie są częścią aktu w sprawie sieci cyfrowych, takich jak przepisy w dziedzinie cyberbezpieczeństwa lub egzekwowania prawa. W wytycznych BEREC należy zatem określić obszary, w których konieczne jest dalsze dostosowanie przepisów krajowych lub ich wdrożenie. Elementy te powinny służyć jako podstawa działań następczych podejmowanych przez Komisję, właściwe organy Unii lub inne grupy ekspertów w związku z tymi przepisami. Aby wspierać te działania, wyznaczone krajowe pojedyncze punkty kontaktowe powinny ściśle współpracować z ODN i ze sobą nawzajem w zakresie warunków ogólnego zezwolenia związanych z krajowymi przepisami i procedurami, zgodnie z prawem Unii, mających zastosowanie do dostarczania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej, w szczególności związanych z cyberbezpieczeństwem lub egzekwowaniem prawa.

(60) W szczególności wyznaczone krajowe pojedyncze punkty kontaktowe powinny przekazywać ODN wszelkie szczegóły dotyczące wdrażania na szczeblu krajowym zharmonizowanych warunków ogólnego zezwolenia w swoich państwach członkowskich, a także wszelkie procedury krajowe wprowadzone w celu zapewnienia skuteczności warunków ogólnego zezwolenia. W przypadku gdy w państwie członkowskim istnieją różne organy odpowiedzialne za egzekwowanie warunków ogólnego zezwolenia, te organy krajowe powinny ściśle współpracować z wyznaczonymi pojedynczymi punktami kontaktowymi.

(61) Wyznaczone krajowe pojedyncze punkty kontaktowe powinny również zapewniać wzajemną pomoc w odniesieniu do egzekwowania warunków ogólnego zezwolenia zgodnie z wytycznymi BEREC.

(62) Krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego zgłoszenia powinien być uprawniony do nakładania sankcji za naruszenie warunków ogólnego zezwolenia, pod warunkiem że krajowy organ regulacyjny, w którym udostępniane są sieci lub świadczone są usługi, nie nałożył już sankcji za naruszenie tych samych warunków. Sankcje powinny być nakładane zgodnie z prawem krajowym i mogą obejmować, w przypadku poważnego naruszenia i w razie potrzeby po konsultacji z organami regulacyjnymi zainteresowanych państw członkowskich, cofnięcie prawa do dostarczania sieci i świadczenia usług we wszystkich państwach członkowskich

objętych jednolitym paszportem. Poważne naruszenie można stwierdzić na przykład w przypadku, gdy niezgodność z jednym lub większą liczbą warunków ogólnego zezwolenia utrzymuje się pomimo działań naprawczych podjętych przez krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ. Jedynie w wyjątkowych przypadkach, gdy krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego, w którym udostępniane są sieci lub świadczone są usługi, stwierdzi, że naruszenie warunków zezwolenia może mieć negatywny wpływ na jego terytorium ze względu na bezpieczeństwo narodowe lub interes publiczny, powinien mieć prawo do nakładania sankcji w ramach swojej jurysdykcji. Taki nadzwyczajny środek egzekucyjny powinien być stosowany w koordynacji z odpowiednimi właściwymi organami państwa członkowskiego zgłoszenia.

(63) W drodze wyjątku, w przypadku usług łączności typu maszyna-maszyna z eksterytorialnym użytkowaniem zasobów numeracyjnych, zastosowanie powinny mieć odpowiednie przepisy państwa członkowskiego zgłoszenia.

(64) Wymogi dotyczące jednolitego paszportu nie powinny naruszać uprawnień państw członkowskich do blokowania, w każdym przypadku z osobna, dostępu do numerów lub usług, w sytuacji gdy jest to uzasadnione oszustwem lub niewłaściwym użytkowaniem.

(65) Powinno być możliwe nałożenie opłat administracyjnych na przedsiębiorstwa świadczące usługi łączności elektronicznej, celem sfinansowania działalności krajowego organu regulacyjnego lub innych właściwych organów w zakresie zarządzania ogólnym systemem zezwoleń i w celu przyznawania prawa użytkowania. Wysokość takich opłat powinna być ograniczona do sumy potrzebnej do pokrycia rzeczywistych kosztów administracyjnych związanych z taką działalnością i opłaty nie powinny być nakładane na małych dostawców. W tym celu należy zapewnić przejrzystość dochodów i wydatków krajowego organu regulacyjnego oraz innych właściwych organów poprzez wprowadzenie obowiązku składania rocznych sprawozdań o łącznej sumie zebranych opłat i poniesionych kosztów administracyjnych, co pozwoli przedsiębiorstwom sprawdzić ich bilans.

(66) System administracyjnych opłat nie powinien zakłócać konkurencji lub stwarzać barier w dostępie do rynku. Wraz z wprowadzeniem systemu ogólnych zezwoleń nie jest możliwe ustalanie administracyjnych kosztów, a tym samym i opłat, dla pojedynczych przedsiębiorstw, z wyjątkiem przyznania prawa użytkowania zasobów numeracyjnych, spektrum radiowego oraz prawa do instalacji urządzeń. Przykładem sprawiedliwej, prostej i przejrzystej alternatywy dla takich kryteriów ustalania opłat będzie kryterium związane z obrotem. W przypadku gdy opłaty administracyjne są bardzo niskie, opłaty ryczałtowe lub opłaty obliczane częściowo na podstawie ryczałtu, a częściowo przy zastosowaniu kryterium związanego z obrotem, powinny stanowić właściwe rozwiązanie. W zależności od zakresu, w jakim system ogólnych zezwoleń obejmuje przedsiębiorstwa o bardzo małym udziale w rynku, takich jak dostawcy usług sieciowych na poziomie społeczności lokalnej, lub dostawców usług, których model biznesowy generuje bardzo niewielkie przychody nawet w przypadku znacznej penetracji rynku w ujęciu realnym, państwa członkowskie powinny ustanowić stosowny próg *de minimis* do celów nakładania opłat administracyjnych.

(67) Zmiany należy traktować jako niewielkie, co oznacza, że niewielki zmiany praw to takie ograniczenie, cofnięcie lub zmiana, które powinny wymagać uprzedniej konsultacji prawa, w odniesieniu do którego się je przyjmuje. Obecne ramy regulacyjne dotyczące spektrum radiowego, głównie Europejski kodeks łączności

elektronicznej, decyzja o spektrum radiowym (decyzja nr 676/2002/WE) oraz program dotyczący polityki w zakresie widma radiowego (decyzja nr 243/2012/UE), zostały opracowane w innym kontekście geopolitycznym. W tych ramach nie uwzględniono w wystarczającym stopniu strategicznego wymiaru spektrum radiowego. Spektrum radiowe wspiera podstawowe usługi, takie jak łączność o krytycznym znaczeniu, zgłoszenia alarmowe, kontrola ruchu lotniczego, żegluga morska, bezpieczeństwo publiczne i sieci bezpieczeństwa. Wynika to z tego, że wszystkie podstawowe towary, spektrum radiowe i dostęp do niego mogą stać się podatne na zagrożenia. Ponadto spektrum radiowe może być wykorzystywane jako broń w kontekście konfliktów zbrojnych i gospodarczych, na przykład do zagłuszania i spoofingu sygnałów oraz zakłócania kluczowych działań wojskowych i cywilnych, od transportu po bankowość.

(68) Spektrum radiowe ma ogromne znaczenie strategiczne i geopolityczne dla Unii i jej państw członkowskich. Zasadnicze znaczenie ma zapewnienie łączności, stymulowanie wzrostu gospodarczego i dobrobytu społecznego oraz wspieranie bezpieczeństwa i świadczenia usług o krytycznym znaczeniu w ramach misji w różnych sektorach. Spektrum radiowe stało się kluczowe dla strategicznej autonomii i bezpieczeństwa Unii, a zarządzanie nim w skoordynowany sposób jest niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa, odporności i suwerenności cyfrowej Unii. Jednocześnie szereg polityk Unii opiera się na odpowiednim dostępie do spektrum i zarządzaniu nim, na przykład polityka kosmiczna, polityka łączności lub polityka transportowa. Ponadto skuteczne i skoordynowane zarządzanie spektrum radiowym ma kluczowe znaczenie dla rozwoju wysokiej jakości sieci bezprzewodowych, które są warunkiem rozwoju gospodarczego i konkurencyjności Unii oraz urzeczywistnienia jednolitego rynku łączności elektronicznej. Dzięki postępowi technologicznemu, a szczególnie możliwości komunikowania się satelitów z niezmodyfikowanymi urządzeniami mobilnymi użytkowników, oraz konwergencji między sieciami naziemnymi i nienaziemnymi, a także między sieciami telekomunikacyjnymi, przetwarzaniem brzegowym i przetwarzaniem w chmurze, zarządzanie spektrum radiowym jako wspólnym zasobem europejskim może zmaksymalizować jego wartość dla państw członkowskich i Unii. Konieczne jest zatem skuteczne zarządzanie spektrum radiowym i jego efektywne wykorzystywanie w sposób strategiczny jako wspólnego zasobu.

(69) Ze względu na rozwój nowych technologii i zastosowań bezprzewodowych rośnie zapotrzebowanie na spektrum radiowe, nie tylko w obszarze łączności elektronicznej, np. w celu zapewnienia obywatelom i przedsiębiorstwom wszechobecnej łączności gigabitowej w ruchu, ale również w innych sektorach zależnych od spektrum radiowego, takich jak transport, produkcja, przestrzeń kosmiczna i energia. Aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu, niezbędne jest odpowiednie międzysektorowe podejście do zarządzania spektrum radiowym w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania spektrum radiowego.

(70) Spektrum radiowym należy zarządzać w taki sposób, aby uniknąć szkodliwych zakłóceń. Dlatego należy właściwie zdefiniować podstawowe pojęcie szkodliwych zakłóceń, aby zagwarantować, że interwencja regulacyjna ogranicza się do zakresu niezbędnego do zapobiegania takim zakłóceniom. Należy stosować zaawansowane metody ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami i inne metody zarządzania spektrum radiowym, tak aby unikać w jak najszerszym stopniu stosowania zasady niepowodowania zakłóceń oraz braku żądania ochrony przed zakłóceniami, tj. obowiązku określonego w Regulaminie Radiokomunikacyjnym ITU dla stacji prowadzących działalność na prawach drugiej ważności, aby nie powodować

szkodliwych zakłóceń dla służb pierwszej ważności, oraz zasady, że nie mogą one żądać ochrony przed zakłóceniami powodowanymi przez upoważnione służby pierwszej ważności.

(71) Granice krajowe mają coraz mniejsze znaczenie w określaniu optymalnego wykorzystania spektrum radiowego. Nadmierna fragmentacja polityki w poszczególnych krajach prowadzi do zwiększenia kosztów i utraty możliwości rynkowych wśród użytkowników spektrum radiowego i może powodować spowolnienie tempa innowacji, być szkodliwa dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego i przynieść szkody konsumentom i całej gospodarce. Planowanie strategiczne, koordynacja oraz, w stosownych przypadkach, harmonizacja na poziomie unijnym może pomóc zapewnić, aby użytkownicy spektrum radiowego w pełni czerpali korzyści z rynku wewnętrznego i aby można było skutecznie bronić interesów Unii na arenie międzynarodowej.

(72) Działania podejmowane w Unii w ramach polityki dotyczącej spektrum radiowego nie powinny naruszać środków podejmowanych zgodnie z prawem Unii na szczeblu unijnym lub krajowym, tak aby realizować cele leżące w interesie ogólnym, w szczególności w odniesieniu do sieci używanych przez publiczne władze rządowe oraz sektor obrony, uregulowań dotyczących treści oraz polityki audiowizualnej i polityki medialnej oraz prawa państw członkowskich do zagospodarowania i wykorzystywania spektrum radiowego do celów porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i obrony.

(73) Przepisy dotyczące zarządzania spektrum radiowym powinny być spójne z wynikami prac organizacji międzynarodowych i regionalnych zajmujących się zarządzaniem spektrum radiowym, takich jak Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny („ITU”) i Europejska Konferencja Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych („CEPT”), tak aby zapewnić efektywne zarządzanie spektrum radiowym i harmonizację jego wykorzystania w całej Unii i pomiędzy państwami członkowskimi a innymi członkami ITU.

(74) Niezbędne jest zapewnienie, aby obywatele nie byli narażeni na działanie pola elektromagnetycznego na poziomie szkodliwym dla zdrowia publicznego. Właściwe organy krajowe powinny dążyć do osiągnięcia w całej Unii jednolitego podejścia do tej kwestii, zwracając szczególną uwagę na podejście ostrożnościowe przyjęte w zaleceniu Rady 1999/519/WE[43], aby prowadzić prace nad zapewnieniem bardziej spójnych warunków realizacji. Właściwe organy krajowe powinny stosować procedurę określoną w dyrektywie (UE) 2015/1535 w stosownych przypadkach również w celu zapewnienia zainteresowanym stronom przejrzystości oraz w celu umożliwienia reakcji państwom członkowskim i Komisji.

(75) Spektrum radiowe jest ograniczonym publicznym zasobem o dużej wartości publicznej i rynkowej. Stanowi ono istotny substrat wszystkich rodzajów sieci i usług bezprzewodowych, w tym radiowych sieci i usług łączności elektronicznej. Dlatego powinno ono być efektywnie rozdzielane i przyznawane przez krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy, zgodnie ze zharmonizowanymi celami oraz zasadami dotyczącymi ich działania, jak również według obiektywnych, jawnych i niedyskryminujących kryteriów, przy uwzględnieniu demokratycznych, społecznych,

[43] 1999/519/WE: zalecenie Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz), (Dz.U. L 199 z 30.7.1999, s. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj).59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj)

językowych i kulturowych interesów związanych z wykorzystaniem pasm spektrum radiowego. Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 676/2002/WE[44] ustanawia ramy harmonizacji spektrum radiowego.

(76) Brak koordynacji między państwami członkowskimi i ich właściwymi organami przy organizacji wykorzystania spektrum radiowego na ich terytoriach może – o ile nie zostanie rozwiązany w drodze negocjacji dwustronnych między państwami członkowskimi – spowodować problemy z zakłóceniami na dużą skalę, które będą miały poważny wpływ na rozwój jednolitego rynku cyfrowego. Państwa członkowskie i ich właściwe organy powinny wprowadzić wszelkie niezbędne środki, aby zapobiec transgranicznym i szkodliwym zakłóceniom między sobą. Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego („RSPG"), ustanowiony decyzją Komisji 2002/622/WE[45], wspiera niezbędną koordynację transgraniczną i stanowi forum rozwiązywania problemów transgranicznych między państwami członkowskimi. Pomoc ze strony RSPG okazała się jednak niewystarczająca w kwestiach dotyczących koordynacji transgranicznej z państwami trzecimi ogółem lub między państwami członkowskimi w odniesieniu do niezharmonizowanego spektrum radiowego (np. częstotliwości FM), ponieważ po prostu nie istniały wystarczająca podstawa prawna oraz narzędzia umożliwiające RSPG działanie. Proces koordynacji transgranicznej powinien być kontynuowany, ale należy rozszerzyć go na niezharmonizowane spektrum radiowe, na przykład częstotliwości FM wykorzystywane do nadawania radiowego, ponieważ takie spektrum radiowe może również mieć dużą wartość gospodarczą, kulturalną i społeczną dla obywateli Unii. Ponadto każdy posiadacz prawa do użytkowania spektrum radiowego powinien mieć możliwość rozpoczęcia procesu pomocy w rozwiązaniu problemu zakłóceń, jeżeli zakłócenia te mają na niego bezpośredni wpływ w związku ze szkodliwymi zakłóceniami w zgodnym z prawem użytkowaniu jego spektrum radiowego.

(77) Trudne przypadki szkodliwych zakłóceń między państwami członkowskimi, których nie można rozwiązać w drodze bezpośrednich negocjacji, niezależnie od wsparcia ze strony RSPB, mogą wymagać narzucenia wiążących rozwiązań przyjętych przez Komisję, w oparciu o rozwiązanie zaproponowane przez RSPB, w celu ostatecznego rozwiązania problemu zakłóceń lub zgodnej z prawem Unii realizacji skoordynowanego rozwiązania. Taki mechanizm powinien mieć zastosowanie w określonych terminach zapewniających brak nieuzasadnionych opóźnień i powinien proponować odpowiednie rozwiązania, w tym cofnięcie wszelkich praw, które mogą być przyczyną szkodliwych zakłóceń, oraz prawa do rekompensaty.

(78) Ingerencja transgraniczna ze strony państw trzecich staje się coraz bardziej niepokojącym problemem na granicach Unii i zagrożeniem nie tylko dla samych sieci, ale również dla bezpieczeństwa Unii. Na przykład ingerencja w globalny system nawigacji satelitarnej („GNSS") w pobliżu obszarów konfliktów zbrojnych, takich jak wschodnie granice Unii, ma poważne konsekwencje dla sektorów transportu, infrastruktury krytycznej, łączności elektronicznej i finansów, ponieważ nowoczesna

---

[44] Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 676/2002/WE z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/1999/519/oj).

[45] Decyzja Komisji z dnia 11 czerwca 2019 r. ustanawiająca Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego i uchylająca decyzję 2002/622/WE (Dz.U. C 196 z 12.6.2019, s. 16); decyzja Komisji 2002/622/WE z dnia 26 lipca 2002 r. ustanawiająca Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego (Dz.U. L 198 z 27.7.2002, s. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/622/oj).

infrastruktura jest w dużym stopniu uzależniona od tego systemu w zakresie dokładnych danych dotyczących pozycjonowania, nawigacji i synchronizacji czasu („PNT”). W takich przypadkach nie wystarczy polegać na działaniach ITU. Istnieje potrzeba ustanowienia w prawie Unii mechanizmu solidarności, aby skuteczniej wspierać państwa członkowskie dotknięte tym problemem. W ramach tego mechanizmu solidarności należy zwrócić się do wszystkich państw członkowskich, aby działały wspólnie i zgodnie z konkretnymi działaniami określonymi przez Unię wraz z RSPB oraz interweniowały wraz z Komisją we wspieraniu państw członkowskich dotkniętych tym problemem. W przypadku uporczywych i poważnych przypadków szkodliwych zakłóceń naruszających prawo międzynarodowe Rada może rozważyć przyjęcie środka ograniczającego na podstawie art. 29 TFUE zgodnie z celami wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

(79) Rozwój technologiczny, w szczególności technologie radiowe nowej generacji (np. 6G), a także sztuczna inteligencja, poprawiają rentowność i niezawodność współużytkowania spektrum radiowego w szerokim zakresie pasm częstotliwości, zapewniając tym samym wielu użytkownikom dostęp do tego ograniczonego zasobu, a jednocześnie zapobiegając szkodliwym zakłóceniom i zapewniając odpowiednią ochronę istniejących usług. Wydajne, skuteczne i oparte na innowacjach wykorzystanie spektrum radiowego ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia unijnych celów w zakresie łączności i wspierania konkurencyjności Unii. Osiągnięcie tych celów wymaga podejścia regulacyjnego, które systematycznie uznaje współużytkowanie spektrum radiowego za normę przy udzielaniu zezwoleń na użytkowanie spektrum radiowego w oparciu o zasadę „wykorzystaj lub współużytkuj”, podczas gdy prawa wyłączne użytkowania spektrum radiowego stosuje się tylko wtedy, gdy jest to konieczne i uzasadnione. Jednocześnie taka polityka powinna zapewniać, aby współużytkowanie spektrum radiowego sprzyjało konkurencji, a nie ją ograniczało.

(80) Właściwe organy krajowe powinny uznać, że spektrum radiowe, które nie jest wykorzystywane na danym terytorium lub przez określony czas, można współużytkować, chyba że posiadacz prawa użytkowania wykaże, że współużytkowanie nie jest technicznie wykonalne lub że współużytkowanie kolidowałoby z użytkowaniem spektrum radiowego przez pierwotnego posiadacza, powodowałoby jego degradację lub w inny sposób ograniczałoby jego użytkowanie, lub że ma on plany użytkowania spektrum radiowego w sposób uniemożliwiający współużytkowanie. W celu ustalenia, czy spektrum radiowe jest wykorzystywane, właściwe organy krajowe powinny wziąć pod uwagę kilka elementów, w tym plany wdrożenia posiadacza prawa w dającej się przewidzieć przyszłości oraz zobowiązania prawne wynikające z prawa Unii. Przy przyznawaniu prawa użytkowania, należy określić z wyprzedzeniem warunki współużytkowania zgodnie z zasadą „wykorzystaj lub współużytkuj”, w tym wynagrodzenie, sposób określania czasu trwania obowiązku współużytkowania oraz warunki techniczne.

(81) Właściwe organy krajowe powinny promować współużytkowanie spektrum radiowego, zgodnie z prawem konkurencji, określając najodpowiedniejsze systemy zezwoleń dla każdego scenariusza oraz ustanawiając odpowiednie i przejrzyste zasady i warunki w tym zakresie. Współużytkowanie spektrum radiowego może się opierać na ogólnych zezwoleniach lub użytkowaniu bez konieczności uzyskania pozwolenia i umożliwiać – na specjalnych warunkach współdzielenia – kilku użytkownikom dostęp i wykorzystanie tego samego zakresu spektrum radiowego na różnych obszarach geograficznych lub w różnym czasie. Może się ono opierać również na

indywidualnych prawach użytkowania w ramach takich rozwiązań jak współdzielony dostęp polegający na tym, że wszyscy użytkownicy (dotychczasowi użytkownicy i nowi użytkownicy) zgadzają się na warunki współdzielonego dostępu nadzorowanego przez właściwe organy krajowe, tak aby zapewnić minimalną gwarantowaną jakość transmisji sygnałów radiowych oraz zgodność z prawem konkurencji. Dopuszczając współużytkowanie spektrum radiowego w różnych systemach zezwoleń, właściwe organy, nie powinny wyznaczać rozbieżnych okresów współużytkowania, aby zapewnić możliwość zmiany przeznaczenia spektrum lub jego ponownego otwarcia na konkurencyjne przydzielanie.

(82) Chociaż współużytkowanie spektrum sprzyja jego efektywnemu wykorzystaniu, może nie być właściwe w każdych okolicznościach. Właściwe organy krajowe powinny mieć możliwość ograniczenia lub powstrzymania się od proponowania współużytkowania spektrum ze względów związanych z konkurencją i niedyskryminacyjnym dostępem do rynku, wykonalnością techniczną lub ekonomiczną, potrzebą wyłącznego użytkowania spektrum w celu ochrony bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa narodowego, obronności lub ochrony usług kluczowych zdefiniowanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557[46]. Obejmuje to, w stosownych przypadkach, wdrożenie kluczowych bezpiecznych i krytycznych systemów łączności dla Europy, co może wymagać przewidywalnego dostępu do spektrum, zwiększonej odporności i gwarantowanej wydajności, czego nie można zagwarantować w ramach współużytkowania. Każda decyzja o ograniczeniu lub wykluczeniu współużytkowania powinna być należycie uzasadniona, proporcjonalna i oparta na obiektywnych kryteriach.

(83) Elastyczność zarządzania spektrum radiowym i dostępu do niego jest obecnie zapewniona za pomocą zezwoleń neutralnych technologicznie i usługowo, tak aby umożliwić użytkownikom spektrum radiowego wybór najlepszych rozwiązań technicznych i usług do stosowania w pasmach spektrum radiowego określonych jako dostępne dla usług łączności elektronicznej w odnośnych krajowych planach przeznaczeń częstotliwości zgodnie z prawem Unii („zasady neutralności technologii i usług”). Określenie w trybie administracyjnym rozwiązań technicznych i usług, które mają być wykorzystywane w danym paśmie, powinno opierać się na proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych kryteriach oraz powinno być wyraźnie uzasadnione – w przypadku usług – względami interesu ogólnego, a także powinno podlegać regularnemu przeglądowi. Ponieważ takie określenie stanowi wyjątek od zasad neutralności technologicznej i usługowej oraz zmniejsza swobodę wyboru świadczonych usług lub stosowanej technologii, wszelkie wnioski w sprawie takiego określenia powinny być przejrzyste i podlegać konsultacjom publicznym.

(84) Ograniczenia zasady neutralności technologicznej powinny być odpowiednie i uzasadnione potrzebą ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami, na przykład poprzez narzucenie stosowania masek spektrumwej gęstości mocy i poziomów mocy dla sygnału nadawczego, potrzebą zapewnienia ochrony zdrowia publicznego poprzez ograniczenie narażenia ludności na działanie pól elektromagnetycznych, potrzebą zapewnienia właściwego funkcjonowania usług dzięki odpowiedniemu poziomowi technicznej jakości usługi, ale niekoniecznie wykluczania przy tym możliwości stosowania więcej niż jednej usługi w tym samym paśmie spektrum radiowego,

[46] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2557 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie odporności podmiotów krytycznych i uchylająca dyrektywę Rady 2008/114/WE (Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj).

potrzebą zapewnienia właściwego współużytkowania spektrum radiowego, w szczególności gdy jego użytkowanie podlega jedynie ogólnym zezwoleniom, lub potrzebą gwarantowania efektywnego wykorzystania spektrum radiowego lub osiągnięcia celu leżącego w interesie ogólnym zgodnie z prawem Unii.

(85) Właściwe organy krajowe powinny mieć możliwość nałożenia wymogu świadczenia określonej usługi w danym paśmie spektrum radiowego, aby osiągnąć jasno określone cele, takie jak bezpieczeństwo życia, bezpieczeństwo publiczne, potrzeba wspierania spójności społecznej, regionalnej i terytorialnej lub unikanie nieefektywnego wykorzystania spektrum radiowego. Cele te powinny obejmować promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii. O ile nie jest to konieczne do ochrony bezpieczeństwa życia i bezpieczeństwa publicznego, wyjątki nie powinny prowadzić do wyłącznego wykorzystania w celu świadczenia pewnych usług, ale raczej polegać na przyznaniu pierwszeństwa, tak, aby w tym samym paśmie spektrum radiowego mogły w jak największym zakresie współistnieć inne usługi lub technologie. Określanie zakresu i charakteru każdego wyjątku związanego z promowaniem różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów należy do kompetencji państw członkowskich.

(86) W przypadku gdy właściwe organy krajowe, w drodze wyjątku, podejmują decyzję o ograniczeniu swobody dostarczania sieci i świadczenia usług łączności elektronicznej, kierując się względami polityki publicznej, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego, powinny one wyjaśnić przyczyny takiego ograniczenia.

(87) Na spektrum radiowym bazują różne obszary polityki Unii, na przykład łączność elektroniczna, badania naukowe, rozwój technologiczny i przestrzeń kosmiczna, transport, energia, wspólne bezpieczeństwo i obrona, polityka audiowizualna i kulturalna. Powinna istnieć możliwość określenia kierunków i celów polityki w zakresie dostępności i efektywnego wykorzystania spektrum radiowego, w przypadku gdy jest to niezbędne do urzeczywistnienia rynku wewnętrznego w tych obszarach polityki Unii. W szczególności właściwe organy krajowe i Komisja powinny podjąć wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia takiej dostępności spektrum radiowego, która wystarcza do zapewnienia powszechnej łączności wysokiej jakości wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom Unii, w tym podczas podróży lub pobytu na obszarach wiejskich, oddalonych lub przybrzeżnych. Powinny one zapewniać dostępność spektrum radiowego i chronić spektrum radiowe na potrzeby realizacji programów unijnych związanych z przestrzenią kosmiczną, w szczególności na potrzeby obserwacji Ziemi i przestrzeni kosmicznej, nawigacji satelitarnej i pozycjonowania satelitarnego oraz bezpiecznej i odpornej łączności satelitarnej dla użytkowników rządowych, a także na potrzeby transportu i systemów zarządzania transportem oraz działań w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony. Biorąc pod uwagę znaczenie tych polityk dla gospodarki i społeczeństwa UE, powinny one również dążyć do zapewnienia wystarczającego spektrum radiowego na potrzeby usług audiowizualnych i produkcji treści, a także działalności badawczej i naukowej.

(88) Chociaż takie kierunki i cele polityki określone w wieloletnim programie dotyczącym polityki w zakresie widma radiowego, ustanowionym decyzją nr 243/2012/UE[47], są nadal aktualne, działania w ramach tego programu zostały w dużej mierze zakończone lub stały się nieaktualne. Aby uniknąć powielania działań i zapewnić spójność, w niniejszym rozporządzeniu należy odzwierciedlić cele wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego („RSPP"), a decyzję nr 243/2012/UE należy uchylić.

(89) W celu wdrożenia konkretnych obecnych i przyszłych polityk Unii opartych na spektrum radiowym zasadnicze znaczenie ma terminowe określenie ich potrzeb w zakresie spektrum radiowego. Biorąc pod uwagę, że w celu zwiększenia przewidywalności regulacyjnej dokładne potrzeby i terminy dotyczące dostępności spektrum radiowego powinny być znane w momencie opracowywania lub przyjmowania takich polityk, Komisja powinna określić dla każdego przypadku zharmonizowane szczegóły dotyczące poszczególnych przedmiotowych pasm oraz skoordynowane zasady ich dostępności i wykorzystania w dokumencie strategicznym przyjętym po konsultacji z RSPB. Po każdej Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej ITU („WRC") należy przyjąć unijną strategię w zakresie spektrum radiowego, aby zapewnić między innymi przejrzystość co do sposobu włączenia różnych decyzji WRC do porządku prawnego Unii. Celem strategii w zakresie spektrum radiowego jest zwiększenie przejrzystości działań związanych ze spektrum radiowym na poziomie Unii oraz zwiększenie przewidywalności dla różnych właściwych organów i uczestników rynku.

(90) Unijna strategia w zakresie spektrum radiowego mogłaby obejmować plany działania dotyczące operacyjnego spektrum radiowego określające konkretne cele pośrednie i terminy dotyczące dostępności spektrum radiowego i udzielania zezwoleń na korzystanie ze spektrum radiowego, które to plany mają zostać ustanowione w drodze aktów wykonawczych Komisji, gdy znane będą szczególne okoliczności i potrzeby w zakresie spektrum radiowego. Przyjmując unijną strategię i plany działania w zakresie spektrum radiowego, Komisja powinna wziąć pod uwagę cele polityki Unii, takie jak potrzeba ochrony strategicznej autonomii Unii, w tym wspólnych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa i obronności, cele cyfrowej dekady w zakresie łączności, w szczególności w odniesieniu do sieci 5G i zaawansowanych sieci bezprzewodowych, urzeczywistnienie jednolitego rynku oraz potrzeba spełnienia szczególnych wymogów technologicznych lub jakościowych dotyczących usług transgranicznych. W szczególności taka unijna strategia w zakresie spektrum powinna określać spektrum (części spektrum/pasm), które państwa członkowskie powinny udostępniać zgodnie ze zharmonizowanymi procedurami i warunkami w celu realizacji wspólnej unijnej polityki bezpieczeństwa i obrony. Komisja powinna również wziąć pod uwagę, że spektrum radiowe jest dobrem publicznym o istotnej wartości społecznej, kulturowej i gospodarczej, które powinno być wykorzystywane skutecznie i efektywnie. Unijna strategia i plany działania w zakresie spektrum radiowego powinny być zgodne z odpowiednimi umowami międzynarodowymi mającymi zastosowanie do spektrum radiowego, w tym z zasadą unikania szkodliwych zakłóceń, oraz powinny promować zasady neutralności technologicznej i usługowej oraz współużytkowania spektrum radiowego, zgodnie z prawem

[47] Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz.U. L 81 z 21.3.2012, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/243(2)/oj).

konkurencji. Aby unijna strategia i plany działania w zakresie spektrum radiowego przyniosły efekty, należy ustanowić w ramach RSPB proces umożliwiający właściwym organom krajowym, wraz z Komisją, monitorowanie postępów we wdrażaniu w państwach członkowskich oraz wymianę doświadczeń, dobrych praktyk i informacji. Ponadto należy zbadać synergie z mechanizmem monitorowania cyfrowej dekady i europejskiego semestru.

(91) Biorąc pod uwagę znaczenie, jakie dla konkurencyjności UE ma terminowe wprowadzenie bezprzewodowej łączności szerokopasmowej nowej generacji (6G), w tym jej elementów innych niż naziemne, powinno to stanowić główny punkt pierwszej unijnej strategii i planu działania w zakresie spektrum radiowego. Przedmiotowa strategia powinna jednak obejmować również potrzeby w zakresie spektrum radiowego w ramach innych polityk Unii, w miarę ich pojawiania się, oraz powinna mieć charakter całościowy i uwzględniać nie tylko korzystanie z licencji, ale również z zastosowań nieobjętych licencją, takich jak na przykład lokalne sieci radiowe („RLAN").

(92) Aby w pełni wykorzystać korzyści płynące z harmonizacji na mocy decyzji nr 676/2002/WE, należy pozwolić na użytkowanie zharmonizowanych pasm spektrum radiowego w sposób terminowy i zsynchronizowany w całej Unii. Pozwolenie na użytkowanie pasma spektrum radiowego pociąga za sobą przydzielenie spektrum radiowego na podstawie systemu ogólnych zezwoleń lub indywidualnych praw użytkowania, tak aby umożliwić korzystanie ze spektrum radiowego od razu po zakończeniu procedury przeznaczenia. W celu przydzielania pasma spektrum radiowego konieczne może być zwolnienie częstotliwości zajmowanej przez innych użytkowników oraz wypłacenie im rekompensaty za bezpośrednie koszty migracji lub ponownego przydzielenia spektrum zgodnie z prawem krajowym. Na wprowadzenie wspólnego terminu mogą mieć jednak wpływ w danym państwie członkowskim nierozstrzygnięte problemy związane z koordynacją transgraniczną, problemy związane ze złożonością zapewnienia technicznej migracji aktualnych użytkowników danego pasma, problemy związane z celem interesu ogólnego, z ochroną krajowego bezpieczeństwa i obroną narodową lub z działaniem siły wyższej. W każdym przypadku właściwe organy powinny podjąć wszelkie niezbędne środki w celu ograniczenia do minimum wszelkich opóźnień pod względem zasięgu geograficznego, czasu i zakresu spektrum radiowego. Właściwe organy krajowe powinny, w zależności od odpowiednich okoliczności, zwrócić się do Unii o udzielenie im wsparcia prawnego, politycznego i technicznego w celu rozwiązania kwestii koordynacji spektrum radiowego z państwami sąsiadującymi, w tym z państwami kandydującymi i przystępującymi.

(93) Wraz z szybkim rozwojem nowych technologii i usług bezprzewodowych, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych zdolności, takich jak sztuczna inteligencja, zarządzanie spektrum radiowym na poziomie Unii powinno być bardziej elastyczne i proaktywne. W związku z tym ważne jest zapewnienie innowatorom i innym potencjalnym użytkownikom możliwości zainicjowania procesu harmonizacji na szczeblu Unii, jeżeli wykazano potrzebę m.in. wprowadzenia nowych technologii lub wyeliminowania starych technologii, które sprawiają, że wykorzystanie spektrum radiowego jest nieefektywne lub szkodliwe dla konsumentów. Należy zatem stworzyć otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą procedurę formalnego składania wniosków i przeglądu przez Komisję wniosków o harmonizację spektrum. Procedura ta powinna obejmować konsultacje publiczne pomagające Komisji w podjęciu decyzji, czy rozpocząć nową procedurę, a jeśli tak, to w jakim zakresie. W związku z tym Komisja

powinna mieć możliwość podjęcia decyzji, czy rozpocząć aktualizację lub opracowywanie polityki związanej ze spektrum radiowym przy wsparciu RSPB, czy też rozpocząć opracowywanie zharmonizowanych warunków technicznych i operacyjnych dotyczących użytkowania określonego pasma spektrum radiowego we współpracy z Komitetem ds. Spektrum Radiowego zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE. W wytycznych należy określić formę, treść i poziom szczegółowości wniosków, szczegóły procesu ich rozpatrywania oraz, w stosownych przypadkach, wszelkie terminy.

(94) Ogólne zezwolenia na użytkowanie spektrum radiowego mogą ułatwić najbardziej efektywne wykorzystanie spektrum radiowego i wesprzeć innowacje w niektórych przypadkach, sprzyjając także konkurencji, natomiast indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego mogą być w innych przypadkach najbardziej odpowiednim systemem zezwoleń w razie zaistnienia pewnych szczególnych okoliczności. Należy rozważyć indywidualne prawa użytkowania, na przykład, gdy korzystne cechy propagacyjne spektrum radiowego lub przewidywany poziom mocy transmisji oznaczają, że wymagana jakość usługi uniemożliwia ogólnym zezwoleniom zaradzenie problemom związanym z zakłóceniami. Środki techniczne, takie jak rozwiązania mające na celu zwiększenie odporności odbiorników, mogą umożliwić zastosowanie ogólnych zezwoleń lub wspólne korzystanie ze spektrum radiowego oraz mogą pomóc uniknąć systematycznego odwoływania się do zasad braku żądania ochrony przed zakłóceniami i niepowodowania zakłóceń. Ogólne zezwolenia można łączyć z indywidualnymi prawami użytkowania. Może to być szczególnie przydatne w przypadku pasm, które nie mają dobrych właściwości propagacyjnych, takich jak pasma fal milimetrowych. Na przykład pasmo może zostać przydzielone na podstawie indywidualnych praw użytkowania na obszarach miejskich, podczas gdy na obszarach wiejskich jest ono udostępniane na podstawie ogólnego zezwolenia. W celu promowania spójnego podejścia w Unii Komisja może przyjąć zalecenie określające najwłaściwszy system zezwoleń na użytkowanie spektrum radiowego w określonym zharmonizowanym paśmie spektrum radiowego lub jego częściach.

(95) Ogólnie rzecz biorąc, do właściwych organów należy decyzja w sprawie najwłaściwszego systemu zezwoleń, który ma być stosowany w danym paśmie spektrum radiowego lub jego częściach. W przypadku gdy istnieje ryzyko rozbieżnych rozwiązań, które mogłyby doprowadzić do fragmentacji rynku wewnętrznego, w szczególności w przypadku ustanowienia zharmonizowanych warunków dotyczących pasma spektrum radiowego na mocy decyzji nr 676/2002/WE, a tym samym opóźnić wprowadzenie systemów bezprzewodowych, Komisja powinna być uprawniona do podjęcia decyzji, z uwzględnieniem opinii RSPB, w sprawie wspólnych rozwiązań, uznając obowiązujące środki harmonizacji technicznej. Celem takich decyzji jest zapewnienie wspólnego zestawu środków dla właściwych organów, który organy te mogłyby uwzględniać przy określaniu odpowiednich spójnych systemów zezwoleń, które mają być stosowane do pasma lub części pasma, w zależności od czynników takich jak gęstość zaludnienia, cechy propagacyjne pasm, rozbieżność między wykorzystaniem w obszarach zurbanizowanych i w obszarach wiejskich, ewentualna potrzeba ochrony istniejących usług i wynikające z tego konsekwencje dla korzyści skali w produkcji.

(96) Aby ułatwić rozwój zaawansowanych usług na większą skalę, umożliwić bardziej efektywne wykorzystanie spektrum radiowego i obniżyć koszty wdrażania sieci bezprzewodowych, potencjalni użytkownicy spektrum radiowego na potrzeby sieci publicznych lub niepublicznych powinni mieć możliwość zwrócenia się o stosowanie,

w miarę możliwości, tych samych warunków udzielania zezwoleń w państwach członkowskich, w których wykorzystują spektrum radiowe na potrzeby swoich sieci. Komisja i właściwe organy powinny współpracować ze sobą oraz z RSPB w celu opracowania wspólnych warunków udzielania zezwoleń. Komisja powinna być również uprawniona do nadania wiążącego charakteru stosowaniu takich warunków. Harmonizacja warunków udzielania zezwoleń ma na celu ułatwienie transgranicznego świadczenia usług i osiągnięcie korzyści skali.

(97) Aby promować dostarczanie ogólnoeuropejskich sieci i usług wysokiej jakości lub aby wykorzystywać korzyści skali, Komisja powinna być uprawniona do zatwierdzania części spektrum radiowego na poziomie Unii. Każda nowa generacja sieci ruchomych jest droższa niż poprzednia. Modernizacja sieci do 6G nie jest zatem wykonalna z ekonomicznego punktu widzenia dla wszystkich operatorów sieci ruchomych działających obecnie na rynku unijnym. Na wniosek Komisji RSPB powinna zatem ocenić, w swojej opinii w sprawie wspólnych warunków udzielania zezwoleń, możliwość przyznania spektrum radiowego na poziomie Unii i zaproponować odpowiednią procedurę udzielania zezwoleń i warunki udzielania zezwoleń, takie jak na przykład eksploatacja w modelu hurtowym. Taka sama potrzeba może pojawić się również w przypadku zwiększenia ilości spektrum radiowego wykorzystywanego na potrzeby satelitarnych usług komunikacji ruchomej poprzez zmianę przeznaczenia naziemnego spektrum radiowego. Aby zapewnić świadczenie usług ogólnoeuropejskich, takie spektrum radiowe o zmienionym przeznaczeniu powinno być również przyznawane i zatwierdzane na szczeblu Unii. Ustanowienie takich samych warunków udzielania zezwoleń na poziomie Unii oraz, na wniosek, unijnego zezwolenia i zharmonizowanych warunków przyznawania na poziomie Unii mogłoby ułatwić wdrażanie i rozwój wysokiej jakości sieci i usług, takich jak usługi łączności satelitarnej świadczone z wykorzystaniem spektrum radiowego przydzielonego na potrzeby usług naziemnych lub sieci 6G.

(98) Aby ograniczyć biurokrację i przyspieszyć dostęp do spektrum radiowego, w odniesieniu do którego warunki udzielania zezwoleń zostały zharmonizowane w więcej niż jednym państwie członkowskim, powinna istnieć możliwość ustanowienia procedury ułatwiającej przyznawanie indywidualnych praw użytkowania przez więcej niż jeden krajowy organ regulacyjny, w sposób skoordynowany i w jednym miejscu w formie „procedury punktu kompleksowej obsługi”. Komisja powinna mieć możliwość zalecenia właściwym organom sposobów rozpatrywania takich wniosków zgodnie z logiką punktu kompleksowej obsługi.

(99) Jeżeli przyznanie spektrum radiowego poszczególnym przedsiębiorstwom w sposób zharmonizowany zostało uzgodnione na szczeblu unijnym, państwa członkowskie winny ściśle wdrażać takie uzgodnienia dotyczące przyznawania praw użytkowania spektrum radiowego w krajowej tabeli przeznaczeń częstotliwości.

(100) Wystarczająco długi czas obowiązywania praw użytkowania spektrum radiowego zwiększy przewidywalność inwestycji, która przyczyni się do szybszego rozwoju sieci i poprawy usług, a także zwiększy stabilność sprzyjającą handlowi i dzierżawieniu spektrum radiowego. Minimalny okres obowiązywania praw użytkowania bezprzewodowych usług szerokopasmowych ustanowiony w dyrektywie (UE) 2018/1972 okazał się niewystarczający, aby przyciągnąć wystarczające inwestycje, umożliwić ciągłość działania i amortyzację przedsięwzięć ruchomych w porównaniu z innymi technologiami komunikacyjnymi oraz zachęcić do ambitniejszego wdrażania sieci oraz zaawansowanych i transgranicznych usług.

(101) Przewidywalność inwestycji można zatem lepiej osiągnąć poprzez zapewnienie praw na czas nieokreślony, które właściwe organy krajowe powinny mieć możliwość poddawania okresowym przeglądom, z wiarygodnymi opcjami cofnięcia zarządzanymi przez właściwe organy, w tym krajowe organy ochrony konkurencji. Jednocześnie nieokreślony czas trwania ułatwia rozwój funkcjonującego rynku wtórnego handlu spektrum radiowym i jego dzierżawy. Ryzyku, że nieokreślony czas obowiązywania praw użytkowania uniemożliwi wejście na rynek i ograniczy konkurencję, dostępność, jakość usług oraz zachęty inwestycyjne, należy jednak przeciwdziałać za pomocą solidnych i wiarygodnych zabezpieczeń regulacyjnych, które chronią konkurencję i zapobiegają zawłaszczaniu spektrum radiowego, takich jak obowiązki zapewnienia dostępu hurtowego lub umożliwienia współużytkowania spektrum radiowego z zastrzeżeniem zgodności z prawem konkurencji. Wybierając odpowiednie warunki udzielania zezwoleń – takie jak warunki „wykorzystaj lub współużytkuj" lub „wykorzystaj lub strać" i obowiązki w zakresie wdrażania – oraz egzekwując je, właściwe organy krajowe są w stanie zapewnić, aby spektrum radiowe nie pozostało niewykorzystane ani zablokowane oraz aby było udostępniane bardziej efektywnym lub innowacyjnym konkurentom. Biorąc pod uwagę znaczenie innowacji technicznych, właściwe organy krajowe powinny mieć możliwość ustanowienia praw do użytkowania spektrum radiowego do celów doświadczalnych, w tym w ramach projektów badań naukowych i eksperymentów prowadzonych w cyklu życia projektów finansowanych w ramach programów UE, z zastrzeżeniem szczególnych ograniczeń i warunków, w tym czasu trwania, ściśle uzasadnionych doświadczalnym charakterem takich praw.

(102) Ponieważ długoterminowe planowanie inwestycji zależy od gwarancji przedłużenia praw użytkowania w taki sam sposób jak w przypadku okresu obowiązywania praw użytkowania, przedłużenie powinno być co do zasady automatyczne, chyba że istnieją istotne powody przemawiające przeciwko takiemu przedłużeniu. Właściwe organy krajowe powinny być uprawnione do nieprzedłużania praw użytkowania lub do przedłużania ich na krótszy okres lub na zmienionych warunkach. Powinno mieć to zastosowanie w przypadku, gdy spełnione są określone warunki odmowy lub zmiany w oparciu o kryteria, które należy interpretować w sposób zawężający, aby zapewnić wystarczające gwarancje i przewidywalność. Odmowa przedłużenia może opierać się na celach polityki publicznej wynikających z prawa Unii, a także na ogólnych celach niniejszego rozporządzenia, w tym na potrzebach w zakresie obrony i bezpieczeństwa. Każda decyzja o nieprzedłużeniu powinna podlegać otwartej, niedyskryminacyjnej i przejrzystej procedurze oraz być zgłaszana w ramach procedury jednolitego rynku spektrum. W celu zapewnienia pewności prawa i poszanowania uzasadnionych oczekiwań posiadaczy praw należy rozważyć możliwość odmowy przedłużenia w odpowiednim terminie przed wygaśnięciem danych praw, wynoszącym co najmniej 5 lat.

(103) Przedłużeniom powinien towarzyszyć przegląd rocznych i jednorazowych opłat za użytkowanie spektrum radiowego w celu zapewnienia, aby opłaty te nadal promowały optymalne wykorzystanie, z uwzględnieniem m.in. rozwoju rynku i rozwoju technologicznego. Przegląd taki powinien opierać się na wartości praw użytkowania wynikającej z ostatniej konkurencyjnej lub porównawczej procedury przydziału dostosowanej w celu odzwierciedlenia kosztów związanych z dodatkowymi warunkami, takimi jak wymogi dotyczące zasięgu lub jakości usług. Należy również uwzględnić przychody z każdego przyłączenia, a także ogólne obciążenie posiadaczy praw wynikające ze wszystkich elementów ich infrastruktury związanej ze spektrum radiowym, aby uniknąć sytuacji, w której bardzo wysokie ceny płacone w poprzednich

aukcjach będą nadal nadmiernie obciążać posiadaczy praw i uniemożliwiać im inwestowanie w sieci. Ze względu na pewność prawa wszelkich korekt dotychczasowych opłat należy dokonywać na podstawie tych samych zasad, które mają zastosowanie do opłat ustanowionych w kontekście przyznawania nowych praw użytkowania.

(104) Przekazywanie praw użytkowania spektrum radiowego może stanowić skuteczny sposób zwiększania efektywnego wykorzystania spektrum radiowego. Ze względu na elastyczność i efektywność, oraz aby umożliwić wycenę spektrum radiowego przez rynek, właściwe organy krajowe powinny z zasady zezwolić użytkownikom spektrum radiowego na przekazywanie lub dzierżawienie ich praw użytkowania spektrum radiowego osobom trzecim z zastosowaniem prostej procedury oraz z zastrzeżeniem przestrzegania warunków obwarowujących takie prawa i reguł konkurencji, a także pod nadzorem odpowiednich krajowych organów regulacyjnych. Warunki, na jakich prawo indywidualne może być przekazane lub wydzierżawione przez posiadacza prawa, powinny zostać określone w momencie przyznania tego prawa. Aby ułatwić takie przekazywanie lub dzierżawienie, o ile techniczne środki wykonawcze przyjęte na podstawie decyzji nr 676/2002/WE są przestrzegane, państwa członkowskie powinny również rozpatrywać wnioski o podział lub dezagregację praw użytkowania spektrum radiowego i o rewizję warunków użytkowania. Jednocześnie właściwy organ krajowy powinien mieć możliwość odrzucenia przekazania lub dzierżawy spektrum radiowego ze względów bezpieczeństwa lub suwerenności lub innych celów publicznych/politycznych, w tym promowania lub utrzymania efektywnej konkurencji, lub w przypadku braku wystarczających gwarancji, że spektrum radiowe będzie wykorzystywane zgodnie z warunkami zezwolenia lub do zamierzonego wykorzystania.

(105) Nowe koncepcje współużytkowania spektrum radiowego wymagają dokładnych danych w czasie rzeczywistym na temat wykorzystania częstotliwości, aby zapewnić efektywne wykorzystanie spektrum radiowego i unikanie zakłóceń. Dynamiczna baza danych skupiająca się na konkretnych pasmach częstotliwości powinna pomóc w identyfikacji niedostatecznie wykorzystywanego spektrum radiowego i wspierać bardziej efektywne wykorzystanie spektrum radiowego i praktyki współużytkowania, zgodnie z prawem konkurencji. Taki dynamiczny wykaz mógłby również przyczynić się do opracowania i wdrożenia jakiegokolwiek operacyjnego planu działania dotyczącego spektrum radiowego.

(106) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości właściwe organy krajowe nie powinny nakładać żadnych opłat w związku z dostarczaniem sieci i usług łączności elektronicznej oprócz tych, które przewidziano w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku gdy świadczenie usług łączności elektronicznej opiera się na zasobach publicznych, których wykorzystanie wymaga specjalnego zezwolenia, właściwe organy krajowe powinny mieć możliwość nakładania opłat w celu zapewnienia optymalnego wykorzystania tych zasobów. Opłaty powinny odzwierciedlać wartość praw użytkowania, z uwzględnieniem między innymi sytuacji gospodarczej i technicznej na danym rynku, oraz powinny być ustalane w sposób zapewniający skuteczne przydzielanie i użytkowanie spektrum radiowego. Powinno być możliwe wykorzystanie takich opłat na przykład do sfinansowania działalności krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów krajowych, która nie może zostać sfinansowana z opłat administracyjnych. Podczas gdy w przypadku procedur selekcji konkurencyjnej lub porównawczej na opłatę za prawa użytkowania spektrum radiowego składa się wyłącznie jednorazowo płatna kwota, umowy dotyczące zapłaty

powinny zapewniać, by stosowanie takich opłat nie pociągało za sobą w praktyce selekcji prowadzonej na podstawie kryteriów nie związanych z realizacją celu polegającego na zagwarantowaniu optymalnego wykorzystania spektrum radiowego.

(107) Metodyka obliczania poziomu opłat za użytkowanie spektrum radiowego w Unii różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich. Różnice te mogą utrudniać zapewnienie sieci opartych na spektrum radiowym w wielu państwach członkowskich. Komisja powinna zatem regularnie publikować wyniki prowadzonych standardowych badań oraz, w stosownych przypadkach, powinna opracować inne wytyczne dotyczące metodyki obliczania rocznych opłat za użytkowanie spektrum radiowego nakładanych przez właściwe organy krajowe za użytkowanie spektrum ziemskiego. Taka metodyka powinna opierać się na zasadach efektywnego i wydajnego wykorzystania spektrum radiowego, przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności stosownie do celu, jakiemu opłaty te mają służyć, oraz umożliwiać właściwym organom krajowym obliczanie dokładnej opłaty, która ma być stosowana i która może obejmować stały składnik roczny (na KHz na kategorię pasma) oraz odsetek rocznego obrotu generowanego w wyniku wykorzystania częstotliwości. Przy określaniu tej metodyki przez Komisję doświadczenie BEREC i krajowych organów regulacyjnych w tworzeniu odpowiednich modeli kosztów będzie bezcenne i powinno zostać uwzględnione. Właściwe organy krajowe powinny dopilnować, aby wysokość opłat w każdym przypadku pokrywała koszty zarządzania spektrum radiowym.

(108) Wszelkie obciążenia nakładane na przedsiębiorstwa z tytułu praw użytkowania spektrum radiowego mogą wpływać na decyzje podmiotów o tym, czy ubiegać się o takie prawa i wykorzystywać zasoby spektrum radiowego. Właściwe organy krajowe powinny zatem ustalać ceny wywoławcze w sposób, który doprowadzi do wydajnego przyznania tych praw, niezależnie od rodzaju zastosowanej procedury selekcji. Komisja może wydać zalecenie w sprawie wspólnej metodyki ustalania cen wywoławczych, biorąc pod uwagę takie kryteria, jak koszt alternatywny spektrum radiowego, charakterystyka pasma i koszty związane ze spełnianiem warunków udzielania zezwoleń, nakładanych z myślą o realizacji celów polityki. Należy wówczas również brać pod uwagę sytuację konkurencji na danym rynku, w tym możliwe alternatywne użytkowanie tych zasobów. Co do zasady właściwe organy krajowe nie powinny ustalać cen wywoławczych, w przypadku gdy nakładają obowiązki dotyczące zakresu lub jakości usług, chyba że istnieje ryzyko zmowy lub innego niż istotny udziału nienależycie przedłużającego procedurę itp. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych, jeżeli zalecenie nie prowadzi do zapewnienia spójnych wyników w Unii i zagraża to wszechobecnego wykorzystywaniu wysokiej jakości sieci bezprzewodowych w Unii.

(109) Biorąc pod uwagę wysoki poziom kosztów spektrum radiowego, który powstał ze względu na poleganie na wyborze aukcji w oparciu o porównawcze uiszczanie opłat, zobowiązania powinny mieć pierwszeństwo przed opłatami. Powinna zatem istnieć możliwość zastąpienia opłat zobowiązaniami zaoferowanymi przez wnioskodawców w celu wdrożenia środków, które przyniosłyby bezpośrednie korzyści w zakresie wdrażania sieci i jakości łączności bezprzewodowej. W praktyce mogłoby to przyjąć formę zaliczek, które zostałyby spłacone, lub gwarancji bankowych, które zostałyby zniesione po wypełnieniu tych zobowiązań.

(110) Wymogi dotyczące respektowania zasad neutralności technologicznej i usługowej przy przyznawaniu praw użytkowania, wraz z możliwością przekazywania praw między przedsiębiorstwami, leżą u podstaw swobody i metod świadczenia usług łączności elektronicznej dla ludności, ułatwiając w ten sposób również osiąganie

celów leżących w interesie ogólnym. Niniejsze rozporządzenie nie wyklucza możliwości przyznawania spektrum radiowego bezpośrednio dostawcom sieci i usług łączności elektronicznej lub podmiotom użytkującym te sieci lub usługi. Takimi podmiotami mogą być dostawcy treści radiowych lub telewizyjnych. Odpowiedzialność za zgodność z wymogami, jakie muszą być spełnione w związku z przyznaniem prawa użytkowania spektrum radiowego, oraz z odpowiednimi wymogami, jakimi jest obwarowane ogólne zezwolenie powinna w każdym wypadku spoczywać na przedsiębiorstwie, któremu prawo użytkowania spektrum radiowego zostało przyznane. Niektóre obowiązki nałożone na nadawców świadczących audiowizualne usługi medialne mogą wymagać zastosowania szczególnych kryteriów i procedur przy przyznawaniu praw użytkowania spektrum radiowego w celu spełnienia określonego celu leżącego w ogólnym interesie, który to cel wyznaczają właściwe organy krajowe zgodnie z prawem Unii. W każdym razie jednak procedura przyznania takiego prawa powinna być obiektywna, przejrzysta, niedyskryminująca i proporcjonalna.

(111) Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości wymaga, aby wszelkie krajowe ograniczenia praw gwarantowanych postanowieniami art. 56 TFUE były obiektywnie uzasadnione i proporcjonalne oraz aby nie wykraczały poza to, co niezbędne do osiągnięcia tych celów. Ponadto spektrum radiowe przyznane bez zastosowania otwartej procedury nie powinno być wykorzystane do celów innych niż ogólny interes publiczny, dla którego realizacji zostały przyznane. W takim przypadku zainteresowane strony powinny mieć możliwość przedstawienia uwag w rozsądnym terminie.

(112) W ramach procedury przyznawania praw właściwe organy krajowe powinny sprawdzić, czy podmiot ubiegający się o nie jest w stanie sprostać wymogom, jakie będą obwarowywać takie prawa. Warunki te powinny być odzwierciedlone w kryteriach kwalifikowalności określonych w obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminujący sposób przed rozpoczęciem jakiejkolwiek procedury selekcji konkurencyjnej. W celu zastosowania takich kryteriów powinna istnieć możliwość zażądania od wnioskodawcy przedstawienia odpowiedniej informacji celem wykazania jego zdolności do spełnienia powyższych wymagań. W przypadku niedostarczenia takich informacji właściwy organ krajowy powinien mieć możliwość odrzucenia wniosku o przyznanie prawa użytkowania spektrum radiowego.

(113) Przed przyznaniem praw właściwe organy krajowe powinny wymagać weryfikacji tylko tych elementów, które, jak można przypuszczać, może wykazać wnioskodawca zachowujący zwykłą staranność, z należytym uwzględnieniem wysokiej publicznej i rynkowej wartości spektrum radiowego jako ograniczonego zasobu publicznego. Nie powinno to uniemożliwiać właściwemu organowi krajowemu przeprowadzenia następnie weryfikacji spełnienia kryteriów kwalifikowalności, na przykład za pomocą kontroli najważniejszych wymogów, w przypadkach gdy można przypuszczać, że kryteria te początkowo nie były spełnione. Aby utrzymać efektywne i wydajne wykorzystanie spektrum radiowego, właściwe organy krajowe nie powinny przyznawać praw w przypadku, gdy ocena wykaże niezdolność wnioskodawcy do spełnienia warunków, bez uszczerbku dla ewentualnego umożliwienia ograniczonego czasowo użytkowania doświadczalnego.

(114) Kiedy wniosek o przyznanie pasma spektrum radiowego przekracza jego dostępność i, w związku z tym właściwy organ krajowy stwierdzi, że liczba praw użytkowania spektrum radiowego ma zostać ograniczona, odpowiednie i przejrzyste procedury

powinny zostać zastosowane przy przyznawaniu takich praw tak, aby uniknąć jakiejkolwiek dyskryminacji i zoptymalizować wykorzystanie tego ograniczonego zasobu. Takie ograniczenie powinno być uzasadnione, proporcjonalne i oparte na dogłębnej ocenie warunków rynkowych uwzględniającej w należytym stopniu ogólne korzyści dla użytkowników oraz wpływ na realizację celów rynku wewnętrznego. Cele leżące u podstaw każdej procedury ograniczenia należy określić w sposób jasny i z wyprzedzeniem oraz, w miarę możliwości, określić je w ujęciu ilościowym, zwracając należytą uwagę na konieczność osiągnięcia celów krajowych oraz celów związanych z rynkiem wewnętrznym. Wybierając najbardziej odpowiednią procedurę selekcji, właściwe organy krajowe powinny, zgodnie ze środkami koordynacji stosowanymi na poziomie Unii, w odpowiednim czasie i w przejrzysty sposób przeprowadzić konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami na temat uzasadnienia, celów i warunków przeprowadzenia tej procedury, między innymi informując o wynikach każdej odnośnej oceny konkurencji, uwarunkowań technicznych i warunków ekonomicznych na danym rynku. Właściwe organy krajowe powinny mieć możliwość stosowania między innymi procedur selekcji konkurencyjnej lub porównawczej w zakresie przyznawania spektrum radiowego, z uwzględnieniem między innymi konkurencji, uwarunkowań technicznych i warunków ekonomicznych na danym rynku. Zarządzając takimi systemami, właściwe organy krajowe powinny uwzględniać cele niniejszego rozporządzenia. Jeżeli państwo członkowskie uzna, że w danym paśmie można udostępnić więcej praw, powinno rozpocząć stosowną procedurę.

(115) Chociaż aukcje wspierają przejrzysty, niedyskryminacyjny przydział i efektywne wykorzystanie spektrum radiowego, mogą one – jako rodzaj procedury selekcji opartej na konkurencyjnej procedurze przetargowej – skutkować powstaniem znacznego obciążenia finansowego dla operatorów, jeżeli nie zostaną odpowiednio zaprojektowane lub jeżeli warunki przyznawania nie odzwierciedlają sytuacji na rynku. W związku z tym należy priorytetowo traktować aukcje ukierunkowane na inwestycje, koncentrujące się na wypełnieniu określonych zobowiązań dotyczących jakości i zasięgu, a nie na uiszczaniu opłat.

(116) Dobrowolne forum wzajemnej oceny ustanowione dyrektywą (UE) 2018/1972 jako instrument wzajemnego uczenia się nie zdołało zapewnić bardziej spójnego wykorzystania i określenia elementów procedur selekcji oraz warunków związanych z prawami użytkowania spektrum radiowego, ponieważ tylko około jedną trzecią środków krajowych poddano wzajemnej ocenie. Ponieważ te elementy i warunki mają znaczny wpływ na warunki rynkowe oraz sytuację w zakresie konkurencji, w tym warunki wejścia na rynek i dalszego rozwoju, należy ustanowić nowy mechanizm koordynacji *ex ante* – procedurę jednolitego rynku spektrum radiowego. Procedura ta powinna mieć zastosowanie do każdego środka zaproponowanego przez właściwe organy krajowe w celu przeprowadzenia procedury selekcji lub zmiany bądź odnowienia praw użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego na potrzeby bezprzewodowych szerokopasmowych sieci i usług łączności elektronicznej. Taki mechanizm *ex ante* jest bardziej skuteczny niż interwencja *ex post*, ponieważ pozwala wykryć z wyprzedzeniem środki, które są nieuzasadnione lub nieproporcjonalne. Organ notyfikujący powinien w szczególności wyjaśnić, w jaki sposób każdy proponowany środek kształtowania rynku jest niezbędny do utrzymania lub osiągnięcia efektywnej konkurencji, oraz przedstawić jego prawdopodobny wpływ na istniejące i przyszłe inwestycje uczestników rynku, na podstawie analizy rynku. Jeżeli organ notyfikujący zamierza narzucić określony czas trwania prawa do użytkowania, powinien przedstawić argumenty przemawiające za tym, w jaki sposób uważa

proponowany czas trwania za wystarczający w świetle inwestycji, które są niezbędne do osiągnięcia celów procedury przydzielania i niniejszego rozporządzenia. Komisja powinna mieć możliwość powiadamiania o wszelkich zastrzeżeniach, jakie może mieć w odniesieniu do projektów środków kształtowania rynku, tj. środków, które mają wpływ na strukturę lub poziom konkurencji na rynku, takich jak limity spektrum radiowego, rezerwacje lub obowiązki w zakresie hurtowego dostępu, i w takim przypadku powinna podać powody zgłoszenia zastrzeżenia. Komisja może uznać, że dany środek stanowiłby przeszkodę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, lub może mieć poważne wątpliwości co do jego zgodności z przepisami prawa Unii, a w szczególności z celami niniejszego rozporządzenia. Komisja może również zgłaszać wszelkie zastrzeżenia, które mogą pojawić się w przypadku ograniczonego czasu trwania, jeżeli uzna, że taki czas trwania jest niewystarczający. W swojej ocenie Komisja będzie musiała rozważyć ewentualny wpływ okresu obowiązywania praw użytkowania na konkurencję. Aby zapewnić skuteczność tego procesu, należy zapewnić Komisji możliwość wniesienia sprzeciwu co do okresu obowiązywania praw użytkowania oraz środków kształtowania rynku, jeżeli zostanie to uznane za konieczne. Ta nowa procedura jednolitego rynku spektrum radiowego powinna zastąpić forum wzajemnej oceny.

(117) Jeżeli są one poparte solidnymi dowodami ekonomicznymi i dobrze zaprojektowane, środki kształtowania rynku i ograniczone okresy obowiązywania licencji mogą odegrać ważną rolę w ochronie efektywnej konkurencji na rynkach łączności elektronicznej. Decyzja o zastosowaniu środków specjalnie w celu wspierania konkurencji przy przyznawaniu lub odnawianiu praw użytkowania spektrum radiowego powinna być przydzielania przez krajowe organy regulacyjne oraz inne właściwe organy, które posiadają konieczną wiedzę ekonomiczną, techniczną i rynkową. Warunki przydziału spektrum radiowego mogą wpływać na sytuację konkurencji na rynkach łączności elektronicznej i warunki wejścia na rynek. Zmniejszony dostęp do spektrum radiowego, w szczególności w przypadku gdy jest ono zasobem ograniczonym, może tworzyć barierę wejścia na rynek lub utrudniać inwestycje, rozwój sieci, świadczenie nowych usług lub udostępnianie nowych aplikacji, innowacje i konkurencję. Nowe prawa użytkowania, w tym nabyte w drodze przekazania lub dzierżawy, oraz wprowadzanie nowych elastycznych kryteriów użytkowania spektrum radiowego również mogą wpływać na konkurencję. Niektóre warunki stosowane w celu wspierania konkurencji, jeżeli są niewłaściwie stosowane, mogą mieć inne skutki. Na przykład limity i rezerwacje spektrum radiowego mogą powodować sztuczny niedobór spektrum, obowiązki związane z dostępem hurtowym mogą nadmiernie ograniczać modele biznesowe przy braku siły rynkowej, a limity przekazywania praw mogą hamować rozwój rynków wtórnych. Należy zatem zastosować spójny i obiektywny test skutków nałożenia takich warunków i przeprowadzać go w skoordynowany sposób. Wykorzystanie takich środków powinno więc opierać się na dogłębnej i obiektywnej ocenie rynku i jego warunków konkurencyjnych, przeprowadzonej przez krajowe organy regulacyjne na podstawie analizy rynku. Krajowe właściwe organy powinny jednak zawsze zapewniać efektywne i wydajne wykorzystanie spektrum radiowego i unikać zakłóceń konkurencji związanych z antykonkurencyjnym skupianiem zasobów częstotliwości.

(118) Środki, które ingerują w strukturę rynku, takie jak limity i rezerwacje spektrum radiowego, mogą być nakładane tylko wtedy, gdy mniej inwazyjne środki, takie jak obowiązki w zakresie dostępu hurtowego, nie są wystarczające do zagwarantowania efektywnej konkurencji na poziomie detalicznym. Przed nałożeniem obowiązków w zakresie dostępu hurtowego właściwe organy krajowe powinny ocenić, czy rynki

detaliczne byłyby skutecznie konkurencyjne przy braku interwencji na poziomie hurtowym. Ocena powinna mieć charakter całościowy i powinna uwzględniać szereg parametrów, takich jak m.in. ceny notowane produktów konsumpcyjnych i biznesowych na rynku masowym, rabaty, w tym ukierunkowane rabaty, a także inwestycje i jakość usług. Określając prawa użytkowania podlegające takim obowiązkom, właściwy organ krajowy powinien wziąć pod uwagę dostępną zdolność w celu wsparcia ofert hurtowych.

(119) Olbrzymi wzrost popytu na spektrum radiowe oraz zapotrzebowania wśród użytkowników końcowych na infrastrukturę bezprzewodowej łączności szerokopasmowej stwarza potrzebę rozwiązań umożliwiających alternatywny, komplementarny, wydajny pod względem spektrum dostęp, w tym systemów bezprzewodowego dostępu o niskiej mocy dysponujących małym zasięgiem, takich jak RLAN i sieci niewielkich komórkowych punktów dostępu o niskiej mocy. Takie komplementarne bezprzewodowe systemy dostępu, zwłaszcza publicznie dostępne punkty dostępu RLAN, zwiększają dostęp do internetu dla użytkowników końcowych i zmniejszają natężenie przesyłu danych u operatorów sieci ruchomych. RLAN wykorzystują zharmonizowane spektrum radiowe, bez potrzeby indywidualnego zezwolenia lub prawa użytkowania spektrum radiowego. Jak dotąd większość punktów dostępu RLAN jest wykorzystywana przez użytkowników prywatnych jako lokalne bezprzewodowe rozszerzenie ich stacjonarnego łącza szerokopasmowego. Użytkownikom końcowym nie należy uniemożliwiać dzielenia się – w granicach ich własnego abonamentu na internet – dostępem do swojej sieci RLAN, ponieważ w ten sposób można zwiększyć liczbę dostępnych punktów dostępu, szczególnie w gęsto zaludnionych obszarach, zmaksymalizować bezprzewodową przepustowość danych dzięki ponownemu wykorzystaniu spektrum radiowego i stworzyć opłacalną komplementarną infrastrukturę bezprzewodowej łączności szerokopasmowej dostępną dla innych użytkowników końcowych. Dlatego należy znieść niepotrzebne ograniczenia dla realizacji i wzajemnego powiązywania punktów dostępu RLAN.

(120) Organy publiczne lub dostawcy usług publicznych, którzy wykorzystują RLAN w swoich lokalach na potrzeby personelu, odwiedzających lub klientów – na przykład w celu ułatwienia dostępu do usług administracji elektronicznej lub do informacji na temat transportu publicznego czy zarządzania ruchem drogowym – powinni również udostępniać takie punkty dostępu do użytku ogólnego obywateli jako usługę pomocniczą w stosunku do usług, które oferują w swoich lokalach, w zakresie, w jakim umożliwiają to przepisy dotyczące konkurencji i zamówień publicznych. Ponadto dostawca takiego lokalnego punktu dostępu do sieci łączności elektronicznej w obrębie lub wokół prywatnej własności bądź na ograniczonej przestrzeni publicznej na zasadach niekomercyjnych lub w charakterze usługi stanowiącej dodatek do innego rodzaju działalności, która nie jest zależna od takiego dostępu (np. hotspoty RLAN udostępniane klientom innych punktów handlowych lub wszystkim osobom na danym obszarze), może podlegać obowiązkowi ogólnych zezwoleń dotyczących praw użytkowania spektrum radiowego, ale nie powinien podlegać żadnym warunkom lub wymogom obwarowującym ogólne zezwolenia, mającym zastosowanie do dostawców publicznie dostępnych sieci lub usług łączności elektronicznej, ani obowiązkom dotyczącym użytkowników końcowych lub wzajemnych połączeń. Dostawca taki powinien jednak nadal podlegać zasadom dotyczącym odpowiedzialności określonym

w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065[48]. Nowe technologie, takie jak łączność wykorzystująca światło widzialne, będą uzupełnieniem obecnych zdolności do wykorzystania spektrum radiowego przez sieci RLAN i bezprzewodowe punkty dostępu, które będą mogły obejmować optyczne punkty dostępu wykorzystujące światło widzialne; doprowadzą one do rozwoju lokalnych sieci umożliwiających optyczną łączność bezprzewodową.

(121) Ponieważ punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu i o niskiej mocy, takie jak femtokomórki, pikokomórki, metrokomórki lub mikrokomórki, mogą być bardzo małe i wykorzystują niepowodujące zakłóceń urządzenia podobne do domowych routerów RLAN, które nie wymagają żadnych zezwoleń oprócz tych, które są konieczne do wykorzystania spektrum radiowego, i zważywszy na pozytywny wpływ takich punktów dostępu na wykorzystanie spektrum radiowego oraz na rozwój łączności bezprzewodowej, wszelkie ograniczenia dotyczące ich zastosowania powinny zostać w możliwie największym stopniu ograniczone. Skutkiem tego, w celu ułatwienia realizacji punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu i bez uszczerbku dla jakichkolwiek mających zastosowanie wymogów dotyczących zarządzania spektrum radiowym, właściwe organy krajowe co do zasady nie powinny wymagać żadnych indywidualnych zezwoleń w zakresie rozmieszczania takich urządzeń na budynkach, które nie są urzędowo chronione jako część wyznaczonego środowiska lub ze względu na ich szczególną wartość architektoniczną lub historyczną, z wyjątkiem przypadków gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa publicznego. W tym celu na poziomie Unii należy określić ich właściwości – takie jak maksymalny rozmiar, waga i właściwości emisji – w sposób proporcjonalny dla lokalnego rozmieszczenia i tak, by zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia publicznego. W odniesieniu do eksploatacji punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu należy stosować art. 7 dyrektywy 2014/53/UE. Pozostaje to bez uszczerbku dla praw własności prywatnej ustanowionych w prawie unijnym lub krajowym. Procedura rozpatrywania wniosków o zezwolenie powinna zostać dostosowana i pozostawać bez uszczerbku dla jakichkolwiek umów handlowych, a wszelkie związane z nią opłaty administracyjne powinny ograniczać się do kosztów administracyjnych związanych z przetwarzaniem danego wniosku. Proces oceny wniosku o zezwolenie powinien trwać możliwie najkrócej, co do zasady zaś nie dłużej niż cztery miesiące.

(122) Każdego dnia duża liczba użytkowników końcowych, która odwiedza budynki publiczne i korzysta z innych elementów infrastruktury publicznej, potrzebuje łączności, aby móc skorzystać z publicznych usług cyfrowych, transportu cyfrowego oraz innych usług. Pozostałe elementy infrastruktury publicznej, takie jak latarnie uliczne, sygnalizatory świetlne, stanowią – na przykład ze względu na gęstość ich rozmieszczenie – dogodne miejsca dla umieszczenia nadajników o małej mocy. Bez uszczerbku dla możliwości objęcia przez właściwe organy krajowe realizacji punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu indywidualnymi uprzednimi zezwoleniami, operatorzy powinni mieć prawo dostępu do tych publicznych miejsc, aby móc odpowiednio zaspokajać popyt. Dlatego właściwe organy krajowe powinny zapewnić, aby takie budynki publiczne i inne elementy infrastruktury publicznej były udostępniane na rozsądnych warunkach na potrzeby rozmieszczenia nadajników

[48] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

o małej mocy w celu uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1309[49] i bez uszczerbku dla zasad ustanowionych w tym rozporządzeniu. Rozporządzenie (UE) 2024/1309 kieruje się podejściem funkcjonalnym i nakłada obowiązek dostępu do infrastruktury technicznej jedynie wówczas, gdy jest ona częścią sieci oraz gdy stanowi własność operatora sieci lub jest przez niego wykorzystywana, co powoduje, że wiele budynków posiadanych lub użytkowanych przez organy publiczne pozostaje poza jego zakresem. Z drugiej strony specjalny obowiązek nie jest konieczny w przypadku elementów infrastruktury technicznej, takich jak kanały i słupy, wykorzystywanych na potrzeby inteligentnych systemów transportowych, których właścicielami są operatorzy sieci (dostawcy usług transportowych lub dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej) i które służą do umieszczenia na nich elementów sieci, wchodząc zatem w zakres stosowania rozporządzenia (UE) 2024/1309.

(123) Należy zmienić art. 4 decyzji nr 676/2002/WE dotyczący funkcji Komitetu ds. Spektrum Radiowego. Aby zapewnić bezpieczeństwo i suwerenność technologiczną Unii i jej państw członkowskich, należy ustanowić mechanizm umożliwiający Komisji i państwom członkowskim omawianie kwestii i podejmowanie decyzji w sprawie wspólnego stanowiska bez udziału państw trzecich i zainteresowanych stron. W związku z tym Komisja powinna być uprawniona do wymagania od państw członkowskich, aby przed dyskusjami na forum CEPT ustanowiły w ramach Komitetu ds. Spektrum Radiowego wspólne stanowiska dotyczące opracowania niektórych technicznych środków wykonawczych, które mogłyby mieć wpływ na bezpieczeństwo lub suwerenność technologiczną Unii lub jej państw członkowskich.

(124) Łączność satelitarna odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa, odporności i strategicznej autonomii Unii. Najnowsze osiągnięcia technologiczne, zmieniająca się dynamika rynku, wyzwania geopolityczne i obawy dotyczące konkurencji związane z sieciami satelitarnymi wymagają wzmożonych działań na szczeblu Unii. Operatorzy satelitarni coraz częściej poszukują ogólnoeuropejskiego dostępu do rynku, a organy regulacyjne znajdują się pod coraz większą presją, aby ustanowić odpowiednie ramy regulacyjne, które są zgodne z polityką i celami Unii. Istnieje potrzeba uproszczenia i konsolidacji przepisów dotyczących udostępniania sieci i usług łączności satelitarnej oraz wykorzystania spektrum satelitarnego, ułatwienia tworzenia usług i sieci transgranicznych oraz zapobiegania lukom regulacyjnym w zakresie warunków dostępu do unijnych rynków satelitarnych.

(125) W opinii z dnia 16 czerwca 2021 r. w sprawie programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego podkreślił, że polityka w zakresie spektrum powinna wspierać rozwój innowacyjnych systemów satelitarnych zapewniających łączność kontrolowaną przez UE oraz świadczenie niezawodnych, odpornych i opłacalnych rządowych usług satelitarnych. Wzmocnione ramy unijne są zatem niezbędne, aby zapewnić Unii pozycję czołowego podmiotu w globalnym przemyśle kosmicznym, solidną podstawę rozwoju i eksploatacji ogólnoeuropejskiej infrastruktury satelitarnej oraz skuteczne egzekwowanie

[49] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1309 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania gigabitowych sieci łączności elektronicznej, zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/2120 i uchylające dyrektywę 2014/61/UE (akt w sprawie infrastruktury gigabitowej) (Dz.U. L, 2024/1309, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1309/oj).

zabezpieczeń w zakresie bezpieczeństwa i konkurencji. Ponadto ramy te powinny mieć zasadnicze znaczenie dla wdrożenia strategii na rzecz unii gotowości, przyjętej w dniu 26 marca 2025 r., w której podkreślono między innymi potrzebę opracowania minimalnych kryteriów gotowości w odniesieniu do usług kluczowych, takich jak usługi łączności elektronicznej, aby zapewnić odporność niezbędnych funkcji społecznych oraz promować podwójne zastosowanie już na etapie projektowania w ramach rozwoju bezpiecznej komunikacji i łączności w całej Unii.

(126) Zgodnie z art. 216 ust. 1 TFUE Unia ma kompetencję zewnętrzną i może zawierać umowy z organizacjami międzynarodowymi, jeżeli Traktaty tak stanowią lub jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów polityk Unii. Zarządzanie spektrum radiowym i wykorzystywanie częstotliwości radiowych, w tym na potrzeby łączności satelitarnej, są obszarami w dużej mierze regulowanymi przepisami Unii przyjętymi na podstawie art. 114 TFUE, w szczególności dyrektywą (UE) 2019/1872 i decyzją nr 676/2002/WE. Wykorzystanie spektrum radiowego przez satelity ma z natury charakter międzynarodowy, ponieważ jest regulowane przez globalne mechanizmy koordynacji w ramach ITU i umożliwia świadczenie usług transgranicznych w wielu krajach. Jednocześnie satelitarne spektrum radiowe jest aktywem krytycznym dla światowych rynków łączności, ponieważ wpływa na konkurencyjność, inwestycje i dostępność na potrzeby świadczenia innowacyjnych usług w całej Unii. W świetle tych dwóch wymiarów – międzynarodowego i rynkowego – konieczne jest spójne i przyszłościowe podejście unijne w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania satelitarnego spektrum radiowego, skutecznej koordynacji i właściwego funkcjonowania jednolitego rynku wewnętrznego.

(127) Jednym z podstawowych procesów zapewniających funkcjonowanie bez zakłóceń jest koordynacja sieci satelitarnych przed ich uruchomieniem. Zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym ITU administracja, która zgłasza nowy system satelitarny, powinna skoordynować swoje działania ze wszystkimi już uruchomionymi lub zgłoszonymi systemami, na które nowy system satelitarny może mieć wpływ, i dostosować parametry, tak aby nowy system nie powodował szkodliwych zakłóceń w takich systemach. W celu zwiększenia przejrzystości w Unii w odniesieniu do zgłoszeń i rejestrów ITU właściwe organy krajowe powinny informować Komisję i inne właściwe organy krajowe działające w ramach RSPB o takich działaniach. Ponadto należy ustanowić mechanizm zapewniający administracji możliwość zwrócenia się o wsparcie do innych właściwych organów krajowych i Unii w celu prowadzenia koordynacji ITU, w szczególności w przypadku ryzyka naruszenia interesów i polityk Unii.

(128) Harmonizacja i zarządzanie spektrum radiowym do użytku satelitarnego na poziomie międzynarodowym za pośrednictwem ITU nie skutkują harmonizacją krajowych procedur wydawania zezwoleń na świadczenie usług łączności satelitarnej i na użytkowanie powiązanego spektrum. Obowiązujące przepisy i warunki regulujące sieci satelitarne i usługi łączności satelitarnej pozostają rozdrobnione w poszczególnych państwach członkowskich, co utrudnia operatorom satelitów w Unii osiągnięcie skali niezbędnej do świadczenia transgranicznych lub ogólnoeuropejskich usług łączności. Takie usługi mają coraz większe znaczenie dla łączenia obszarów o niedostatecznym zasięgu sieci i obszarów oddalonych, wzmacniania odporności i wspierania wdrażania nowych technologii. Aby sprostać tym wyzwaniom, udostępnianie sieci i świadczenie usług satelitarnych powinno podlegać ogólnemu zezwoleniu na poziomie Unii, na warunkach opracowanych przez Komisję wspólnie z państwami członkowskimi. Ze względu na różnorodność sieci i usług satelitarnych

takie warunki udzielania zezwoleń należy lepiej opracować w drodze aktów wykonawczych i w ścisłej współpracy z RSPB, biorąc pod uwagę ogromne doświadczenie krajowych organów ds. spektrum radiowego w zakresie udzielania zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych. Zgłoszenie przekazane Komisji na podstawie takiego ogólnego zezwolenia przyznawałoby przedsiębiorstwu takie same prawa w całej Unii bez konieczności dokonywania odrębnego zgłoszenia w poszczególnych państwach członkowskich.

(129) Należy ustanowić zharmonizowane i scentralizowane unijne ramy udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum satelitarnego, których wdrażanie będą wspierały właściwe organy krajowe z państw członkowskich. Takie ramy, przyznające na szczeblu Unii prawa użytkowania na wspólnych warunkach, zwiększyłyby pewność prawa, zmniejszyły fragmentację i wzmocniły strategiczną autonomię, bezpieczeństwo i suwerenność Unii w zakresie łączności satelitarnej, uzupełniając jednocześnie cele unijnego aktu w sprawie przestrzeni kosmicznej i wizji unijnej gospodarki kosmicznej. Udzielanie zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych na poziomie Unii w drodze procedury z udziałem Komisji i RSPB – wspierane przez ODN na wszystkich etapach, począwszy od przydziału, poprzez udzielanie licencji, aż po egzekwowanie przepisów – zmniejszyłoby obciążenie administracyjne, zwiększyło przejrzystość dostępu do rynku oraz zapewniło spójne zarządzanie deficytem spektrum radiowego i zakłóceniami. Zagwarantowałoby to integralność rynku wewnętrznego, a także promowało bezpieczne i konkurencyjne usługi oraz dostosowało politykę w zakresie spektrum radiowego do celów strategicznych Unii, wspierając tym samym bezpieczną, skalowalną i strategicznie autonomiczną łączność satelitarną.

(130) Spektrum wykorzystywane na potrzeby sieci i usług satelitarnych powinno podlegać zezwoleniu unijnemu udzielanemu przez Komisję z pomocą RSPB. Należy przyjąć europejską tabelę przydziału częstotliwości satelitarnych, aby zapewnić operatorom satelitów przejrzystość co do tego, do jakiego spektrum można uzyskać dostęp na potrzeby określonych usług satelitarnych. Chociaż w przypadku niektórych pasm spektrum satelitarnego Komisja może zdecydować, że dostęp do nich powinien być możliwy na podstawie ogólnego zezwolenia, np. w przypadku internetu rzeczy, w przypadku innych należy preferować indywidualne prawa użytkowania ze względu na potrzebę unikania szkodliwych zakłóceń, zapewnienia jakości usług, odporności sieci i bezpieczeństwa łączności.

(131) Ponadto, aby umożliwić dostarczanie ogólnoeuropejskich sieci i usług satelitarnych, warunki udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum satelitarnego powinny być takie same w całej Unii. Takie warunki udzielania zezwoleń powinny w szczególności gwarantować przestrzeganie obowiązujących przepisów Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU dotyczących koordynacji satelitarnej i unikania szkodliwych zakłóceń, a także koordynacji z innymi systemami satelitarnymi, obecnymi i przyszłymi, co ma szczególne znaczenie dla istniejących i planowanych systemów satelitarnych w ramach programów unijnych. Warunki udzielania zezwoleń na dostarczanie sieci lub usług satelitarnych powinny również dążyć do spójności z aktem o cyberbezpieczeństwie, który ma zastąpić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881.

(132) Ponieważ większość spektrum satelitarnego może być skutecznie współdzielona przez różnych dostawców, większość zezwoleń unijnych byłaby udzielana według kolejności wniosków. Do tej pory jedynie posiadacze prawa użytkowania pasma częstotliwości 2 GHz byli wybierani na potrzeby świadczenia ogólnoeuropejskich usług ruchomej służby satelitarnej („MSS”) w oparciu o unijną procedurę selekcji na

mocy decyzji 626/2008/WE. Ponieważ inne spektrum satelitarne może w przyszłości stać się deficytowe, w rozporządzeniu należy ustanowić odpowiednią procedurę selekcji w celu wyboru posiadaczy praw użytkowania pasm częstotliwości w takich okolicznościach. Procedura taka powinna być inspirowana procedurą określoną w decyzji 626/2008/WE, która ustanawia porównawczą procedurę selekcji. Porównawcze procedury selekcji powinny koncentrować się na wdrażaniu innowacyjnej łączności satelitarnej, a także na wspieraniu integracji europejskich technologii w ekosystemie New Space. Ma to kluczowe znaczenie dla zwiększenia zdolności przemysłowych i naukowych Unii oraz wzmocnienia strategicznej autonomii Europy i jej łańcuchów dostaw w sektorze kosmicznym. W niektórych przypadkach procedury konkurencyjne, takie jak aukcje, mogą być bardziej odpowiednie do zapewnienia przydziału spektrum przedsiębiorstwom, które mogłyby je jak najlepiej wykorzystać. W takich przypadkach należy zadbać o odpowiednie uwzględnienie innych celów polityki, takich jak potrzeba zapewnienia szerokiego zasięgu na terytorium Unii.

(133) W opinii z dnia 17 czerwca 2025 r. w sprawie podejścia politycznego na szczeblu UE do bezpośredniej łączności satelita-urządzenie i powiązanych kwestii związanych z jednolitym rynkiem Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego stwierdził, że potrzebny jest mechanizm zabezpieczający, aby umożliwić państwom członkowskim wspólne reagowanie – z korzyścią dla interesów UE – na przypadki nieprzestrzegania wspólnych wymogów dotyczących usług łączności satelitarnej. Chociaż w ramach ITU istnieje ugruntowany proces dwustronnego rozwiązywania spraw dotyczących zakłóceń transgranicznych między administracjami, proces ten jest długi i nie towarzyszą mu wystarczające gwarancje skutecznego i terminowego rozwiązywania takich zakłóceń. W niniejszym rozporządzeniu należy zatem ustanowić narzędzia zapewniające zgodność z warunkami udzielania zezwoleń określonymi w rozporządzeniu, w szczególności obowiązki w zakresie koordynacji szkodliwych zakłóceń na terytorium Unii i zapobiegania im. Ponadto, chociaż udzielanie zezwoleń dotyczących sieci i usług satelitarnych oraz wykorzystywanie powiązanego spektrum powinno odbywać się na szczeblu Unii, monitorowanie zgodności z warunkami zezwolenia powinno opierać się na współpracy między Komisją a właściwymi organami krajowymi, które posiadają jurysdykcję, zdolności i wiedzę fachową w zakresie sprawdzania zgodności i wykrywania problemów związanych ze szkodliwymi zakłóceniami.

(134) W celu zapewnienia skoordynowanego monitorowania i egzekwowania zezwoleń unijnych Komisja powinna, uwzględniając opinię RSPB, przyjąć szczegółowe ustalenia określające warunki egzekwowania. Komisja może również nakładać grzywny lub okresowe kary pieniężne za naruszenie warunków zezwolenia lub innych przepisów tytułu dotyczącego użytkowania satelitarnego spektrum radiowego. Takie grzywny powinny uwzględniać wagę i czas trwania naruszenia oraz, w przypadku gdy naruszenie polega na naruszeniu przepisów krajowych, wszelkie sankcje już nałożone przez organy krajowe. Właściwe organy krajowe powinny mieć możliwość powiadamiania Komisji o wszelkich naruszeniach warunków udzielania zezwoleń lub przepisów tytułu dotyczącego użytkowania satelitarnego spektrum radiowego. Aby zapewnić przestrzeganie przepisów, państwa członkowskie powinny zapewnić pełną skuteczność na swoim terytorium decyzji o nałożeniu środków naprawczych lub sankcji, w tym ostatecznie uniemożliwić przedsiębiorstwu dostarczanie sieci lub usług satelitarnych w Unii. W takich przypadkach państwo członkowskie, którego łączność zostałaby poważnie zakłócona w wyniku zawieszenia lub zaprzestania działalności operatora satelitarnego, powinno mieć jednak możliwość zwrócenia się do Komisji

o odroczenie stosowania takiego skoordynowanego środka na swoim terytorium krajowym na odnawialny okres nieprzekraczający sześciu miesięcy.

(135) Rozwój technologiczny prowadzi do stopniowej integracji sieci naziemnych i nienaziemnych w jednolitą architekturę łączności, łączącą infrastrukturę naziemną z elementami nienaziemnymi, w szczególności konstelacjami satelitów na niskiej orbicie okołoziemskiej („LEO"), zapewniając tym samym wszechobecną, odporną i wysokowydajną łączność w skali globalnej. Globalna konkurencja o normalizację i dostęp do spektrum satelitarnego dla technologii ruchomych nowej generacji pokazuje strategiczne znaczenie spektrum jako zasobu krytycznego. Aby skutecznie zaradzić tym zmianom, konieczne są szczegółowe przepisy prawne w tej dziedzinie, które wzmocnią przepisy regulujące zarządzanie spektrum satelitarnym, aby umożliwić Unii zapewnienie strategicznej autonomii we wdrażaniu bezpiecznych i odpornych naziemnych i nienaziemnych sieci 5G i 6G. Jednocześnie, ze względu na deficyt ruchomego spektrum satelitarnego, istnieje coraz większa potrzeba współdzielenia spektrum przez użytkowników naziemnych i innych niż naziemni. Takie współdzielenie powinno odbywać się w sposób, który nie zagraża świadczeniu usług naziemnych. Aby zagwarantować niezakłóconą ciągłość obecnych zastosowań i aplikacji, niniejsze rozporządzenie powinno gwarantować, że współdzielenie spektrum między systemami naziemnymi i satelitarnymi może mieć miejsce wyłącznie za zgodą pierwotnego posiadacza naziemnego prawa użytkowania i na jego odpowiedzialność. W kontekście zintegrowanych usług łączności satelitarnej i ruchomej możliwych dzięki technologiom 6G zacierają się tradycyjne granice między sieciami naziemnymi i satelitarnymi. W związku z tym potrzebne są skoordynowane i przyszłościowe ramy regulacyjne, aby zapobiec fragmentacji rynku i zakłóceniom spektrum, w szczególności w pasmach częstotliwości, które będą wspólnie wykorzystywane przez operatorów zarówno naziemnych sieci ruchomych, jak i sieci satelitarnych.

(136) W związku z wdrażaniem konkretnych obecnych i przyszłych polityk Unii opartych na zasobach numeracyjnych zasadnicze znaczenie ma terminowe określenie potrzeb zarówno w zakresie obecnych, jak i innowacyjnych usług. Rozwój unijnego rynku wewnętrznego skutkuje coraz częstszym wprowadzaniem usług transgranicznych, które często opierają się na zasobach numeracyjnych. Aby takie usługi mogły się rozwijać i przynosić oczekiwane korzyści społeczne i wzrost gospodarczy, należy zapewnić spójność i przewidywalność regulacyjną w odniesieniu do planowania i przydziału zasobów numeracyjnych w Unii oraz zarządzania nimi. Komisja powinna opracować przyszłościową strategię numeracji, opierającą się na wkładzie wszystkich zainteresowanych stron i z należytym uwzględnieniem opinii BEREC, która to strategia stanowiłaby podstawę unijnego planu numeracji.

(137) Dostępność ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych zapewniłaby spójność i uproszczenie korzystania z zasobów numeracyjnych przez dostawców usług transgranicznych lub ogólnoeuropejskich. Komisja, korzystając ze wsparcia państw członkowskich, powinna mieć możliwość przyjęcia środków, w tym w drodze aktów wykonawczych, w celu przyjęcia unijnego planu numeracji, aby umożliwić składanie wniosków dotyczących zakresów numeracyjnych do ITU oraz określić warunki, które mogą być związane z prawem do korzystania z zasobów numeracyjnych z unijnego planu numeracji, w tym opłaty za prawa do korzystania z takich zasobów oraz możliwość przeniesienia takich opłat na ODN. Podczas gdy krajowe organy regulacyjne powinny przydzielać ogólnoeuropejskie zasoby numeracyjne, ponieważ są one najlepiej przygotowane do zapewnienia egzekwowania warunków związanych

z indywidualnymi prawami użytkowania, ODN, we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi i pod nadzorem BEREC, powinien prowadzić aktualną bazę danych dotyczącą ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych, aby dysponować scentralizowanym przeglądem ich dostępności.

(138) Rozwój ogólnoeuropejskich usług, w szczególności usług łączności typu maszyna-maszyna, byłby dodatkowo możliwy dzięki dostępności zharmonizowanych numerów w całej Unii, natomiast zarządzanie tymi zasobami numeracyjnymi przez krajowe organy regulacyjne we współpracy z ODN zapewniłoby jednolity zbiór warunków, które musieliby spełniać ci dostawcy usług. W tym celu państwa członkowskie powinny wspierać Komisję w pozyskiwaniu zakresów zasobów numeracyjnych od ITU, w tym poprzez ubieganie się o takie konkretne zakresy numeracyjne w ich imieniu. W przypadku gdy istnieje potrzeba harmonizacji zasobów numeracyjnych w Unii w celu wsparcia rozwoju usług ogólnoeuropejskich lub usług transgranicznych, w szczególności nowych usług łączności typu maszyna-maszyna, takich jak samochody podłączone do internetu, oraz w przypadku gdy zarządzanie tymi zasobami w sposób scentralizowany przez krajowe organy regulacyjne we współpracy z ODN zapewniłoby prostsze i bardziej przejrzyste procedury przydziału dla dostawców usług, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych.

(139) W celu skutecznego wspierania swobodnego przepływu towarów, usług i osób w Unii powinna istnieć możliwość korzystania z pewnych krajowych zasobów numeracyjnych, w szczególności pewnych numerów niegeograficznych w sposób eksterytorialny, tzn. poza terytorium przypisującego państwa członkowskiego. Z uwagi na znaczne ryzyko oszustw związanych z łącznością interpersonalną, takie eksterytorialne użytkowanie powinno zostać dopuszczone jedynie w przypadku świadczenia usług łączności elektronicznej innych niż usługi łączności interpersonalnej. Egzekwowanie stosownych praw krajowych, w szczególności przepisów ochrony konsumentów i innych przepisów związanych z użytkowaniem zasobów numeracyjnych, powinno być zapewniane przez państwa członkowskie niezależnie od tego, gdzie prawa użytkowania zostały przyznane i gdzie w granicach Unii te zasoby numeracyjne są użytkowane.

(140) Krajowe organy regulacyjne państw członkowskich, w których użytkowane są zasoby numeracyjne z innego państwa członkowskiego, nie mają kontroli nad tymi zasobami numeracyjnymi. Kluczowe jest zatem, by krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego, który przyznaje prawa do eksterytorialnego użytkowania, zapewniał również skuteczną ochronę użytkowników końcowych w państwach członkowskich, w których te numery są użytkowane. W celu zapewnienia skutecznej ochrony, krajowe organy regulacyjne przyznające prawa do eksterytorialnego użytkowania powinny dołączyć warunki dotyczące przestrzegania przez dostawcę przepisów ochrony konsumentów i innych przepisów związanych z użytkowaniem zasobów numeracyjnych w tych państwach członkowskich, w których te zasoby będą użytkowane.

(141) Krajowe organy regulacyjne tych państw członkowskich, w których użytkowane są zasoby numeracyjne, powinny mieć możliwość zwrócenia się o wsparcie ze strony krajowych organów regulacyjnych, które przyznały prawa do użytkowania zasobów numeracyjnych, w egzekwowaniu ich przepisów krajowych. Stosowane przez krajowe organy regulacyjne, które przyznały prawa użytkowania, środki w zakresie egzekwowania przepisów powinny obejmować odstraszające sankcje, w szczególności w przypadku poważnego naruszenia wycofania prawa do eksterytorialnego

użytkowania zasobów numeracyjnych przyznanych danemu przedsiębiorstwu. Wymogi dotyczące eksterytorialnego użytkowania nie powinny naruszać uprawnień krajowego organu regulacyjnego do blokowania dostępu do numerów lub usług, w sytuacji gdy jest to uzasadnione oszustwem lub niewłaściwym użytkowaniem. Eksterytorialne użytkowanie zasobów numeracyjnych nie powinno naruszać przepisów unijnych związanych ze świadczeniem usług roamingu, w tym usług związanych z zapobieganiem nieprawidłowemu lub niewłaściwemu korzystaniu z usług roamingu, które podlegają regulacji cen detalicznych i są objęte regulowanymi hurtowymi stawkami za roaming. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zawierania szczegółowych umów z państwami trzecimi w sprawie eksterytorialnego użytkowania zasobów numeracyjnych.

(142) Aby umożliwić konkurencję przedsiębiorstw w sektorze łączności elektronicznej, niezbędny jest dostęp do zasobów numeracyjnych przy zastosowaniu jawnych, obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych przedsiębiorstwom innym niż dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej, aby zwiększyć wykorzystanie numerów w przypadku różnych usług internetu rzeczy. Wszystkie elementy krajowego planu numeracyjnego, w tym kody punktowe używane przy wybieraniu sieci, powinny być zarządzane przez krajowe organy regulacyjne.

(143) Aby umożliwić zainteresowanym stronom uzyskanie informacji, decyzje o przyznaniu praw użytkowania zasobów numeracyjnych powinny być publikowane. Powinna istnieć możliwość realizacji wymogu publikacji poprzez ogłaszanie ich na stronach internetowych.

(144) Użytkownik inicjujący połączenie powinien mieć w obrębie Unii dostęp do wszystkich numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji innych państw członkowskich oraz do usług wykorzystujących numery niegeograficzne, w tym do bezpłatnych numerów telefonicznych i numerów o podwyższonej opłacie oraz ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych, z wyjątkiem przypadków gdy użytkownik odbierający połączenie postanowił, ze względów ekonomicznych, ograniczyć dostęp z określonych obszarów geograficznych. Użytkownik inicujący połączenie powinien również być w stanie korzystać z dostępu do powszechnych międzynarodowych bezpłatnych numerów telefonicznych.

(145) Transgraniczny dostęp do zasobów numeracyjnych i związanych z nimi usług nie powinien być ograniczany, z wyjątkiem obiektywnie uzasadnionych przypadków, na przykład gdy jest to niezbędne do zwalczania oszustw lub nadużyć (na przykład w związku z niektórymi usługami o podwyższonej opłacie), jeżeli numer jest uznawany za numer o zasięgu wyłącznie krajowym (np. krótki kod krajowy) lub jeżeli jest to ekonomicznie niewykonalne. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć uprawnienia do blokowania, w tym w sposób zapobiegawczy, na podstawie indywidualnej analizy ryzyka związanego z określonym sposobem korzystania z numerów lub usług bądź dostępem do numerów lub usług, w sytuacji gdy jest to uzasadnione oszustwem lub niewłaściwym użytkowaniem. Taryfy pobierane od stron dzwoniących spoza zainteresowanych państw członkowskich nie mogą być takie same jak w przypadku stron dzwoniących z terytorium państwa członkowskiego. Użytkownicy powinni być w pełni informowani, z wyprzedzeniem i w jasny sposób, o wszelkich zmianach mających zastosowanie do bezpłatnych numerów, takich jak opłaty za połączenia międzynarodowe w przypadku numerów dostępnych za pośrednictwem standardowych międzynarodowych kodów dla połączeń zagranicznych. W przypadku gdy dostawcy usług łączności elektronicznej ze względu

na oszustwo lub nadużycie wstrzymują wypłatę dochodów z połączeń wzajemnych lub innych usług, państwa członkowskie powinny zapewnić, by w miarę możliwości dochody z takich wstrzymanych usług zostały zwrócone użytkownikom końcowym, których dotknęło dane oszustwo lub nadużycie.

(146) Szybka i wysokiej jakości łączność ma zasadnicze znaczenie dla spójności społeczeństwa Unii i konkurencyjności gospodarki Unii. Sieci światłowodowe doprowadzane do domu („FTTH") stanowią najbardziej dostosowany do przyszłych wyzwań sposób zapewnienia bezpiecznej, niezawodnej i energooszczędnej łączności stacjonarnej, który może przyczynić się do osiągnięcia celów Unii w zakresie transformacji cyfrowej i klimatu, przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów utrzymania i kosztów operacyjnych ponoszonych przez operatorów.

(147) Aby przyspieszyć przejście na sieci światłowodowe, w szczególności wdrożenie sieci FTTH, oraz zwiększyć wykorzystanie usług świadczonych za pośrednictwem tych sieci, konieczne jest zaplanowanie i wdrożenie wyłączania dotychczasowych sieci miedzianych w sposób uporządkowany i terminowy. W tym celu należy ustanowić ustrukturyzowane ramy stopniowego i proporcjonalnego przechodzenia z sieci miedzianych na światłowodowe. Korzystanie z sieci miedzianych w interesie ogólnym powinno być regulowane, bez uszczerbku dla własności aktywów sieci, która powinna nadal podlegać prawu krajowemu.

(148) Wyłączanie sieci miedzianej powinno być zgodne z zasadami przewidywalności, przejrzystości i proporcjonalności. Konieczne jest zatem określenie obiektywnych warunków, etapów proceduralnych i zabezpieczeń regulujących wyłączanie sieci miedzianej, przy jednoczesnym zapewnieniu proporcjonalnych wyjątków. Wraz z wystarczająco długim okresem przejściowym środki te chronią interesy użytkowników końcowych, zwiększają pewność prawa dla przedsiębiorstw i pozwalają uniknąć zakłóceń konkurencji. Taki okres przejściowy jest wystarczający, aby umożliwić operatorom sieci miedzianych zorganizowanie procesu wyłączania sieci miedzianej, przygotowanie się do tego procesu oraz jego realizację. Okres ten powinien również umożliwiać operatorom sieci miedzianych, jeżeli uznają to za uzasadnione z ekonomicznego i handlowego punktu widzenia, modernizację ich istniejących sieci do sieci FTTP lub wdrożenie sieci FTTH. Ponadto termin jednego roku od przyjęcia wiążącego aktu prawnego nakazującego wyłączenie sieci miedzianej zapewnia operatorom sieci miedzianych wystarczająco dużo czasu na zaplanowanie rozpoczęcia wyłączania sieci miedzianej i podjęcie wszystkich niezbędnych kroków przed rozpoczęciem tego procesu.

(149) Aby wspierać spójne i skuteczne przygotowanie do procesu wyłączania sieci miedzianej, konieczne jest skoordynowane działanie na szczeblu unijnym i krajowym w tych państwach członkowskich, w których usługi oparte na technologii miedzianej będą nadal działać po dniu 30 czerwca 2029 r. Te państwa członkowskie odgrywają kluczową rolę w szybkim i uporządkowanym przejściu na światłowody z korzyścią dla użytkowników końcowych. Każde takie państwo członkowskie powinno sporządzić krajowy plan przejścia na światłowody, w którym określi swoją strategię przejścia na sieci światłowodowe. W planie tym należy opisać zasięg sieci w odniesieniu do odpowiednich technologii, wskazać inicjatywy wdrożeniowe i określić środki wspierające terminową i uporządkowaną migrację z sieci miedzianych do sieci światłowodowych.

(150) Plany przejścia na światłowody powinny wspierać osiągnięcie celów w zakresie łączności cyfrowej dekady, w szczególności łączności gigabitowej. W celu

zapewnienia, aby potrzeby inwestycyjne w zakresie przejścia na sieci światłowodowe można było określić z wystarczającą szczegółowością na wczesnym etapie, państwa członkowskie powinny uwzględnić skierowane do nich zalecenia w swoich sprawozdaniach dotyczących cyfrowej dekady w celu przygotowania planów partnerstwa krajowego i regionalnego („plany PKR") w ramach kolejnych wieloletnich ram finansowych oraz odpowiedniego dostosowania swoich krajowych strategicznych planów działania dotyczących cyfrowej dekady. Podczas przeglądu swoich planów PKR w ramach przeglądu śródokresowego[50] państwa członkowskie powinny również uwzględnić swoje zmieniające się potrzeby, w szczególności w świetle postępów w przechodzeniu na sieci światłowodowe i wyłączaniu sieci miedzianej.

(151) Aby zaplanować wyłączanie sieci miedzianej i zarządzać nim w sposób ustrukturyzowany i przejrzysty, krajowe organy regulacyjne powinny określić konkretne geograficzne obszary wyłączania sieci miedzianej („obszary wyłączania sieci miedzianej"), stosując zharmonizowane kryteria oparte na wytycznych przyjętych przez Komisję. Krajowe organy regulacyjne powinny dokonywać przeglądu tych obszarów w świetle rozwoju sieci i zmian na rynku.

(152) Warunek zrównoważonego rozwoju związany z zasięgiem światłowodowym może zostać spełniony niezależnie od tego, czy takie sieci są wdrażane przez operatorów zasiedziałych czy alternatywnych. Do celów oceny, czy przystępne cenowo detaliczne usługi łączności o porównywalnej jakości są dostępne dla użytkowników końcowych korzystających z usług opartych na technologii miedzianej, krajowe organy regulacyjne powinny stosować obiektywne i przejrzyste kryteria, uwzględniając uwarunkowania krajowe, lokalne warunki wdrażania i odpowiednie dane rynkowe.

(153) Państwa członkowskie powinny dążyć do rozpoczęcia wyłączania sieci miedzianej na znacznej części obszarów wyłączania sieci miedzianej z dużym wyprzedzeniem przed dniem 31 grudnia 2035 r. W tym celu powinny one zastosować odpowiednie środki, zgodnie ze swoim krajowym planem przejścia na światłowody, aby zmaksymalizować liczbę obszarów wyłączania sieci miedzianej, na których warunki zrównoważonego rozwoju są spełniane na wczesnym etapie.

(154) Jeżeli spełnione są warunki zrównoważonego rozwoju, państwa członkowskie powinny nakazać wyłączenie sieci miedzianej w określonych terminach, po opublikowaniu odpowiednich ocen przez krajowe organy regulacyjne. To stopniowe podejście ułatwia uporządkowaną migrację, zmniejsza niepewność i zapewnia operatorom i użytkownikom końcowym wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się.

(155) W przypadku gdy warunki zrównoważonego rozwoju nie są spełnione na obszarze wyłączania sieci miedzianej, państwa członkowskie nie są zobowiązane do wprowadzenia obowiązku wyłączania sieci miedzianej na tych obszarach przed dniem 31 grudnia 2035 r., a sieć miedziana może być nadal eksploatowana. Jednak do dnia 31 grudnia 2035 r. wyłączenie sieci miedzianej powinno być co do zasady obowiązkowe na wszystkich obszarach wyłączania sieci miedzianej. Ten

[50] Zgodnie z art. 25 wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa na lata 2028–2034 oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2023/955 i rozporządzenie (UE, Euratom) 2024/2509 (COM/2025/565 final).

długoterminowy cel stanowi wyraźny sygnał inwestycyjny, a jednocześnie zapewnia wystarczającą elastyczność, aby uwzględnić różnice w postępach we wdrażaniu w poszczególnych państwach członkowskich i regionach.

(156) W wyjątkowych przypadkach, gdy zastosowanie światłowodów nie jest opłacalne ekonomicznie i nie jest dostępne odpowiednie rozwiązanie w zakresie łączności, które mogłoby zastąpić usługi oparte na technologii miedzianej, państwa członkowskie powinny mieć możliwość odstąpienia od nakazania wyłączenia sieci miedzianej. Takie wyjątki są niezbędne, aby uniknąć nieproporcjonalnego wpływu na użytkowników końcowych oraz zapewnić ciągłość podstawowych usług. W tym kontekście odpowiednie rozwiązania w zakresie łączności odnoszą się do rozwiązań mogących zapewnić ciągłość usług łączności elektronicznej o jakości porównywalnej z jakością zapewnianą przez sieć miedzianą na tym samym obszarze. Dostępność takich odpowiednich rozwiązań w zakresie łączności powinny określić krajowe organy regulacyjne na podstawie obiektywnych kryteriów, w tym jakości i przystępności cenowej, z uwzględnieniem warunków rynkowych.

(157) Aby zapewnić płynne przejście i ochronę użytkowników końcowych, państwa członkowskie powinny udostępnić odpowiednie zabezpieczenia przed wyłączeniem sieci miedzianej. Zabezpieczenia te powinny obejmować przekazywanie jasnych i terminowych informacji, jak również środki zapewniające ciągłość lub przeniesienie usług krytycznych do usług alternatywnych równoważnych pod względem funkcjonalnym.

(158) Krajowe organy regulacyjne powinny nadzorować wdrażanie wyłączania sieci miedzianej i zapewnić przestrzeganie przez operatorów zatwierdzonych planów wyłączania, harmonogramów i obowiązków dotyczących łączności. W przypadku nieprzestrzegania należy nakładać skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje.

(159) Konieczne jest stosowanie odpowiednich zachęt do inwestowania w sieci gigabitowe, które sprzyjają innowacjom w dziedzinie usług internetowych bogatych w treści oraz będą wzmacniały ogólną konkurencyjność Unii. Kluczowe znaczenie ma zatem wspieranie skutecznych inwestycji w rozwój tych sieci, a jednocześnie ochrona konkurencji (jako że na poziomie infrastruktury utrzymują się wąskie gardła i bariery wejścia) i zapewnianie konsumentom większego wyboru dzięki spójności i przewidywalności regulacyjnej.

(160) Konkurencji najbardziej sprzyja wydajny pod względem ekonomicznym poziom inwestycji w nową i istniejącą infrastrukturę, połączony, w razie potrzeby, z regulacją zapewniającą konsumentom i przedsiębiorstwom wybór usług. Skuteczny poziom konkurencji opartej na infrastrukturze stanowi taki zakres duplikacji infrastruktury, przy którym należy oczekiwać, że inwestorzy uzyskają godziwy zwrot.

(161) Należy zapewnić, by procedury przyznawania prawa instalowania urządzeń były przeprowadzane na czas, w sposób niedyskryminujący i jawny, przy zapewnieniu warunków sprawiedliwej i efektywnej konkurencji. Kluczowymi elementami przy tworzeniu sieci łączności elektronicznej lub nowych elementów sieci są zezwolenia wydawane dostawcom sieci i usług łączności elektronicznej, umożliwiające im dostęp do własności publicznej lub prywatnej. Dlatego też zbędna złożoność i opóźnienia procedur przyznawania praw drogi mogą stanowić istotną przeszkodę dla rozwoju konkurencji. W związku z tym należy uprościć nabywanie praw drogi przez upoważnione przedsiębiorstwa. Właściwe organy powinny koordynować nabywanie praw drogi, udostępniając odpowiednie informacje na swoich stronach internetowych.

(162) Konieczne jest zwiększenie uprawnień państw członkowskich w odniesieniu do posiadaczy praw drogi, aby zapewnić wprowadzanie lub uruchamianie nowych sieci w sposób sprawiedliwy, skuteczny oraz odpowiedzialny wobec środowiska naturalnego, niezależnie od jakiegokolwiek obowiązku przedsiębiorstwa, wyznaczonego jako posiadającego znaczącą pozycję rynkową w zakresie zapewniania dostępu do jego sieci łączności elektronicznej. Poprawa współużytkowania urządzeń może obniżyć koszt środowiskowy związany z rozmieszczaniem infrastruktury łączności elektronicznej i służyć zdrowiu publicznemu i bezpieczeństwu publicznemu oraz pomóc w realizacji celów w zakresie planowania przestrzennego. Właściwe organy powinny być zatem uprawnione do żądania, aby przedsiębiorstwa, które korzystały z praw do instalowania urządzeń nad lub pod własnością publiczną lub prywatną, współużytkowały takie urządzenia lub mienie (w tym również w formie fizycznej kolokacji) po odpowiednim okresie konsultacji publicznych, podczas których wszystkie zainteresowane strony powinny mieć możliwość wyrażenia swoich poglądów, i w określonych obszarach, gdzie taki ogólny interes uzasadnia wprowadzenie współużytkowania. Może tak być w przypadku wysokiego zagęszczenia podłoża lub gdy konieczne jest pokonanie naturalnej bariery. Właściwe organy powinny w szczególności móc nakładać obowiązek współużytkowania elementów sieci i urządzeń towarzyszących, takich jak kanały, przewody, maszty, studzienki, szafki uliczne, anteny, wieże i inne konstrukcje wsporne, budynki lub wejścia do budynków oraz obowiązek lepszej koordynacji prac budowlanych ze względów związanych ze zrównoważeniem środowiskowym sieci łączności elektronicznej lub innych względów związanych z polityką publiczną. Natomiast to krajowe organy regulacyjne powinny mieć obowiązek określania zasad podziału kosztów współużytkowania urządzeń lub własności, aby zagwarantować, że ryzyko ponoszone przez zainteresowane przedsiębiorstwa będzie w odpowiedni sposób kompensowane. Na przykład w kontekście symetrycznym należy uwzględnić, w stosownych przypadkach, wszelkie wytyczne wydane przez Komisję lub BEREC na podstawie art. 3, art. 5 ust. 6 i art. 11 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2024/1309. W świetle obowiązków nałożonych rozporządzeniem (UE) 2024/1309 właściwe organy, zwłaszcza władze lokalne, powinny również ustanowić – we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi – odpowiednie procedury koordynacji w odniesieniu do robót publicznych oraz do innych odpowiednich urządzeń publicznych lub własności publicznej; procedury te powinny obejmować procedury zapewniające zainteresowanym stronom dostęp do informacji dotyczących odpowiednich urządzeń lub własności publicznej oraz do prowadzonych i planowanych robót publicznych, procedury gwarantujące, że strony są terminowo informowane o takich pracach, jak również procedury gwarantujące, że współużytkowanie jest w jak najszerszym zakresie ułatwione.

(163) Jeżeli w związku z ochroną środowiska operatorzy sieci ruchomych muszą wspólnie korzystać z wież lub masztów, takie wspólne korzystanie mogłoby prowadzić do obniżenia maksymalnego poziomu przekazywanej mocy przyznanej każdemu operatorowi z uwagi na kryterium zdrowia publicznego, a to z kolei mogłoby zmuszać operatorów do instalowania większej ilości nadajników celem osiągnięcia zasięgu na całym terytorium państwa. Właściwe organy powinny dążyć do pogodzenia przedmiotowych względów środowiskowych i względów zdrowia publicznego z należytym uwzględnieniem podejścia ostrożnościowego.

(164) Obowiązki w zakresie dostępu i wzajemnych połączeń powinny mieć zastosowanie wyłącznie do publicznych sieci łączności elektronicznej. Dostawcy sieci łączności elektronicznej inni niż publiczni nie powinni podlegać tym obowiązkom. Mogą oni

jednak korzystać z dostępu do sieci publicznych na warunkach określonych przez państwa członkowskie. Jednakże, jako środek dostarczania ruchu od punktu wyjścia do punktu docelowego, dostawcy sieci łączności elektronicznej innych niż publiczne w coraz większym stopniu przekazują ruch dostawcom publicznych sieci łączności elektronicznej w formie peeringu lub tranzytu. W niektórych przypadkach taki ruch może spowodować nieproporcjonalne lub niezrównoważone potrzeby inwestycyjne dla dostawców publicznych sieci łączności elektronicznej będących odbiorcami. Sytuacje takie należy rozwiązywać zgodnie z wytycznymi mającymi na celu ułatwienie współpracy ekosystemowej przyjętymi przez BEREC oraz, w stosownych przypadkach, za pomocą przewidzianego mechanizmu dobrowolnego postępowania pojednawczego.

(165) W ramach otwartego i konkurencyjnego rynku nie powinny istnieć ograniczenia, które uniemożliwiałyby przedsiębiorstwom negocjowanie pomiędzy sobą porozumień, w tym porozumień transgranicznych, dotyczących dostępu i wzajemnych połączeń, stosownie do reguł konkurencji ustanowionych w TFUE. W kontekście kreowania bardziej efektywnego, prawdziwie ogólnoeuropejskiego rynku, z efektywną konkurencją, większym wyborem i bardziej konkurencyjnymi cenami dla użytkowników końcowych, przedsiębiorstwa, które otrzymują wnioski o dostęp lub wzajemne połączenia od innych przedsiębiorstw, podlegających ogólnemu zezwoleniu celem dostarczania sieci lub usług łączności elektronicznej, powinny co do zasady zawierać takie porozumienia według reguł handlowych oraz prowadzić negocjacje w dobrej wierze.

(166) W odniesieniu do rynków, na których nadal występują duże różnice w pozycji negocjacyjnej pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorstwami, i gdzie niektóre przedsiębiorstwa bazują przy świadczeniu swoich usług na cudzej infrastrukturze, wskazane jest ustanowienie ram regulacyjnych, które gwarantowałyby skuteczne funkcjonowanie rynku. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć uprawnienia do zabezpieczenia odpowiedniego dostępu, wzajemnych połączeń oraz interoperacyjności usług ze względu na interes użytkowników końcowych w sytuacji, gdy negocjacje handlowe okażą się bezowocne. W szczególności mogą one zapewnić możliwość podłączenia typu koniec-koniec poprzez nałożenie proporcjonalnych obowiązków na przedsiębiorstwa podlegające ogólnemu zezwoleniu i kontrolujące dostęp do użytkowników końcowych. Kontrolowanie środków dostępu może pociągać za sobą własność lub kontrolę fizycznego połączenia z użytkownikiem końcowym (stacjonarnym albo ruchomym) lub możność zmieniania lub wycofywania numeru bądź numerów niezbędnych do zapewnienia dostępu do punktu zakończenia sieci użytkownika końcowego. Dotyczy to sytuacji, gdy np. operatorzy sieci bezzasadnie ograniczają wybór dostępu użytkowników końcowych do portali i usług internetowych.

(167) W związku z zasadą niedyskryminacji krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić, aby wszystkie przedsiębiorstwa, bez względu na skalę ich działalności i model biznesowy – integracji pionowej bądź separacji – mogli tworzyć wzajemne połączenia na rozsądnych warunkach w celu zapewnienia łączności typu koniec-koniec między użytkownikami końcowymi i dostępu do internetu.

(168) Krajowe środki prawne i administracyjne, które uzależniają zasady i warunki dostępu lub wzajemnych połączeń od rodzaju działalności podmiotu ubiegającego się o wzajemne połączenia, a w szczególności od rozmiaru jego inwestycji w infrastrukturę, a nie od świadczonych wzajemnych połączeń albo usług dostępu,

mogą powodować zakłócenia na rynku, a tym samym mogą być niezgodne z regułami konkurencji.

(169) Operatorzy sieci, którzy kontrolują dostęp do swoich klientów, dysponują wyłącznym numerem lub adresem identyfikacyjnym w opublikowanej serii numerów i adresów. Inni operatorzy sieci powinni mieć możliwość kierowania ruchu telefonicznego do takich klientów, a tym samym powinni mieć możliwość bezpośredniego lub pośredniego dostępu do wzajemnych połączeń z nimi. Należy zatem ustanowić prawa i obowiązki w zakresie negocjowania wzajemnych połączeń.

(170) Interoperacyjność stanowi korzyść dla użytkowników końcowych i jest ważnym celem, do którego realizacji zmierzają uregulowania prawne UE. Wspieranie interoperacyjności to jedno z zadań krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów określonych w niniejszych uregulowaniach ramowych. Te uregulowania ramowe powinny także zobowiązywać Komisję do opublikowania listy norm lub specyfikacji dotyczących świadczenia usług, technicznych interfejsów lub funkcji sieciowych, w celu wspierania procesu harmonizacji w dziedzinie łączności elektronicznej. Państwa członkowskie powinny zachęcać do stosowania opublikowanych norm lub specyfikacji w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do zwiększenia interoperacyjności usług i swobody wyboru dla użytkowników.

(171) Obecnie zarówno łączność typu koniec-koniec, jak i dostęp do służb ratunkowych zależą od korzystania przez użytkowników końcowych z usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery. Zwiększone wyłączne korzystanie z usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów przez coraz większą liczbę użytkowników końcowych może spowodować brak wystarczającej interoperacyjności między usługami łączności. W konsekwencji mogą się pojawić znaczne bariery we wchodzeniu na rynek i przeszkody w dalszym postępie innowacji w dużym stopniu zagrażające efektywnej łączności koniec-koniec między użytkownikami końcowymi.

(172) W przypadku tego rodzaju problemów z interoperacyjnością Komisja powinna mieć możliwość wystąpienia do BEREC o sporządzenie sprawozdania zawierającego merytoryczną ocenę sytuacji rynkowej na poziomie Unii i państw członkowskich. Uwzględniając sprawozdanie BEREC i inne dostępne dowody oraz uwzględniając skutki dla rynku wewnętrznego, Komisja powinna zdecydować, czy istnieje potrzeba interwencji regulacyjnej, w tym ze strony krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów. Jeśli Komisja uzna, że taka interwencja regulacyjna jest konieczna na poziomie Unii lub że krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy powinny rozważyć taką interwencję regulacyjną, powinna ona zostać uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych określających charakter i zakres ewentualnych interwencji regulacyjnych, w tym ze strony krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów, z uwzględnieniem w szczególności obowiązków w zakresie publikacji istotnych informacji, zezwolenia na korzystanie z nich, ich modyfikację i redystrybucję przez te organy i tych dostawców, a także środków nakładających obowiązkowe stosowanie norm lub specyfikacji dotyczących wszystkich lub określonych dostawców.

(173) Krajowe organy regulacyjne powinny ocenić, biorąc pod uwagę specyficzne okoliczności krajowe, czy konieczna i uzasadniona jest jakakolwiek interwencja w celu zapewnienia łączności koniec-koniec, a jeżeli tak, powinny nałożyć proporcjonalne obowiązki zgodnie z aktami wykonawczymi Komisji na te podmioty świadczące usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, które mają znaczny poziom zasięgu i upowszechnienia wśród użytkowników. Podmioty

o ograniczonej liczbie użytkowników końcowych lub ograniczonym zasięgu geograficznym, którzy jedynie w marginalnym stopniu przyczynialiby się do osiągnięcia tego celu, nie powinni zasadniczo podlegać takim obowiązkom w zakresie interoperacyjności.

(174) W sytuacjach gdy przedsiębiorstwa są pozbawione dostępu do opłacalnych rozwiązań alternatywnych wobec skorzystania z niemożliwego do powielenia okablowania, przewodów i urządzeń towarzyszących wewnątrz budynków lub na odcinku do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji oraz aby propagować rozwiązania zwiększające konkurencyjność w interesie użytkowników końcowych, krajowe organy regulacyjne powinny być uprawnione do nakładania obowiązków dotyczących dostępu na wszystkie przedsiębiorstwa niezależnie od wyznaczenia ich jako posiadających znaczącą pozycję rynkową. W związku z tym krajowe organy regulacyjne powinny uwzględnić wszystkie techniczne i gospodarcze bariery dla przyszłego powielania sieci. Jednak ponieważ takie obowiązki mogą w niektórych przypadkach być uciążliwe, mogą zniechęcać do inwestycji oraz mieć niepożądany efekt w postaci umacniania pozycji dominujących graczy, powinno się je nakładać tylko wówczas, jeśli jest to uzasadnione i proporcjonalne do realizacji celu zapewnienia zrównoważonej konkurencji na właściwych rynkach. Sam fakt, że istnieje już więcej niż jedna taka infrastruktura, nie powinien być interpretowany jako dowód, że jej aktywa są odtwarzalne. W razie potrzeby w połączeniu z takimi obowiązkami w zakresie dostępu przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość powołania się również na obowiązki w zakresie udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1309. Wszelkie obowiązki nakładane przez krajowy organ regulacyjny oraz decyzje podejmowane przez inne właściwe organy na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1309 w celu zapewnienia dostępu do wewnętrznej infrastruktury technicznej lub infrastruktury technicznej na odcinku do punktu dostępu powinny być spójne.

(175) Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość, w niezbędnym zakresie, Krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie, w niezbędnym zakresie, nakładać na przedsiębiorstwa obowiązki zapewnienia dostępu do niektórych urządzeń, a mianowicie do interfejsów programowania aplikacji („API”) i elektronicznych przewodników po programach („EPG”), nie tylko w celu zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do cyfrowych usług radiowych i telewizyjnych, ale również do powiązanych usług uzupełniających, w tym usług powiązanych z programami, które zostały zaprojektowane z myślą o poprawie dostępności dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz powiązanych z programami usług telewizji hybrydowej.

(176) Ważne jest, by przy ocenie koncentracji lub punktu dystrybucji, do którego zamierzają nakazać zapewnienie dostępu krajowe organy regulacyjne wybierały punkt zgodnie z wytycznymi BEREC. Wybór, w miarę możliwości, punktu bliżej użytkowników końcowych będzie korzystniejszy dla konkurencji w zakresie infrastruktury i realizacji sieci gigabitowych. Uzasadnione może być również nałożenie obowiązków w zakresie dostępu do okablowania i przewodów poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji, w przypadku gdy zostanie wykazane, że występują wysokie i stałe bariery fizyczne i ekonomiczne uniemożliwiające powielenie, prowadzące do problemów w zakresie konkurencji lub niedoskonałości rynku na poziomie detalicznym ze szkodą dla użytkowników końcowych. Ocena możliwości powielenia elementów sieci wymaga analizy rynku, ale krajowy organ regulacyjny nie powinien być zobowiązany do nakładania tych obowiązków. Z drugiej strony taka analiza rynku wymaga

wystarczającej ekonomicznej oceny warunków rynkowych, aby ustalić, czy spełnione są kryteria niezbędne do nałożenia obowiązków poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji. Takie obowiązki w zakresie dostępu będą prawdopodobnie bardziej potrzebne w obszarach geograficznych, na których budowa alternatywnej infrastruktury nie ma uzasadnienia biznesowego lub jest ryzykowna, na przykład z uwagi na małą gęstość zaludnienia. Z kolei duża koncentracja gospodarstw domowych może zwykle wskazywać, że nałożenie takich obowiązków może być zbędne.

(177) Krajowe organy regulacyjne powinny rozważyć, czy takie symetryczne obowiązki mogą wzmocnić pozycję przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadających znaczącą pozycję rynkową. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość nakładania obowiązku zapewnienia dostępu do aktywnych lub wirtualnych elementów sieci wykorzystywanych do świadczenia usług przy wykorzystaniu tej infrastruktury poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji, jeśli dostęp do elementów pasywnych byłby ekonomicznie nieefektywny lub niemożliwy fizycznie, oraz jeśli krajowy organ regulacyjny uzna, że przy braku takiej interwencji cel obowiązku dostępu nie zostałby zrealizowany. W celu wzmocnienia spójnej praktyki regulacyjnej w całej Unii Komisja powinna być uprawniona do wymagania od krajowego organu regulacyjnego, by wycofał swój projekt środków rozszerzających obowiązki dostępu poza pierwszy punkt koncentracji lub dystrybucji.

(178) W celu zapewnienia zgodności z zasadą proporcjonalności może być wskazane, aby krajowe organy regulacyjne zwolniły niektóre kategorie przedsiębiorstw z obowiązków poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji, który powinien zostać określony przez krajowe organy regulacyjne, z uwagi na to, że obowiązek dostępu niewynikający z faktu wyznaczenia przedsiębiorstwa jako posiadającego znaczącą pozycję rynkową mógłby osłabić ich uzasadnienie biznesowe dla niedawno wdrożonych elementów sieci, zwłaszcza przez małe lokalne projekty. Przedsiębiorstwa wyłącznie hurtowe nie powinny podlegać takim obowiązkom dotyczącym dostępu, jeżeli oferują skuteczny alternatywny dostęp na zasadach komercyjnych do sieci gigabitowej na uczciwych, niedyskryminujących i rozsądnych – również pod względem ceny – warunkach. Powinno być możliwe rozszerzenie tego wyłączenia na inne podmioty na tych samych zasadach. Wyjątek ten nie powinien mieć zastosowania do podmiotów, które otrzymują finansowanie publiczne.

(179) Współdzielenie infrastruktury pasywnej wykorzystywanej do świadczenia usług bezprzewodowej łączności elektronicznej, zgodnie z zasadami prawa konkurencji, może być szczególnie przydatne w celu zmaksymalizowania zasięgu łączności gigabitowej w całej Unii, zwłaszcza na obszarach o niższej gęstości zaludnienia, gdzie powielanie jest niemożliwe, a użytkownikom końcowym grozi odcięcie od tego rodzaju łączności. Krajowe organy regulacyjne powinny, w wyjątkowych przypadkach, mieć możliwość narzucenia takiego współdzielenia lub lokalnego dostępu do usług roamingu zgodnie z prawem Unii, jeżeli możliwość taka została wyraźnie określona w pierwotnych warunkach przyznania prawa użytkowania i jeżeli organy te wykażą korzyści płynące z takiego współdzielenia pod względem przezwyciężenia niemożliwych do pokonania przeszkód ekonomicznych lub fizycznych utrudniających lub uniemożliwiających dostęp do sieci lub usług, z uwzględnieniem kilku czynników, w tym w szczególności zapotrzebowania na zasięg wzdłuż głównych szlaków transportowych, możliwości wyboru oraz podniesienia jakości usług dla użytkowników końcowych, jak również potrzeby zachowania zachęt dotyczących uruchamiania infrastruktury. W przypadku gdy

użytkownicy końcowi nie mają dostępu, a samo współdzielenie infrastruktury pasywnej nie wystarcza do rozwiązania problemu, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość nałożenia obowiązków dotyczących współdzielenia infrastruktury aktywnej. Czyniąc tak, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy powinny zachować elastyczność wyboru najodpowiedniejszego obowiązku współdzielenia lub dostępu, który powinien być proporcjonalny i uzasadniony w oparciu o charakter stwierdzonego problemu.

(180) Mimo że w niektórych okolicznościach właściwe jest, aby krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ nakładał obowiązki na przedsiębiorstwa, bez względu na to czy są wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową, aby osiągnąć cele, takie jak możliwość podłączenia typu koniec–koniec lub interoperacyjność usług, niezbędne jest zapewnienie, aby takie obowiązki były nakładane zgodnie z ramami regulacyjnymi, a w szczególności z procedurami notyfikacji obowiązującymi dany organ. Takie obowiązki powinny być nakładane jedynie wtedy, gdy jest to uzasadnione do zapewnienia realizacji celów oraz gdy są one obiektywnie uzasadnione, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne zgodnie z odpowiednimi procedurami notyfikacji.

(181) W kontekście przejścia na światłowody kluczowe znaczenie ma zapewnienie, aby użytkownicy końcowi zostali podłączeni do dostępnych sieci światłowodowych, które przechodzą przez ich lokal, w rozsądnym czasie.

(182) Aby zapewnić podłączenie użytkowników końcowych, krajowe organy regulacyjne powinny zobowiązać każdego dostawcę sieci łączności elektronicznej do rozmieszczenia, z rozsądną dodatkową rozbudową, połączenia między domem wnioskującego użytkownika końcowego a najbliższym punktem dystrybucji lub przyłączenia przeznaczonym do obsługi jego lokalu.

(183) Co do zasady ceny pobierane za to połączenie nie powinny przekraczać zwykłych opłat za podłączenie w danym państwie członkowskim. Krajowe organy regulacyjne mogą jednak zezwolić na dodatkową opłatę, uwzględniając warunki geograficzne i wszelkie inne istotne warunki, pod warunkiem że koszty ponoszone przez użytkowników końcowych są sprawiedliwe i rozsądne, oraz mogą w razie potrzeby interweniować w celu ustalenia maksymalnych cen. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość stosowania istniejących umów i warunków handlowych uzgodnionych między dostawcami usług detalicznych a użytkownikami końcowymi jako punktu odniesienia przy ustalaniu, czy ceny i warunki są sprawiedliwe i rozsądne.

(184) Przejście na światłowody, potrzeba zapewnienia, aby użytkownicy końcowi byli podłączeni do światłowodów w swoich domach, oraz zgłaszane trudności, jakie operatorzy napotykają przy wdrażaniu światłowodów w budynkach wielorodzinnych, w celu zaspokojenia zapotrzebowania użytkowników końcowych, uzasadniają wyjątek od art. 11 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/1309. W takich okolicznościach, gdy podłączenie wnioskującego użytkownika końcowego wymaga wdrożenia okablowania wewnątrzbudynkowego i urządzeń towarzyszących w budynku wielomieszkaniowym, właściciele lub administratorzy tego budynku nie powinni mieć możliwości odmowy takiego wdrożenia. Aby jednak uniknąć nadmiernego wtargnięcia do nieruchomości prywatnych i niepotrzebnego powielania infrastruktury w ich budynku, powinni oni mieć prawo do odmowy zainstalowania drugiego okablowania wewnątrzbudynkowego i urządzeń towarzyszących. Krajowe organy regulacyjne powinny następnie zapewnić symetryczny dostęp do sieci.

(185) Aby przezwyciężyć niemożliwe do pokonania ekonomiczne lub fizyczne przeszkody w świadczeniu użytkownikom końcowym usług lub dostarczaniu sieci, które są uzależnione od wykorzystywania spektrum radiowego i gdzie nadal utrzymują się luki w zasięgu sieci ruchomych, może to wymagać dostępu i współdzielenia pasywnej infrastruktury – lub w sytuacji, gdy będzie to niewystarczające – współdzielenia aktywnej infrastruktury, lub lokalnych umów dostępu do usług roamingu. Bez uszczerbku dla obowiązków współdzielenia powiązanych z prawami użytkowania na podstawie przepisów dotyczących zezwoleń i przydzielania praw użytkowania, a w szczególności środków promujących konkurencję, w przypadku gdy krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zamierzają wprowadzić środki dotyczące obowiązkowego współdzielenia infrastruktury pasywnej lub – gdy dostęp pasywny i współdzielenie nie są wystarczające – współdzielenia infrastruktury aktywnej lub lokalnych umów dostępu do usług roamingu, mogą one jednak również zostać poproszone o rozważenie ewentualnego ryzyka dla uczestników rynku w rejonach o słabej infrastrukturze.

(186) Reguły konkurencji mogą okazać się nie zawsze wystarczające dla zapewnienia różnorodności kulturowej i pluralizmu mediów w dziedzinie telewizji cyfrowej. Rozwój technologii i rynku pociąga za sobą konieczność przeprowadzania przez państwa członkowskie w odniesieniu do ich rynków krajowych regularnego przeglądu obowiązków dotyczących zapewniania warunkowego dostępu na uczciwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, w szczególności celem określenia, czy uzasadnione byłoby nałożenie tychże wymogów w odniesieniu do EPG czy API w takim zakresie, w jakim byłoby to niezbędne do zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do określonych usług cyfrowej transmisji. Dlatego też państwa członkowskie powinny mieć możliwość wskazania tych usług cyfrowej transmisji, do których dostęp ma być zapewniony użytkownikom końcowym na mocy wszelkich przepisów ustawowych, wykonawczych czy administracyjnych, jakie uznają za niezbędne.

(187) Państwa członkowskie powinny mieć także możliwość upoważnienia krajowych organów regulacyjnych do dokonywania przeglądu wymogów dotyczących warunkowego dostępu do usług przekazu cyfrowej transmisji; ma to umożliwić poprawną analizę rynku, ocenę tego, czy znieść albo zmienić wymogi nałożone na przedsiębiorstwa, które nie posiadają znaczącej pozycji na danym rynku. Takie zniesienie wymogów albo ich zmiana nie powinny negatywnie oddziaływać na dostęp użytkowników końcowych do takich usług ani na perspektywę efektywnej konkurencji.

(188) W pewnych okolicznościach zachodzi potrzeba uprzedniego ustanowienia obowiązków dla zapewnienia rozwoju konkurencyjnego rynku, w którym panują warunki sprzyjające realizacji i rozpowszechnianiu sieci i usług gigabitowych oraz maksymalizacji korzyści dla użytkownika końcowego. Oceniając konieczność interwencji regulacyjnej *ex ante*, krajowe organy regulacyjne powinny również brać pod uwagę, czy dostęp hurtowy jest dostępny każdemu zainteresowanemu przedsiębiorstwu na podstawie już istniejących regulacji (w szczególności na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1309) albo na warunkach handlowych mających zrównoważone skutki pod względem konkurencji dla użytkowników końcowych na rynku detalicznym. Jeżeli te możliwości dostępu nie są wystarczająco znaczące, krajowy organ regulacyjny powinien bezzwłocznie ocenić, czy należy nałożyć obowiązki na przedsiębiorstwa uznane za posiadające znaczącą pozycję rynkową. Ważne jest, by ustanowione *ex ante* obowiązki prawne były nakładane wyłącznie na

rynku hurtowym, gdzie działa jedno lub więcej przedsiębiorstw o znaczącej pozycji rynkowej, w celu zapewnienia zrównoważonej konkurencji, oraz w razie, gdy środki podejmowane na mocy przepisów unijnego lub krajowego prawa konkurencji okażą się niewystarczające dla rozwiązania problemu. Definicja znaczącej pozycji rynkowej powinna odpowiadać koncepcji pozycji dominującej zdefiniowanej w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości.

(189) Komisja przygotowała, zgodnie z zasadami prawa konkurencji, projekt wytycznych wyznaczających kierunki działania Unii, według których to wytycznych krajowe organy regulacyjne będą postępować przy ocenie, czy konkurencja jest efektywna oraz czy zaistniała znacząca pozycja rynkowa. Krajowe organy regulacyjne powinny dokonać analizy tego, czy dany towar lub dana usługa są efektywnie konkurencyjne w danym obszarze geograficznym, którym może być całość bądź część terytorium danego państwa członkowskiego albo sąsiadujące ze sobą części terytoriów innych państw członkowskich. Analiza efektywnej konkurencji winna zawierać analizę perspektyw rozwoju konkurencyjności na danym rynku, a tym samym wskazywać, czy brak efektywnej konkurencji jest trwały. Komisja powinna dokonywać przeglądu wytycznych regularnie, w szczególności przy okazji przeglądu obowiązujących przepisów, z uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, uwarunkowań ekonomicznych i rzeczywistego doświadczenia rynkowego oraz w celu dopilnowania, aby odpowiadały one szybko rozwijającemu się rynkowi. Krajowe organy regulacyjne powinny ze sobą współpracować, jeżeli okaże się, że odnośny rynek ma charakter ponadnarodowy.

(190) W swojej regularnej ocenie tendencji rynkowych w Unii Komisja powinna uwzględniać informacje zwrotne od zainteresowanych stron. Wyniki konsultacji z zainteresowanymi stronami powinny zostać podane do wiadomości publicznej w sprawozdaniu. W swojej ocenie, czy konieczne jest przyjęcie zalecenia Komisji w sprawie właściwych rynków produktów i usług („zalecenie w sprawie rynków”), Komisja oceni, czy jakikolwiek właściwy rynek produktów i usług spełnia trzy wspomniane kryteria. Komisja może przyjąć zalecenie w sprawie rynków po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, w tym konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, oraz po uwzględnieniu opinii BEREC.

(191) Krajowe organy regulacyjne powinny zdefiniować właściwe rynki geograficzne w obrębie ich terytorium z uwzględnieniem zalecenia Komisji w sprawie rynków, jeżeli takie zalecenie zostało przyjętego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych i lokalnych. Krajowe organy regulacyjne powinny zatem przeprowadzić przynajmniej analizę rynków, które są objęte zaleceniem w sprawie rynków, w tym rynków, które są w nim wymienione, lecz nie są już regulowane w określonym kontekście krajowym lub lokalnym. Krajowe organy regulacyjne powinny również przeprowadzić analizę rynków, które nie są objęte zaleceniem w sprawie rynków, ale są regulowane w obrębie terytorium podlegającym ich jurysdykcji, na podstawie poprzednich analiz rynkowych, lub analizę innych rynków, jeżeli mają wystarczające podstawy, by uznać, że wspomniane trzy kryteria są spełnione. Krajowe organy regulacyjne powinny również zdecydować, czy zachodzi konieczność przeprowadzenia przeglądu rynku w oparciu o wyniki informacji zgromadzonych w kontekście analizy geograficznej.

(192) W pewnych okolicznościach rynki geograficzne definiuje się jako krajowe lub regionalne, na przykład ze względu na krajowy lub lokalny charakter rozwoju sieci, który determinuje granice potencjalnej pozycji rynkowej przedsiębiorstw pod względem dostaw hurtowych przy wciąż znacznym popycie ponadnarodowym ze

strony co najmniej jednej kategorii użytkowników końcowych. Taka sytuacja może w szczególności dotyczyć popytu ze strony biznesowych użytkowników końcowych prowadzących działalność w wielu lokalizacjach w różnych państwach członkowskich. Jeżeli dostawcy nie zaspokajają w wystarczający sposób tego popytu ponadnarodowego, na przykład jeżeli są rozproszeni wzdłuż granic krajowych lub na poziomie lokalnym, pojawia się potencjalna bariera dla rynku wewnętrznego. Dlatego też BEREC powinien sporządzać wytyczne dla krajowych organów regulacyjnych w sprawie wspólnych podejść regulacyjnych w celu zapewnienia, aby popyt ponadnarodowy został należycie zaspokojony, co zapewni podstawę dla interoperacyjności produktów hurtowego dostępu w całej Unii i umożliwi oszczędności i korzyści skali pomimo rozproszenia po stronie podaży. Wytyczne BEREC powinny kształtować decyzje podejmowane przez krajowe organy regulacyjne w realizacji celu dotyczącego rynku wewnętrznego przy nakładaniu obowiązków regulacyjnych na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczną pozycję rynkową na szczeblu krajowym, zapewniając jednocześnie – w interesie rynku wewnętrznego – wskazówki dotyczące harmonizacji specyfikacji technicznych dla produktów hurtowego dostępu zdolnych zaspokoić ten stwierdzony popyt ponadnarodowy.

(193) Ustalając, czy dane przedsiębiorstwo ma znaczącą pozycję rynkową, krajowe organy regulacyjne winny postępować zgodnie z przepisami prawa Unii i mieć na uwadze kierunki działania wyznaczone przez Komisję w zakresie analizy rynku lub oceny znaczącej pozycji rynkowej.

(194) Dla krajowych organów regulacyjnych punktem wyjścia w identyfikacji rynków hurtowych podlegających regulacji *ex ante* powinna być analiza odpowiadających im rynków detalicznych. Analiza efektywnej konkurencji na poziomie detalicznym i hurtowym powinna być prowadzona w ujęciu perspektywicznym obejmującym określony horyzont czasowy i powinna odbywać się z uwzględnieniem prawa konkurencji, w tym, w stosownych przypadkach, odpowiedniego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli stwierdzone zostanie, że rynek detaliczny byłyby skutecznie konkurencyjny przy braku regulacji rynku hurtowego *ex ante* na odpowiadającym mu rynku właściwym lub większej ich liczbie, krajowy organ regulacyjny powinien uznać, że na poziomie właściwego rynku hurtowego regulacje nie są już potrzebne.

(195) Krajowe organy regulacyjne powinny dopilnować, aby rynki były analizowane w sposób spójny oraz zawsze, gdy to możliwe, w tym samym czasie. Ponadto zgłoszenie powinno być wyczerpujące i powinno obejmować definicję rynku, ustalenie, że istnieje znacząca pozycja rynkowa, i powiązane środki naprawcze w celu zapewnienia, aby nałożone środki naprawcze były proporcjonalne i odzwierciedlały rzeczywistą sytuację na rynku, oraz w celu zapewnienia w jak największym stopniu przejrzystości dla uczestników rynku.

(196) Regulacja rynków hurtowych powinna rozwiązywać problemy na poziomie detalicznym. Krajowe organy regulacyjne powinny przeprowadzić swoją ocenę dla każdego rynku hurtowego, którego regulację się rozważa, poczynając od środków naprawczych dotyczących dostępu do infrastruktury cywilnej, ponieważ takie środki zazwyczaj sprzyjają bardziej zrównoważonej konkurencji, w tym konkurencji w zakresie infrastruktury, a następnie oceniając wszelkie rynki hurtowe uznane za podlegające regulacji *ex ante* w kolejności według prawdopodobieństwa rozwiązania przez dany środek problemów z konkurencją na poziomie detalicznym. Decydując o nałożeniu konkretnego środka naprawczego, krajowe organy regulacyjne powinny

uwzględnić konsekwencje nałożenia danego środka naprawczego, który, jeżeli jest wykonalny tylko w przypadku niektórych topologii sieci, mógłby stanowić czynnik zniechęcający do realizacji sieci gigabitowych leżącego w interesie użytkowników końcowych.

(197) Bez uszczerbku dla zasady neutralności technologicznej krajowe organy regulacyjne powinny tworzyć zachęty za pomocą nakładanych środków naprawczych i, w miarę możliwości, przed uruchomieniem infrastruktury, w celu rozwoju elastycznej i otwartej architektury sieci, co ostatecznie ograniczyłoby ciężar i złożoność środków naprawczych nakładanych na późniejszym etapie. Na każdym etapie oceny, zanim krajowy organ regulacyjny ustali, czy jakikolwiek dodatkowy, bardziej uciążliwy środek naprawczy powinien zostać nałożony, powinien on dążyć do ustalenia, czy dany rynek detaliczny byłby skutecznie konkurencyjny, również przy uwzględnieniu wszelkich istotnych umów handlowych lub innych okoliczności dotyczących rynku hurtowego, w tym innych rodzajów regulacji już obowiązujących, oraz wszelkich innych regulacji uznanych już za właściwe przez krajowy organ regulacyjny w odniesieniu do przedsiębiorstwa wyznaczonego jako posiadającego znaczącą pozycję rynkową. Taka ocena mająca zapewnić, aby nakładane były tylko najbardziej odpowiednie środki naprawcze konieczne do skutecznego reagowania na problemy określone w analizie rynku, nie stoi na przeszkodzie temu, by krajowy organ regulacyjny stwierdził, że połączenie takich środków, nawet o różnej intensywności, zgodnie z zasadą proporcjonalności oferuje najmniej interwencyjny sposób podejścia do problemu. Nawet jeżeli takie różnice nie wynikają z określenia odrębnych rynków geograficznych, powinny one mieć możliwość uzasadnienia różnicowania właściwych środków naprawczych nałożonych z uwagi na zróżnicowanie stopnia ograniczeń konkurencji.

(198) W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny wycofuje regulację rynku hurtowego, powinien on określić odpowiedni okres wypowiedzenia, aby zapewnić stabilny proces przechodzenia na rynek nieregulowany. Definiując taki okres wypowiedzenia, krajowy organ regulacyjny powinien uwzględnić dotychczasowe umowy między podmiotami zapewniającymi dostęp i podmiotami ubiegającymi się o dostęp, które to umowy zawarto na podstawie nałożonych obowiązków regulacyjnych. W szczególności takie umowy mogą zapewniać podmiotom ubiegającym się o dostęp umowną ochronę prawną przez ustalony okres. Krajowy organ regulacyjny powinien również uwzględnić faktyczną możliwość wykorzystania przez uczestników rynku handlowych ofert dostępu hurtowego lub współinwestycji, które mogą istnieć na rynku oraz potrzebę zapobiegnięcia nadmiernemu przedłużaniu się ewentualnego arbitrażu regulacyjnego. Ustalenia na okres przejściowy dokonane przez krajowy organ regulacyjny powinny uwzględniać zakres i harmonogram regulacyjnego nadzoru zawartych wcześniej umów, prowadzonego po rozpoczęciu okresu wypowiedzenia.

(199) W celu zapewnienia podmiotom rynkowym pewności w odniesieniu do warunków regulacyjnych niezbędne jest ustalenie terminów przeprowadzania analiz rynku. Ważne jest, aby analiza rynku była prowadzona regularnie, w rozsądnych i właściwych ramach czasowych. Istnieje ryzyko, że niedokonanie przez krajowy organ regulacyjny analizy rynku w wyznaczonym terminie zagraża rynkowi wewnętrznemu.

(200) Ze względu na wysoki poziom innowacyjności technologicznej i wysoce dynamiczne rynki w sektorze łączności elektronicznej, istnieje potrzeba szybkiego, skoordynowanego i zharmonizowanego dostosowywania przepisów na poziomie

unijnym, ponieważ z doświadczenia wynika, że rozbieżności we wdrażaniu ram regulacyjnych przez krajowe organy regulacyjne mogą stworzyć barierę dla rynku wewnętrznego.

(201) Dla zapewnienia większej stabilności i przewidywalności środków regulacyjnych maksymalny dopuszczalny odstęp czasu między analizami rynkowymi powinien nadal wynosić pięć lat, pod warunkiem że zmiany rynkowe zachodzące w międzyczasie nie powodują konieczności przeprowadzenia nowej analizy i bez uszczerbku dla możliwości nałożenia środków tymczasowych. Krajowe organy regulacyjne powinny wywiązywać się ze swojego obowiązku przeprowadzenia analizy rynkowej i powinny zgłaszać odpowiedni projekt środka co najmniej co pięć lat w celu dopilnowania, aby obowiązujące przepisy odzwierciedlały warunek konkurencji na rynku. Dlatego też tylko zgłoszenie zawierające nową ocenę definicji rynku i znaczącej pozycji rynkowej należy uznawać za moment początkowy nowego pięcioletniego cyklu rynkowego.

(202) Nałożenie szczególnego wymogu na przedsiębiorstwo wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową nie powinno wiązać się z przeprowadzeniem dodatkowej analizy rynku, ale raczej będzie wymagało uzasadnienia, że dany wymóg jest stosowny i proporcjonalny do charakteru zidentyfikowanego problemu na danym rynku i na powiązanym rynku detalicznym.

(203) Oceniając proporcjonalność obowiązków i warunków, jakie mają zostać nałożone, krajowe organy regulacyjne powinny uwzględniać odmienne warunki konkurencyjne istniejące w poszczególnych obszarach na terytorium ich państw członkowskich, biorąc pod uwagę w szczególności wyniki przeprowadzonej analizy geograficznej.

(204) Przeglądy obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową w okresie objętym analizą rynku powinny umożliwić krajowym organom regulacyjnym uwzględnienie wpływu, jaki mają na warunki konkurencji zmiany sytuacji rynkowej. Przejrzystość, niedyskryminację, rozdzielność księgową, kontrolę cen i księgowanie kosztów można rozważyć jako uzupełnienie wprowadzenia zharmonizowanych unijnych produktów dostępu. Jeżeli na przedsiębiorstwa został nałożony obowiązek rozpatrywania uzasadnionych wniosków o dostęp i o użytkowanie elementów sieci i urządzeń towarzyszących, wnioski takie mogą być odrzucane jedynie w oparciu o obiektywne kryteria, takie jak techniczna wykonalność albo potrzeba zapewnienia integralności sieci. W razie odrzucenia wniosku strona poszkodowana powinna mieć możliwość przekazania sprawy do rozstrzygnięcia zgodnie z procedurami rozstrzygania sporów określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Od przedsiębiorstwa, na którego został nałożony obowiązek zapewnienia dostępu, nie można wymagać, by zapewniał taki rodzaj dostępu, jakiego nie jest w stanie zapewnić. Sam fakt, że krajowe organy regulacyjne nałożyły obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury, co pociąga za sobą zwiększenie konkurencji w krótkiej perspektywie, nie powinien zniechęcać konkurentów do inwestowania w alternatywne rozwiązania, co pociągnie za sobą zwiększoną zrównoważoną konkurencyjność lub lepszą jakość i większe korzyści dla użytkownika końcowego w długim okresie. Przy wyborze najmniej inwazyjnej interwencji regulacyjnej oraz zgodnie z zasadą proporcjonalności, krajowe organy regulacyjne mogą, na przykład, zdecydować o przeglądzie obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową i zmienić wszelkie wcześniejsze decyzje, łącznie z wycofaniem obowiązków, nałożeniem lub nienakładaniem nowych obowiązków dostępu, jeżeli leży to w interesie użytkowników i zrównoważonej konkurencji w zakresie usług. Ponieważ szczegóły techniczne obowiązku zapewnienia dostępu mogą odgrywać kluczową rolę

w skutecznym powielaniu usług świadczonych przez dostawców dostępu i konkurowaniu na poziomie detalicznym, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość nakładania, zgodnie z prawem Unii, technicznych i operacyjnych wymogów na podmioty świadczące dostęp lub korzystające z dostępu, którego przyznanie było obowiązkowe. W szczególności nakładanie norm technicznych winno być zgodne z przepisami dyrektywy (UE) 2015/1535. Przy nakładaniu na nową i rozszerzoną infrastrukturę obowiązków udzielania dostępu krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić, aby warunki dostępu odzwierciedlały okoliczności leżące u podstaw decyzji inwestycyjnych, przy uwzględnieniu, między innymi, kosztów uruchamiania sieci, oczekiwanego tempa przyswajania nowych produktów i usług oraz oczekiwanych poziomów cen detalicznych. Ponadto, aby zapewnić inwestorom bezpieczeństwo planowania, krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie określić w stosownych przypadkach zasady i warunki udzielenia dostępu, pod warunkiem że nie powodują one dyskryminującego traktowania. Wszelkie warunki dotyczące dostępu powinny być zgodne z potrzebą utrzymania efektywnej konkurencji w dziedzinie usług świadczonych na rzecz konsumentów i przedsiębiorstw.

(205) Uczynienie obowiązkowym przyznawania dostępu do infrastruktury sieciowej może być uzasadnione zwiększaniem konkurencji, jednakże krajowe organy regulacyjne powinny zrównoważyć prawa właściciela infrastruktury do jej eksploatowania dla własnych korzyści z prawami innych dostawców usług do dostępu do zasobów niezbędnych do zapewnienia konkurencyjnych usług. Uczynienie obowiązkowym przyznawania dostępu do infrastruktury sieciowej może być uzasadnione zwiększaniem konkurencji, jednakże krajowe organy regulacyjne powinny zrównoważyć prawa właściciela infrastruktury do jej eksploatowania dla własnych korzyści z prawami innych dostawców usług do dostępu do zasobów niezbędnych do zapewnienia konkurencyjnych usług. Kontrola cen może okazać się niezbędna, jeżeli analiza rynkowa przeprowadzona w odniesieniu do danego rynku wykaże nieefektywną konkurencję. W szczególności przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycją rynkową powinni unikać wymuszania cen, gdy różnica pomiędzy ich ceną detaliczną a ceną wzajemnych połączeń lub dostępu narzuconą konkurentom, którzy świadczą podobne usługi detaliczne, nie pozwala na utrzymanie zrównoważonej konkurencji. Jeżeli krajowy organ regulacyjny obliczy koszty poniesione przy wdrażaniu usługi, której świadczenie jest obowiązkowe na mocy niniejszego rozporządzenia, należy umożliwić dokonanie uzasadnionego zwrotu kapitału wniesionego przez operatorów o znaczącej pozycji rynkowej, w tym kosztów siły roboczej i kosztów montażowych, wraz z wartością kapitału, w razie potrzeby skorygowaną w celu odzwierciedlenia bieżącej wartości aktywów i efektywności operacji. Metoda zwrotu kosztów powinna być stosowna w zależności od okoliczności, zważywszy na potrzebę zapewnienia efektywności, zrównoważonej konkurencji i realizacji sieci gigabitowych oraz powinna uwzględniać połączenie gigabitowe. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość decydowania o utrzymaniu lub nienakładaniu regulowanych cen hurtowego dostępu do sieci nowej generacji, jeżeli istnieją wystarczające środki ochrony konkurencji lub decydować o ich utrzymaniu. Konkretniej, aby zapobiec zbyt wysokim cenom na rynkach, gdzie działają przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową, elastyczności cenowej powinny towarzyszyć dodatkowe środki ochrony konkurencji i interesów użytkowników końcowych, takie jak restrykcyjne obowiązki dotyczące niedyskryminacji, środki mające na celu zapewnienie technicznej i ekonomicznej odtwarzalności produktów rynku niższego szczebla oraz wyraźna presja cenowa na poziomie detalicznym wynikająca z konkurencji infrastrukturalnej lub cena

referencyjna stanowiąca zaporę cenową wynikająca z innych produktów regulowanego dostępu lub zarówno presja cenowa, jak i cena referencyjna. Te środki ochrony konkurencji nie stoją na przeszkodzie identyfikacji przez krajowe organy regulacyjne innych okoliczności, w których niewłaściwe byłoby narzucanie regulowanych cen dostępu w odniesieniu do niektórych produktów hurtowych, takich jak sytuacja, gdy duża elastyczność cenowa związana z popytem wśród użytkowników końcowych sprawia, że dla przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkowa nieopłacalne jest ustalanie cen znacznie przekraczających próg konkurencyjności lub gdy mniejsza gęstość zaludnienia zmniejsza zachęty do rozwoju sieci gigabitowych, a krajowy organ regulacyjny ustali, że skuteczny i niedyskryminujący dostęp jest zapewniany poprzez spełnianie nałożonych obowiązków.

(206) Obiekty inżynierii lądowej, w których można realizować sieci łączności elektronicznej, mają zasadnicze znaczenie dla udanego uruchamiania nowych sieci, ze względu na wysoki koszt duplikacji sieci oraz znaczne oszczędności, jakich można dokonać, kiedy można je ponownie wykorzystać. Dlatego oprócz zasad dotyczących infrastruktury technicznej określonych w rozporządzeniu (UE) 2024/1309, konieczny jest specjalny środek naprawczy w sytuacji, gdy obiekty inżynierii lądowej stanowią własność przedsiębiorstwa wyznaczonego jako posiadającego znaczącą pozycję rynkową. W przypadku gdy obiekty inżynierii lądowej istnieją i można je ponownie wykorzystać, uzyskanie rzeczywistego dostępu do nich ma bardzo pozytywne skutki dla rozwoju konkurencyjnej infrastruktury i dlatego należy dopilnować, aby dostęp do takich obiektów mógł być wykorzystywany jako samodzielny środek naprawczy służący poprawie dynamiki konkurencji i realizacji sieci na rynku niższego szczebla; należy go rozważyć przed oceną potrzeby nałożenia innych potencjalnych środków naprawczych i nie tylko jako pomocniczy środek naprawczy wobec innych hurtowych produktów lub usług lub jako środek naprawczy ograniczony do przedsiębiorstw korzystających z tych innych hurtowych produktów lub usług. Krajowe organy regulacyjne powinny wyceniać dotychczasowe obiekty inżynierii lądowej możliwe do ponownego wykorzystania na podstawie regulacyjnej wartości księgowej pomniejszonej o wysokość skumulowanej amortyzacji w momencie kalkulacji, zindeksowanej o odpowiedni wskaźnik cen, np. wskaźnik cen detalicznych, z wyłączeniem tych obiektów, które zostały całkowicie zamortyzowane, w okresie nie krótszym niż 40 lat, lecz wciąż są użytkowane. Jeżeli również z zebranych informacji na temat wdrażania infrastruktury gigabitowej wynika, że dostęp do infrastruktury technicznej jest kluczowym warunkiem wstępnym dla wdrożonych sieci, a tym samym dla rynku niższego szczebla, można rozważyć określenie odrębnego rynku infrastruktury technicznej również w celu zapewnienia długoterminowej przewidywalności regulacyjnej.

(207) Aby wspierać tworzenie rynku wewnętrznego w obszarze sieci i usług cyfrowych, niezbędna jest dalsza harmonizacja, w miarę możliwości, produktów dostępu. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno określać wymogi, zgodnie z którymi produkt hurtowego dostępu można uznać za europejski zharmonizowany produkt hurtowego dostępu, które to wymogi mogłyby nakładać krajowe organy regulacyjne wszystkich państw członkowskich. Zharmonizowane produkty dostępu mogą obejmować rozdzielenie światłowodów do domu (FTTH) i wirtualne uwolnienie lokalnej pętli abonenckiej jako produkty zazwyczaj wprowadzane na rynkach hurtowych obsługujących klientów masowych. Ponadto takie zharmonizowane produkty mogłyby obejmować dzierżawione łącza Ethernet oraz parametry jakości usług na rynkach obsługujących w razie potrzeby klientów biznesowych.

(208) Krajowe organy regulacyjne powinny zatem ocenić, czy zastąpienie nałożonych wcześniej na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej obowiązków zapewnienia hurtowego dostępu do sieci gigabitowych obowiązkiem dostarczenia europejskiego zharmonizowanego produktu dostępu byłoby właściwe i proporcjonalne.

(209) Biorąc pod uwagę stale zmieniający się rynek i rozwój technologiczny, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu określenia w razie potrzeby wymogów technicznych dotyczących europejskich produktów dostępu.

(210) W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że europejski zharmonizowany produkt dostępu byłby odpowiedni i proporcjonalny, powinien nałożyć go na dane przedsiębiorstwo o znaczącej pozycji. Nakładanie europejskich zharmonizowanych produktów dostępu powinno mieć pierwszeństwo przed nakładaniem jakichkolwiek innych środków naprawczych. Krajowe organy regulacyjne powinny nakładać obowiązki związane z dostępem i użytkowaniem specyficznych elementów sieci i urządzeń towarzyszących tylko wtedy, gdy zharmonizowany europejski produkt dostępu nie byłby wystarczający do rozwiązania problemów związanych z konkurencją na danym rynku.

(211) Ustalanie na odpowiednim poziomie cen dostępu do nowo wybudowanej infrastruktury technicznej przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na potrzeby realizacji sieci gigabitowych przez operatorów alternatywnych może stanowić zachętę dla operatora o znaczącej pozycji rynkowej do budowy nowej infrastruktury technicznej o przepustowości wystarczającej do przyjęcia sieci alternatywnych. Cena dostępu do nowo wybudowanej infrastruktury technicznej powinna odzwierciedlać obecne warunki rynkowe i powinna opierać się na pełnych rzeczywistych kosztach ponoszonych przez operatora o znaczącej pozycji rynkowej, o ile zapewniona jest ścisła niedyskryminacja w zakresie warunków dostępu do takiej infrastruktury. Takie podejście zapewniłoby odpowiednie zachęty do inwestowania w nową infrastrukturę techniczną. Ponadto w zależności od warunków rynkowych budowa znaczącej nowej infrastruktury technicznej może wiązać się dla operatora o znaczącej pozycji rynkowej z ryzykiem inwestycyjnym, którego profil jest wyższy niż profil ryzyka związanego z ponownym wykorzystaniem dotychczasowej infrastruktury technicznej. Ten profil ryzyka wiązałby się z ryzykiem pod względem poniesionych kosztów i oczekiwanych przychodów, które powinny zostać ocenione przez krajowe organy regulacyjne. Jeżeli jednak równoważność obowiązku zapewnienia dostępu (równoważność produktów lub wyników) jest skutecznie wdrażana i istnieje udowodniona presja cenowa na rynku detalicznym, uzupełniona ekonomiczną odtwarzalnością produktów rynku niższego szczebla, krajowe organy regulacyjne powinny co do zasady powstrzymać się od nakładania cen regulowanych. Takie obowiązki powinny obejmować na przykład testy odtwarzalności technicznej i ekonomicznej w połączeniu z mechanizmami monitorowania. Presja cenowa na rynku detalicznym może wynikać z konkurencji związanej z infrastrukturą, wyraźnych zobowiązań podjętych przez dostawców alternatywnych w zakresie wdrażania sieci gigabitowych na obszarach o niedostatecznym zasięgu sieci, wynikających z analiz geograficznych, oraz regulowanych produktów referencyjnych podlegających orientacji kosztowej. Jeżeli krajowy organ regulacyjny nałoży obowiązek wprowadzenia systemu księgowania kosztów celem zwiększenia kontroli cen, powinien on mieć możliwość przeprowadzenia corocznego audytu, żeby upewnić się co do zachowania zgodności z tym systemem księgowania kosztów, pod warunkiem

że dysponuje on wykwalifikowanym personelem, lub przeprowadzenia takiego audytu za pośrednictwem innego wykwalifikowanego organu, niezależnego od przedsiębiorstwa, którego badanie dotyczy. System pobierania opłat w Unii w przypadku hurtowego rynku zakańczania połączeń głosowych opiera się na zasadzie „płaci sieć strony rozpoczynającej połączenie" (ang. Calling Party Network Pays). Analiza zastępowalności popytu i podaży wykazała, że obecnie lub w bliskiej przyszłości nie będzie na poziomie hurtowym substytutów, które mogłyby ograniczyć ustalanie opłat za zakańczanie połączeń w danej sieci. Biorąc pod uwagę, że rynki zakańczania połączeń charakteryzują się dostępem dwukierunkowym, kolejne potencjalne problemy związane z konkurencją obejmują subsydiowanie skrośne między operatorami. Te potencjalne problemy związane z konkurencją są wspólne dla rynków zakańczania połączeń zarówno w sieciach stacjonarnych, jak i ruchomych. W świetle możliwości i motywacji operatorów zakańczających połączenia do ustalania cen znacznie powyżej kosztów, wprowadzanie zasady określania cen w zależności od kosztów jest zatem uważane za najbardziej właściwy sposób zwalczania tej praktyki w perspektywie średniookresowej. Przyszły rozwój sytuacji na rynku może zmienić dynamikę tych rynków w takim zakresie, że regulacja nie będzie już potrzebna.

(212) W celu zmniejszenia regulacyjnego obciążenia przy rozwiązywaniu problemów z konkurencją związanych z hurtowym rynkiem zakańczania połączeń głosowych w sposób spójny w całej Unii Komisja powinna nadal ustanawiać, w drodze aktu delegowanego, jednolitą maksymalną stawkę za zakończenie połączenia głosowego w usługach łączności ruchomej oraz jednolitą maksymalną stawkę za zakończenie połączenia głosowego w usługach stacjonarnych mające zastosowanie w całej Unii. Należy ustanowić szczegółowe kryteria i parametry, na których podstawie ustalane będą wartości stawek za zakańczanie połączeń głosowych. Stawki za zakończenie połączenia systematycznie spadają w całej Unii i spodziewany jest ich dalszy spadek.

(213) Aby uwzględnić zmiany rynkowe, społeczne i technologiczne, w tym rozwój standardów technicznych, zarządzać ryzykiem dla bezpieczeństwa sieci i usług oraz zapewnić skuteczny dostęp do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do ustalania maksymalnej ogólnounijnej stawki za zakańczanie połączeń głosowych na rynkach łączności stacjonarnej i ruchomej; środków zwalczania nadużyć finansowych; środków związanych z przyjmowaniem środków dotyczących zgłoszeń alarmowych w Unii; oraz zmiany załączników do niniejszego rozporządzenia w celu uwzględnienia rozwoju technologicznego i społecznego lub zmian popytu na rynku. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa[51]. W szczególności, aby zapewnić równe uczestnictwo w przygotowaniu aktów delegowanych, Parlament Europejski i Rada otrzymują wszystkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci z państw członkowskich, a eksperci z tych instytucji mają systematyczny dostęp do spotkań grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(214) Już dziś na niektórych rynkach możliwe jest, by w ramach analizy rynku przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową mogło

[51] Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

proponować zobowiązania mające na celu rozwiązanie problemów związanych z konkurencją zidentyfikowanych przez krajowy organ regulacyjny, a które krajowy organ regulacyjny uwzględnia następnie przy podejmowaniu decyzji o odpowiednich obowiązkach regulacyjnych. Takie środki naprawcze mogą również polegać na przeniesieniu aktywów składających się na lokalną sieć dostępu lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na ustanowieniu oddzielnej jednostki organizacyjnej. Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej najodpowiedniejszych środków naprawczych mogących zapewnić długoterminową skuteczność należy uwzględnić wszystkie nowe zmiany na rynku. Bez uszczerbku jednak dla przepisów dotyczących traktowania regulacyjnego przedsiębiorstw wyłącznie hurtowych charakter złożonych zobowiązań jako takich nie ogranicza uprawnień dyskrecjonalnych przyznanych krajowemu organowi regulacyjnemu do wprowadzenia środków naprawczych w przedsiębiorstwie wyznaczonym jako posiadające znaczącą pozycję rynkową. Aby poprawić przejrzystość i zapewnić pewność prawa w całej Unii, w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić dla przedsiębiorstw procedurę składania zobowiązań, a dla krajowych organów regulacyjnych – procedurę ich oceny, z uwzględnieniem opinii uczestników rynku w drodze testu rynkowego, oraz – w stosownych przypadkach – nadania im mocy wiążącej wobec przedsiębiorstwa i możliwości ich egzekwowania przez krajowy organ regulacyjny. O ile krajowe organy regulacyjne podjęły wiążące zobowiązania i zdecydowały nie nakładać obowiązków, procedura ta pozostaje bez uszczerbku dla stosowania procedury analizy rynku oraz obowiązku stosowania odpowiednich i proporcjonalnych środków naprawczych służących zaradzeniu stwierdzonym niedoskonałościom rynku.

(215) Krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie uczynić zobowiązania wiążącymi w całości lub w części, na określony czas, który nie powinien być dłuższy niż okres, na który są składane, po przeprowadzeniu testu rynkowego w drodze publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami. W przypadku gdy zobowiązania uczyniono wiążącymi, krajowy organ regulacyjny powinien rozważyć skutki tej decyzji w swojej analizie rynku i uwzględnić je podczas wybierania najodpowiedniejszych środków regulacyjnych. Krajowe organy regulacyjne powinny ocenić przyjęte zobowiązania z punktu widzenia ich stabilności w ujęciu perspektywicznym, w szczególności przy wyborze okresu, w którym te zobowiązania mają być wiążące; powinny również uwzględnić potrzebę zapewnienia stabilnych i przewidywalnych warunków rynkowych. Wiążące zobowiązania związane z dobrowolnym podziałem przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, które zostało wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na co najmniej jednym rynku właściwym, mogą zwiększyć przewidywalność i przejrzystość dzięki ustanowieniu procedury wdrożenia planowanego wyodrębnienia przedsiębiorstwa wyznaczonego jako posiadające znaczącą pozycję rynkową. Aby wesprzeć krajowe organy regulacyjne w nadzorowaniu wywiązywania się stron z podjętych zobowiązań, zobowiązania mogą obejmować wyznaczenie pełnomocnika ds. monitorowania, którego tożsamość i zakres uprawnień powinny zostać zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny, jak również obowiązek składającego te zobowiązania przedsiębiorstwa do przedstawiania okresowych sprawozdań z wdrażania.

(216) Właściciele sieci, których model biznesowy jest ograniczony do świadczenia usług hurtowych innym podmiotom, mogą mieć korzystny wpływ na tworzenie dobrze rozwijającego się rynku hurtowego oraz na konkurencyjność rynku detalicznego. Ponadto ich model biznesowy, mimo że jest mniej atrakcyjny dla inwestorów krótkoterminowych, może być atrakcyjny dla potencjalnych inwestorów finansowych

inwestujących w mniej niestabilne aktywa związane z infrastrukturą i postrzegających w bardziej długoterminowej perspektywie realizacji sieci gigabitowych. Niemniej jednak obecność przedsiębiorstwa działającego wyłącznie na rynku hurtowym nie musi prowadzić do skutecznej konkurencji na rynkach detalicznych i przedsiębiorstwa działające wyłącznie na rynku hurtowym mogą zostać wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową w odniesieniu do konkretnych rynków produktów i rynków geograficznych. Niektóre zagrożenia dla konkurencji wynikające z praktyk przedsiębiorstw zgodnych z modelami biznesowymi działalności wyłącznie hurtowej mogą być mniejsze niż w przypadku przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo, pod warunkiem że model faktycznie dotyczy tylko działalności hurtowej i nie motywuje do dyskryminacji żadnych podmiotów detalicznych. Odpowiedź regulacyjna powinna zatem być proporcjonalnie mniej interwencyjna, ale powinna zachowywać w szczególności możliwość wprowadzenia obowiązków dotyczących uczciwego i rozsądnego ustalania cen. Z drugiej strony krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość ingerencji, jeżeli pojawią się problemy związane z konkurencją przynoszące szkodę użytkownikom końcowym. Byłoby to szczególnie ważne na tych obszarach, na których po zakończeniu procesu wyłączania sieci miedzianej przedsiębiorstwo wyłącznie hurtowe może pozostać jedynym dostawcą sieci gigabitowej. Przedsiębiorstwo działające na rynku hurtowym, które świadczy usługi detaliczne wyłącznie podmiotom większym niż małe i średnie przedsiębiorstwa, należy uznać za przedsiębiorstwo wyłącznie hurtowe.

(217) Mechanizm unijny, na mocy którego Komisja może żądać od krajowych organów regulacyjnych wycofania się z planowanych środków związanych z definiowaniem rynku i wyznaczaniem przedsiębiorstw o znaczącej pozycji rynkowej, znacząco przyczynił się do wypracowania spójnego podejścia przy identyfikowaniu okoliczności, w których można stosować regulacje *ex ante*, i tych, w których przedsiębiorstwa podlegają takim regulacjom. Doświadczenia związane ze stosowaniem procedur z art. 32 i 33 dyrektywy (UE) 2018/1972 wykazały, że brak spójności w stosowaniu środków naprawczych przez krajowe organy regulacyjne w podobnych warunkach rynkowych osłabiają rynek wewnętrzny łączności elektronicznej. W związku z tym nadal konieczne jest upoważnienie Komisji i BEREC – w zakresie ich odpowiednich kompetencji – do zapewnienia wyższego stopnia spójności w stosowaniu środków naprawczych dotyczących projektów środków proponowanych przez krajowe organy regulacyjne. Ponadto, w odniesieniu do projektów środków odnoszących się do rozszerzenia zakresu obowiązków poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji tam, gdzie jest to konieczne w celu zaradzenia wysokim i trwałym ekonomicznym lub fizycznym przeszkodom uniemożliwiającym powielanie, na przedsiębiorstwa, niezależnie od tego, czy zostały wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową, lub regulacji w zakresie nowych elementów sieci gigabitowych, Komisja powinna mieć nadal możliwość zażądania od krajowego organu regulacyjnego, aby wycofał dany projektowany środek. Aby wykorzystać wiedzę specjalistyczną krajowych organów regulacyjnych w dziedzinie analizy rynkowej, przed przyjęciem decyzji lub zaleceń Komisja powinna konsultować się z BEREC.

(218) Przy ocenie projektów środków Komisja powinna nadal być związana jasno określonym terminem, aby zapewnić dogłębną, ale szybką ocenę. Nie jest już jednak uzasadnione ustalanie różnych terminów oceny przeglądów rynku, z jednej strony, i środków naprawczych, z drugiej strony. Jeden termin dla obu ocen poprawiłby spójność i przyczyniłby się do stworzenia uproszczonych i skuteczniejszych ram regulacyjnych.

(219) Aby zadbać o interes obywateli i zainteresowanych stron, a także umożliwić zainteresowanym stronom przedstawienie swojej opinii, należy zwiększyć przejrzystość stosowania mechanizmu Unii na rzecz konsolidacji rynku wewnętrznego w zakresie łączności elektronicznej, między innymi poprzez zobowiązanie krajowych organów regulacyjnych do publikowania każdego projektowanego środka w tym samym czasie, kiedy jest on przekazywany Komisji, BEREC i krajowym organom regulacyjnym w innych państwach członkowskich. Każdy taki projektowany środek powinien zostać umotywowany oraz powinien obejmować szczegółową analizę rynku.

(220) Konsultacje krajowe z zainteresowanymi stronami powinny zostać przeprowadzone przed konsultacjami na poziomie Unii w celu konsolidacji rynku wewnętrznego łączności elektronicznej i zgodnie z procedurą dotycząca spójnego stosowania środków naprawczych tak, aby poglądy zainteresowanych stron mogły zostać odzwierciedlone w konsultacjach na poziomie Unii. Pozwoliłoby to również uniknąć konieczności przeprowadzenia drugich konsultacji na poziomie Unii, jeżeli w wyniku konsultacji krajowych projektowany środek zostałby zmieniony.

(221) Krajowe organy regulacyjne powinny współpracować ze sobą, z BEREC oraz z Komisją w sposób jawny tak, aby zapewnić jednolite stosowanie we wszystkich państwach członkowskich niniejszego rozporządzenia.

(222) Swobodę decyzyjną krajowych organów regulacyjnych należy pogodzić z rozwijaniem spójnych praktyk regulacyjnych i spójnym stosowaniem ram regulacyjnych, aby mogła skutecznie przyczyniać się do rozwoju i urzeczywistnienia rynku wewnętrznego. Dlatego też krajowe organy regulacyjne powinny wspierać stosowne działania Komisji dotyczące rynku wewnętrznego oraz działania BEREC.

(223) Środki, które mogłyby oddziaływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, to środki, które mogłyby mieć wpływ pośredni albo bezpośredni, rzeczywisty lub potencjalny, na strukturę wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi w taki sposób, że będzie to za sobą pociągało bariery w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego. Są to środki, które mają znaczący wpływ na przedsiębiorstwa i użytkowników w innych państwach członkowskich, w tym środki wpływające na cenę dla użytkowników w innych państwach członkowskich, środki, które oddziałują na zdolność świadczenia usług w zakresie łączności elektronicznej przedsiębiorstwa mającego siedzibę w innym państwie członkowskim oraz w szczególności środki, które oddziałują na zdolność świadczenia usług transgranicznych, oraz środki, które oddziałują na strukturę i dostęp do rynku ze skutkiem dla przedsiębiorstw w innych państwach członkowskich. Zajęcie się takimi środkami ma ogromne znaczenie, ponieważ niniejsze rozporządzenie ma na celu stopniowe stworzenie rynku wewnętrznego łączności elektronicznej i sieci cyfrowych.

(224) Gdy Komisja podejmuje decyzję żądającą od krajowego organu regulacyjnego wycofania planowanego środka, krajowe organy regulacyjne powinny wycofać projektowany środek lub przedłożyć Komisji zmieniony środek. Należy ustanowić dla krajowego organu regulacyjnego termin zgłoszenia Komisji zmienionego środka, tak aby powiadomić podmioty rynkowe o czasie trwania przeglądu rynku i aby zwiększyć stopień pewności prawa.

(225) Chociaż istotne jest, aby krajowe organy regulacyjne miały wystarczająco dużo czasu na przeprowadzenie dokładnych analiz/przeglądów rynku, powinny one również mieć możliwość szybkiego reagowania na sytuacje wymagające podjęcia natychmiastowych kroków.

(226) W związku z tym należy ustanowić wyjątek od ogólnego harmonogramu przewidzianego dla przeglądów rynku, aby umożliwić krajowym organom regulacyjnym przyjęcie środków tymczasowych. Takie środki tymczasowe powinny być stosowane przez ograniczony czas i nie powinny być stosowane więcej niż jeden raz w celu rozwiązania tego samego problemu.

(227) Ze względu na krótkie terminy przewidziane w mechanizmach konsultacji na poziomie Unii, należy przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania zaleceń lub wytycznych w celu uproszczenia procedur wymiany informacji między Komisją a krajowymi organami regulacyjnymi – na przykład w sprawach dotyczących stabilnych rynków lub niewielkich zmian wcześniej zgłoszonych środków. Należy również przyznać Komisji uprawnienia w celu wprowadzenia zwolnień z obowiązku dokonywania zgłoszeń, aby uprościć procedury w niektórych przypadkach. Wreszcie, Komisja powinna mieć możliwość przyjęcia, w razie potrzeby i z uwzględnieniem opinii BEREC, zaleceń w związku z identyfikacją właściwych rynków produktowych i usługowych, zgłoszeniami w ramach procedury konsolidacji rynku wewnętrznego oraz zharmonizowanym stosowaniem przepisów ram regulacyjnych.

(228) Zwiększona konkurencja i większy wybór usług łączności stopniowo doprowadziły do ograniczenia zakresu usługi powszechnej. Elementy takie jak spisy abonentów lub zapewnienie płatnych publicznych automatów telefonicznych zostały stopniowo wyłączone z zakresu usługi powszechnej. Koncepcja usługi powszechnej winna zatem nadal ewoluować tak, aby odzwierciedlała postępy w technologii, rozwój rynku oraz zmiany w zapotrzebowaniu użytkowników.

(229) Usługa powszechna powinna pozostać zabezpieczeniem gwarantującym, że pewien zestaw przynajmniej minimalnych usług jest dostępny dla wszystkich oraz w cenach przystępnych dla konsumentów, w przypadkach gdy ryzyko wykluczenia społecznego wynikające z braku takiego dostępu uniemożliwia obywatelom pełne społeczne i ekonomiczne uczestnictwo w życiu społecznym.

(230) Fundamentalnym wymogiem usługi powszechnej jest zapewnienie wszystkim konsumentom przystępnych cenowo usług adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej w stałej lokalizacji. W przypadku ograniczeń dostępu państwa członkowskie mogą również rozważyć zapewnienie przystępności cenowej adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej innych niż usługi w stałej lokalizacji, jeżeli uznają to za konieczne do zapewnienia pełnego społecznego i gospodarczego uczestnictwa konsumentów w życiu społecznym. Szczególną uwagę należy zwrócić na zapewnienie konsumentom z niepełnosprawnościami równoważnego dostępu w stałej lokalizacji. Nie powinno być ograniczeń w odniesieniu do środków technicznych, za pomocą których zostają zapewnione usługi adekwatnego dostępu do internetu i usługi łączności głosowej w stałej lokalizacji, uwzględniając technologie przewodowe lub bezprzewodowe w sposób neutralny z technologicznego punktu widzenia, ani żadnych ograniczeń w odniesieniu do tego, które przedsiębiorstwa wykonują całość lub część obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

(231) Szybkość dostępu do internetu, z jaką ma do czynienia dany użytkownik, zależy od szeregu czynników, w tym od połączenia z dostawcą (dostawcami) internetu, jak również od danego zastosowania, do jakiego używa się połączenia. Zadaniem państw członkowskich jest – po uwzględnieniu wytycznych BEREC – określenie adekwatnego dostępu do internetu w świetle minimalnej przepustowości łącza pasma, z jakiego korzysta większość konsumentów na terytorium danego państwa

członkowskiego, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu włączenia społecznego oraz uczestnictwa w gospodarce cyfrowej i społeczeństwie cyfrowym na ich terytorium. Usługa adekwatnego dostępu do internetu powinna zapewniać wystarczającą przepustowość, by zapewnić dostęp przynajmniej do podstawowych usług i korzystania z tych usług, które obejmują usługi, z jakich korzysta większość konsumentów. W tym celu, aby przyczynić się do spójnego stosowania w państwach członkowskich, w wytycznych BEREC należy uwzględnić rozwój sytuacji w zakresie korzystania z internetu, aby zidentyfikować te usługi online, z których korzysta większość konsumentów w całej Unii i które są konieczne do społecznego i gospodarczego udziału w życiu społecznym. BEREC powinien uwzględniać dane gromadzone corocznie przez krajowe organy regulacyjne na temat zmian i poziomu cen detalicznych odpowiednich usług dostępu do internetu i usług łączności głosowej na poziomie jakości określonym na odpowiednich terytoriach krajowych. Przed wydaniem wytycznych BEREC powinien skonsultować się z zainteresowanymi stronami, w tym z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego reprezentującymi konsumentów podatnych na zagrożenia. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu określenia usługi adekwatnego dostępu do internetu oraz przepustowości łącza niezbędnej do społecznego i ekonomicznego udziału w życiu społecznym. Prawa użytkowników końcowych mające zastosowanie do usług łączności elektronicznej powinny mieć również zastosowanie do wszelkich odpowiednich usług adekwatnego dostępu do internetu i łączności głosowej.

(232) Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami powinny monitorować zmiany i szczegóły cen detalicznych usług adekwatnego dostępu do internetu i łączności głosowej, z jakich korzystają konsumenci, aby ocenić potrzebę wprowadzenia środków zapewniających przystępność cenową. Takie monitorowanie należy przeprowadzać nie częściej niż raz w roku, aby nie stanowiło ono nadmiernego obciążenia administracyjnego ani dla krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, ani dla podmiotów świadczących takie usługi. Monitorowanie mogłoby obejmować szczegóły ofert opcji taryfowych lub pakietów dla konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych, w tym konsumentów z niepełnosprawnościami, i powinno stanowić podstawę ustanowienia środków zapewniających przystępność cenową.

(233) Potrzeba wprowadzenia środków zapewniających przystępność cenową różni się w poszczególnych państwach członkowskich, a zharmonizowane podejście do kryteriów i metod, które należy uwzględnić przy ocenie przystępności cenowej usług adekwatnego dostępu do internetu i łączności głosowej, powinno zapewnić spójność podejść, przy jednoczesnym uwzględnieniu różnych sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich. Aby zharmonizować kryteria i metody, które należy uwzględnić przy ocenie przystępności cenowej, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych. Kryteria te powinny obejmować między innymi najbardziej przystępną cenę dostępną na rynku oraz odsetek dochodów konsumentów, z uwzględnieniem konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych. Ponadto aspekty gospodarcze i społeczne, które należy wziąć pod uwagę, powinny również obejmować siłę nabywczą i krajowe systemy wsparcia, zwłaszcza w przypadku konsumentów podatnych na zagrożenia.

(234) Przystępna cena oznacza cenę określoną przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym z uwzględnieniem wspólnych kryteriów i metod określonych w akcie wykonawczym Komisji. Państwa członkowskie powinny podjąć odpowiednie środki, w przypadku gdy stwierdzą, że ceny detaliczne usług adekwatnego dostępu do

internetu i usług łączności głosowej nie są przystępne cenowo dla konsumentów o niskich dochodach lub o szczególnych potrzebach społecznych, w tym osób starszych, konsumentów z niepełnosprawnościami oraz konsumentów mieszkających na obszarach wiejskich lub odizolowanych geograficznie. W tym celu państwa członkowskie mogą zapewnić tym konsumentom bezpośrednie wsparcie do celów łączności, które mogłoby być częścią świadczeń socjalnych, lub mieć formę bonów lub płatności bezpośrednich dla tych konsumentów. Alternatywnie lub dodatkowo państwa członkowskie mogłyby wymagać od wszystkich podmiotów świadczących takie usługi, by oferowały podstawowe opcje taryfowe lub pakiety, w tym obniżone miesięczne opłaty abonamentowe.

(235) Takie specjalne opcje taryfowe lub pakiety mające na celu zaspokojenie potrzeb konsumentów o niskich dochodach lub o szczególnych potrzebach społecznych powinny zapewniać usługi adekwatnego dostępu do internetu i usługi łączności głosowej bez dodatkowych usług wiązanych, aby ograniczyć wpływ na funkcjonowanie rynku.

(236) W przypadku gdy państwo członkowskie wymaga, aby dostawcy oferowali konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych opcje taryfowe lub pakiety, które różnią się od taryf lub pakietów oferowanych na normalnych warunkach komercyjnych, te opcje taryfowe lub pakiety powinny być zapewniane przez wszystkich dostawców usług dostępu do internetu i usług łączności głosowej. Nałożenie na wszystkich dostawców usług dostępu do internetu i usług łączności głosowej wymogu oferowania opcji taryfowych lub pakietów nie powinno prowadzić do nadmiernego obciążenia administracyjnego lub finansowego tych dostawców lub państw członkowskich.

(237) W świetle ograniczonego zakresu obowiązku świadczenia usługi powszechnej istnieje ograniczona potrzeba stosowania wyznaczania sektorowego. Publiczne wsparcie finansowe może okazać się niezbędne do pokrycia niektórych lub wszystkich szczególnych kosztów netto poniesionych w związku z wykonywaniem obowiązku świadczenia usługi powszechnej, w tym rozsądnego zysku, przy jednoczesnym unikaniu nadmiernej rekompensaty. W tym przypadku, biorąc pod uwagę istnienie zasad pomocy państwa dotyczących finansowania publicznego, w szczególności w odniesieniu do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym („pakiet dotyczący UOIG”)[52], należy uchylić przepisy sektorowe dotyczące wyznaczania przedsiębiorstw i obliczania ewentualnej rekompensaty z tytułu świadczenia usługi powszechnej w zakresie łączności elektronicznej. Jeżeli za świadczenie usługi powszechnej przyznawana jest jakakolwiek rekompensata publiczna, musi ona być

---

[52] Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. C 8 z 11.01.2012, s. 4); decyzja Komisji 2025/2630/UE z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L, 2025/2630, 19.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj); komunikat Komisji – Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) (Dz.U. C 8 z 11.1.2012, s. 15) oraz rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).

zgodna z mającymi zastosowanie zasadami pomocy państwa, w szczególności z art. 106 ust. 2, art. 107 i 108 TFUE oraz pakietem dotyczącym UOIG. Uproszczenie dotyczące zniesienia sektorowego wyznaczania obowiązku świadczenia usługi powszechnej i powiązanej metody obliczania kosztów netto mogłoby zwiększyć elastyczność państw członkowskich przy wyborze metody finansowania obowiązku świadczenia usługi powszechnej, potencjalnie zmniejszając obciążenie administracyjne dla operatorów przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z rynkiem wewnętrznym.

(238) Przystępność cenowa nie powinna być dla konsumentów barierą w dostępie do minimalnego zestawu usług łączności. Prawo do zawarcia umowy z dostawcą powinno oznaczać, że konsumenci, o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych uprawnieni do korzystania z opcji taryf socjalnych lub pakietów powinni mieć możliwość zawarcia umowy o świadczenie przystępnych cenowo usług adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej co najmniej w stałej lokalizacji. W celu zminimalizowania ryzyka finansowego, takiego jak niepłacenie rachunków, dostawcy powinni mieć możliwość oferowania umowy na zasadzie przedpłat, na podstawie przystępnych cenowo opłaconych z góry jednostek.

(239) Przystępność cenowa dla poszczególnych konsumentów powinna opierać się na ich prawie do zawarcia umowy z dostawcą. Inne prawa, na przykład rachunki szczegółowe, dostępność numeru przez wystarczający czas oraz możliwość monitorowania i kontrolowania wydatków, są prawami użytkowników końcowych przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu dla wszystkich konsumentów i powinny mieć również zastosowanie do konsumentów korzystających ze środków zapewniających przystępność cenową usługi powszechnej.

(240) Konsumenci nie powinni mieć obowiązku posiadania dostępu do usług, których nie chcą, i dlatego uprawnieni konsumenci powinni mieć możliwość ograniczenia na żądanie przystępnej cenowo usługi powszechnej do usług łączności głosowej.

(241) Państwa członkowskie powinny wprowadzić środki promujące tworzenie rynku dla przystępnych cenowo produktów i usług oferujących rozwiązania dla konsumentów z niepełnosprawnościami, w tym sprzęt wyposażony w technologie wspomagające. Można tego dokonać między innymi, odwołując się do norm europejskich lub wspierając wdrażanie wymogów określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882[53]. Państwa członkowskie powinny wprowadzić stosowne środki i podjąć konkretne działania na przykład w sytuacji, gdyby rynek, w zwykłych warunkach ekonomicznych, nie zapewniał przystępnych cenowo produktów i usług obejmujących ułatwienia dla konsumentów z niepełnosprawnościami. Środki te mogłyby obejmować bezpośrednie wsparcie finansowe dla konsumentów. Koszt usług przekazu ponoszony przez konsumentów z niepełnosprawnościami powinien odpowiadać średniemu kosztowi usług łączności głosowej.

(242) Usługi przekazu oznaczają usługi, które umożliwiają dwukierunkową łączność między (oddalonymi od siebie) użytkownikami końcowymi przy użyciu różnych środków komunikacji (na przykład tekstu, znaków lub mowy) przez zapewnienie konwersji między tymi środkami komunikacji, zazwyczaj przez człowieka. Komunikację tekstową w czasie rzeczywistym definiuje się zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/882.

[53] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

W przypadku gdy państwo członkowskie postanowi wypłacić rekompensatę przedsiębiorstwom oferującym podstawowe opcje taryfowe lub pakiety, na przykład gdy przepis ten powoduje niesprawiedliwe obciążenie finansowe, powinno ono zapewnić zgodność takiego środka z rynkiem wewnętrznym, w tym z regułami konkurencji.

(243) Jeśli chodzi o przesyłanie danych z szybkością, która jest wystarczająca, aby umożliwić adekwatny dostęp do internetu, połączenia stacjonarne są niemal powszechnie dostępne i wykorzystywane przez większość obywateli Unii, a usługi oparte na technologiach bezprzewodowych mają jeszcze większy zasięg. Między państwami członkowskimi występują jednak różnice pod względem dostępności i przystępności cenowej usług adekwatnego dostępu do internetu w stałej lokalizacji na obszarach miejskich i wiejskich.

(244) Rynek ma do odegrania najistotniejszą rolę, jeśli chodzi o zapewnienie dostępu do internetu o stale rosnącej przepustowości. Na obszarach, gdzie rynek nie zaspokaja potrzeb, pojawiają się inne narzędzia polityki publicznej zwiększające dostępność adekwatnego połączenia z internetem, które są zasadniczo bardziej opłacalne i mniej zakłócające dla rynku niż obowiązki świadczenia usługi powszechnej – np. stosowanie instrumentów finansowych, takich jak te dostępne w ramach Programu InvestEU i funduszu na rzecz sieci szerokopasmowych w ramach instrumentu „Łącząc Europę", wykorzystanie finansowania publicznego Unii zarządzanego przez państwa członkowskie i finansowania krajowego oraz obwarowywanie praw użytkowania spektrum radiowego obowiązkami w zakresie zasięgu w celu wsparcia wdrażania sieci szerokopasmowych na obszarach o mniejszej gęstości zaludnienia. Jednym z celów środków polityki publicznej może być również umożliwienie użytkownikom końcowym zakupu usług adekwatnego dostępu do internetu, których w przeciwnym wypadku by nie kupili, na przykład, w stosownych przypadkach, za pomocą wsparcia bezpośredniego lub bonów na łączność w celu finansowania opłat miesięcznych, standardowych kosztów połączenia konfiguracyjnego, niezbędnego urządzenia końcowego lub ograniczonego okablowania wewnątrz budynku, np. w razie potrzeby i pomocniczo w stosunku do świadczenia usługi. W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza przyznać w tym celu wsparcie finansowe, powinno ono zapewnić zgodność takiego środka z rynkiem wewnętrznym, w tym z regułami konkurencji.

(245) Jeżeli należyta ocena z uwzględnieniem wyników analizy geograficznej realizacji sieci przeprowadzona przez właściwy organ wykaże, że ani mechanizm rynkowy, ani mechanizm interwencji publicznej prawdopodobnie nie zapewni konsumentom, mikroprzedsiębiorstwom, małym przedsiębiorstwom lub organizacjom non-profit na pewnych obszarach połączenia umożliwiającego usługę adekwatnego dostępu do internetu określoną przez państwa członkowskie i usługi łączności głosowej w stałej lokalizacji, dane państwo członkowskie powinno w drodze wyjątku mieć możliwość wyznaczenia różnych dostawców lub grup dostawców do świadczenia tych usług w różnych stosownych częściach terytorium kraju. Oprócz analizy geograficznej państwa członkowskie powinny być w stanie stosować, w razie konieczności, wszelkie dodatkowe dowody, by ustalić, w jakim zakresie usługi adekwatnego dostępu do internetu i usługi łączności głosowej są dostępne w stałej lokalizacji. Te dodatkowe dowody mogą obejmować dane, do których krajowe organy regulacyjne mają dostęp dzięki procedurze analizy rynku i danym zebranym od użytkowników. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ograniczenia obowiązków świadczenia usługi

powszechnej zwiększających dostępność usługi adekwatnego dostępu do internetu do głównej siedziby lub głównego miejsca zamieszkania użytkownika końcowego.

(246) W przypadku gdy w celu zapewnienia dostępności adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej, gdy takiej usługi nie można zapewnić w normalnych warunkach handlowych lub przy użyciu innych narzędzi polityki publicznej, państwo członkowskie postanowi powierzyć jednemu przedsiębiorstwu lub większej ich liczbie zadanie zagwarantowania takiej dostępności na całym terytorium kraju lub w jego częściach oraz przyznać w tym celu wsparcie finansowe, powinno ono zapewnić zgodność takiego środka z rynkiem wewnętrznym, w tym z regułami konkurencji.

(247) Wymogi zapewnienia ogólnokrajowego zasięgu terytorialnego nałożone w ramach procedury wyznaczania prawdopodobnie wykluczą niektóre przedsiębiorstwa z ubiegania się o wyznaczenie na dostawcę usługi powszechnej lub będą dla nich czynnikiem zniechęcającym. Wyznaczenie podmiotów mających obowiązek świadczenia usługi powszechnej na okres zbyt długi lub na czas nieokreślony również może doprowadzić do wykluczenia niektórych dostawców. W przypadku gdy państwo członkowskie podejmuje decyzję o powierzeniu wszystkim dostawcom świadczenia opcji taryfowych lub pakietów w celu zapewnienia przystępności cenowej, może powierzyć świadczenie elementu dostępności usługi powszechnej tylko jednemu z nich lub niektórym z nich.

(248) W związku ze stopniowym ograniczaniem zakresu usługi powszechnej stopniowo wycofywano się z udostępniania publicznych automatów telefonicznych, spisów abonentów i usług biura numerów w ramach systemu usługi powszechnej. Sprawia to, że przepisy dyrektywy (UE) 2018/1972 dotyczące statusu dotychczasowych usług powszechnych wykraczających poza zakres dyrektywy (UE) 2018/1972 stają się nieaktualne.

(249) Przystępność cenowa usług adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej wiąże się z informacją dla konsumentów odnośnie do kosztów użytkowania, jak również relatywnego kosztu użytkowania w porównaniu z innymi usługami; wiąże się także z ich zdolnością do kontrolowania wydatków. Te mechanizmy oferowane przez dostawców przystępnej cenowo usługi powszechnej uprawnionym konsumentom obejmują między innymi umożliwienie konsumentom zablokowania określonych połączeń takich jak połączenia na numery o podwyższonej opłacie, kontrolowania wydatków za pomocą przedpłat oraz uzyskania wyrównania za ponoszone z góry opłaty za podłączenie.

(250) Z wyjątkiem przypadków uporczywych opóźnień w płatnościach lub niepłacenia rachunków, należy chronić konsumentów uprawnionych do przystępnych cenowo taryf przed natychmiastowym odłączeniem od sieci z powodu niezapłaconego rachunku, a szczególnie w przypadku sporów o wysokie rachunki za usługi o podwyższonej opłacie do czasu rozwiązania sporu konsumenci powinni mieć ciągły dostęp do podstawowych usług łączności głosowej oraz do minimalnego poziomu usług dostępu do internetu.

(251) Aby zapewnić stabilność i wspierać stopniowe przejście od przepisów sektorowych dotyczących organizacji i finansowania usługi powszechnej do ram prawnych mających zastosowanie do UOIG, nie powinno to mieć wpływu na istniejące wyznaczenia przedsiębiorstw do świadczenia usługi powszechnej w państwach członkowskich na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972, pod warunkiem że obowiązywały one 6 miesięcy po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Powinny one zachować swój status do czasu wygaśnięcia takich wyznaczeń, pod

warunkiem że usługi lub porównywalne usługi nie są dostępne w normalnych warunkach handlowych.

(252) Przyszły rozwój społeczny, gospodarczy i technologiczny, w tym przejście na światłowody, może zmienić potrzebę dostępności lub przystępności cenowej usługi powszechnej. BEREC powinien zatem monitorować dostępność i przystępność cenową adekwatnego dostępu do internetu i łączności głosowej w państwach członkowskich oraz powinien opublikować opinię zawierającą ocenę wpływu takich zmian na stosowanie w praktyce przepisów niniejszego rozporządzenia. Opinia BEREC powinna uwzględniać możliwe zabezpieczenia przyjęte przez państwa członkowskie w odniesieniu do konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych w kontekście wyłączania sieci miedzianej. Komisja, uwzględniając opinię BEREC, powinna przedłożyć sprawozdanie w szczególności w celu zaproponowania zmiany lub określenia na nowo zakresu przepisów dotyczących dostępności lub przystępności cenowej usługi powszechnej.

(253) W rozporządzeniu (UE) 2015/2120 ustanowiono wspólne przepisy mające na celu zagwarantowanie równego i niedyskryminacyjnego traktowania transmisji danych w ramach świadczenia usług dostępu do internetu oraz związanych z tym praw użytkowników końcowych, a także mające na celu ochronę użytkowników końcowych oraz równocześnie zagwarantowanie nieprzerwanego funkcjonowania ekosystemu internetowego stanowiącego siłę napędową innowacji.

(254) Obecne przekształcenie europejskich ram regulacyjnych dotyczących sieci i usług elektronicznych w niniejszym rozporządzeniu stanowi okazję do włączenia przepisów dotyczących środków w zakresie otwartego internetu zawartych w rozporządzeniu (UE) 2015/2120 do niniejszego rozporządzenia, bez naruszania podstawowych zasad równego i niedyskryminacyjnego traktowania transmisji danych w ramach świadczenia usług dostępu do internetu, a także prawa użytkowników końcowych do dostępu do informacji i treści oraz ich rozpowszechniania, do korzystania z wybranych aplikacji i usług oraz do ich udostępniania, a także do korzystania z wybranych przez nich urządzeń końcowych.

(255) W drugim sprawozdaniu Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z wykonania rozporządzenia (UE) 2015/2120 potwierdzono, że zasady regulujące dostęp do otwartego internetu są nadal adekwatne do zakładanych celów i zapewniają odpowiednią równowagę między ochroną użytkowników końcowych a umożliwianiem postępu technologicznego. W świetle znacznego rozwoju technologii sieciowych od 2015 r. istnieje jednak potrzeba określenia warunków, na jakich należy oferować wyspecjalizowane usługi biznesowe. Te wyspecjalizowane usługi biznesowe stają się integralną częścią oferty sieciowej dotyczącej łączenia ośrodków przetwarzania danych, świadczenia usług przetwarzania brzegowego i usług sztucznej inteligencji. Zapewnienie niskiego opóźnienia i gwarantowanej jakości usług to podstawowe cechy wyspecjalizowanych usług biznesowych. Kluczowe usługi rządowe należy również uznać za usługi priorytetowe, aby zagwarantować, że sieci łączności elektronicznej zaspokajają zwiększone zapotrzebowanie w świetle potrzeb w zakresie bezpieczeństwa i obronności, takich jak wykrywanie, reagowanie i mobilność. Chociaż BEREC jest uprawniony do wydawania wytycznych w celu wspierania spójnego wdrażania przez krajowe organy regulacyjne, konieczne mogą być dodatkowe wytyczne na szczeblu Unii, aby zapewnić zharmonizowane podejście do powstających usług i technologii, w tym warstwowania sieci, usług eksperymentalnych i zróżnicowanych zastosowań przemysłowych. Upoważnienie Komisji do przyjęcia aktu wykonawczego w sprawie wdrażania usług

specjalistycznych powinno zatem przyczynić się do pewności prawa i spójności regulacyjnej w całej Unii poprzez określenie jasnych kryteriów zgodności, w tym między innymi parametrów jakości usług lub minimalnych poziomów, które należy zapewnić w odniesieniu do ogólnych usług dostępu do internetu. Taki akt wykonawczy powinien uzupełniać wytyczne BEREC, wspierać jednolite stosowanie ram oraz zachęcać do inwestycji i innowacji w zakresie zaawansowanych usług łączności, w szczególności w segmencie B2B, zwiększając tym samym konkurencyjność unijnej gospodarki cyfrowej, a także zapewniając priorytetowe traktowanie kluczowych usług rządowych.

(256) Aby ułatwić porównywalność w Unii i obniżyć koszty przestrzegania przepisów, BEREC powinien przyjąć wytyczne dotyczące odpowiednich parametrów jakości usług dostępu do internetu, które krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami powinny w najwyższym stopniu uwzględniać podczas egzekwowania obowiązków zapewnienia odpowiedniej jakości usług, mających zastosowanie do praw użytkowników końcowych. W swoich wytycznych dotyczących usług dostępu do internetu BEREC powinien określić parametry jakości usług, które należy mierzyć do celów wymogów informacyjnych dotyczących umów oraz informacji, które mają być publikowane w celu zapewnienia przejrzystości, z uwzględnieniem norm i specyfikacji technicznych wydanych przez europejskie i międzynarodowe organy normalizacyjne. Parametry te powinny obejmować co najmniej parametry mechanizmu monitorowania usług dostępu do internetu, odpowiednie parametry dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, prędkości pobierania i wysyłania danych zgodnie z wymaganymi informacjami na temat prędkości w odniesieniu do informacji w przypadku umów o świadczenie usług dostępu do internetu oraz informacji, które mają być publikowane, opóźnienia, wahania opóźnienia i utraty pakietów. Odpowiednie parametry dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami powinny obejmować również parametry usług łączności interpersonalnej.

(257) Rozbieżne wdrażanie zasad dotyczących ochrony użytkownika końcowego spowodowało znaczne bariery dla rynku wewnętrznego wpływające zarówno na dostawców usług łączności elektronicznej, jak i na użytkowników końcowych. Bariery te należy zmniejszyć, stosując jednakowe zasady zapewniające wysoki wspólny poziom ochrony w całej Unii. Skalibrowana pełna harmonizacja praw użytkowników końcowych objętych niniejszym rozporządzeniem powinna w znacznym stopniu zwiększać pewność prawa zarówno dla użytkowników końcowych, jak i dostawców usług łączności elektronicznej i powinna znacznie obniżyć bariery wejścia na rynek oraz zbędne obciążenie regulacyjne wynikające z rozdrobnienia przepisów. Pełna harmonizacja pomaga pokonać bariery dla funkcjonowania rynku wewnętrznego wynikające z takich krajowych przepisów dotyczących praw użytkownika końcowego, które jednocześnie chronią dostawców krajowych przed konkurencją z innych państw członkowskich. Pełna harmonizacja ich praw zwiększa zaufanie użytkowników końcowych do rynku wewnętrznego, ponieważ korzystają oni z jednakowo wysokiego poziomu ochrony przy korzystaniu z usług łączności elektronicznej, nie tylko w swoich państwach członkowskich, lecz także wówczas, gdy mieszkają, pracują lub podróżują w innych państwach członkowskich.

(258) Umowy to dla użytkowników końcowych ważne narzędzie zapewnienia przejrzystości informacji i pewności prawa. Większość dostawców usług działających w środowisku konkurencyjnym zawiera umowy ze swoimi klientami, ponieważ są one handlowo pożądane. Obowiązki w zakresie wymogów informacyjnych dotyczących umów

obejmują usługi dostępu do internetu i usługi łączności interpersonalnej. Usługi polegające całkowicie lub częściowo na przekazywaniu sygnałów, takie jak usługi transmisyjne stosowane na potrzeby świadczenia usług łączności typu maszyna-maszyna, nie są objęte dodatkowymi wymogami informacyjnymi dotyczącymi umów. Wymogi informacyjne, które mogą być także wymagane na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE[54], nie powinno prowadzić do powielania tych samych informacji w dokumentach przed zawarciem umowy i w dokumentach umownych. Stosowne informacje przekazywane w odniesieniu do niniejszej dyrektywy, w tym bardziej nakazowe i szczegółowe wymogi informacyjne, należy uznać za spełniające odpowiednie wymogi na podstawie dyrektywy 2011/83/UE. Ponadto wymagania obowiązującego prawa Unii dotyczącego ochrony konsumentów w odniesieniu do umów, a w szczególności dyrektywa Rady 93/13/EWG[55] i dyrektywa 2011/83/UE stosuje się do transakcji konsumenckich dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej. Rozporządzenie 2016/679 o ochronie danych ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych.

(259) Niektóre z tych przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych, które odnoszą się wyłącznie do konsumentów, a mianowicie te dotyczące informacji umownych, maksymalnego okresu obowiązywania umowy i pakietów, powinny przynosić korzyści nie tylko konsumentom, ale również mikroprzedsiębiorstwom i organizacjom non-profit w rozumieniu prawa unijnego lub krajowego. Pozycja negocjacyjna tych kategorii przedsiębiorstw i organizacji jest porównywalna z pozycją konsumentów, powinny one zatem korzystać z tego samego poziomu ochrony, chyba że wyraźnie zrezygnują z tych praw. Obowiązki dotyczące informacji umownych zawarte w niniejszym rozporządzeniu, z uwzględnieniem obowiązków zawartych w dyrektywie 2011/83/UE, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, powinny mieć zastosowanie niezależnie od tego, czy klient ma dokonać jakiejkolwiek płatności, ani od jej wysokości. Obowiązki dotyczące informacji umownych, z uwzględnieniem obowiązków zawartych w dyrektywie 2011/83/UE, powinny mieć automatycznie zastosowanie do mikroprzedsiębiorstw i organizacji non-profit, chyba że wolą one negocjować zindywidualizowane warunki umowne z dostawcami usług łączności elektronicznej. W przeciwieństwie do mikroprzedsiębiorstw i organizacji non-profit większe przedsiębiorstwa zwykle mają większą siłę przetargową, a zatem nie są uzależnione od tych samych wymogów dotyczących informacji umownych co konsumenci. Przepisy dotyczące zmiany dostawcy i przenoszenia numerów, które są istotne także dla większych przedsiębiorstw, powinny mieć nadal zastosowanie do wszystkich użytkowników końcowych. Organizacje non-profit są osobami prawnymi, które nie przynoszą zysków ich właścicielom ani członkom. Zazwyczaj organizacje non-profit to organizacje charytatywne lub inne rodzaje organizacji pożytku publicznego. W związku z tym, z uwagi na ich porównywalną sytuację, zasadne jest traktowanie takich organizacji na mocy niniejszego rozporządzenia w taki sam sposób jak mikroprzedsiębiorstw, w zakresie, w jakim dotyczy to praw użytkowników końcowych. Ponadto konsumenci uprawnieni do przystępnych cenowo taryf opartych

[54] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

[55] Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1993/13/oj).

na usłudze powszechnej mają prawo do takiego samego poziomu ochrony jak reszta konsumentów.

(260) Specyfika sektora łączności elektronicznej wymaga, oprócz przestrzegania horyzontalnych zasad umownych, także przestrzegania ograniczonej liczby dodatkowych przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych. Użytkownicy końcowi powinni być informowani, między innymi, o oferowanych poziomach jakości usług, warunkach promocji i rozwiązywania umów, aktualnych planach taryfowych oraz opłatach za usługi podlegające szczególnym warunkom cenowym. Informacje te mają znaczenie dla podmiotów świadczących usługi dostępu do internetu i publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej Dostawca publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej nie powinien podlegać obowiązkom w zakresie wymogów informacyjnych dotyczących umów, jeżeli dany dostawca i powiązane z nim przedsiębiorstwa lub osoby nie otrzymują żadnego wynagrodzenia bezpośrednio lub pośrednio związanego ze świadczeniem usług łączności elektronicznej, tak jak w przypadku szkoły wyższej, która oferuje odwiedzającym swobodny dostęp do swojej sieci Wi-Fi na terenie kampusu, nie otrzymując żadnego, czy to w formie płatności ze strony użytkowników, czy też w formie przychodów z reklam. Nie powinno to mieć wpływu na wymogi informacyjne zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych.

(261) Ważne jest, aby wymagane istotne informacje zostały przekazane przed zawarciem umowy, jasnym i zrozumiałym językiem, oraz na trwałym nośniku lub – w przypadku gdy nie jest to możliwe i bez uszczerbku dla definicji lub wymogów dotyczących trwałego nośnika określonych w dyrektywie 2011/83/UE – w dokumencie udostępnionym przez dostawcę, i o którym użytkownik został poinformowany, łatwym do pobrania, otwarcia i sprawdzenia na urządzeniach stosowanych powszechnie przez konsumentów. Dostawcy powinni również przedstawiać streszczenie głównych warunków umowy. Informacje dostarczone przed zawarciem umowy oraz streszczenie powinny stanowić integralną część ostatecznej umowy. Streszczenie umowy powinno być zwięzłe i łatwe do odczytania, najlepiej nie dłuższe niż odpowiednik jednej strony formatu A4 lub – w przypadku gdy w jednej umowie powiązany jest pakiet kilku różnych usług – odpowiednik maksymalnie trzech stron formatu A4. Aby reagować na zmiany technologiczne, społeczne i rynkowe oraz zmniejszyć koszty przestrzegania przepisów, Komisja może przyjąć akty wykonawcze dotyczące takich streszczeń umów, które mają być wykorzystywane przez dostawców zgodnie z głównymi elementami wymogów informacyjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu.

(262) Bez uszczerbku dla spoczywającego na dostawcy istotnego obowiązku związanego z bezpieczeństwem, umowa powinna precyzować, jaki rodzaj działań dostawca może podjąć w razie wystąpienia zdarzeń naruszających bezpieczeństwo, zagrożeń takimi zdarzeniami lub podatnością na wystąpienie takich wydarzeń. Ponadto umowa powinna również precyzować wszelkie ustalenia dotyczące możliwości kompensacji lub zwrotu pieniędzy, jeśli dostawca w nieadekwatny sposób zareaguje na incydent związany z bezpieczeństwem, w tym jeżeli do zgłoszonego dostawcy incydentu związanego z bezpieczeństwem dochodzi z powodu znanych luk bezpieczeństwa w oprogramowaniu lub sprzęcie komputerowym, w związku z czym producent lub programista udostępnił poprawki, a dostawca nie zastosował ich ani nie podjął żadnych innych odpowiednich środków zaradczych.

(263) Przepisom dotyczącym zagwarantowania dostępu do otwartego internetu powinny towarzyszyć skuteczne przepisy dotyczące użytkowników końcowych, które będą

określać kwestie szczególnie związane z usługami dostępu do internetu oraz umożliwiać konsumentom dokonywanie świadomych wyborów. Dostawcy usług dostępu do internetu powinni w jasny sposób informować konsumentów o tym, jak stosowane praktyki zarządzania ruchem mogłyby wpływać na jakość usług dostępu do internetu, prywatność konsumentów i ochronę danych osobowych, jak również o ewentualnym wpływie usług innych niż usługi dostępu do internetu, z których ci konsumenci korzystają, na jakość i dostępność świadczonych na ich rzecz usług dostępu do internetu. W celu wzmocnienia pozycji konsumentów w takich sytuacjach, dostawcy usług dostępu do internetu powinni zatem poinformować konsumentów w umowie o prędkości, jaką są im w stanie faktycznie zapewnić. Przez dostępną zazwyczaj prędkość rozumie się prędkość, jakiej użytkownik końcowy może oczekiwać w większości przypadków podczas korzystania z usługi. Dostawcy usług dostępu do internetu powinni również informować konsumentów o dostępnych środkach ochrony prawnej zgodnie z prawem krajowym w przypadku nienależytego wykonania. Wszelkie znaczące i stałe lub regularnie powtarzające się rozbieżności, jeżeli takie zostaną stwierdzone za pomocą mechanizmu monitorowania certyfikowanego przez krajowy organ regulacyjny, między faktycznym wykonaniem usługi a wykonaniem opisanym w umowie, powinny być uznawane za nienależyte wykonanie do celów ustalenia środków ochrony prawnej przysługujących konsumentowi zgodnie z prawem krajowym. Metodykę tę należy określić w wytycznych BEREC.

(264) Użytkownicy końcowi często nie są świadomi kosztów swoich praktyk konsumpcyjnych lub mają trudność z określeniem czasu użytkowania lub zużycia danych przy korzystaniu z usług łączności elektronicznej. Aby zwiększyć przejrzystość i umożliwić lepsze kontrolowanie budżetu przeznaczonego na łączność, należy zapewnić użytkownikom końcowym udogodnienia, które umożliwią im śledzenie zużycia w odpowiednim czasie. Ponadto w celu ochrony przed „szokująco wysokimi rachunkami" dostawcy powinni przekazywać bezpłatne ostrzeżenia w przypadku schematów nietypowego lub nadmiernego użytkowania, w tym w odniesieniu do usług o podwyższonej opłacie i innych usług podlegających szczególnym warunkom cenowym. Rachunki szczegółowe za korzystanie z dostępu do internetu powinny podawać jedynie czas, długość i zużycie podczas jednej sesji, ale nie powinny podawać stron internetowych lub punktów końcowych, do których podłączono się podczas takiej sesji. Zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/1972 państwa członkowskie były w stanie zapewnić, aby właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi mogły wymagać od podmiotów świadczących usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej wykorzystujące numery udostępniania bezpłatnie całości lub części usług dodatkowych wymienionych w dyrektywie (UE) 2018/1972. Państwa członkowskie mogły również rozszerzyć wykaz tych usług, aby zapewnić wyższy poziom ochrony konsumentów. Te dodatkowe usługi należy zapewnić odbiorcom usługi powszechnej korzystającym ze środków zapewniających przystępność cenową. Ponadto, w stosownych przypadkach, rachunki szczegółowe oraz niektóre środki kontroli kosztów stanowią obowiązkowe usługi dodatkowe, które należy zapewnić wszystkim konsumentom bezpłatnie. Państwa członkowskie nie powinny wprowadzać do prawa krajowego innych rozbieżnych wymogów dotyczących usług dodatkowych. Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość utrzymania przepisów dotyczących tych usług, które określono w dyrektywie (UE) 2018/1972, w tym usług nakładających na dostawców wymóg przekazywania dodatkowych informacji na temat poziomu zużycia oraz mających na celu tymczasowe zablokowanie dalszego

korzystania z odpowiedniej usługi w związku z przekroczeniem limitu finansowego lub limitu ilości danych.

(265) Dostępność przejrzystych, aktualnych i porównywalnych informacji o ofertach i usługach ma kluczowe znaczenie dla konsumentów na konkurencyjnych rynkach, na których występuje wielu dostawców usług. Konsumenci powinni być w stanie dokonywać łatwego porównywania cen różnych usług oferowanych na rynku na podstawie informacji publikowanych w łatwo dostępnej formie. Aby umożliwić im łatwe porównanie cen i usług, dostawcy usług dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej powinni publikować w celu zapewnienia większej przejrzystości informacje, w tym taryfy, jakość usług, warunki dotyczące dostarczanych urządzeń końcowych oraz inne istotne informacje. Przedsiębiorstwa zazwyczaj opierają się na wynegocjowanych warunkach umowy i nie są uzależnione od tych samych wymogów dotyczących publikacji ofert co konsumenci.

(266) Dostawcy usług łączności interpersonalnej, którzy mają obowiązek zapewnienia dostępu do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych, w wyjątkowych okolicznościach, tj. ze względu na brak możliwości technicznych, mogą nie być w stanie zapewnić dostępu do służb ratunkowych lub informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie lub obu tych usług. W takich przypadkach powinni odpowiednio poinformować o tym w umowie swoich klientów. Dostawcy ci powinni podać swoim klientom wyraźne i przejrzyste informacje w pierwotnej umowie oraz aktualizować je w przypadku jakiejkolwiek zmiany w zakresie dostępu do służb ratunkowych, na przykład wraz z fakturami. Informacje te powinny dotyczyć także wszelkich ograniczeń zasięgu terytorialnego wynikających z planowanych operacyjnych parametrów technicznych usługi łączności oraz dostępnej infrastruktury. W przypadku gdy usługa nie jest świadczona w ramach połączenia mającego zapewnić określoną jakość usługi, informacje powinny dotyczyć również poziomu niezawodności dostępu oraz informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie w porównaniu z usługą świadczoną w ramach takiego połączenia, z uwzględnieniem aktualnych standardów technologicznych i standardów jakości, a także wszelkich parametrów jakości usług określonych w niniejszym rozporządzeniu.

(267) W związku ze zwiększonymi możliwościami wyszukiwania i porównywania przez użytkowników końcowych szerokiego zakresu ofert z wykorzystaniem zaawansowanych cyfrowych narzędzi wyszukiwania, prywatnych lub publicznych, obowiązkowe udostępnianie narzędzi porównawczych przez odpowiednie właściwe organy stało się mniej istotne. Narzędzia porównawcze, takie jak strony internetowe, są dla użytkowników końcowych skutecznym sposobem, aby ocenić zalety ofert różnych dostawców usług dostępu do internetu i usługi łączności interpersonalnej, w przypadku gdy są świadczone w oparciu o powtarzalne lub oparte na zużyciu bezpośrednie opłaty pieniężne oraz uzyskać bezstronne informacje, w szczególności dzięki możliwości porównywania w jednym miejscu cen, taryf i parametrów jakości usług. Właściwe organy mogłyby certyfikować takie narzędzia na wniosek dostawcy narzędzia w celu zapewnienia, aby były one funkcjonalnie niezależne od podmiotów świadczących usługi i aby żaden podmiot świadczący usługi nie był traktowany preferencyjnie w wynikach wyszukiwania.

(268) Aby odnieść pełną korzyść z konkurencji, konsumenci powinni mieć możliwość dokonywania świadomych wyborów i – gdy leży to w ich najlepszym interesie – zmieniać dostawców. Istotne jest zapewnienie, aby możliwości tej nie ograniczały przeszkody prawne, techniczne ani praktyczne, w tym warunki umów, procedury i opłaty. Nie wyklucza to jednak wprowadzania przez dostawców racjonalnie

uzasadnionych minimalnych okresów umownych wynoszących maksymalnie 24 miesiące w umowach konsumenckich. Państwa członkowskie powinny mieć jednak możliwość utrzymania – ze względu na uwarunkowania krajowe, takie jak poziomy konkurencji i stabilność inwestycji sieciowych – przepisów dotyczących krótszego maksymalnego okresu trwania umowy oraz pozwolenia konsumentom na zmianę planu taryfowego lub rozwiązanie umowy przed upływem okresu jej obowiązywania bez ponoszenia dodatkowych kosztów. Niezależnie od danej umowy o świadczenie usług łączności elektronicznej konsumenci mogą woleć skorzystać z dłuższego okresu spłaty kosztów uruchomienia fizycznego łącza. Takie zobowiązania konsumenckie mogą być istotnym czynnikiem ułatwiającym realizację sieci gigabitowych w lokalach użytkowników końcowych lub w ich bezpośredniej bliskości, w tym poprzez systemy agregacji popytu umożliwiające inwestorom sieciowym obniżenie początkowego ryzyka związanego z upowszechnianiem sieci. Prawa konsumentów do zmiany dostawców usług łączności elektronicznej nie powinny być jednak ograniczane takimi okresami spłaty określanymi w umowach o uruchomienie fizycznego łącza, a umowy takie nie powinny obejmować urządzeń końcowych ani urządzeń dostępu do internetu, takich jak urządzenia telefoniczne, rutery czy modemy. Należy zapewnić równe traktowanie podmiotów, w tym operatorów, finansujących instalację podłączenia sieci gigabitowej w lokalu użytkownika końcowego, w tym w przypadkach, gdy takie finansowanie odbywa się w drodze umowy ratalnej. Obowiązki dotyczące okresu obowiązywania umowy powinny mieć zastosowanie do mikroprzedsiębiorstw i organizacji non-profit, chyba że wolą one negocjować zindywidualizowane warunki umowne z dostawcami usług łączności elektronicznej. W przeciwieństwie do mikroprzedsiębiorstw większe przedsiębiorstwa zwykle mają większą siłę przetargową, a zatem nie są uzależnione od tych samych wymogów dotyczących okresu obowiązywania umowy co konsumenci. Obowiązki dotyczące rozwiązania umowy powinny mieć zastosowanie do mikroprzedsiębiorstw, małych przedsiębiorstw, średnich przedsiębiorstw i organizacji non-profit, chyba że wolą one negocjować zindywidualizowane warunki umowne z dostawcą usług łączności elektronicznej.

(269) Możliwe jest automatyczne przedłużanie umów na świadczenie usług łączności elektronicznej. W takich przypadkach konsumenci powinni mieć możliwość rozwiązania umowy bez ponoszenia żadnych kosztów po zakończeniu pierwotnego okresu jej obowiązywania.

(270) Wszelkie zmiany warunków umownych proponowane przez dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej innych niż usług łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, które to zmiany nie pociągają za sobą korzyści dla konsumenta – na przykład w związku z opłatami, taryfami, limitami ilości danych, szybkością przesyłu danych, zasięgiem lub przetwarzaniem danych osobowych na zgodnej z prawem podstawie zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych innej niż zgoda – powinny dawać konsumentowi prawo do rozwiązania umowy bez ponoszenia żadnych kosztów, nawet jeżeli są one powiązane z pewnymi korzystnymi zmianami. Każda zmiana warunków umownych przez dostawcę powinna zatem upoważniać konsumenta do rozwiązania umowy, chyba że każda taka zmiana jest sama w sobie korzystna dla konsumenta lub zmiany te mają charakter czysto administracyjny, np. zmiana adresu dostawcy i nie mają negatywnego wpływu na konsumenta lub zmiany te wynikają ze zmian ustawowych lub regulacyjnych, takich jak nowe wymogi dotyczące informacji umownych nałożone prawem unijnym lub krajowym. W przypadku gdy zmiana jest wyłącznie na korzyść konsumenta, powinna być oceniana na podstawie obiektywnych kryteriów. Prawo konsumenta do

rozwiązania umowy powinno być wykluczone wyłącznie wtedy, gdy dostawca może wykazać, że wszystkie zmiany w umowie są wyłącznie na korzyść konsumenta lub mają charakter czysto administracyjny i nie wpływają negatywnie na konsumenta.

(271) W przypadku gdy zgodna z prawem klauzula dotyczącą indeksacji cen, określona zgodnie z wymogami informacyjnymi dotyczącymi umów, które wymagają opisania sposobu, w jaki cena może zgodnie z prawem ulegać zmianie, stanowi integralną część umowy, jej wykonanie nie stanowiłoby zmiany warunków umowy, lecz zastosowanie istniejącego postanowienia umowy, jeżeli klauzula ta jest zgodna z prawem Unii i prawem krajowym.

(272) Konsumenci powinni być informowani o wszelkich zmianach warunków umownych za pomocą trwałego nośnika. Przepisy dotyczące rozwiązania umowy powinny pozostawać bez uszczerbku dla innych przepisów prawa unijnego lub krajowego dotyczących podstaw rozwiązania umowy lub możliwości zmiany warunków umownych przez dostawcę lub konsumenta.

(273) W odniesieniu do urządzeń końcowych umowa z klientem powinna precyzować wszelkie warunki nakładane przez dostawcę w zakresie korzystania z urządzeń, takich jak blokada SIM w urządzeniach komórkowych – jeżeli warunki takie nie są zabronione przez prawo krajowe – oraz wszelkie opłaty należne w związku z rozwiązaniem umowy, przed uzgodnionym terminem jej wygaśnięcia lub w tym terminie, w tym wszelkie opłaty nałożone w celu zatrzymania urządzenia. Jeżeli konsumenta decyduje się na zachowanie urządzenia końcowego stanowiącego element oferty w momencie zawierania umowy, należna rekompensata nie powinna przekraczać wartości pro rata temporis obliczonej na podstawie jego wartości w momencie zawierania umowy lub pozostałej części opłaty za usługę do zakończenia umowy w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Wszelkie ograniczenia użytkowania urządzeń końcowych w innych sieciach powinny być nieodpłatnie znoszone przez dostawcę najpóźniej w momencie uiszczenia tej rekompensaty.

(274) Coraz powszechniejsze stają się pakiety składające się co najmniej z usługi dostępu do internetu albo publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery i innych usług, takich jak publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, linearne usługi medialne oraz usługi maszyna-maszyna lub urządzenia końcowe, i są one ważnym elementem konkurencji. Do celów niniejszego rozporządzenia za istnienie pakietu uznaje się sytuacje, w których elementy pakietu są dostarczane lub sprzedawane przez tego samego dostawcę na podstawie tej samej lub ściśle związanej lub połączonej umowy. Chociaż pakiety często przynoszą korzyści konsumentom, mogą utrudniać zmianę dostawcy lub powodować koszty i podnosić ryzyko umownego uzależnienia od jednego dostawcy. W przypadku gdy różne usługi oraz urządzenia końcowe, które wchodzą w zakres pakietu, podlegają rozbieżnym zasadom dotyczącym rozwiązywania umowy i zmiany dostawcy lub do wszelkich umownych zobowiązań dotyczących nabywania urządzeń końcowych, jest to faktyczne ograniczenie określonych w niniejszym rozporządzeniu praw konsumentów do przejścia na konkurencyjną ofertę w odniesieniu do całego pakietu lub jego części. Niektóre podstawowe przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące informacji zawartych w streszczeniu umowy, jej przejrzystości, czasu trwania, rozwiązania i zmiany dostawcy powinny zatem mieć zastosowanie do wszystkich elementów danego pakietu, w tym urządzeń końcowych, innych usług, takich jak dostarczanie treści cyfrowych lub usługi cyfrowe, oraz usług łączności elektronicznej, które nie są bezpośrednio objęte zakresem stosowania tych przepisów. Wszystkie obowiązki

użytkownika końcowego mające zastosowanie do danej usługi łączności elektronicznej świadczonej lub sprzedawanej jako odrębna usługa powinny mieć zastosowanie również wtedy, gdy jest ona częścią pakietu obejmującego przynajmniej usługę dostępu do internetu lub publicznie dostępną usługę łączności interpersonalnej wykorzystującą numery. Inne kwestie umowne, takie jak środki ochrony prawnej mające zastosowanie w przypadku nieprzestrzegania warunków umowy, powinny być regulowane zasadami mającymi zastosowanie do danego elementu oferty wiązanej, na przykład warunkami umów o sprzedaż towarów lub o dostarczanie treści cyfrowych. Jednak prawo rozwiązania umowy w odniesieniu do któregokolwiek z elementów pakietu obejmującego przynajmniej usługę dostępu do internetu lub publicznie dostępną usługę łączności interpersonalnej wykorzystującą numery przed upływem uzgodnionego okresu obowiązywania umowy – ze względu na brak zgodności lub brak realizacji dostawy – powinno dawać konsumentowi prawo do rozwiązania umowy w odniesieniu do wszystkich elementów tego pakietu. Również w celu zachowania możliwości łatwej zmiany dostawcy konsumenci nie powinni być uzależnieni od jednego dostawcy na podstawie umownego automatycznego przedłużenia pierwszego okresu umownego.

(275) Możliwość zmiany dostawców jest fundamentem efektywnej konkurencji w konkurencyjnym środowisku. Dostępność przejrzystych, dokładnych i podanych w odpowiednim czasie informacji o takiej możliwości powinna zwiększyć pewność użytkowników końcowych dokonujących takiej zmiany i zachęcić ich do aktywnego uczestnictwa w procesie konkurencyjnym. Dostawcy usług powinni zapewnić ciągłość świadczenia usług, tak aby użytkownicy końcowi mogli zmieniać dostawców bez narażania się na ryzyko utraty usługi oraz tam, gdzie jest to technicznie możliwe – umożliwiać zmianę w terminie wskazanym przez użytkowników końcowych. W wyjątkowych okolicznościach zmiana dostawcy może nie być możliwa z obiektywnych względów technicznych, takich jak sytuacje, w których bezpieczne funkcjonowanie urządzenia końcowego lub jego integralność byłyby w przeciwnym razie zagrożone. Może tak być w przypadku kart SIM lub eSIM, które są wbudowane w urządzenia końcowe i które są wykorzystywane zarówno do transmitowania usług łączności typu maszyna-maszyna, jak i na potrzeby dostępu do internetu. Przykładem może być samochód, w którym ta sama karta eSIM jest wykorzystywana do aktualizacji oprogramowania samochodowego oraz do dostępu do internetu na potrzeby systemu informacyjno-rozrywkowego.

(276) Przenoszenie numeru jest kluczowym czynnikiem ułatwiającym podejmowanie wyborów przez konsumentów oraz efektywną konkurencję na konkurencyjnych rynkach łączności elektronicznej. Użytkownicy końcowi, którzy sobie tego zażyczą, powinni mieć możliwość zachowania numerów niezależnie od tego, który dostawca usług świadczy usługę, i przez ograniczony czas między zmianą dostawców usług. Przepisy dotyczące zmiany dostawcy i przenoszenia numerów nie obejmują zapewnienia tej usługi dodatkowej w przypadku połączeń z publiczną siecią telefoniczną między lokalizacją stacjonarną i niestacjonarną.

(277) Wpływ przenoszenia numerów znacznie wzrasta w przypadku, gdy istnieje przejrzysta informacja o taryfach, zarówno dla użytkowników końcowych, którzy przenoszą swój numer, jak i dla tych użytkowników końcowych, którzy dzwonią do tych, którzy przenieśli swoje numery. Krajowe organy regulacyjne powinny, tam gdzie to jest możliwe, umożliwić odpowiednią przejrzystość taryf jako część wprowadzania przenoszenia numerów.

(278) Zapewniając kierowanie się kosztami przy ustalaniu cen za połączenia wzajemne w odniesieniu do wprowadzenia przenoszenia numerów, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość uwzględniania cen dostępnych na porównywalnych rynkach.

(279) Możliwość przeniesienia numeru powinna być realizowana w jak najkrótszym czasie, tak aby numer był aktywowany i gotowy do wykorzystania w ciągu jednego dnia roboczego, a użytkownik końcowy nie doświadczał braku usługi trwającego dłużej niż jeden dzień roboczy od uzgodnionego terminu. Prawo przeniesienia numeru powinno przysługiwać użytkownikowi końcowemu, który zawarł z dostawcą stosowną umowę (płatności z góry lub z dołu). Aby zapewnić jeden punkt kompleksowej obsługi umożliwiający użytkownikom końcowym sprawną zmianę dostawcy, proces zmiany powinien być prowadzony przez przejmującego dostawcę łączności elektronicznej dla ludności. Aby przyczynić się do spójnego stosowania przepisów dotyczących zmiany dostawcy i przenoszenia numerów w państwach członkowskich, BEREC powinien wydać wytyczne dotyczące globalnego procesu zmiany dostawcy i przenoszenia numerów, z uwzględnieniem rozwoju technologicznego. Powinno to obejmować, w miarę możliwości, wymóg ukończenia procesu przeniesienia numeru w ramach przydzielania zdalnego, chyba że użytkownik końcowy wystąpi z innym wnioskiem, a także szczegółowe informacje na temat procesu rekompensaty w przypadku opóźnień lub nadużyć podczas procesu przenoszenia i zmiany dostawcy, gdy nie dojdzie do wizyty serwisowej i instalacyjnej lub gdy dostawca nie wywiąże się z obowiązków związanych ze zmianą dostawcy i przenoszeniem numerów.

(280) Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące nakładania sankcji w przypadku niespełnienia przez dostawcę obowiązków dotyczących zmiany dostawcy i przenoszenia numerów określonych w niniejszym rozporządzeniu, w tym opóźnień i nadużyć w przenoszeniu, spowodowanych przez dostawcę lub w jego imieniu. Doświadczenie w niektórych państwach członkowskich pokazuje, że istnieje ryzyko przenoszenia numerów użytkowników końcowych do innego dostawcy bez udzielenia przez nich zgody. Chociaż sprawą tą powinny zająć się w głównej mierze organy ścigania, państwa członkowskie powinny być w stanie nakładać odpowiednie sankcje, które są niezbędne do zminimalizowania takiego zagrożenia oraz do zapewnienia użytkownikom końcowym ochrony w trakcie przenoszenia numeru bez zmniejszania dla nich atrakcyjności tego procesu. Prawo do przenoszenia numerów nie powinno być ograniczone warunkami umownymi.

(281) Aby zapewnić zmianę dostawcy i przeniesienie numeru w ramach czasowych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, państwa członkowskie powinny zapewniać użytkownikom końcowym wypłatę odszkodowania przez dostawcę w sposób sprawny i terminowy, w przypadku niewykonania umowy z użytkownikiem końcowym. Środki takie powinny być proporcjonalne do czasu trwania opóźnienia w realizacji umowy. Środki te mogą obejmować rekompensatę za opóźnienia przekraczające jeden dzień roboczy w przypadku aktywacji usługi, przeniesienia numeru lub utraty usługi oraz za niedotrzymanie przez dostawców uzgodnionych terminów wizyty serwisowej lub instalacyjnej. Dodatkowa rekompensata może mieć również postać automatycznego obniżenia płatności w przypadkach, gdy dawca ma nadal świadczyć swoje usługi do czasu aktywacji usług przez dostawcę biorcę.

(282) Zgodnie z zasadą proporcjonalności szereg przepisów dotyczących praw użytkowników końcowych w niniejszym rozporządzeniu nie powinien mieć zastosowania do mikroprzedsiębiorstw, które dostarczają usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału

Sprawiedliwości[56] definicję małego i średniego przedsiębiorstwa, która obejmuje mikroprzedsiębiorstwa, należy interpretować w sposób ścisły. Aby włączyć tylko przedsiębiorstwa, które są rzeczywiście niezależnymi mikroprzedsiębiorstwami, należy przeanalizować strukturę mikroprzedsiębiorstw tworzących grupę gospodarczą, której moc przekracza moc jednego mikroprzedsiębiorstwa, oraz zapewnić, aby definicja mikroprzedsiębiorstwa nie była obchodzona sposobami czysto formalnymi.

(283) Tworzenie rynku wewnętrznego łączności elektronicznej wymaga usunięcia barier dla użytkowników końcowych w dostępie transgranicznym do usług łączności elektronicznej w całej Unii. Dostawcy usług łączności elektronicznej dla ludności nie powinni odmawiać ani ograniczać dostępu użytkownikom końcowym ani ich dyskryminować. Różne traktowanie powinno być jednak możliwe na podstawie prawa Unii i w granicach w nim określonych, na przykład w odniesieniu do środków przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2022/612 mających na celu zapobieganie niewłaściwemu lub niestandardowemu korzystaniu z detalicznych usług roamingu regulowanego.

(284) Użytkownicy końcowi są w coraz większym stopniu podatni na oszustwa popełniane za pośrednictwem usług łączności interpersonalnej. Kilka państw członkowskich wprowadziło środki krajowe w celu zwalczania zmieniających się schematów oszustw, takich jak spoofing, phishing, smishing i vishing informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie. Środki te pozostają jednak nieskoordynowane i odzwierciedlają przede wszystkim perspektywy krajowe, co umożliwia oszustom przenoszenie działalności do jurysdykcji, w których takie praktyki nie są skutecznie zwalczane. ODN powinien umożliwiać gromadzenie odpowiednich informacji i najlepszych praktyk, aby umożliwić BEREC wydawanie wytycznych technicznych i prawnych dotyczących środków, które mogłyby skutecznie chronić użytkowników końcowych przed oszustwami w Unii. Wytyczne BEREC powinny umożliwić państwom członkowskim przyjęcie skoordynowanych środków, które mają zostać wdrożone przez usługi łączności interpersonalnej, przy pełnym poszanowaniu przepisów Unii dotyczących ochrony danych osobowych. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu zwiększenia skuteczności środków, które usługi łączności interpersonalnej wprowadzają w celu ochrony użytkowników końcowych przed oszustwami.

(285) Mając na względzie szczególne aspekty związane ze zgłaszaniem przypadków zaginięcia dzieci, państwa członkowskie powinny podtrzymać swoje zobowiązanie do zapewnienia faktycznej dostępności na swoich terytoriach, pod numerem „116000”, dobrze funkcjonującej usługi z zakresu zgłaszania przypadków zaginięcia dzieci. Państwa członkowskie powinny wprowadzić odpowiednie środki, aby zapewnić osiągnięcie wystarczającego poziomu jakości usługi w obsłudze numeru „116000”.

(286) Równolegle z infolinią „116000”, umożliwiającą zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci, wiele państw członkowskich zapewnia również, by dzieci miały dostęp do przyjaznej dziecku usługi umożliwiającej połączenie za pośrednictwem numeru „116111” z telefonem zaufania, pomagającym dzieciom wymagającym opieki i ochrony. Takie państwa członkowskie i Komisja powinny zapewnić, by wśród obywateli, a w szczególności wśród dzieci i krajowych systemów ochrony dzieci rosła świadomość istnienia infolinii „116111”.

[56] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości (siódma izba) z dnia 27 lutego 2014 r., HaTeFo/Finanzamt Haldensleben, C-110/013 (ECLI: EU:C:2014:114).

(287) W celu uwzględnienia kwestii interesu publicznego związanych z korzystaniem z usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery oraz, aby zachęcić do ochrony praw i wolności innych, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wytwarzania i rozpowszechniania, z pomocą dostawców tych usług, informacji użyteczności publicznej związanych z korzystaniem z takich usług. Mogłoby to obejmować informacje użyteczności publicznej dotyczące najczęstszych naruszeń przepisów i ich skutków prawnych, np. naruszeń praw autorskich, innego bezprawnego wykorzystywania oraz rozpowszechniania treści szkodliwych, oraz porady i sposoby własnej ochrony przed zagrożeniami, które mogą zaistnieć na przykład w związku z ujawnieniem w niektórych przypadkach informacji prywatnych, jak również przed zagrożeniami dla prywatności i danych osobowych, a także dostępność łatwego w użytkowaniu oraz konfigurowalnego oprogramowania lub innych odpowiednich narzędzi umożliwiających ochronę dzieci lub osób podatnych na powyższe zagrożenia. Ponadto użytkownicy końcowi powinni być świadomi zagrożeń dla bezpieczeństwa osobistego, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej, w tym ochrony przed oszustwami popełnianymi za pośrednictwem tych usług, oraz powinni być informowani o sposobach ochrony przed tymi zagrożeniami. Przepływ informacji mógłby być koordynowany w ramach procedury współpracy. Takie informacje użyteczności publicznej należy w razie potrzeby uaktualniać i przedstawiać w zrozumiałych formach, zależnie od decyzji państwa członkowskiego, także na stronach internetowych krajowych organów publicznych. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość nałożenia na dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujące numery obowiązku przekazywania wszystkim swoim klientom takich standardowych informacji w sposób uznany za odpowiedni przez krajowe organy publiczne. Rozpowszechnianie takich informacji użyteczności publicznej nie powinno jednak powodować nakładania na dostawców nadmiernych obciążeń. Jeżeli taka sytuacja ma miejsce, państwa członkowskie powinny wymagać, aby takie rozpowszechnianie następowało w sposób stosowany przez dostawców celem porozumiewania się z użytkownikami końcowymi w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

(288) W razie braku odpowiednich przepisów prawa Unii treści, aplikacje i usługi uznaje się za zgodne z prawem lub szkodliwe zgodnie z krajowym prawem materialnym i proceduralnym. Dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej powinni działać zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2022/2065, niezależnie od tego, czy treści, aplikacje lub usługi są zgodne z prawem czy szkodliwe. Niniejsze rozporządzenie oraz dyrektywa 2002/58/WE pozostają bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) 2022/2065, które zawiera między innymi zasadę „zwykłego przekazu” dotyczącą określonych w nim dostawców usług będących pośrednikami.

(289) Użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość dostępu do służb ratunkowych za pomocą bezpłatnych zgłoszeń alarmowych bez konieczności użycia żadnego środka płatniczego, z jakiegokolwiek urządzenia, które umożliwia korzystanie z usług łączności interpersonalnej wykorzystującej numery, w tym podczas podróży na terytorium Unii. Zgłoszenia alarmowe są formą łączności, która obejmuje usługi łączności głosowej, wiadomości tekstowe, komunikatory, połączenia wideo lub inne rodzaje łączności, na przykład usługi komunikacji tekstowej w czasie rzeczywistym, pełnej konwersacji lub usługi przekazu. Państwa członkowskie, uwzględniając możliwości i wyposażenie techniczne PSAP, powinny mieć możliwość określenia, które usługi łączności interpersonalnej wykorzystujące numery są odpowiednie dla

służb ratunkowych, w tym mieć możliwość ograniczenia tych opcji do usług łączności głosowej i usług równorzędnych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, lub dodania dodatkowych opcji po uzgodnieniu z krajowymi PSAP. Zgłoszenie alarmowe może zostać uruchomione w imieniu danej osoby przez system pokładowy eCall lub zgłoszenie eCall zdefiniowane w rozporządzeniu (UE) 2015/758. Europejskie portfele tożsamości cyfrowej wydane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014[57] zapewniają użytkownikom końcowym dostęp do centrum cyfrowego w celu skorzystania z usług kluczowych. W związku z tym państwa członkowskie muszą zapewnić, aby użytkownicy końcowi mogli również inicjować zgłoszenia alarmowe za pomocą swojego cyfrowego portfela.

(290) Zgłoszenia alarmowe i informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie muszą być kierowane bezzwłocznie do najbardziej odpowiedniego PSAP, aby umożliwić odpowiednie odbieranie i obsługę zgłoszeń alarmowych. Skuteczne przekierowywanie zgłoszeń alarmowych powinno być zapewnione również w kontekście migracji technologicznej z technologii z komutacją łączy do technologii z komutacją pakietów. Zazwyczaj państwo członkowskie wskazuje najbardziej odpowiedni PSAP na podstawie kompetencji terytorialnych w zakresie obsługi zgłoszeń alarmowych lub kompetencji w zakresie obsługi określonego rodzaju łączności, np. PSAP wyposażony w urządzenia do obsługi komunikacji tekstowej w czasie rzeczywistym lub komunikacji w języku migowym. Usługi łączności interpersonalnej świadczone za pomocą technologii z komutacją pakietów, zapewniające komunikację głosową, tekstową – w tym tekstową w czasie rzeczywistym – oraz wideo, mogą być przekierowywane na domenę sieci publicznej lub domenę PSAP. W zależności od krajowej organizacji PSAP, gdy zgłoszenie alarmowe dociera do systemu PSAP za pośrednictwem sieci publicznych, konieczne może być dalsze przekierowanie w obrębie sieci IP PSAP, aby zgłoszenie to dotarło do najbardziej odpowiedniego PSAP. W celu zagwarantowania dostępności skutecznej obsługi zgłoszeń alarmowych z korzyścią dla wszystkich użytkowników końcowych, państwa członkowskie powinny zapewnić terminowe przekierowanie do najbardziej odpowiedniego PSAP wszystkich rodzajów zgłoszeń alarmowych oraz informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie, których przekazywanie jest obowiązkowe na ich terytorium. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia obowiązku dostępu do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych uruchamianych za pośrednictwem usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów, o ile krajowy system PSAP umożliwia otrzymywanie tych zgłoszeń poprzez przekierowywanie do najbardziej odpowiedniego PSAP oraz otrzymywanie informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie. To może obejmować wyznaczenie przez państwo członkowskie jednej bramki IP do odbierania zgłoszeń alarmowych. Jednak tacy dostawcy powinni informować użytkowników końcowych, w jakich sytuacjach dostęp do jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112” lub informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie nie jest zapewniony.

(291) Państwa członkowskie powinny uwzględnić zdolność PSAP do obsługi zgłoszeń alarmowych w więcej niż jednym języku.

---

[57] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

(292) Państwa członkowskie powinny podjąć szczególne środki w celu zapewnienia, by służby ratunkowe, w tym za pośrednictwem jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112”, były w równym stopniu dostępne dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, w szczególności niesłyszących, słabo słyszących, z zaburzeniami mowy i głuchoniewidomych, a także zgodne z dyrektywą (UE) 2019/882. Zasada równoważności oznacza, że użytkownicy końcowi z niepełnosprawnościami powinni mieć dostęp do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych, który jest funkcjonalnie równoważny dostępowi do służb ratunkowych, jaki uzyskują inni użytkownicy końcowi, w szczególności dzwoniąc na numer „112” za pośrednictwem usług głosowych.

(293) Informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie, które mają zastosowanie do wszystkich zgłoszeń alarmowych, podnoszą poziom ochrony i bezpieczeństwa użytkowników końcowych i pomagają służbom ratunkowym w wykonywaniu ich obowiązków, pod warunkiem że przekazanie zgłoszenia alarmowego i powiązanych informacji służbom ratunkowym jest gwarantowane przez krajowy system PSAP. Odbiór i wykorzystywanie informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie, obejmujących zarówno informacje o lokalizacji oparte na sieci, w przypadku gdy sieć zapewniająca łączność dostarcza te informacje dostawcy usług lub PSAP, jak i informacje o lokalizacji oparte na urządzeniach telefonicznych, w przypadku gdy urządzenie radiowe udostępnia je do transmisji, powinny być zgodne ze wszystkimi innymi wymogami prawa Unii dotyczącymi przetwarzania danych osobowych. Przedsiębiorstwa, które zapewniają lokalizację opartą na sieci, powinny udostępniać informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie służbom ratunkowym, kiedy tylko to połączenie dotrze do tych służb, niezależnie od użytej techniki. Technologie lokalizacji oparte na urządzeniach telefonicznych okazały się jednak znacznie bardziej sprawne i opłacalne ze względu na dostępność danych dostarczanych przez europejski system wspomagania satelitarnego i system satelitarny Galileo oraz inne globalne systemy nawigacji satelitarnej i dane przesyłane za pośrednictwem sieci Wi-Fi. Dlatego też pochodzące z urządzeń telefonicznych informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie powinny być uzupełnieniem dla tego rodzaju informacji opartych na sieci, nawet jeżeli lokalizacja za pomocą urządzeń telefonicznych staje się dostępna dopiero po dokonaniu zgłoszenia alarmowego. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by – w miarę możliwości – pochodzące z urządzeń telefonicznych informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie były przekazywane najbardziej odpowiedniemu PSAP. Nie zawsze będzie to możliwe, na przykład jeśli lokalizacja nie jest dostępna w danym urządzeniu telefonicznym lub w wykorzystywanej usłudze łączności interpersonalnej lub kiedy uzyskanie tych informacji nie jest technicznie wykonalne. Państwa członkowskie powinny ponadto zapewnić PSAP możliwość pozyskiwania dostępnych informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie i zarządzania tymi informacjami wtedy, gdy jest to wykonalne. Ustalenie i przekazanie informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie powinno być bezpłatne zarówno dla użytkownika końcowego, jak i dla organu przyjmującego zgłoszenie alarmowe, bez względu na sposób ich ustalenia, na przykład za pomocą urządzenia telefonicznego lub sieci, lub na sposób ich przekazania, na przykład za pomocą kanału głosowego, wiadomości tekstowej lub technologii IP.

(294) Istotne znaczenie ma podnoszenie świadomości istnienia jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112”, aby poprawić ochronę i bezpieczeństwo obywateli podróżujących po terytorium Unii. W tym celu obywatele podróżujący na terytorium któregokolwiek z państw członkowskich powinni być w pełni świadomi – w szczególności poprzez informacje dostarczane w międzynarodowych terminalach

autobusowych, na dworcach kolejowych, w portach i portach lotniczych oraz informacje zamieszczane w książkach telefonicznych i rozliczeniach usług – że jednolity europejski numer alarmowy „112” mogą wykorzystywać jako jednolity numer alarmowy w całej Unii. Odpowiedzialne są za to przede wszystkim państwa członkowskie, ale Komisja powinna nadal wspierać i uzupełniać ich inicjatywy na rzecz zwiększania świadomości istnienia jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112” oraz regularnie oceniać wiedzę społeczeństwa o tym numerze i zmianach w sposobie korzystania z niego.

(295) Aby odpowiednio reagować na rozwój technologiczny związany z dostępem do służb ratunkowych za pomocą portfela cyfrowego, precyzyjnym informowaniem o lokalizacji osoby wykonującej połączenie, równorzędnym dostępem dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami i przekierowywaniem połączeń do najbardziej odpowiedniego PSAP, Komisja powinna mieć możliwość przyjmowania w drodze aktu delegowanego środków niezbędnych do zapewnienia skutecznych zgłoszeń alarmowych w Unii. Środki takie powinny pozostawać bez uszczerbku dla organizacji służb ratunkowych w państwach członkowskich.

(296) Obywatel w jednym państwie członkowskim, który potrzebuje nawiązać kontakt ze służbami ratunkowymi w innym państwie członkowskim, nie może tego zrobić, ponieważ PSAP w kraju pochodzenia mogą nie dysponować żadnymi danymi kontaktowymi systemu PSAP w innych państwach członkowskich. Należy zatem utrzymać bezpieczną bazę danych obejmującą całą Unię, zawierającą numery umożliwiające dotarcie do systemów PSAP w każdym państwie członkowskim. W tym celu ODN powinien utrzymać bezpieczną bazę danych zawierającą numery europejskich służb ratunkowych zgodne z zaleceniem E.164 umożliwiające skontaktowanie się z systemami PSAP państw członkowskich, aby zapewnić PSAP w jednym państwie członkowskim możliwość skontaktowania się z PSAP w innym państwie członkowskim.

(297) Dostawcy ruchomych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery odgrywają ważną rolę w krajowych strategiach gotowości, w związku z czym dostawcy ci powinni przekazywać publiczne ostrzeżenia wszystkim zainteresowanym użytkownikom końcowym. Za użytkowników końcowych, których to dotyczy, należy uznawać tych, którzy w okresie objętym ostrzeżeniem – wyznaczonym przez właściwe organy – znajdują się w obszarach geograficznych potencjalnie dotkniętych zbliżającymi się lub pogłębiającymi się stanami wyjątkowymi i katastrofami.

(298) W przypadku gdy zapewniany jest skuteczny i spełniający najwyższy poziom bezpieczeństwa danych kontakt ze wszystkimi zainteresowanymi użytkownikami końcowymi, niezależnie od miejsca lub państwa członkowskiego ich zamieszkania, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia transmisji publicznych ostrzeżeń za pomocą europejskich portfeli tożsamości cyfrowej wydanych na podstawie rozporządzenia (UE) nr 910/2014, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznej ochrony obywateli Unii podczas podróży do innego państwa członkowskiego.

(299) Identyfikacja użytkownika inicjującego połączenie oznacza dane identyfikujące inicjatora połączenia lub punkt końcowy usługi łączności elektronicznej, takiej jak telefonia internetowa (VoIP) w sieciach z komutacją pakietów, która może być transmitowana do terminala użytkownika odbierającego połączenie lub użytkownika końcowego w momencie nawiązywania połączenia. W sieciach z komutacją łączy

pokazanie numeru strony wywołującej stronie wywoływanej przed wykonaniem połączenia nazywane jest identyfikacją linii wywołującej.

(300) W ramach identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie wykorzystywane mogą być identyfikatory jako protokoły sygnalizacyjne inne niż numery zgodne z zaleceniem E.164 lub krajowe plany numeracji do przekazywania identyfikacji inicjatora lub punktu końcowego do urządzenia końcowego użytkownika wywoływanego lub odbierającego połączenie w trakcie wykonywania połączenia lub nawiązywania łączności. Dostawcy połączeń wzajemnych, w tym dostawcy usług tranzytu, powinni zapewnić przekazywanie autentycznych informacji o identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie lub identyfikacji linii wywołującej zawartych w krajowych i międzynarodowych umowach dotyczących wzajemnych połączeń zgodnie z krajowymi lub międzynarodowymi regulacjami lub przepisami zainteresowanych państw.

(301) Konieczna jest ochrona prawa strony wywołującej do niedopuszczenia do wyświetlania identyfikacji numeru linii wywołującej/użytkownika inicjującego połączenie, z której wychodzi połączenie („CLIR”), oraz prawa strony wywoływanej do odrzucenia połączeń z niezidentyfikowanych linii. W interesie niektórych użytkowników końcowych, w szczególności linii telefonów zaufania lub podobnych organizacji, leży zagwarantowanie anonimowości swoim rozmówcom.

(302) Publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń o wypadkach, który wyświetla ogólną identyfikację linii podczas reagowania na zgłoszenie alarmowe, nie powinien być uznawany za linię niezidentyfikowaną.

(303) Jeżeli chodzi o identyfikację linii wywoływanej konieczna jest ochrona prawa i uzasadnionego interesu strony wywoływanej do niedopuszczenia do wyświetlenia identyfikacji linii, z jaką faktycznie połączyła się strona wywołująca.

(304) Stosowanie konkretnego kodu lub prefiksu nie powinno zwalniać osób prawnych lub fizycznych wykonujących połączenia w ramach marketingu bezpośredniego z obowiązku wyświetlania swojej linii wywołującej lub identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie.

(305) W niektórych przypadkach uzasadnione jest nieuwzględnienie wyeliminowania identyfikacji rozmów przychodzących lub identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie. Prawa użytkowników końcowych do prywatności i ochrony danych osobowych w odniesieniu do identyfikacji linii wywołującej/użytkownika inicjującego połączenie powinny być ograniczone, gdy takie ograniczenie praw jest niezbędne do śledzenia uciążliwych lub złośliwych połączeń w związku ze skargą przeciwko takiemu wykorzystaniu złożoną do właściwych organów lub w przypadku inicjowania zgłoszenia alarmowego, oraz w odniesieniu do identyfikacji linii wywołującej lub użytkownika inicjującego połączenie i danych dotyczących lokalizacji, w przypadku gdy jest to konieczne do umożliwienia służbom ratunkowym i PSAP efektywnego odbierania i obsługi zgłoszeń alarmowych.

(306) Istnieje technologia, która umożliwia dostawcom usług łączności elektronicznej ograniczanie na różne sposoby otrzymywanie przez użytkowników końcowych złośliwych, uciążliwych lub innych oszukańczych połączeń, w tym blokowanie głuchych telefonów, oraz pomaganie właściwym organom w śledzeniu takich połączeń. Połączenia te mogą obejmować połączenia wychodzące z nieważnych numerów, tj. numerów, które nie istnieją w planie numeracji, lub z ważnych numerów, które nie są przydzielone dostawcy usług łączności interpersonalnej wykorzystujących

numery lub które nie są przydzielone użytkownikowi końcowemu. Dostawcy publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej powinni chronić użytkowników końcowych, oferując im nieodpłatnie możliwość złożenia wniosku o zablokowanie takich połączeń, jeżeli jest to technicznie wykonalne, lub o zaprzestanie automatycznego przekazywania połączeń przez osobę trzecią do urządzenia końcowego użytkownika końcowego. W tym celu dostawcy powinni wdrożyć najnowocześniejsze technologie, takie jak rozwiązania w zakresie uwierzytelniania. Dostawcy powinni zapewnić, aby użytkownicy końcowi byli świadomi istnienia takich funkcji, za pomocą informacji dołączonych do umowy oraz za pomocą innych środków, na przykład, w stosownych przypadkach, publikując informację na ten temat na swojej stronie internetowej. Możliwość blokowania niepożądanych połączeń należy uznać za technicznie wykonalną, chyba że dostawca wykaże obiektywne przeszkody techniczne, które mogą istnieć na przykład w sieciach PSTN. Dostawcy usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów powinni mieć możliwość stosowania środków uwierzytelniania w celu weryfikacji użytkowników zgodnie z dyrektywą (UE) 2022/2555.

(307) Publicznie dostępne spisy numerów zawierają wszelkie spisy numerów lub usługi zawierające informacje o użytkownikach końcowych, takie jak numer telefonu (w tym numer telefonu komórkowego) i adres e-mail, oraz obejmują usługę informacyjną. Główną funkcją usług spisów abonentów jest umożliwienie identyfikacji takich osób. Rosnąca dostępność i wykorzystanie alternatywnych rozwiązań cyfrowych, takich jak wyszukiwarki internetowe, media społecznościowe i spisy internetowe, które oferują aktualny sposób wyszukiwania danych kontaktowych, nie uzasadniają utrzymania obowiązku spoczywającego na dostawcach usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery. Ponadto wiele usług biura numerów i spisu abonentów jest obecnie dostępnych w formie aplikacji lub online, co umożliwia użytkownikom cyfrowe wyszukiwanie informacji. Ponadto należy zapewnić wysoki poziom ochrony prawa do prywatności i ochrony danych osobowych, przy czym użytkownicy końcowi będący osobami fizycznymi są proszeni o zgodę, zanim ich dane osobowe zostaną umieszczone w spisie abonentów. W odróżnieniu od osób fizycznych należy również chronić uzasadnione interesy podmiotów prawnych związane z umieszczaniem ich danych w spisie. Stosowanie dyrektywy 2002/58/WE wykazało istnienie rozbieżnych praktyk w poszczególnych państwach członkowskich, jeżeli chodzi o decydowanie przez użytkowników końcowych, którzy są osobami fizycznymi, o umieszczeniu lub nieumieszczeniu ich danych osobowych w spisie. Czasami państwa członkowskie postanawiają, że użytkownicy końcowi mają prawo sprzeciwić się włączeniu ich danych osobowych do prawa krajowego lub że wycofanie zgody osoby fizycznej nie jest udostępniane osobom trzecim przetwarzającym dane osobowe ze spisów, co może nie tylko obniżyć poziom ochrony w całej Unii, ale również narazić użytkowników końcowych na nieuczciwe praktyki ze strony podmiotów działających w złej wierze. Wystąpienie o zgodę, w tym na udostępnienie danych kontaktowych w formie elektronicznej lub papierowej niezależnie od dostawcy, powinno być zgodne z rozporządzeniem (UE) 2016/679.

(308) Zgodnie z celami Karty oraz obowiązkami zapisanymi w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych ramy regulacyjne powinny zapewniać wszystkim użytkownikom końcowym, w tym użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami, osobom starszym oraz użytkownikom o szczególnych potrzebach społecznych, niezależnie od ich miejsca zamieszkania w Unii, łatwy

i równoważny dostęp do przystępnych cenowo usług o wysokiej jakości. Deklaracja 22 załączona do traktatu z Amsterdamu[58] stanowi, że instytucje Unii mają brać pod uwagę potrzeby osób z niepełnosprawnościami przy opracowywaniu środków na mocy art. 114 TFUE.

(309) W celu zapewnienia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami korzyści z konkurencji oraz wyboru spośród dostawców usług dostępnych większości użytkowników końcowych, właściwe organy powinny w stosownych przypadkach, przy uwzględnieniu warunków krajowych i po konsultacji z użytkownikami końcowymi z niepełnosprawnościami, określić wymogi w zakresie ochrony konsumenta dotyczące użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, których to wymogów muszą przestrzegać dostawcy publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. Wymogi takie mogą dotyczyć w szczególności zapewnienia przez dostawców, aby użytkownicy końcowi z niepełnosprawnościami mogli korzystać z ich usług na warunkach równoważnych – w tym w zakresie cen, taryf i jakości – warunkom oferowanym ich pozostałym użytkownikom końcowym, niezależnie od dodatkowych kosztów poniesionych przez tych dostawców. Podejmując środki dotyczące równoważnego dostępu i wyboru, właściwe organy powinny zachęcać do przestrzegania odpowiednich norm i specyfikacji określonych zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia dotyczącymi normalizacji. Wymogi w zakresie ochrony konsumentów dotyczące użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami mogą mieć również zastosowanie do uzgodnień między dostawcami w zakresie sprzedaży hurtowej. Aby zapobiec nadmiernemu obciążeniu dla dostawców, właściwe organy powinny sprawdzić, czy cele dotyczące równego dostępu i wyboru mogą zostać osiągnięte bez zastosowania takich środków.

(310) Użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość korzystania z gwarancji interoperacyjności wszelkiego sprzętu do odbioru radia w nowych pojazdach kategorii M i telewizji cyfrowej sprzedawanego w Unii. Państwa członkowskie powinny być w stanie wymagać minimalnych norm zharmonizowanych w odniesieniu do takiego sprzętu. Takie normy powinny być od czasu do czasu dostosowywane w miarę rozwoju rynku i technologii.

(311) W przypadku gdy państwa członkowskie zdecydują się przyjąć środki zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/1535 w odniesieniu do interoperacyjności konsumenckich odbiorników radiowych, wpływ odbiorników radiowych niskiej klasy na rynek powinien być ograniczony, a odbiorniki radiowe powinny być w stanie odbierać i odtwarzać usługi radiowe świadczone za pośrednictwem naziemnych cyfrowych transmisji radiowych lub sieci IP, aby zapewnić utrzymanie interoperacyjności. Może to także poprawić bezpieczeństwo publiczne przez umożliwienie użytkownikom polegania na szerszym zestawie technologii w zakresie dostępu do informacji na temat sytuacji wyjątkowych w państwach członkowskich i otrzymywania takich informacji.

(312) Przepisy dotyczące interoperacyjności konsumenckich urządzeń radiowych i telewizyjnych nie stoją na przeszkodzie, by samochodowe urządzenia radiowe w nowych pojazdach kategorii M były w stanie odbierać i odtwarzać usługi radiowe świadczone za pomocą analogowych naziemnych programów radiowych i nie zabraniają także państwom członkowskim nakładania obowiązków w celu zapewnienia, by cyfrowy sprzęt radiowy mógł odbierać i odtwarzać analogowe naziemne programy radiowe.

[58] Dz.U. L 340 z 10.11.1997, s. 115, ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/ams/fna_1/dcl_22/sign.

(313) Bez uszczerbku dla prawa Unii niniejsze rozporządzenie nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania regulacji technicznych dotyczących sprzętu naziemnej telewizji cyfrowej, tak aby przygotować migrację konsumentów do nowych norm nadawania naziemnego oraz uniknąć podaży sprzętu, który nie byłby zgodny z normami, które mają zostać wprowadzone.

(314) Państwa członkowskie powinny nadal mieć możliwość nakładania proporcjonalnych zobowiązań do transmisji obowiązkowej („must carry")na przedsiębiorstwa podlegające ich jurysdykcji, w interesie uzasadnionym względami polityki publicznej, ale takie obowiązki powinny być nakładane tam, gdzie są one konieczne do osiągnięcia celów wynikających z interesu ogółu, wyraźnie określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii, oraz powinny być proporcjonalne i przejrzyste. Powinna istnieć możliwość stosowania transmisji obowiązkowej do określonych kanałów radiowych i telewizyjnych oraz usług uzupełniających, dostarczanych przez określonego dostawcę usług medialnych. Nakładane przez państwa członkowskie obowiązki powinny być proporcjonalne i przejrzyste w świetle jasno określonych celów interesu ogólnego. Państwa członkowskie powinny podać obiektywne uzasadnienie zobowiązań do transmisji obowiązkowej, które nakładają w przepisach prawa krajowego, tak aby takie zobowiązania były przejrzyste, proporcjonalne i jasno określone. Zobowiązania te powinny być sformułowane w taki sposób, aby dostarczyć wystarczających zachęt do wydajnych inwestycji w infrastrukturę.

(315) Do sieci i usług łączności elektronicznej używanych do rozpowszechniania programów radiowych lub telewizyjnych zalicza się sieci nadawcze kablowe, IPTV, satelitarne i naziemne. Można również do nich zaliczyć inne sieci o tyle, o ile znacząca liczba użytkowników końcowych używa takich sieci jako swojego głównego sposobu odbioru programów radiowych czy telewizyjnych. Transmisję obowiązkową w odniesieniu do analogowych transmisji przekazu telewizyjnego należy rozważać tylko wtedy, jeżeli brak takiego zobowiązania skutkowałby znacznymi zakłóceniami dla znaczącej liczby użytkowników końcowych lub jeżeli brak jest innych środków transmisji dla określonych nadawczych kanałów telewizyjnych. W zakres transmisji obowiązkowej może wchodzić transmisja specjalnie pomyślana w celu umożliwienia równorzędnego dostępu użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami. Podobnie, usługi uzupełniające obejmują usługi mające na celu ułatwienie dostępu użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, takie jak wideotekst, wyświetlane listy dialogowe dla użytkowników końcowych, którzy są osobami niesłyszącymi i niedosłyszącymi, dźwiękowa ścieżka narracyjna, głosowa lista dialogowa i tłumaczenie na język migowy, i w razie konieczności mogą obejmować dostęp do odnośnych surowych danych. W świetle rozpowszechniania oferty i odbioru usług telewizji hybrydowej i utrzymującej się popularności EPG umożliwiających wybór użytkownikom końcowym, w zakres transmisji obowiązkowej może wejść przekaz danych dotyczących programów niezbędnych do zapewnienia telewizji hybrydowej i EPG. Powinna istnieć możliwość, aby takie dane dotyczące programów obejmowały informacje na temat treści programu oraz sposobu dostępu do nich, ale nie samej treści programu.

(316) Zasady transmisji obowiązkowej powinny podlegać przeglądowi przez państwa członkowskie, z uwzględnieniem zmian technologicznych i rynkowych oraz w celu zapewnienia, aby były one w dalszym ciągu proporcjonalne do celów, które mają zostać osiągnięte. Takie obowiązki mogłyby, w stosownych przypadkach, obejmować świadczenie proporcjonalnego wynagrodzenia, które powinno zostać ustanowione w prawie krajowym. W takim przypadku prawo krajowe powinno również określać

metodykę stosowaną do obliczania odpowiedniego wynagrodzenia. W metodyce tej należy unikać niespójności ze środkami zaradczymi, które mogą zostać nałożone przez krajowe organy regulacyjne na dostawców usług transmisji używanych do nadawania, którzy zostali wyznaczeni jako podmioty o znaczącej pozycji rynkowej. Jednakże, w przypadku gdy umowa o pracę na czas określony przewiduje inną metodykę, powinna istnieć możliwość kontynuowania stosowania tej metodyki przez okres obowiązywania umowy. Przy braku krajowego przepisu dotyczącego wynagrodzenia, dostawcy kanałów radiowych i telewizyjnych oraz dostawcy sieci łączności elektronicznej wykorzystywanych do transmisji tych kanałów radiowych lub telewizyjnych powinni mieć możliwość uzgodnienia proporcjonalnego wynagrodzenia w formie umowy.

(317) Ramy regulacyjne i ich struktury zarządzania, w tym Komisja, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, BEREC i Urząd BEREC, przyniosły dobre wyniki pod względem harmonizacji rynku wewnętrznego. Rynki krajowe są jednak nadal rozdrobnione i nie utworzono rynku wewnętrznego sieci i usług elektronicznych. Ma to wpływ na dostawców usług łączności elektronicznej prowadzących działalność transgraniczną lub działających w znacznej liczbie państw członkowskich, w tym w przypadku gdy wytyczne BEREC istnieją. W ocenie wskazano w szczególności trzy problematyczne kwestie: po pierwsze silny wpływ krajowy na BEREC, który może mieć wpływ na jego działalność na rynku wewnętrznym; po drugie asymetryczne rozszerzenie kompetencji krajowych organów regulacyjnych powodujące niespójności we wkładzie krajowych organów regulacyjnych w prace BEREC; oraz po trzecie ograniczone zasoby i słabości strukturalne, które wpływają na zdolność BEREC do wykonywania powierzonych mu zadań. W związku z tym ramy zarządzania muszą ewoluować, aby wspierać urzeczywistnienie rynku wewnętrznego łączności elektronicznej w całej Unii poprzez zapewnienie spójnego podejścia do stosowania przepisów i większej koordynacji między krajowymi organami regulacyjnymi i innymi właściwymi organami na szczeblu krajowym, między organami i urzędami Unii na szczeblu Unii oraz między szczeblem krajowym a unijnym.

(318) Niektóre zadania powinny być podejmowane tylko przez krajowe organy regulacyjne, czyli organy niezależne zarówno od sektora, jak i od wszelkich zewnętrznych wpływów lub presji politycznej. W celu zapewnienia, aby wszystkie krajowe organy regulacyjne były właściwe do wykonywania niezbędnych zadań oraz aby wyniki BEREC dobrze odzwierciedlały stanowisko państw członkowskich, zadania te należy rozszerzyć na przykład o zadania związane z rozpatrywaniem zgłoszeń i procedurą jednolitego paszportu w ramach systemu ogólnych zezwoleń, zadania związane z wdrażaniem środków na rzecz przejścia na światłowody lub związane ze wsparciem w zakresie gotowości i odporności. W szczególności, biorąc pod uwagę ich wiedzę fachową w zakresie regulacji rynku i konkurencji, krajowe organy regulacyjne powinny być właściwe do podejmowania decyzji w sprawie aspektów procedur przydziału spektrum dotyczących kształtowania rynku i konkurencji. O ile nie przewidziano inaczej, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przydzielania innych zadań regulacyjnych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu albo krajowym organom regulacyjnym, albo innym właściwym organom. Państwa członkowskie powinny promować stabilność kompetencji krajowych organów regulacyjnych w odniesieniu do przydzielania zadań wynikających z transpozycji unijnych ram regulacyjnych dotyczących łączności elektronicznej, w szczególności zadań odnoszących się do konkurencji na rynku lub wchodzenia na rynek. W przypadku gdy zadania są przydzielane innym właściwym organom, przed

podjęciem decyzji te inne właściwe organy powinny starać się przeprowadzić konsultacje z krajowymi organami regulacyjnymi. Zgodnie z zasadą dobrej współpracy krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy powinny wymieniać informacje do celów wykonywania swoich zadań.

(319) Państwa członkowskie powinny zgłaszać do Komisji dane krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów. W przypadku organów właściwych do udzielania prawa drogi, powinna istnieć możliwość spełnienia wymogu zgłoszenia za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego ustanowionego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1309.

(320) Zgodnie z zasadą rozdziału funkcji regulacyjnych od operacyjnych, państwa członkowskie winny zapewnić niezależność krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, aby umożliwić im wydawanie decyzji w sposób bezstronny. Powyższy wymóg niezależności nie narusza autonomii innych instytucji ani konstytucyjnych obowiązków państw członkowskich, czy też zasady bezstronności, przy uwzględnieniu obowiązujących w państwach członkowskich zasad prawa własności zgodnie z art. 345 TFUE.

(321) W celu zapewnienia skutecznego stosowania ram regulacyjnych oraz zwiększenia ich uprawnień i przewidywalności ich decyzji krajowy organ regulacyjny powinien być chroniony przed ingerencją zewnętrzną lub naciskami politycznymi, które mogłyby zagrozić niezależności wydawanych przez niego ocen w sprawach, którymi się zajmuje. Takie zewnętrzne wpływy powodują, że krajowy organ ustawodawczy nie jest odpowiedni do pełnienia funkcji krajowego organu regulacyjnego w zakresie ram regulacyjnych. W tym celu państwa członkowskie powinny z góry ustalić zasady dotyczące powodów odwołania szefa krajowego organu regulacyjnego, aby uniknąć wszelkich uzasadnionych wątpliwości co do neutralności tego organu i jego odporności na czynniki zewnętrzne. Aby uniknąć arbitralnych odwołań, odwoływany członek powinien mieć prawo wnieść o weryfikację przez właściwy sąd istnienia uzasadnionych przyczyn odwołania, m.in. tych określonych w niniejszym rozporządzeniu. Takie odwołanie powinno odnosić się tylko do osobistych lub zawodowych kwalifikacji przewodniczącego lub członka danego organu. Ważne jest, aby krajowe organy regulacyjne miały swój własny budżet pozwalający im w szczególności na zatrudnienie wystarczającej liczby wykwalifikowanych pracowników. W celu zapewnienia przejrzystości budżet powinien być publikowany co roku. W granicach tego budżetu powinny one niezależnie zarządzać swoimi zasobami ludzkimi i finansowymi. Aby zapewnić bezstronność, państwa członkowskie, które zachowują prawa własności lub kontroli przedsiębiorstw wnoszących wkład do budżetu krajowego organu regulacyjnego lub innych właściwych organów w postaci opłat administracyjnych, powinny zapewnić skuteczny strukturalny rozdział działalności związanej z wykonywaniem prawa własności lub kontroli od sprawowania kontroli nad budżetem.

(322) Potrzebne jest dalsze zwiększenie niezależności krajowych organów regulacyjnych, aby zapewnić odporność ich przewodniczących lub członków na naciski zewnętrzne, poprzez zapewnienie minimalnych kwalifikacji przy powoływaniu członków oraz minimalnego okresu trwania ich kadencji. Ponadto, aby rozwiązać kwestię ryzyka „przechwytywania regulacji", zapewnić ciągłość i wzmocnić niezależność, państwa członkowskie powinny rozważyć ograniczenie możliwości odnowienia mandatu dla szefów lub członków zarządu oraz wprowadzenie stosownego systemu rotacyjnego dla zarządów i kadry kierowniczej. Mogłoby to zostać zorganizowane na przykład

poprzez mianowanie pierwszych członków organu kolegialnego na różne okresy, tak by ich mandaty oraz mandaty ich następców nie wygasały jednocześnie.

(323) Krajowe organy regulacyjne powinny być zobowiązane do składania sprawozdań ze sposobu realizacji swoich zadań i ponosić za nią odpowiedzialność. Obowiązek ten powinien mieć zwykle formę rocznego obowiązku sprawozdawczego, a nie doraźnych sprawozdań sporządzanych na wnioski, które, gdyby były składane w sposób niewspółmierny do potrzeb, mogłyby ograniczyć niezależność organów lub utrudnić im wykonywanie zadań.

(324) Krajowe organy regulacyjne powinny posiadać wystarczające zasoby finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań. Aby wzmocnić BEREC, uczynić go bardziej reprezentatywnym oraz zabezpieczyć jego wiedzę fachową, doświadczenie i wiedzę na temat konkretnej sytuacji na każdym z rynków krajowych, każde państwo członkowskie powinno zapewnić, aby jego krajowy organ regulacyjny dysponował odpowiednimi zasobami finansowymi i ludzkimi, wymaganymi do pełnego uczestnictwa w pracach BEREC.

(325) BEREC został po raz pierwszy ustanowiony przez Komisję w 2002 r.[59] jako ekspercka grupa robocza Komisji – Europejska Grupa Regulatorów ds. Sieci i Usług Łączności Elektronicznej („ERG") – w celu doradzania Komisji i wspierania jej w konsolidacji rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej poprzez zapewnienie rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej i spójnego stosowania unijnych ram regulacyjnych łączności elektronicznej. Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009[60] ustanowiono BEREC jako organ Unii składający się z krajowych organów regulacyjnych, zastępujący ERG i wspierany przez Urząd, organ wspólnotowy posiadający osobowość prawną, ustanowiony do celów realizacji zadań, o których mowa w tym rozporządzeniu, w szczególności zapewniania BEREC wsparcia w zakresie wiedzy fachowej i administracji. Aby skutecznie wspierać BEREC, Urząd otrzymał autonomię prawną, administracyjną i finansową. Rozporządzeniem (UE) 2018/1971 ustanowiono Agencję Wsparcia BEREC („Urząd BEREC") jako agencję Unii wspierającą BEREC. Ogólnie rzecz biorąc, ocena BEREC i Urzędu BEREC wykazała, że oba organy skutecznie realizowały swoje zadania i cele, w związku z czym ich struktura funkcjonowała dobrze i można ją utrzymać.

(326) Aby realizować swoje zadania, BEREC powinien gromadzić wiedzę fachową, którą dysponują krajowe organy regulacyjne i pracownicy ODN. BEREC powinien dążyć do zapewnienia udziału wszystkich krajowych organów regulacyjnych w realizacji swoich zadań regulacyjnych i w swoim funkcjonowaniu.

(327) BEREC stanowi forum współpracy krajowych organów regulacyjnych między sobą i z Komisją w ramach wykonywania pełnego zakresu swoich odpowiednich kompetencji na mocy ram regulacyjnych Unii. BEREC służy również jako podmiot dostarczający przemyśleń, dyskusji i rad dla Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w dziedzinie łączności elektronicznej.

---

[59] Decyzja Komisji 2002/627/WE z dnia 29 lipca 2002 r. ustanawiająca Europejski Organ Nadzoru Sieci i Usług Łączności Elektronicznej (Dz.U. L 200 z 30.7.2002, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/627/oj).

[60] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd (Dz.U. L 337 z 18.12.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1211/oj).

(328) Instytucje unijne i krajowe organy regulacyjne powinny korzystać z pomocy i doradztwa BEREC, w tym w zakresie istotnych skutków regulacyjnych wszelkich kwestii dotyczących ogólnej dynamiki rynków cyfrowych lub w odniesieniu do ich stosunków, dyskusji i wymian ze stronami trzecimi oraz przekazywania stronom trzecim najlepszych praktyk regulacyjnych. Oprócz udziału w publicznych konsultacjach Komisji BEREC powinien, na wniosek, doradzać Komisji w przygotowywaniu wniosków ustawodawczych. BEREC powinien mieć również możliwość udzielania porad Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na ich wniosek lub z własnej inicjatywy.

(329) W świetle nasilającej się konwergencji między sektorami świadczącymi usługi łączności elektronicznej oraz w świetle horyzontalnego wymiaru kwestii regulacyjnych związanych z ich rozwojem BEREC i ODN powinny współpracować z – bez uszczerbku dla roli tych podmiotów – krajowymi organami regulacyjnymi, innymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, oraz unijnymi grupami doradczymi, w szczególności z Zespołem ds. Polityki Spektrum Radiowego, Europejskim Inspektorem Ochrony Danych ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725[61], Europejską Radą Ochrony Danych ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679, europejską grupą regulatorów audiowizualnych usług medialnych ustanowioną dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE, Agencją Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 526/2013[62], Agencją Europejskiego GNSS ustanowioną rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2010[63], siecią współpracy w zakresie ochrony konsumenta ustanowioną na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2006/2004[64], europejską siecią konkurencji oraz europejskimi organizacjami normalizacyjnymi, jak również z istniejącymi komitetami (takimi jak Komitet ds. Łączności i Komitet ds. Spektrum Radiowego). Gdy jest to niezbędne do wykonywania ich zadań, BEREC i ODN powinny mieć również możliwość współpracy z odpowiednimi właściwymi organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za kwestie konkurencji, ochrony konsumentów, cyberbezpieczeństwa i ochrony danych oraz z właściwymi organami państw trzecich, w szczególności z właściwymi organami regulacyjnymi w dziedzinie

---

61 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

62 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie) (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

63 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

64 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 345 z 27.12.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj).

łączności elektronicznej lub grupami takich organów, jak również z organizacjami międzynarodowymi. BEREC powinien również mieć możliwość zasięgania opinii zainteresowanych stron w drodze konsultacji publicznych.

(330) BEREC, jako organ techniczny dysponujący wiedzą fachową z dziedziny łączności elektronicznej oraz składający się z przedstawicieli krajowych organów regulacyjnych i Komisji, jest najodpowiedniejszym podmiotem, któremu można powierzyć zadania, takie jak wspieranie skutecznych procedur rynku wewnętrznego dotyczących projektów środków krajowych w zakresie regulacji rynku, dostarczanie krajowym organom regulacyjnym i innym właściwym organom niezbędnych wytycznych w celu zapewnienia wspólnych kryteriów i spójnego podejścia regulacyjnego. ODN powinien być przygotowany do wspierania BEREC we wszystkich jego zadaniach regulacyjnych. Nie narusza to zadań ustanowionych dla krajowych organów regulacyjnych, które są najbliżej rynków łączności elektronicznej i ich lokalnych uwarunkowań.

(331) Aby przyczynić się do realizacji celów niniejszego rozporządzenia, oprócz swoich obecnych zadań BEREC powinien wspierać efektywną współpracę między dostawcami sieci łączności elektronicznej a przedsiębiorstwami działającymi w ściśle powiązanych sektorach, wydając wytyczne dotyczące ułatwiania współpracy ekosystemowej w kwestiach technicznych i handlowych związanych ze świadczeniem usług łączności elektronicznej lub usług społeczeństwa informacyjnego oraz innowacyjnych produktów i usług, z korzyścią w szczególności dla użytkowników końcowych, zgodnie z przepisami prawa konkurencji. Należy również powierzyć BEREC nowe zadania w zakresie odporności i gotowości, w tym przyjęcie unijnego planu gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej przygotowanego przez ODN. BEREC powinien również przyjąć wytyczne dotyczące środków technicznych i prawnych, które mogłyby skutecznie chronić użytkowników końcowych przed oszustwami w Unii.

(332) Członkowie Rady Organów Regulacyjnych BEREC powinni być powoływani przez krajowe organy regulacyjne zazwyczaj spośród szefów krajowych organów regulacyjnych lub członków ich organu kolegialnego. Rotacyjne przewodnictwo Rady Organów Regulacyjnych BEREC ma zapewniać ciągłość prac BEREC. Propaguje się również rotację wiceprzewodniczących.

(333) BEREC powinien mieć możliwość działania w interesie Unii, niezależnie od wszelkich zewnętrznych interwencji, w tym od presji politycznej lub ingerencji o charakterze komercyjnym. Ważne jest zatem, aby zapewnić, by osoby powołane do Rady Organów Regulacyjnych miały gwarancję najwyższej niezależności osobistej i funkcjonalnej. Szef krajowego organu regulacyjnego, członek jego organu kolegialnego lub ich zastępcy mają taki poziom niezależności osobistej i funkcjonalnej. W szczególności, powinni oni działać niezależnie i obiektywnie, nie powinni zwracać się o instrukcje ani ich przyjmować w związku z wykonywaniem swoich funkcji oraz powinni być chronieni przed niesłusznym zwolnieniem. Funkcja zastępcy w Radzie Organów Regulacyjnych może być również pełniona przez szefa krajowego organu regulacyjnego, członka jego organu kolegialnego, jednego z ich zastępców lub innego członka personelu krajowego organu regulacyjnego, który, działa w imieniu zastępowanego członka Rady Organów Regulacyjnych i zgodnie z zakresem jego mandatu.

(334) BEREC powinien służyć wiedzą fachową oraz wzbudzać zaufanie z racji swojej niezależności, jakości swojego doradztwa i informacji, przejrzystości swoich procedur

i metod działania, a także dbałości w wykonywaniu swoich zadań przy wsparciu ODN. Niezależność BEREC nie powinna uniemożliwiać jego Radzie Organów Regulacyjnych prowadzenia dyskusji na podstawie projektów przygotowywanych przez grupy robocze pod jej kierunkiem.

(335) Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego został po raz pierwszy ustanowiony decyzją 2002/622/WE w celu przyczyniania się do rozwoju rynku wewnętrznego i wspierania rozwoju polityki w zakresie spektrum radiowego na poziomie Unii. Decyzję 2002/622/WE zastąpiono następnie decyzją Komisji z dnia 11 czerwca 2019 r. RSPG wspiera Komisję i doradza jej w kwestiach dotyczących polityki w zakresie spektrum radiowego. Kwestie te obejmują m.in. dostępność spektrum radiowego, harmonizację i przeznaczenie spektrum radiowego, udostępnianie informacji dotyczących przydziału, dostępności i użytkowania spektrum radiowego, metody przyznawania praw do użytkowania spektrum radiowego, zmianę zagospodarowania spektrum, zmiana przeznaczenia, wycenę i wydajne wykorzystanie spektrum radiowego, jak również ochronę zdrowia ludzkiego. RSPG zapewnia doradztwo Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na ich wniosek w kwestiach dotyczących spektrum radiowego. RSPG stanowi forum koordynujące wykonywanie przez państwa członkowskie ich obowiązków związanych ze spektrum radiowym określonych w dyrektywie (UE) 2018/1972 i odgrywa kluczową rolę w dziedzinach zasadniczych dla rynku wewnętrznego, takich jak transgraniczna koordynacja spektrum radiowego oraz normalizacja.

(336) Ogólnie rzecz biorąc, rezultaty prac RSPG stanowiły cenny wkład w dalsze rozważania Komisji, przyczyniły się do rozwoju rynku wewnętrznego i wsparcia rozwoju polityki w zakresie spektrum radiowego na szczeblu Unii, a zainteresowane strony przyjęły je z zadowoleniem. W swoich opiniach RSPG nie wykorzystał jednak w pełni swojego mandatu do doradzania instytucjom Unii w zakresie szerszych aspektów polityki w zakresie spektrum radiowego w ujęciu ogólnym (np. kwestii gospodarczych, politycznych, kulturalnych, strategicznych, związanych z bezpieczeństwem, zdrowotnych i społecznych), częściowo z powodu braku odpowiedniej struktury wsparcia. Ścisła współpraca między BEREC a RSPG, w przypadku gdy kwestie związane ze spektrum radiowym miały skutki regulacyjne przewidziane w dyrektywie (UE) 2018/1972, była w praktyce ograniczona do kilku wspólnych opinii lub sprawozdań. Zarówno BEREC, jak i RSPG korzystały w pracach merytorycznych z zasobów swoich członków, co oznacza, że wszelkie ograniczenia organów krajowych, czy to budżetowe, kadrowe, czy związane z obciążeniem pracą, znajdują odzwierciedlenie w ich zdolności do skutecznego wnoszenia wkładu w prace BEREC i RSPG.

(337) Nowe zadania wynikające z niniejszego rozporządzenia, na przykład w obszarze użytkowania spektrum radiowego przez satelity oraz w zakresie procedury jednolitego rynku spektrum, wymagają wzmocnienia RSPG. Organ ten powinien przekształcić się z grupy doradczej Komisji w organ podobny do BEREC, przy odpowiednim wsparciu w zakresie administracji i wiedzy fachowej ze strony ODN. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się zatem RSPB, który zastępuje RSPG. RSPB powinien nadal pełnić rolę doradczą w opracowywaniu polityki w zakresie spektrum radiowego w Unii. Komisja, Parlament Europejski lub Rada mogą w każdej chwili zwrócić się do RSPB o przyjęcie opinii lub sprawozdania na temat wszelkich kwestii związanych z polityką w zakresie spektrum radiowego. W swoich opiniach RSPB powinien uwzględniać między innymi aspekty techniczne, gospodarcze, polityczne, kulturowe, strategiczne, zdrowotne i społeczne, a także różne, potencjalnie sprzeczne ze sobą

potrzeby użytkowników spektrum radiowego, tak aby osiągnąć sprawiedliwy, niedyskryminujący i proporcjonalny stan równowagi. Ponadto RSPB powinien przejąć nowe zadania na mocy niniejszego rozporządzenia.

(338) Ponieważ zadania związane z polityką w zakresie spektrum radiowego wymagają wiedzy fachowej od różnych właściwych organów krajowych odpowiedzialnych za kwestie związane ze spektrum, w tym od organów podejmujących decyzje polityczne, zadań RSPB nie można powierzyć BEREC, który składa się z krajowych organów regulacyjnych, które niekoniecznie posiadają kompetencje w kwestiach polityki w zakresie spektrum.

(339) RSPB powinien składać się z Rady RSPB i z grup roboczych. Grupy robocze powinny prowadzić prace przygotowawcze do obrad RSPB w podobny sposób jak robiły to podgrupy w przypadku RSPG.

(340) W skład Rady RSPB powinni wchodzić eksperci wysokiego szczebla z państw członkowskich odpowiedzialni za strategiczną politykę w zakresie spektrum radiowego. Eksperci ci mogą pochodzić z krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów. Na posiedzeniach Rady RSPB delegacje krajowe powinny przedstawiać skonsolidowaną i skoordynowaną opinię krajową, niezależnie od tego, czy odpowiedzialność za spektrum radiowe jest dzielona między różne organy krajowe, nie tylko w odniesieniu do rynku wewnętrznego, ale również do porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, ochrony cywilnej i polityki obronnej, gdyż takie polityki mogą wpływać na organizację spektrum radiowego jako całości.

(341) Obecna struktura RSPG, zgodnie z którą kadencja przewodniczącego trwa dwa lata, a po jej zakończeniu zastępuje go zastępca przewodniczącego, okazała się korzystna dla zapewnienia ciągłości prac RSPG. W związku z tym podobna struktura powinna nadal obowiązywać w odniesieniu do przewodniczącego i wiceprzewodniczącego RSPB.

(342) Należy zaprosić CEPT do udziału w pracach RSPB w charakterze obserwatora, zważywszy że działalność RSPB ma znaczny wpływ na spektrum radiowe na poziomie ogólnoeuropejskim oraz że CEPT i stowarzyszone z nią organizacje dysponują rozbudowaną wiedzą fachową z zakresu zarządzania spektrum radiowym. Korzystanie z wiedzy fachowej CEPT jest również właściwe w związku z udzielanymi tej organizacji – na podstawie decyzji nr 676/2002/WE – upoważnieniami do opracowania technicznych środków wykonawczych w obszarach przeznaczenia spektrum radiowego i dostępności informacji. Biorąc pod uwagę znaczenie normalizacji europejskiej dla rozwoju urządzeń wykorzystujących spektrum radiowe, równie istotne jest nadanie statusu obserwatora Europejskiemu Instytutowi Norm Telekomunikacyjnych („ETSI”).

(343) Ponadto, w razie potrzeby i w indywidualnych przypadkach, Rada Organów Regulacyjnych BEREC, Rada RSPB i Zarząd ODN powinny mieć możliwość zapraszania każdej osoby, której opinia może mieć znaczenie, na przykład w świetle jej roli i wiedzy fachowej, do udziału w ich posiedzeniach w charakterze obserwatora. Taki status obserwatora nie powinien mieć charakteru stałego, w związku z czym zaproszenie do udziału w posiedzeniach Rady Organów Regulacyjnych, Rady RSPB lub Zarządu powinno być wydawane w odniesieniu do konkretnego posiedzenia. Biorąc pod uwagę wrażliwy i poufny charakter niektórych dyskusji, które członkowie BEREC i RSPB mogą być zobowiązani prowadzić w celu wykonania ich zadań, takich jak na przykład zadania związane z odpornością lub mające silny wymiar unijny, konieczne jest upoważnienie Komisji do zwrócenia się o ograniczenie udziału

w posiedzeniu BEREC i RSPB. Taką samą możliwość zwrócenia się o ograniczenie udziału należy zapewnić przewodniczącym BEREC i RSPB, którzy mogą wystąpić z takim wnioskiem w porozumieniu z dyrektorem ODN.

(344) Rada Organów Regulacyjnych BEREC, Rada BEREC i Zarząd ODN powinny zbierać się co najmniej dwa razy w roku na posiedzeniach zwyczajnych. W świetle doświadczeń nabytych w przeszłości i zwiększonej roli BEREC i RSPB konieczne może być zwoływanie dodatkowych posiedzeń Rady Organów Regulacyjnych BEREC, Rady RSPB i Zarządu ODN. Aby jeszcze bardziej zacieśnić współpracę między BEREC a RSPB, można zwoływać wspólne posiedzenia Rady Organów Regulacyjnych i Rady RSPB w celu omówienia kwestii istotnych zarówno dla BEREC, jak i dla RSPB.

(345) Aby jeszcze bardziej zwiększyć wymiar jednolitego rynku w wytycznych, opiniach, sprawozdaniach i innych dokumentach BEREC i RSPB, zasadą głosowania powinna stać się zwykła większość.

(346) Z doświadczenia wynika, że większość zadań BEREC i RSPB realizowana jest lepiej w ramach grup roboczych. Grupy robocze BEREC powinny zawsze zapewniać równe traktowanie wszystkich opinii i uwag krajowych organów regulacyjnych, natomiast grupy robocze RSPB powinny zapewniać równe traktowanie wszystkich opinii i uwag członków RSPB. Krajowe organy regulacyjne i, w stosownych przypadkach, właściwe organy odpowiedzialne za spektrum radiowe powinny niezwłocznie reagować na wnioski w sprawie mianowania, aby zapewnić szybkie utworzenie grup roboczych, w szczególności tych tworzonych w związku z procedurami o wyznaczonych terminach. Grupy robocze powinny być otwarte na udział ekspertów Komisji. Aby jeszcze bardziej zwiększyć wpływ wyników BEREC i RSPB na rynek wewnętrzny, wysoko wykwalifikowani pracownicy ODN powinni również systematycznie wspierać działania grup roboczych i wnosić w nie wkład. Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB powinny zatem utworzyć grupy robocze za pośrednictwem ODN i powołać ich przewodniczących, w miarę możliwości reprezentujących różne krajowe organy regulacyjne oraz, w stosownych przypadkach, właściwe organy odpowiedzialne za spektrum radiowe, a także ODN w świetle wiedzy fachowej i dostępności pracowników ODN.

(347) W procedurze dotyczącej rynku wewnętrznego, w przypadku gdy grupa robocza BEREC ocenia projekt środka krajowego zaproponowany przez krajowy organ regulacyjny i w stosownych przypadkach opracowuje projekt opinii, nie powinny mieć na nią wpływu opinie krajowego organu regulacyjnego, który sam zaproponował dany środek, ani opinie Komisji. Podobnie na grupy robocze RSPB i BEREC zajmujące się zgłoszonymi projektami środków krajowych w ramach procedury jednolitego rynku spektrum nie powinny mieć wpływu ani opinie właściwego organu proponującego dany środek, ani opinie Komisji. W związku z tym w drodze wyjątku eksperci z Komisji i odpowiedniego krajowego organu regulacyjnego lub właściwego organu odpowiedzialnego za spektrum nie powinni uczestniczyć w posiedzeniach odpowiedniej grupy roboczej BEREC lub RSPB.

(348) RSPG odegrał ważną rolę w przygotowaniach Unii do światowych konferencji radiokomunikacyjnych, określając wraz z Komisją punkty porządku obrad światowych konferencji radiokomunikacyjnych, które mogą mieć wpływ na prawo, polityki lub programy Unii, oraz zalecając stanowisko, jakie Unia powinna zająć na światowych konferencjach radiokomunikacyjnych. Ponieważ na zalecenia te nie powinna mieć wpływu żadna administracja spoza UE, członkami odpowiedniej

podgrupy RSPG są wyłącznie eksperci z państw członkowskich i Komisji. Uzgodnienia takie powinny być kontynuowane po przejęciu przez RSPB zadań RSPG.

(349) W stosownych przypadkach i w zależności od podziału zadań pomiędzy organami w każdym państwie członkowskim należy zaprosić do udziału inne właściwe organy, a ich opinii nie należy uwzględniać w ramach odpowiednich grup roboczych BEREC, w przypadku gdy potrzebna jest ich wiedza fachowa. Jeżeli eksperci z innych właściwych organów nie mogą uczestniczyć w takich posiedzeniach, krajowe organy regulacyjne powinny wykazać, że ich opinie zostały uwzględnione. W każdym przypadku należy zachować niezależność BEREC. Co do zasady grupy robocze BEREC i RSPB powinny mieć określone mandaty i powinny zostać rozwiązane niezwłocznie po zakończeniu sprawowania swojego mandatu. W ten sposób prace BEREC i RSPB byłyby bardziej elastyczne, a eksperci byliby angażowani w razie potrzeby i na potrzebny czas. Z drugiej strony powinna istnieć możliwość tworzenia stałych grup roboczych BEREC lub RSPB, w przypadku gdy ich działania mają charakter powtarzalny.

(350) Obecna praktyka RSPG polegająca na pracy w oparciu o dwuletni program prac okazała się pozytywna, ponieważ przewidywała dwuletnią ciągłość działań bez tworzenia zbędnych obciążeń administracyjnych. Umożliwiło to bardziej racjonalne zaangażowanie ekspertów krajowych poprzez zorganizowanie działalności RSPG w zależności od pilności i wrażliwości konkretnego działania, co tym samym pozwoliło zrealizować wszystkie działania co najmniej w ciągu dwóch lat. Ta dobra praktyka powinna być kontynuowana w ramach RSPB i powinna zostać przyjęta również przez BEREC. Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się do BEREC lub RSPB o opinię w dowolnym momencie w cyklu dwuletnim, nawet jeżeli działanie oparte na wniosku byłoby kontynuowane w następnym cyklu dwuletnim.

(351) Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne, BEREC i RSPB powinny co dwa lata przyjmować sprawozdania ze swojej działalności, zgodnie ze swoimi odpowiednimi programami prac.

(352) Aby zapewnić spójne i konsekwentne stosowanie unijnych ram regulacyjnych dotyczących łączności elektronicznej i polityki w zakresie spektrum radiowego, konieczne jest zacieśnienie współpracy między BEREC a RSPB. Biorąc pod uwagę rosnącą współzależność między regulacją łączności elektronicznej a zarządzaniem spektrum radiowym, ustrukturyzowana, regularna i systematyczna współpraca, w tym poprzez wspólne posiedzenia i wspólne grupy robocze, ma zasadnicze znaczenie dla uniknięcia fragmentacji regulacyjnej, zwiększenia spójności polityki i wspierania skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

(353) Aby zacieśnić współpracę między BEREC a RSPB, przewodniczący Rady Organów Regulacyjnych BEREC i przewodniczący Rady RSPB powinni spotykać się co najmniej dwa razy w roku. Aby zająć się kwestiami wskazanymi jako wymagające ścisłej współpracy między BEREC a RSPB, przewodniczący powinni przedstawiać swoim radom propozycje wspólnych działań, w tym propozycje powołania wspólnych grup zadaniowych. Kwestie wskazane jako wymagające ścisłej współpracy należy również opisać w programach prac BEREC i RSPB. Obszary, w których zalecana jest ściślejsza współpraca, mogłyby obejmować kwestie regulacyjne będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, w szczególności regulację rynku i konkurencję związaną ze spektrum radiowym, a także łączność satelitarną, sektory wertykalne, sieci 5G i 6G oraz przyszłą łącznością ruchomą.

(354) Należy wzmocnić rolę Urzędu BEREC, który obecnie zapewnia BEREC głównie wsparcie administracyjne, aby zapewnić BEREC i RSPB wsparcie w kwestiach administracyjnych oraz wiedzę fachową na temat zasadności powierzonych im zadań. W tym celu należy dostosować strukturę Urzędu BEREC i zwiększyć jego zasoby budżetowe. Nowa oficjalna nazwa Urzędu BEREC powinna brzmieć „Urząd ds. Sieci Cyfrowych". Nazwa „ODN" powinna być używana jako skrócona nazwa Agencji.

(355) W świetle rosnącej złożoności i strategicznego znaczenia sieci łączności elektronicznej i infrastruktury sieci cyfrowych oraz ich rosnącej współzależności z polityką w zakresie spektrum radiowego konieczne jest ustanowienie wzmocnionej struktury wsparcia na szczeblu Unii. ODN powinien odgrywać centralną rolę w zapewnianiu wiedzy fachowej, zdolności analitycznych i koordynacji wspierających BEREC i RSPB, przy pełnym poszanowaniu ich odpowiednich mandatów i niezależności. Wzmocnione i ustrukturyzowane wsparcie na szczeblu Unii ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia spójnego stosowania prawa Unii, zwiększenia spójności regulacyjnej i politycznej, uniknięcia fragmentacji rynku wewnętrznego oraz wspierania skutecznej realizacji unijnych celów cyfrowych.

(356) ODN powinien udzielać wszelkiego niezbędnego wsparcia profesjonalnego i administracyjnego dla prac BEREC i RSPB, w tym wsparcia finansowego, organizacyjnego i logistycznego, oraz powinien brać udział w pracach BEREC i RSPB.

(357) Aby zapewnić BEREC wystarczające wsparcie w wykonywaniu jego zadań oraz wzmocnić wpływ jego działalności na rynek wewnętrzny, w niniejszym rozporządzeniu należy przyznać ODN jasną i określoną rolę oraz zadania, takie jak aktywne uczestnictwo we wszystkich działaniach grup roboczych BEREC i wnoszenie w te działania wkładu, przygotowanie planu na rzecz wzmocnienia odporności i gotowości sieci i usług łączności elektronicznej oraz innej infrastruktury cyfrowej na poziomie Unii w przypadku wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej, które mogą mieć znaczący niekorzystny wpływ na ludność lub funkcjonowanie rynku wewnętrznego, a także wspieranie koordynacji między krajowymi organami regulacyjnymi i innymi właściwymi organami w celu ułatwienia wydawania pojedynczych zezwoleń na prowadzenie działalności w Unii. Biorąc pod uwagę, że w celu wykonywania zadań powierzonych mu w ramach wsparcia BEREC, RSPB lub Komisji ODN musi gromadzić dane i je analizować, należy powierzyć ODN zadanie sporządzania informacyjnych sprawozdań rocznych z postępów w tworzeniu jednolitego rynku łączności elektronicznej. Sprawozdania takie powinny opisywać stan rynku, strukturę rynku oraz wpływ środków wdrożonych na mocy niniejszego rozporządzenia na rynek wewnętrzny, w tym wpływ *ex post* połączeń przedsiębiorstw na rynek. Komisja może je uwzględnić przy sporządzaniu sprawozdań dotyczących stanu cyfrowej dekady.

(358) ODN należy również powierzyć zadania wspierające RSPB, na przykład zapewnianie Radzie RSPB i jej grupom roboczym wsparcia analitycznego, administracyjnego i logistycznego w wykonywaniu zadań powierzonych im na mocy niniejszego rozporządzenia. ODN powinien również wspierać Komisję i RSPB w procesie udzielania unijnego zezwolenia na dostarczanie sieci i usług satelitarnych oraz na wykorzystywanie spektrum radiowego do celów satelitarnych, a na wniosek Komisji powinien wspierać ją w przeprowadzaniu procedury selekcji na szczeblu Unii. ODN powinien również działać jako punkt kompleksowej obsługi utworzony przez Komisję

w celu ułatwienia przyznawania praw do użytkowania spektrum radiowego na wspólnych warunkach udzielania zezwoleń.

(359) Biorąc pod uwagę, że ODN zastępuje BEREC, ODN powinien być organem Unii posiadającym osobowość prawną oraz autonomię prawną, administracyjną i finansową. Jako zdecentralizowana agencja Unii ODN powinien działać w granicach swojego mandatu i istniejących ram instytucjonalnych. Nie powinien być on postrzegany przez zewnętrznych odbiorców jako wyraziciel stanowiska Unii ani jako podmiot zaciągający w imieniu Unii zobowiązania prawne. Jej siedziba powinna pozostać w Rydze, zgodnie z decyzją przedstawicieli rządów państw członkowskich[65]. Pierwsza umowa między rządem Republiki Łotewskiej a Urzędem w sprawie siedziby weszła w życie w dniu 5 sierpnia 2011 r. Została ona następnie zastąpiona nową umową w sprawie siedziby podpisaną w dniu 21 grudnia 2020 r. zgodnie z przepisami art. 47 rozporządzenia (UE) 2018/1971.

(360) W skład ODN powinien wchodzić Zarząd i dyrektor.

(361) Zarząd ODN powinien podejmować decyzje w sprawach administracyjnych, takich jak budżet, personel i audyty, a Rada Organów Regulacyjnych BEREC powinna koncentrować się na kwestiach regulacyjnych związanych z zadaniami BEREC. W skład Zarządu powinni wchodzić przedstawiciele krajowych organów regulacyjnych, Komisji i RSPB. Co do zasady przedstawicielami krajowych organów regulacyjnych w Zarządzie powinny być te same osoby co powołane do Rady Organów Regulacyjnych BEREC, ale krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość powołania innych przedstawicieli spełniających te same wymogi. Biorąc pod uwagę, że zadaniem ODN jest wspieranie również RSPB, przewodniczący RSPB powinien być członkiem Zarządu, aby zapewnić odpowiednie uwzględnienie potrzeb RSPB.

(362) Niniejsze rozporządzenie stanowi że Zarząd przekazuje stosowne uprawnienia organu powołującego dyrektorowi, który jest uprawniony do dalszego przekazania tych uprawnień. Ma się to przyczyniać do skutecznego zarządzania personelem pojedynczego punktu kontaktowego w zakresie składania wniosków i zgłoszeń ODN.

(363) Dyrektor powinien pozostać przedstawicielem ODN w zakresie kwestii prawnych i administracyjnych. Zarząd powinien powołać dyrektora pod warunkiem wydania przez przedstawiciela RSPB pozytywnej opinii oraz po przeprowadzeniu otwartej i przejrzystej procedury selekcji w celu zagwarantowania wnikliwej oceny kandydatów i wysokiego poziomu niezależności.

(364) ODN powinien dysponować odpowiednim personelem, aby mógł wykonywać swoje obowiązki. W planowaniu zasobów należy właściwie ocenić i uwzględnić wszystkie zadania przydzielone ODN, w tym wsparcie profesjonalne i administracyjne wspomagające BEREC i RSPB w wykonywaniu jego zadań, wraz ze zgodnością z finansowymi, pracowniczymi i innymi obowiązującymi przepisami, oraz zwiększoną wagę powierzonych ODN zadań operacyjnych względem zadań administracyjnych.

---

[65] Decyzja podjęta za wspólnym porozumieniem przedstawicieli rządów państw członkowskich z dnia 31 maja 2010 r. w sprawie lokalizacji siedziby Urzędu Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) (2010/349/UE), Dz.U. L 156 z 23.6.2010, s. 12.

(365) Ze względu na charakter prawny ODN jako organu Unii rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/715[66] powinno mieć zastosowanie do ODN.

(366) Aby zagwarantować ODN autonomię i niezależność oraz zapewnić wsparcie dla prac BEREC i RSPB, ODN powinien posiadać swój własny budżet. Budżet powinien być adekwatny i powinien uwzględniać dodatkowe zadania przydzielone BEREC, RSPB i ODN oraz ich większą rolę. ODN powinien być finansowany głównie z budżetu ogólnego Unii. Aby jednak zapewnić odpowiedni budżet na wykonywanie swoich zadań, ODN powinien mieć możliwość pobierania od przedsiębiorstw opłat za uzyskanie i utrzymanie unijnych zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych i ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych. Komisja powinna określić poziom tych opłat i warunki płatności w aktach wykonawczych. Finansowanie ODN powinno podlegać porozumieniu osiągniętemu przez władzę budżetową, zgodnie z pkt 27 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską[67]. W celu dalszego rozszerzenia spójnego wdrażania ram regulacyjnych łączności elektronicznej Rada Organów Regulacyjnych BEREC, Rada RSPB, grupy robocze i, w stosownych przypadkach, Zarząd powinny być otwarte na udział organów właściwych w dziedzinie łączności elektronicznej lub polityki w zakresie spektrum z państw trzecich, jeżeli te państwa trzecie zawarły umowy z Unią w tym przedmiocie, takich jak państw EOG i EFTA oraz krajów kandydujących.

(367) BEREC i RSPB powinny być uprawnione do zawierania z właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, z unijnymi grupami doradczymi, z właściwymi organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi porozumień roboczych, które nie powinny tworzyć zobowiązań prawnych. Celem takich porozumień roboczych mogłoby być na przykład rozwijanie współpracy i wymiana poglądów w kwestiach regulacyjnych. Komisja powinna zapewnić, aby niezbędne porozumienia robocze były spójne z politykami i priorytetami unijnymi oraz aby BEREC i RSPB działały w granicach swojego mandatu i istniejących ram instytucjonalnych oraz nie były postrzegane przez zewnętrznych odbiorców jako wyraziciele stanowiska Unii ani jako podmioty zaciągające w imieniu Unii zobowiązania międzynarodowe. Udział w pracach BEREC, RSPB i ODN bez prawa głosu organów państw trzecich, które ponoszą główną odpowiedzialność w dziedzinie łączności elektronicznej lub spektrum, powinien być możliwy tylko wtedy, gdy istnieją odpowiednie porozumienia robocze.

(368) W celu dalszego rozszerzenia spójnego wdrażania ram regulacyjnych łączności elektronicznej Rada Organów Regulacyjnych BEREC, Rada RSPB, grupy robocze i Zarząd powinny być otwarte na udział organów właściwych w dziedzinie łączności

---

66 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/715 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów utworzonych na podstawie TFUE oraz Traktatu Euratom, o których mowa w art. 70 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 (Dz.U. L 122 z 10.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

67 Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj)

elektronicznej lub polityki w zakresie spektrum z państw trzecich, jeżeli te państwa trzecie zawarły umowy z Unią w tym przedmiocie, takich jak państw EOG i EFTA oraz krajów kandydujących.

(369) Aby zapewnić wysoki poziom poufności i uniknąć konfliktów interesów, przepisy dotyczące tych kwestii mające zastosowanie do członków jednostek organizacyjnych BEREC, RSPB i ODN powinny mieć zastosowanie do ich zastępców.

(370) Krajowe organy regulacyjne powinny współpracować z BEREC i ODN oraz powinny terminowo i rzetelnie udzielać im informacji w celu zapewnienia, aby BEREC i ODN mogły wypełniać swoje zadania. BEREC i ODN powinny również, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy, dzielić się wszelkimi niezbędnymi informacjami z Komisją, krajowymi organami regulacyjnymi i innymi właściwymi organami. W stosownych przypadkach należy zapewnić poufność informacji. Oceniając, czy wniosek jest należycie uzasadniony, BEREC powinien rozważyć, czy informacje, których dotyczy wniosek, są związane z wykonywaniem zadań przydzielonych wyłącznie odpowiednim organom. To samo dotyczyłoby odpowiednio RSPB i właściwych organów odpowiedzialnych za spektrum radiowe.

(371) ODN powinien stworzyć wspólny system informacyjno-komunikacyjny, aby uniknąć dublowania wniosków o udzielenie informacji oraz ułatwić komunikację między wszystkimi zaangażowanymi organami.

(372) Komisja powinna przeprowadzać regularną ocenę funkcjonowania BEREC, RSPB i ODN oraz skuteczności ich struktury instytucjonalnej w zmieniającym się środowisku cyfrowym. Jeżeli w wyniku tej oceny Komisja stwierdzi, że struktura instytucjonalna ustanowiona niniejszym rozporządzeniem jest nieskuteczna w osiąganiu jego celów, w szczególności w zakresie zapewnienia spójnego wdrażania ram regulacyjnych łączności elektronicznej, powinna zaproponować niezbędne zmiany.

(373) W odniesieniu do wszystkich praw własności, umów, w tym umów w sprawie ustalenia siedziby, obowiązków prawnych, umów o pracę, zobowiązań finansowych i odpowiedzialności, następcą prawnym Urzędu BEREC, ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2018/1971 jako agencja zdecentralizowana posiadająca osobowość prawną, jest ODN ustanowiony niniejszym rozporządzeniem. W celu zapewnienia ciągłości prac BEREC, RSPG i ODN obecni członkowie Rady Organów Regulacyjnych BEREC, RSPG oraz dyrektor i członkowie Zarządu Urzędu BEREC powinni pełnić funkcje do końca swojej kadencji.

(374) Krajowe organy regulacyjne, inne właściwe organy i BEREC powinny gromadzić informacje od uczestników rynku, ażeby skutecznie realizować swoje zadania, co obejmuje ocenę zgodności warunków ogólnych z niniejszym rozporządzeniem bez zawieszenia stosowania tych warunków w trakcie oceny. W drodze wyjątku może być również konieczne zebranie informacji od innych przedsiębiorstw działających w sektorach ściśle powiązanych z sektorem usług łączności elektronicznej, takich jak dostawcy treści dysponujący informacjami, które mogą być im potrzebne przy wykonywaniu ich zadań na podstawie prawa Unii. Konieczne może być również gromadzenie takich informacji w imieniu Komisji dla umożliwienia im realizacji zadań wynikających z przepisów prawa Unii. Wnioski o udzielenie informacji winny być proporcjonalne i nie powinny pociągać za sobą niepotrzebnych uciążliwości dla przedsiębiorstw. Informacje zgromadzone przez krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy powinny być publicznie dostępne, chyba że są one poufne na mocy przepisów prawa krajowego o publicznym dostępie do informacji lub są objęte tajemnicą handlową zgodnie z zasadami prawa Unii i krajowego.

(375) W celu zapewnienia, aby krajowe organy regulacyjne skutecznie wykonywały swoje zadania regulacyjne, zbierane przez nie dane powinny obejmować dane księgowe o rynkach detalicznych związanych z rynkami hurtowymi, na których przedsiębiorstwo, wyznaczone jest jako posiadające znaczącą pozycję rynkową i które w związku z tym są regulowane przez krajowy organ regulacyjny. Dane powinny również obejmować dane umożliwiające krajowemu organowi regulacyjnemu ocenę zgodności z warunkami związanymi z prawem użytkowania, potencjalnego wpływu planowanych aktualizacji lub zmian topologii sieci na rozwój konkurencji lub na produkty hurtowe udostępniane innym stronom. Informacje dotyczące zgodności z obowiązkami w zakresie zasięgu związanymi z prawem użytkowania spektrum radiowego są niezbędne do zapewnienia kompletności geograficznych analiz realizacji sieci. W związku z tym właściwy organ powinien mieć możliwość stosowania wymogu, aby informacje te były posegregowane na poziomie lokalnym i na tyle szczegółowe, aby możliwe było przeprowadzenie geograficznej analizy sieci. Należy opracować wspólne wzory i podejścia do przekazywania przez dostawców usług danych finansowych i statystycznych, informacji dotyczących sieci i kategorii usług oraz innych informacji rynkowych. Zmiany już ustanowionych wymogów w zakresie sprawozdawczości należy w miarę możliwości ograniczać.

(376) Aby wspierać cele Unii w zakresie zrównoważonego rozwoju, Unia musi przyciągać inwestycje w zrównoważoną działalność w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej. Takie rozporządzenia, jak m.in. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852[68] oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464[69], umożliwiają przedsiębiorstwom finansowym i niefinansowym stosowanie wspólnej definicji działalności gospodarczej, którą można uznać za zrównoważoną. Sieci łączności elektronicznej są objęte w szczególności unijnym kodeksem postępowania na rzecz zrównoważonego rozwoju sieci telekomunikacyjnych, jak zaplanowano w komunikacie Komisji z dnia 18 października 2022 r. zatytułowanym „Transformacja cyfrowa systemu energetycznego – plan działania UE". Zgodnie z zasadą jednorazowości konieczne jest, aby krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy oceniły, czy informacje na temat zrównoważonego rozwoju już przekazane przez przedsiębiorstwa na podstawie prawa Unii są wystarczające do wykonywania przez nie i BEREC ich zadań regulacyjnych wynikających z prawa Unii. W związku z tym BEREC powinien, w ramach swoich wytycznych horyzontalnych dotyczących informacji i sprawozdawczości, określić obowiązki sprawozdawcze związane ze zrównoważonym rozwojem. BEREC powinien współpracować z innymi właściwymi organami w celu zapewnienia skutecznego gromadzenia i przetwarzania danych pochodzących z innych sprawozdań dotyczących zrównoważonego rozwoju wymaganych na mocy prawa Unii lub prawa krajowego w ramach stosowania prawa Unii, z myślą o zminimalizowaniu obciążenia administracyjnego i ponownym wykorzystaniu istniejących odpowiednich danych.

---

[68] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

[69] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj).

(377) Powinna być możliwa wymiana informacji uznanej za poufną przez właściwy organ, zgodnie z przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi poufności i tajemnicy handlowej oraz ochrony danych osobowych, z Komisją, BEREC i wszelkimi innymi organami, jeżeli takie ujawnienie jest niezbędne. Ujawniona informacja powinna ograniczać się do tego, co jest właściwe i proporcjonalne do celów takiego ujawnienia.

(378) Obowiązki państw członkowskich w zakresie dostarczania informacji do celów obrony interesów Unii w dziedzinie obronności na podstawie umów międzynarodowych, jak również obowiązki sprawozdawcze, wynikające z przepisów prawnych niebędących przepisami szczególnymi dla sektora łączności elektronicznej, takimi jak prawo konkurencji, nie powinny ulec zmianom.

(379) Aby zmniejszyć obciążenia związane ze składaniem wniosków o udzielenie informacji przez dostawców sieci i usług oraz przez zainteresowany właściwy organ, BEREC powinien przyjąć wytyczne dotyczące zakresu wniosków o udzielenie informacji i wniosków sprawozdawczych, wzorów, formatów, terminów i częstotliwości. Wytyczne BEREC powinny harmonizować regularną i systematyczną sprawozdawczość związaną z ogólnym zezwoleniem, indywidualnymi prawami użytkowania ograniczonych zasobów oraz szczegółowymi obowiązkami i nie powinny być wymagane częściej niż raz w roku oraz powinny również podlegać wzorom BEREC. Wszelkie wnioski o udzielenie informacji i obowiązki sprawozdawcze powinny być proporcjonalne, obiektywnie uzasadnione i ograniczone do tego, co jest absolutnie niezbędne. Należy unikać w szczególności powielania wniosków o informacje ze strony właściwego organu i BEREC oraz wymogu systematycznego i regularnego dostarczania dowodu zgodności ze wszystkimi wymogami określonymi na podstawie ogólnego zezwolenia lub praw do użytkowania. Przedsiębiorstwa powinny wiedzieć, jakie jest planowane wykorzystanie żądanych informacji. Dostarczenie informacji nie powinno stanowić warunku dostępu do rynku. Dla celów statystyki oraz w celu zachowania dokładnych informacji w bazie danych dotyczących zgłoszeń można żądać zgłoszenia od dostawców sieci lub usług łączności elektronicznej z chwilą zaprzestania przez nich działalności.

(380) Interwencja regulacyjna – aby była skuteczna i ukierunkowana na obszary, gdzie jest potrzebna – musi opierać się na szczegółowych informacjach dotyczących rozwoju sieci. Informacje te są niezbędne do wspierania inwestycji, zapewniania lepszej łączności w całej Unii oraz przekazywania informacji wszystkim właściwym organom i obywatelom. Informacje te powinny obejmować analizy dotyczące zarówno realizacji sieci gigabitowych, jak i przeprowadzania znaczących modernizacji i rozbudowy sieci, których parametry wydajności nie dorównują sieciom gigabitowym pod wszystkimi względami, np. rozwoju sieci „światłowód do szafy” (FTTC) w połączeniu z aktywnymi technologiami, takimi jak wektorowanie. Gromadzenie informacji powinno również wspierać proces wyłączania sieci miedzianej za pomocą wszystkich istotnych informacji. Stosowne prognozy powinny dotyczyć okresów nieprzekraczających trzech lat. Szczegółowość i poziom szczegółowości terytorialnej informacji, które mają gromadzić właściwe organy, powinien zależeć od danego celu regulacyjnego i powinien być adekwatny do celów regulacyjnych, którym informacje służą. Wielkość jednostki terytorialnej będzie zatem różna w poszczególnych państwach członkowskich, w zależności od potrzeb regulacyjnych w konkretnych warunkach krajowych, oraz od dostępności lokalnych danych. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy powinny kierować się wytycznymi BEREC dotyczącymi najlepszych praktyk w tym przypadku, a wytyczne takie będą mogły opierać się na dotychczasowym doświadczeniu krajowych organów regulacyjnych

oraz innych właściwych organów w prowadzeniu analiz rozwoju sieci. Bez uszczerbku dla poszanowania informacji poufnych i tajemnic handlowych, właściwe organy powinny udostępniać dane, o ile informacje te nie są już dostępne na rynku, bezpośrednio w otwartym formacie zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024[70] oraz bez ograniczeń w zakresie ich ponownego wykorzystania, a także udostępnić użytkownikom końcowym narzędzia w odniesieniu do jakości usług w celu zwiększenia ich wiedzy na temat dostępnych usług łączności. Przy gromadzeniu tych informacji wszystkie zainteresowane organy powinny przestrzegać zasady poufności i unikać tworzenia niekorzystnych warunków konkurencji dla jakiegokolwiek przedsiębiorstwa.

(381) W przypadku gdy analizy geograficzne, ewentualnie w połączeniu z innymi istotnymi danymi, wykazują problemy w zakresie konkurencji, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość przeprowadzenia przeglądu rynku w uzasadnionych przypadkach.

(382) Wiarygodne informacje na temat wdrażania sieci szerokopasmowych mają zasadnicze znaczenie dla precyzyjnego ukierunkowania pomocy państwa, weryfikacji obowiązków świadczenia usługi powszechnej oraz skutecznego promowania konkurencji. Analizy okresowe mogą nie uwzględniać dynamicznego charakteru rozwoju sieci światłowodowych. W związku z tym najlepsze praktyki sugerują zmianę mapowania realizacji sieci z analizy statycznej na badanie ciągłe, najlepiej oparte na modelu przyswajania danych opartym na API, tworząc „cyfrowy bliźniak" łączności unijnej w czasie rzeczywistym, który obejmuje zarówno łączność naziemną, jak i nienaziemną (satelitarną).

(383) Aby zapewnić zgodność z zasadami pomocy państwa, dotowana sieć musi zapewniać m.in. odpowiednią skokową zmianę w porównaniu z istniejącymi i planowanymi sieciami, które już istnieją lub mają zostać wdrożone. Może to wymagać określenia konkretnych progów prędkości.

(384) Dokładne obliczanie dostępności (lokale, przez które przechodzi infrastruktura), gotowości (lokale podłączone do infrastruktury) i wykorzystania (lokale z uruchomioną infrastrukturą) zasięgu geograficznego sieci gigabitowych, wskaźników wykorzystania, a także udziałów w rynku wymaga precyzyjnego mianownika. Aby zapewnić rzetelność tych obliczeń, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy powinny mieć dostęp do miarodajnej liczby gospodarstw domowych i obiektów fizycznych w podziale na punkty adresowe, zgodnie z informacjami posiadanymi przez krajowe urzędy statystyczne lub urzędy katastralne. Dostęp do tych wiarygodnych danych ma zasadnicze znaczenie dla obliczania dokładnego zasięgu łączności i wskaźników penetracji na potrzeby monitorowania celów cyfrowej dekady oraz dla zapewnienia solidnej i spójnej analizy rynku w całej Unii.

(385) Dostęp do sieci gigabitowych jest warunkiem wstępnym włączenia społecznego i rozwoju gospodarczego, ale czynniki po stronie popytu w znacznym stopniu wpływają na kontestowalność rynku i rentowność inwestycji. Aby skutecznie przeprowadzać analizy rynku, definiować rynki właściwe i ukierunkowywać interwencje publiczne, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość

[70] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj).

rozróżnienia między „lukami w infrastrukturze” (w przypadku braku sieci) a „lukami w przyjmowaniu” (w przypadku gdy sieci istnieją, ale pozostają niewykorzystane). W związku z tym przydatne może być porównanie geoprzestrzennych danych dotyczących sieci i mikrodanych społeczno-ekonomicznych w celu oceny ewentualnych ograniczeń wpływających na zasięg, popyt i włączenie cyfrowe.

(386) Dane dotyczące składu gospodarstw domowych, struktury wiekowej i dochodu do dyspozycji mogą być istotne dla oceny elastyczności popytu i potencjalnych barier w korzystaniu z usług szerokopasmowych. Ponadto, w przypadku gdy dostępne są wskaźniki dochodu i ubóstwa, można je wykorzystać do automatycznej weryfikacji kwalifikowalności do otrzymania bonów socjalnych. Przetwarzanie tych wskaźników umożliwiłoby państwom członkowskim ukierunkowanie dotacji publicznych na wsparcie obywateli znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, przy jednoczesnym ograniczeniu wszelkich ewentualnych zakłóceń konkurencji.

(387) Doświadczenie pokazuje, że bariery techniczne często utrzymują się w ostatecznym połączeniu z użytkownikiem, w odróżnieniu od bliskiego wdrożenia sieci. W związku z tym istotne są dane statystyczne dotyczące fizycznych cech budynku, w tym roku budowy, rodzaju mieszkania (budynki wielorodzinne w porównaniu z budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi) oraz tytułu prawnego do mieszkania. Dostęp do tych danych mógłby umożliwić organom regulacyjnym zidentyfikowanie „wąskich gardeł wertykalnych”, takich jak koszty okablowania wewnętrznego, które mogą stanowić bariery dla inwestycji, oraz odpowiednie dostosowanie modeli kosztów w odniesieniu do cen za hurtowy dostęp.

(388) Aby skutecznie wykonywać zadania regulacyjne, w tym definiować rynki geograficzne na szczeblu niższym niż krajowy i ukierunkowywać pomoc państwa, krajowe organy regulacyjne mogą wymagać przetwarzania danych geoprzestrzennych dotyczących sieci w połączeniu ze szczegółowymi mikrodanymi społeczno-ekonomicznymi i fizycznymi na poziomie poszczególnych punktów adresowych. W przypadku gdy przetwarzanie danych osobowych jest niezbędne do wykonywania tych zadań, takie przetwarzanie odbywa się zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. e) i art. 6 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/679. Aby zapewnić pełną zgodność z zasadami poufności informacji statystycznych określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 223/2009[71], w niniejszym rozporządzeniu należy promować stosowanie bezpiecznego środowiska przetwarzania (SPE) lub równoważnych bezpiecznych interfejsów technicznych. Środowisko to zapewnia, aby podczas przeprowadzania analizy mikrodanych pod kątem dokładności żadne dane poufne nie były ujawniane organowi regulacyjnemu, a wszelkie publiczne sprawozdania wynikające z tej analizy muszą być agregowane do poziomu, który zapobiega deanonimizacji określonych jednostek statystycznych, zazwyczaj zapewniając minimalny próg wynoszący co najmniej trzy jednostki.

(389) Aby zapewnić spójność na całym rynku wewnętrznym, BEREC powinien mieć możliwość aktualizacji swoich wytycznych w celu określenia standardów technicznych bezpiecznego środowiska przetwarzania oraz definicji danych na

[71] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj).

potrzeby wskaźników społeczno-gospodarczych, zapewniając minimalizację obciążenia krajowych urzędów statystycznych za pomocą standardowych API.

(390) O ile uczestnicy rynku mogą zmienić swoje plany realizacji z nieprzewidywalnych, obiektywnych i uzasadnionych powodów, o tyle właściwe organy powinny interweniować, w tym jeśli w grę wchodzi finansowanie publiczne, oraz w stosownych przypadkach wprowadzać sankcje, jeśli świadomie lub w wyniku rażącego niedbalstwa przedsiębiorstwo lub organ publiczny dostarczyły mylące, błędne lub niepełne informacje. Jeżeli chodzi o sankcje, za rażące niedbalstwo należy uznać sytuację, w której przedsiębiorstwo lub organ publiczny dostarczają mylące, błędne lub niepełne informacje z uwagi na zachowanie lub wewnętrzną organizację, które są w sposób znaczący niezachowaniem należytej staranności w odniesieniu do przekazanych informacji. Rażące niedbalstwo nie oznacza, że przedsiębiorstwo lub organ publiczny wiedzą, że dostarczone informacje są mylące, błędne lub niepełne, ale że powinny były to wiedzieć, gdyby działały lub były zorganizowane z zachowaniem należytej staranności. Ważne jest, by sankcje były wystarczająco odstraszające z uwagi na negatywny wpływ na konkurencję i na projekty finansowane ze środków publicznych. Przepisy dotyczące sankcji powinny pozostawać bez uszczerbku dla wszelkich praw do dochodzenia odszkodowania zgodnie z prawem krajowym.

(391) Wyeliminowanie przepaści cyfrowej w Unii jest niezbędne, aby umożliwić wszystkim obywatelom Unii uzyskanie dostępu do internetu i usług cyfrowych. W tym celu, w przypadku konkretnych i dobrze zdefiniowanych obszarów, odpowiednie organy powinny mieć możliwość zwrócenia się do przedsiębiorstw i organów publicznych, by zadeklarowały swój zamiar rozmieszczenia w tych obszarach sieci gigabitowych, dając im wystarczająco dużo czasu na przedstawienie gruntownie przeanalizowanej odpowiedzi. Informacje zawarte w tych prognozach powinny odzwierciedlać perspektywy gospodarcze sektora sieci łączności elektronicznej oraz zamierzenia inwestycyjne przedsiębiorstw w czasie, gdy gromadzono dane, aby umożliwić ustalenie potencjalnych możliwości dostępu do sieci na różnych obszarach. W przypadku gdy przedsiębiorstwo lub organ publiczny zadeklarują zamiar rozmieszczenia sieci gigabitowych w danym obszarze, krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ powinien mieć możliwość zwrócenia się do innych przedsiębiorstw i organów publicznych, by zadeklarowały zamiar wdrożenia sieci gigabitowych. Procedura ta, która zależy od odpowiedzi uczestników rynku udzielanych szczerze i w dobrej wierze, powinna zapewnić przejrzystość dla przedsiębiorstw i organów publicznych, które wyraziły zainteresowanie rozmieszczeniem w tym obszarze, tak by przygotowując swoje biznesplany, mogły ocenić prawdopodobną konkurencję ze strony innych sieci, z którą będą musiały się zmierzyć. Aby zapewnić przewidywalne warunki inwestycyjne, właściwe organy powinny mieć możliwość wymiany informacji z przedsiębiorstwami i organami publicznymi wyrażającymi zainteresowanie realizacją sieci gigabitowych na temat tego, czy na danym obszarze istnieją lub są planowane inne rodzaje modernizacji sieci.

(392) Ważne jest, by krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy konsultowały się z zainteresowanymi stronami w przedmiocie proponowanych decyzji, dawały im wystarczający czas na przygotowanie uwag ze względu na złożoność kwestii oraz uwzględniały uwagi zgłoszone przez te strony przy podejmowaniu ostatecznych decyzji. Aby zagwarantować, że decyzje podejmowane na szczeblu krajowym nie będą oddziaływały negatywnie na funkcjonowanie rynku wewnętrznego ani na realizację innych celów określonych w TFUE, krajowe organy regulacyjne powinny powiadamiać Komisję oraz inne krajowe organy regulacyjne o treści niektórych

konkretnych projektowanych decyzji dotyczących w szczególności funkcjonowania rynku i konkurencji, umożliwiając im zajęcie stanowiska w tym przedmiocie. Wskazane jest, by właściwe organy konsultowały się z zainteresowanymi stronami w kwestiach zdefiniowanych w niniejszym rozporządzeniu co do wszystkich proponowanych środków, które mają wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

(393) W kontekście konkurencyjnego otoczenia należy brać pod uwagę poglądy zainteresowanych stron, w tym użytkowników i konsumentów. Aby odpowiednio uwzględnić interesy obywateli, państwa członkowskie powinny wprowadzić odpowiedni mechanizm konsultacji. Taki mechanizm mógłby polegać na powołaniu podmiotu, który – niezależnie od krajowych organów regulacyjnych i dostawców usług – przeprowadzałby badania w zakresie kwestii dotyczących konsumentów, takich jak zachowania konsumentów i mechanizmy zmiany dostawców, i który działałby w sposób przejrzysty oraz wniósłby swój wkład do istniejących mechanizmów przeprowadzania konsultacji z zainteresowanymi stronami. Ponadto można byłoby ustanowić mechanizm służący właściwej współpracy w sprawach związanych z propagowaniem treści zgodnych z prawem. Żadne procedury współpracy uzgodnione w ramach takiego mechanizmu nie powinny jednak umożliwiać systematycznego nadzoru nad korzystaniem z internetu.

(394) Proces standaryzacji winien pozostać procesem uzależnionym od sytuacji na rynku. Jednakże mogą wystąpić sytuacje, w których wymagać się będzie zgodności z określonymi standardami na poziomie unijnym, aby poprawić interoperacyjność, zapewnić użytkownikom większą swobodę wyboru oraz wspierać wzajemną łączność wewnątrz rynku wewnętrznego. Na szczeblu krajowym państwa członkowskie poddane są dyrektywie 2015/1535/UE. Procedury standaryzacyjne objęte zakresem niniejszego rozporządzenia nie naruszają dyrektyw 2014/30/UE[72] i 2014/35/UE[73] Parlamentu Europejskiego i Rady oraz dyrektywy 2014/53/UE.

(395) Harmonizacja i koordynacja wykorzystania spektrum radiowego oraz regulacje dotyczące urządzeń oparte na normalizacji na podstawie dyrektywy 2014/53/UE[74] uzupełniają się wzajemnie i muszą być ściśle skoordynowane, aby skutecznie spełniały swoje wspólne cele ze wsparciem ze strony Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego. Koordynacja między zakresem i harmonogramem udzielania mandatów Europejskiej Konferencji Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych (CEPT) na podstawie decyzji nr 676/2002/WE a wnioskami o normalizację do europejskich organizacji normalizacyjnych, takich jak Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych, w tym w odniesieniu do parametrów odbiorników radiowych, powinna ułatwić wprowadzanie przyszłych systemów, zwiększać możliwości

---

72 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 79, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/oj).

73 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz.U. L 96 z 29.3.2014, s. 357, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/35/oj).

74 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/WE (Dz.U. L 153 z 22.5.2014, s. 62, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj).

współużytkowania spektrum radiowego i zapewnić wydajne zarządzanie spektrum radiowym.

(396) Wnioski o normalizację do organizacji normalizacyjnych, takich jak Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych, w tym w odniesieniu do parametrów odbiorników radiowych, powinny ułatwić wprowadzanie przyszłych systemów, zwiększyć możliwości współużytkowania spektrum radiowego i zapewnić wydajne zarządzanie spektrum radiowym.

(397) Unia oraz państwa członkowskie przyjęły zobowiązania w zakresie norm i uregulowań dotyczących sieci i usług w dziedzinie telekomunikacji w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO).

(398) Procedury pozasądowego rozstrzygania sporów mogą stanowić szybki i oszczędny sposób egzekwowania praw przez użytkowników końcowych, w szczególności konsumentów oraz mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa, zgodnie z załącznikiem do zalecenia Komisji 2003/361/WE[75]. Państwa członkowskie powinny umożliwiać krajowym organom regulacyjnym lub innemu właściwemu organowi ds. praw użytkowników końcowych lub co najmniej jednemu niezależnemu podmiotowi, który posiada udowodnioną wiedzę specjalistyczną w kwestiach dotyczących tych praw, występowanie w charakterze podmiotu zajmującego się rozstrzyganiem sporów w inny sposób. W odniesieniu do takiego rozstrzygania sporów organy lub inne jednostki notyfikowane jako organy pozasądowego rozstrzygania sporów powinny w pełni spełniać wymogi jakości określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE[76], a w szczególności nie powinny podlegać żadnym wpływom. Ponieważ wiele państw członkowskich ustanowiło procedury rozstrzygania sporów także dla użytkowników końcowych innych niż konsumenci, do których dyrektywa 2013/11/UE Parlamentu Europejskiego i Rady nie ma zastosowania, wskazane jest utrzymanie procedury sektorowego rozstrzygania sporów zarówno dla konsumentów oraz – o ile państwa członkowskie je rozszerzą – również dla innych użytkowników końcowych, w szczególności mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw. odniesieniu do pozasądowego rozstrzygania sporów państwa członkowskie powinny mieć możliwość utrzymania lub wprowadzenia przepisów wykraczających poza przepisy ustanowione w dyrektywie 2013/11/UE, aby zapewnić wyższy poziom ochrony konsumentów.

(399) W razie sporu pomiędzy przedsiębiorstwami w tym samym państwie członkowskim, dotyczącego dziedziny objętej zakresem niniejszego rozporządzenia, np. w związku z obowiązkami zapewnienia dostępu i wzajemnych połączeń lub metodami przekazywania spisu użytkowników końcowych, strona poszkodowana, która prowadziła negocjacje w dobrej wierze, ale której nie udało się osiągnąć porozumienia, powinna mieć możliwość wystąpienia do krajowego organu regulacyjnego z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu. Krajowe organy regulacyjne winny mieć możliwość narzucenia stronom rozwiązania. Udział krajowego organu regulacyjnego w rozstrzygnięciu sporu pomiędzy dostawcami publicznie dostępnych

---

75 Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

76 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj).

sieci lub usług łączności elektronicznej lub urządzeń towarzyszących w danym państwie członkowskim powinien zmierzać do zapewnienia zgodności z obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia.

(400) Niezależnie od prawa do odwołania się, przyznanego na mocy przepisów prawa unijnego lub krajowego, należy ustanowić prostą procedurę, która mogłaby zostać wszczęta na wniosek każdej ze stron danego sporu; procedura ta dotyczyłaby rozwiązywania sporów transgranicznych między przedsiębiorstwami dostarczającymi sieci lub usługi łączności elektronicznej lub upoważnionymi do ich dostarczania w różnych państwach członkowskich.

(401) Jednym z ważnych zadań nałożonych na BEREC jest przyjmowanie w stosownych przypadkach opinii w odniesieniu do sporów transgranicznych. W związku z tym krajowe organy regulacyjne powinny w pełni uwzględniać wszelkie opinie przekazane przez BEREC w swoich działaniach nakładających jakiekolwiek obowiązki na przedsiębiorstwa lub w inny sposób rozstrzygających spory w takich przypadkach.

(402) Rozwój technologii i rynku w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej oraz sieci i usług opartych na chmurze i sztucznej inteligencji prowadzi do zwiększenia interakcji, współpracy i umów handlowych między szerokim gronem przedsiębiorstw, w tym dostawcami usług łączności elektronicznej, dostawcami treści i aplikacji, twórcami oprogramowania i sztucznej inteligencji, a także producentami sprzętu i urządzeń sieciowych. W świetle tych zmian BEREC powinien wspierać przedsiębiorstwa za pomocą wytycznych obejmujących między innymi najlepsze praktyki w zakresie ułatwiania współpracy między uczestnikami rynku w szerszym ekosystemie łączności zgodnie z przepisami prawa konkurencji. Wytyczne powinny być perspektywiczne i powinny umożliwiać przyszłe przełomowe innowacje i rozwój przypadków użycia przyczyniających się do realizacji celów Unii w ramach Kompasu konkurencyjności dla UE. BEREC, przy wsparciu ODN, może ściśle współpracować z przedstawicielami branży i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. W tym celu BEREC może ustanowić specjalną grupę współpracy zainteresowanych stron, aby ułatwić zorganizowany dialog, wymianę najlepszych praktyk i technicznej wiedzy fachowej oraz wspierać spójne i skuteczne wdrażanie wytycznych.

(403) Aspekty współpracy w ramach tych wytycznych BEREC powinny obejmować umowy o gwarantowanym poziomie usług między dostawcami usług sieciowych, aspekty związane ze sprawiedliwym, racjonalnym i proporcjonalnym wykorzystaniem zasobów drugiej strony, w szczególności w przypadkach takich jak przekazywanie ruchu IP za pośrednictwem wzajemnych połączeń, peering i tranzyt w celu świadczenia usług społeczeństwa informacyjnego lub usług łączności elektronicznej w skuteczny, zrównoważony ekonomicznie i niezawodny sposób, w szczególności z korzyścią dla użytkownika końcowego. W szczególności umowy między tymi podmiotami dotyczące przekazywania ruchu nie powinny prowadzić do nieproporcjonalnych lub niezrównoważonych pod względem gospodarczym potrzeb inwestycyjnych dostawców usług sieciowych, a korzyści wynikające ze zwiększonego ruchu powinny być dzielone w sposób sprzyjający dalszym inwestycjom, innowacjom i odporności sieci. W związku z tym wytyczne powinny obejmować praktyki, które umożliwiają korzystną współpracę techniczną w szerszym ekosystemie łączności i usług cyfrowych.

(404) Wytyczne BEREC powinny również obejmować wymianę informacji na temat oczekiwanych wzorców ruchu, w tym okresów szczytowych, oraz ogólnie prognoz ruchu, aby wspierać zoptymalizowane planowanie sieci i zarządzanie ograniczeniami

przesyłowymi. Ponadto wytyczne powinny uwzględniać dodatkowe aspekty efektywnego energetycznie, zrównoważonego ekonomicznie i niezawodnego dostarczania ruchu z perspektywy „od końca do końca”, w tym promowanie bardziej zharmonizowanego stosowania technik kompresji danych, takich jak kodeki, w celu zmniejszenia zużycia energii i poprawy efektywności wykorzystania sieci. Jednocześnie w celu zachęcania do świadczenia innowacyjnych usług wytyczne BEREC mogą również zawierać wytyczne dotyczące ram współinnowacji między sieciami łączności elektronicznej a innymi przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność w sektorze łączności elektronicznej lub ściśle powiązanych sektorach. Ponadto wytyczne te mogą zawierać dobre praktyki w zakresie neutralnego wdrażania hostingu i środowiska wielochmurowego w sieciach łączności elektronicznej, co zmniejsza bariery dla twórców sztucznej inteligencji i dostawców treści uniemożliwiające wprowadzanie innowacji, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady 2023/2854, a także w zakresie promowania norm interoperacyjności i innych odpowiednich środków zachęcających do wdrażania innowacyjnych produktów i usług wymagających współpracy między dostawcami sieci łączności elektronicznej lub między takimi dostawcami a innymi przedsiębiorstwami działającymi w sektorze łączności elektronicznej lub w ściśle powiązanych sektorach. Takie innowacyjne produkty i usługi mogą obejmować między innymi wspólne wdrażanie usług przetwarzania brzegowego w celu przybliżenia przemieszczającym się użytkownikom zasobów chmury potrzebnych do świadczenia usług o niskim opóźnieniu, zapewnienie platform biznesowych/przemysłowych internetu rzeczy wymagających współpracy między dostawcami usług w chmurze a dostawcami łączności elektronicznej lub dostawcami usług sieciowych łączności elektronicznej oraz dostawcami treści i aplikacji współwdrażającymi pamięci podręczne wewnątrz sieci w celu optymalizacji transmisji strumieniowej. Kwestie poruszone w tych wytycznych, w tym kwestie dotyczące wzajemnych połączeń między publicznie dostępnymi sieciami łączności elektronicznej a sieciami będącymi własnością przedsiębiorstw innymi niż publicznie dostępne sieci łączności elektronicznej, nie powinny podlegać mechanizmowi rozstrzygania sporów, który powinien ograniczać się do egzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu i który nie powinien obejmować porozumień o charakterze współpracy lub dobrowolnym.

(405) W celu wspierania skutecznej współpracy między dostawcami sieci łączności elektronicznej a innymi przedsiębiorstwami działającymi w sektorze łączności elektronicznej lub w ściśle powiązanych sektorach należy ustanowić dobrowolną procedurę pojednawczą w celu ułatwienia dialogu w sprawie uzgodnień technicznych i handlowych. Taka procedura stanowi ustrukturyzowane i neutralne forum wspierane przez krajowe organy regulacyjne we współpracy z BEREC, którego celem jest zachęcanie do polubownych rozwiązań i zmniejszenie prawdopodobieństwa przedłużających się sporów oraz zwiększenie spójności regulacyjnej. Aby zapewnić spójne i zharmonizowane stosowanie tej dobrowolnej procedury pojednawczej w całej Unii, należy zapewnić ścisłą współpracę z BEREC w trakcie całej procedury, w tym podczas spotkania pojednawczego i w odniesieniu do sprawozdania z tego spotkania. BEREC powinien w szczególności wydawać opinie na temat indywidualnych spraw wnoszonych przez strony w kontekście postępowań pojednawczych prowadzonych przez krajowe organy regulacyjne. Ponadto wytyczne dotyczące współpracy w zakresie ekosystemu powinny zapewniać krajowym organom regulacyjnym wytyczne dotyczące oceny odpowiednich kwestii handlowych i technicznych, a także wariantów skutecznej współpracy między stronami. Poprzez zachęcanie do

współpracy i wzajemnego zrozumienia procedura ta może przyczynić się do skuteczniejszego, bardziej zrównoważonego gospodarczo i niezawodnego dostarczania ruchu IP, wspierać interoperacyjność i jakość usług oraz ułatwiać wdrażanie innowacyjnych usług w oparciu o współpracę, przy jednoczesnym zachowaniu swobody zawierania umów.

(406) Państwa członkowskie mogłyby wprowadzać zmiany w zakresie praw, wymogów, procedur i opłat związanych z ogólnymi zezwoleniami czy prawami użytkowania, jeżeli jest to obiektywnie uzasadnione. Takie proponowane zmiany powinny być prawidłowo zgłaszane wszystkim zainteresowanym stronom w odpowiednim terminie, co umożliwi im stosowne wypowiedzenie się. Należy unikać niepotrzebnych procedur w przypadku drobnych zmian w istniejących prawach do instalacji urządzeń lub praw użytkowania spektrum radiowego lub do zasobów numeracyjnych, jeżeli takie zmiany nie wpływają na interesy stron trzecich. Drobne zmiany w zakresie praw i obowiązków są to zmiany dotyczące głównie kwestii administracyjnych, nie zmieniają one zasadniczego charakteru ogólnych zezwoleń oraz indywidualnych praw użytkowania i przez to nie mogą przynosić konkurencyjnych korzyści pozostałym przedsiębiorstwom.

(407) Biorąc pod uwagę znaczenie, jakie zapewnienie pewności prawa oraz promowanie przewidywalności regulacyjnej mają dla stworzenia bezpiecznego otoczenia dla inwestycji, w szczególności w odniesieniu do nowej szerokopasmowej komunikacji bezprzewodowej, wszelkie ograniczenia lub cofnięcie istniejących praw użytkowania spektrum radiowego lub zasobów numeracyjnych lub prawa do instalacji urządzeń powinny podlegać przewidywalnym i przejrzystym procedurom. Dlatego też należy nakładać surowsze wymogi lub stosować mechanizm zgłoszeń, w przypadkach gdy prawa użytkowania zostały przyznane w drodze procedur konkurencyjnych lub porównawczych oraz w przypadku zharmonizowanych pasm spektrum radiowego, które mają być stosowane do usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności elektronicznej (zwanych dalej „usługami bezprzewodowymi, szerokopasmowymi"). Uzasadnienia dotyczące efektywnego i wydajnego wykorzystania spektrum radiowego i rozwoju technologicznego mogłyby opierać się na technicznych środkach wykonawczych przyjętych na mocy decyzji nr 676/2002/WE. Ponadto – z wyjątkiem przypadków, gdy zaproponowane zmiany są nieznaczne – gdy ogólne zezwolenia i indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego muszą zostać ograniczone, cofnięte lub zmienione bez zgody posiadacza tych praw, może to nastąpić po konsultacji z zainteresowanymi stronami. Ponieważ ograniczenia dotyczące ogólnych zezwoleń lub praw albo ich wycofanie mogą mieć poważne konsekwencje dla ich posiadaczy, właściwe organy powinny dołożyć szczególnych starań i oceniać potencjalne szkody, jakie mogą przynieść takie środki, przed przyjęciem tych środków.

(408) Właściwe organy powinny monitorować oraz zapewniać przestrzeganie warunków związanych z ogólnymi zezwoleniami dotyczącymi spektrum radiowego i prawami użytkowania, a w szczególności zapewniać efektywne i wydajne wykorzystanie spektrum radiowego oraz przestrzeganie obowiązków dotyczących zasięgu i jakości usług za pomocą sankcji administracyjnych, w tym sankcji finansowych, nakazów sądowych i cofnięcia praw użytkowania, w przypadku naruszenia tych warunków. Przedsiębiorstwa powinny przekazywać właściwym organom możliwie wiarygodne i kompletne informacje, aby umożliwić im realizację ich zadań w zakresie nadzoru.

(409) Strona, której dotyczy decyzja właściwego organu, w tym decyzja o nierozpatrywaniu wniosków o przyznanie prawa instalowania urządzeń, winna mieć prawo do

odwołania się do organu, który będzie niezależny od stron zaangażowanych w dany spór i od wszelkich zewnętrznych wpływów lub nacisków politycznych. Ustanowienie takiej procedury odwoławczej nie powinno naruszać zasady podziału kompetencji w ramach krajowego systemu sądownictwa ani wynikających z przepisów prawa krajowego praw osób prawnych i fizycznych. W każdym przypadku państwa członkowskie powinny zapewnić skuteczną kontrolę sądową takich decyzji.

(410) W celu zapewnienia podmiotom rynkowym pewności prawa organy odwoławcze powinny skutecznie wykonywać swoje zadania. W szczególności postępowania odwoławcze nie powinny być w nieuzasadniony sposób przewlekłe. Środki przejściowe zawieszające skutek decyzji właściwego organu powinny być udzielane jedynie w pilnych przypadkach, tak aby zapobiec poważnym i nieodwracalnym szkodom wyrządzonym stronie ubiegającej się o te środki oraz tylko jeżeli wymaga tego zapewnienie równowagi interesów.

(411) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjmowania decyzji w celu wyeliminowania szkodliwych zakłóceń transgranicznych między państwami członkowskimi; określenia zharmonizowanego lub skoordynowanego podejścia celem zajęcia się niespójnym wdrażaniem ogólnych podejść regulacyjnych przez krajowe organy regulacyjne w kwestii regulacji sektorów łączności elektronicznej, a także numerowania, w tym zakresów numerów, przenoszenia numerów i identyfikatorów, systemów translacji numerów i adresów oraz dostępu do służb ratunkowych za pomocą jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112”; wprowadzenia obowiązku wdrożenia odpowiednich norm lub usuwania norm lub specyfikacji z obowiązkowej części wykazu norm; ustanowienia środków technicznych i organizacyjnych w razie wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa sieci lub usług, a także okoliczności, format i procedury stosowane w odniesieniu do wymogów dotyczących powiadamiania o incydentach związanych z bezpieczeństwem; określenia odpowiednich szczegółowych informacji dotyczących zbywalnych praw indywidualnych w standardowym formacie elektronicznym w momencie utworzenia tych praw; określenia fizycznych i technicznych cech punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu; upoważnienia lub uniemożliwienia krajowemu organowi regulacyjnemu nakładania na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową niektórych obowiązków w odniesieniu do dostępu lub wzajemnych połączeń; sprostania niezaspokojonemu transgranicznemu lub ogólnoeuropejskiemu zapotrzebowania na zasoby numeracyjne; oraz określenia formularza zawierającego podsumowanie warunków umowy, który ma być dostarczony konsumentom. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011[77].

(412) Publikacja przez państwa członkowskie informacji powinna zagwarantować, że uczestnicy rynku oraz potencjalni nowi uczestnicy rynku będą znać zakres swoich praw i obowiązków oraz wiedzieć, gdzie szukać odpowiedniej szczegółowej informacji. Publikacja w krajowym biuletynie ułatwi zainteresowanym stronom w innych państwach członkowskich znalezienie stosownej informacji.

---

[77] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(413) W celu ustalenia, czy prawo Unii jest właściwie stosowane, Komisja musi wiedzieć, które przedsiębiorstwa zostały wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową, i wiedzieć, jakie wymogi zostały ustanowione w odniesieniu do uczestników rynku przez krajowe organy regulacyjne. Niezależnie od publikacji takiej informacji na szczeblu krajowym konieczne jest, by państwa członkowskie przedkładały takie informacje Komisji. Jeżeli państwa członkowskie są zobowiązane przesyłać informacje Komisji, powinny one mieć możliwość dokonania tego drogą elektroniczną, po uzgodnieniu procedur odpowiedniego uwierzytelnienia.

(414) Komisja powinna dokonywać okresowego przeglądu stosowania niniejszego rozporządzenia, w szczególności celem określenia potrzeby jego zmiany w związku z postępem technologicznym i zmianą warunków rynkowych. Dokonując przeglądu działania niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna ocenić, czy w świetle rozwoju rynku i przy uwzględnieniu zarówno konkurencji, jak i ochrony konsumenta wciąż istnieje potrzeba utrzymywania przepisów w zakresie specjalnych sektorowych regulacji *ex ante*, czy też należy zmienić lub uchylić te przepisy.

(415) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia [dd miesiąc 2026 r.].

(416) Istnieje potrzeba zapewnienia okresu przejściowego dla Komisji w celu ustanowienia unijnego systemu zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych, który powinien zastąpić system krajowy. W tym okresie Komisja powinna określić warunki mające zastosowanie do udostępniania sieci satelitarnych i świadczenia usług łączności satelitarnej oraz do wykorzystania spektrum, a także ustanowić procedurę, w tym harmonogram i rozwiązania praktyczne dotyczące składania przez przedsiębiorstwa wniosków o udzielenie zezwolenia unijnego. Ponadto posiadacze praw użytkowania lub użytkownicy spektrum na mocy prawa krajowego powinni mieć wystarczająco dużo czasu na złożenie wniosku o zezwolenie unijne, a Komisja – na rozpatrzenie takich wniosków,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

1. CZĘŚĆ I – ZAKRES, CELE I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy dotyczące udostępniania sieci łączności elektronicznej, usług łączności elektronicznej, urządzeń towarzyszących i usług towarzyszących, planowania strategicznego i zarządzania spektrum radiowym oraz niektórych aspektów urządzeń końcowych.

2. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się również ramy zarządzania sektorem łączności elektronicznej, który składa się z krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej („BEREC”), Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego („RSPB”) oraz Urzędu ds. Sieci Cyfrowych („ODN”), a także określa zadania BEREC, RSPB i ODN oraz zadania krajowych organów regulacyjnych i, w stosownych przypadkach, innych właściwych organów, jak również ustanawia zestaw procedur dotyczących stosowania odpowiednich ram prawnych w całej Unii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) „sieć łączności elektronicznej” oznacza systemy transmisyjne, niezależnie do tego, czy opierają się na stałej infrastrukturze lub scentralizowanym zarządzaniu zasobami, oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych rozwiązań wykorzystujących fale, w tym sieci satelitarnych, stacjonarnych i ruchomych, elektroenergetycznych systemów kablowych, w zakresie, w jakim są one wykorzystywane do przekazywania sygnałów, w sieciach nadawania radiowego i telewizyjnego oraz sieciach telewizji kablowej, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji;

2) „sieć gigabitowa” oznacza albo sieć łączności elektronicznej, która w całości składa się z elementów światłowodowych na odcinku do punktu zakończenia sieci, albo sieć łączności elektronicznej, która jest w stanie zapewnić w typowych warunkach panujących w czasie największego natężenia ruchu podobną wydajność sieci pod względem dostępnego pasma „w górę” i „w dół” łącza, odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności;

   Definicja ta zastępuje definicję „sieci o bardzo dużej przepustowości” zawartą w art. 2 pkt 2 dyrektywy (UE) 2018/1972;

3) „usługa łączności elektronicznej” oznacza usługę zazwyczaj świadczoną za wynagrodzeniem za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej, która obejmuje, z wyjątkiem usług związanych z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci lub usług łączności elektronicznej, następujące rodzaje usług:

   a) usługę dostępu do internetu;

   b) usługę łączności interpersonalnej;

   c) usługi polegające całkowicie lub częściowo na przekazywaniu sygnałów, takie jak usługi transmisyjne stosowane na potrzeby świadczenia usług łączności typu maszyna-maszyna oraz na potrzeby nadawania;

4) „lokal, przez który przechodzi infrastruktura” oznacza lokal użytkownika końcowego, w którym operator wdrożył swoją sieć dostępu aż do punktu obsługi (tj. pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji przeznaczonego do obsługi tego lokalu), tak aby po otrzymaniu wniosku operator mógł udostępnić usługę dostępu w ciągu czterech tygodni z rozsądną dodatkową rozbudową (tj. wykonując jedynie standardowe końcowe czynności przyłączeniowe i aktywacyjne specyficzne dla danego lokalu, bez rozszerzania sieci dostępu poza punkt obsługi);

5) „lokal podłączony do infrastruktury” oznacza lokal użytkownika końcowego, w którym infrastruktura sieci dostępu została fizycznie rozbudowana z punktu obsługi i zakończona wewnątrz lokalu użytkownika końcowego;

6) „podstawowa usługa oparta na sieci miedzianej” oznacza usługę łączności elektronicznej świadczoną za pośrednictwem dotychczasowej miedzianej infrastruktury zapewniającej dostęp w zakresie, w jakim wspiera ona funkcje o krytycznym znaczeniu lub funkcje podstawowe, takie jak łączność w sytuacjach

nadzwyczajnych, systemy teleopieki, alarmy i systemy kontroli monitorowania, wykorzystywane w sektorach gospodarki wodnej, energetyki i transportu;

7) „usługa dostępu do internetu” oznacza publicznie dostępną usługę, która zapewnia dostęp do internetu, a tym samym łączność z praktycznie wszystkimi zakończeniami sieci internetu, bez względu na stosowaną technologię sieci i urządzenia końcowe;

8) „usługa łączności interpersonalnej” oznacza usługę zazwyczaj świadczoną za wynagrodzeniem, która umożliwia bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej między skończoną liczbą osób, w ramach której osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, natomiast nie obejmuje ona usług, które umożliwiają interpersonalną i interaktywną komunikację wyłącznie jako podrzędną funkcję dodatkową, która jest nieodłącznie związana z inną usługą;

9) „usługa łączności interpersonalnej wykorzystująca numery” oznacza usługę łączności interpersonalnej, która pozwala połączyć się z publicznie nadanymi zasobami numeracyjnymi, mianowicie numerem lub numerami z krajowych lub międzynarodowych planów numeracji, albo która umożliwia połączenia z numerem lub numerami z krajowych lub międzynarodowych planów numeracji;

10) „usługa łączności interpersonalnej niewykorzystująca numerów” oznacza usługę łączności interpersonalnej, która nie łączy się z publicznie nadanymi zasobami numeracyjnymi, mianowicie numerem lub numerami z krajowych lub międzynarodowych planów numeracji, ani nie umożliwia połączenia z numerem lub numerami z krajowych lub międzynarodowych planów numeracji;

11) „publiczna sieć łączności elektronicznej” oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną całkowicie lub głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, które wspierają przekazywanie informacji pomiędzy punktami zakończenia sieci;

12) „punkt zakończenia sieci” oznacza fizyczne miejsce, w którym użytkownik końcowy otrzymuje dostęp do publicznej sieci łączności elektronicznej i które w przypadku sieci stosujących przełączanie lub przekierowywanie identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego i może być łączone z numerem lub nazwiskiem użytkownika końcowego;

13) „urządzenia towarzyszące” oznaczają usługi towarzyszące, infrastrukturę fizyczną oraz inne urządzenia lub elementy związane z siecią łączności elektronicznej lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu i obejmują budynki lub wejścia do budynków, okablowanie budynków, anteny, wieże i inne konstrukcje wsporcze, kanały, przewody, maszty, studzienki i szafki;

14) „usługi towarzyszące” oznaczają takie usługi związane z siecią lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie, samoświadczenie lub automatyczne świadczenie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności;

15) „system dostępu warunkowego” oznacza wszelkie środki techniczne, system uwierzytelniający lub rozwiązania, które powodują, że dostęp do chronionych usług

nadawania radiowego lub telewizyjnego w formie zrozumiałej jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub innego, uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia;

16) „użytkownik” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub wnioskującą o świadczenie takich usług;

17) „użytkownik końcowy” oznacza użytkownika, który nie udostępnia publicznych sieci łączności elektronicznej ani publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej;

18) „konsument” oznacza jakąkolwiek osobę fizyczną korzystającą z publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub wnioskującą o świadczenie takich usług dla celów niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemiosłem lub wykonywaniem zawodu;

19) „dostarczanie sieci łączności elektronicznej” oznacza ustanowienie, obsługę, kontrolowanie i udostępnianie takich sieci;

20) „interfejs programu aplikacyjnego” lub „API” oznacza oprogramowanie interfejsu między aplikacjami, udostępnione przez nadawców lub dostawców usług oraz zasoby dekoderów przeznaczonych do podłączania telewizorów lub zasoby zintegrowanych cyfrowych odbiorników radiowych lub telewizyjnych;

21) „przeznaczenie spektrum radiowego” oznacza wyznaczenie danego pasma spektrum radiowego do wykorzystywania w celu świadczenia jednego rodzaju lub kilku rodzajów służb radiokomunikacyjnych, w stosownych przypadkach na określonych warunkach;

22) „szkodliwe zakłócenia” oznaczają zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu usług radionawigacyjnych lub innych usług związanych z bezpieczeństwem lub które w inny sposób poważnie pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie zakłócają usługę radiokomunikacyjną odbywającą się zgodnie z obowiązującymi przepisami międzynarodowymi, unijnymi lub krajowymi;

23) „ogólne zezwolenie” oznacza ramy prawne zapewniające prawa i określające obowiązki w zakresie udostępniania sieci lub usług łączności elektronicznej na rynku wewnętrznym, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

24) „punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu” oznacza niewielkie urządzenie o niskiej mocy służące do bezprzewodowego dostępu do sieci, dysponujące małym zasięgiem i wykorzystujące spektrum radiowe objęte obowiązkiem uzyskania zezwolenia lub spektrum radiowe zwolnione z obowiązku uzyskania zezwolenia lub też połączenie tych obu rodzajów spektrum, które może, być częścią publicznej sieci łączności elektronicznej, które może być wyposażone w antenę lub anteny o niskim oddziaływaniu na krajobraz i które pozwala użytkownikom uzyskać bezprzewodowy dostęp do sieci łączności elektronicznej, niezależnie od topologii tej sieci – ruchomej lub stałej;

25) „lokalna sieć radiowa” lub „RLAN” oznacza system dostępu bezprzewodowego o niskiej mocy i bliskim zasięgu, stwarzający niskie ryzyko zakłóceń dla innych tego typu systemów stosowanych w pobliżu przez innych użytkowników, wykorzystujący na zasadzie niewyłączności zharmonizowane spektrum radiowe;

26) „zharmonizowane spektrum radiowe” oznacza spektrum radiowe, którego dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych

warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE;

27) „współużytkowanie spektrum radiowego” oznacza dostęp, na równych lub hierarchicznych zasadach ochrony, dwóch lub większej liczby technologii lub użytkowników do tych samych pasm lub kanałów spektrum radiowego w celu zapewnienia jego efektywnego wykorzystania, który to dostęp może opierać się na określonym mechanizmie współużytkowania między użytkownikami, na które zezwolenie wydano w oparciu o ogólne zezwolenie, indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego lub ich kombinację; obejmuje to podejścia regulacyjne, takie jak współdzielony dostęp, na który udzielono pozwolenia, które gwarantują wszystkim użytkownikom przewidywalne i niezawodne warunki współużytkowania;

28) „dostęp” oznacza udostępnianie urządzeń lub usług innemu przedsiębiorstwu na określonych warunkach, na zasadzie albo wyłączności, albo braku wyłączności, na potrzeby świadczenia usług łączności elektronicznej, usług społeczeństwa informacyjnego lub usług nadawania treści; obejmuje on między innymi: dostęp do sieci łączności elektronicznej oraz do elementów sieci i urządzeń towarzyszących, co może się wiązać z podłączeniem urządzeń za pomocą środków stacjonarnych lub niestacjonarnych (w szczególności obejmuje to dostęp do pętli lokalnej oraz urządzeń i usług niezbędnych do obsługi pętli lokalnej); dostęp do infrastruktury fizycznej, w tym budynków, kanałów i masztów; dostęp do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wsparcia operacyjnego; dostęp do systemów informacyjnych lub baz danych na potrzeby przygotowywania zamówień, dostaw, zamawiania, konserwacji i reklamacji oraz fakturowania; dostęp do translacji numerów lub systemów o równoważnych funkcjach; dostęp do stacjonarnych i ruchomych sieci, a w szczególności do roamingu; dostęp do systemów warunkowego dostępu na potrzeby usług telewizji cyfrowej oraz dostęp do sieciowych usług wirtualnych;

29) „wzajemne połączenia” oznaczają specyficzny rodzaj dostępu realizowanego pomiędzy dostawcami sieci łączności elektronicznej w formie fizycznego i logicznego połączenia elektronicznego pomiędzy sieciami łączności użytkowanymi przez jedno i to samo albo inne przedsiębiorstwo celem umożliwienia użytkownikom jednego przedsiębiorstwa porozumiewania się z użytkownikami tego samego lub innego przedsiębiorstwa albo zapewnienia dostępu do usług innego przedsiębiorstwa, przy czym usługi takie są świadczone przez powyższe podmioty albo inne podmioty, które mają dostęp do sieci;

30) „operator” oznacza przedsiębiorstwo udostępniające lub upoważnione do dostarczania publicznych sieci łączności elektronicznej albo urządzeń towarzyszących;

31) „pętla lokalna” oznacza fizyczną ścieżkę wykorzystywaną przez sygnały łączności elektronicznej łączącą punkt zakończenia sieci z przełącznicą albo równorzędnym urządzeniem w stacjonarnej publicznej sieci łączności elektronicznej;

32) „połączenie” oznacza połączenie, które dochodzi do skutku za pośrednictwem publicznie dostępnej usługi łączności interpersonalnej umożliwiającej dwustronną łączność głosową;

33) „usługa łączności głosowej” oznacza publicznie dostępną usługę łączności elektronicznej dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń

krajowych lub krajowych i międzynarodowych za pośrednictwem numeru lub numerów istniejących w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji;

34) „numer geograficzny” oznacza numer istniejący w krajowym planie numeracji, w którym część jego struktury cyfrowej zawiera informację o znaczeniu geograficznym wykorzystywaną do przekierowywania wywołań tam, gdzie fizycznie mieści się punkt zakończenia sieci;

35) „numer niegeograficzny” to numer istniejący w krajowym planie numeracji niebędący numerem geograficznym, taki jak numery komórkowe, bezpłatne oraz o podwyższonej opłacie;

36) „usługi pełnej konwersacji wideo i tekstowej” oznaczają multimedialną usługę konwersacji w czasie rzeczywistym, która zapewnia dwukierunkowy symetryczny przesył wideo, tekstu i głosu w czasie rzeczywistym między użytkownikami w co najmniej dwóch miejscach;

37) „publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń o wypadkach” lub „PSAP” oznacza fizyczną lokalizację, która przyjmuje zgłoszenia alarmowe pod nadzorem organu publicznego lub prywatnej organizacji uznanej przez państwo członkowskie;

38) „najbardziej odpowiedni PSAP” oznacza PSAP wyznaczony przez odpowiedzialne organy, do którego kierowane jest zgłoszenie alarmowe i który jest zdolny do przekazywania informacji kontekstowych służbom ratunkowym z odpowiedniego obszaru interwencji;

39) „zgłoszenie alarmowe” oznacza zgłoszenie dokonane przez użytkownika końcowego do PSAP za pośrednictwem usług łączności interpersonalnej w celu zwrócenia się do służb ratunkowych o pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych i otrzymania tej pomocy;

40) „skuteczna obsługa zgłoszeń alarmowych” oznacza zgłoszenie alarmowe, które zapewnia terminową komunikację między użytkownikiem końcowym a najbardziej odpowiednim PSAP oraz udostępnia w odpowiednim czasie informacje kontekstowe, w tym informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie;

41) „informacje kontekstowe” oznaczają informacje przekazywane za pośrednictwem zgłoszenia alarmowego przez użytkownika końcowego lub uzyskiwane i przekazywane automatycznie z urządzenia końcowego użytkownika końcowego lub odpowiedniej sieci w celu umożliwienia terminowej identyfikacji zasobów interwencyjnych służb ratunkowych oraz szybkiego przybycia służb ratunkowych na miejsce interwencji;

42) „służba ratunkowa” oznacza służbę uznaną przez dane państwo członkowskie za pełniącą taką funkcję i zapewniającą natychmiastową i szybką pomoc w szczególności w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa publicznego lub bezpieczeństwa osób fizycznych, własności prywatnej lub publicznej lub też środowiska, zgodnie z prawem krajowym;

43) „informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie” oznaczają, w publicznej sieci ruchomej, przetwarzane dane pochodzące z infrastruktury sieci lub z urządzenia telefonicznego, wskazujące położenie geograficzne ruchomego urządzenia końcowego użytkownika końcowego, a w publicznej sieci stacjonarnej oznaczają dane na temat fizycznego adresu punktu zakończenia sieci;

44) „urządzenie końcowe” oznacza urządzenie końcowe w rozumieniu art. 1 pkt 1 dyrektywy Komisji 2008/63/WE[78];

45) „usługi łączności satelitarnej” oznaczają usługi, których świadczenie jest w pełni lub w części oparte na ustanowieniu radiokomunikacji z naziemnych stacji satelitarnych lub ich uzupełniających elementów naziemnych i pokładowych do stacji kosmicznych (łącza „w górę”) lub na ustanowieniu radiokomunikacji ze stacji kosmicznej do naziemnych stacji satelitarnych lub ich uzupełniających elementów naziemnych i pokładowych (łącza „w dół”);

46) „dostarczanie sieci satelitarnych” oznacza ustanowienie i eksploatację systemów satelitarnych, naziemnych stacji satelitarnych oraz, w stosownych przypadkach, ich uzupełniających elementów naziemnych i pokładowych;

47) „satelitarna stacja naziemna” oznaczają urządzenia na Ziemi, które mogą być wykorzystane jedynie dla celów transmisji lub transmisji i odbioru („nadawczo-odbiorcze”) lub jedynie do odbioru („odbiorcze”) sygnałów radiokomunikacyjnych przy pomocy satelitów lub innych systemów umieszczonych w przestrzeni kosmicznej Urządzenia te obejmują między innymi stacje naziemne, terminale i sprzęt naziemny potrzebny do komunikacji z satelitami lub innymi stacjami kosmicznymi;

48) „uzupełniające elementy naziemne i pokładowe” oznaczają naziemne lub pokładowe stacje sieci satelitarnych wykorzystywane w stałych lub zmieniających się lokalizacjach w celu poprawy dostępności usług łączności satelitarnej na obszarach geograficznych w zasięgu wpływu satelity (satelitów) systemu, gdzie nie może zostać zapewniona łączność o wymaganej jakości z jedną lub więcej stacjami kosmicznymi;

49) „dane osobowe” oznaczają dane osobowe zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2016/679;

50) „zgoda” oznacza zgodę zdefiniowaną w art. 4 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2016/679.

Artykuł 3

Ogólne cele i zasady

1. W kontekście niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, a także BEREC, RSPB, ODN i Komisja dążą – zgodnie ze swoimi odpowiednimi kompetencjami – do realizacji następujących celów ogólnych, wymienionych w przypadkowej kolejności:

    a) wzmocnienie konkurencyjności sektora łączności i całego przemysłu poprzez ułatwienie inwestycji w zaawansowaną infrastrukturę cyfrową, w tym rozwiązania oparte na chmurze obliczeniowej i sztucznej inteligencji, poprzez umożliwienie świadczenia innowacyjnych usług, w tym niezawodnych usług o gwarantowanej jakości, oraz poprzez ułatwienie współpracy między podmiotami w szerszym ekosystemie cyfrowym;

[78] Dyrektywa Komisji 2008/63/WE z dnia 20 czerwca 2008 r. w sprawie konkurencji na rynkach końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (Dz.U. L 162 z 21.6.2008, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/63/oj).

b) rozwój jednolitego rynku łączności elektronicznej ułatwiającego transgraniczne funkcjonowanie sieci i świadczenie usług w obrębie Unii, rozwój transeuropejskich sieci cyfrowych oraz udostępnianie innowacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, w tym ogólnoeuropejskich usług łączności satelitarnej;

c) wzmocnienie odporności i gotowości sieci i usług łączności elektronicznej na szczeblu Unii poprzez wspieranie współpracy między organami publicznymi a dostawcami sieci lub usług łączności elektronicznej w zakresie budowania niezbędnych zdolności w zakresie odporności oraz zadbania o interesy Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony;

d) promowanie inwestycji w łączność i powszechną dostępność, dostęp do sieci gigabitowych, w tym sieci stacjonarnych, ruchomych i bezprzewodowych, oraz korzystanie z nich, z korzyścią dla wszystkich obywateli i przedsiębiorstw Unii pod względem ceny, jakości i wyboru;

e) zapewnienie świadczenie wysokiej jakości, przystępnych cenowo i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej wszystkim użytkownikom końcowym poprzez efektywną konkurencję przy dostarczaniu sieci łączności elektronicznej oraz urządzeń towarzyszących, w tym efektywną konkurencję opartą na infrastrukturze, a także przy świadczeniu usług łączności elektronicznej i usług towarzyszących w całej Unii;

f) wspieranie interesów obywateli Unii i ochrona praw użytkowników końcowych, w tym zagwarantowanie równego i niedyskryminacyjnego traktowania transmisji danych w ramach świadczenia usług dostępu do internetu, tak aby wszyscy użytkownicy końcowi nadal mogli korzystać z szerokiego wyboru zaawansowanych, przystępnych cenowo usług wysokiej jakości; oraz zagwarantowanie wysokiego i wspólnego poziomu ochrony, w szczególności konsumentów podatnych na zagrożenia, w tym przystępnych cen, wyboru i równoważnego dostępu;

g) promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez ułatwianie inwestycji w energooszczędne i niskoemisyjne sieci i rozwiązania cyfrowe oraz zachęcanie do zapewnienia efektywnego ruchu od początku do końca;

h) wspieranie celów innych polityk Unii opartych na spektrum radiowym, w tym polityki kosmicznej oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony.

2. Wykonując swoje kompetencje lub zadania na rzecz osiągnięcia ogólnych celów, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, BEREC, RSPB, ODN i Komisja działają bezstronnie, obiektywnie, przejrzyście oraz w sposób niedyskryminujący i proporcjonalny. W szczególności stosują one następujące zasady:

a) promują przewidywalność regulacyjną w celu zagwarantowania spójnego podejścia regulacyjnego poprzez wzajemną współpracę;

b) zapewniają, aby w podobnych okolicznościach stosowano środki w sposób spójny oraz aby nie występowała dyskryminacja w traktowaniu dostawców sieci i usług łączności elektronicznej;

c) należycie uwzględniają potencjalne obciążenia regulacyjne i administracyjne wynikające z decyzji regulacyjnych i dążą do ich jak największego ograniczenia;

d) stosują prawo Unii w sposób neutralny technologicznie, o ile nie stoi to w sprzeczności z realizacją ogólnych celów określonych w niniejszym artykule;

e) w należytym stopniu uwzględniają warunki związane z infrastrukturą, konkurencją, sytuacją użytkowników końcowych, a w szczególności konsumentów w różnych obszarach geograficznych na terytorium danego państwa członkowskiego.

2. CZĘŚĆ II – ODPORNOŚĆ

Artykuł 4

Rola sieci i usług łączności elektronicznej w zapewnianiu odporności

Biorąc pod uwagę zasadniczą rolę sieci i usług łączności elektronicznej dla ogólnej odporności społeczeństwa i gospodarki Unii, dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej, o których mowa w art. 5 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, BEREC, ODN, krajowe organy regulacyjne i właściwe organy wyznaczone na podstawie art. 8 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555, krajowe organy ds. zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, w tym organy ds. zarządzania kryzysowego w cyberbezpieczeństwie wyznaczone na podstawie art. 9 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555, przyczyniają się, w ramach swoich odpowiednich kompetencji, do przewidywania zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej, które mogą mieć negatywny wpływ na ludność, zapobiegania im i reagowania na nie, poprzez spójne wdrażanie obowiązków związanych z gotowością wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz zgodnie z odpowiednimi unijnymi i krajowymi mechanizmami ochrony ludności, zarządzania kryzysowego i reagowania.

Artykuł 5

Dostępność oraz możliwości sieci i usług łączności elektronicznej

1. Dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej oraz inni dostawcy, o których mowa w art. 9 ust. 2, krajowe organy regulacyjne, właściwe organy krajowe wyznaczone na podstawie art. 8 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555[79] oraz inne właściwe organy, w tym, w stosownych przypadkach, krajowe organy ds. zarządzania kryzysowego i ochrony ludności, w tym organy ds. zarządzania kryzysowego w cyberbezpieczeństwie wyznaczone na podstawie art. 9 ust. 1 dyrektywy (UE) 2022/2555, współpracują, aby zapewnić ciągłą dostępność sieci i usług łączności elektronicznej, a także ich niezbędnych zdolności do przewidywania zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej, które mogą mieć negatywny wpływ na ludność, zapobiegania im, przygotowania się na nie i reagowania na nie.

[79] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) (Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3445/oj).

Organy i dostawcy, o których mowa w akapicie pierwszym, uwzględniają przy tym w jak największym stopniu opracowany przez BEREC unijny plan gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej, o którym mowa w art. 6.

2. Bez uszczerbku dla dyrektywy (UE) 2022/2555 dostawcy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, i PSAP wprowadzają wszelkie niezbędne środki, z uwzględnieniem opracowanego przez BEREC unijnego planu gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej, o którym mowa w art. 6 niniejszego rozporządzenia, w celu zapewnienia nieprzerwanej dostępności łączności o krytycznym znaczeniu i zgłoszeń alarmowych, a także nieprzerwanej transmisji publicznych ostrzeżeń, w przypadku wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej, które mogą mieć negatywny wpływ na ludność.

3. Wdrażając nowe technologie w swoich sieciach lub usługach łączności elektronicznej, dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej oraz PSAP wprowadzają wszelkie niezbędne środki przygotowawcze, w tym testowanie i walidację rozwiązań, w celu zapewnienia dostępności zgłoszeń alarmowych i usług dotyczących publicznych ostrzeżeń w Unii.

4. W przypadku gdy migracja do innych technologii sieciowych może skutkować zaprzestaniem świadczenia usług na obecnie wykorzystywanych urządzeniach użytkownika końcowego, dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej informują o tym właściwe organy krajowe i użytkowników końcowych z co najmniej dwuletnim wyprzedzeniem, przedstawiając plan działania odzwierciedlający proces migracji.

Artykuł 6

Unijny plan gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej

1. Do dnia [*12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] **r. BEREC przyjmie sprawozdanie zatytułowane „**Unijny plan gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej" („plan") w celu wzmocnienia odporności i gotowości sieci i usług łączności elektronicznej oraz innej infrastruktury cyfrowej na poziomie Unii w przypadku wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej, które mogą mieć znaczący niekorzystny wpływ na ludność lub funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

2. Plan ten będzie obejmować:

   a) kompleksową ocenę architektury, zdolności, możliwości i wykorzystania sieci łączności elektronicznej dostawców, o których mowa w art. 5 ust. 1, przygotowaną na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie z art. 7 ust. 2 niniejszego rozporządzenia i przekazaną do ODN zgodnie z art. 7 ust. 3 niniejszego rozporządzenia;

   b) zestaw zaleceń operacyjnych dotyczących środków w zakresie odporności sieci w oparciu m.in. o ocenę, o której mowa w lit. a);

   c) praktyki zarządzania kryzysowego.

Ocena, o której mowa w akapicie pierwszym lit. a), zawiera między innymi przegląd topologii sieci na poziomie Unii, określa dywersyfikację tras, potencjalne wąskie gardła lub punkty awarii oraz obszary, na których potrzebne są środki związane z odpornością, takie jak inwestycje strategiczne wspierające redundancję, w szczególności w odniesieniu do transeuropejskich sieci cyfrowych. Ocenę przeprowadza się zgodnie z mającymi

zastosowanie przepisami unijnymi i krajowymi dotyczącymi ochrony informacji niejawnych. Informacje zawarte w tej ocenie przedstawia się w formie zagregowanej, aby zapobiec dokładnej geolokalizacji wrażliwych aktywów.

Zalecenia operacyjne, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), obejmują zalecenia zapewniające techniczną zdolność sieci łączności elektronicznej do integracji z różnymi rodzajami sieci naziemnych i nienaziemnych, takimi jak sieci satelitarne, zdolności do zapewnienia ciągłości podstawowych sieci i usług łączności w sytuacjach zwiększonego zapotrzebowania, przeciążenia sieci lub zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, w tym między innymi zagrożeń związanych z awarią systemu, takich jak celowe szkodliwe zakłócenia, lub inne środki uznawane za kluczowe dla zapewnienia dostępności usług i niezbędnych zdolności sieciowych.

Praktyki zarządzania kryzysowego, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), są skierowane do krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów i mają na celu harmonizację procedur, ustaleń dotyczących koordynacji i protokołów operacyjnych, które mają być stosowane w przypadku wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej. Praktyki zarządzania kryzysowego muszą być spójne z odpowiednimi unijnymi i krajowymi mechanizmami ochrony ludności, zarządzania kryzysowego i reagowania oraz muszą je uzupełniać.

Artykuł 7

Współpraca i gromadzenie danych na potrzeby przygotowania Planu

1. W celu wsparcia BEREC ODN przygotowuje projekt planu w ścisłej współpracy z Komisją oraz, w przypadku gdy plan dotyczy gotowości i odporności sieci i usług łączności elektronicznej, z grupą współpracy ustanowioną na mocy art. 14 dyrektywy (UE) 2022/2555 oraz w porozumieniu z ENISA i odpowiednimi europejskimi organami ds. koordynacji reagowania kryzysowego i ochrony ludności, stosownie do przypadku. Plan jest regularnie poddawany przeglądowi i aktualizowany w oparciu m.in. o informacje zgromadzone na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu.

2. W celu wsparcia przygotowania planu krajowe organy regulacyjne gromadzą co dwa lata informacje na temat architektury, zdolności, możliwości i wykorzystania publicznych sieci łączności elektronicznej, publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej oraz, w stosownych przypadkach, sieci wykorzystywanych całkowicie lub głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub usług społeczeństwa informacyjnego, o ile takie informacje nie zostały jeszcze udostępnione tym organom lub innym właściwym organom krajowym zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym.

3. Wnioski o udzielenie informacji na podstawie ust. 2 muszą być uzasadnione, proporcjonalne i ograniczone do tego, co jest absolutnie niezbędne do wykonywania zadań związanych z odpornością i gotowością. Informacje przekazuje się do ODN co dwa lata.

4. Do dnia [6 *miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] **r. BEREC, w ścisłej współpracy z Komisją i ENISA, publikuje wspólny wzór, który krajowe organy regulacyjne mają stosować do gromadzenia informacji, o których mowa w ust. 2**.

Artykuł 8

Współpraca z Komisją, innymi organami Unii lub grupami ekspertów

1. W przypadku gdy zjawisko katastrofalne lub zakłócenie spowodowane przez człowieka, kryzys lub działanie siły wyższej wiąże się z incydentem w cyberbezpieczeństwie na dużą skalę w rozumieniu art. 6 pkt 7 dyrektywy (UE) 2022/2555 lub zbiega się z takim incydentem, BEREC przekazuje europejskiej sieci organizacji łącznikowych do spraw kryzysów cyberbezpieczeństwa (EU-CyCLONe) i Komisji odpowiednie informacje w celu zapewnienia wspólnej świadomości sytuacyjnej i spójności reagowania kryzysowego.
2. Na żądanie ODN udostępnia Komisji szczegółowe informacje na temat analizy wykorzystanej do przygotowania planu zgodnie z art. 6. Komisja uwzględnia takie informacje przy opracowywaniu i wdrażaniu instrumentów finansowania, w tym strategicznych inwestycji w transeuropejskie sieci cyfrowe, lub, w stosownych przypadkach, przy przyjmowaniu polityk lub środków mających na celu zwiększenie odporności i gotowości sieci łączności elektronicznej.
3. Zadania i działania określone w niniejszej części nie mają wpływu na zadania ENISA, zespołu reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego (CSIRT), EU-CyCLONe, grupy współpracy ustanowionej dyrektywą (UE) 2022/2555 ani innych grup ekspertów lub systemów koordynacji na podstawie unijnego prawa ochrony ludności.

3. CZĘŚĆ III – UDZIELANIE ZEZWOLEŃ I PASZPORTOWANIE NA JEDNOLITYM RYNKU

Artykuł 9

Ogólne zezwolenie

1. Swoboda udostępniania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej podlega warunkom i obowiązkom określonym w niniejszym rozporządzeniu. Państwa członkowskie mogą ograniczyć swobodę udostępniania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej wyłącznie z powodów określonych w art. 52 ust. 1 TFUE, uzasadnionych względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i zdrowia publicznego. Każde takie ograniczenie musi być odpowiednio uzasadnione i niezwłocznie zgłoszone Komisji.
2. System ogólnych zezwoleń ma zastosowanie do dostawców publicznych usług łączności elektronicznej i dostawców sieci łączności elektronicznej wykorzystywanych całkowicie lub głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub usług społeczeństwa informacyjnego.
3. System ogólnych zezwoleń nie ma zastosowania do usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów.
4. W ramach systemu ogólnych zezwoleń prawo do udostępniania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej podlega wyłącznie następującym warunkom:
    a) zgodność, w odniesieniu do dostawcy, z wymogami dotyczącymi odporności i gotowości sieci podczas zjawisk katastrofalnych lub zakłóceń spowodowanych przez człowieka, kryzysów lub działania siły wyższej na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz z warunkami użytkowania w odniesieniu do komunikatów kierowanych przez organy publiczne do ogółu

ludności, ostrzegających o bezpośrednich zagrożeniach i mających na celu zmniejszenie konsekwencji poważnych kataklizmów;

b) zgodność, w odniesieniu do dostawcy, z warunkami korzystania z krytycznych usług łączności podczas poważnych kataklizmów lub stanów zagrożenia kraju w celu zapewnienia łączności między służbami ratunkowymi a władzami;

c) zgodność, w odniesieniu do dostawcy, z normami lub specyfikacjami, o których mowa w art. 187;

d) zgodność, w odniesieniu do dostawcy, z przepisami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa, w tym z wymogami w zakresie bezpieczeństwa łańcuchów dostaw ICT nałożonych zgodnie z aktem o cyberbezpieczeństwie, który ma zastąpić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881[80];

e) umożliwienie dostępu do danych organom ścigania i organom sądowym, w tym do celów uprawnionego przechwytywania i zatrzymywania danych zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi lub krajowymi, w państwach członkowskich, w których świadczona jest usługa, zgodnie z prawem Unii mającym zastosowanie do dostawcy;

f) utrzymanie integralności publicznych sieci łączności elektronicznej, w tym poprzez zapewnienie warunków mających zapobiegać zakłóceniom elektromagnetycznym pomiędzy sieciami lub usługami łączności elektronicznej, zgodnie z dyrektywą 2014/30/UE[81], mających zastosowanie do dostawcy;

g) zgodność, w odniesieniu do dostawcy, z wymogami lub środkami dotyczącymi wzajemnych połączeń zgodnie z art. 66;

h) w przypadku sieci i usług łączności elektronicznej – zgodność, w odniesieniu do dostawcy, z odpowiednimi umowami międzynarodowymi dotyczącymi użytkowania rzadkich zasobów, które nie podlegają przyznaniu indywidualnych praw użytkowania;

i) interoperacyjność usług zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w zakresie mającym zastosowanie do dostawcy;

j) w stosownych przypadkach, opłaty administracyjne zgodnie z art. 12.

Dodatkowe warunki użytkowania spektrum radiowego mają zastosowanie do dostawcy zgodnie z art. 20 i 21. stosownie do przypadku.

---

80 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie) (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

81 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz.U. L 153 z 22.5.2014, s. 62, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj), zmieniona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. (Dz.U. L 30 z 11.9.2018, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/30/2018-09-11)) oraz dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych (Dz.U. L 315 z 7.12.2022, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2380/oj).

Dodatkowe warunki korzystania z zasobów numeracyjnych, które są przydzielane z krajowych planów numeracji oraz, w stosownych przypadkach, z unijnego planu numeracji, mają zastosowanie do dostawcy zgodnie z art. 46 i 50, stosownie do przypadku.

Artykuł 10

Procedura jednolitego paszportu

1. W ramach systemu ogólnych zezwoleń, w przypadku gdy dostawca zamierza dostarczać sieci lub usługi łączności elektronicznej w jednym lub kilku państwach członkowskich, dokonuje on zgłoszenia do krajowego organu regulacyjnego jednego z tych państw członkowskich w ramach procedury jednolitego paszportu.
2. Dostawcy nie są zobowiązani do uzyskania decyzji ani innego aktu administracyjnego od jakiegokolwiek organu regulacyjnego państwa członkowskiego zgłoszenia, w którym dostawca zamierza prowadzić działalność, przed skorzystaniem z praw wynikających z ogólnego zezwolenia.
3. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się za pomocą wzoru zgłoszenia zgodnie z wytycznymi BEREC wydanymi na podstawie art. 125 nie później niż 6 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia. W razie konieczności BEREC aktualizuje odpowiednie wytyczne.
4. Powiadomiony organ regulacyjny bez zbędnej zwłoki przekazuje otrzymane zgłoszenie do ODN. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy rozpoczęcia udostępniania sieci i świadczenia usług w więcej niż jednym państwie członkowskim, ODN bez zbędnej zwłoki przekazuje je do wiadomości właściwym organom pozostałych państw członkowskich, w których dostawca zamierza prowadzić działalność.
5. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy zamiaru rozszerzenia działalności przez dostawcę już działającego w co najmniej jednym państwie członkowskim na dodatkowe państwa członkowskie, ODN przekazuje takie zgłoszenie do wiadomości właściwym organom wszystkich zainteresowanych państw członkowskich, w tym państw członkowskich, w których dostawca już udostępnia sieci lub świadczy usługi łączności elektronicznej.
6. W ramach procedury paszportu jednolitego organ powiadomiony potwierdza dostawcy zezwolenie na udostępnianie sieci lub świadczenie usług łączności elektronicznej w terminie jednego tygodnia od przekazania zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1. Potwierdzenie zawiera informacje dotyczące wszystkich warunków ogólnego zezwolenia mających zastosowanie w państwie członkowskim lub państwach członkowskich, w których mają być udostępniane sieci lub świadczone usługi, a także powiązanych obowiązków i praw wynikających z zezwolenia. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy zamiaru rozszerzenia działalności przez dostawcę już działającego w co najmniej jednym państwie członkowskim na dodatkowe państwa członkowskie, potwierdzenie zawiera informacje dotyczące warunków ogólnego zezwolenia mających zastosowanie w dodatkowych państwach członkowskich.
7. Po potwierdzeniu zgłoszenia dostawca może korzystać z praw wynikających z ogólnego zezwolenia i rozpocząć działalność, w razie konieczności z zastrzeżeniem przepisów dotyczących praw użytkowania na mocy niniejszego rozporządzenia.
8. ODN prowadzi publicznie dostępną unijną bazę danych zgłoszeń przekazanych krajowym organom regulacyjnym. Powiadomione organy aktualizują informacje

o wszystkich otrzymanych zgłoszeniach w bazie danych co najmniej raz na dwa miesiące.

9. W przypadku sieci i usług łączności elektronicznej zgłoszonych przed dniem [*6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] nowe zgłoszenie nie jest wymagane. Dostawcy mogą dokonywać zgłoszeń do powiadomionego krajowego organu regulacyjnego w celu uzyskania nowego ogólnego zezwolenia dotyczącego istniejących sieci lub usług w ramach procedury paszportu jednolitego. Wdrażając nowe sieci lub usługi łączności elektronicznej, dostawcy podlegają procedurze paszportu jednolitego w odniesieniu do tych nowych sieci lub usług.

Artykuł 11

Wytyczne i wzajemna pomoc

1. Do dnia [*6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] BEREC, w ścisłej współpracy z Komisją i innymi właściwymi organami, w tym punktami kontaktowymi wyznaczonymi zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, publikuje wytyczne w celu zapewnienia, aby wszystkie warunki wymienione w art. 9 ust. 4 stosowano w sposób spójny, niedyskryminacyjny i proporcjonalny oraz aby dostawcy mogli zapoznać się z nimi za pośrednictwem strony internetowej ODN.

2. Każde państwo członkowskie wyznacza krajowy pojedynczy punkt kontaktowy, którego zadaniem jest komunikowanie się z ODN oraz aktualizowanie informacji na temat krajowych przepisów i procedur mających zastosowanie do udostępniania sieci i świadczenia usług łączności elektronicznej, w szczególności przepisów i procedur dotyczących warunków ogólnego zezwolenia, w tym warunków dotyczących cyberbezpieczeństwa, dostępu do danych i ochrony danych oraz obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

3. Procedury dotyczące zgłaszania, potwierdzania rozpoczęcia działalności i wzajemnej pomocy w egzekwowaniu przepisów oraz ustalenia dotyczące wymiany informacji między właściwymi organami krajowymi a ODN zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/903 mogą zostać doprecyzowane przez Komisję w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

4. Bez uszczerbku dla uprawnień państw członkowskich w zakresie egzekwowania prawa mającego zastosowanie w ich jurysdykcji, w ramach systemu jednolitego paszportu krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego zgłoszenia jest uprawniony do nakładania sankcji za naruszenie warunków zezwolenia. W przypadku poważnego naruszenia ewentualne stosowane środki, w razie konieczności po konsultacji z organami regulacyjnymi zainteresowanych państw członkowskich, to m.in. cofnięcie prawa do prowadzenia działalności w państwie członkowskim lub państwach członkowskich objętych paszportem jednolitym.

5. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego, w którym udostępnia się sieci lub świadczy się usługi łączności elektronicznej, stwierdzi, że naruszenie warunków zezwolenia może mieć na jego terytorium poważny negatywny wpływ ze względów bezpieczeństwa narodowego lub interesu publicznego, organ taki ma prawo nałożyć sankcje w swojej jurysdykcji oraz, w stosownych przypadkach, po konsultacji z odpowiednimi organami państwa członkowskiego zgłoszenia.

Artykuł 12

Opłaty administracyjne

1. W przypadku gdy państwa członkowskie nakładają opłaty administracyjne na przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej zgodnie z ogólnym zezwoleniem lub na rzecz których zostało ustanowione prawo użytkowania, takie opłaty:

   a) w całości pokrywają jedynie koszty administracyjne, poniesione przy zarządzaniu, sprawowaniu nadzoru lub wdrażaniu systemu ogólnych zezwoleń, praw użytkowania i szczegółowych obowiązków, o których mowa w art. 67, art. 68 ust. 1, art. 69 i art. 77, w tym kosztów współpracy międzynarodowej, związanych z harmonizacją i standaryzacją, analizą rynku, monitorowaniem zgodności ze stanem prawnym lub sprawowaniem kontroli rynku w inny sposób, jak również, w stosownych przypadkach, prac normatywnych związanych z przygotowaniem i wdrażaniem decyzji administracyjnych, takich jak decyzje o dostępie do sieci i wzajemnych połączeniach;

   b) nakłada się na poszczególne przedsiębiorstwa w sposób obiektywny, przejrzysty i proporcjonalny.

2. Opłatom administracyjnym nie podlegają przedsiębiorstwa, których obroty nie przekraczają określonego progu lub których działalność nie pozwala osiągnąć minimalnego udziału w rynku bądź ma bardzo ograniczony zasięg terytorialny.

3. W przypadku gdy nakłada się opłaty administracyjne, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy publikują roczny bilans swoich kosztów administracyjnych oraz całkowitej kwoty pobranych opłat. W razie wystąpienia różnicy pomiędzy całkowitą kwotą pobranych opłat a kosztami administracyjnymi, dokonuje się stosownej korekty.

4. CZĘŚĆ IV – ZASOBY (SPEKTRUM RADIOWE I NUMERACJA)

4.1. TYTUŁ I: Spektrum radiowe

4.1.1. ROZDZIAŁ I: Zasady i cele

SEKCJA 1: MIĘDZYNARODOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE UŻYTKOWANIA SPEKTRUM RADIOWEGO I ZARZĄDZANIA NIM

Artykuł 13

Planowanie strategiczne w zakresie spektrum radiowego i zarządzanie nim

1. Państwa członkowskie i Komisja zarządzają spektrum radiowym na rynku wewnętrznym w sposób skoordynowany, z uwzględnieniem jego wartości jako wspólnego zasobu europejskiego, w ramach kompetencji dzielonych, w celu wspierania wzrostu gospodarczego, ochrony wartości Unii i jej bezpieczeństwa, dążąc do osiągnięcia celów określonych w art. 3, w szczególności jednolitego rynku łączności elektronicznej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa i suwerenności cyfrowej.

2. Komisja, wspierana przez RSPB, i właściwe organy krajowe współpracują w obszarze strategicznego planowania w zakresie spektrum radiowego i koordynacji mechanizmów kształtowania polityki spektrum radiowego.

3. Właściwe organy krajowe zarządzają spektrum radiowym w sposób skuteczny i wydajny zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz z Regulaminem Radiokomunikacyjnym

Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) i innymi porozumieniami przyjętymi w ramach ITU, mającymi zastosowanie do spektrum radiowego. Strony dokładają wszelkich starań w celu wyeliminowania potencjalnych lub rzeczywistych źródeł szkodliwych zakłóceń transgranicznych lub krajowych oraz wprowadzają środki związane ze spektrum radiowym w celu zminimalizowania ryzyka dla bezpieczeństwa w zakresie udostępniania sieci i świadczenia usług łączności elektronicznej.

4. W przypadku gdy niniejsze rozporządzenie upoważnia Komisję do zarządzania spektrum radiowym, podlega ona tym samym zasadom i przestrzega tych samych obowiązków co właściwe organy, chyba że niniejsze rozporządzenie lub inne przepisy prawa Unii stanowią inaczej.

Artykuł 14

Szkodliwe zakłócenia

1. Posiadacze praw użytkowania spektrum radiowego mają prawo do użytkowania swoich częstotliwości w sposób wolny od szkodliwych zakłóceń, z zastrzeżeniem krajowych planów przeznaczenia częstotliwości i porozumień międzynarodowych.

2. Właściwe organy krajowe współpracują ze sobą i, w stosownych przypadkach, za pośrednictwem RSPB przy transgranicznej koordynacji użytkowania spektrum radiowego. Strony dokładają wszelkich starań, aby rozwiązać ewentualne problemy lub spory związane z transgraniczną koordynacją lub szkodliwymi zakłóceniami transgranicznymi, które uniemożliwiają użytkowanie spektrum radiowego na terytorium Unii.

3. W przypadku nierozstrzygniętych kwestii związanych z koordynacją transgraniczną lub szkodliwymi zakłóceniami transgranicznymi między państwami członkowskimi każdy właściwy organ krajowy lub każdy posiadacz prawa użytkowania spektrum radiowego może zwrócić się do RSPB o wykorzystanie swojego mechanizmu dobrych usług w rozwiązaniu problemu. RSPB może wydać opinię, w której zaproponuje skoordynowane rozwiązanie. Na wniosek właściwego organu RSPB ma obowiązek wydania takiej opinii.

4. W przypadku gdy problem transgraniczny między państwami członkowskimi nie zostanie rozwiązany w terminie 12 miesięcy od złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, Komisja, na wniosek właściwego organu krajowego któregokolwiek z zainteresowanych państw członkowskich lub na wniosek posiadacza prawa użytkowania spektrum radiowego, bądź z własnej inicjatywy, podejmuje w drodze aktu wykonawczego decyzję w celu rozwiązania problemu transgranicznego, uwzględniając wszelkie opinie RSPB zgodnie z ust. 3.

5. W przypadku gdy problem transgraniczny dotyczy państwa trzeciego, w tym kandydującego i przystępującego, Komisja i właściwe organy krajowe w ramach RSPG, na wniosek dowolnego właściwego organu krajowego z zainteresowanego państwa członkowskiego, współpracują w celu zapewnienia wsparcia prawnego, politycznego i technicznego na rzecz rozwiązania takiego problemu, tak aby zainteresowane państwa członkowskie mogły wypełniać swoje obowiązki i korzystać z przysługujących im praw do użytkowania spektrum radiowego na mocy prawa Unii.

6. W przypadku gdy problem transgraniczny dotyczący państwa trzeciego nie zostanie rozwiązany w terminie 12 miesięcy od złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 5, Komisja może, na wniosek właściwego organu krajowego z zainteresowanego państwa członkowskiego i po konsultacji z RSPB, przyjąć w drodze aktu wykonawczego decyzję

w celu określenia pomocy lub wkładu, które państwa członkowskie mają zapewnić, przy wsparciu Komisji, na rzecz rozwiązania takiego problemu, niezależnie od tego, czy dotykają ich szkodliwe zakłócenia.

7. W przypadku gdy problemu transgranicznego dotyczącego państwa trzeciego nie można rozwiązać przy pomocy lub wkładzie, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, Rada może rozważyć wprowadzenie środków ograniczających na mocy art. 29 TUE, zgodnie z celami wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

8. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 4 i 6 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4, z pomocą komitetu, o którym mowa w art. 199 ust. 2 („Komitet ds. Spektrum Radiowego").

SEKCJA 2: ZASADY

Artykuł 15

Zasady współużytkowania spektrum radiowego

1. Bez uszczerbku dla wyjątku przewidzianego w akapicie drugim spektrum radiowe objęte ogólnym zezwoleniem i indywidualne prawa użytkowania są współdzielone przez dostawców tej samej usługi (współdzielenie w ramach usługi) lub różnych usług (współdzielenie między usługami), z zastrzeżeniem zgodności z prawem konkurencji.

   Właściwe organy krajowe mogą ograniczyć współużytkowanie spektrum radiowego, jeżeli jest to konieczne ze względów związanych z:

   a) ochroną konkurencji i niedyskryminacyjnym dostępem do rynku;

   b) wykonalnością techniczną i ekonomiczną;

   c) koniecznością ustanowienia praw wyłącznych użytkowania spektrum radiowego w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa narodowego, ze względu na obronność lub ochronę usług kluczowych;

   d) unikaniem szkodliwych zakłóceń;

   e) koordynacją transgraniczną.

2. Właściwe organy krajowe zapewniają wydajne użytkowanie przydzielonego spektrum radiowego. W tym celu mogą one wymagać od posiadacza praw do spektrum radiowego, w tym praw w zakresie obronności i bezpieczeństwa, aby współdzielił dowolną część spektrum radiowego, która nie jest użytkowana na danym obszarze geograficznym lub w danym okresie, pod warunkiem że współużytkowanie spektrum radiowego nie zakłóca jego użytkowania przez pierwotnego posiadacza praw, nie pogarsza tego użytkowania ani w inny sposób go nie ogranicza oraz że współużytkowanie jest zgodne z prawem konkurencji.

Artykuł 16

Zasady neutralności technologii i usług

1. W celu udostępniania sieci lub świadczenia usług łączności elektronicznej w obrębie spektrum radiowego uznanego w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej, zgodnie z prawem Unii, można wykorzystywać każdy rodzaj technologii.

Właściwe organy krajowe mogą ograniczyć to prawo wyłącznie w przypadku gdy jest to konieczne i proporcjonalne ze względów:

a) unikania szkodliwych zakłóceń;

b) ochrony zdrowia publicznego przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, z uwzględnieniem zalecenia 1999/519/WE;

c) zapewnienia jakości technicznej usługi;

d) zapewnienia jak najszerszego współużytkowania spektrum radiowego;

e) zagwarantowania wydajnego użytkowania spektrum radiowego;

f) zapewnienia realizacji celów, o których mowa w ust. 2.

3. W spektrum radiowym uznanym w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej, zgodnie z prawem Unii, można świadczyć każdy rodzaj usługi łączności elektronicznej.

Właściwe organy krajowe mogą ograniczyć to prawo wyłącznie w celu spełnienia wymogu określonego w Regulaminie Radiokomunikacyjnym ITU w oparciu o proporcjonalne i niedyskryminacyjne kryteria. Właściwy organ krajowy ma prawo zażądać, aby określoną usługę świadczono w danym paśmie tylko w przypadku, gdy jest to uzasadnione ze względu na:

a) ochronę bezpieczeństwa życia;

b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej;

c) unikanie nieefektywnego użytkowania spektrum radiowego;

d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, np. świadczenie nadawczych usług radiowych i telewizyjnych;

e) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa narodowego, obronności lub ochrony usług kluczowych.

Właściwe organy krajowe mogą zakazać świadczenia jakiejkolwiek innej usługi w danym paśmie tylko w przypadku gdy jest to uzasadnione potrzebą ochrony bezpieczeństwa życia.

4.1.2. ROZDZIAŁ II: Przydział

SEKCJA 1: STRATEGIA SPEKTRUM RADIOWEGO I PLANY DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRZYDZIAŁU SPEKTRUM

Artykuł 17

Unijna strategia spektrum radiowego i plany działania

1. Po konsultacji z zainteresowanymi stronami i z RSPB Komisja opracowuje przyszłościową unijną strategię spektrum radiowego i w razie potrzeby aktualizuje ją po każdej Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej.

2. Unijna strategia spektrum radiowego wyznacza kierunek długoterminowego planowania spektrum radiowego, innowacji i wydajnego użytkowania spektrum radiowego w całej Unii. Określa ona potrzeby dotyczące spektrum radiowego i zapewnia jego dostępność oraz, w stosownych przypadkach, chroni spektrum radiowe niezbędne do realizacji celów polityki Unii w różnych obszarach obejmujących użytkowanie spektrum radiowego, w tym w obszarach obronności i bezpieczeństwa, do łączności krytycznej i

do innych zadań, w tym do detekcji. Dostępność spektrum radiowego do celów ochrony bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa narodowego, obronności lub ochrony usług kluczowych na zharmonizowanych warunkach uwzględnia się w unijnej strategii spektrum radiowego i znajduje ona odpowiednie odzwierciedlenie w krajowych planach przeznaczenia częstotliwości.

3. Na podstawie unijnej strategii spektrum radiowego Komisja może, w stosownych przypadkach, przyjmować w drodze aktów wykonawczych unijne plany działania w zakresie spektrum radiowego.

   Każdy unijny plan działania w zakresie spektrum radiowego określa potrzeby dotyczące spektrum radiowego związane z konkretną technologią lub usługą spektrum radiowego oraz ustala terminy harmonizacji technicznej użytkowania spektrum radiowego zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE, a także, w stosownych przypadkach, terminy udzielenia zezwolenia na użytkowanie tego spektrum radiowego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, które to terminy mogą stanowić odstępstwo od terminu określonego w art. 18 ust. 1. Pozostaje to bez uszczerbku dla możliwości odstąpienia od terminu określonego w art. 18 ust. 1 na podstawie art. 18 ust. 2 i 3.

   Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4, z pomocą komitetu, o którym mowa w art. 199 ust. 2. RSPB monitoruje zmiany techniczne, gospodarcze i społeczne związane z użytkowaniem spektrum radiowego oraz, w razie potrzeby, zaleca aktualizację wszelkich unijnych planów działania w zakresie spektrum radiowego.

4. W terminie dziewięciu miesięcy od przyjęcia unijnych planów działania w zakresie spektrum radiowego właściwe organy krajowe przedkładają Komisji i RSPB swoje krajowe plany działania w zakresie spektrum radiowego, wskazując, w stosownych przypadkach, środki krajowe niezbędne do wdrożenia unijnego planu działania w zakresie spektrum radiowego oraz ich harmonogramy. Właściwe organy krajowe publikują krajowe plany działania w zakresie spektrum radiowego i regularnie je aktualizują.

5. Właściwe organy krajowe regularnie składają Komisji i RSPB sprawozdania z realizacji swoich krajowych planów działania w zakresie spektrum radiowego. Komisja i właściwe organy krajowe w ramach RSPB współpracują w celu zidentyfikowania i wyeliminowania wszelkich niedociągnięć w obszarach, w których Komisja lub RSPB uznają postępy w realizacji co najmniej jednego celu unijnego planu działania w zakresie spektrum radiowego za niewystarczające.

Artykuł 18

Skoordynowany termin przyznawania praw

1. W przypadku gdy użytkowanie spektrum radiowego zharmonizowano zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE w odniesieniu do bezprzewodowych szerokopasmowych sieci i usług łączności elektronicznej, właściwe organy krajowe udzielają zezwolenia na takie użytkowanie w terminie 24 miesięcy od przyjęcia tego środka lub możliwie najszybciej po uchyleniu jakiejkolwiek decyzji umożliwiającej alternatywne użytkowanie w drodze wyjątku zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu.

2. Termin określony w ust. 1 można przedłużyć w odniesieniu do konkretnego pasma w stopniu, w jakim jest to konieczne ze względu na jedną z następujących okoliczności:

a) ograniczenie użytkowania tego pasma ze względu na cel leżący w interesie ogólnym określony w art. 16 ust. 2 akapit drugi lit. a) lub d);

b) nierozstrzygnięte kwestie koordynacji transgranicznej skutkujące powstaniem szkodliwych zakłóceń z państwami trzecimi, pod warunkiem że dotknięte państwo członkowskie zwróciło się o pomoc Unii, stosownie do przypadku, na podstawie art. 14 ust. 5;

c) potrzebę ochrony bezpieczeństwa narodowego i obronność;

d) siłę wyższą.

Zainteresowany właściwy organ krajowy dokonuje przeglądu przedłużenia, o którym mowa w akapicie pierwszym, co najmniej raz na dwa lata oraz na wniosek potencjalnego użytkownika spektrum radiowego lub Komisji.

3. Termin określony w ust. 1 można przedłużyć w odniesieniu do konkretnego pasma w niezbędnym stopniu, ale nie więcej niż o 24 miesięcy w przypadku:

a) nierozstrzygniętych kwestii koordynacji transgranicznej skutkujących szkodliwymi zakłóceniami między państwami członkowskimi, pod warunkiem że takie dotknięte państwo członkowskie terminowo zastosuje wszelkie niezbędne środki na podstawie art. 14 ust. 3 i 4;

b) potrzeby zapewnienia technicznej migracji aktualnych użytkowników danego pasma, a także złożoności zapewnienia takiej migracji.

4. W przypadku przedłużenia na mocy ust. 2 lub 3 zainteresowany właściwy organ krajowy informuje w odpowiednim terminie pozostałe właściwe organy krajowe i Komisję, przedstawiając powody.

5. Niezależnie od ust. 1 właściwe organy krajowe mogą zezwolić na alternatywne użytkowanie całości lub części zharmonizowanego pasma spektrum radiowego w przypadku gdy:

a) konsultacje publiczne przeprowadzone zgodnie z art. 184 oraz perspektywiczna ocena popytu na rynku, zgodnie z art. 32, wykazują brak wyraźnego popytu rynkowego na zharmonizowane użytkowanie pasma spektrum radiowego w dającej się przewidzieć przyszłości;

b) takie alternatywne użytkowanie nie uniemożliwia ani nie utrudnia dostępności albo użytkowania tego pasma w innych państwach członkowskich.

Właściwy organ krajowy za pośrednictwem ODN informuje Komisję i inne właściwe organy krajowe o swojej decyzji, podając jej uzasadnienie, i regularnie dokonuje jej przeglądu.

6. Komisja może, w drodze aktu wykonawczego, określić wspólne terminy udzielania zezwoleń na użytkowanie określonego zharmonizowanego spektrum radiowego zgodnie z ust. 1 i na zasadzie odstępstwa od ust. 1, 2 i 3.

Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

SEKCJA 2: WNIOSEK O PRZYDZIAŁ/HARMONIZACJĘ

Artykuł 19

Wniosek o harmonizację spektrum radiowego

1. Każda zainteresowana strona może przedłożyć Komisji uzasadniony wniosek o rozważenie harmonizacji warunków dotyczących dostępności lub wydajnego użytkowania określonego pasma częstotliwości zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE.

2. Na taki wniosek Komisja organizuje konsultacje publiczne i przedkłada ten wniosek RSPB w celu uzyskania sprawozdania lub opinii albo Komitetowi ds. Spektrum Radiowego, bądź obu tym organom. W przypadku gdy Komisja zwraca się do niego, Komitet ds. Spektrum Radiowego przyjmuje opinię zgodnie z art. 3 ust. 2 decyzji nr 676/2002/WE.

   Uzasadnioną odpowiedź na taki wniosek przekazuje się w rozsądnym terminie.

3. Komisja publikuje wniosek i odpowiedź.

4.1.3. ROZDZIAŁ III: Przyznawanie praw

SEKCJA 1: ZASADY

Artykuł 20

Ogólne zezwolenie na użytkowanie spektrum radiowego

1. Spektrum radiowe użytkuje się na podstawie ogólnego zezwolenia z zastrzeżeniem zgodności z warunkami określonymi w ust. 2 niniejszego artykułu, chyba że zgodnie z art. 21 wymagane jest indywidualne prawo użytkowania.

2. Przedsiębiorstwa, którym umożliwiono użytkowanie spektrum radiowego na podstawie ogólnego zezwolenia podlegają wyłącznie następującym warunkom:

   a) w przypadku gdy nałożono ograniczenie zgodnie z art. 16 ust. 1 akapit drugi lub art. 16 ust. 2 akapit drugi świadczą odpowiednią usługę lub korzystają z odpowiedniego rodzaju technologii, w tym, w stosownych przypadkach z uwzględnieniem wymogów dotyczących zasięgu i jakości usług;

   b) użytkują spektrum radiowe w sposób skuteczny i wydajny zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

   c) stosują techniczne i operacyjne warunki niezbędne do uniknięcia szkodliwych zakłóceń oraz do ochrony zdrowia publicznego przed działaniem pola elektromagnetycznego, uwzględniając zalecenie 1999/519/WE, jeżeli warunki te odbiegają od warunków użytkowania spektrum radiowego określonych w ogólnym zezwoleniu;

   d) przestrzegają przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa, w tym wymogów dotyczących łańcucha dostaw ICT zgodnie z aktem o cyberbezpieczeństwie, który ma zastąpić rozporządzenie (UE) 2019/881.

Artykuł 21

Indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego

1. Właściwe organy krajowe mogą objąć użytkowanie spektrum radiowego prawami indywidualnymi tylko w przypadku gdy jest to konieczne, aby zmaksymalizować wydajne użytkowanie spektrum radiowego z uwzględnieniem popytu i następujących kwestii:

   a) cech szczególnych danego spektrum radiowego;

   b) konieczności unikania szkodliwych zakłóceń;

c) opracowania wiarygodnych warunków współdzielenia spektrum radiowego w stosownych przypadkach;

d) potrzeby zapewnienia technicznej jakości łączności lub usługi;

e) celów leżących w interesie ogólnym, określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii;

f) potrzeby zagwarantowania wydajnego użytkowania spektrum radiowego.

2. Oprócz warunków określonych w art. 20 ust. 2 przedsiębiorstwa posiadające indywidualne prawo użytkowania spektrum radiowego mogą podlegać jedynie warunkom ustanowionym przez właściwy organ krajowy przed przyznaniem lub odnowieniem takiego prawa, dotyczącym:

a) ram czasowych i maksymalnego okresu ważności zgodnie z art. 24, z zastrzeżeniem wszelkich zmian zawartych w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości;

b) przeniesienia lub dzierżawy praw zgodnie z art. 26;

c) uiszczania opłat za użytkowanie zgodnie z art. 29;

d) wypełnienia wszelkich zobowiązań podjętych w ramach procesu udzielenia lub odnowienia zezwolenia przed jego udzieleniem lub, w stosownych przypadkach, przed zaproszeniem do składania wniosków o przyznanie praw użytkowania;

e) łączenia spektrum lub umożliwiania dostępu do spektrum radiowego innym użytkownikom w określonych regionach lub na szczeblu krajowym lub współdzielenia spektrum radiowego zgodnie z art. 27;

f) użytkowania pasm spektrum radiowego zgodnie z odpowiednimi porozumieniami międzynarodowymi;

g) warunków właściwych w przypadku doświadczalnego użytkowania pasm spektrum radiowego;

h) współużytkowania infrastruktury pasywnej lub aktywnej, która opiera się na spektrum radiowym:

i) zawierania komercyjnych umów dostępu do usług roamingu;

j) uruchamiania wspólnie infrastruktury na potrzeby udostępniania sieci lub świadczenia usług łączności elektronicznej, które uzależnione są od użytkowania spektrum radiowego.

Właściwe organy nie nakładają warunków określonych w akapicie pierwszym lit. e), h), i) lub j) niniejszego ustępu, chyba że jest to uzasadnione zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 32.

3. Właściwe organy konsultują się z zainteresowanymi stronami i informują je, w sposób terminowy i przejrzysty, o warunkach, którymi obwarowane mają zostać indywidualne prawa użytkowania, przed ich nałożeniem. Z wyprzedzeniem ustalają kryteria oceny zgodności z tymi warunkami i przekazują je zainteresowanym stronom w przejrzysty sposób.

4. Właściwy organ może połączyć prawa indywidualne z ogólnym zezwoleniem na użytkowanie spektrum radiowego, biorąc pod uwagę wszelkie prawdopodobne skutki pod względem konkurencji, innowacji i wchodzenia na rynek.

5. RSPB gromadzi dobre praktyki w zakresie wyboru między ogólnymi zezwoleniami a prawami indywidualnymi.

SEKCJA 2: HARMONIZACJA

Artykuł 22

Wspólne warunki udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum radiowego

1. Potencjalni użytkownicy spektrum radiowego w co najmniej dwóch państwach członkowskich, w przypadku publicznych i niepublicznych sieci łączności elektronicznej, mogą zwrócić się do właściwych organów krajowych zainteresowanych państw członkowskich o ustanowienie, z pomocą RSPB, wspólnych warunków udzielania zezwoleń w celu zmniejszenia kosztów wdrażania lub wpływu na środowisko. Właściwe organy krajowe informują o takim wniosku Komisję.

2. Bez uszczerbku dla art. 39 niniejszego rozporządzenia, w przypadku gdy Komisja lub co najmniej dwa zainteresowane właściwe organy krajowe złożą uzasadniony wniosek, niezależnie od tego, czy wniosek złożyli dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej, RSPB, po konsultacji z zainteresowanymi stronami, opracowuje wniosek dotyczący wspólnych warunków udzielania zezwoleń, w tym w odniesieniu do najlepszego sposobu współdzielenia spektrum radiowego między sieciami publicznymi i prywatnymi, zgodnie z prawem konkurencji. W drodze aktu wykonawczego Komisja może, uwzględniając wniosek RSPB oraz, w stosownych przypadkach, wymogi określone w art. 39 ust. 4, przyjąć wspólne warunki udzielania zezwoleń obowiązujące we wszystkich państwach członkowskich i określające wspólny format, który należy stosować.

3. Na wniosek co najmniej dwóch właściwych organów krajowych lub Komisji RSPB rozpatruje możliwość i warunki udzielenia zezwolenia w odniesieniu do części spektrum radiowego na szczeblu Unii oraz proponuje odpowiednią procedurę udzielania zezwolenia i warunki udzielenia zezwolenia w celu zapewnienia istnienia w całej Unii wysokiej jakości usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności elektronicznej (zwanych dalej „bezprzewodowymi usługami szerokopasmowymi"), w tym usług bezpośredniej łączności satelita-urządzenie. Po konsultacji z RSPB Komisja może uzupełnić niniejsze rozporządzenie w drodze aktu delegowanego zgodnie z art. 198, ustalając procedury i warunki udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum radiowego w określonym zharmonizowanym paśmie spektrum radiowego lub jego częściach na szczeblu Unii.

4. W trakcie procedury udzielania zezwolenia Komisja może zwrócić się o pomoc do RSPB, ODN, Komitetu ds. Łączności lub ekspertów zewnętrznych.

5. W przypadku gdy wspólne warunki udzielania zezwoleń ustanowiono na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, Komisja może określić w drodze aktów wykonawczych szczegóły procedury punktu kompleksowej obsługi, która umożliwia przedsiębiorstwom składanie w ODN wniosków o prawa użytkowania spektrum radiowego w więcej niż jednym państwie członkowskim, oraz przedstawić ustalenia proceduralne, w tym terminy administracyjne.

6. Właściwe organy krajowe przyznają prawa i udzielają zezwoleń w terminach określonych w art. 30 ust. 8.

7. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 2 i 4 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

Artykuł 23

Zharmonizowane przydzielanie spektrum radiowego

Właściwe organy krajowe nie nakładają żadnych dalszych warunków, dodatkowych kryteriów ani procedur w przypadku gdy posiadaczy praw użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego wybrano w ramach wspólnej procedury selekcji na szczeblu Unii lub gdy zastosowanie mają zharmonizowane warunki udzielania zezwoleń na szczeblu Unii.

SEKCJA 3: ZHARMONIZOWANE PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO WARUNKÓW UDZIELANIA ZEZWOLEŃ

Artykuł 24

Czas obowiązywania praw

1. Prawa użytkowania spektrum radiowego przyznaje się co do zasady na czas nieokreślony. Indywidualne prawa użytkowania przyznane na czas nieokreślony w odniesieniu do spektrum radiowego użytkowanego na potrzeby bezprzewodowych sieci i usług szerokopasmowych podlegają regularnym przeglądom przeprowadzanym przez właściwe organy krajowe, obejmującym obowiązki w zakresie zasięgu i jakości usług. Przeglądy takie przeprowadza się nie wcześniej niż co 20 lat po przyznaniu takiego indywidualnego prawa użytkowania spektrum radiowego. Okresowe przeglądy zgłasza się zgodnie z procedurą określoną w art. 31.

2. Indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego przyznane na czas nieokreślony można cofnąć w dowolnym momencie z jednego z powodów określonych w art. 25 ust. 2, a także z zachowaniem pięcioletniego okresu wypowiedzenia we wszystkich pozostałych przypadkach. W drodze wyjątku, w przypadku gdy indywidualne prawa użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego na potrzeby bezprzewodowych usług szerokopasmowych, które przyznano na czas nieokreślony, zostają cofnięte w ciągu pierwszych 40 lat od ich wydania, stosuje się art. 195.

3. W drodze wyjątku od ust. 1 niniejszego artykułu indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego można przyznawać na czas określony, który uznaje się za odpowiedni w świetle celów realizowanych zgodnie z art. 30 ust. 4, w przypadku gdy istnieje potrzeba wspierania konkurencji lub unikania jej zakłóceń, zgodnie z art. 32.

   W przypadku gdy indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego przyznaje się na czas określony, właściwy organ z wyprzedzeniem ustala maksymalny okres ich obowiązywania, bez uszczerbku dla wszelkich późniejszych zmian w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości, i wskazuje ten okres w decyzjach dotyczących przyznania indywidualnych praw.

4. W przypadku gdy właściwe organy poddają indywidualne prawa użytkowania środkom dotyczącym zharmonizowanego spektrum radiowego w celu umożliwienia jego użytkowania na potrzeby bezprzewodowych usług szerokopasmowych przez czas określony, posiadacze tych praw użytkowania mają prawo do użytkowania spektrum radiowego przez okres co najmniej 40 lat.

   W przypadku ich przyznania na czas określony indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego podlegają odnowieniu zgodnie z art. 25.

5. O ile jest to należycie uzasadnione, właściwe organy krajowe mogą nałożyć okres krótszy niż 40 lat w odniesieniu do spektrum zharmonizowanego lub niezharmonizowanego w każdym z następujących przypadków:

   a) na ograniczonych obszarach geograficznych, gdzie dostęp do szybkich sieci jest znacznie utrudniony lub jest niemożliwy;

   b) w związku z konkretnymi projektami krótkoterminowymi;

   c) do celów użytkowania doświadczalnego poprzez nałożenie szczególnych obowiązków;

   d) do celów użytkowania spektrum radiowego, które zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 może funkcjonować jednocześnie z usługami bezprzewodowej łączności szerokopasmowej;

   e) do celów alternatywnego użytkowania spektrum radiowego zgodnie z art. 18 ust. 5.

6. Właściwe organy krajowe mogą dostosować okres obowiązywania praw użytkowania określony w niniejszym artykule, aby zapewnić jednoczesne wygaśnięcie okresu obowiązywania praw w jednym paśmie lub większej ich liczbie lub aby ocenić, czy potrzebne jest odnowienie zgodnie z art. 25, w tym ostatnim przypadku jedynie na okres dwóch lat, z możliwością jednokrotnego odnowienia.

Artykuł 25

Odnowienie indywidualnych praw użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego

1. Każde prawo użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego przyznane na czas określony podlega automatycznemu odnowieniu na podobny okres i na podobnych warunkach na wniosek jego posiadacza.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1, po umożliwieniu wszystkim zainteresowanym stronom wyrażenia opinii w drodze konsultacji publicznych zgodnie z art. 184, właściwy organ może, co najmniej pięć lat przed wygaśnięciem prawa, zdecydować, że nie odnowi automatycznie prawa użytkowania i zezwolić na wygaśnięcie tego prawa oraz zorganizować otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą procedurę udzielania zezwoleń w celu przyznania nowych praw lub odnowienia istniejących praw na inny okres lub na innych warunkach z jednego lub kilku z następujących powodów:

   a) realizacji celów określonych w art. 3 i art. 30 ust. 4, a także celów polityki publicznej wynikających z prawa Unii lub prawa krajowego, z uwzględnieniem również znaczenia istniejących inwestycji;

   b) wdrożenia nowego technicznego środka wykonawczego przyjętego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE;

   c) poważnego naruszenia warunków, którymi obwarowano dane prawo użytkowania przez jego posiadacza;

   d) konieczności wspierania konkurencji lub unikania jej zakłóceń zgodnie z art. 32;

   e) konieczności zwiększenia wydajności użytkowania spektrum radiowego ze względu na postęp technologiczny lub zmiany sytuacji rynkowej;

   f) w przypadku gdy spektrum radiowe przyznano bezpłatnie.

W przypadku gdy właściwy organ krajowy rozważa nieodnowienie prawa użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego z powodów określonych w akapicie pierwszym lit. d), przystępuje do nowej procedury selekcji tylko w przypadku gdy istnieją dowody na wiarygodny popyt rynkowy ze strony przedsiębiorstw innych niż przedsiębiorstwa posiadające prawa użytkowania spektrum radiowego w danym paśmie oraz w przypadku gdy ustalił, że liczba infrastruktur, których utrzymanie na rynku jest pod względem ekonomicznym możliwe, jest wyższa niż liczba operatorów zasiedziałych.

3. O ile decyzja, o której mowa w ust. 2, nie zostanie podjęta najpóźniej pięć lat przed wygaśnięciem danych praw, istniejące prawa odnawia się automatycznie zgodnie z ust. 1.

4. Decyzji w sprawie odnowienia towarzyszy przegląd rocznych i jednorazowych opłat związanych z użytkowaniem spektrum radiowego, który przeprowadza się na podstawie art. 29. Określając poziom opłat, właściwe organy biorą pod uwagę między innymi ceny historyczne, międzynarodowe wartości odniesienia, zmiany średniego przychodu na MHz za połączenie, uwzględniając całe spektrum radiowe użytkowane na potrzeby danej usługi, oraz koszt alternatywny spektrum radiowego.

5. Niniejszy artykuł ma również zastosowanie do praw użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego, które zostały przyznane przed dniem [*data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] i które wygasają w okresie co najmniej siedmiu lat po tej dacie.

Artykuł 26

Przekazanie lub dzierżawa indywidualnych praw użytkowania spektrum radiowego

1. Posiadacze praw użytkowania spektrum radiowego innego niż spektrum radiowe przydzielone na potrzeby nadawania w interesie ogólnym lub w celu kulturalnym oraz innego niż spektrum, które przyznano nieodpłatnie, mają prawo do przekazywania lub dzierżawy swoich praw użytkowania zgodnie z niniejszym artykułem i z zastrzeżeniem zgodności z prawem konkurencji.

2. Zamiar przekazania lub dzierżawy praw użytkowania spektrum radiowego, a także datę faktycznego przekazania tych praw, posiadacz praw użytkowania spektrum radiowego zgłasza właściwemu organowi krajowemu, który podaje tę informację do wiadomości publicznej.

   Od daty przekazania lub dzierżawy przejmujący lub dzierżawca jest związany pierwotnymi warunkami, którymi obwarowano prawa użytkowania spektrum radiowego, w tym na przykład rygorystycznymi warunkami zakazującymi przetrzymywania spektrum oraz warunkami zapewniającymi efektywne i wydajne użytkowanie spektrum, chyba że właściwy organ krajowy postanowi inaczej zgodnie z ust. 3. W przypadku dzierżawy pierwotnego posiadacza praw wraz z wydzierżawiającym wiążą pierwotne warunki. W przypadku zharmonizowanego spektrum radiowego każde takie przekazanie musi być zgodne z takim zharmonizowanym użytkowaniem.

3. Nie można odmówić przekazania ani dzierżawy tych praw użytkowania, chyba że istnieje wyraźne ryzyko zakłócenia konkurencji w wyniku akumulacji praw użytkowania, w szczególności zgodnie z art. 32, lub istnieją poważne wątpliwości co do tego, czy nowy użytkownik jest w stanie spełnić pierwotne warunki dotyczące prawa użytkowania.

Biorąc pod uwagę kontekst i okoliczności przekazania prawa użytkowania spektrum radiowego, a w szczególności to, czy przejmujący jest bezpośrednio lub pośrednio (na przykład poprzez istotny poziom finansowania, w tym dotacje) kontrolowany przez rząd państwa trzeciego lub czy realizuje on kierowane przez państwo zagraniczne projekty lub programy inwestycyjne, właściwe organy krajowe są uprawnione do zablokowania przekazania praw użytkowania spektrum radiowego, gdy jest to konieczne i proporcjonalne z któregokolwiek z następujących względów:

a) odporności;

b) bezpieczeństwa, w tym ciągłości świadczenia usług łączności elektronicznej;

c) obronności;

d) utrzymania porządku publicznego, którego zakłócenie lub nadużycie mogłoby mieć znaczący wpływ na państwo członkowskie lub na Unię.

Wszelkie opłaty administracyjne nakładane na przedsiębiorstwa w związku z rozpatrywaniem wniosku o przekazanie, współdzielenie lub dzierżawę prawa użytkowania spektrum radiowego są zgodne z art. 12.

4. Właściwe organy krajowe oceniają, czy spełnione są warunki umożliwiające przenoszenie i dzierżawę bieżących praw użytkowania zgodnie z niniejszym artykułem i w razie potrzeby zmieniają, zgodnie z art. 194, warunki, którymi obwarowano istniejące prawa użytkowania w odpowiednim terminie po dniu *[data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]* oraz zapewniają możliwość podziału lub dezagregacji w możliwie szerokim zakresie praw użytkowania spektrum radiowego lub odpowiedniego spektrum radiowego.

Artykuł 27

Współużytkowanie spektrum radiowego

1. Zgodnie z art. 15 i bez uszczerbku dla obowiązków dotyczących zasięgu lub innych obowiązków nałożonych na posiadaczy indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych oraz dla obowiązków podjętych w kontekście procedury selekcji konkurencyjnej lub porównawczej, posiadacze praw użytkowania spektrum radiowego podejmują kroki w celu zorganizowania, umożliwienia i oferowania współużytkowania swoich praw użytkowania w przypadku gdy takie współużytkowanie jest technicznie wykonalne i z zastrzeżeniem zgodności z prawem konkurencji.

2. Każda osoba trzecia zainteresowana użytkowaniem części spektrum radiowego na określonym terytorium lub w danym okresie może zgłosić swoje zainteresowanie właściwemu organowi krajowemu.

Posiadacze praw użytkowania spektrum radiowego mają prawo odmówić współużytkowania spektrum radiowego, jeżeli wykażą, że użytkują spektrum radiowe lub że opracowali plany jego użytkowania w dającej się przewidzieć przyszłości w sposób, który sprawia, że współużytkowanie jest technicznie niewykonalne. Posiadacze praw użytkowania spektrum radiowego zobowiązują się do realizacji tych planów. Jeżeli posiadacz prawa użytkowania nie działa zgodnie ze swoim planem, stosuje się art. 196.

Oceniając wykonalność współużytkowania spektrum radiowego, właściwe organy krajowe uwzględniają plany wdrażania sporządzone przez posiadaczy praw użytkowania spektrum radiowego na cały okres obowiązywania ich praw. Właściwe organy krajowe

stosują odpowiednio procedurę określoną w art. 188. Mogą one zezwalać na współużytkowanie spektrum radiowego przez ograniczony czas lub przewidzieć przegląd okresowy. Właściwe organy krajowe są uprawnione do zablokowania współużytkowania spektrum radiowego z powodów przewidzianych w art. 26 ust. 3.

3. Warunki współużytkowania spektrum radiowego ustala się w ramach prawa użytkowania spektrum radiowego zgodnie z art. 21.

   Warunki te określają:

   a) pierwszeństwo użytkowania, zasady współistnienia i rodzaj ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami między pierwotnym i wtórnym posiadaczem;

   b) rodzaj użytkowania dozwolonego nowemu użytkownikowi w porównaniu z pierwotnym dozwolonym użytkowaniem;

   c) czy współużytkowanie spektrum radiowego może zostać nałożone w przypadku naruszenia obowiązku, którym obwarowano prawo użytkowania, takiego jak obowiązek w zakresie zasięgu.

4. Każdy obowiązek związany z prawem użytkowania spektrum radiowego może wypełnić pierwotny użytkownik, nowy użytkownik albo oba te podmioty. Obaj użytkownicy są związani obowiązkami określonymi w ramach prawa użytkowania, które regulują współużytkowanie spektrum radiowego.

5. Do dnia *[12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]* r. RSPB, w ścisłej współpracy z Komisją i BEREC, przyjmuje wytyczne, które mają przyczynić się do spójnego wdrażania niniejszego artykułu i art. 15.

Artykuł 28

Baza danych

1. ODN tworzy dynamiczną bazę danych do celów geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum radiowego, aby promować i umożliwiać współużytkowanie określonych pasm spektrum radiowego w celu poprawy efektywności jego użytkowania, z myślą o wspieraniu polityk Unii.

   Baza danych zawiera aktualne informacje zgromadzone i dostarczone przez państwa członkowskie i posiadaczy praw użytkowania spektrum radiowego na temat geolokalizacji dotychczasowego użytkowania spektrum radiowego, aby umożliwić jego potencjalnym użytkownikom dostęp do takiego spektrum radiowego.

   Baza danych jest bezpośrednio dostępna dla każdego potencjalnego użytkownika spektrum radiowego.

2. W celu zapewnienia jednolitego wdrażania ust. 1 Komisja, po konsultacji z RSPB, może – w drodze aktów wykonawczych – określić pasma spektrum radiowego objęte bazą danych oraz wypracować praktyczne ustalenia i jednolite formaty na potrzeby gromadzenia i przekazywania Komisji danych przez właściwe organy krajowe.

   Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

3. Bazę danych tworzy się i użytkuje w sposób zapewniający ochronę prywatności, a także zasad tajemnicy handlowej, w szczególności zgodnie z art. 8 decyzji nr 676/2002/WE, a także prawa państw członkowskich do nieujawniania informacji istotnych dla bezpieczeństwa narodowego. W jak największym stopniu minimalizuje się przy tym obciążenie administracyjne oraz dotychczasowe obowiązki państw członkowskich

wynikające z innych przepisów prawa Unii, w szczególności obowiązki przekazywania konkretnych informacji.

4. Bazą danych zarządza ODN.

Artykuł 29

Opłaty za prawa użytkowania spektrum radiowego

1. Właściwe organy krajowe mogą nałożyć opłatę za prawa użytkowania spektrum radiowego w formie opłaty jednorazowej lub rocznej lub ich połączenia, określonej zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Opłaty roczne i opłaty jednorazowe niezwiązane z procedurą selekcji konkurencyjnej lub porównawczej muszą być obiektywnie uzasadnione, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne w stosunku do ich przeznaczenia, zapewniać optymalne użytkowanie spektrum radiowego i uwzględniać ogólne cele niniejszego rozporządzenia. Opłaty ustala się na poziomie co najmniej pokrywającym łączne koszty administracyjne poniesione przez właściwe organy krajowe w związku z zarządzaniem przepisami dotyczącymi spektrum radiowego, ich kontrolą i egzekwowaniem zgodnie z art. 12 ust. 1 lit. a).

   Do dnia [*12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] Komisja, uwzględniając opinie BEREC i RSPB, przyjmuje zalecenie w sprawie wspólnej metody określania opłat rocznych, o których mowa w akapicie pierwszym, która to metoda może uwzględniać różne cechy spektrum radiowego, takie jak przepustowość pasma spektrum radiowego i jego ograniczona dostępność, oraz usługę, która ma być świadczona.

3. Ewentualne opłaty jednorazowe w ramach procedury selekcji porównawczej lub ceny wywoławcze w procedurze selekcji konkurencyjnej ustala się na poziomie zapewniającym skuteczne przydzielanie i użytkowanie spektrum radiowego, a także inwestycje i wdrażanie sieci i usług.

   Każdą cenę wywoławczą ustala się jako minimalną opłatę za uzyskanie prawa użytkowania spektrum radiowego.

   Przed nałożeniem ceny wywoławczej lub określeniem jej poziomu właściwy organ krajowy bierze pod uwagę koszty, jakie pociągają za sobą warunki, którymi obwarowano te prawa.

   Do dnia [*12 miesięcy po rozpoczęciu stosowania niniejszego rozporządzenia*] Komisja, po konsultacji z BEREC i RSPB, przyjmuje zalecenie w sprawie wspólnej metody określania ceny wywoławczej, uwzględniając m.in. koszt alternatywny spektrum radiowego i charakterystykę pasma.

4. Właściwe organy krajowe uwzględniają zalecenia, o których mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu. Jeżeli którekolwiek z zaleceń nie jest przestrzegane, a odstępstwa utrzymują się bez obiektywnego uzasadnienia, Komisja może przyjąć decyzję w drodze aktu wykonawczego w celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania.

   Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

5. Wszelkie opłaty stosuje się wyłącznie w przypadku gdy spektrum radiowe jest faktycznie dostępne do użytkowania oraz możliwe jest uiszczanie tych opłat w rocznych ratach.

6. Opłaty roczne lub jednorazowe podlegają zwrotowi na żądanie pod warunkiem, że posiadacz prawa użytkowania spektrum radiowego wypełni wcześniej określone zobowiązania. Zasady dotyczące możliwości i stawki takiego zwrotu są przejrzyste,

sprawiedliwe oraz niedyskryminujące i ogłasza się je przed każdą procedurą selekcji lub przydziałem bądź procedurą odnowienia lub przeglądu.

SEKCJA 4: PROCEDURY PRZYZNAWANIA PRAW I SELEKCJI

Artykuł 30

Przyznawanie indywidualnych praw użytkowania spektrum radiowego i procedura selekcji

1. Właściwe organy krajowe przyznają indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego na podstawie art. 21 każdemu przedsiębiorstwu na jego wniosek i zgodnie z otwartymi, przejrzystymi, niedyskryminacyjnymi i proporcjonalnymi procedurami, które określono z wyprzedzeniem, pod warunkiem że przedsiębiorstwo to jest w stanie spełnić warunki, którymi obwarowano takie prawo. Wnioskodawcy przekazują wszelkie informacje niezbędne do wykazania ich zdolności do spełnienia warunków, którymi obwarowano prawo użytkowania spektrum radiowego.
2. Właściwe organy krajowe rozpatrują wnioski o indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego według obiektywnych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych kryteriów kwalifikowalności, które określono z wyprzedzeniem i które odzwierciedlają warunki, którymi mają zostać obwarowane te prawa. Nie dyskryminują one operatorów urządzeń towarzyszących i hurtowych operatorów sieci przy ubieganiu się o indywidualne prawa do użytkowania spektrum radiowego na potrzeby udostępniania sieci lub świadczenia usług łączności elektronicznej oraz określają, w jaki sposób tacy operatorzy mogą wypełniać obowiązki dotyczące zasięgu, jakości lub inne.
3. Niezależnie od ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, szczególne kryteria i procedury, w tym wyjątek od stosowania wymogu otwartych procedur, mogą mieć zastosowanie w przypadkach, gdy przyznanie indywidualnych praw użytkowania spektrum radiowego dostawcom treści radiowych lub telewizyjnych jest konieczne do osiągnięcia celu leżącego w interesie ogólnym określonego w prawie Unii lub w prawie krajowym zgodnie z prawem Unii.
4. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ krajowy może ograniczyć liczbę indywidualnych praw użytkowania spektrum radiowego. W takim przypadku określa on i uzasadnia wybraną procedurę selekcji oraz realizowane w jej ramach cele, podając wyniki wszelkich powiązanych ocen konkurencji, uwarunkowań technicznych i warunków ekonomicznych na rynku.
5. Właściwe organy krajowe umożliwiają wszystkim zainteresowanym stronom, w tym użytkownikom i konsumentom, wyrażenie opinii na temat wszelkich aspektów procedury, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, w szczególności na temat wszelkich ograniczeń, procedury selekcji i kryteriów selekcji, w rozsądnym terminie nie krótszym niż 30 dni, oraz uwzględniają opinie zainteresowanych stron.
6. W przypadku gdy właściwy organ krajowy zamierza ograniczyć liczbę indywidualnych praw użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego na potrzeby bezprzewodowych sieci i usług szerokopasmowych, zgłasza projekt ostatecznego środka zgodnie z art. 31 i nie przystępuje do selekcji przed zakończeniem unijnej procedury jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego.

7. Właściwe organy krajowe publikują wszelkie decyzje w sprawie procedury selekcji i dotyczących jej zasad, w tym kryteriów selekcji i warunków, którymi mają zostać obwarowane prawa użytkowania spektrum radiowego, wyraźnie podając ich uzasadnienie, oraz zapraszają do składania wniosków o przyznanie praw użytkowania.

8. Właściwe organy krajowe podejmują, ogłaszają i podają do wiadomości publicznej decyzje dotyczące przyznawania indywidualnych praw użytkowania spektrum radiowego jak najszybciej po wpłynięciu do nich kompletnej dokumentacji wniosku i w terminie sześciu tygodni w przypadku spektrum radiowego, które uznano za dostępne na potrzeby usług łączności elektronicznej w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości, przy czym termin ten można przedłużyć maksymalnie do ośmiu miesięcy w przypadku procedury selekcji, z zastrzeżeniem wszelkich szczególnych harmonogramów ustalonych na podstawie art. 17.

   Termin ten pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących postanowień umów międzynarodowych dotyczących użytkowania spektrum radiowego lub pozycji orbitalnych.

9. W stosownych przypadkach właściwy organ krajowy dokonuje przeglądu wszelkich ograniczeń w regularnych odstępach czasu lub na uzasadniony wniosek zainteresowanych przedsiębiorstw. Jeżeli właściwy organ uzna, że można przyznać dodatkowe prawa użytkowania spektrum radiowego lub kombinację ogólnego zezwolenia i indywidualnych praw, publikuje te ustalenia i rozpoczyna procedurę przyznania takich praw.

10. RSPB gromadzi dobre praktyki w zakresie procesów udzielania zezwoleń i związanych z nimi warunków udzielania zezwoleń, takich jak sprzyjający inwestycjom model aukcji, oraz obowiązków w zakresie zasięgu. Aby osiągnąć cele programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie", włącznie z wszelkimi zmianami tego programu, Komisja może zalecać najodpowiedniejsze sprzyjające inwestycjom aspekty procesów udzielania zezwoleń i warunki selekcji na potrzeby udzielania zezwoleń na użytkowanie zharmonizowanego spektrum radiowego w jednym lub kilku pasmach.

11. Właściwe organy krajowe uwzględniają zalecenia, o których mowa w ust. 10, i uzasadniają Komisji wszelkie odstępstwa od nich. W przypadku gdy takie odstępstwo skutkuje niespójnym wdrażaniem sprzyjających inwestycjom procesów udzielania zezwoleń lub warunków selekcji, które to niespójności utrzymują się przez co najmniej dwa lata po przyjęciu zalecenia i stwarzają ryzyko powstania barier na rynku wewnętrznym ze względu na niespójne poziomy wdrażania wysokiej jakości sieci bezprzewodowych, Komisja może przyjąć decyzję w drodze aktu wykonawczego, aby zapewnić zharmonizowane stosowanie takich procesów lub warunków.

    Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

12. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla przekazywania praw użytkowania spektrum radiowego zgodnie z art. 26.

Artykuł 31

Unijna procedura jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego

1. W przypadku gdy właściwy organ krajowy zamierza przeprowadzić procedurę selekcji zgodnie z art. 30 ust. 6 bądź zmienić lub odnowić na różnych warunkach, w tym w odniesieniu do czasu trwania, prawa użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego na potrzeby bezprzewodowych sieci i usług szerokopasmowych, publikuje

projekt ostatecznego środka i przekazuje go jednocześnie Komisji, RSPB, BEREC oraz właściwym organom innych państw członkowskich, podając uzasadnienie środka i wyjaśniając, w jaki sposób środek ten:

a) wspiera rozwój rynku wewnętrznego, transgraniczne świadczenie usług, a także konkurencję i maksymalizuje korzyści dla konsumentów oraz ogólnie realizuje cele określone w art. 3 i 13, a także w decyzji nr 676/2002/WE;

b) zapewnia efektywne i wydajne użytkowanie spektrum radiowego;

c) zapewnia stabilne i przewidywalne warunki inwestycyjne dla dotychczasowych i potencjalnych użytkowników spektrum radiowego przy wdrażaniu sieci na potrzeby świadczenia usług łączności elektronicznej, które użytkują spektrum radiowe.

W stosownych przypadkach właściwy organ wyjaśnia również powody propozycji dotyczących:

a) ewentualnego środka kształtowania rynku na podstawie art. 32 ust. 2, przedstawiając przy tym wynik przeprowadzonej analizy;

b) ograniczonego okresu obowiązywania prawa użytkowania spektrum radiowego zgodnie z art. 24 ust. 3.

2. Właściwe organy krajowe, RSPB, BEREC i Komisja mogą przedstawiać uwagi dotyczące projektu środka w terminie 30 dni roboczych, który nie podlega przedłużeniu.

3. Projektu ostatecznego środka, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie przyjmuje się przez kolejne 60 dni roboczych, jeżeli Komisja powiadomiła odpowiedni właściwy organ krajowy o swoich zastrzeżeniach co do uzasadnienia okresu obowiązywania lub proporcjonalności projektów środków kształtowania rynku bądź ich zgodności z prawem UE, a w szczególności z celami, o których mowa w art. 3. W takim przypadku Komisja informuje RSPB, BEREC i właściwe organy krajowe o swoich zastrzeżeniach i jednocześnie publikuje je.

4. W terminie 30 dni roboczych od powiadomienia o zastrzeżeniach Komisji RSPB i BEREC wydają opinie na temat zastrzeżeń Komisji, wskazując, czy uważają, że projekt środka powinien zostać utrzymany, zmieniony czy wycofany, oraz, w stosownych przypadkach, przedstawiają w tym celu szczegółowe propozycje. Opinie te uzasadnia się i podaje do wiadomości publicznej.

5. W przypadku gdy w swojej opinii RSPG lub BEREC podziela częściowo lub w całości zastrzeżenie Komisji, ściśle współpracują z zainteresowanym właściwym organem krajowym i Komisją w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego środka.

6. W terminie 60 dni roboczych od powiadomienia o zastrzeżeniach Komisja może podjąć jedną z następujących decyzji:

a) decyzję zobowiązującą właściwy organ dokonujący zgłoszenia do zmiany lub wycofania projektu środka;

b) decyzję o wycofaniu zastrzeżeń, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

Przed podjęciem decyzji na podstawie niniejszego ustępu Komisja uwzględnia opinie RSPB lub BEREC i innych właściwych organów krajowych.

Decyzji Komisji, o której mowa w akapicie pierwszym lit. a), towarzyszy szczegółowa i obiektywna analiza wyjaśniająca, dlaczego nie należy przyjmować projektu środka

kształtowania rynku lub ograniczonego okresu obowiązywania bądź w jaki sposób należy je zmienić.

7. W przypadku gdy Komisja przyjęła decyzję zobowiązującą organ zgłaszający do wycofania projektu środka, zainteresowany organ nie przyjmuje takiego środka. Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych zgodnie z art. 184 właściwy organ krajowy w terminie sześciu miesięcy od daty decyzji Komisji powiadamia RSPB, BEREC, inne właściwe organy krajowe i Komisję o nowym projekcie środka.

8. Z wyjątkiem przypadków objętych ust. 3 niniejszego artykułu oraz sytuacji, w której Komisja podjęła decyzję nakazującą wycofanie, zainteresowany właściwy organ uwzględnia uwagi innych właściwych organów, RSPB, BEREC i Komisji i może przyjąć odpowiedni środek. W przypadku gdy zainteresowany właściwy organ krajowy przyjmuje dany środek, niezwłocznie informuje o tym Komisję. Właściwy organ informuje Komisję, RSPB, BEREC i inne właściwe organy krajowe o wszystkich przyjętych ostatecznych środkach, które wchodzą w zakres ust. 1 niniejszego artykułu.

9. ODN prowadzi rejestr unijnych procedur jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego prowadzonych na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 32

Konkurencja

1. Prawa użytkowania spektrum radiowego na potrzeby sieci i usług łączności elektronicznej przyznaje się, zmienia lub odnawia w taki sposób, aby promować efektywną konkurencję i unikać zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

2. W przypadku gdy właściwe organy krajowe odpowiedzialne za zarządzanie spektrum radiowym przyznają, zmieniają lub odnawiają prawa użytkowania spektrum radiowego w odniesieniu do zharmonizowanego spektrum radiowego na potrzeby bezprzewodowych sieci i usług szerokopasmowych, przekazują one krajowemu organowi regulacyjnemu decyzję w sprawie wszelkich środków, które mogłyby mieć wpływ na konkurencję, takich jak:

   a) ograniczenie ilości pasm spektrum radiowego, na które przyznaje się prawa użytkowania dowolnemu przedsiębiorstwu, lub, w uzasadnionych przypadkach, obwarowanie tych praw użytkowania warunkami, takimi jak zapewnienie dostępu hurtowego czy usług roamingu krajowego lub regionalnego, w niektórych pasmach lub w niektórych grupach pasm o podobnej charakterystyce;

   b) zarezerwowanie, w stosownych i uzasadnionych przypadkach w zależności od konkretnej sytuacji na rynku krajowym, określonej części pasma lub grupy pasm spektrum radiowego z myślą o przydzieleniu ich nowym operatorom;

   c) odmowa przyznania nowych praw użytkowania spektrum radiowego lub zezwolenia na nowe użytkowanie spektrum radiowego w określonych pasmach lub obwarowanie przyznania nowych praw użytkowania spektrum radiowego lub wydania zezwolenia na nowe użytkowanie spektrum radiowego określonymi warunkami, aby zapobiec zakłóceniom konkurencji wynikłym z przydzielenia, przekazania lub akumulacji praw użytkowania;

   d) włączenie warunków wprowadzających zakaz przekazywania praw użytkowania spektrum radiowego niepodlegającego unijnej lub krajowej

procedurze dotyczącej kontroli połączeń lub obwarowujących takie transfery warunkami, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji;

e) zmiana aktualnych praw użytkowania spektrum radiowego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, jeżeli będzie to niezbędne, aby zaradzić zaistniałym zakłóceniom konkurencji, które wynikają z przekazania lub akumulowania praw użytkowania.

Krajowe organy regulacyjne proponują takie środki wyłącznie na podstawie analizy rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 73 ust. 2, a w szczególności perspektywicznej oceny panujących na rynku warunków konkurencji oraz oceny prawdopodobnego wpływu takich środków na utrzymanie lub osiągnięcie efektywnej konkurencji, jak również na dotychczasowe i przyszłe inwestycje.

3. Wybierając odpowiednie środki zgodnie z ust. 2, krajowe organy regulacyjne przestrzegają zasady proporcjonalności i stosują najmniej inwazyjne środki mogące zapewnić konkurencję na poziomie detalicznym:

a) przed wprowadzeniem środków mających wpływ na strukturę rynku krajowe organy regulacyjne oceniają liczbę infrastruktur, których utrzymanie na rynku jest pod względem ekonomicznym możliwe, w odniesieniu do charakterystyki przyznanego spektrum i związanych z nim wymogów inwestycyjnych niezbędnych do osiągnięcia docelowej jakości usług;

b) przed nałożeniem jakiegokolwiek obowiązku związanego z dostępem hurtowym krajowe organy regulacyjne dokonują przeglądu właściwych rynków w ujęciu perspektywicznym i oceniają, czy w przypadku braku interwencji w zakresie dostępu hurtowego rynki detaliczne byłyby skutecznie konkurencyjne.

Do dnia [*12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] r. BEREC, w ścisłej współpracy z Komisją, opracuje wytyczne dotyczące spójnego stosowania niniejszego ustępu.

4. Środki proponowane na mocy ust. 2 stanowią część projektu środka przedłożonego przez właściwy organ zgodnie z procedurą określoną w art. 31.

5. Stosując przepisy ust. 2, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy przestrzegają procedur przewidzianych w art. 184, 194 i 195.

SEKCJA 7: WDROŻENIE I UŻYCIE URZĄDZEŃ SIECI BEZPRZEWODOWEJ

Artykuł 33

Dostęp do lokalnych sieci radiowych

1. Właściwe organy zezwalają na zapewnianie dostępu do publicznej sieci łączności elektronicznej za pośrednictwem RLAN, jak również na użytkowanie zharmonizowanego spektrum radiowego w celu zapewnienia takiego dostępu, wyłącznie na warunkach mającego zastosowanie ogólnego zezwolenia odnoszących się do użytkowania spektrum radiowego, o których mowa w art. 20 ust. 2.

W przypadku gdy takie zapewnianie dostępu nie jest częścią działalności gospodarczej lub ma charakter dodatkowy w stosunku do działalności gospodarczej lub usługi publicznej, która nie jest uzależniona od przekazywania sygnałów w tych sieciach, przedsiębiorstwo, organ publiczny lub użytkownik końcowy, którzy zapewniają taki

dostęp, nie podlegają ogólnemu zezwoleniu na udostępnianie sieci lub świadczenie usług łączności elektronicznej na podstawie art. 9, obowiązkom dotyczącym praw użytkowników końcowych na podstawie części VI tytuł III ani obowiązkowi zapewnienia wzajemnego połączenia ich sieci na podstawie art. 65 ust. 1.

2. Art. 4 rozporządzenia (UE) 2022/2065 ma zastosowanie do odpowiedzialności dostawców zapewniających taki dostęp za pośrednictwem RLAN.

3. Podmioty udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej mają prawo zezwolić na dostęp do swoich sieci innym dostawcom takich sieci i usług lub ludności za pośrednictwem RLAN, z zastrzeżeniem zgodności z warunkami mającego zastosowanie ogólnego zezwolenia i uprzedniej świadomej zgody użytkownika końcowego, w przypadku gdy RLAN znajduje się w obiekcie użytkownika końcowego.

4. Zgodnie z art. 93 podmioty udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej nie ograniczają jednostronnie ani nie uniemożliwiają użytkownikom końcowym:

   a) dostępu do wybranych przez siebie RLAN udostępnianych przez osoby trzecie;

   b) zezwalania – na zasadzie wzajemności lub w bardziej powszechny sposób – innym użytkownikom końcowym na dostęp do sieci takich podmiotów poprzez RLAN, w tym w ramach inicjatyw osób trzecich, które grupują i udostępniają publicznie RLAN różnych użytkowników końcowych.

5. Użytkownicy końcowi mogą zezwalać – na zasadzie wzajemności lub w inny sposób – innym użytkownikom końcowym na dostęp do ich RLAN, w tym w ramach inicjatyw osób trzecich, które grupują i udostępniają publicznie RLAN różnych użytkowników końcowych.

6. Nie ogranicza się z nieuzasadnionych powodów możliwości zapewniania publicznego dostępu do RLAN:

   a) organom sektora publicznego lub w przestrzeniach publicznych w pobliżu obiektów zajmowanych przez te organy sektora publicznego, gdy takie zapewnianie dostępu ma charakter dodatkowy w stosunku do usług publicznych świadczonych w tym obiekcie;

   b) inicjatywom organizacji pozarządowych lub organów sektora publicznego mającym na celu grupowanie i udostępnienie – na zasadzie wzajemności lub w bardziej powszechny sposób – RLAN różnych użytkowników końcowych, w tym, w stosownych przypadkach, RLAN, do których dostęp publiczny zapewnia się zgodnie z lit. a).

Artykuł 34

Wdrażanie i eksploatacja punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu

1. Wdrażania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu nie ogranicza się z nieuzasadnionych powodów i podlega ono przepisom spójnym na szczeblu krajowym. Przepisy te publikuje się przed ich stosowaniem

   W szczególności wdrażanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu mających cechy określone na podstawie ust. 4 wyłącza się z obowiązku uzyskania jakichkolwiek indywidualnych pozwoleń w zakresie planowania przestrzennego lub innych indywidualnych uprzednich pozwoleń.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego wdrażanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu na budynkach lub w miejscach o wartości architektonicznej, historycznej lub przyrodniczej chronionych zgodnie z prawem krajowym lub, w razie konieczności, ze względów bezpieczeństwa publicznego, może podlegać wymogowi uzyskania zezwolenia. Przy przyznawaniu tych zezwoleń zastosowanie mają art. 7, 8 i 9 rozporządzenia (UE) 2024/1309.

2. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych fizyczne i techniczne cechy, takie jak maksymalna wielkość, masa i, w stosownych przypadkach, moc nadawania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.

   Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

   Wspomniane akty wykonawcze podlegają przeglądowi w celu dostosowania ich do postępu technologicznego, jak również do potrzeb związanych z wdrażaniem sieci.

3. Niniejszy artykuł nie narusza podstawowych wymogów określonych w dyrektywie 2014/53/UE ani systemu wydawania zezwoleń mającego zastosowanie do użytkowania odpowiedniego spektrum radiowego.

4. Z zastrzeżeniem, w stosownych przypadkach, przepisów rozporządzenia (UE) 2024/1309, operatorzy mają prawo dostępu do każdej zarządzanej przez krajowe, regionalne lub lokalne organy publiczne infrastruktury technicznej, która nadaje się pod względem technicznym do umieszczania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub która jest niezbędna do połączenia takich punktów dostępu z siecią szkieletową, w tym wyposażenia ulic, np. latarni, znaków ulicznych, sygnalizacji świetlnej, billboardów, przystanków autobusowych i tramwajowych oraz stacji metra. Pozytywnie rozpatruje się wszystkie uzasadnione wnioski o dostęp na uczciwych, rozsądnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach, które są podawane do wiadomości w pojedynczym punkcie informacyjnym.

5. Bez uszczerbku dla wszelkich umów handlowych wdrażanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu nie podlega żadnym opłatom niebędącym opłatami administracyjnymi zgodnie z art. 12.

Artykuł 35

Regulacje techniczne dotyczące pól elektromagnetycznych

Procedury ustanowione w dyrektywie (UE) 2015/1535 stosuje się w odniesieniu do każdego projektu środka właściwych organów, który w zakresie wdrażania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu nakładałby wymogi dotyczące pól elektromagnetycznych inne niż wymogi, o których mowa w zaleceniu nr 1999/519/WE lub w kolejnych zastępujących je zaleceniach.

4.2. TYTUŁ II: UŻYTKOWANIE SPEKTRUM RADIOWEGO W ŁĄCZNOŚCI SATELITARNEJ

Artykuł 36

Kontekst międzynarodowy i jednolity rynek

Komisja zarządza użytkowaniem spektrum radiowego do celów udostępniania sieci satelitarnych lub świadczenia usług łączności satelitarnej wyłącznie zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami i obowiązkami Unii, w tym z decyzjami przyjętymi

przez Radę na podstawie art. 218 TFUE, w sposób w pełni odzwierciedlający wymiar międzynarodowy takiego użytkowania i jego strategiczne znaczenie dla Unii i państw członkowskich oraz wspierający cel, jakim jest rozwój jednolitego rynku usług łączności satelitarnej.

Artykuł 37

Zgłaszanie systemów satelitarnych do ITU i ich koordynacja z tą organizacją

1. Na wniosek potencjalnego użytkownika spektrum radiowego właściwy organ ds. spektrum radiowego informuje Komisję i inne właściwe organy krajowe w ramach RSPB o wszelkich wnioskach w sprawie zgłoszenia systemu satelitarnego do ITU, jego koordynacji z tą organizacją lub jego rejestracji w niej, który to system ma obejmować więcej niż jedno państwo członkowskie lub naziemną stację satelitarną oraz, w stosownych przypadkach, jej uzupełniające elementy naziemne i pokładowe. Zainteresowany właściwy organ krajowy wskazuje, czy w zakresie koordynacji z ITU wymaga wsparcia ze strony innych właściwych organów krajowych i Unii w celu obrony i promowania interesów i polityk państw członkowskich i Unii. Państwa członkowskie i Komisja mogą zgłaszać uwagi do wniosku. Unikając przy tym niepotrzebnych opóźnień w procesie zgłaszania, zainteresowane państwo członkowskie zapewnia należyte uwzględnienie takich uwag.
2. Po otrzymaniu wniosku w sprawie koordynacji na podstawie przepisów ITU w odniesieniu do częstotliwości lub pozycji orbitalnej systemu satelitarnego lub naziemnej stacji satelitarnej oraz, w stosownych przypadkach, jej uzupełniających elementów naziemnych i pokładowych, na podstawie przepisów ITU, zainteresowany właściwy organ krajowy niezwłocznie informuje o tym Komisję i pozostałe właściwe organy za pośrednictwem RSPB.
3. W przypadku gdy co najmniej dwa właściwe organy krajowe otrzymają wnioski dotyczące tego samego pasma częstotliwości lub tej samej pozycji orbitalnej, RSPB, przy wsparciu ODN, koordynuje stanowisko Unii w celu przekazania ITU terminowej i spójnej odpowiedzi Unii.

Artykuł 38

Ogólne zezwolenie na szczeblu Unii na udostępnianie sieci satelitarnych i świadczenie usług łączności satelitarnej

1. Zezwolenie unijne na podstawie art. 39 obejmuje ogólne zezwolenie na udostępnianie sieci satelitarnych lub świadczenie usług łączności satelitarnej ustanowione na podstawie niniejszego artykułu.
2. W drodze wyjątku od art. 9 udostępnianie sieci satelitarnych, w tym naziemnych stacji satelitarnych oraz, w stosownych przypadkach, uzupełniających elementów naziemnych i pokładowych, a także świadczenie usług łączności satelitarnej w Unii lub w kilku państwach członkowskich może podlegać wyłącznie warunkom określonym zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

   Dostawcy przedkładają Komisji zgłoszenie i nie muszą uzyskiwać żadnej wyraźnej decyzji lub zezwolenia ani żadnego innego aktu administracyjnego od innych właściwych organów. ODN udziela Komisji pomocy w rozpatrywaniu zgłoszeń.
3. Komisja, uwzględniając opinię RSPB, może – w drodze aktów wykonawczych – określić warunki, którymi ma być obwarowane ogólne zezwolenie na udostępnianie sieci

satelitarnych lub świadczenie usług łączności satelitarnej, w granicach określonych w art. 9 ust. 4. Warunki te obejmują między innymi:

a) posiadanie siedziby w Unii;

b) uiszczenie odpowiednich opłat administracyjnych zgodnie z art. 12;

c) utrzymanie integralności, bezpieczeństwa i odporności sieci satelitarnych i usług łączności satelitarnej;

d) utrzymanie stałej kontroli nad transmisją z wszystkich stacji radiowych, w tym naziemnych stacji satelitarnych oraz, w stosownych przypadkach, ich uzupełniających elementów naziemnych i pokładowych, z wykorzystaniem spektrum radiowego dopuszczonego na mocy zezwolenia unijnego, nawet jeżeli takie stacje i ich elementy są własnością osób trzecich, są przez nie instalowane lub eksploatowane lub nie znajdują się na terytorium Unii;

e) obowiązki w zakresie zatrzymywania danych lub uprawnionego przechwytywania połączeń. W akcie wykonawczym przyjętym na podstawie akapitu pierwszego określa się obiektywne kryteria wyznaczania obowiązków w zakresie zatrzymywania danych i uprawnionego przechwytywania połączeń, które to kryteria należy określić jako warunek uzyskania unijnego zezwolenia na świadczenie usług satelitarnych.

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

4. Ogólne zezwolenie unijne nadaje przedsiębiorstwom minimalne prawa wynikające z ogólnego zezwolenia przewidzianego w art. 9 we wszystkich państwach członkowskich.

5. Art. 12, 194 i 195 stosuje się odpowiednio do opłat administracyjnych, zmian, ograniczeń i cofnięcia praw i obowiązków wynikających z ogólnego zezwolenia.

Artykuł 39

Unijne zezwolenie na użytkowanie satelitarnego spektrum radiowego

1. Użytkowanie spektrum radiowego do celów świadczenia usług łączności satelitarnej w Unii lub w więcej niż jednym państwie członkowskim wymaga uzyskania zezwolenia unijnego udzielonego przez Komisję.

2. Komisja, uwzględniając ewentualną opinię RSPB, w drodze aktu wykonawczego ustanawia i aktualizuje europejską tabelę przeznaczeń częstotliwości satelitarnych, w której określa pasma spektrum radiowego dostępne na potrzeby usług łączności satelitarnej w Unii. Komisja harmonizuje spektrum radiowe dostępne na potrzeby usług łączności satelitarnej zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE i zezwala na użytkowanie zharmonizowanego spektrum radiowego na potrzeby takich usług łączności. Komisja może zdecydować, że dostęp do niektórych satelitarnych pasm spektrum radiowego będzie możliwy na podstawie ogólnego zezwolenia. W takim przypadku Komisja określa warunki udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum radiowego w tych pasmach, w tym wszelkie mające zastosowanie opłaty.

3. W przypadku gdy Komisja z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego organu lub wnioskodawcy rozważa ograniczenie liczby zezwoleń unijnych w danym paśmie spektrum radiowego ze względu na ograniczoną dostępność spektrum radiowego lub z uwagi na interes ogólny, zapewnia zainteresowanym stronom możliwość wyrażenia

opinii w ramach konsultacji publicznych zgodnie z art. 184. Na podstawie wyników konsultacji Komisja może zastosować niezbędne środki w celu ograniczenia liczby zezwoleń.

4. W drodze aktów wykonawczych, które mają zostać przyjęte do dnia [*12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*], z uwzględnieniem charakterystyki przedmiotowych pasm spektrum oraz ewentualnej opinii RSPB, Komisja określa warunki udzielania zezwoleń i użytkowania poszczególnych pasm spektrum, zapewniając, aby upoważnieni operatorzy podlegali następującym wymogom:

   a) posiadania siedziby w Unii;

   b) przestrzegania Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU poprzez zagwarantowanie:

      (i) stosowania odpowiednich procedur koordynacji i zgłaszania zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym ITU, w tym wpisu do głównego międzynarodowego rejestru częstotliwości ITU (MIFR), z poszanowaniem statusu ITU i terminów ochrony, przy czym procedury takie muszą być prowadzone w dobrej wierze;

      (ii) zgodności z odpowiednimi porozumieniami dotyczącymi koordynacji międzynarodowej;

      (iii) niepowodowania szkodliwych zakłóceń w innych sieciach lub systemach satelitarnych bądź stacjach eksploatowanych zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym ITU;

      (iv) działania na zasadzie niepowodowania zakłóceń oraz braku żądania ochrony przed zakłóceniami, jeżeli zgłoszenie nie zostało jeszcze przesłane do MIFR i zarejestrowane w nim lub odbywa się zgodnie z regulaminem radiokomunikacyjnym ITU nr 4.4;

   c) koordynacji z każdym systemem satelitarnym dopuszczonym w Unii;

   d) użytkowania spektrum radiowego do celów świadczenia usług łączności satelitarnej zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym ITU, w tym unikania szkodliwych zakłóceń oraz, w stosownych przypadkach, zgodnie z wszelkimi aktami harmonizacji technicznej przyjętymi na podstawie decyzji nr 626/2002/WE;

   e) w przypadku zgłoszenia do ITU dokonanego przez państwo trzecie – wykazania, że jurysdykcja tego państwa zapewnia skuteczne rozwiązanie problemu szkodliwych zakłóceń i wdraża narzędzia natychmiastowej odpowiedzialności w przypadku użytkowania niezgodnego z prawem;

   f) uiszczania opłat za spektrum radiowe, które zostaną określone na podstawie metody ustanowionej przez Komisję w drodze aktu delegowanego, zgodnie z kryteriami określonymi w art. 29 ust. 2 akapit pierwszy;

   g) spełnienia wszelkich dodatkowych obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących warunków niezbędnych do ochrony polityk Unii opartych na sieciach satelitarnych lub usługach łączności satelitarnej, w tym warunków mających zastosowanie do doświadczalnego użytkowania spektrum.

5. Do dnia [*36 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] r. Komisja zastępuje ważne w dniu [*6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] zezwolenia krajowe na użytkowanie spektrum radiowego zezwoleniami unijnymi.

6. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 2 i 4 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

Artykuł 40

Procedura udzielania zezwoleń unijnych

1. Każde przedsiębiorstwo przedkłada Komisji wniosek o unijne zezwolenie na użytkowanie spektrum radiowego na potrzeby świadczenia usług łączności satelitarnej i udostępniania sieci satelitarnych. Komisja publikuje takie wnioski po ich otrzymaniu.

   W stosowaniu niniejszego artykułu Komisję wspomagają ODN oraz stała grupa robocza RSPB ds. zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych. Grupa ta składa się z przedstawicieli państw członkowskich posiadających wiedzę fachową w dziedzinie łączności satelitarnej.

2. We wniosku określa się potrzeby w zakresie spektrum radiowego i podaje się informacje niezbędne do identyfikacji przedsiębiorstwa, krótki opis usługi łączności satelitarnej oraz informacje niezbędne do weryfikacji zgodności z warunkami określonymi w art. 39.

3. Komisja rozpatruje wniosek z pomocą grupy roboczej RSPB ds. zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych i ODN. RSPB przedstawia Komisji opinię w terminie 10 dni roboczych od otrzymania wniosku.

4. Komisja przyjmuje akt wykonawczy, w którym udziela zezwolenia unijnego, jeżeli wnioskodawca spełnia warunki określone w art. 39, lub odmawia udzielenia zezwolenia unijnego we wszystkich pozostałych przypadkach.

   W razie potrzeby RSPB może odroczyć przedstawienie swojej opinii i zwrócić się do Komisji o podjęcie odpowiednich środków w celu zharmonizowania warunków technicznych użytkowania spektrum radiowego zgodnie z decyzją nr 626/2002/WE lub innymi warunkami zezwoleń unijnych.

5. W przypadku gdy zgodnie z art. 39 ust. 3 Komisja podejmie decyzję o wyborze posiadaczy praw w drodze procedury selekcji, przeprowadza ona taką procedurę zgodnie z załącznikiem VI, chyba że w prawie Unii przewidziano specjalną procedurę.

6. Do dnia [*12 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia*] Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający szczegóły i terminy mające zastosowanie do procedury udzielania zezwolenia unijnego.

   Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 4 i 6 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

Artykuł 41

Skutek zezwolenia unijnego

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 9 zezwolenie unijne nadaje swojemu posiadaczowi prawo do udostępniania sieci satelitarnych lub usług łączności satelitarnej oraz prawo użytkowania spektrum radiowego w całej Unii lub w poszczególnych państwach członkowskich określonych w zezwoleniu. W żadnym państwie członkowskim nie wymaga się krajowego zezwolenia na udostępnianie sieci satelitarnych, świadczenie usług łączności satelitarnej ani na użytkowanie spektrum radiowego w celu ich udostępniania lub świadczenia.

2. Zezwolenie unijne nadaje te same prawa i nakłada te same obowiązki w każdym państwie członkowskim w podobny sposób jak udzielone przez dane państwo członkowskie zezwolenie na świadczenie usług łączności satelitarnej lub udostępnianie sieci satelitarnych lub na użytkowanie spektrum radiowego.

3. Zezwolenie unijne nie zwalnia swojego posiadacza z wynikających z Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU dotyczących łączności radiowej obowiązków w zakresie koordynacji, w tym obowiązków dotyczących współużytkowania spektrum radiowego, w odniesieniu do istniejących lub przyszłych sieci satelitarnych lub usług łączności satelitarnej.

4. Posiadacz zezwolenia unijnego:

   a) w stosownych przypadkach przestrzega wszelkich zobowiązań podjętych we wniosku lub podczas procedury selekcji bez względu na to, czy łączny popyt na spektrum radiowe przekracza dostępną ilość;

   b) wykorzystuje swoje prawa użytkowania w sposób spójny z politykami Unii bazującymi na spektrum, w szczególności nie powodując szkodliwych zakłóceń w żadnym systemie satelitarnym finansowanym w ramach programów unijnych oraz udzielając dostępu do spektrum radiowego na mocy przysługujących mu praw na wniosek właściwych organów w czasie kryzysu;

   c) przedkłada Komisji roczne sprawozdanie, w którym szczegółowo przedstawia stan rozwoju swojej sieci satelitarnej lub usług łączności satelitarnej.

Artykuł 42

Okres obowiązywania i odnowienie zezwolenia unijnego

1. Okres obowiązywania zezwolenia unijnego określa Komisja. Art. 24 stosuje się odpowiednio do praw przyznanych na podstawie zezwolenia unijnego.

   W drodze wyjątku od art. 24 ust. 5, w uzasadnionych przypadkach Komisja może skrócić okres obowiązywania zezwolenia unijnego w następujących przypadkach:

   a) konkretnych projektów krótkoterminowych;

   b) użytkowania eksperymentalnego na orbicie;

   c) w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego, mających zastosowanie do państw członkowskich.

2. W przypadku wniosku o odnowienie prawa użytkowania RSPB przedkłada Komisji opinię w terminie 10 dni roboczych od otrzymania wniosku Komisji. Komisja może odnowić zezwolenie unijne, uwzględniając każdą opinię RSPB. Art. 25 stosuje się odpowiednio do odnowienia praw przyznanych na podstawie zezwolenia unijnego.

3. Art. 194 i 195 dotyczące zmiany, ograniczenia i cofnięcia praw użytkowania stosuje się odpowiednio do praw użytkowania spektrum radiowego.

Artykuł 43

Nadzór i środki naprawcze

1. Komisja i właściwe organy krajowe współpracujące w ramach komitetu, o którym mowa w art. 199 ust. 1, oraz RSPB monitorują zgodność sieci satelitarnych i usług łączności satelitarnej działających na podstawie zezwolenia unijnego z warunkami określonymi

w art. 38 i 39 oraz z prawem Unii i mającymi zastosowanie przepisami Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU, a także wprowadzają odpowiednie środki w celu wyeliminowania wszelkich niezgodności.

Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, szczegółowe ustalenia dotyczące skoordynowanego monitorowania i egzekwowania zezwoleń unijnych, w tym warunki skoordynowanego zawieszania lub cofania zezwoleń. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 3.

2. Komisja bada wszelkie domniemane konkretne naruszenia warunku, którym obwarowano zezwolenie unijne, lub któregokolwiek z przepisów niniejszego tytułu. RSPB, wspierana przez ODN, udziela Komisji pomocy w tym badaniu.

W przypadku gdy właściwy organ krajowy jest zdania, że posiadacz zezwolenia unijnego nie spełnia któregokolwiek z warunków zezwolenia lub narusza którykolwiek z przepisów niniejszego rozporządzenia, informuje o tym Komisję i RSPB.

W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że posiadacz zezwolenia unijnego nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w art. 38 lub 39, informuje ten podmiot o swoich ustaleniach.

3. W przypadku naruszenia któregokolwiek z warunków zezwolenia lub przepisów niniejszego tytułu Komisja przyjmuje – w drodze aktów wykonawczych – odpowiednie i proporcjonalne środki naprawcze obejmujące:

   a) (tymczasowy lub stały) zakaz użytkowania niektórych pasm spektrum radiowego na potrzeby naziemnych stacji satelitarnych oraz, w stosownych przypadkach, ich uzupełniających elementów naziemnych i pokładowych w Unii, bez uszczerbku dla sankcji cywilnych i karnych przewidzianych w prawie krajowym;

   b) zawieszenie lub cofnięcie zezwolenia unijnego.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

Za naruszenie warunków zezwolenia lub przepisów niniejszego tytułu Komisja może nałożyć na posiadacza zezwolenia unijnego grzywny lub okresowe sankcje, które ustala się z uwzględnieniem wagi i czasu trwania naruszenia i które nie przekraczają 5 % całkowitego światowego obrotu danego podmiotu w poprzednim roku obrotowym. Trybunał Sprawiedliwości posiada nieograniczoną jurysdykcję w rozumieniu art. 229 TFUE w odniesieniu do kontroli decyzji, w których Komisja ustanowiła grzywnę lub okresowe kary pieniężne; może on uchylić, zmniejszyć lub zwiększyć nałożoną grzywnę lub okresowe kary pieniężne.

Komisja informuje państwa członkowskie o swoich działaniach w zakresie egzekwowania przepisów na podstawie niniejszego artykułu.

4. Niezależnie od ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, w przypadku gdy opłaty za użytkowanie spektrum radiowego nie zostały uiszczone oraz w przypadku niespełnienia warunków przewidzianych w art. 38 ust. 3 procedurę określoną w art. 196 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 44

Egzekwowanie przepisów

1. Wszelkie środki przyjęte przez Komisję na podstawie art. 43 są egzekwowane przez właściwe organy krajowe w pełnym zakresie i w terminie określonym przez Komisję. W drodze wyjątku właściwy organ krajowy może zwrócić się do Komisji o odroczenie

stosowania środka na jego terytorium krajowym na odnawialny okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, w przypadku gdy środek ten może poważnie zakłócić łączność na jego terytorium. Komisja w jak największym stopniu ogranicza czas trwania tego wyjątku, w stosownych przypadkach zachęcając użytkowników końcowych do przejścia na alternatywne sieci satelitarne lub usługi łączności satelitarnej.

2. Wszelkie środki Komisji pozostają w mocy do czasu, gdy rozpatrzone zostanie wniesione do sądu lub innego organu odwołanie od decyzji Komisji lub od krajowego środka egzekucyjnego, chyba że zostaną zastosowane środki przejściowe, które są odpowiednie do wystarczającego złagodzenia lub wyeliminowania takich zakłóceń zgodnie z ust. 3.

3. W przypadku gdy konieczne jest podjęcie pilnych działań w celu uniknięcia szkodliwych zakłóceń na jego terytorium, właściwy organ krajowy może, z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji, wprowadzić odpowiednie środki przejściowe, w tym zawiesić stosowanie zezwolenia unijnego na swoim terytorium. W przypadku gdy podejmuje takie działania z własnej inicjatywy, właściwy organ krajowy informuje Komisję i RSPB o przyczynach podjętych działań w terminie pięciu dni roboczych. Komisja informuje o tym RSPB i pozostałe właściwe organy krajowe. Komisja niezwłocznie wszczyna procedurę przewidzianą w art. 43.

Artykuł 45

Koordynacja między satelitarnym i naziemnym użytkowaniem spektrum radiowego

1. Współużytkowanie spektrum radiowego przez systemy naziemne i satelitarne jest możliwe wyłącznie za zgodą i na odpowiedzialność pierwotnego posiadacza prawa użytkowania naziemnego, jeżeli taki pierwotny posiadacz jest obecny, i ma na celu zapewnienie wydajnego użytkowania spektrum radiowego, zapobieganie szkodliwym zakłóceniom w naziemnych sieciach świadczących usługi bezprzewodowej szerokopasmowej łączności elektronicznej oraz odpowiednią ochronę tych i innych odpowiednich istniejących usług i zastosowań bezprzewodowej łączności szerokopasmowej poprzez zagwarantowanie niezakłóconej ciągłości obecnego działania oraz przyszłej ewolucji i rozwoju wszystkich odpowiednich usług i zastosowań łączności radiowej obecnie użytkujących te pasma i pasma sąsiadujące.

2. W przypadku otrzymania wniosku o koordynację użytkowania spektrum radiowego między zastosowaniami naziemnymi i kosmicznymi zgodnie z przepisami ITU w odniesieniu do zharmonizowanego spektrum radiowego, zainteresowany właściwy organ przekazuje taki wniosek Komisji, która bezzwłocznie przekazuje go członkom Komitetu ds. Spektrum Radiowego.

3. Komitet przyjmuje opinię, w której proponuje odpowiedź na wniosek ITU o koordynację, z uwzględnieniem specyfiki użytkowania tego spektrum radiowego w każdym państwie członkowskim. Komisja może przyjąć akt wykonawczy w sprawie skoordynowanych warunków współistnienia w Unii zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

4. W przypadku gdy jest to konieczne do zapewnienia skoordynowanej ochrony praw przyznanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do naziemnego użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego lub do skoordynowanego przyznawania praw do użytkowania takiego spektrum radiowego na potrzeby świadczenia usług łączności satelitarnej na zasadzie współdzielenia z bezprzewodowymi usługami szerokopasmowymi, Komisja może przyjąć zalecenia dotyczące zharmonizowanego

stosowania niniejszego rozporządzenia i skoordynowanego współdzielenia spektrum radiowego między użytkowaniem naziemnym i satelitarnym.

4.3. TYTUŁ III: ZASOBY NUMERACYJNE

Artykuł 46

Planowanie strategiczne w zakresie zasobów numeracyjnych i zarządzanie nimi

1. Państwa członkowskie i Komisja zarządzają zasobami numeracyjnymi na rynku wewnętrznym w sposób skoordynowany jako wspólnym zasobem Unii w ramach kompetencji dzielonych w celu wspierania wzrostu gospodarczego poprzez umożliwienie innowacji i spójnego świadczenia w Unii usług łączności elektronicznej wykorzystujących numery, chroniąc wartości i bezpieczeństwo Unii, w dążeniu do osiągnięcia celów określonych w art. 3.
2. Komisja, wspomagana przez ODN, oraz krajowe organy regulacyjne współpracują przy strategicznym planowaniu w zakresie zasobów numeracyjnych w Unii oraz przy ustalaniu możliwości użytkowania zasobów numeracyjnych do usług transgranicznych lub ogólnoeuropejskich.
3. Komisja, uwzględniając opinię BEREC i po umożliwieniu wszystkim zainteresowanym stronom wyrażenia opinii, określa przyszłościową unijną strategię numeracji dotyczącą spójnego zarządzania zasobami numeracyjnymi w państwach członkowskich i na szczeblu Unii.
4. Na podstawie unijnej strategii numeracji, o której mowa w ust. 3, Komisja, wspierana przez ODN, ustanawia unijny plan numeracji określający zasoby numeracyjne, które mają być wykorzystywane w Unii przez odpowiednie usługi transgraniczne lub ogólnoeuropejskie.

   Unijny plan numeracji, warunki dotyczące stosowania zakresów numeracyjnych ITU na potrzeby unijnego planu numeracji oraz warunki, którymi może być obwarowane prawo użytkowania zasobów numeracyjnych z unijnego planu numeracji, w tym opłaty za prawa użytkowania takich zasobów, mogą zostać przyjęte przez Komisję w drodze aktów wykonawczych.

   Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 3.

Artykuł 47

Ogólnoeuropejskie zasoby numeracyjne

1. Komisja może – w drodze aktów wykonawczych przyjmowanych na podstawie art. 46 ust. 4 – wprowadzać środki w celu zharmonizowania określonych numerów lub zakresów numeracyjnych lub zwrócić się o zakresy numeracyjne do ITU, aby zapewnić dostępność zasobów numeracyjnych na potrzeby usług transgranicznych lub ogólnoeuropejskich, zgodnie z unijnym planem numeracji.
2. Państwa członkowskie wspierają harmonizację określonych numerów lub zakresów numeracyjnych w Unii oraz przedkładane ITU wnioski dotyczące ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych, jeżeli sprzyja to jednolitemu rynkowi łączności elektronicznej lub rozwojowi usług ogólnoeuropejskich.
3. Krajowe organy regulacyjne zarządzają, we współpracy z ODN, przydzielaniem numerów lub zakresów numeracyjnych z ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych

i egzekwują warunki, którymi obwarowane są indywidualne prawa użytkowania z ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych.

4. ODN ustanawia i aktualizuje bazę danych dotyczącą ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych na podstawie informacji na temat przydziału numerów i beneficjentów numerów, które to informacje są terminowo przekazywane przez krajowe organy regulacyjne. W terminie sześciu miesięcy od przyjęcia unijnego planu numeracji ODN ustanawia procedurę i system przekazywania informacji na podstawie niniejszego ustępu i art. 48 ust. 4 akapit czwarty.

Artykuł 48

Krajowe zasoby numeracyjne

1. Krajowe organy regulacyjne poddają kontroli przyznawanie praw do wykorzystania wszystkich krajowych zasobów numeracyjnych oraz zarządzanie krajowym planem numeracji, a także udostępniają odpowiednie zasoby numeracyjne do celów świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. Krajowe organy regulacyjne ustanawiają obiektywne, jawne i niedyskryminacyjne procedury przyznawania praw do użytkowania krajowych zasobów numeracyjnych.

2. Na żądanie krajowe organy regulacyjne przyznają także prawa użytkowania zasobów numeracyjnych z krajowych planów numeracji na potrzeby świadczenia określonych usług przedsiębiorstwom innym niż dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej, pod warunkiem że udostępniono zasoby numeracyjne, którą są odpowiednie, aby zaspokoić popyt obecnie i w bliskiej przyszłości. Przedsiębiorstwa te wykazują swoją zdolność do zarządzania zasobami numeracyjnymi i spełniają wszelkie stosowne wymogi określone na podstawie art. 49. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą zawiesić dalsze przyznawanie praw użytkowania zasobów numeracyjnych tym przedsiębiorstwom, jeżeli zostanie wykazane, że istnieje ryzyko wyczerpania zasobów numeracyjnych.

   Aby przyczynić się do spójnego stosowania niniejszego ustępu, BEREC utrzymuje wytyczne dotyczące wspólnych kryteriów oceny zdolności do zarządzania zasobami numeracyjnymi i ryzyka wyczerpania zasobów numeracyjnych oraz aktualizuje je w razie potrzeby po konsultacji z zainteresowanymi stronami i w ścisłej współpracy z Komisją.

3. Krajowe organy regulacyjne stosują krajowe plany i procedury numeracji w sposób gwarantujący równe traktowanie wszystkich dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej oraz przedsiębiorstw, które kwalifikują się zgodnie z ust. 2. Przedsiębiorstwa, którym przyznano prawo użytkowania zasobów numeracyjnych, nie dyskryminują innych dostawców usług łączności elektronicznej w odniesieniu do zasobów numeracyjnych używanych przy zapewnianiu dostępu do ich usług.

4. Krajowe organy regulacyjne udostępniają zakres niegeograficznych numerów, które mogą być wykorzystywane do świadczenia usług łączności elektronicznej innych niż usługi łączności interpersonalnej na terenie całej Unii, nie naruszając rozporządzenia (UE) 2022/612 oraz art. 52 ust. 2 niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy prawa użytkowania zasobów numeracyjnych przyznano zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu przedsiębiorstwom innym niż dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej, przepisy niniejszego ustępu stosuje się do konkretnych usług, do których świadczenia przyznano prawa użytkowania.

Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby warunki wymienione w art. 50, którymi mogą być obwarowane prawa użytkowania zasobów numeracyjnych wykorzystywanych do świadczenia usług poza państwem członkowskim danego kodu kraju oraz ich egzekwowanie były tak samo rygorystyczne jak warunki obowiązujące w stosunku do usług świadczonych na terytorium państwa członkowskiego danego kodu kraju i ich egzekwowanie, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zapewniają również zgodnie z art. 49 ust. 6, aby podmioty wykorzystujące zasoby numeracyjne kodu ich kraju w innych państwach członkowskich przestrzegały przepisów dotyczących ochrony konsumentów oraz innych przepisów krajowych dotyczących użytkowania zasobów numeracyjnych obowiązujących w tych państwach członkowskich, w których użytkowane są te zasoby numeracyjne. Obowiązek ten pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień w zakresie egzekwowania przepisów przysługujących właściwym organom tych państw członkowskich.

ODN wspiera krajowe organy regulacyjne na ich wniosek w zakresie koordynacji ich działalności, aby zapewnić wydajne zarządzanie zasobami numeracyjnymi z prawem do ekstraterytorialnego użytkowania na terenie Unii.

Aby ułatwić krajowym organom regulacyjnym monitorowanie zgodności z wymogami niniejszego ustępu, BEREC, z pomocą ODN, prowadzi bazę danych dotyczących zasobów numeracyjnych z prawem ekstraterytorialnego użytkowania na terenie Unii. Do tego celu krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy okresowo przekazują ODN stosowne informacje.

5. Krajowe organy regulacyjne publikują krajowe plany numeracji, jak również wszelkie kolejne uzupełnienia lub zmiany tych planów, z zastrzeżeniem jedynie ograniczeń nałożonych ze względów bezpieczeństwa narodowego.

6. Po raz pierwszy do dnia [*12 miesięcy po wejściu w życie*], a następnie co dwa lata BEREC wydaje sprawozdanie na temat krajowych praktyk w zakresie przyznawania praw użytkowania krajowych i ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych, koncentrując się na rozbieżnych praktykach w Unii.

Artykuł 49

Procedura przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych

1. W przypadku gdy konieczne jest przyznanie indywidualnych praw użytkowania zasobów numeracyjnych, krajowe organy regulacyjne przyznają takie prawa – na wniosek – każdemu przedsiębiorstwu do celów udostępniania sieci łączności elektronicznej lub świadczenia usług łączności elektronicznej objętych ogólnym zezwoleniem, o którym mowa w art. 9 i w art. 181 ust. 3 lit. c), z zastrzeżeniem wszelkich innych przepisów zapewniających wydajnego użytkowania tych zasobów numeracyjnych zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.

2. Prawa użytkowania zasobów numeracyjnych są przyznawane w oparciu o otwarte, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne procedury.

Przyznając prawa użytkowania zasobów numeracyjnych, krajowe organy regulacyjne określają, czy prawa te mogą być przekazane przez posiadacza prawa, i na jakich warunkach.

W przypadku gdy krajowe organy regulacyjne przyznają prawo użytkowania zasobów numeracyjnych na czas określony, czas ten powinien być odpowiedni dla danej usługi

z punktu widzenia zamierzonych celów, przy odpowiednim uwzględnieniu konieczności umożliwienia właściwego okresu amortyzacji inwestycji.

3. Krajowe organy regulacyjne podejmują decyzje dotyczące przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych jak najszybciej po wpłynięciu kompletnego wniosku i w terminie trzech tygodni – w przypadku zasobów numeracyjnych przydzielonych do realizacji szczególnych zadań w ramach krajowego planu numeracji. Takie decyzje podaje się do wiadomości publicznej.

4. W przypadku gdy po konsultacji przeprowadzonej z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 186 krajowe organy regulacyjne stwierdziły, że prawa użytkowania zasobów numeracyjnych o szczególnym znaczeniu gospodarczym mają być przyznawane po przeprowadzeniu konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji, krajowe organy regulacyjne mogą przedłużyć termin trzech tygodni, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu o maksymalnie trzy tygodnie.

5. Krajowe organy regulacyjne nie ograniczają liczby indywidualnych praw użytkowania, które mają zostać przyznane, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to niezbędne do zapewnienia wydajnego użytkowania zasobów numeracyjnych.

6. Jeżeli prawo użytkowania zasobów numeracyjnych obejmuje ich ekstraterytorialne użytkowanie na terenie Unii zgodnie z art. 48 ust. 4, krajowe organy regulacyjne obwarowują te prawa użytkowania szczególnymi warunkami, aby zapewnić zgodność z wszystkimi odnośnymi krajowymi przepisami z zakresu ochrony konsumentów i przepisami prawa krajowego regulującymi użytkowanie zasobów numeracyjnych, obowiązującymi w państwach członkowskich, w których użytkowane są dane zasoby numeracyjne.

   Na wniosek krajowego organu regulacyjnego państwa członkowskiego, w którym użytkowane są zasoby numeracyjne, wykazujący naruszenie obowiązujących w tym państwie członkowskim odnośnych przepisów z zakresu ochrony konsumentów lub przepisów prawa krajowego dotyczących użytkowania zasobów numeracyjnych, krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego, w którym przyznano prawa użytkowania zasobów numeracyjnych, egzekwuje warunki, którymi obwarowano te prawa na mocy akapitu pierwszego niniejszego ustępu, zgodnie z art. 199, w tym w poważnych przypadkach – cofając prawa ekstraterytorialnego użytkowania zasobów numeracyjnych przyznane danemu przedsiębiorstwu.

   ODN ułatwia i koordynuje wymianę informacji między krajowymi organami regulacyjnymi poszczególnych zaangażowanych państw członkowskich oraz zapewnia odpowiednią koordynację prowadzonych przez nie prac.

7. Niniejszy artykuł ma także zastosowanie, w przypadku gdy krajowe organy regulacyjne przyznają prawa użytkowania zasobów numeracyjnych przedsiębiorstwom innym niż dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej zgodnie z art. 48 ust. 2.

Artykuł 50

Warunki, którymi mogą zostać obwarowane prawa użytkowania zasobów numeracyjnych

W przypadku gdy krajowe organy regulacyjne obwarowują prawo użytkowania zasobów numeracyjnych warunkami, warunki te ograniczają się do:

a) wskazania usługi, do której dany numer ma być wykorzystywany, włącznie z wszelkimi wymogami związanymi ze świadczeniem tej usługi, a także – aby

uniknąć wątpliwości – zasadami taryfowymi oraz cenami maksymalnymi, które można stosować w określonym zakresie numeracyjnym do celów zapewnienia ochrony konsumentów zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. f);

b) efektywnego i wydajnego użytkowania zasobów numeracyjnych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

c) wymogów dotyczących możliwości przenoszenia numerów zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

d) maksymalnego okresu ważności zgodnie z art. 49, z zastrzeżeniem wszelkich zmian zawartych w krajowym planie numeracji;

e) przekazania praw z inicjatywy posiadacza praw i warunków takiego przekazania zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w tym ewentualnych warunków stanowiących, że prawo użytkowania numeru powinno być wiążące również dla wszystkich tych przedsiębiorstw, na rzecz których przekazano prawa;

f) opłat za prawa użytkowanie zgodnie z art. 51;

g) ewentualnych zobowiązań, jakie przedsiębiorstwo, które otrzymało prawo użytkowania, podjęło podczas procedury selekcji konkurencyjnej lub porównawczej.

h) obowiązków wynikających z odpowiednich umów międzynarodowych dotyczących użytkowania numerów;

i) obowiązków dotyczących ekstraterytorialnego użytkowania numerów na terenie Unii, aby zapewnić przestrzeganie przepisów z zakresu ochrony konsumentów i innych przepisów regulujących użytkowanie numerów w państwach członkowskich innych niż państwo członkowskie danego kodu kraju;

j) umożliwienia użytkownikom końcowym dostępu do numerów z krajowego planu numeracji, powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych, planów numeracji innych państw członkowskich oraz numerów z ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych.

Artykuł 51

Opłaty za prawo użytkowania zasobów numeracyjnych

Krajowe organy regulacyjne mogą nakładać opłaty za prawo użytkowania zasobów numeracyjnych, które to opłaty odzwierciedlają potrzebę zapewnienia optymalnego wykorzystania takich zasobów. Takie opłaty są obiektywnie uzasadnione, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne stosownie do celu, jakiemu mają służyć, oraz uwzględniają cele ogólne określone w art. 3.

Artykuł 52

Dostęp do numerów i usług

1. Jeżeli jest to wykonalne z ekonomicznego punktu widzenia, z wyjątkiem sytuacji, gdy użytkownik odbierający połączenie postanowił ze względów ekonomicznych ograniczyć dostęp stron inicjujących z określonych obszarów geograficznych, dostawcy usług łączności elektronicznej wykorzystujących numery podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia stronom inicjującym dostępu do wszystkich następujących elementów:

    a) numerów niegeograficznych i usług wykorzystujących takie numery w Unii;

b) wszystkich numerów w Unii, niezależnie od technologii i urządzeń wykorzystywanych przez operatora, w tym numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji państw członkowskich i należących do powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych (UIFN);

c) numerów z ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych.

2. Krajowe organy regulacyjne mają prawo wymagać od podmiotów udostępniających publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej przyjmowania środków zapobiegawczych poprzez blokowanie dostępu do numerów lub usług, w przypadku gdy jest to uzasadnione ze względu na oszustwo lub nadużycie, oraz wymagać, aby w takich przypadkach dostawcy usług łączności elektronicznej wstrzymali wypłatę dochodów z odpowiednich wzajemnych połączeń lub innych usług.

5. CZĘŚĆ V – PRZEJŚCIE NA ŚWIATŁOWODY, FUNKCJONOWANIE RYNKÓW I KONKURENCJA

5.1. TYTUŁ I: PRZEJŚCIE NA ŚWIATŁOWODY

Artykuł 53

Zakres niniejszego tytułu

Niniejszy tytuł stosuje się w państwach członkowskich, w których sieci miedziane nadal działają po dniu 30 czerwca 2029 r.

Artykuł 54

Nakaz wyłączenia sieci miedzianej

1. Przed dniem 31 grudnia 2035 r. państwa członkowskie nakazują wyłączenie sieci miedzianej na obszarach wyłączania sieci miedzianej (obszary wyłączania sieci miedzianej), jeżeli spełnione są warunki określone w art. 57 ust. 1.

2. Do dnia 31 grudnia 2035 r. państwa członkowskie nakazują wyłączenie sieci miedzianej we wszystkich obszarach wyłączania sieci miedzianej.

3. W drodze wyjątku od ust. 2 na obszarach wyłączania sieci miedzianej, na których wdrażanie światłowodów nie jest opłacalne ekonomicznie i nie jest dostępne odpowiednie rozwiązanie w zakresie łączności, które mogłoby zastąpić usługi oparte na technologii miedzianej, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niewprowadzaniu obowiązku wyłączenia sieci miedzianej.

4. Do celów ust. 1 i 2 państwa członkowskie nakazują wyłączenie sieci miedzianej poprzez przyjęcie wiążącego aktu prawnego. W każdym takim akcie prawnym określa się datę rozpoczęcia wyłączenia sieci miedzianej, która nie może przypadać później niż rok po przyjęciu takiego aktu, oraz wymaga się, aby wyłączenie sieci miedzianej zostało zakończone w ciągu trzech lat od wspomnianej daty rozpoczęcia. W przypadku nakazów wydanych na podstawie ust. 1 akt prawny przyjmuje się w terminie sześciu miesięcy od publikacji wykazu, o którym mowa w art. 58 ust. 3. W przypadku nakazów wydanych na podstawie ust. 2 akt prawny przyjmuje się najpóźniej do dnia 31 grudnia 2035 r.

Artykuł 55

Obszary wyłączenia sieci miedzianej

1. Wyłączenie sieci miedzianej organizuje się na obszarach wyłączania sieci miedzianej obejmujących wszystkie obszary geograficzne, na których działają sieci miedziane.
2. Krajowe organy regulacyjne wyznaczają obszary wyłączania sieci miedzianej, uwzględniając kryteria określone w wytycznych Komisji.
3. Do dnia 31 maja 2028 r. krajowe organy regulacyjne publikują wykaz obszarów wyłączania sieci miedzianej.
4. Krajowe organy regulacyjne dokonują przeglądu i, w stosownych przypadkach, aktualizacji wykazu obszarów wyłączania sieci miedzianej, w celu wsparcia terminowego i uporządkowanego wyłączenia sieci miedzianej. Każdy zaktualizowany wykaz publikuje się bez zbędnej zwłoki.

Artykuł 56

Krajowy plan przejścia na światłowody

1. Do dnia 31 października 2029 r. każde państwo członkowskie przygotowuje plan przejścia na światłowody i zgłasza go Komisji.
2. W planie przejścia na światłowody określa się strategię państwa członkowskiego dotyczącą ogólnokrajowego przejścia na światłowody, w szczególności w odniesieniu do migracji z sieci miedzianej do sieci FTTH. Wykaz ten zawiera następujące informacje:
   a) informacje na temat zasięgu sieci miedzianych i światłowodowych;
   b) opis środków wprowadzonych lub planowanych w celu wsparcia wdrożenia światłowodów i przejścia na sieci FTTH;
   c) wykaz obszarów wyłączania sieci miedzianej wskazujący, w odniesieniu do każdego obszaru, czy spełniono warunki zrównoważonego rozwoju określone w art. 57 ust. 1 oraz czy osiągnięto cele pośrednie w zakresie migracji, a także określający, w stosownych przypadkach, środki wspomagające.
3. Do dnia 30 czerwca 2034 r. państwa członkowskie aktualizują swój plan przejścia na światłowody i zgłaszają zaktualizowany plan Komisji.
4. W zaktualizowanym planie przejścia na światłowody przedstawia się postępy w realizacji pierwotnego planu. Wykaz ten zawiera następujące informacje:
   a) informacje na temat statusu wyłączenia sieci miedzianej na każdym obszarze wyłączania sieci miedzianej;
   b) wykaz obszarów wyłączania sieci miedzianej, na których wdrożenie światłowodów jest opłacalne ekonomicznie, ale zostanie zakończone dopiero po dniu 31 grudnia 2035 r., wraz z informacjami na temat dostępności odpowiednich rozwiązań w zakresie łączności umożliwiających zastąpienie usług opartych na technologii miedzianej;
   c) wykaz obszarów wyłączania sieci miedzianej, na których wdrożenie światłowodów nie jest opłacalne ekonomicznie.
5. Komisja może przedstawić uwagi na temat wstępnego i zaktualizowanego planu przejścia na światłowody w terminie jednego miesiąca od jego otrzymania. Państwa członkowskie uwzględniają te uwagi.

Artykuł 57

Warunki zrównoważonego rozwoju

1. Do celów niniejszego tytułu warunki zrównoważonego rozwoju obejmują następujące wymogi:

   a) co najmniej 95 % obiektów na obszarze wyłączania sieci miedzianej znajduje się w zasięgu sieci światłowodowej w rozumieniu art. 2 ust. 3;

   b) użytkownicy końcowi korzystający z usług opartych na technologii miedzianej mają dostęp do przystępnych cenowo detalicznych usług łączności o porównywalnej jakości.

2. Krajowe organy regulacyjne określają, zgodnie z uwarunkowaniami krajowymi, obiektywne i przejrzyste parametry i kryteria przystępności cenowej.

Artykuł 58

Ocena spełnienia warunków zrównoważonego rozwoju

1. Krajowe organy regulacyjne oceniają, w odniesieniu do każdego obszaru wyłączania sieci miedzianej, czy spełnione są warunki zrównoważonego rozwoju określone w art. 57 ust. 1.

2. Do celów oceny, o której mowa w ust. 1, krajowe organy regulacyjne uwzględniają dane zgromadzone zgodnie z art. 183.

3. Do dnia 30 czerwca 2029 r. krajowe organy regulacyjne publikują wykaz obszarów wyłączania sieci miedzianej, na których spełniono warunki zrównoważonego rozwoju. Następnie, przez okres pięciu lat, krajowe organy regulacyjne publikują, co najmniej raz na 12 miesięcy, wykaz obszarów wyłączania sieci miedzianej, na których spełniono te warunki później.

Artykuł 59

Zabezpieczenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy końcowi, których dotyczy wyłączenie sieci miedzianej, byli w sposób jasny, terminowy i przystępny informowani o:

   a) przewidywanym terminie wyłączenia sieci miedzianej;

   b) wszelkich niezbędnych zmianach w wykorzystywanej przez nich usłudze łączności lub urządzeniu końcowym;

   c) dostępnych dla nich alternatywnych usługach łączności.

2. Państwa członkowskie zapewniają ciągłość usług łączności elektronicznej wspierających podstawowe usługi oparte na technologii miedzianej. Operatorzy wprowadzają niezbędne środki techniczne i handlowe w celu zapewnienia ciągłości świadczenia takich usług lub ich migracji do funkcjonalnie równoważnych rozwiązań alternatywnych.

3. Uwzględniając warunki krajowe, państwa członkowskie przyjmują zabezpieczenia na podstawie art. 88 i 90 w celu dalszego zapewniania przystępnych cenowo usług adekwatnego dostępu do internetu i łączności głosowej konsumentom, o których mowa w art. 88 ust. 2, i użytkownikom końcowym, o których mowa w art. 90 ust. 1, po wyłączeniu sieci miedzianej.

4. Krajowe organy regulacyjne oceniają potrzebę wprowadzenia zabezpieczeń w celu ochrony użytkowników końcowych korzystających z usług opartych na technologii miedzianej, w tym środków związanych z procesami zmiany usługi i przystępnością cenową alternatywnych usług łączności, oraz odpowiednio doradzają państwom członkowskim.

5. Przed przyjęciem wiążącego aktu prawnego nakazującego wyłączenie sieci miedzianej zgodnie z art. 54, a w każdym razie nie później niż do dnia 31 grudnia 2035 r., państwa członkowskie przyjmują odpowiednie zabezpieczenia w celu ochrony użytkowników końcowych korzystających z usług opartych na technologii miedzianej.

Artykuł 60

Plany wyłączenia sieci miedzianej przez operatorów

1. Operatorzy sporządzają co najmniej jeden plan wyłączenia sieci miedzianej dla obszarów wyłączania sieci miedzianej, na których nakazano wyłączenie sieci miedzianej. Plan ten obejmuje harmonogramy, środki techniczne, działania komunikacyjne i ustalenia dotyczące migracji podmiotów ubiegających się o dostęp i użytkowników końcowych.

2. Operatorzy przedkładają swoje plany wyłączenia sieci miedzianej krajowemu organowi regulacyjnemu w terminie sześciu miesięcy od przyjęcia wiążącego aktu prawnego zgodnie z art. 54 ust. 4.

3. Krajowy organ regulacyjny ocenia plany w terminie dwóch miesięcy od ich otrzymania i zatwierdza je albo zatwierdza z zastrzeżeniem zmian.

4. Operatorzy wdrażają plany wyłączenia sieci miedzianej zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny, w tym wszelkie wymagane zmiany. Operatorzy składają sprawozdania z postępów krajowemu organowi regulacyjnemu w określonych przez niego odstępach czasu.

Artykuł 61

Nadzór i egzekwowanie przepisów

Krajowe organy regulacyjne nadzorują wdrażanie wyłączenia sieci miedzianej zgodnie z zatwierdzonymi planami wyłączenia sieci miedzianej i posiadają uprawnienia przewidziane w art. 196.

5.2. TYTUŁ II: DOSTĘP DO GRUNTÓW

Artykuł 62

Opłaty za prawo instalowania urządzeń

Właściwe organy mogą nakładać opłaty za prawo instalowania na własności publicznej lub prywatnej bądź nad lub pod taką własnością urządzeń, które służą do udostępniania sieci lub świadczenia usług łączności elektronicznej, oraz urządzeń towarzyszących, pod warunkiem że takie opłaty są obiektywnie uzasadnione, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne w stosunku do ich przeznaczenia oraz uwzględniają ogólne cele niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 63

Prawa drogi

1. W przypadku gdy właściwy organ rozpatruje wniosek o przyznanie któregokolwiek z następujących praw, stosuje ust. 2:

   a) prawa do instalowania urządzeń na własności publicznej lub prywatnej bądź nad lub pod taką własnością, na rzecz przedsiębiorstwa uprawnionego do udostępniania publicznych sieci łączności elektronicznej;

   b) prawa do instalowania urządzeń na własności publicznej lub prywatnej bądź nad lub pod taką własnością, na rzecz przedsiębiorstwa uprawnionego do udostępniania sieci łączności elektronicznej, ale nie ogółowi ludności.

2. Do celów ust. 1 właściwy organ:

   a) działa na podstawie prostych, skutecznych, przejrzystych i ogólnodostępnych procedur, stosowanych bez dyskryminacji i bez zwłoki, przy czym w każdym przypadku – z wyjątkiem przypadku wywłaszczenia – podejmuje decyzję w terminie sześciu miesięcy od daty wpłynięcia wniosku,

   b) stosuje się do zasad przejrzystości i niedyskryminacji przy określaniu warunków, którymi obwarowuje się te prawa.

   Procedury, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), mogą różnić się między sobą w zależności od tego, czy wnioskodawca udostępnia publiczne sieci łączności elektronicznej czy też nie.

3. W przypadku gdy władze państwowe lub lokalne zachowują prawo własności lub kontrolę nad przedsiębiorstwami udostępniającymi publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczącymi publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, istnieje skuteczny i strukturalny rozdział funkcji polegającej na przyznawaniu praw, o których mowa w ust. 1, od działalności związanych z wykonywaniem prawa własności lub kontroli.

Artykuł 64

Kolokacja oraz współużytkowanie elementów sieci i urządzeń towarzyszących przez dostawców sieci łączności elektronicznej

1. W przypadku gdy operator skorzystał z uprawnienia przewidzianego w prawie krajowym do instalowania urządzeń na własności publicznej lub prywatnej bądź nad lub pod taką własnością albo skorzystał z procedury prowadzącej do wywłaszczenia lub uzyskania prawa użytkowania własności, właściwe organy mogą nałożyć obowiązek kolokacji i współużytkowania zainstalowanych w ten sposób elementów sieci i urządzeń towarzyszących, aby wspierać zrównoważenie środowiskowe sieci łączności elektronicznej, chronić zdrowie publiczne, bezpieczeństwo publiczne lub by osiągnąć cele zagospodarowania przestrzennego.

2. Obowiązek kolokacji lub współużytkowania zainstalowanych elementów sieci i urządzeń oraz współużytkowania własności może zostać nałożony wyłącznie po odpowiednio długim okresie konsultacji publicznych, w trakcie których wszystkim zainteresowanym stronom zapewnia się możliwość wyrażenia swojego stanowiska, oraz wyłącznie na konkretnych obszarach, na których takie współużytkowanie uznano za niezbędne w świetle realizacji celów przewidzianych w akapicie pierwszym. Właściwe organy mogą nałożyć obowiązek współużytkowania takich urządzeń lub nieruchomości, w tym gruntów, budynków, wejść do budynków, okablowania budynków, masztów, anten, wież i innych konstrukcji wsporczych, kanałów kablowych, kanałów, studzienek, szafek lub środków ułatwiających koordynację robót publicznych. W razie konieczności

państwo członkowskie może wyznaczyć krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ do jednego lub większej liczby następujących zadań:

a) działania jako pojedynczy punkt informacyjny;

b) ustanawiania przepisów regulujących podział kosztów współużytkowania urządzeń lub własności oraz kosztów koordynacji robót inżynieryjnych, z uwzględnieniem między innymi odpowiednich wytycznych wydanych przez BEREC lub Komisję zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1309.

3. Środki stosowane przez właściwy organ zgodnie z niniejszym artykułem muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne. W razie potrzeby realizację tych środków koordynują krajowe organy regulacyjne.

5.3. TYTUŁ III: WZAJEMNE POŁĄCZENIA

5.3.1. ROZDZIAŁ I: Przepisy ogólne i zasady

Artykuł 65

Ogólne ramy dotyczące dostępu i wzajemnych połączeń

1. Przedsiębiorstwa w tym samym państwie członkowskim lub w różnych państwach członkowskich mają prawo do negocjowania między sobą umów w sprawie technicznych i handlowych uzgodnień dotyczących dostępu lub wzajemnych połączeń, zgodnie z prawem Unii. Przedsiębiorstwo ubiegające się o dostęp albo wzajemne połączenia nie musi mieć zezwolenia na prowadzenie działalności w państwie członkowskim, w którym ubiega się o dostęp albo wzajemne połączenia, jeżeli nie świadczy usług i nie obsługuje sieci w tym państwie członkowskim.

2. Bez uszczerbku dla przepisów art. 115, od przedsiębiorstw zapewniających dostęp albo wzajemne połączenia nie wymaga się oferowania różnych warunków różnym przedsiębiorstwom w odniesieniu do równoważnych usług ani nie stosuje się wobec nich środków nakładających obowiązki, które nie są związane z faktycznie świadczonymi usługami w zakresie dostępu i wzajemnych połączeń, bez uszczerbku dla wymogów określonych w art. 9.

Artykuł 66

Prawa i obowiązki przedsiębiorstw

1. Operatorzy publicznych sieci łączności elektronicznej mają prawo, a na wniosek innego przedsiębiorstwa uprawnionego do wystąpienia z takim wnioskiem na podstawie art. 9 – obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń w celu świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, aby zapewnić świadczenie usług i ich interoperacyjność w obrębie całej Unii. Operatorzy zapewniają dostęp i wzajemne połączenia innym przedsiębiorstwom na warunkach zgodnych z obowiązkami nałożonymi przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z art. 68, 67 i 77.

2. Bez uszczerbku dla art. 183, przedsiębiorstwa, które otrzymują od innych przedsiębiorstw informacje przed negocjacjami w sprawie zawarcia porozumień o dostępie albo wzajemnych połączeniach, w ich trakcie albo po ich zakończeniu, używają tych informacji wyłącznie w celach, w jakich je otrzymały, oraz zachowują przekazywane lub przechowywane informacje w poufności. Takie przedsiębiorstwa nie mogą przekazywać otrzymanych informacji innym stronom, w tym innym oddziałom,

jednostkom zależnym lub partnerom, którym mogłyby one zapewnić przewagę konkurencyjną.

3. Negocjacje prowadzi się przez neutralnych pośredników, jeżeli wymagają tego warunki konkurencji.

Artykuł 67

Systemy dostępu warunkowego oraz inne urządzenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, by warunki określone w załączniku I część I miały zastosowanie w odniesieniu do dostępu warunkowego telewidzów i radiosłuchaczy w Unii do cyfrowych usług telewizyjnych i radiowych, niezależnie od sposobu transmisji. Po przeprowadzeniu analizy rynku określonej w ust. 3 niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą stosować te warunki do innych urządzeń, o których mowa w załączniku I część II.

2. Warunki stosowane zgodnie z niniejszym artykułem pozostają bez uszczerbku dla przysługujących państwom członkowskim uprawnień w zakresie nakładania obowiązków w związku z aspektami prezentacyjnymi elektronicznych przewodników po programach oraz podobnych środków prezentacji i nawigacji.

3. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu krajowe organy regulacyjne mogą dokonywać przeglądu warunków stosowanych zgodnie z niniejszym artykułem, poprzez przeprowadzenie analizy rynku zgodnie z art. 73 ust. 1 w celu określenia, czy należy utrzymać w mocy, zmienić albo znieść stosowane warunki.

5.3.2. ROZDZIAŁ II: Symetryczne zasady dostępu

Artykuł 68

Prawa i zakres odpowiedzialności krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów w zakresie dostępu i wzajemnych połączeń

1. Dla realizacji celów określonych w art. 3 krajowe organy regulacyjne lub, w przypadku ust. 2 akapit pierwszy lit. b) i c) niniejszego artykułu, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy promują i, w stosownych przypadkach, zapewniają, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, odpowiedni dostęp i wzajemne połączenia, a także interoperacyjność usług, wykonując swoje zadania w taki sposób, aby wspierać efektywność, zrównoważoną konkurencję, wdrażanie sieci gigabitowych, innowacyjne czynniki sprzyjające świadczeniu usług, efektywne inwestycje i innowacje oraz zrównoważone świadczenie usług łączności elektronicznej, usług społeczeństwa informacyjnego i dostarczanie treści oraz aby zapewnić maksymalne korzyści użytkownikom końcowym.

   Organy te zapewniają wytyczne i podają do publicznej wiadomości odpowiednie procedury pozwalające uzyskać dostęp oraz wzajemne połączenia, aby zapewnić przedsiębiorstwom, w tym małym i średnim przedsiębiorstwom oraz dostawcom sieci łączności elektronicznej o ograniczonym zasięgu geograficznym możliwość czerpania korzyści z nałożonych obowiązków.

2. W szczególności i bez uszczerbku dla środków, które mogłyby zostać podjęte w stosunku do przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadających znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 77, krajowe organy regulacyjne lub, w przypadku lit. b) i c) niniejszego akapitu, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą nakładać:

a) w granicach tego, co niezbędne do zapewnienia możliwości połączenia typu koniec–koniec, obowiązki na przedsiębiorstwa, które podlegają ogólnemu zezwoleniu i które kontrolują dostęp do użytkowników końcowych, w tym, w uzasadnionym przypadku, obowiązek wzajemnych połączeń ich sieci w sytuacji, kiedy nie zostało to jeszcze zrealizowane;

b) w uzasadnionych przypadkach i w niezbędnym zakresie na przedsiębiorstwa podlegające ogólnemu zezwoleniu i kontrolujące dostęp do użytkowników końcowych – obowiązek zapewnienia interoperacyjności swoich usług;

c) w uzasadnionych przypadkach gdy łączność typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi jest zagrożona ze względu na brak interoperacyjności między usługami łączności interpersonalnej i w zakresie, w jakim jest to niezbędne do zapewnienia łączności typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi – obowiązki na odpowiednich dostawców usług łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, które osiągnęły znaczny poziom zasięgu i upowszechnienie wśród użytkowników, tak aby zapewniły interoperacyjność swoich usług;

d) na operatorów, w granicach tego, co jest niezbędne do zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do cyfrowych usług radiowych i telewizyjnych i powiązanych usług uzupełniających, określonych przez państwa członkowskie – obowiązek zapewnienia dostępu do innych urządzeń, o których mowa w załączniku I część II, na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach.

Obowiązki, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), nakłada się wyłącznie:

(i) w zakresie koniecznym do zapewnienia interoperacyjności usług łączności interpersonalnej i mogą obejmować proporcjonalne obowiązki nałożone na dostawców tych usług dotyczących publikowania i zezwalania na wykorzystanie, modyfikowanie i redystrybucję istotnych informacji przez organy i innych dostawców lub obowiązek stosowania lub wdrożenia norm lub specyfikacji wymienionych w art. 187 ust. 1 lub wszelkich innych odnośnych norm europejskich lub międzynarodowych;

(ii) w przypadku gdy Komisja – po konsultacji z BEREC i uwzględnieniu jego opinii – stwierdziła istnienie znacznego zagrożenia dla łączności typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi na terenie całej Unii lub co najmniej trzech państw członkowskich oraz przyjęła środki wykonawcze określające charakter i zakres obowiązków, które mogą zostać nałożone.

Środki wykonawcze, o których mowa w akapicie drugim lit. b) niniejszego ustępu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

Artykuł 69

Środki symetryczne

1. Bez uszczerbku dla art. 68 ust. 1 i ust. 2 krajowe organy regulacyjne mogą – na uzasadniony wniosek – nakładać obowiązki udzielenia dostępu do okablowania i przewodów oraz urządzeń towarzyszących wewnątrz budynków lub na odcinku do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji określonego przez krajowy organ regulacyjny, jeżeli punkt ten znajduje się poza budynkiem. Jeżeli powielenie takich elementów sieci byłoby ekonomicznie nieefektywne lub fizycznie niewykonalne,

obowiązki w tym zakresie mogą zostać nałożone na dostawców sieci łączności elektronicznej lub na właścicieli takiego okablowania i przewodów oraz urządzeń towarzyszących, którzy nie są dostawcami sieci łączności elektronicznej. Nałożone warunki dostępu mogą obejmować szczegółowe zasady dotyczące dostępu do takich elementów sieci oraz do urządzeń towarzyszących i usług towarzyszących, przejrzystości i niedyskryminacji oraz sprawiedliwych i rozsądnych warunków.

2. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że obowiązki nałożone zgodnie z ust. 1 mogą nie rozwiązać w wystarczającym stopniu problemu wysokich i stałych ekonomicznych lub fizycznych barier dla powielenia, które są przyczyną istniejącej lub rozwijającej się na rynku sytuacji znacznie ograniczającej korzyści wynikające z konkurencji dla użytkowników końcowych, może nałożyć obowiązki zapewnienia dostępu, poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach, chyba że szczególne i uzasadnione okoliczności wymagają określania cen w zależności od kosztów. Określając zakres obowiązku poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji, krajowy organ regulacyjny w jak największym stopniu uwzględnia odpowiednie wytyczne BEREC.

3. Krajowe organy regulacyjne nie nakładają na dostawców sieci łączności elektronicznej obowiązków zgodnie z ust. 2 w przypadku gdy stwierdzą którąkolwiek z następujących okoliczności:

   a) podmiot udostępniający posiada cechy wymienione w art. 84 ust. 1 i udostępnia realny i podobny alternatywny sposób docierania do użytkowników końcowych poprzez zapewnienie każdemu przedsiębiorstwu dostępu do sieci gigabitowej na sprawiedliwych, niedyskryminujących i rozsądnych warunkach; krajowe organy regulacyjne mogą rozszerzyć to wyłączenie na inne podmioty oferujące, na sprawiedliwych, niedyskryminacyjnych i rozsądnych warunkach, dostęp do sieci gigabitowej;

   b) nałożenie obowiązków podważyłoby zasadność wdrożenia nowej sieci z ekonomicznego lub finansowego punktu widzenia, w szczególności przez mniejsze lokalne projekty.

3. Obowiązki i warunki nałożone zgodnie z niniejszym artykułem muszą być obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne. Wdraża się je zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 85 i 184. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, które nałożyły takie obowiązki i warunki oceniają wyniki obowiązywania tych obowiązków i warunków w terminie pięciu lat od przyjęcia poprzedniego środka przyjętego w stosunku do tych samych przedsiębiorstw oraz ustalają, czy w świetle zmieniających się warunków należałoby je znieść lub zmienić. Organy te informują o wynikach swojej oceny zgodnie procedurami, o których mowa w art. 85 i 184.

4. Do celów ust. 1 i 2 niniejszego artykułu krajowy organ regulacyjny może interweniować z własnej inicjatywy, w uzasadnionych przypadkach, w celu zapewnienia realizacji celów polityki określonych w art. 3, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

5. Do dnia 31 października 2029 r. BEREC ocenia, na ile wytyczne w sprawie wspólnych podejść do określania punktu zakończenia sieci w różnych topologiach sieci są skuteczne pod względem ich wkładu w spójne definiowanie lokalizacji punktów zakończenia sieci przez krajowe organy regulacyjne.

Artykuł 70

Roaming lokalny

1. Bez uszczerbku dla art. 68 ust. 1 i ust. 2 krajowe organy regulacyjne posiadają uprawnienia do nakładania na przedsiębiorstwa, które udostępniają lub otrzymały zezwolenie na udostępnianie sieci łączności elektronicznej, obowiązków w zakresie współdzielenia infrastruktury pasywnej lub obowiązków zawarcia lokalnych umów dostępu do usług roamingu w obu przypadkach, jeżeli jest to bezpośrednio wymagane do lokalnego świadczenia usług, które uzależnione są od użytkowania spektrum radiowego, zgodnie z prawem Unii, i pod warunkiem, że żadnemu przedsiębiorstwu nie zapewniono realnego i podobnego alternatywnego sposobu dostępu do użytkowników końcowych na uczciwych i rozsądnych warunkach. Krajowe organy regulacyjne mogą nakładać takie obowiązki, pod warunkiem że możliwość taka została wyraźnie przewidziana w momencie przyznawania praw do użytkowania spektrum radiowego i wyłącznie wtedy, gdy jest to uzasadnione ze względu na to, że w dziedzinie podlegającej takim obowiązkom rozmieszczenie na zasadach rynkowych infrastruktury udostępniania sieci lub świadczenia usług łączności elektronicznej, które zależą od wykorzystania spektrum radiowego, napotyka ekonomiczne lub fizyczne przeszkody nie do pokonania, a zatem dostęp użytkowników końcowych do sieci lub usług jest bardzo niewydolny lub kompletnie go brak. W takich okolicznościach, gdy dostęp i współdzielenie infrastruktury pasywnej nie są same w sobie wystarczające do zaradzenia sytuacji, krajowe organy regulacyjne mogą nakładać obowiązki dotyczące współdzielenia infrastruktury aktywnej.
2. Krajowe organy regulacyjne uwzględniają:
    a) potrzebę maksymalizacji zasięgu sieci w całej Unii, wzdłuż głównych szlaków transportowych oraz w poszczególnych obszarach geograficznych, a także możliwość znacznego zwiększenia możliwości wyboru oraz podniesienia jakości usług dla użytkowników końcowych;
    b) wydajne użytkowanie spektrum radiowego;
    c) techniczną wykonalność współużytkowania lub związanych z tym warunków;
    d) stan konkurencji infrastrukturalnej jak i usługowej;
    e) innowacje technologiczne;
    f) nadrzędną potrzebę wspierania skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania przede wszystkim infrastruktury.
3. W przypadku rozstrzygania sporów krajowe organy regulacyjne mogą między innymi nałożyć na beneficjenta obowiązku współdzielenia lub dostępu obowiązek grupowania lub współdzielenia spektrum radiowego z operatorem infrastruktury na danym obszarze lub umożliwić dostęp do spektrum radiowego innym użytkownikom w określonych regionach lub na szczeblu krajowym.

Artykuł 71

Środki symetryczne na rzecz przejścia na światłowody

1. Krajowy organ regulacyjny nakłada na dostawcę wdrażającego sieć FTTH („światłowód do domu”) na obszarze, na którym nakazano wyłączenie sieci miedzianej, obowiązek przyłączenia, na wniosek użytkownika, gospodarstw domowych znajdujących się w zasięgu jego sieci światłowodowej. W przypadku gdy na danym obszarze działa więcej niż jeden dostawca, krajowy organ regulacyjny może nałożyć takie obowiązki tylko na jednego dostawcę w oparciu o przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne kryteria.

2. W analizie rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 73 ust. 1 w kontekście wyłączenia sieci miedzianej krajowy organ regulacyjny określa warunki dotyczące obowiązków w zakresie dostępu, w tym w razie potrzeby obliczenia zwrotu kosztów.

3. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że koszty przekraczają normalną opłatę za przyłączenie i że może być uzasadniona dodatkowa opłata za przyłączenie, zapewnia on, aby taka dodatkowa opłata, jeżeli ponoszą ją użytkownicy końcowi, była uczciwa i rozsądna. Krajowy organ regulacyjny może podjąć decyzję o ustaleniu maksymalnego poziomu opłat za przyłączenie uiszczanych przez użytkowników końcowych.

4. Na obszarach, na których nakazano wyłączenie sieci miedzianej, w przypadku gdy podłączenie gospodarstw domowych wymaga od dostawców sieci łączności elektronicznej wdrożenia nowego okablowania i przewodów światłowodowych oraz urządzeń towarzyszących w budynku wielorodzinnym, właściciel lub administrator takiego budynku wielorodzinnego zezwala na takie wdrożenie na wniosek dowolnego mieszkańca tego budynku.

5. Obowiązek umożliwienia wdrożenia okablowania i przewodów światłowodowych oraz urządzeń towarzyszących w budynku wielorodzinnym uznaje się za spełniony po wdrożeniu sieci przez jednego dostawcę sieci łączności elektronicznej. Krajowy organ regulacyjny nakłada środki na podstawie art. 68 ust. 1 i art. 69, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia skutecznego dostępu innych dostawców sieci łączności elektronicznej do nowego okablowania i przewodów światłowodowych oraz urządzeń towarzyszących.

6. Krajowy organ regulacyjny może zwrócić się do każdego innego dostawcy sieci łączności elektronicznej o przystąpienie do takiego wdrożenia, jeżeli dostawca sieci łączności elektronicznej, w którego zasięgu znalazł się budynek wielorodzinny, przedstawi należyte uzasadnienie wykazujące niemożność wypełnienia tego obowiązku.

5.4. TYTUŁ IV: RYNKI I KONKURENCJA

5.4.1. ROZDZIAŁ I Analiza rynku i znacząca pozycja rynkowa

Artykuł 72

Definicja rynku

1. W przypadku gdy krajowe organy regulacyjne zamierzają zdefiniować rynki właściwe stosownie do okoliczności krajowych, dokonują tego zgodnie z zasadami prawa konkurencji. Definiując właściwe rynki geograficzne na swoim terytorium, krajowe organy regulacyjne uwzględniają stopień konkurencji w zakresie infrastruktury.

   Komisja regularnie analizuje ogólne tendencje w Unii w oparciu o wyniki konsultacji z zainteresowanymi stronami i ocenia, w odniesieniu do art. 73 ust. 1 lit. a), b) i c), czy konieczne jest przyjęcie zalecenia w sprawie właściwych rynków produktów i usług („zalecenie w sprawie rynków"). Komisja może przyjąć zalecenie w sprawie rynków po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, w tym konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, oraz po uwzględnieniu opinii BEREC.

   Zalecenie określa te rynki produktów i usług sektora łączności elektronicznej, których cechy mogą uzasadnić nałożenie wymogów regulacyjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu, bez uszczerbku dla rynków, które mogą zostać zdefiniowane w szczególnych przypadkach na podstawie przepisów prawa konkurencji. Takie rynki produktów i usług definiuje się zgodnie z zasadami prawa konkurencji. W przypadku

gdy Komisja podejmie decyzję o przyjęciu zalecenia w sprawie rynków, regularnie dokonuje jego przeglądu.

W przypadku gdy dany rynek jest objęty zaleceniem w sprawie rynków, krajowe organy regulacyjne dokonują przeglądu tego rynku. Rynki, na których wprowadzono regulację *ex ante*, poddaje się przeglądowi co pięć lat w celu ustalenia, czy spełnione są kryteria, o których mowa w art. 73 ust. 1.

2. W stosownych przypadkach krajowe organy regulacyjne uwzględniają również wyniki analizy geograficznej przeprowadzonej zgodnie z art. 183 ust. 12.

Artykuł 73

Procedura analizy rynku

1. Krajowe organy regulacyjne ustalają, czy rynek właściwy określony zgodnie z art. 72 jest tego rodzaju, że uzasadnia nałożenie obowiązków regulacyjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę, w stosownych przypadkach we współpracy z krajowymi organami ochrony konkurencji.

   Przed wyłączeniem sieci miedzianej krajowe organy regulacyjne przeprowadzają przeglądy rynków właściwych obejmujące co najmniej obszary, których dotyczy wyłączenie sieci miedzianej.

   Przeprowadzając analizy rynku, krajowe organy regulacyjne przestrzegają procedur określonych w art. 85 i 184 i działają w sposób terminowy, kończąc ten proces w terminie jednego roku.

   Rynek może być tego rodzaju, że uzasadnia nałożenie obowiązków regulacyjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli spełnione są wszystkie następujące trzy kryteria:

   a) występują trudne do przezwyciężenia i niemające przejściowego charakteru strukturalne lub prawno-regulacyjne bariery wejścia;

   b) struktura rynku nie sprzyja osiągnięciu efektywnej konkurencji w odpowiednim horyzoncie czasowym, przy uwzględnieniu stanu konkurencji opartej na infrastrukturze i innych źródeł konkurencji stanowiących przyczynę istnienia barier wejścia;

   c) same przepisy prawa konkurencji są niewystarczające, aby odpowiednio zaradzić stwierdzonym niedoskonałościom rynku.

   W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny przeprowadza analizę rynku, który uwzględniono w zaleceniu, kryteria określone w lit. a), b) i c) uznaje za spełnione, chyba że ten krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że jedno lub kilka spośród tych kryteriów nie jest spełnionych w konkretnych okolicznościach krajowych.

2. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny przeprowadza analizę wymaganą na mocy ust. 1, ocenia on, w ujęciu perspektywicznym, jak rozwijałyby się rynki w przypadku braku regulacji narzuconych na podstawie niniejszego artykułu. W swojej analizie krajowy organ regulacyjny uwzględnia wszystkie następujące elementy:

   a) zmiany sytuacji rynkowej mające wpływ na prawdopodobieństwo tego, że sytuacja na rynku właściwym będzie zmierzać w kierunku efektywnej konkurencji;

b) wszelkie istotne źródła presji konkurencji, na poziomie hurtowym i detalicznym, niezależnie od tego, czy za źródło tej presji uznaje się sieci łączności elektronicznej, usługi łączności elektronicznej czy też inne rodzaje usług lub rozwiązań, które są porównywalne z perspektywy użytkownika końcowego, i niezależnie od tego, czy tego rodzaju presja stanowi element rynku właściwego;

c) inne rodzaje regulacji i środków wprowadzonych i wpływających na rynek właściwy lub powiązany rynek detaliczny (powiązane rynki detaliczne) w danym okresie, w tym m.in. obowiązki nałożone zgodnie z art. 64, 68 i 69;

d) obowiązki nałożone na innych rynkach właściwych na podstawie niniejszego artykułu.

3. Jeżeli krajowy organ regulacyjny ustali, że rynek właściwy nie jest takiego rodzaju, że uzasadnia nałożenie obowiązków regulacyjnych zgodnie z procedurą przewidzianą w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, lub w przypadku niespełnienia warunków określonych w ust. 4 niniejszego artykułu, nie nakłada żadnych szczegółowych obowiązków regulacyjnych zgodnie z art. 77 oraz wycofuje poprzednie obowiązki nałożone zgodnie z art. 77.

4. Krajowe organy regulacyjne rozważają nałożenie odpowiedniego okresu uchylenia w odniesieniu do środków naprawczych, które mają zostać wycofane, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia stabilnego procesu transformacji beneficjentom tych obowiązków i użytkownikom końcowym oraz możliwości wyboru dla użytkowników końcowych, oraz aby regulacja nie trwała dłużej, niż jest to konieczne. Określając taki okres uchylenia, krajowe organy regulacyjne mogą ustalić specjalne warunki i okresy uchylenia w odniesieniu do istniejących umów w sprawie dostępu.

5. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny ustali, że na rynku właściwym uzasadnione jest nałożenie obowiązków regulacyjnych zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, wskazuje on przedsiębiorstwa, które samodzielnie lub wspólnie z innymi posiadają znaczącą pozycję na tym właściwym rynku, zgodnie z art. 76. Krajowy organ regulacyjny nakłada na takie przedsiębiorstwa odpowiednie szczególne obowiązki regulacyjne zgodnie z art. 77 lub utrzymuje lub zmienia już istniejące obowiązki, jeżeli uzna, że w przypadku braku tych obowiązków rezultatem dla użytkowników końcowych nie byłaby skuteczna konkurencja.

6. Środki podjęte zgodnie z ust. 3 i 4 niniejszego artykułu podlegają procedurom, o których mowa w art. 85 i 184. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę rynku właściwego i zgłaszają odpowiedni projekt środka zgodnie z art. 85 w terminie pięciu lat od przyjęcia poprzedniego środka, jeżeli krajowy organ regulacyjny zdefiniował rynek właściwy i ustalił, które przedsiębiorstwa mają znaczącą pozycję rynkową.

Artykuł 74

Procedura określania rynków ponadnarodowych

1. Jeżeli Komisja lub przynajmniej dwa zainteresowane krajowe organy regulacyjne wystąpią z uzasadnionym wnioskiem zawierającym stosowne dowody, BEREC przeprowadza analizę potencjalnego rynku ponadnarodowego. Po konsultacji z zainteresowanymi stronami i po uwzględnieniu analizy przeprowadzonej przez BEREC Komisja może przyjąć decyzje określające rynki ponadnarodowe zgodnie z zasadami prawa konkurencji.

2. W przypadku rynków ponadnarodowych określonych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu zainteresowane krajowe organy regulacyjne wspólnie przeprowadzają analizę rynku, mając na uwadze treść wytycznych w sprawie znaczącej pozycji rynkowej, a następnie, działając wspólnie, podejmują decyzję dotyczącą nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylenia obowiązków regulacyjnych, o których mowa w art. 73 ust. 4. Zainteresowane krajowe organy regulacyjne wspólnie zgłaszają Komisji swoje projekty środków dotyczących analizy rynku oraz wszelkich obowiązków regulacyjnych na podstawie art. 85.

3. Co najmniej dwa krajowe organy regulacyjne mogą również wspólnie zgłosić swoje projekty środków dotyczących analizy rynku i wszelkich obowiązków regulacyjnych w przypadku niewystępowania rynków ponadnarodowych, jeżeli uznają, że warunki rynkowe w ich jurysdykcjach są wystarczająco jednorodne.

Artykuł 75

Procedura identyfikacji popytu ponadnarodowego

BEREC przeprowadza analizę popytu ponadnarodowego wśród użytkowników końcowych na produkty i usługi, które są oferowane na terenie Unii, jeżeli wpłynie do niego od Komisji lub od przynajmniej dwóch zainteresowanych krajowych organów regulacyjnych uzasadniony wniosek zawierający stosowne dowody wskazujące na konieczność rozwiązania poważnego problemu związanego z popytem. BEREC może również przeprowadzić taką analizę, jeżeli wpłynie do niego od uczestnika rynku uzasadniony wniosek zawierający stosowne dowody i BEREC uzna, że istnieje konieczność rozwiązania poważnego problemu związanego z popytem. Analiza BEREC pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich ustaleń stwierdzających istnienie rynków ponadnarodowych zgodnie z art. 74 ust. 1 oraz wszelkich ustaleń stwierdzających istnienie krajowych lub regionalnych rynków geograficznych, dokonanych przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z art. 72.

Artykuł 76

Przedsiębiorstwa posiadające znaczącą pozycję rynkową

1. Jeżeli krajowy organ regulacyjny ustali, że przedsiębiorstwa posiadają znaczącą pozycję rynkową, zgodnie z procedurą określoną w art. 73, stosuje się przepisy ust. 2 niniejszego artykułu.

2. Uznaje się, że przedsiębiorstwo posiada znaczącą pozycję rynkową, jeżeli samodzielnie lub wspólnie z innymi ma pozycję równoważną pozycji dominującej, mianowicie tak silną pozycję ekonomiczną, że zapewnia mu ona możliwość postępowania według swojego uznania, nie bacząc na innych konkurentów, klientów i, ostatecznie, konsumentów.

3. Oceniając, czy co najmniej dwa przedsiębiorstwa posiadają pozycję dominującą na rynku, krajowe organy regulacyjne w szczególności postępują zgodnie z przepisami prawa Unii i uwzględniają wytyczne dotyczące analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej, publikowane przez Komisję zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu.

4. Jeżeli przedsiębiorstwo ma znaczącą pozycję na określonym rynku, może także być ono wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na rynku blisko z tym rynkiem związanym, w przypadku gdy powiązania między obydwoma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji rynkowej z określonego rynku na ściśle powiązany rynek, tym samym zwiększając pozycję rynkową danego przedsiębiorstwa. Dlatego też na podstawie

art. 77–84 na ściśle powiązanym rynku można zastosować środki naprawcze, które mają na celu uniemożliwienie takiego przeniesienia.

5. Po przeprowadzeniu konsultacji z BEREC Komisja publikuje wytyczne dotyczące analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej (zwane dalej „wytycznymi w sprawie znaczącej pozycji rynkowej”), które muszą być zgodne z odpowiednimi przepisami prawa konkurencji. Wytyczne w sprawie znaczącej pozycji rynkowej zawierają wskazówki dla krajowych organów regulacyjnych dotyczące zastosowania koncepcji znaczącej pozycji rynkowej w konkretnym kontekście regulacji *ex ante* rynków łączności elektronicznej przy uwzględnieniu trzech kryteriów, o których mowa w art. 73 ust. 1.

5.4.2. ROZDZIAŁ II: Środki naprawcze dotyczące dostępu nałożone na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej

Artykuł 77

Nakładanie, zmiana albo uchylenie obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej

1. Oceniając warunki konkurencji panujące na danym rynku oraz potrzebę interwencji regulacyjnej, krajowe organy regulacyjne, zgodnie z art. 73 ust. 2, biorą pod uwagę w pierwszej kolejności wpływ obowiązujących regulacji na dynamikę konkurencji, ewentualne złożone zobowiązania lub środki naprawcze nałożone w kontekście postępowań prowadzonych na podstawie krajowego lub unijnego prawa konkurencji lub umów handlowych.

2. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, w przypadku gdy w wyniku analizy rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 73 przedsiębiorstwo wyznaczono jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na danym rynku, krajowy organ regulacyjny wybiera najmniej inwazyjny sposób rozwiązania ewentualnych problemów zidentyfikowanych w drodze analizy rynku. W ocenie tej krajowe organy regulacyjne uwzględniają zobowiązania złożone przez operatorów wyznaczonych jako posiadający znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 83.

3. Obowiązki nałożone zgodnie z niniejszym artykułem muszą:

   a) opierać się na charakterze problemu stwierdzonego przez krajowy organ regulacyjny w jego analizie rynku, w stosownych przypadkach uwzględniając identyfikację popytu ponadnarodowego na podstawie art. 75;

   b) być proporcjonalne z uwzględnieniem kosztów i korzyści;

   c) być uzasadnione w świetle celów określonych w art. 3;

   d) zostać nałożone po przeprowadzeniu konsultacji zgodnie z art. 85 i 184.

4. W przypadku gdy przedsiębiorstwo wyznaczono jako posiadające znaczącą pozycję rynkową, krajowe organy regulacyjne mogą, w stosownych przypadkach, nałożyć na pierwszym etapie oceny obowiązki takie jak obowiązki w zakresie przejrzystości i niedyskryminacji.

   W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny uzna, że obowiązki, o których mowa powyżej, są niewystarczające lub nieodpowiednie, bada on, czy nałożenie takich obowiązków w połączeniu z obowiązkami nałożonymi na podstawie samego art. 80 byłoby proporcjonalnym i wystarczającym środkiem do osiągnięcia celów określonych w art. 3.

Bez uszczerbku dla art. 80, jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają, że konieczne są dodatkowe obowiązki w zakresie dostępu, nakładają one obowiązki udzielania zharmonizowanego dostępu określone w art. 81.

Wyłącznie w przypadku gdy krajowe organy regulacyjne przedstawią należyte uzasadnienie wykazujące, że takie obowiązki nałożone zgodnie z art. 80 i 81 nie rozwiązują problemów w zakresie konkurencji stwierdzonych na danym rynku, mogą nałożyć inne obowiązki w zakresie dostępu do określonych aktywnych lub wirtualnych elementów sieci i usług sieciowych oraz korzystania z określonych elementów sieci i urządzeń towarzyszących zgodnie z art. 78.

Oprócz obowiązków, o których mowa w akapicie czwartym niniejszego ustępu, w przypadku gdy obowiązki określone w art. 77–84 nie są odpowiednie, krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć obowiązek rozdzielności księgowej, obowiązek kontroli cen i obowiązki związane z systemem księgowania kosztów.

Nałożone obowiązki nie mają mocy wstecznej. W przypadku wystąpienia należycie uzasadnionych wyjątkowych okoliczności obowiązki można nałożyć z datą rozpoczęcia inną niż data zwykle przewidziana.

5. Krajowe organy regulacyjne zgłaszają Komisji decyzje dotyczące nałożenia, zmiany lub uchylenia obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 85.

6. W przypadku zmian na rynku, w tym umów handlowych, lub zobowiązań, które nie wymagają zmiany definicji rynku ani oceny znaczącej pozycji rynkowej oraz nie uzasadniają nowej analizy rynku zgodnie z art. 73, krajowy organ regulacyjny ocenia bezzwłocznie, czy należy dokonać przeglądu obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową i zmienić poprzednią decyzję, w tym przez uchylenie obowiązków lub nałożenie nowych obowiązków, aby zapewnić, by te obowiązki nadal spełniały warunki określone w ust. 4 niniejszego artykułu. Takie zmiany można nałożyć tylko po przeprowadzeniu konsultacji zgodnie z art. 85 i 184.

7. Krajowe organy regulacyjne nakładają te obowiązki bez uszczerbku dla:

   a) art. 67, 68 i 69;

   b) art. 50, 52, 64 i 100 oraz odpowiednich przepisów dyrektywy 2002/58/WE nakładających obowiązki na przedsiębiorstwa inne niż wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową;

   c) zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego.

8. Aby przyczynić się do spójnego stosowania środków naprawczych, Komisja może, w ścisłej współpracy z BEREC, wydać wytyczne mające pomagać krajowym organom regulacyjnym w spójnym wypełnianiu ich obowiązków wynikających z niniejszego artykułu.

Artykuł 78

Obowiązki związane z dostępem i użytkowaniem określonych elementów sieci i urządzeń towarzyszących

1. Krajowy organ regulacyjny może nałożyć na przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 77, obowiązek uwzględnienia uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie specyficznych elementów sieci oraz do urządzeń towarzyszących, innych niż wskazane

w art. 80 i 81, w szczególności jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają, że odmowa przyznania dostępu lub ustanowienie nierozsądnych zasad i warunków mających podobny skutek uniemożliwiłyby powstanie trwale konkurencyjnego rynku detalicznego i nie leżałyby w interesie użytkowników końcowych. Krajowe organy regulacyjne mogą wymagać od przedsiębiorstw między innymi:

a) przyznawania osobom trzecim dostępu do i użytkowania konkretnych fizycznych elementów sieci i urządzeń towarzyszących, w stosownych przypadkach, w tym uwolnionego dostępu do pętli i podpętli lokalnej;

b) przyznawania osobom trzecim dostępu do określonych aktywnych lub wirtualnych elementów lub usług sieciowych;

c) negocjowania w dobrej wierze z przedsiębiorstwami ubiegającymi się o dostęp;

d) niewycofywania dostępu do urządzeń, jeżeli taki dostęp został już przyznany;

e) oferowania określonych usług hurtowo celem ich odsprzedaży osobom trzecim;

f) przyznania otwartego dostępu do technicznych interfejsów, protokołów albo innych kluczowych technologii niezbędnych do zapewnienia interoperacyjności usług albo wirtualnych usług sieciowych;

g) zapewnienia kolokacji lub innych form współużytkowania urządzeń towarzyszących;

h) świadczenia szczególnych usług niezbędnych do zapewnienia użytkownikom interoperacyjności usług typu koniec–koniec lub usług roamingu w sieciach ruchomych;

i) zapewnienia dostępu do systemów wsparcia operacyjnego albo podobnych systemów programowych niezbędnych do zapewnienia uczciwej konkurencji przy świadczeniu usług;

j) zapewnienia wzajemnych połączeń pomiędzy sieciami albo urządzeniami sieciowymi;

k) zapewnienia dostępu do usług towarzyszących, takich jak usługi identyfikacji, lokalizacji i sygnalizowania obecności.

Krajowe organy regulacyjne mają prawo obwarować powyższe obowiązki warunkami dotyczącymi uczciwości, zasadności i terminowości.

2. Rozważając stosowność nałożenia dowolnego z ewentualnych szczegółowych obowiązków, o których mowa w ust. 1, a zwłaszcza oceniając – zgodnie z zasadą proporcjonalności – czy i w jaki sposób należy nałożyć te obowiązki, krajowe organy regulacyjne analizują, czy inne formy dostępu do produktów hurtowych na tym samym lub powiązanym rynku hurtowym nie wystarczyłyby, aby w interesie użytkowników końcowych zaradzić stwierdzonemu problemowi. Ocena ta obejmuje komercyjne oferty dostępu, dostęp regulowany na podstawie art. 68 i 69 lub istniejący lub planowany dostęp regulowany do innych produktów hurtowych na podstawie niniejszego artykułu. Krajowe organy regulacyjne biorą pod uwagę w szczególności następujące elementy:

a) techniczną i ekonomiczną opłacalność użytkowania lub instalacji konkurencyjnych urządzeń, mając na uwadze tempo rozwoju rynku oraz rodzaj

danych wzajemnych połączeń lub dostępu, w tym możliwość zastosowania innych rozwiązań dotyczących dostępu do sieci, takich jak dostęp do kanałów;

b) oczekiwany rozwój technologiczny mający wpływ na projektowanie sieci i zarządzanie nimi;

c) potrzebę zapewnienia neutralności technologicznej umożliwiającej zainteresowanym stronom projektowanie ich własnych sieci i zarządzanie nimi;

d) możliwość zapewnienia oferowanego dostępu, mając na uwadze dostępną przepustowość;

e) wstępną inwestycję właściciela urządzenia, przy uwzględnieniu wszelkich poczynionych inwestycji publicznych i ryzyka związanego z inwestycją, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji w sieci gigabitowe oraz poziomów ryzyka związanego z tymi sieciami;

f) potrzebę ochrony konkurencji w długim okresie, ze szczególnym uwzględnieniem efektywnej ekonomicznie konkurencji opartej na infrastrukturze oraz innowacyjnych modeli biznesowych wspierających zrównoważoną konkurencję, takich jak modele oparte na współinwestycjach w sieci;

g) w zależności od okoliczności ewentualne odpowiednie prawa własności intelektualnej;

h) świadczenie usług ogólnoeuropejskich.

3. Nakładając na przedsiębiorstwa obowiązek zapewnienia dostępu zgodnie z niniejszym artykułem, krajowe organy regulacyjne mają prawo określić warunki techniczne lub operacyjne, które podmiot zapewniający ten dostęp lub podmioty z niego korzystające będą musiały spełnić, w przypadku gdy jest to niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci. Obowiązki przestrzegania szczególnych norm lub specyfikacji technicznych muszą być zgodne z normami i specyfikacjami określonymi zgodnie z art. 189.

Artykuł 79

Kontrola cen i obowiązki związane z systemem księgowania kosztów

1. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 77, obowiązki związane ze zwrotem kosztów oraz kontrolą cen, w tym obowiązki związane z określaniem cen w zależności od kosztów oraz obowiązki dotyczące systemów księgowania kosztów, w odniesieniu do udostępniania szczególnych rodzajów wzajemnych połączeń lub dostępu, w sytuacjach gdy analiza rynku wskazuje, że brak efektywnej konkurencji oznacza, że dane przedsiębiorstwo może utrzymywać ceny na nadmiernie wysokim poziomie lub stosować zaniżanie cen ze szkodą dla użytkowników końcowych.

   Przy ustalaniu, czy obowiązki dotyczące kontroli cen byłyby właściwe czy też nie, krajowe organy regulacyjne uwzględniają potrzebę promowania konkurencji oraz długofalowe interesy użytkowników końcowych związane z wdrażaniem i rozpowszechnieniem sieci gigabitowych. W szczególności w celu zachęcenia przedsiębiorstw do inwestowania, w tym również w sieci gigabitowe, krajowe organy regulacyjne biorą pod uwagę dokonane przez przedsiębiorstwo inwestycje, zwłaszcza

w przypadku gdy dokonano nowych inwestycji. Jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają obowiązek kontroli cen za właściwe rozwiązanie, umożliwiają przedsiębiorstwu uzyskanie zwrotu stosownej części zainwestowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Krajowe organy regulacyjne rozważają nienakładanie ani nieutrzymywanie obowiązków na podstawie niniejszego artykułu, jeżeli stwierdzą, że obecna jest wyraźna presja cenowa oraz że zapewniony jest skuteczny i niedyskryminujący dostęp zgodnie z art. 77, w tym w szczególności z wynikami testu ekonomicznej odtwarzalności.

Jeżeli krajowe organy regulacyjne za właściwe uznają wprowadzenie obowiązków kontroli cen w odniesieniu do dostępu do istniejących elementów sieci, biorą również pod uwagę korzyści związane z istnieniem przewidywalnych i stabilnych cen hurtowych dla zapewnienia skutecznego wejścia na rynek oraz wystarczających zachęt dla wszystkich przedsiębiorstw do wdrażania nowych i bardziej zaawansowanych sieci.

2. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, by wszelkie mechanizmy uzyskiwania zwrotu kosztów oraz metody taryfikacji, jakie mają obowiązywać, służyły promowaniu wdrażania nowych i bardziej zaawansowanych sieci, efektywności oraz zrównoważonej konkurencji i maksymalizacji trwałych korzyści dla użytkownika końcowego. W tym względzie krajowe organy regulacyjne mogą także brać pod uwagę ceny obowiązujące na porównywalnych rynkach konkurencyjnych.

3. Jeżeli dane przedsiębiorstwo ma obowiązek określania cen w zależności od kosztów, to na nim spoczywa ciężar dowodu, że opłaty są określone w zależności od kosztów, uwzględniając rozsądną stopę zwrotu z inwestycji. W celu obliczenia kosztów skutecznego świadczenia danej usługi krajowe organy regulacyjne mogą zastosować metody księgowania kosztów inne od tych, które stosuje przedsiębiorstwo. Krajowe organy regulacyjne mogą zażądać od danego przedsiębiorstwa całościowego uzasadnienia stosowanych cen, a w razie potrzeby – odpowiedniego dostosowania tych cen.

4. Jeżeli wdrożenie danego systemu księgowania kosztów jest obowiązkowe, aby umożliwić kontrolę cen, krajowe organy regulacyjne zapewnią, by został udostępniony publicznie opis danego systemu księgowania kosztów, zawierający co najmniej wskazanie kategorii, do jakich zostały zaliczone odpowiednie koszty, oraz reguł stosowanych w zakresie rozdziału kosztów. Wykwalifikowany niezależny podmiot weryfikuje zgodność z wymogami systemu księgowania kosztów i publikuje co roku oświadczenie o zgodności z obowiązującymi wymogami.

Artykuł 80

Dostęp do sieci pasywnych

1. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 77, obowiązek uwzględnienia uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie światłowodów ciemnych oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej, w tym, ale nie tylko, budynków, wejść do budynków, okablowania budynków, anten, wież i innych konstrukcji nośnych, słupów, masztów, kanałów kablowych, przewodów, studzienek rewizyjnych, studzienek włazowych i szafek ulicznych, jeżeli po rozważeniu analizy rynku krajowy organ regulacyjny uzna, że odmowa przyznania dostępu lub ustanowienie nieracjonalnych warunków mających podobny skutek uniemożliwiłyby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i nie leżałyby w interesie użytkowników końcowych.

2. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na przedsiębiorstwa obowiązek zapewnienia dostępu zgodnie z niniejszym artykułem, niezależnie od tego, czy według analizy rynku składniki aktywów, których dotyczy ten obowiązek, stanowią element rynku właściwego, jednak pod warunkiem że obowiązek ten jest proporcjonalny i konieczny, aby osiągnąć cele określone w art. 3.

Artykuł 81

Zharmonizowane produkty dostępu

1. Bez uszczerbku dla art. 80 krajowy organ regulacyjny ocenia, czy w świetle analizy rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 73 uzasadnione i proporcjonalne jest nałożenie na operatora wyznaczonego jako posiadający znaczącą pozycję rynkową na danym rynku obowiązku oferowania zharmonizowanych na szczeblu Unii produktów dostępu przed nałożeniem obowiązku dotyczącego innych produktów dostępu.
2. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny podejmie decyzję o nałożeniu obowiązku dotyczącego innych produktów dostępu, wyjaśnia, dlaczego są one bardziej odpowiednie do rozwiązania stwierdzonych problemów niż zharmonizowane produkty dostępu.
3. Produkty zharmonizowane na szczeblu Unii mogą obejmować produkty lokalnego dostępu.
4. Komisja może przyjąć w terminie [*6 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] akty wykonawcze określające specyfikacje techniczne, standardowe elementy kosztów, metody obliczania kosztów dla produktów zharmonizowanych oraz ofertę ramową związaną ze zharmonizowanymi produktami dostępu, uwzględniając opinię BEREC. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.
5. Zharmonizowane produkty dostępu muszą spełniać następujące wymogi merytoryczne:
    a) możliwość oferowania jako produktu dostępu każdemu dostawcy sieci i usług łączności elektronicznej prowadzącemu działalność w Unii;
    b) maksymalny stopień interoperacyjności sieci i usług oraz niedyskryminacyjne zarządzanie siecią między operatorami zgodnie z topologią sieci;
    c) zdolność do obsługi użytkowników końcowych na konkurencyjnych warunkach;
    d) opłacalność, z uwzględnieniem możliwości wdrożenia w istniejących i nowo wybudowanych sieciach oraz możliwości współistnienia z innymi produktami dostępu, które mogą być dostarczane w tej samej infrastrukturze sieciowej;
    e) skuteczność operacyjna, w szczególności w odniesieniu do ograniczenia w możliwym zakresie przeszkód we wdrażaniu i kosztów wdrażania ponoszonych przez podmioty zapewniające dostęp i podmioty ubiegające się o dostęp;
    f) przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony prywatności, danych osobowych, bezpieczeństwa i integralności sieci oraz przejrzystości zgodnie z prawem Unii.
6. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny ustali, że obowiązek oferowania takich zharmonizowanych produktów dostępu zastępuje uprzednio nałożone obowiązki związane z dostępem hurtowym, ustanawia on odpowiedni okres przejściowy trwający co najmniej sześć miesięcy przed uchyleniem tych ostatnich środków.

Artykuł 82

Stawki za zakańczanie połączeń

1. Uwzględniając opinię BEREC, Komisja, w drodze aktu delegowanego uzupełniającego niniejsze rozporządzenie, określa jednolitą maksymalną ogólnounijną stawkę za zakończenie połączenia głosowego w sieci ruchomej oraz jednolitą maksymalną ogólnounijną stawkę za zakończenie połączenia głosowego w sieci stacjonarnej (zwane łącznie „ogólnounijnymi stawkami za zakańczanie połączenia głosowego"), które są nakładane na każde przedsiębiorstwo działające na rynku usługi zakańczania połączeń głosowych w sieci, odpowiednio, ruchomej i stacjonarnej w jakimkolwiek państwie członkowskim. Komisja dokonuje przeglądu tego aktu delegowanego co pięć lat od dnia [*data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] i rozważa w każdym takim przypadku, stosując kryteria, o których mowa w art. 73 ust. 1, czy nadal konieczne jest ustalanie ogólnounijnych stawek za zakańczanie połączeń głosowych. W przypadku gdy zgodnie z niniejszym ustępem Komisja postanowi, po dokonaniu swojego przeglądu, nie wprowadzać maksymalnej stawki za zakańczanie połączeń głosowych w sieci ruchomej lub maksymalnej stawki za zakańczanie połączeń w sieci stacjonarnej lub żadnej z nich, krajowe organy regulacyjne mogą przeprowadzić analizy rynku dotyczące rynku zakańczania połączeń głosowych zgodnie z art. 73, aby ocenić, czy wprowadzenie obowiązków regulacyjnych jest konieczne. Jeżeli w wyniku takiej analizy krajowy organ regulacyjny wprowadza oparte na kosztach hurtowe stawki za zakańczanie połączeń na danym rynku właściwym, kieruje się zasadami, kryteriami i parametrami ustanowionymi w załączniku II, a jego projekt środka podlega procedurze, o której mowa w art. 85 i 184.
2. Krajowe organy regulacyjne ściśle monitorują i zapewniają zgodność ze stosowaniem ogólnounijnych stawek za zakańczanie połączeń przez dostawców usług zakańczania połączeń głosowych. Krajowe organy regulacyjne mogą w każdym momencie zażądać od dostawcy usług zakańczania połączeń, aby zmienił stawki, które nakłada na inne przedsiębiorstwa, jeżeli nie są one zgodne z aktem delegowanym, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 83

Procedura zaciągania zobowiązań

1. Krajowe organy regulacyjne informują operatorów o możliwości składania zobowiązań mających na celu rozwiązanie stwierdzonych problemów dotyczących konkurencji.
2. Przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową mogą złożyć krajowemu organowi regulacyjnemu przyjęcie zobowiązań dotyczących warunków dostępu lub współinwestowania, lub obu, mających zastosowanie do ich sieci w odniesieniu między innymi do:
    a) porozumień o współpracy mających znaczenie dla oceny stosownych i proporcjonalnych obowiązków na podstawie art. 77;
    b) współinwestycji w sieci gigabitowe;
    c) skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu stron trzecich w okresie wdrażania dobrowolnego podziału przedsiębiorstwa, w tym przeniesienia aktywów składających się na ich lokalną sieć dostępu lub ich znacznej części na rzecz odrębnego podmiotu prawnego należącego do innego właściciela lub utworzenia oddzielnej jednostki organizacyjnej, przez przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo i po wdrożeniu proponowanej formy podziału.

Propozycja zobowiązań powinna być wystarczająco szczegółowa pod względem zakresu, czasu trwania, harmonogramu i sposobu wdrażania, aby umożliwić krajowemu organowi regulacyjnemu przeprowadzenie oceny na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu. Takie zobowiązania mogą wykraczać poza okresy przewidziane na przeprowadzenie analizy rynku określone w art. 73 ust. 6.

3. Krajowe organy regulacyjne rozważają, czy same zobowiązania byłyby proporcjonalnym i wystarczającym środkiem rozwiązania stwierdzonych problemów dotyczących konkurencji. Aby ocenić wszelkie zobowiązania złożone przez przedsiębiorstwo na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, krajowy organ regulacyjny przeprowadza – z wyjątkiem, gdy takie zobowiązania wyraźnie nie spełniają co najmniej jednego spośród istotnych warunków lub kryteriów – test rynkowy, w szczególności dotyczący proponowanych warunków, przez przeprowadzenie publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami, w szczególności innymi stronami trzecimi, których bezpośrednio to dotyczy. Potencjalni współinwestorzy lub podmioty ubiegające się o dostęp mogą przedstawiać opinie na temat zgodności złożonych zobowiązań z warunkami przewidzianymi w art. 77, stosownie do przypadku, i mogą zaproponować zmiany.

4. Jeżeli chodzi o zobowiązania złożone na podstawie niniejszego artykułu, krajowy organ regulacyjny, oceniając obowiązki na podstawie art. 77 ust. 3, zwraca szczególną uwagę na:

   a) dowody dotyczące uczciwego i rozsądnego charakteru złożonych zobowiązań;

   b) otwartość zobowiązań na wszystkich uczestników rynku;

   c) dostępność z odpowiednim wyprzedzeniem, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, przed uruchomieniem powiązanych usług detalicznych;

   d) ogólną adekwatność złożonych zobowiązań, tak aby umożliwić zrównoważoną konkurencję na rynkach niższego szczebla i ułatwić oparte na współpracy wdrażanie i rozpowszechnianie sieci gigabitowych w interesie użytkowników końcowych.

   Biorąc pod uwagę wszystkie opinie wyrażone w ramach konsultacji oraz zakres rozciągłości stopień, w jakim te opinie są reprezentatywne dla poszczególnych zainteresowanych stron, krajowy organ regulacyjny informuje przedsiębiorstwo wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową o swoich wstępnych wnioskach co do tego, czy złożone zobowiązania spełniają cele, kryteria i procedury określone w niniejszym artykule i w art. 77, stosownie do przypadku, i na jakich warunkach może on rozważyć uczynienie tych zobowiązań wiążącymi. Przedsiębiorstwo może zmienić swoją początkową ofertę, aby uwzględnić wstępne wnioski krajowego organu regulacyjnego, z myślą o spełnieniu kryteriów określonych w niniejszym artykule i w art. 77, stosownie do przypadku.

5. Krajowy organ regulacyjny może wydać decyzję o uznaniu zobowiązań za wiążące, w całości lub w części.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 73 ust. 6 krajowy organ regulacyjny może uczynić niektóre lub wszystkie zobowiązania wiążącymi przez określony y czas, który może być całym czasem, na który je złożono, a w przypadku zobowiązań dotyczących współinwestycji, którym nadano wiążący charakter, czyni je wiążącymi na okres co najmniej siedmiu lat. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny czyni zobowiązania wiążącymi na podstawie niniejszego artykułu, ocenia na podstawie art. 77 konsekwencje

tej decyzji dla rozwoju rynku i odpowiedniość wszelkich obowiązków, które nałożył lub w przypadku braku tych zobowiązań zamierzałby nałożyć, na podstawie art. 77–81. Przy zgłaszaniu odpowiedniego projektu środka na mocy art. 77 zgodnie z art. 85 krajowy organ regulacyjny dołącza do zgłoszonego projektu środka decyzję dotyczącą zobowiązań.

7. Krajowy organ regulacyjny monitoruje, nadzoruje i zapewnia zgodność z zobowiązaniami, którym nadał wiążący charakter zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu, w taki sam sposób, w jaki monitoruje, nadzoruje i zapewnia zgodność z obowiązkami nałożonymi na podstawie art. 77, i rozważa przedłużenie okresu ich obowiązywania w przypadku upływu okresu, na jaki je pierwotnie złożono. Jeżeli krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że przedsiębiorstwo nie przestrzega zobowiązań, które stały się wiążące zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu, może nałożyć sankcje na takie przedsiębiorstwo zgodnie z art. 196. Bez uszczerbku dla procedury zapewniania zgodności szczegółowych obowiązków na mocy art. 196 krajowy organ regulacyjny może ponownie ocenić obowiązki nałożone zgodnie z art. 77.

8. Ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu mają zastosowanie do przedsiębiorstw, które mogą zaproponować zobowiązania w celu uniknięcia środków regulacyjnych przewidzianych w art. 69.

Artykuł 84

Przedsiębiorstwa wyłącznie hurtowe

1. Krajowy organ regulacyjny, który wyznaczy przedsiębiorstwo, które nie jest obecne na żadnym rynku detalicznym usług łączności elektronicznej na właściwym rynku geograficznym, jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na jednym lub kilku rynkach hurtowych zgodnie z art. 73 rozpatrzy, czy przedsiębiorstwo to ma następujące cechy:

   a) wszystkie spółki i jednostki organizacyjne w ramach przedsiębiorstwa, wszystkie spółki kontrolowane, lecz niekoniecznie będące całkowitą własnością tego samego końcowego właściciela, oraz wszelcy udziałowcy mogący sprawować kontrolę nad danym przedsiębiorstwem prowadzą obecnie lub planują prowadzić w przyszłości działalność jedynie na hurtowych rynkach usług łączności elektronicznej, a przez to nie prowadzą działalności na jakimkolwiek detalicznym rynku usług łączności elektronicznej świadczonych na rzecz użytkowników końcowych w Unii na właściwym rynku geograficznym lub na dowolnym innym rynku, który może wywierać wpływ na zachowanie przedsiębiorstwa na właściwym rynku hurtowym;

   b) przedsiębiorstwo nie jest zobowiązane do współpracy z pojedynczym odrębnym przedsiębiorstwem działającym na rynku niższego szczebla, które prowadzi działalność na jakimkolwiek detalicznym rynku usług łączności elektronicznej świadczonych na rzecz użytkowników końcowych na właściwym rynku geograficznym oraz na jakimkolwiek innym rynku, który mógłby wpłynąć na zachowanie przedsiębiorstwa na właściwym rynku hurtowym, ze względu na umowę na wyłączność lub umowę, która ma faktycznie charakter umowy na wyłączność.

2. Jeżeli krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu są spełnione, może nałożyć na to przedsiębiorstwo wyłącznie obowiązki na podstawie art. 78 lub związane z niedyskryminacją bądź uczciwymi i rozsądnymi

cenami, jeżeli jest to uzasadnione analizą rynku, włączając perspektywiczną oceną prawdopodobnego postępowania przedsiębiorstwa wyznaczonego jako posiadające znaczącą pozycję rynkową.

3. Krajowy organ regulacyjny dokonuje przeglądu obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwo zgodnie z niniejszym artykułem w dowolnym czasie, jeżeli stwierdzi, że warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu nie są już spełnione, i zastosuje, odpowiednio, przepisy art. 73 i art. 77–83. Przedsiębiorstwa bez zbędnej zwłoki informują krajowy organ regulacyjny o wszelkiej zmianie okoliczności mających znaczenie dla ust. 1 lit. a) i b) niniejszego artykułu.

4. Krajowy organ regulacyjny dokonuje również przeglądu obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwo zgodnie z niniejszym artykułem, jeżeli na podstawie dowodów dotyczących warunków oferowanych przez przedsiębiorstwo swoim klientom na rynkach niższego szczebla stwierdzi, że występują lub mogą wystąpić problemy w zakresie konkurencji ze szkodą dla użytkowników końcowych, które to problemy wymagają nałożenia jednego lub więcej obowiązków określonych w art. 77–81 lub też modyfikacji obowiązków nałożonych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu. Nałożenie obowiązków oraz ich przegląd zgodnie z niniejszym artykułem następuje zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 85 i 184.

5.4.3. ROZDZIAŁ III: Procedury rynku wewnętrznego w zakresie regulacji rynku

Artykuł 85

Konsolidacja rynku wewnętrznego w obszarze łączności elektronicznej

1. Realizując swoje zadania wynikające z przepisów niniejszego rozporządzenia, krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniają cele określone w art. 3.

2. O ile zalecenia lub wytyczne przyjęte zgodnie z art. 186 nie stanowią inaczej, po zakończeniu konsultacji publicznych, jeśli krajowy organ regulacyjny zamierza podjąć środek, który:

   a) jest objęty zakresem stosowania art. 68 i 69, art. 71–84;

   b) może oddziaływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi;

   publikuje on projekt środka i informuje o nim jednocześnie Komisję, BEREC i krajowe organy regulacyjne w innych państwach członkowskich, podając uzasadnienie tego środka, zgodnie z art. 184 ust. 4. Krajowe organy regulacyjne, BEREC i Komisja mogą przedstawić swoje uwagi dotyczące projektu środka w terminie 30 dni roboczych. Termin 30 dni roboczych nie może zostać przedłużony.

3. Projekt środka, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, nie może zostać przyjęty przez kolejnych 90 dni roboczych, w przypadku gdy celem tego środka jest:

   a) określenie rynku właściwego i ocena jego podatności na regulację ex ante zgodnie z art. 72;

   b) podjęcie decyzji o wyznaczeniu lub niewyznaczeniu przedsiębiorstwa jako posiadającego, samodzielnie albo łącznie z innymi, znaczącą pozycję rynkową, zgodnie z art. 73;

   c) nałożenie, zmiana lub uchylenie obowiązku nałożonego na przedsiębiorstwo na podstawie art. 69 ust. 2 lub art. 77, z wyjątkiem obowiązków nałożonych zgodnie z art. 80 i 81;

Komisja poinformowała krajowy organ regulacyjny o swojej opinii, zgodnie z którą projekt środka stanowiłby przeszkodę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa Unii, a w szczególności z celami, o których mowa w art. 3. Wspomniany termin 90 dni roboczych nie może zostać przedłużony. W takim przypadku Komisja informuje BEREC i krajowe organy regulacyjne o swoich zastrzeżeniach i jednocześnie publikuje je.

4. W ciągu 30 dni roboczych od rozpoczęcia okresu 90 dni roboczych, o którym mowa w ust. 3, BEREC wydaje opinię na temat zastrzeżeń Komisji, o których mowa we wspomnianym ustępie, wskazując, czy uważa, że projekt środka powinien zostać utrzymany, zmieniony czy wycofany, i przedstawia w tym celu w stosownych przypadkach szczegółowe propozycje. Opinię tę uzasadnia się i podaje do publicznej wiadomości.

5. Jeżeli w swojej opinii BEREC podziela w części lub w całości poważne wątpliwości Komisji, współpracuje on ściśle z zainteresowanym krajowym organem regulacyjnym i Komisją w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego środka.

6. W terminie 90 dni roboczych, o którym mowa w ust. 3, Komisja może:

   a) podjąć decyzję zobowiązującą zainteresowany krajowy organ regulacyjny do nieprzyjmowania projektu środka, jeżeli zastrzeżenia Komisji opierały się na ust. 3 lit. a), b) lub c);

   b) podjąć decyzję o wycofaniu zastrzeżeń, o których mowa w ust. 3;

   c) w przypadku projektów środków wchodzących w zakres art. 69 ust. 2 podjąć decyzję zobowiązującą zainteresowany krajowy organ regulacyjny do wycofania projektu środka.

   Przed podjęciem decyzji Komisja w jak największym stopniu uwzględnia opinię BEREC.

   Decyzjom, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i c), towarzyszy szczegółowa i obiektywna analiza, dlaczego Komisja uznaje, że projekt środka nie powinien zostać przyjęty, łącznie ze szczegółowymi propozycjami w sprawie jego zmiany.

7. W przypadku gdy Komisja przyjęła zgodnie z ust. 6 lit. c) niniejszego artykułu decyzję zobowiązującą krajowy organ regulacyjny do wycofania projektu środka, krajowy organ regulacyjny nie przyjmuje takiego środka. Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych zgodnie z art. 186 krajowy organ regulacyjny w terminie 18 miesięcy od daty decyzji Komisji zgłasza nowy projekt środka.

8. Z wyjątkiem przypadków objętych ust. 3 i ust. 6 lit. a) i c) zainteresowany krajowy organ regulacyjny w jak największym stopniu uwzględnia uwagi innych krajowych organów regulacyjnych, BEREC i Komisji oraz może przyjąć odpowiedni projekt środka, a w przypadku przyjęcia tego środka – powiadamia o tym Komisję. Krajowy organ regulacyjny powiadamia Komisję i BEREC o wszystkich przyjętych ostatecznych środkach objętych zakresem ust. 2

Artykuł 86

Środki tymczasowe

1. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny uzna, że zachodzi pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji lub interesów użytkowników, na zasadzie odstępstwa od procedury określonej w art. 85 może on niezwłocznie przyjąć

proporcjonalne i tymczasowe środki, obowiązujące przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy. O przyjęciu tych środków powiadamia niezwłocznie Komisję, pozostałe krajowe organy regulacyjne i BEREC, przedstawiając pełne uzasadnienie.

2. Po upływie okresu 18 miesięcy środek tymczasowy wycofuje się lub zastępuje się go środkiem stałym, z zastrzeżeniem uprzednich konsultacji na szczeblu krajowym i unijnym zgodnie z art. 85 i 184.

3. Krajowy organ regulacyjny nie przyjmuje środka tymczasowego w celu rozwiązania tego samego problemu w zakresie konkurencji, w odniesieniu do którego przyjęto już środek tymczasowy.

6. CZĘŚĆ VI – USŁUGI

6.1. TYTUŁ I: OBOWIĄZKI ŚWIADCZENIA USŁUGI POWSZECHNEJ

Artykuł 87

Usługa powszechna

1. Wszyscy konsumenci w Unii mają prawo do przystępnej cenowo usługi adekwatnego dostępu do internetu oraz do usług łączności głosowej na poziomie jakości określonym na ich terytorium, w stałej lokalizacji.

2. Każde państwo członkowskie, mając na uwadze minimalną przepustowość łącza, z której korzysta większość konsumentów na jego terytorium, oraz uwzględniając wytyczne BEREC przewidziane w akapicie drugim niniejszego ustępu, określa usługę adekwatnego dostępu do internetu, o której mowa w ust. 1, aby zapewnić przepustowość łącza niezbędną do społecznego i ekonomicznego udziału w życiu społecznym.

   Do dnia [*12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] r. BEREC, po konsultacji z zainteresowanymi stronami i w ścisłej współpracy z Komisją, uwzględniając dostępne dane Komisji (Eurostatu), wydaje wytyczne pomagające w określeniu usługi adekwatnego dostępu do internetu, o której mowa w ust. 1, oraz specyfikację przepustowości łącza niezbędnej do społecznego i ekonomicznego udziału w życiu społecznym. Wytyczne aktualizuje się regularnie, aby odzwierciedlać postęp technologiczny i zmiany wzorców korzystania przez konsumentów.

Artykuł 88

Świadczenie przystępnej cenowo usługi powszechnej

1. Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami corocznie monitorują zmiany i wysokość cen detalicznych za dostępne na rynku usługi wskazane w art. 87 ust. 1, w szczególności w porównaniu z cenami krajowymi i krajowymi dochodami konsumentów.

2. Jeżeli państwa członkowskie stwierdzą, że w świetle uwarunkowań krajowych ceny detaliczne, o których mowa w art. 87 ust. 1 nie są przystępne, ponieważ uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych dostęp do tych usług, przyjmują one środki w celu zapewnienia dla takich konsumentów przystępności cenowej usługi adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej co najmniej w stałej lokalizacji.

3. W przypadku gdy państwa członkowskie zdecydują się wymagać wariantów taryfowych lub pakietów, oferują je wszyscy dostawcy. Oferty te muszą być łatwo dostępne dla

konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych. Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami zapewniają, w stosownych przypadkach, aby warunki, na jakich przedsiębiorstwa oferują warianty taryfowe lub pakiety, były w pełni przejrzyste oraz były publikowane i stosowane zgodnie z zasadami niedyskryminacji i efektywności.

Konsumenci uprawnieni do wariantów taryfowych lub pakietów, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, mają prawo do zawarcia umowy z dostawcą usługi adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej.

Na wniosek konsumenta umowa ogranicza się do usług łączności głosowej.

4. Państwa członkowskie, w stosownych przypadkach, zapewniają wsparcie konsumentom z niepełnosprawnościami i wprowadzają inne szczególne środki, aby zapewnić dostępność i przystępność cenową urządzeń końcowych oraz specjalnych urządzeń i usług, które usprawniają równorzędny dostęp, w tym, w razie konieczności, usług pełnej konwersacji i usług przekazu.

5. Państwa członkowskie stosują najwydajniejsze i najwłaściwsze podejście do środków, o których mowa w niniejszym artykule, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad obiektywności, przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności oraz zapewnieniu zgodności z rynkiem wewnętrznym, w tym z regułami konkurencji.

Artykuł 89

Określenie usługi adekwatnego dostępu do internetu, niezbędnej przepustowości, kryteriów i metody ustalania przystępności cenowej

Uwzględniając postęp technologiczny i zmiany we wzorcach korzystania przez konsumentów, Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu ustalenia metody określania usługi adekwatnego dostępu do internetu, w tym przepustowości niezbędnej do społecznego i ekonomicznego udziału w życiu społecznym, o którym mowa w art. 87, w świetle uwarunkowań krajowych. W aktach wykonawczych przedstawia się również kryteria i metody, które krajowe organy regulacyjne powinny uwzględnić w porozumieniu z innymi właściwymi organami w celu ustalenia, czy ceny detaliczne usług, o których mowa w art. 87 ust. 1, są przystępne dla konsumentów o niskich dochodach lub o szczególnych potrzebach społecznych, o których mowa w art. 88.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

Artykuł 90

Dostępność usługi powszechnej

1. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdziło, przy uwzględnieniu wyników analizy geograficznej przeprowadzonej zgodnie z art. 183, a także, w razie konieczności, wszelkich dodatkowych dowodów, że w normalnych warunkach handlowych na jego terytorium lub w jego poszczególnych częściach nie można zapewnić dostępności w stałej lokalizacji usługi adekwatnego dostępu do internetu określonej zgodnie z art. 87 ust. 2 oraz usług łączności głosowej, państwa członkowskie stosują narzędzia polityki publicznej, a w przypadku gdy inne narzędzia polityki publicznej nie przyniosły pożądanego skutku, mogą nałożyć obowiązki świadczenia usługi powszechnej w celu zapewnienia, aby uwzględniono wszystkie rozsądne wnioski konsumentów, mikroprzedsiębiorstw, małych przedsiębiorstw i organizacji non-profit o dostęp do tych usług w odpowiednich częściach swojego terytorium.

2. W przypadku gdy inne środki lub narzędzia polityki publicznej nie przyniosły pożądanego skutku, a państwa członkowskie podejmują decyzję o nałożeniu obowiązków świadczenia usługi powszechnej, o których mowa w ust. 1, mogą powierzyć jednemu przedsiębiorstwu lub większej ich liczbie wykonywanie takich obowiązków na całym swoim terytorium lub w odniesieniu do określonych części swojego terytorium.

   Państwa członkowskie stosują najwydajniejsze i najwłaściwsze podejście do środków, o których mowa w niniejszym ustępie, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad obiektywności, przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności oraz zapewnieniu zgodności z rynkiem wewnętrznym, w tym z regułami konkurencji.

Artykuł 91

Kontrola wydatków oraz usługi i usługi dodatkowe

1. Świadcząc usługi i usługi dodatkowe wobec tych, o których mowa w art. 87, dostawcy usługi adekwatnego dostępu do internetu i usług łączności głosowej zgodnie z art. 87, 88 i 90 ustanawiają warunki w taki sposób, aby kwalifikujący się użytkownik końcowy nie był zobligowany do płacenia za usługi lub usługi dodatkowe, które nie są konieczne lub wymagane dla zamówionej usługi.

2. Dostawcy usługi adekwatnego dostępu do internetu oraz usług łączności głosowej, o których mowa w art. 87, którzy świadczą usługi zgodnie z art. 88, oferują następujące określone usługi i usługi dodatkowe konsumentom korzystającym ze środków, o których mowa w art. 88, w stosownych przypadkach, w celu umożliwienia konsumentom monitorowania i kontrolowania wydatków:

   a) blokadę wybranych połączeń wychodzących lub wiadomości SMS o podwyższonej opłacie lub MMS, lub – w przypadku gdy jest to technicznie wykonalne – podobnych aplikacji innego rodzaju;

   b) systemy przedpłat;

   c) rozłożoną płatność za przyłączenie;

   d) proporcjonalne, niedyskryminacyjne i opublikowane środki zapewniające należyte ostrzeganie o wszelkich mających nastąpić przerwach w świadczeniu usług lub odłączeniu usług, odnoszące się do przypadków niepłacenia rachunków wystawianych przez dostawców oraz środki mające na celu uniknięcie nieuzasadnionego odłączenia usług, w tym odpowiedni mechanizm kontrolowania ciągłego zainteresowania korzystaniem z usługi;

   e) porady dotyczące taryf;

   f) kontrolę kosztów, w tym bezpłatne ostrzeżenia dla konsumentów w przypadku nietypowego lub nadmiernego korzystania z usług;

   g) usługę dezaktywacji fakturowania stron trzecich.

Artykuł 92

Przepisy przejściowe dotyczące wyznaczania przedsiębiorstw na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972 oraz przeglądu dotyczącego usługi powszechnej

1. Przedsiębiorstwa, które przed dniem *[6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]* wyznaczono do oferowania określonych wariantów taryfowych lub

pakietów lub do zapewnienia dostępności w stałej lokalizacji usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu i usług łączności głosowej na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972, zachowują swój status do czasu wygaśnięcia takich wyznaczeń.

2. BEREC monitoruje dostępność i przystępność cenową adekwatnego dostępu do internetu i łączności głosowej w świetle rozwoju rynku i rozwoju technologicznego oraz do dnia 30 czerwca 2033 r. publikuje opinię na temat takich zmian i ich wpływu na stosowanie dostępności i przystępności cenowej.

3. Do dnia 30 czerwca 2034 r. Komisja, uwzględniając opinię BEREC, dokonuje przeglądu zakresu przystępnej cenowo usługi powszechnej, o której mowa w art. 88, oraz dostępności usługi powszechnej, o której mowa w art. 90, w szczególności w celu zaproponowania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zmiany lub ponownego określenia zakresu.

   Przeglądu dokonuje się z uwzględnieniem rozwoju społecznego, gospodarczego i technologicznego, w tym przejścia na światłowody, oraz biorąc pod uwagę między innymi dominujące technologie wykorzystywane przez większość konsumentów. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wyników tego przeglądu.

6.2. TYTUŁ II: DOSTĘP DO OTWARTEGO INTERNETU

Artykuł 93

Zagwarantowanie dostępu do otwartego internetu

1. Użytkownicy końcowi mają prawo – za pomocą usługi dostępu do internetu – do uzyskania dostępu do informacji i treści oraz do ich rozpowszechniania, a także do korzystania z wybranych aplikacji i usług oraz ich udostępniania, jak również do korzystania z wybranych urządzeń końcowych, niezależnie od lokalizacji użytkownika końcowego lub dostawcy usług czy też od lokalizacji, miejsca pochodzenia lub miejsca docelowego informacji, treści lub usługi. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla prawa Unii lub zgodnych z prawem Unii przepisów prawa krajowego w dziedzinie zgodności z prawem treści, aplikacji lub usług.

2. Postanowienia umowne uzgodnione między dostawcami usług dostępu do internetu a użytkownikami końcowymi, dotyczące warunków finansowych i technicznych oraz cech usług dostępu do internetu, takich jak cena, ilości danych lub prędkości, oraz jakiekolwiek praktyki handlowe dostawców usług dostępu do internetu, nie mogą ograniczać korzystania przez użytkowników końcowych z ich praw określonych w ust. 1.

3. Dostawcy usług dostępu do internetu, w czasie świadczenia usług dostępu do internetu, traktują wszystkie transmisje danych równo, bez dyskryminacji, ograniczania czy ingerencji, bez względu na nadawcę i odbiorcę, konsultowane lub rozpowszechniane treści, wykorzystywane lub udostępniane aplikacje lub usługi, lub też na wykorzystywane urządzenia końcowe.

   Akapit pierwszy nie stoi na przeszkodzie stosowaniu przez dostawców usług dostępu do internetu odpowiednich środków zarządzania ruchem. Aby środki te mogły być uznane za odpowiednie, muszą być przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne oraz nie mogą być podyktowane względami handlowymi, lecz muszą opierać się na obiektywnych różnicach w wymogach dotyczących technicznej jakości usług w zakresie

określonych kategorii ruchu. Środki takie nie obejmują monitorowania konkretnych treści i nie mogą być utrzymywane dłużej, niż jest to konieczne.

Dostawcy usług dostępu do internetu nie mogą stosować środków zarządzania ruchem wykraczających poza środki określone w akapicie drugim, a w szczególności nie mogą blokować, spowalniać, zmieniać, ograniczać, pogarszać jakości ani faworyzować określonych treści, aplikacji lub usług, lub szczególnych ich kategorii, ani też ingerować w nie, z wyjątkiem przypadków, w których jest to konieczne, i jedynie tak długo, jak jest to konieczne, aby:

a) zapewnić zgodność z aktami ustawodawczymi Unii lub zgodnymi z prawem Unii przepisami prawa krajowego, którym podlega dostawca usług dostępu do internetu, lub ze zgodnymi z prawem Unii środkami służącymi wykonaniu takich aktów ustawodawczych Unii lub przepisów krajowych, w tym z orzeczeniami sądowymi lub decyzjami organów publicznych dysponujących odpowiednimi uprawnieniami;

b) utrzymać integralność i bezpieczeństwo sieci, usług świadczonych za pośrednictwem sieci oraz urządzeń końcowych użytkowników końcowych;

c) zapobiec grożącym przeciążeniom sieci oraz złagodzić skutki wyjątkowego lub tymczasowego przeciążenia sieci, o ile równoważne rodzaje transferu danych są traktowane równo.

4. Wszelkie środki zarządzania ruchem mogą wiązać się z przetwarzaniem danych osobowych tylko, jeśli takie przetwarzanie jest niezbędne i proporcjonalne do osiągnięcia celów określonych w ust. 3. Takiego przetwarzania dokonuje się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 Parlamentu Europejskiego i Rady. Środki zarządzania ruchem muszą być również zgodne z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE.

5. Dostawcy usług łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu oraz dostawcy treści, aplikacji i usług, mają swobodę oferowania usług niebędących usługami dostępu do internetu, które są zoptymalizowane dla określonych treści, aplikacji lub usług, lub ich połączenia, w przypadku gdy optymalizacja jest niezbędna do spełnienia wymogów określonego poziomu jakości treści, aplikacji lub usług. Dostawcy usług łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu, mogą oferować takie usługi lub pośredniczyć w ich oferowaniu wyłącznie w przypadku, gdy przepustowość sieci jest wystarczająca do świadczenia tych usług oprócz ewentualnie świadczonych usług dostępu do internetu. Usługi te nie mogą być oferowane ani wykorzystywane jako substytut usług dostępu do internetu oraz nie mogą ograniczać dostępności lub wpływać negatywnie na ogólną jakość usług dostępu do internetu dla użytkowników końcowych.

6. Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające szczegółowo warunki, o których mowa w niniejszym artykule, dotyczące oferowania usług niebędących usługami dostępu do internetu, które są zoptymalizowane dla określonych treści, aplikacji lub usług, lub ich połączenia.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

Artykuł 94

Nadzór nad dostępem do otwartego internetu i jego egzekwowanie

1. Krajowe organy regulacyjne ściśle monitorują i zapewniają zgodność z art. 93 oraz wspierają dalszą dostępność niedyskryminacyjnego dostępu do internetu z zachowaniem poziomów jakości, które odzwierciedlają postęp techniczny. W związku z tym krajowe organy regulacyjne mogą wprowadzać wymogi dotyczące charakterystyk technicznych, wymogi minimalne dotyczące jakości usług oraz inne odpowiednie i niezbędne środki w odniesieniu do jednego lub większej liczby dostawców usług łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawców usług dostępu do internetu.

2. Dostawcy usług łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu, co dwa lata udostępniają krajowym organom regulacyjnym informacje związane z obowiązkami określonymi w art. 93, w szczególności informacje dotyczące sposobu zarządzania przepustowością sieci i ruchem, a także uzasadnienie wszelkich stosowanych środków zarządzania ruchem.

3. Krajowe organy regulacyjne udostępniają BEREC aktualne informacje na temat swoich głównych praktyk i krajowych ustaleń dotyczących dostępu do otwartego internetu na podstawie informacji otrzymanych zgodnie z ust. 2. Na podstawie informacji przekazanych przez krajowe organy regulacyjne BEREC, w terminie 24 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a następnie co dwa lata publikuje sprawozdanie dotyczące głównych praktyk i ustaleń w zakresie dostępu do otwartego internetu w Unii.

4. Do dnia [*12 miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia*] BEREC, w ścisłej współpracy z Komisją, publikuje wspólny wzór, który ma być stosowany do gromadzenia informacji wymaganych na podstawie ust. 2.

5. BEREC, po konsultacji z zainteresowanymi podmiotami i w ścisłej współpracy z Komisją, wydaje wytyczne dotyczące realizacji obowiązków krajowych organów regulacyjnych wynikających z niniejszego artykułu. Wytyczne zawierają również szczegółowe informacje na temat odpowiednich parametrów jakości usług dostępu do internetu, w tym parametrów mechanizmu monitorowania, o którym mowa w art. 97 ust. 4 akapit drugi, parametrów istotnych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, mających zastosowanie metod pomiarowych, treści i formatu informacji przewidzianych w załączniku III oraz publikacji przewidzianej w załączniku IV, a także mechanizmów certyfikacji jakości. Parametry istotne dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami obejmują również parametry publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej.

   Przy egzekwowaniu obowiązków w zakresie jakości usług krajowe organy regulacyjne uwzględniają wytyczne BEREC.

6.3. TYTUŁ III: PRAWA UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH

6.3.1. ROZDZIAŁ I Prawa konsumentów

Artykuł 95

Wymogi informacyjne dotyczące umów

1. Zanim konsument zostanie związany umową lub odnośną ofertą, oprócz spełnienia wymogów wynikających z dyrektywy 2011/83/UE, dostawcy usług dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej przekazują informacje wymienione w załączniku III do niniejszego rozporządzenia w zakresie, w jakim informacje te dotyczą świadczonej przez nich usługi.

Informacje te przekazuje się w jasny i zrozumiały sposób na trwałym nośniku w rozumieniu art. 2 pkt 10 dyrektywy 2011/83/UE lub, w wypadku gdy przekazanie informacji na trwałym nośniku nie jest możliwe, w postaci udostępnionego przez dostawcę, łatwego do pobrania udostępniane przez dostawcę. Dostawca wyraźnie zwraca uwagę konsumentów na dostępność tego dokumentu i wskazuje na potrzebę jego pobrania do celów dowodowych, dostępu w przyszłości i odtworzenia w niezmienionej postaci.

Na żądanie informacje te przekazuje się w formacie dostępnym dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami zgodnie z wymogami dotyczącymi dostępności określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882.

2. Dostawcy usług dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej udostępniają konsumentom zwięzłe i łatwe do odczytania podsumowanie warunków umowy. To podsumowanie zawiera główne elementy spośród wymogów informacyjnych zgodnie z ust. 1. Te główne elementy obejmują:

   a) nazwę, adres i dane kontaktowe dostawcy oraz, jeśli są one inne, dane kontaktowe na potrzeby składania skarg;

   b) główne cechy każdej świadczonej usługi;

   c) odpowiednie ceny z tytułu aktywacji usługi łączności elektronicznej i wszelkie powtarzalne lub oparte na zużyciu opłaty, w przypadku gdy usługa jest świadczona za bezpośrednią opłatą pieniężną;

   d) okres obowiązywania umowy oraz warunki jej odnowienia i rozwiązania;

   e) stopień, w jakim dane produkty i usługi przeznaczone są dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami;

   f) w odniesieniu do usług dostępu do internetu – podsumowanie informacji wymaganych na podstawie sekcji 5 lit. d) i e) załącznika III.

   Komisja może przyjąć akt wykonawczy określający formularz zawierający podsumowanie warunków umowy, które ma być używany przez dostawców w celu spełnienia ich obowiązków wynikających z niniejszego ustępu.

   Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

   Dostawcy usług podlegających obowiązkom na mocy ust. 1 należycie podają wymagane informacje w formularzu zawierającym podsumowanie warunków umowy i przekazują to podsumowanie warunków umowy bezpłatnie konsumentom, zanim zostaną oni związani umową lub odnośną ofertą, przy czym dotyczy to również umów zawieranych na odległość. Jeżeli z obiektywnych przyczyn technicznych przedstawienie podsumowania warunków umowy jest w tym momencie niemożliwe, przekazuje się je później bez zbędnej zwłoki i zanim konsument zostanie związany umową lub odnośną ofertą.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, stają się integralną częścią umowy i nie podlegają zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej.

4. Jeżeli dostawca spełnił wymogi informacyjne zgodnie z ust. 1 i 2, uznaje się, że spełnił wymogi informacyjne określone w art. 5 ust. 1 lit. a) lub art. 6 ust. 1 lit. a), art. 5 ust. 1 lit. b) lub art. 6 ust. 1 lit. b), art. 6 ust. 1 lit. c), art. 5 ust. 1 lit. c) lub art. 6 ust. 1 lit. e), art. 5 ust. 1 lit. f), art. 6 ust. 1 lit. o) i art. 6 ust. 1 lit. p) oraz art. 8 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2011/83/UE.

5. W przypadku gdy usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej są rozliczane w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek, ich dostawcy oferują konsumentom narzędzie pozwalające monitorować i kontrolować wykorzystanie i koszt każdej z tych usług. Narzędzie to obejmuje dostęp do aktualnych informacji dotyczących poziomu wykorzystania usług uwzględnionych w planie taryfowym. W szczególności dostawcy powiadamiają konsumentów przed osiągnięciem pułapów zużycia ilości danych przewidzianych w ich planach taryfowych, a także gdy usługa objęta ich planem taryfowym zostanie w pełni wykorzystana.

6. W stosownych przypadkach dostawcy oferują konsumentom rachunki o podstawowym poziomie szczegółowości, przy czym oferują je nieodpłatnie, tak aby umożliwić konsumentom:

   a) weryfikację i kontrolę opłat ponoszonych za korzystanie z usług dostępu do internetu lub usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery;

   b) odpowiednie monitorowanie korzystanie z nich i powiązanych z tym wydatki, a co za tym idzie racjonalną kontrolę swoich rachunków.

   Takie rachunki szczegółowe zawierają wyraźne wskazanie tożsamości dostawcy i czasu trwania usług fakturowanych w związku z korzystaniem z numerów o podwyższonej opłacie, chyba że konsument zażądał, aby te informacje nie były wskazywane.

   Połączeń, które są bezpłatne dla wykonującego je użytkownika końcowego, w tym połączeń z telefonem zaufania, nie trzeba wymieniać w rachunku szczegółowym wykonującego połączenie konsumenta.

   Konsumenci mają prawo do otrzymywania rachunków, które nie są szczegółowe. Prawa konsumentów otrzymujących rachunki szczegółowe należy pogodzić z prawem do prywatności konsumentów wykonujących połączenie i konsumentów, do których wykonuje się połączenie, w tym poprzez zapewnienie takim konsumentom dostępu do wystarczających alternatywnych metod łączności lub płatności zwiększających prywatność.

7. Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego nie wprowadzają przepisów dotyczących ochrony konsumentów, które odbiegają od niniejszego artykułu, w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do utrzymania przepisów dotyczących dodatkowych usług na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972.

Artykuł 96

Przejrzystość

1. W przypadku gdy dostawcy usług dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej uzależniają świadczenie tych usług na rzecz konsumentów od spełnienia określonych warunków, publikują informacje, o których mowa w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia, w sposób jasny, kompleksowy, nadający się do odczytu maszynowego i w formacie dostępnym dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami zgodnie z wymogami dotyczącymi dostępności określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. Informacje te aktualizuje się regularnie.

2. Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego nie wprowadzają przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych, które

odbiegają od niniejszego artykułu, w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony.

Artykuł 97

Okres obowiązywania umowy i rozwiązanie umowy

1. Warunki i procedury regulujące rozwiązanie umowy nie zniechęcają do zmiany dostawcy usług. Umowy zawierane między konsumentami a dostawcami publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej innych niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów i innych niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna nie przewidują okresu zobowiązania dłuższego niż 24 miesiące. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do utrzymania przepisów, które nakazują krótsze maksymalne okresy zobowiązania umownego.

   Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do okresu obowiązywania umowy ratalnej, w sytuacji gdy konsument zgodził się w odrębnej umowie na płatności ratalne wyłącznie za uruchomienie fizycznego łącza, w szczególności do sieci gigabitowych. Umowa ratalna o uruchomienie fizycznego łącza nie obejmuje urządzeń końcowych, takich jak router lub modem, i nie uniemożliwia konsumentom korzystania z praw przysługujących im na mocy ust. 2–6.

2. W przypadku gdy postanowienia umowy lub przepisy prawa krajowego przewidują automatyczne przedłużenie zawartej na czas określony umowy o usługę łączności elektronicznej inną niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów oraz inną niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna, konsumentom przysługuje po takim przedłużeniu prawo do rozwiązania umowy w dowolnym momencie z zastosowaniem okresu wypowiedzenia nie dłuższego niż miesiąc, bez ponoszenia jakichkolwiek kosztów, z wyjątkiem kosztu otrzymywania usługi podczas okresu wypowiedzenia. Przed automatycznym przedłużeniem umowy dostawcy – w sposób wyraźny i w odpowiednim czasie oraz na trwałym nośniku – informują konsumentów o wygaśnięciu zobowiązania umownego i o sposobach rozwiązania umowy. Ponadto dostawca jednocześnie udziela konsumentom porad na temat najlepszych taryf dotyczących jego usług.

3. Konsumenci mają prawo rozwiązać swoją umowę bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów z chwilą otrzymania zawiadomienia o zmianach warunków umownych proponowanych przez dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej innych niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że proponowane zmiany są wyłącznie na korzyść konsumentów, mają charakter czysto administracyjny i nie wywołują negatywnych skutków dla konsumentów lub są bezpośrednio nakładane przez przepisy unijne lub krajowe.

   Dostawcy powiadamiają konsumentów z przynajmniej miesięcznym wyprzedzeniem o każdej zmianie warunków umownych oraz jednocześnie informują ich o przysługującym im prawie rozwiązania umowy bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów w przypadku niezaakceptowania nowych warunków. Z prawa do rozwiązania umowy można skorzystać w terminie jednego miesiąca od zawiadomienia. Powiadomienie przekazuje się w jasny i zrozumiały sposób na trwałym nośniku.

4. Wszelkie znaczące rozbieżności, stałe lub występujące często, między rzeczywistym wykonaniem usługi łączności elektronicznej innej niż usługa dostępu do internetu lub usługa łączności interpersonalnej niewykorzystująca numerów a wykonaniem wskazanymi w umowie są uznawane za podstawę do uruchomienia środków ochrony

prawnej dostępnych dla konsumenta zgodnie z prawem krajowym, łącznie z prawem do bezpłatnego rozwiązania umowy.

W przypadku usługi dostępu do internetu wszelkie stałe lub regularnie powtarzające się istotne rozbieżności pomiędzy faktycznym wykonaniem usługi dostępu do internetu pod względem prędkości lub innych parametrów jakości usługi, a wykonaniem opisanym przez dostawcę usług dostępu do internetu zgodnie z sekcją 5 lit. a)–d) załącznika III – w przypadku gdy odnośne fakty zostały ustalone przy pomocy mechanizmu monitorowania określonego w wytycznych BEREC, o których mowa w art. 94 ust. 5, i certyfikowanego przez krajowy organ regulacyjny – uznawane są za nienależyte wykonanie do celów uruchomienia środków ochrony prawnej przysługujących konsumentowi zgodnie z prawem krajowym.

5. W przypadku gdy konsument ma prawo rozwiązać umowę o publicznie dostępną usługę łączności elektronicznej inną niż usługa łączności interpersonalnej niewykorzystująca numerów przed końcem uzgodnionego okresu umowy na podstawie niniejszego rozporządzenia lub innych przepisów prawa unijnego lub krajowego, od konsumenta nie można domagać się żadnej rekompensaty z wyjątkiem rekompensaty za zachowane dotowane urządzenie końcowe.

   Jeżeli konsument decyduje się na zachowanie urządzenia końcowego stanowiącego element oferty w momencie zawarcia umowy, należna rekompensata nie przekracza wartości obliczonej pro rata temporis uzgodnionej w momencie zawarcia umowy lub części opłaty za usługę pozostałej do zakończenia umowy w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa.

   Dostawca znosi nieodpłatnie wszelkie ograniczenia użytkowania tych urządzeń końcowych w innych sieciach, najpóźniej w momencie uiszczenia tej rekompensaty.

6. Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego nie wprowadzają przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych, które odbiegają od niniejszego artykułu, w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do utrzymania przepisów, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 98

Oferty wiązane

1. Jeżeli pakiet usług lub pakiet usług i urządzeń końcowych oferowany konsumentowi zawiera co najmniej usługę dostępu do internetu lub publicznie dostępną usługę łączności interpersonalnej wykorzystującą numery, art. 95 ust. 2, art. 96 ust. 1, art. 97 i art. 100 ust. 1 mają zastosowanie do wszystkich elementów pakietu, w tym odpowiednio do tych elementów, które w przeciwnym razie nie byłyby objęte tymi przepisami.

2. W przypadku gdy konsument – na mocy prawa Unii lub prawa krajowego zgodnie z prawem Unii – ma prawo do rozwiązania umowy w odniesieniu do któregokolwiek z elementów pakietu, o którym mowa w ust. 1, przed upływem uzgodnionego okresu obowiązywania umowy ze względu na brak zgodności z umową lub niezrealizowanie dostawy, konsument ma prawo do rozwiązania umowy w odniesieniu do wszystkich elementów tego pakietu.

3. Wykupienie dodatkowych usług lub urządzeń końcowych udostępnianych lub rozpowszechnianych przez ten sam podmiot świadczący usługi dostępu do internetu lub

publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej wykorzystujące numery nie powoduje przedłużenia pierwotnego okresu trwania umowy, do której dodawane są takie usługi lub urządzenia końcowe, chyba że konsument wyraźnie zgodzi się na takie przedłużenie przy wykupowaniu dodatkowych usług lub urządzeń końcowych.

4. Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego nie wprowadzają przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych, które odbiegają od niniejszego artykułu, w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony.

Artykuł 99

Prawa mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw lub organizacji non-profit

Art. 95, art. 97 ust. 1, art. 98 ust. 1 i art. 98 ust. 3 stosuje się również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorstwami lub organizacjami non-profit, chyba że wyraźnie zgodzili się oni, by odnośne przepisy w całości lub w części nie miały do nich zastosowania. Art. 97 ust. 2, art. 97 ust. 3 i art. 97 ust. 5 stosuje się również do użytkowników końcowych, którzy są mikroprzedsiębiorstwami, małymi i średnimi przedsiębiorstwami lub organizacjami non-profit, chyba że wyraźnie zgodzili się oni, by prawa określone w odnośnych przepisach w całości lub w części nie miały do nich zastosowania.

6.3.2. ROZDZIAŁ II: Prawa użytkowników końcowych

Artykuł 100

Zmiana dostawcy i przenoszenie numerów

1. W przypadku zmiany dostawcy usług dostępu do internetu dostawcy, których to dotyczy, przekazują użytkownikowi końcowemu odpowiednie informacje przed rozpoczęciem procesu zmiany dostawcy oraz w jego trakcie oraz zapewniają ciągłość usługi dostępu do internetu, chyba że jest to technicznie niewykonalne. Przejmujący dostawca zapewnia aktywację usługi dostępu do internetu w najkrótszym możliwym terminie w dniu i terminie wyraźnie uzgodnionym z użytkownikiem końcowym. Dotychczasowy dostawca nadal świadczy swoje usługi dostępu do internetu na tych samych warunkach do czasu aktywacji usług dostępu do internetu przez przejmującego dostawcę. Utrata dostępu do usługi w trakcie procesu zmiany dostawcy nie może trwać dłużej niż jeden dzień roboczy.

   Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby proces zmiany dostawcy miał dla użytkownika końcowego wydajny i prosty przebieg.

2. Użytkownicy końcowi posiadający numery z krajowego planu numeracji mają prawo zachować na żądanie swoje numery, niezależnie od tego, które przedsiębiorstwo świadczy usługę. Prawo to stosuje się:

   a) w przypadku numerów geograficznych – w określonym miejscu;

   b) w przypadku numerów niegeograficznych – w dowolnym miejscu.

   Prawo określone w akapicie pierwszym nie ma zastosowania do przenoszenia numerów między sieciami świadczącymi usługi stacjonarne a sieciami ruchomymi.

3. W przypadku gdy użytkownik końcowy rozwiązuje umowę, zachowuje on prawo do przeniesienia numeru z krajowego planu numeracji do tego samego lub innego dostawcy

przez minimalnie jeden miesiąc od daty rozwiązania umowy, chyba że użytkownik końcowy zrzeknie się tego prawa.

4. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby ceny, jakie wobec siebie stosują dostawcy, związane z przenoszeniem numerów odzwierciedlały ponoszone koszty oraz aby wobec użytkowników końcowych nie stosowano żadnych bezpośrednich opłat.

5. Przenoszenie numerów, a następnie ich aktywacja przeprowadzane są w jak najkrótszym czasie w dniu wyraźnie uzgodnionym z użytkownikiem końcowym. W każdym przypadku użytkownikom końcowym, którzy zawarli umowę w sprawie przeniesienia numeru do nowego dostawcy, aktywuje się numer w ciągu jednego dnia roboczego od daty uzgodnionej z użytkownikiem końcowym. W przypadku nieudanego przebiegu procesu przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca ponownie aktywuje numer oraz powiązane usługi użytkownika końcowego do czasu pomyślnego przeniesienia. Dotychczasowy dostawca nadal świadczy swoje usługi na tych samych warunkach do czasu aktywacji usług przejmującego dostawcy. W każdym przypadku utrata dostępu do usługi w trakcie procesu przenoszenia numerów i zmiany dostawcy nie może trwać dłużej niż jeden dzień roboczy. Operatorzy, których sieci lub urządzenia dostępu są używane przez albo dostawcę dotychczasowego, albo przejmującego, albo przez obu z nich, zapewniają, aby nie nastąpiła utrata usługi, która opóźniłaby proces zmiany dostawcy i przeniesienia numeru.

6. Przejmujący dostawca kieruje procesem zmiany dostawcy i przeniesienia numeru określonym w ust. 1 i 5, a zarówno przejmujący dostawca, jak i dotychczasowy dostawca współpracują w dobrej wierze. Nie opóźniają oni ani nie utrudniają procesów zmiany dostawcy i przeniesienia numeru, nie przenoszą oni także numerów ani nie przełączają użytkowników końcowych bez ich wyraźnej zgody. Umowy użytkowników końcowych zawarte z dotychczasowym dostawcą ulegają automatycznemu rozwiązaniu po ukończeniu procesu zmiany dostawcy.

   Do dnia [*12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] BEREC, po konsultacji z zainteresowanymi stronami i w ścisłej współpracy z Komisją, przyjmuje wytyczne, w których określa szczegóły procesów zmiany dostawcy i przenoszenia numeru, z uwzględnieniem wykonalności technicznej i potrzeby utrzymania ciągłości świadczenia usług na rzecz użytkowników końcowych. W wytycznych szczegółowo określa się również proces przyznawania przez dostawców rekompensaty użytkownikom końcowym w przypadku opóźnień lub nadużyć w procesach przenoszenia numeru i zmiany dostawcy, niedotrzymania terminów wizyty serwisowej i instalacyjnej lub niewypełnienia przez dostawcę obowiązków określonych w niniejszym artykule. Krajowe organy regulacyjne określają szczegóły procesów zmiany dostawcy i przenoszenia numeru, uwzględniając wytyczne BEREC. Obejmuje to, jeżeli jest to technicznie wykonalne, możliwość zrealizowania procesu przeniesienia numeru zdalnie, chyba że użytkownik końcowy wystąpi z innym wnioskiem.

   Krajowe organy regulacyjne wprowadzają także odpowiednie środki zapewniające ochronę i odpowiednie informowanie użytkowników końcowych w trakcie zmiany dostawcy i przenoszenia numeru oraz zapewniają, aby ich numery nie były przenoszone do innego dostawcy bez ich zgody.

   Dotychczasowi dostawcy dokonują na wniosek zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat. Zwrot może podlegać opłacie, jedynie jeżeli zostało to określone w umowie. Wszelkie takie opłaty są proporcjonalne i współmierne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dotychczasowego dostawcę w związku ze zwrotem.

7. Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego nie wprowadzają przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych, które odbiegają od niniejszego artykułu, w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony. Pozostaje to bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do przyjęcia lub utrzymania przepisów dotyczących przyznawania przez dostawców rekompensaty użytkownikom końcowym w przypadku niewypełnienia przez dostawcę obowiązków określonych w niniejszym artykule, a także w przypadku opóźnień lub nadużyć w procesach przenoszenia numeru i zmiany dostawcy oraz niedotrzymania terminów wizyty serwisowej i instalacyjnej.

Artykuł 101

Klauzula wyłączająca niektóre mikroprzedsiębiorstwa

Z wyjątkiem art. 102, niniejszy tytuł nie ma zastosowania do mikroprzedsiębiorstw świadczących usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że świadczą oni także inne usługi łączności elektronicznej.

Przed zawarciem umowy mikroprzedsiębiorstwo korzystające z takiego wyłączenia informuje użytkowników końcowych o wyłączeniu na podstawie akapitu pierwszego.

Artykuł 102

Niedyskryminacja

Dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej nie stosują wobec użytkowników końcowych żadnych odmiennych wymogów ani ogólnych warunków dostępu do sieci lub usług lub ich używania, chyba że jest to uzasadnione w granicach prawa Unii.

6.3.3. ROZDZIAŁ III: Usługi dodatkowe i funkcje dla użytkowników końcowych

Artykuł 103

Ochrona użytkowników końcowych przed oszustwami

1. Dostawcy usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej współpracują z właściwymi organami krajowymi w celu określenia skutecznych środków zapobiegania oszustwom popełnianym przy wykorzystaniu tych usług, które to oszustwa mają wpływ na użytkowników końcowych, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej zgodności z przepisami Unii dotyczącymi ochrony danych osobowych.
2. ODN gromadzi informacje od krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów, odpowiednich organizacji europejskich i globalnych oraz zainteresowanych stron, w tym Europolu i ENISA, na temat oszustw popełnianych przy wykorzystaniu usług, o których mowa w ust. 1, w szczególności na temat oszustw o charakterze transgranicznym.
3. BEREC, po konsultacji z Europejską Radą Ochrony Danych i ENISA, wydaje wytyczne dotyczące środków technicznych i prawnych, które mogą skutecznie chronić użytkowników końcowych przed oszustwami w Unii, w szczególności środków polegających na uprawnieniu krajowych organów regulacyjnych lub właściwych organów do blokowania numerów i usług zgodnie z art. 52 ust. 2. Pierwsze takie wytyczne BEREC przyjmuje się [*12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego*

rozporządzenia]. BEREC aktualizuje wytyczne w razie konieczności, ale co najmniej raz na dwa lata po ich przyjęciu.

4. Właściwe organy krajowe przyjmują środki zapobiegające oszustwom popełnianym przy wykorzystaniu usług, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem wytycznych wydanych na podstawie ust. 3.

5. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 198 akty delegowane uzupełniające ust. 3 niniejszego artykułu dotyczące środków niezbędnych do zapewnienia skuteczności, koordynacji i komplementarności środków zapobiegania nadużyciom finansowym w Unii.

Artykuł 104

Infolinia umożliwiająca zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci i telefon zaufania dla dzieci

1. Dostawcy usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery zapewniają użytkownikom końcowym, w tym użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami, bezpłatny dostęp do usługi infolinii umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci. Podczas podróży po terytorium Unii użytkownicy końcowi mają bezpłatny dostęp do usługi odwiedzanego kraju. Infolinia ta jest udostępniana pod numerem „116000".

2. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby organ lub przedsiębiorstwo, któremu został przydzielony numer „116000", przeznaczył zasoby niezbędne do funkcjonowania infolinii.

3. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, aby użytkownicy końcowi byli odpowiednio informowani o istnieniu i korzystaniu z usług świadczonych pod numerem „116000" i, w stosownych przypadkach, pod numerem „116111".

Artykuł 105

Rozpowszechnianie informacji użyteczności publicznej

Dostawcy usług dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej rozpowszechniają bezpłatnie wśród dotychczasowych i nowych użytkowników końcowych informacje użyteczności publicznej, w stosownych przypadkach, za pomocą środków, których zwykle używają do kontaktów z użytkownikami końcowymi. Informacje użyteczności publicznej są przekazywane w standaryzowanym formacie przez właściwe organy publiczne i dotyczą co najmniej następujących zagadnień:

a) wykorzystywania usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej do działań niezgodnych z prawem lub do rozpowszechniania szkodliwych treści, w szczególności gdy może to naruszać prawa i wolności innych osób, prawo do ochrony danych osobowych, prawo autorskie i prawa pokrewne;

b) środków ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa osobistego, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej, w tym ochrony przed oszustwami popełnianymi przy wykorzystaniu tych usług.

Artykuł *106*

Zgłoszenia alarmowe i jednolity europejski numer alarmowy

1. Dostawcy publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery zapewniają użytkownikom końcowym dostęp do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych dozwolonych przez państwo członkowskie. Zgłoszenia alarmowe przekazuje się bezpłatnie i bez konieczności użycia jakichkolwiek środków płatniczych, w tym za pomocą jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112” oraz ewentualnego krajowego numeru alarmowego określonego przez państwa członkowskie.

   Dostawcy usługi zgłoszeń alarmowych zapewniają, aby publiczne punkty przyjmowania zgłoszeń o wypadkach (PSAP) mogły oddzwaniać do użytkowników końcowych inicjujących zgłoszenie alarmowe lub inicjować łączność interpersonalną za pośrednictwem tej samej usługi łączności interpersonalnej, której użyto do skontaktowania się z nimi, bezpłatnie, a jeżeli nie jest to ekonomicznie wykonalne, po cenie detalicznej, która nie przekracza krajowej ceny detalicznej dostawcy obsługującego PSAP.

   Państwa członkowskie mogą wprowadzić dostęp do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych z usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów, o ile krajowy system PSAP umożliwia przekierowywanie do najbardziej odpowiedniego PSAP i otrzymywanie informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie.

   Dostawcy usług łączności elektronicznej, które nie są publicznie dostępne, ale które umożliwiają połączenia z publicznymi sieciami łączności elektronicznej, zapewniają dostęp do służb ratunkowych za pomocą jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112”, jeżeli nie jest dostępny alternatywny i łatwy dostęp do służb ratunkowych.

2. Nie później niż 24 miesiące po przyjęciu aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 8, państwa członkowskie zapewniają użytkownikom końcowym możliwość inicjowania zgłoszeń alarmowych za pomocą aplikacji mobilnej połączonej z europejskimi portfelami tożsamości cyfrowej wydanymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 910/2014.

3. Dostawcy usług interpersonalnej łączności elektronicznej, o których mowa w ust. 1, wdrażają środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia swoim użytkownikom końcowym możliwości dokonywania skutecznych zgłoszeń alarmowych podczas podróży na terytorium Unii.

4. Dostawcy usług łączności interpersonalnej i krajowe systemy PSAP zapewniają, aby zgłoszenia alarmowe i informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie były niezwłocznie kierowane do najbardziej odpowiedniego PSAP. Krajowe organizacje PSAP zapewniają odpowiedni odbiór i obsługę wszystkich zgłoszeń alarmowych, w tym w przypadku korzystania z jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112”.

5. Dostawcy, o których mowa w ust. 1, zapewniają, aby w przypadku użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami możliwy był dostęp do służb ratunkowych za pośrednictwem zgłoszeń alarmowych i aby był on równoważny dostępowi, z którego korzystają inni użytkownicy końcowi, w tym poprzez przestrzeganie dyrektywy (UE) 2019/882.

   Nakazując zapewnienie możliwości uzyskania dostępu do służb ratunkowych przez użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami za pomocą zgłoszeń alarmowych, państwa członkowskie zapewniają, z zastrzeżeniem możliwości technicznych, spełnienie następujących wymogów dotyczących równoważności funkcjonalnej:

   a) zgłoszenie alarmowe umożliwia dwustronną interaktywną komunikację między użytkownikiem końcowym z niepełnosprawnościami a PSAP;

b) zgłoszenie alarmowe jest dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami podróżujących na terytorium Unii łatwo dostępne, bez uprzedniej rejestracji;

c) użytkownicy końcowi z niepełnosprawnościami mogą dokonywać zgłoszeń alarmowych bezpłatni;

d) zgłoszenie alarmowe jest bezzwłocznie przekierowywane do najbardziej odpowiedniego PSAP, który jest wykwalifikowany i wyposażony, aby należycie odbierać i przetwarzać zgłoszenia alarmowe od użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami;

e) w przypadku zgłoszeń alarmowych dokonywanych przez użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami zapewnione są równoważne poziomy dokładności i niezawodności informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie, jak w przypadku połączeń alarmowych wykonywanych przez innych użytkowników końcowych;

f) użytkownicy końcowi z niepełnosprawnościami mają możliwość osiągnięcia co najmniej takiego samego poziomu wiedzy na temat sposobów dostępu do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych, jak inni użytkownicy końcowi na temat połączeń alarmowych na numer „112”, dzięki opracowaniu sposobów dostępu, albo dzięki działaniom na rzecz zwiększenia poziomu świadomości.

6. Dostawcy usługi zgłoszeń alarmowych zapewniają, aby informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie były udostępniane najbardziej odpowiedniemu PSAP bezzwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia alarmowego. Obejmuje to informacje o lokalizacji oparte na sieci oraz, w przypadku gdy urządzenie radiowe udostępnia je do transmisji, informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie pochodzące z urządzenia telefonicznego. Dostawcy usługi zgłoszeń alarmowych zapewniają, aby ustalenie i przekazanie informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie nie wiązało się z żadnymi kosztami dla użytkownika końcowego i PSAP w odniesieniu do wszystkich zgłoszeń alarmowych kierowanych pod jednolity europejski numer alarmowy „112”. Organizacje PSAP zapewniają wprowadzenie środków technicznych i organizacyjnych w celu odbierania i przetwarzania informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć te obowiązki na zgłoszenia alarmowe kierowane pod krajowe numery alarmowe.

7. Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkowników końcowych, w tym użytkowników końcowych korzystających z roamingu, i użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami odpowiednio informowano o sposobach dostępu do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych, w tym za pomocą jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112”, a także o sposobach dostępu dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Informacje te przekazuje się w przystępnych formatach, uwzględniających różne rodzaje niepełnosprawności, zgodnie z wymogami w zakresie dostępności określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. Komisja wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich.

8. Komisja może przyjmować akty delegowane zgodnie z art. 198, uzupełniające ust. 1, 2, 3, 5 i 6 niniejszego artykułu poprzez ustanowienie środków niezbędnych do zapewnienia możliwości dokonywania skutecznych zgłoszeń alarmowych w Unii, odnoszące się do specyfikacji technicznych pozwalających na inicjowanie zgłoszeń alarmowych za pomocą aplikacji mobilnej w połączeniu z europejskimi portfelami tożsamości cyfrowej,

rozwiązań w zakresie informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie, zharmonizowanych europejskich kryteriów dotyczących lokalizacji osoby wykonującej połączenie, równoważnego dostępu dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz przekierowywania zgłoszeń do najbardziej odpowiedniego PSAP.

9. Państwa członkowskie zgłaszają do ODN numery zgodne z zaleceniem E.164 do celów kontaktu z systemami PSAP państw członkowskich. BEREC, z pomocą ODN, ustanawia i prowadzi bazę danych tych numerów, z których korzystają systemy PSAP z różnych państw członkowskich, aby kontaktować się ze sobą.

Artykuł 107

Przekazywanie publicznych ostrzeżeń

1. Dostawcy usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery przekazują publiczne ostrzeżenia użytkownikom końcowym, których to dotyczy, za pośrednictwem technologii wskazanej przez państwa członkowskie, w których świadczą usługę, na obszarach geograficznych potencjalnie dotkniętych zbliżającymi się lub pogłębiającymi się poważnymi stanami wyjątkowymi i katastrofami w okresie objętym ostrzeżeniem, określonym przez właściwe organy.

2. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy techniczne dotyczące przekazywania publicznych ostrzeżeń za pomocą aplikacji mobilnej w połączeniu z europejskimi portfelami tożsamości cyfrowej wydanymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 910/2014 wszystkim użytkownikom końcowym, których to dotyczy, w tym użytkownikom końcowym korzystającym z roamingu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 3.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby rok po przyjęciu pierwszego aktu wykonawczego na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu publiczne ostrzeżenia były również przekazywane wszystkim użytkownikom końcowym, których to dotyczy, za pomocą aplikacji mobilnej w połączeniu z europejskimi portfelami tożsamości cyfrowej wydanymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 910/2014.

Artykuł 108

Prezentacja i ograniczenie identyfikacji linii wywołującej, linii wywoływanej i użytkownika inicjującego połączenie

1. Dostawcy publicznych sieci łączności elektronicznej, publicznie dostępnej łączności interpersonalnej lub usług dostępu do internetu zapewniają identyfikację linii wywołującej lub użytkownika inicjującego połączenie.

   Zapewniają one, aby strona inicjująca była w stanie, za pomocą prostych środków i nieodpłatnie, uniemożliwić prezentację identyfikacji linii wywołującej lub użytkownika inicjującego połączenie w punkcie, w którym kończy się jej połączenie głosowe dla każdego połączenia indywidualnie.

2. Dostawca sieci lub usług zapewnia, aby użytkownik odbierający połączenie był w stanie, za pomocą prostych i nieodpłatnych środków umożliwiających rozsądne korzystanie z tej funkcji, uniemożliwić prezentację identyfikacji linii wywołującej lub identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie rozmowy przychodzące.

3. Dostawca usług zapewnia, aby przed ustanowieniem połączenia głosowego i prezentacją identyfikacji linii wywołującej lub identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie

użytkownik odbierający połączenie był w stanie, za pomocą prostych i bezpłatnych środków, odrzucić przychodzące połączenia głosowe, w przypadku gdy strona inicjująca skorzystała z prawa przewidzianego w ust. 1.

4. W przypadku gdy oferowana jest prezentacja identyfikacji linii wywoływanej, dostawca usług zapewnia, aby użytkownik odbierający połączenie był w stanie, za pomocą prostych i bezpłatnych środków, uniemożliwić prezentację identyfikacji linii wywoływanej, którą wywołuje wykonujący połączenie użytkownik końcowy.

5. Ust. 1 akapit pierwszy ma również zastosowanie do inicjowanych w Unii połączeń głosowych z państwami trzecimi. Ust. 1 akapit drugi, ust. 2, 3 i 4 mają również zastosowanie do przychodzących połączeń głosowych pochodzących z państw trzecich.

6. Jeżeli chodzi o wyświetlanie prezentacji identyfikacji linii wywołującej lub wywoływanej bądź identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie, dostawcy publicznie dostępnego dostępu do internetu lub usług łączności interpersonalnej podają do wiadomości publicznej informację o tym fakcie oraz o prawach określonych w ust. 1 akapit drugi i w ust. 2–4 niniejszego artykułu, a także o wyjątkach przewidzianych w art. 109.

Artykuł 109

Wyjątki dotyczące śledzenia złośliwych lub uciążliwych połączeń oraz zgłoszeń alarmowych

1. Prawo osoby wykonującej połączenie lub użytkownika inicjującego połączenie do tego, aby nie prezentowano identyfikacji linii wywołującej lub identyfikacji strony inicjującej, o czym mowa w art. 108 ust. 2, może zostać tymczasowo uchylone przez dostawców publicznych sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, aby umożliwić właściwym organom lub użytkownikowi końcowemu śledzenie złośliwych lub uciążliwych połączeń po złożeniu skargi do takich organów.

2. Dostawcy, o których mowa w art. 108 ust. 1, uchylają eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej lub użytkownika inicjującego połączenie i przetwarzają dane dotyczące lokalizacji użytkownika inicjującego połączenie w celu przekazania takich informacji najbardziej odpowiedniemu PSAP zgodnie z art. 106 ust. 6.

Artykuł 110

Automatyczne przekierowywanie połączeń i automatyczne systemy wywołujące

1. Dostawcy publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery wdrażają najnowocześniejsze środki w celu ograniczenia, na żądanie wywoływanego użytkownika końcowego, odbierania złośliwych lub uciążliwych połączeń poprzez nieodpłatne zapewnienie następujących możliwości:

   a) blokowania, o ile jest to technicznie wykonalne, połączeń przychodzących z określonych numerów lub z anonimowych źródeł;

   b) zatrzymania automatycznego przekierowywania połączeń przez stronę trzecią na urządzenie końcowe użytkownika końcowego.

2. Dostawcy usług łączności interpersonalnej oferujący automatyczne systemy wywołujące nie uniemożliwiają korzystania z prawa do prezentacji linii wywołującej lub identyfikacji użytkownika inicjującego połączenie na linii wywoływanej lub użytkownika

odbierającego połączenie oraz podają identyfikator lub numer, pod którym można się z nimi skontaktować.

Artykuł 111

Równoważny dostęp i wybór dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami

1. Dostawcy publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej zapewniają, aby użytkownicy końcowi z niepełnosprawnościami:

   a) mieli dostęp do usług łączności elektronicznej, w tym powiązanych informacji umownych przekazanych zgodnie z art. 95, równoważny dostępowi, jaki ma większość użytkowników końcowych;

   b) korzystali z możliwości wyboru przedsiębiorstw i usług dostępnych dla większości użytkowników końcowych.

   Właściwe organy określają w tym celu wymogi, które muszą spełnić dostawcy.

2. Wprowadzając środki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, właściwe organy zachęcają do przestrzegania odnośnych norm lub specyfikacji ustanowionych zgodnie z art. 187.

Artykuł 112

Interoperacyjność samochodowych odbiorników radiowych oraz odbiorników radiowych i sprzętu telewizji cyfrowej dostępnych dla konsumentów

1. Samochodowe odbiorniki radiowe oraz sprzęt telewizji cyfrowej dostępny dla konsumentów są interoperacyjne zgodnie z załącznikiem V.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie podejmują decyzję o przyjęciu środków w celu zapewnienia interoperacyjności innych odbiorników radiowych dostępnych dla konsumentów, środków takich nie stosuje się do produktów, w których odbiornik radiowy ma charakter czysto pomocniczy, takich jak smartfony, ani do urządzeń używanych przez radioamatorów.

3. Podmioty świadczące cyfrowe usługi telewizyjne zapewniają, w stosownych przypadkach, aby sprzęt telewizji cyfrowej, który przekazują swoim użytkownikom końcowym, był interoperacyjny, tak aby sprzęt telewizji cyfrowej mógł być, gdy jest to technicznie wykonalne, ponownie wykorzystany przez inne podmioty świadczące cyfrowe usługi telewizyjne.

   Bez uszczerbku dla art. 5 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE[82], po zakończeniu umowy użytkownicy końcowi mają możliwość oddania sprzętu telewizji cyfrowej w ramach darmowej i łatwej procedury, chyba że dostawca wykaże, że sprzęt ten nie jest w pełni interoperacyjny z usługami telewizji cyfrowej innych dostawców, w tym tych, do których przeszedł użytkownik końcowy.

   Zakłada się, że sprzęt telewizji cyfrowej, który jest zgodny z normami zharmonizowanymi, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym

[82] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj).

Unii Europejskiej, lub z częścią takich norm, spełnia wymóg interoperacyjności określony w akapicie drugim objęty tymi normami lub ich częścią.

4. Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego nie wprowadzają przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych, które odbiegają od niniejszego artykułu, w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony.

Artykuł 113

Transmisja obowiązkowa

1. Państwa członkowskie mogą nakładać uzasadnione obowiązki dotyczące transmisji obowiązkowej związane z nadawaniem określonych kanałów radiowych i telewizyjnych oraz powiązanych usług uzupełniających, w szczególności usług ułatwiających odpowiedni dostęp użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami i zapewniających dane wspierające usługi telewizji hybrydowej i elektroniczne przewodniki po programach, na przedsiębiorstwa, które podlegają ich jurysdykcji i udostępniają sieci i świadczą usługi łączności elektronicznej wykorzystywane do rozpowszechniania wśród ogółu obywateli kanałów radiowych lub telewizyjnych, w przypadku gdy dla znacznej liczby użytkowników końcowych takie sieci i usługi są głównym sposobem odbierania kanałów radiowych i telewizyjnych. Takie obowiązki nakłada się jedynie wtedy, gdy są one niezbędne do realizacji celów leżących w interesie ogólnym, wyraźnie określonych przez każde państwo członkowskie, przy czym obowiązki te muszą być proporcjonalne i przejrzyste.

2. Państwa członkowskie dokonują przeglądu obowiązków, o których mowa w ust. 1, w przypadku istotnej zmiany krajowych warunków rynkowych lub zmiany celów leżących w interesie ogólnym, o których mowa w ust. 1.

3. Ani ust. 1 niniejszego artykułu, ani art. 65 ust. 2 nie naruszają zdolności państw członkowskich do ustalania odpowiedniego wynagrodzenia, jeśli takie się określa, odnośnie do środków wprowadzanych zgodnie z niniejszym artykułem, jednocześnie zapewniając, aby w podobnych okolicznościach dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej byli traktowani w równy sposób. W przypadku gdy przewidziano wynagrodzenie, państwa członkowskie wyraźnie określają obowiązek wypłaty wynagrodzenia, a także, w stosownych przypadkach, kryteria obliczania tego wynagrodzenia. Państwa członkowskie zapewniają, aby obowiązek ten stosowano w proporcjonalny i przejrzysty sposób.

Artykuł 114

Dostosowanie załączników IV, V i VI

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 198 dotyczących zmiany załączników IV, V i VI, aby uwzględnić rozwój technologiczny i społeczny lub zmiany popytu na rynku.

7. CZĘŚĆ VII – ZARZĄDZANIE

7.1. TYTUŁ I: KRAJOWE ORGANY REGULACYJNE I INNE WŁAŚCIWE ORGANY

Artykuł 115

Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy

1. W ramach zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia krajowe organy regulacyjne odpowiadają za realizację co najmniej następujących zadań:

   a) obsługi procedury zgłaszania i paszportu jednolitego w ramach systemu ogólnych zezwoleń;

   b) wdrożenia regulacji rynku, w tym nakładania obowiązków w zakresie dostępu i wzajemnych połączeń;

   c) gromadzenia danych, w tym na temat odporności i zrównoważonego rozwoju, których krajowe organy regulacyjne mogą potrzebować do wykonywania swoich zadań;

   d) wdrożenia środków na rzecz przejścia na światłowody, w tym określenia obszarów wyłączenia sieci miedzianej, oceny i nadzorowania planów wyłączenia sieci miedzianej przedłożonych przez operatorów sieci;

   e) zapewniania rozstrzygnięcia sporów między przedsiębiorstwami;

   f) oferowania dobrowolnego postępowania pojednawczego w sprawie współpracy ekosystemowej;

   g) prowadzenia spraw związanych z zarządzaniem spektrum radiowym i zezwoleniami na jego użytkowanie lub, w przypadku gdy te zadania zostaną przydzielone innym właściwym organom, podejmowania decyzji w odniesieniu do kształtowania rynku i do dotyczących konkurencji aspektów procesów krajowych związanych z prawami użytkowania spektrum radiowego w zakresie usług i sieci łączności elektronicznej;

   h) przyczyniania się do ochrony praw użytkowników końcowych w sektorze łączności elektronicznej, w stosownych przypadkach, w porozumieniu z innymi właściwymi organami;

   i) nadzoru nad dostępem do otwartego internetu i jego egzekwowania;

   j) monitorowania zmian i poziomu cen detalicznych usług;

   k) zapewnienia możliwości przenoszenia numerów;

   l) przyznawania zasobów numeracyjnych i zarządzania planami numeracji;

   m) zapewniania wsparcia w zakresie gotowości i odporności;

   n) wykonywania wszelkich innych zadań, które w niniejszym rozporządzeniu lub innych przepisach unijnych zastrzeżono dla krajowych organów regulacyjnych.

2. Krajowe organy regulacyjne aktywnie wspierają realizację przez BEREC celów polegających na promowaniu większej koordynacji i spójności regulacyjnej.

3. Państwa członkowskie publikują w łatwo dostępnej formie nazwy krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów oraz informacje o ich odpowiednich zadaniach na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Państwa członkowskie powiadomią Komisję o wszystkich krajowych organach regulacyjnych i innych właściwych organach, którym zostały przydzielone zadania wynikające z niniejszego rozporządzenia, oraz o zakresie odpowiedzialności każdego z tych organów, a także o wszelkich dotyczących ich zmianach.

Artykuł 116

Niezależność krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów

1. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, o których mowa w art. 115, muszą być prawnie odrębne i funkcjonalnie niezależne od wszelkich osób fizycznych lub prawnych udostępniających sieci, urządzenia lub usługi łączności elektronicznej. Państwa członkowskie, które zachowają prawo własności przedsiębiorstw udostępniających sieci lub świadczących usługi łączności elektronicznej lub które będą sprawowały nad nimi kontrolę, zobowiązane są zapewnić skuteczny strukturalny rozdział funkcji regulacyjnych od działalności związanej z wykonywaniem prawa własności lub kontroli.
2. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy wykonują swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy posiadają wystarczające zasoby techniczne, finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań.

Artykuł 117

Powoływanie i odwoływanie członków krajowych organów regulacyjnych

1. Szefa krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członków organu kolegialnego pełniącego tę funkcję w krajowym organie regulacyjnym lub ich zastępców powołuje się w drodze otwartego i przejrzystego postępowania kwalifikacyjnego na co najmniej trzyletnią kadencję, spośród osób o uznanej pozycji i doświadczeniu zawodowym, w oparciu o osiągnięcia, umiejętności, wiedzę i doświadczenie.
2. Szefów krajowych organów regulacyjnych lub, w stosownych przypadkach, członków organu kolegialnego pełniącego tę funkcję w krajowym organie regulacyjnym lub ich zastępców można odwołać w trakcie ich kadencji tylko wtedy, gdy przestaną oni spełniać warunki wymagane do wykonywania obowiązków określonych w prawie krajowym przed ich powołaniem.
3. Decyzję o odwołaniu szefa zainteresowanego krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członków organu kolegialnego pełniącego tę funkcję podaje się do wiadomości publicznej w chwili odwołania. Odwołany szef krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członkowie organu kolegialnego pełniącego tę funkcję otrzymują uzasadnienie decyzji. W przypadku, gdy nie doszłoby do jego publikacji, może być ono opublikowanie na wniosek tej osoby. Decyzja ta podlega kontroli sądowej w zakresie zarówno stanu faktycznego, jak i kwestii prawnych.

Artykuł 118

Polityczna niezależność i odpowiedzialność krajowych organów regulacyjnych

1. Nie naruszając art. 122 ust. 9, krajowe organy regulacyjne działają niezależnie i obiektywnie, w tym w zakresie opracowywania procedur wewnętrznych i organizacji personelu, działają w przejrzysty i odpowiedzialny sposób zgodnie z prawem Unii i nie

występują o instrukcje do żadnego innego podmiotu ani nie przyjmują takich instrukcji w związku z wykonywaniem zadań przydzielonych im na podstawie prawa krajowego wdrażającego prawo Unii. Nie wyklucza to nadzoru zgodnie z krajowym prawem konstytucyjnym. Decyzje krajowych organów regulacyjnych mogą zostać zawieszone lub uchylone wyłącznie przez organy odwoławcze ustanowione zgodnie z art. 197.

4. Krajowe organy regulacyjne składają raz do roku sprawozdanie dotyczące co najmniej stanu rynku łączności elektronicznej, decyzji, które wydały, swoich zasobów ludzkich i finansowych oraz sposobu ich rozdysponowania, a także przyszłych planów. Sprawozdania tych organów podaje się do wiadomości publicznej.

Artykuł 119

Zdolność regulacyjna krajowych organów regulacyjnych

1. Krajowe organy regulacyjne dysponują odrębnymi budżetami rocznymi i niezależnością w wykonywaniu przyznanego budżetu. Budżety te są podawane do wiadomości publicznej.

2. Krajowe organy regulacyjne dysponują odpowiednimi zasobami finansowymi i ludzkimi do wykonywania przydzielonych im zadań oraz aktywnego uczestnictwa w pracach BEREC i wnoszenia w nie wkładu. Autonomia finansowa nie wyklucza to nadzoru lub kontroli zgodnie z krajowym prawem konstytucyjnym. Wszelką kontrolę budżetu krajowych organów regulacyjnych wykonuje się w przejrzysty sposób, a jej wyniki podaje się do wiadomości publicznej.

Artykuł 120

Współpraca z organami krajowymi i BEREC

1. W państwach członkowskich, w których odpowiedzialny jest więcej niż jeden organ krajowy lub właściwy organ, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy współpracują ze sobą i koordynują swoje działania, stosownie do potrzeb.

   Organy te przekazują sobie wzajemnie informacje niezbędne do stosowania niniejszego rozporządzenia.

   W odniesieniu do wymienianych informacji organ otrzymujący zapewnia taki sam stopień poufności, jak organ udostępniający informacje.

2. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy tego samego państwa członkowskiego lub różnych państw członkowskich zawierają między sobą, w razie potrzeby, porozumienia o współpracy w celu rozwijania współpracy regulacyjnej.

3. W przypadku gdy państwa członkowskie przyznają kompetencje na podstawie niniejszego rozporządzenia lub innych przepisów prawa Unii innym właściwym organom, krajowe organy regulacyjne występują w charakterze koordynatorów krajowych, zapewniając pełne uwzględnienie opinii właściwych organów we wszystkich dyskusjach prowadzonych przez BEREC i w wynikach przez niego przedstawianych.

   W szczególności krajowe organy regulacyjne zapewniają ODN odpowiednie kontakty we właściwych organach krajowych, aby umożliwić mu wykonywanie zadań powierzonych mu na mocy art. 146 i 147.

7.2. TYTUŁ II: ZADANIA I ORGANIZACJA BEREC

Artykuł 121

Cele BEREC

1. Niniejszym ustanawia się Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (zwany dalej „BEREC”) posiadający zakres obowiązków określony w niniejszym rozporządzeniu. BEREC nie ma osobowości prawnej i działa w zakresie wyznaczonym niniejszym rozporządzeniem oraz rozporządzeniami (UE) 2022/612 i (UE) 2015/2120.

   BEREC zastępuje Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej („BEREC”) ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2018/1971 i jest jego następcą prawnym.

2. BEREC realizuje cele określone w art. 3. W szczególności BEREC dąży do zapewnienia spójnego wdrażania unijnych ram regulacyjnych łączności elektronicznej w ramach zakresu stosowania, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. BEREC wykonuje swoje zadania niezależnie, bezstronnie, w sposób przejrzysty i terminowy.

4. BEREC korzysta z wiedzy fachowej dostępnej krajowym organom regulacyjnym i ODN.

Artykuł 122

Zadania ogólne BEREC

1. BEREC może wykonywać następujące ogólne zadania regulacyjne i doradcze:

   a) wspomaganie krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji i doradzanie im oraz współpraca z krajowymi organami regulacyjnymi i Komisją, na wniosek lub z własnej inicjatywy, we wszelkich kwestiach technicznych dotyczących łączności elektronicznej należących do jego kompetencji;

   b) wydawanie opinii, wytycznych i sprawozdań, o których mowa w art. 124, 125 i 126, a także zaleceń i wspólnych stanowisk, oraz rozpowszechnianie najlepszych praktyk regulacyjnych skierowanych do krajowych organów regulacyjnych w celu zachęcania ich do spójnego i prawidłowego wdrażania ram regulacyjnych łączności elektronicznej.

   W stosownych przypadkach Komisja może zwrócić się do BEREC o wydanie opinii, wytycznych i sprawozdań, nawet jeśli nie zostały one wyraźnie wymienione w art. 124, 125 i 126.

2. BEREC ocenia zapotrzebowanie na innowacje regulacyjne i koordynuje działania krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, aby umożliwić rozwój nowych innowacyjnych rodzajów łączności elektronicznej.

3. W sprawach dotyczących spektrum radiowego BEREC uczestniczy w unijnej procedurze jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego.

4. Komisja może konsultować się z BEREC prowadząc kontrolę łączenia przedsiębiorstw w wymiarze unijnym w sektorze łączności elektronicznej.

5. BEREC wspiera skuteczną współpracę między dostawcami sieci łączności elektronicznej a przedsiębiorstwami prowadzącymi działalność w sektorze łączności elektronicznej lub sektorach ściśle z nim powiązanych, zgodnie z art. 191 ust. 2.

6. BEREC wykonuje inne zadania powierzone mu na mocy niniejszego rozporządzenia lub innych aktów prawnych Unii, w szczególności rozporządzeń (UE) 2022/612 i (UE) 2015/2120.

7. BEREC podaje swoje zadania do wiadomości publicznej i aktualizuje informacje na ten temat w przypadku przydzielenia mu nowych zadań.

8. BEREC podaje do wiadomości publicznej wszystkie swoje ostateczne opinie, wytyczne, sprawozdania, zalecenia, wspólne stanowiska i najlepsze praktyki oraz wszelkie zlecone badania, a także odpowiednie projekty dokumentów do celów konsultacji publicznych, o których mowa w ust. 10.

9. Bez uszczerbku dla zgodności z właściwymi przepisami prawa Unii oraz innymi aktami przyjętymi przez Komisję krajowe organy regulacyjne i Komisja w najwyższym stopniu uwzględniają wszelkie wytyczne, opinie, zalecenia, wspólne stanowiska i najlepsze praktyki przyjęte przez BEREC zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w celu zapewnienia spójnego wdrażania ram regulacyjnych łączności elektronicznej w ramach zakresu stosowania, o którym mowa w art. 121.

   W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny dokonuje odstępstwa od wytycznych, o których mowa w art. 125, podaje powody tego postępowania.

10. W stosownych przypadkach BEREC konsultuje się z zainteresowanymi stronami i daje im możliwość wypowiedzenia się w rozsądnym terminie uwzględniającym stopień złożoności sprawy. Takie konsultacje odbywają się na jak najwcześniejszym etapie procesu decyzyjnego. Z wyjątkiem szczególnych okoliczności, termin ten nie może być krótszy niż 30 dni. Bez uszczerbku dla art. 169 BEREC udostępnia publicznie wyniki takich konsultacji publicznych.

11. W stosownych przypadkach BEREC konsultuje się z odpowiednimi organami krajowymi, takimi jak organy właściwe w dziedzinach konkurencji, ochrony konsumentów, cyberbezpieczeństwa i ochrony danych, oraz współpracuje z tymi organami.

12. W stosownych przypadkach BEREC współpracuje z właściwymi organami jednostkami organizacyjnymi Unii i z unijnymi grupami doradczymi, jak również z właściwymi organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi zgodnie z art. 166 ust. 1.

Artykuł 123

Analiza, monitorowanie i gromadzenie informacji

1. BEREC analizuje potencjalne rynki ponadnarodowe, o których mowa w art. 74, oraz popyt ponadnarodowy wśród użytkowników końcowych, o którym mowa w art. 75.

2. BEREC wspiera modernizację, koordynację i standaryzację gromadzenia danych przez krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy. BEREC udostępnia publicznie takie dane w otwartym formacie nadającym się do ponownego użycia i odczytu maszynowego na swojej stronie internetowej i w unijnym portalu cyfrowym.

3. BEREC ustanawia i prowadzi bazy danych:

a) zgłoszeń przekazywanych właściwym organom przez dostawców sieci i usług łączności elektronicznej podlegających ogólnemu zezwoleniu, zgodnie z art. 10 ust. 8 niniejszego rozporządzenia;

b) zasobów numeracyjnych z prawem ekstraterytorialnego użytkowania w obrębie Unii zgodnie z art. 48 ust. 4 akapit czwarty;

c) zgodnych z zaleceniem E.164 numerów PSAP państw członkowskich, zgodnie z art. 106 ust. 9;

d) baz danych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/618.

Artykuł 124

Opinie BEREC

1. BEREC wydaje niewiążące opinie, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu (UE) 2022/612, w szczególności dotyczące:

a) przyszłościowej unijnej strategii numeracji dotyczącej spójnego zarządzania zasobami numeracyjnymi w państwach członkowskich i na szczeblu Unii, zgodnie z art. 46 ust. 3;

b) łączności typu koniec-koniec między użytkownikami końcowymi, zgodnie z art. 68 ust. 2 akapit drugi pkt (ii);

c) rynków podlegających regulacji *ex ante*, zgodnie z art. 72 ust. 1;

d) specyfikacji technicznych, standardowych elementów kosztów, metod obliczania kosztów i oferty ramowej związanej z unijnymi produktami dostępu, zgodnie z art. 81;

e) ustalania jednolitej maksymalnej stawki ogólnounijnej za zakończenie połączenia głosowego w sieci ruchomej i jednolitej maksymalnej stawki ogólnounijnej za zakończenie połączenia głosowego w sieci stacjonarnej, zgodnie z art. 82;

f) projektów środków krajowych związanych z procedurami rynku wewnętrznego dotyczących regulacji rynku, zgodnie z art. 85;

g) rozwoju rynku i rozwoju technologicznego oraz ich wpływu na stosowanie przepisów dotyczących dostępności i przystępności cenowej adekwatnego dostępu do internetu i łączności głosowej, zgodnie z art. 92 ust. 2;

h) projektów decyzji i zaleceń dotyczących harmonizacji, zgodnie z art. 186;

i) rozstrzygania sporów transgranicznych zgodnie z art. 190;

j) elementów sprawy przekazanej do dobrowolnego postępowania pojednawczego, zgodnie z art. 192 ust. 2.

2. W sprawach dotyczących spektrum radiowego BEREC wydaje następujące opinie:

a) w sprawie wspólnych metod określania rocznych opłat za spektrum radiowe i cen wywoławczych zgodnie z art. 29;

b) w stosownych przypadkach, zgodnie z unijną procedurą jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego, o której mowa w art. 31.

Artykuł 125

Wytyczne BEREC

BEREC wydaje wytyczne dotyczące wdrażania unijnych ram regulacyjnych łączności elektronicznej, w szczególności w zakresie, o którym mowa w niniejszym rozporządzeniu, w odniesieniu do:

a) wspólnego wzoru służącego do gromadzenia informacji na temat architektury, przepustowości, zdolności i wykorzystania sieci łączności elektronicznej, zgodnie z art. 7 ust. 4;

b) warunków ogólnego zezwolenia w ramach procedury paszportu jednolitego w celu zapewnienia spójnego, niedyskryminacyjnego i proporcjonalnego stosowania wszystkich warunków wymienionych w art. 9 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 11 ust. 1;

c) formularza zgłoszenia, zgodnie z art. 10 ust. 3;

d) spójnego stosowania środków kształtowania rynku, zgodnie z art. 32 ust. 3;

e) wspólnych kryteriów oceny zdolności zarządzania zasobami numeracyjnymi i oceny ryzyka wyczerpania zasobów numeracyjnych, zgodnie z art. 48 ust. 2;

f) definicji usługi adekwatnego dostępu do internetu i specyfikacji przepustowości niezbędnej do społecznego i ekonomicznego udziału w życiu społecznym, zgodnie z art. 87 ust. 2;

g) odpowiednich kryteriów służących wspieraniu spójnego stosowania art. 69 ust. 2;

h) wspólnego podejścia do określania punktu zakończenia sieci w różnych topologiach sieci zgodnie z art. 69 ust. 6;

i) wspólnego wzoru, który ma być stosowany do gromadzenia informacji wymaganych na podstawie art. 94 ust. 4;

j) realizacji obowiązków krajowych organów regulacyjnych w zakresie ochrony dostępu do otwartego internetu, zgodnie z art. 94 ust. 5, przy czym wytyczne takie zawierają również szczegółowe informacje na temat odpowiednich parametrów jakości usług dostępu do internetu, w tym parametrów mechanizmu monitorowania, o którym mowa w art. 97 ust. 4 akapit drugi, parametrów istotnych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, mających zastosowanie metod pomiarowych, treści i formatu informacji przewidzianych w załączniku III do niniejszego rozporządzenia oraz publikacji przewidzianej w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia, a także mechanizmów certyfikacji jakości;

k) określania szczegółów procesów zmiany dostawcy i przenoszenia numeru, zgodnie z art. 100 ust. 6 niniejszego rozporządzenia;

l) środków technicznych i prawnych, które mogą skutecznie chronić użytkowników końcowych przed oszustwami, zgodnie z art. 103 ust. 3;

m) harmonizacji wniosków o udzielenie informacji i przedstawienie sprawozdania, o których mowa w art. 181 ust. 1, 3 i 7, dotyczących istotnych zagadnień, w tym zakresu, harmonogramu, częstotliwości, formatu i procedur gromadzenia informacji, zgodnie z art. 182 ust. 1;

n) spójnego wykonywania obowiązków w zakresie analiz geograficznych i prognoz zgodnie z art. 183;

o) ułatwiania współpracy ekosystemowej w kwestiach technicznych i handlowych związanych ze świadczeniem usług łączności elektronicznej lub usług społeczeństwa informacyjnego oraz udostępnianiem innowacyjnych produktów i usług, zgodnie z art. 191 ust. 1;

p) innych wytycznych, które mogą być wydawane w celu zapewnienia spójnego wdrażanie ram regulacyjnych łączności elektronicznej i spójnych decyzji regulacyjnych przez krajowe organy regulacyjne, na wniosek Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji, w szczególności w odniesieniu do kwestii regulacyjnych wpływających na znaczną liczbę państw członkowskich lub zawierających element o charakterze transgranicznym;

q) wszelkich wytycznych wydawanych zgodnie z rozporządzeniami (UE) 2022/612 i (UE) 2015/2120, stosownie do przypadku.

Artykuł 126

Sprawozdania BEREC

BEREC sporządza sprawozdania w sprawach technicznych wchodzących w zakres jego kompetencji, w szczególności dotyczące:

a) planu, w tym kompleksowej oceny architektury, przepustowości, zdolności i wykorzystania sieci łączności elektronicznej dostawców, o których mowa w art. 5 ust. 1, zestawu zaleceń operacyjnych i praktyk z zakresu zarządzania kryzysowego, zgodnie z art. 6;

b) praktyk krajowych dotyczących przyznawania praw użytkowania numerów krajowych i ogólnoeuropejskich, ze szczególnym uwzględnieniem rozbieżnych praktyk w Unii, zgodnie z art. 48 ust. 6;

c) głównych praktyk i ustaleń w zakresie dostępu do otwartego internetu w Unii, zgodnie z art. 94 ust. 3;

d) wpływu stosowania wytycznych na skuteczną współpracę ekosystemową oraz na funkcjonowanie mechanizmu dobrowolnego postępowania pojednawczego, zgodnie z art. 193 ust. 1;

e) krajowego wdrażania i funkcjonowania ogólnego zezwolenia oraz ich wpływu na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, zgodnie z art. 204 ust. 4;

oraz wszelkich sprawozdań, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/612.

Artykuł 127

Skład Rady Organów Regulacyjnych BEREC

1. W skład Rady Organów Regulacyjnych wchodzi jeden członek z każdego państwa członkowskiego. Każdy członek ma prawo głosu.

   Każdy członek jest powoływany przez krajowy organ regulacyjny, który ponosi główną odpowiedzialność za nadzór nad bieżącym funkcjonowaniem rynków sieci i usług łączności elektronicznej na mocy niniejszego rozporządzenia. Członek ten jest powoływany spośród grona obejmującego szefa krajowego organu regulacyjnego, członków jego organu kolegialnego lub zastępców tych osób.

2. Każdy członek Rady Organów Regulacyjnych ma zastępcę powołanego przez krajowy organ regulacyjny. Zastępca reprezentuje członka pod jego nieobecność. Zastępca jest

powoływany spośród grona obejmującego szefa krajowego organu regulacyjnego, członków jego organu kolegialnego, zastępców tych osób lub członków personelu krajowego organu regulacyjnego.

3. Członków Rady Organów Regulacyjnych i ich zastępców powołuje się przez wzgląd na ich wiedzę w dziedzinie łączności elektronicznej, biorąc pod uwagę odpowiednie umiejętności menedżerskie, administracyjne i budżetowe. W celu zapewnienia ciągłości pracy Rady Organów Regulacyjnych wszystkie powołujące krajowe organy regulacyjne dokładają starań, by ograniczyć rotację powoływanych przez siebie członków i, w miarę możliwości, także ich zastępców, i dążą do osiągnięcia równowagi pod względem liczby mężczyzn i kobiet w składzie.

4. Komisja uczestniczy we wszystkich obradach Rady Organów Regulacyjnych bez prawa głosu i jest reprezentowana na odpowiednio wysokim szczeblu.

5. Aktualny wykaz członków Rady Organów Regulacyjnych oraz ich zastępców, a także ich deklaracje interesów podaje się do wiadomości publicznej.

Artykuł 128

Niezależność Rady Organów Regulacyjnych BEREC

1. Rada Organów Regulacyjnych działa niezależnie i obiektywnie w interesie Unii, niezależnie od jakichkolwiek szczególnych interesów krajowych lub osobistych.

2. Bez uszczerbku dla koordynacji, o której mowa w art. 120 ust. 1, członkowie Rady Organów Regulacyjnych i ich zastępcy nie zwracają się o instrukcje do żadnego rządu, instytucji, osoby ani organu ani nie przyjmują od nich takich instrukcji.

Artykuł 129

Funkcje Rady Organów Regulacyjnych BEREC

1. Rada Organów Regulacyjnych pełni następujące funkcje:

   a) wykonuje zadania BEREC określone w art. 122–126, tj. przyjmuje opinie, wytyczne, sprawozdania, zalecenia i wspólne stanowiska oraz upowszechnia najlepsze praktyki, o których mowa w tych artykułach, opierając się przy tym na pracach przygotowawczych wykonywanych przez grupy robocze;

   b) podejmuje decyzje administracyjne dotyczące organizacji prac BEREC bez uszczerbku dla decyzji administracyjnych dotyczących organizacji ODN;

   c) przyjmuje dwuletni program prac BEREC, o którym mowa w art. 141;

   d) przyjmuje dwuletnie sprawozdanie z działalności BEREC, o którym mowa w art. 142;

   e) przyjmuje zasady dotyczące zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi zgodnie z art. 173 ust. 5, jak również dotyczące członków grup roboczych;

   f) przyjmuje szczegółowe przepisy dotyczące prawa dostępu do dokumentów będących w posiadaniu BEREC zgodnie z art. 167;

   g) na podstawie analizy potrzeb przyjmuje i regularnie aktualizuje plany komunikacji i rozpowszechniania informacji, o których mowa w art. 168 ust. 1;

h) przyjmuje, stanowiąc większością dwóch trzecich głosów swoich członków, swój regulamin wewnętrzny i udostępnia go publicznie;

i) wspólnie z dyrektorem ODN zatwierdza zawarcie porozumień roboczych z właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, z unijnymi grupami doradczymi oraz z właściwymi organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi zgodnie z art. 166 ust. 1;

j) ustanawia grupy robocze w koordynacji z ODN i powołuje ich przewodniczących zgodnie z art. 140;

k) udziela dyrektorowi ODN wskazówek dotyczących wykonywania zadań ODN w odniesieniu do zadań BEREC.

2. Rada Organów Regulacyjnych BEREC dokonuje przeglądu swojego regulaminu wewnętrznego do dnia [6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Artykuł 130

Przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady Organów Regulacyjnych BEREC

1. Rada Organów Regulacyjnych BEREC powołuje, stanowiąc większością dwóch trzecich głosów swoich członków, przewodniczącego i co najmniej jednego wiceprzewodniczącego spośród swoich członków.
2. Jeżeli przewodniczący nie może pełnić swoich obowiązków, jego obowiązki przejmuje wiceprzewodniczący.
3. Kadencja przewodniczącego trwa rok z możliwością jednokrotnego odnowienia. Regulamin wewnętrzny zapewnia maksymalną możliwą ciągłość na czele Rady.
4. Przewodniczący Rady Organów Regulacyjnych BEREC nie zwraca się o instrukcje do żadnego rządu, instytucji, osoby ani organu ani nie przyjmuje od nich takich instrukcji.
5. Przewodniczący składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, na ich żądanie, sprawozdanie z wykonywania zadań BEREC.

7.3. TYTUŁ III: ZADANIA I ORGANIZACJA RSPB

Artykuł 131

Ustanowienie RSPB i jego cele

1. Niniejszym ustanawia się Organ ds. Polityki Spektrum Radiowego („RSPB”) nieposiadający osobowości prawnej i posiadający obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu.
2. RSPB zastępuje Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego („RSPG”), który ustanowiono decyzją Komisji z dnia 11 czerwca 2019 r., i przejmuje jego zadania.
3. RSPB realizuje cele określone w art. 3 niniejszego rozporządzenia. W szczególności RSPB dąży do zapewnienia spójnego wdrażania ram regulacyjnych dotyczących spektrum oraz wspiera rozwój unijnej polityki spektrum radiowego.
4. RSPB wykonuje swoje zadania bezstronnie, w sposób przejrzysty i terminowy.
5. RSPB korzysta z wiedzy fachowej dostępnej właściwym organom krajowym i ODN.

Artykuł 132

Zadania RSPB wspierające Komisję i inne instytucje Unii

1. RSPB pomaga i doradza Komisji:

   a) w strategicznych kwestiach dotyczących polityki w zakresie spektrum radiowego w Unii;

   b) w kwestii koordynacji mechanizmów kształtowania polityki w zakresie spektrum radiowego w Unii;

   c) poprzez wydawanie opinii w związku z zaleceniami Komisji dotyczącymi zharmonizowanego stosowania przepisów ram regulacyjnych łączności elektronicznej w obszarze spektrum radiowego, bez uszczerbku dla roli BEREC;

   d) w kwestiach koordynacji i współpracy między Komisją, państwami członkowskimi i odpowiednimi właściwymi organami w związku z wdrażaniem obowiązującego prawodawstwa oraz istniejących programów i polityk Unii w zakresie spektrum radiowego;

   e) w stosownych przypadkach, w kwestii zharmonizowanych warunków dotyczących dostępności i wydajnego użytkowania spektrum radiowego niezbędnych do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego.

2. RSPB wspomaga Komisję:

   a) przy opracowywaniu unijnej strategii w zakresie spektrum radiowego zgodnie z art. 17 oraz przy monitorowaniu rozwoju technicznego, gospodarczego i społecznego w celu proponowania aktualizacji wszelkich unijnych planów działania w zakresie spektrum radiowego zgodnie z art. 17 ust. 3.

   b) w przypadku wniosku o przydział spektrum radiowego złożonego przez zainteresowaną stronę, jeżeli sprawa ma wpływ na politykę spektrum radiowego, zgodnie z art. 19;

   c) przy ustanawianiu odpowiednich wspólnych warunków udzielania zezwoleń oraz, w stosownych przypadkach, przy proponowaniu odpowiedniej procedury wydawania zezwoleń i warunków ich udzielenia, zgodnie z art. 22;

   d) przy zalecaniu wspólnych metod określania opłat rocznych i cen wywoławczych na mocy art. 29;

   e) przy opracowywaniu wspólnych sprzyjających inwestycjom aspektów procesów udzielania zezwoleń i warunków selekcji na potrzeby udzielania zezwoleń na użytkowanie zharmonizowanego spektrum radiowego zgodnie z art. 30 ust. 10;

   f) w stosownych przypadkach, przy określaniu warunków, którymi ma być obwarowane ogólne zezwolenie zgodnie z art. 38 ust. 3;

   g) przy ustanawianiu europejskiej tabeli przeznaczeń częstotliwości satelitarnych zgodnie z art. 39 ust. 2;

   h) przy określaniu warunków udzielania zezwoleń i użytkowania poszczególnych pasm spektrum zgodnie z art. 39 ust. 4;

   i) przy ocenie wniosków o zezwolenia unijne zgodnie z art. 40;

j) przy zalecaniu skoordynowanego współdzielenia spektrum radiowego między użytkowaniem naziemnym i satelitarnym zgodnie z art. 45 ust. 4.

3. RSPB wspiera również Komisję w pracach przygotowawczych nad wnioskami dla Rady dotyczącymi przyjęcia decyzji zgodnie z art. 218 ust. 9 TFUE ustalających stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w organizacjach międzynarodowych właściwych w sprawach spektrum radiowego.

4. W stosownych przypadkach Komisja może zwrócić się do RSPB o wydanie opinii lub sporządzenie sprawozdań, nawet jeśli nie wymieniono ich wyraźnie w niniejszym artykule.

5. W stosownych przypadkach RSPB konsultuje się z zainteresowanymi stronami i daje im możliwość wypowiedzenia się w rozsądnym terminie uwzględniającym stopień złożoności sprawy. Takie konsultacje odbywają się na jak najwcześniejszym etapie procesu decyzyjnego. Z wyjątkiem szczególnych okoliczności, okres konsultacji nie może być krótszy niż 45 dni. Bez uszczerbku dla art. 169 RSPB udostępnia publicznie wyniki takich konsultacji publicznych.

6. RSPB pomaga i doradza Radzie i Parlamentowi Europejskiemu, na ich wniosek, w planowaniu strategicznym i koordynacji mechanizmów kształtowania polityki spektrum radiowego w Unii.

Artykuł 133

Zadania RSPB wspierające właściwe organy krajowe

1. RSPB wspiera właściwe organy krajowe w ich wzajemnej współpracy i współpracy z Komisją w celu wsparcia planowania strategicznego i koordynacji mechanizmów kształtowania polityki spektrum radiowego w Unii poprzez:

   a) opracowywanie najlepszych praktyk w kwestiach związanych ze spektrum radiowym, z myślą o wdrażaniu prawa Unii, w tym poprzez gromadzenie dobrych praktyk w zakresie:

      (i) najbardziej odpowiedniego systemu udzielania zezwoleń zgodnie z art. 21 ust. 5;

      (ii) procedur udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum radiowego i warunków selekcji zgodnie z art. 30 ust. 10;

   b) ułatwianie koordynacji między państwami członkowskimi z myślą o wdrażaniu prawa Unii i przyczynianiu się do rozwoju jednolitego rynku łączności elektronicznej, w tym poprzez usprawnienie wymiany informacji, współpracy i wzajemnego uczenia się między państwami członkowskimi;

   c) koordynowanie podejść państw członkowskich do korzystania z praw użytkowania spektrum radiowego oraz publikowanie sprawozdań i opinii dotyczących kwestii związanych ze spektrum radiowym;

   d) w stosownych przypadkach, organizowanie posiedzeń w celu umożliwienia właściwym organom krajowym, na ich wniosek, omówienia i wymiany poglądów i doświadczeń związanych z procesami udzielania zezwoleń i warunkami użytkowania spektrum radiowego;

   e) organizowanie regularnych dyskusji z Komisją na temat różnych kwestii strategicznych związanych ze spektrum radiowym;

f) organizowanie warsztatów i posiedzeń wyjaśniających z udziałem przedstawicieli zainteresowanych stron i środowisk akademickich na temat zmian technicznych, gospodarczych i społecznych związanych ze spektrum radiowym.

2. RSPB wspiera właściwe organy i Komisję:

a) w świadczeniu dobrych usług w rozwiązywaniu wszelkich problemów lub sporów dotyczących koordynacji transgranicznej lub szkodliwych zakłóceń transgranicznych między państwami członkowskimi lub z państwami trzecimi, a także wydając odpowiednie opinie, zgodnie z art. 14;

b) w monitorowaniu wdrażania krajowych planów działania w zakresie spektrum radiowego zgodnie z art. 17 ust. 5;

c) we wdrażaniu współdzielenia spektrum poprzez przyjęcie wytycznych zgodnie z art. 27 ust. 5;

d) w identyfikacji pasm spektrum radiowego, które mają być objęte bazami danych, oraz w praktycznych ustaleniach dotyczących baz danych zgodnie z art. 28 ust. 2;

e) w odniesieniu do zgłaszania systemów satelitarnych do ITU i ich koordynacji z tą organizacją zgodnie z art. 37;

f) w monitorowaniu zgodności systemów satelitarnych działających na podstawie zezwolenia unijnego oraz w badaniu naruszeń tego zezwolenia i odpowiednim reagowaniu na nie zgodnie z art. 43, w tym poprzez wydawanie odpowiednich opinii;

g) w wymianie informacji na temat pilnych działań zgodnie z art. 44 ust. 3.

3. RSPB uczestniczy w unijnej procedurze jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego zgodnie z art. 31 oraz przedstawia uwagi i opinie w przypadkach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 134

Skład Rady RSPB

1. W skład Rady RSPB wchodzi jeden członek z każdego państwa członkowskiego. z organów odpowiedzialnych za politykę spektrum radiowego. Każdy członek ma prawo głosu.

2. Członek rady mianowany przez każde państwo członkowskie jest przedstawicielem wysokiego szczebla, któremu powierzono ogólną odpowiedzialność za strategiczną politykę spektrum radiowego.

3. Komisja uczestniczy we wszystkich posiedzeniach Rady RSPB bez prawa głosu i jest reprezentowana na odpowiednio wysokim szczeblu.

4. Każdy członek Rady RSPB oraz Komisja wyznaczają zastępcę przedstawiciela, który zastępuje członka w razie jego nieobecności.

5. Wykaz nazwisk i przynależności przedstawicieli członków Rady RSPB oraz ich zastępców podaje się do wiadomości publicznej na stronie internetowej RSPB.

Artykuł 135

Funkcje Rady RSPB

1. Rada RSPB pełni następujące funkcje:

   a) wykonuje zadania RSPB określone w art. 132 i 133, tj. przyjmuje opinie i sprawozdania oraz upowszechnia najlepsze praktyki, opierając się przy tym na pracach przygotowawczych wykonywanych przez grupy robocze;

   b) podejmuje decyzje administracyjne dotyczące organizacji prac RSPB bez uszczerbku dla decyzji administracyjnych dotyczących organizacji ODN;

   c) przyjmuje dwuletni program prac RSPB, o którym mowa w art. 141;

   d) przyjmuje dwuletnie sprawozdanie z działalności RSPB, o którym mowa w art. 142;

   e) przyjmuje zasady dotyczące zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi zgodnie z art. 173 ust. 5, jak również dotyczące członków grup roboczych;

   f) przyjmuje szczegółowe przepisy dotyczące prawa dostępu do dokumentów będących w posiadaniu RSPB zgodnie z art. 167;

   g) na podstawie analizy potrzeb przyjmuje i regularnie aktualizuje plany komunikacji i rozpowszechniania informacji, o których mowa w art. 168 ust. 1;

   h) przyjmuje swój regulamin wewnętrzny większością dwóch trzecich głosów członków i podaje go do wiadomości publicznej;

   i) wspólnie z dyrektorem ODN zatwierdza zawarcie porozumień roboczych z właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, z unijnymi grupami doradczymi oraz z właściwymi organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi zgodnie z art. 166 ust. 1;

   j) ustanawia grupy robocze w koordynacji z ODN i powołuje ich przewodniczących zgodnie z art. 140;

   k) udziela dyrektorowi ODN wskazówek dotyczących wykonywania zadań ODN w odniesieniu do zadań RSPB.

2. Rada RSPB dokonuje przeglądu swojego regulaminu wewnętrznego do dnia [6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Artykuł 136

Przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady RSPB

1. Rada RSPB powołuje, stanowiąc większością dwóch trzecich głosów swoich członków, przewodniczącego i wiceprzewodniczącego spośród swoich członków.

2. Jeżeli przewodniczący nie może pełnić swoich obowiązków, jego obowiązki przejmuje wiceprzewodniczący.

3. Kadencja przewodniczącego trwa dwa lata z możliwością jednokrotnego odnowienia. Regulamin wewnętrzny zapewnia maksymalną możliwą ciągłość na czele rady.

4. Przewodniczący składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, na ich żądanie, sprawozdanie z wykonywania zadań RSPB.

7.4. TYTUŁ IV: WSPÓLNE PRZEPISY I WSPÓŁPRACA MIĘDZY BEREC A RSPB

Artykuł 137

Struktura organizacyjna BEREC i RSPB

BEREC i RSPB składają się z:

a) Rady;

b) grup roboczych.

Artykuł 138

Posiedzenia Rady Organów Regulacyjnych BEREC i RSPB

1. Przewodniczący Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB zwołują posiedzenia, odpowiednio, Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB oraz ustalają porządek obrad tych posiedzeń, który podaje się do wiadomości publicznej.
2. Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB powinny zbierać się co najmniej dwa razy w roku na posiedzeniach zwyczajnych.

   Posiedzenia nadzwyczajne zwołuje się z inicjatywy przewodniczącego, na wniosek co najmniej trzech członków lub na wniosek Komisji.
3. Dyrektor Urzędu ODN bierze udział w obradach bez prawa głosu.
4. Przewodniczący, odpowiednio, Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB mogą zaprosić do udziału w posiedzeniach w charakterze obserwatora każdą osobę, której opinia może mieć dla nich znaczenie.
5. Członkowie Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB, odpowiednio, oraz ich zastępcy mogą, z zastrzeżeniem postanowień regulaminu wewnętrznego, korzystać podczas posiedzeń ze wsparcia swoich doradców lub innych ekspertów.
6. W przypadku gdy Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB uznają to za stosowne, mogą zapraszać na posiedzenia odpowiednich przedstawicieli branży, wyłącznie w celu przedstawienia stanowisk.
7. Komisja może zwrócić się o ograniczenie udziału w dyskusjach dotyczących kwestii wrażliwych i poufnych, które to dyskusje jej zdaniem mają silny wymiar unijny. Przewodniczący, w porozumieniu z dyrektorem ODN, może zwrócić się o ograniczenie udziału w dyskusjach dotyczących odporności lub bezpieczeństwa, których może wymagać realizacja zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia.
8. ODN zapewnia Radzie Organów Regulacyjnych BEREC i Radzie RSPB obsługę sekretariatu.

Artykuł 139

Zasady głosowania

1. Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB podejmują decyzje zwykłą większością głosów swoich członków, chyba że niniejsze rozporządzenie stanowi inaczej.

Decyzje Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB podaje się do wiadomości publicznej i zawierają one zastrzeżenia ich członków na ich wniosek.

2. Każdy członek Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB dysponuje jednym głosem. W przypadku nieobecności członka do wykonania jego prawa głosu jest uprawniony zastępca.

   W przypadku nieobecności zarówno członka, jak i jego zastępcy, prawo głosu można przekazać innemu członkowi, zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednim regulaminie wewnętrznym.

   Przewodniczący może przekazać swoje prawo głosu w każdym przypadku. Przewodniczący bierze udział w głosowaniu, chyba że przekazał swoje prawo głosu.

3. Odpowiedni regulamin wewnętrzny Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB szczegółowo określa procedurę głosowania, w tym warunki, na jakich jeden członek może działać w imieniu innego członka, kworum oraz terminy powiadamiania o posiedzeniach. Ponadto regulamin wewnętrzny zapewnia, aby członkowie Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB przed każdym posiedzeniem z wystarczającym wyprzedzeniem otrzymywali pełny porządek obrad i projekty wniosków, aby umożliwić im zaproponowanie zmian przed głosowaniem. Regulamin wewnętrzny może, między innymi, określać procedurę głosowania w kwestiach pilnych, procedurę pisemną oraz zawierać inne ustalenia praktyczne dotyczące funkcjonowania Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB.

Artykuł 140

Grupy robocze

1. W uzasadnionych przypadkach Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB mogą ustanawiać grupy robocze, po konsultacji z ODN, w celu realizacji swoich programów prac.

2. Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB powołują przewodniczących swoich grup roboczych, reprezentujących w miarę możliwości różne krajowe organy regulacyjne, członków RSPB i ODN.

3. Grupy robocze BEREC są otwarte na udział ekspertów ze wszystkich krajowych organów regulacyjnych. Grupy robocze RSPB są otwarte na udział wszystkich członków RSPB. Eksperci z ODN i Komisji są uprawnieni do uczestnictwa we wszystkich grupach roboczych. Personel ODN wnosi również wkład w prace regulacyjne grup roboczych i zapewnia im wsparcie administracyjne.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3:

   a) w grupach roboczych BEREC ustanowionych w celu wykonywania zadań, o których mowa w art. 124 ust. 1 lit. f), nie uczestniczą eksperci z Komisji i zainteresowanego krajowego organu regulacyjnego;

   b) w grupach roboczych RSPB i BEREC ustanowionych w celu wykonywania zadań, o których mowa odpowiednio w art. 133 ust. 3 i art. 124 ust. 2 lit. b), nie uczestniczą eksperci z Komisji i zainteresowanego właściwego organu krajowego;

   c) w grupie roboczej RSPB ustanowionej w celu wykonywania zadań, o których mowa w art. 132 ust. 3, uczestniczą wyłącznie eksperci z organów państw członkowskich, Komisji i ODN.

5. W przypadku grup roboczych BEREC, które ustanowiono w celu wykonywania zadań związanych z kompetencjami przyznanymi na szczeblu krajowym innym właściwym organom, zaprasza się do udziału ekspertów z innych właściwych organów zgłoszonych zgodnie z art. 115 ust. 3, a ich opinie bierze się pod uwagę. Jeżeli eksperci z innych właściwych organów nie mogą uczestniczyć w takich posiedzeniach, krajowe organy regulacyjne zapewniają uwzględnienie opinii tych innych właściwych organów.

   W razie potrzeby i w indywidualnych przypadkach przewodniczący, odpowiednio, Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB lub przewodniczący grup roboczych mogą zapraszać do udziału w posiedzeniach grup roboczych indywidualnych ekspertów uznawanych za kompetentnych w danej dziedzinie.

6. Standardowo grupy robocze rozwiązuje się po wypełnieniu ich zadań.

7. Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB, odpowiednio, przyjmują regulamin wewnętrzny określający praktyczne zasady funkcjonowania grup roboczych.

Artykuł 141

Program prac

1. Po konsultacji z Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, a także z innymi zainteresowanymi stronami zgodnie z, odpowiednio, art. 122 ust. 10 i art. 132 ust. 5, Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB przyjmują swoje odpowiednie dwuletnie programy prac do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego cykl dwuletni.

2. Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB przekazują swoje odpowiednie programy prac Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji niezwłocznie po przyjęciu tych programów.

Artykuł 142

Dwuletnie sprawozdanie z działalności

Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB przyjmują odpowiednie dwuletnie sprawozdania ze swojej działalności. Rada Organów Regulacyjnych BEREC przekazuje dwuletnie sprawozdanie z działalności Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu do dnia 15 czerwca co drugiego roku.

Artykuł 143

Współpraca między BEREC a RSPB

1. BEREC i RSPB prowadzą stałą i systematyczną współpracę w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w szczególności w przypadkach, w których przepisy dotyczące łączności elektronicznej i polityka spektrum radiowego są ze sobą powiązane. W tym celu BEREC i RSPB ustanawiają w stosownych przypadkach wspólne grupy robocze, zapewniają regularną wymianę informacji i wiedzy fachowej oraz koordynują swoje odpowiednie programy prac w celu promowania spójności regulacyjnej i skutecznego wdrażania polityki.

2. Przewodniczący Rady Organów Regulacyjnych BEREC i przewodniczący Rady RSPB spotykają się co najmniej dwa razy w roku w celu określenia kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, które wymagają ścisłej i systematycznej współpracy między BEREC a RSPB. Przewodniczący przedkładają swoim radom

wnioski dotyczące przyjęcia wspólnych działań, w tym, w stosownych przypadkach, mechanizmów zorganizowanej współpracy. Kwestie te uwzględnia się przy przygotowywaniu dwuletnich programów prac BEREC i RSPB.

3. W razie potrzeby zwołuje się wspólne posiedzenia Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB w celu omówienia kwestii istotnych dla obu organów oraz zapewnienia spójnego i konsekwentnego podejścia regulacyjnego i politycznego.

7.5. TYTUŁ V: URZĄD DS. SIECI CYFROWYCH

7.5.1. ROZDZIAŁ I: Zadania i organizacja ODN

Artykuł 144

Ustanowienie

ODN zastępuje Agencję Wsparcia BEREC („Urząd BEREC”) ustanowioną rozporządzeniem (UE) 2018/1971 i jest jej następcą prawnym.

Artykuł 145

Ogólny mandat ODN

1. ODN działa w zakresie niniejszego rozporządzenia, aby wspierać rozwój jednolitego rynku łączności elektronicznej.

2. Wykonując swój mandat, ODN wspiera BEREC i pomaga mu w wykonywaniu jego zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia, w tym poprzez zapewnianie technicznej wiedzy specjalistycznej, zdolności analitycznych, wsparcia koordynacyjnego i pomocy operacyjnej, bez uszczerbku dla niezależności BEREC i jego uprawnień decyzyjnych. ODN aktywnie wspiera również i wspomaga RSPB w wykonywaniu jego zadań, w szczególności poprzez zapewnienie ścisłej koordynacji między polityką i regulacją w zakresie łączności elektronicznej i spektrum radiowego oraz poprzez ułatwianie zorganizowanej współpracy w przypadku pojawienia się kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

3. ODN wykonuje wszelkie inne zadania powierzone mu na mocy niniejszego rozporządzenia lub innych aktów Unii, pod warunkiem że zadania te są zgodne z jego mandatem i przyczyniają się do realizacji celów, o których mowa w art. 3.

Artykuł 146

Zadania ODN

1. ODN ma następujące zadania:

   a) zapewnianie BEREC wsparcia eksperckiego, profesjonalnego, administracyjnego i logistycznego w wykonywaniu jego zadań, w tym poprzez udział we wszystkich działaniach grup roboczych i wnoszenie w nie wkładu, zgodnie z art. 140;

   b) gromadzenie danych i informacji od krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów oraz wymiana i przekazywanie informacji w związku z zadaniami powierzonymi BEREC na podstawie art. 103 ust. 2 i art. 122–126;

   c) regularne przygotowywanie – w oparciu o informacje, o których mowa w lit. b) – projektów sprawozdań na temat konkretnych aspektów zmian na unijnym

rynku łączności elektronicznej, takich jak sprawozdania dotyczące roamingu lub analizy porównawczej, i przekazywanie tych projektów sprawozdań do BEREC;

d) rozpowszechnianie najlepszych praktyk regulacyjnych wśród krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, zgodnie z art. 122 ust. 1 lit. b);

e) wspieranie BEREC w tworzeniu rejestrów i baz danych oraz zarządzaniu nimi zgodnie z art. 123 ust. 3 oraz systemu informacyjno-komunikacyjnego zgodnie z art. 172;

f) utworzenie bazy danych dotyczącej ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych i zarządzanie nią, zgodnie z art. 47 ust. 4;

g) wspomaganie BEREC w prowadzeniu konsultacji publicznych, zgodnie z art. 122 ust. 10;

h) udzielanie pomocy w przygotowaniu prac oraz udzielanie innego rodzaju wsparcia administracyjnego i merytorycznego w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania Rady Organów Regulacyjnych BEREC;

i) wspomaganie tworzenia grup roboczych, na wniosek Rady Organów Regulacyjnych BEREC, wnoszenie wkładu w prace regulacyjne oraz udzielanie wsparcia administracyjnego w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych grup;

j) sporządzanie planu, zgodnie z art. 6 i 7;

k) przekazywanie zgłoszeń, o których mowa w art. 10 ust. 1, krajowym organom regulacyjnym i innym właściwym organom w celu ułatwienia procedury paszportu jednolitego zgodnie z art. 10 ust. 4;

l) prowadzenie publicznie dostępnej unijnej bazy danych zgłoszeń przekazywanych krajowym organom regulacyjnym zgodnie z art. 10 ust. 8;

m) pomaganie Komisji w strategicznym planowaniu zasobów numeracyjnych w Unii oraz w określaniu potencjalnego użytkowania zasobów numeracyjnych na potrzeby usług transgranicznych lub ogólnoeuropejskich, a także w tworzeniu unijnego planu numeracji zgodnie z art. 46 ust. 2 i 4;

n) współpraca z krajowymi organami regulacyjnymi w zakresie przydzielania numerów i zarządzania ogólnoeuropejskimi zasobami numeracyjnymi, zgodnie z art. 47 ust. 3;

o) ustanowienie procedury i systemu przekazywania informacji, zgodnie z art. 47 ust. 4;

p) pomaganie krajowym organom regulacyjnym w koordynowaniu działań dotyczących zasobów numeracyjnych z prawem eksterytorialnego użytkowania, zgodnie z art. 48 ust. 4;

q) pomaganie BEREC w przygotowaniu zharmonizowanych wzorów, zgodnie z art. 182;

r) wykonywanie innych zadań przydzielonych mu na mocy niniejszego rozporządzenia lub innych aktów prawnych Unii.

2. Do dnia [dwa lata po dacie rozpoczęcia stosowania], a następnie co roku, ODN publikuje sprawozdanie na temat postępów w tworzeniu jednolitego rynku łączności

elektronicznej, w którym opisuje w szczególności stan rynku, strukturę rynku oraz wpływ środków wdrożonych na mocy niniejszego rozporządzenia na rynek wewnętrzny, w tym skutki *ex post* połączeń przedsiębiorstw na rynku. Przed publikacją projekt sprawozdania przedkłada się BEREC i RSPB do zatwierdzenia. Sprawozdania te są publikowane.

Artykuł 147

Zadania ODN wspierające RSPB

ODN ma następujące zadania:

a) zapewnianie RSPB wsparcia eksperckiego, profesjonalnego, administracyjnego i logistycznego w wykonywaniu jego zadań, w tym poprzez udział we wszystkich działaniach grup roboczych i wnoszenie w nie wkładu, zgodnie z art. 140;

b) gromadzenie danych i informacji od właściwych organów krajowych oraz wymiana i przekazywanie informacji w związku z zadaniami powierzonymi RSPB na podstawie art. 132 i 133;

c) wspomaganie RSPB w prowadzeniu konsultacji publicznych, zgodnie z art. 132 ust. 5;

d) udzielanie pomocy w przygotowaniu prac oraz udzielanie innego rodzaju wsparcia administracyjnego i merytorycznego w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania Rady RSPB;

e) wspomaganie tworzenia grup roboczych, na wniosek Rady RSPB, wnoszenie wkładu w prace regulacyjne oraz udzielanie wsparcia administracyjnego w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych grup;

f) wspomaganie Komisji, na jej wniosek, w prowadzaniu procesu udzielania zezwoleń na szczeblu Unii zgodnie z art. 22 ust. 4;

g) działanie w charakterze pojedynczego punktu kontaktowego do celów składania wniosków i przekazywania zgłoszeń zgodnie z art. 22 ust. 5;

h) tworzenie dynamicznych baz danych do celów geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum radiowego zgodnie z art. 28 oraz administrowanie tymi bazami danych;

i) prowadzenie rejestru unijnych procedur jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego zgodnie z art. 31 ust. 9;

j) wspieranie RSPB w koordynowaniu stanowiska Unii zgodnie z art. 37 ust. 3;

k) wspomaganie Komisji w rozpatrywaniu zgłoszeń zgodnie z art. 38 ust. 2 akapit drugi;

l) wspieranie Komisji i RSPB w procesie udzielania zezwolenia unijnego zgodnie z art. 40 oraz, na wniosek Komisji, wspomaganie Komisji w przeprowadzaniu procedury selekcji zgodnie z załącznikiem VI;

m) wspieranie RSPB we wspomaganiu Komisji w badaniu domniemanych naruszeń warunków zgodnie z art. 43 ust. 2.

Artykuł 148

Osobowość prawna ODN

1. ODN jest organem Unii. Posiada on osobowość prawną.
2. W każdym z państw członkowskich ODN posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznanym przez prawo krajowe osobom prawnym. ODN może w szczególności nabywać i zbywać majątek ruchomy i nieruchomości oraz być stroną w postępowaniach sądowych.
3. ODN jest reprezentowany przez dyrektora.
4. ODN ponosi wyłączną odpowiedzialność z tytułu powierzonych mu zadań i przyznanych mu uprawnień.
5. ODN ma siedzibę w Rydze.

Artykuł 149

Struktura organizacyjna ODN

W skład ODN wchodzą:

a) Zarząd;

b) dyrektor.

Artykuł 150

Skład Zarządu

1. W skład Zarządu wchodzą osoby powołane jako członkowie Rady Organów Regulacyjnych BEREC, przewodniczący Rady RSPB oraz jeden przedstawiciel Komisji. Każdy członek Zarządu ma prawo głosu.

   Każdy powołujący krajowy organ regulacyjny, o którym mowa w art. 127 ust. 1 akapit drugi, może powołać na członka Zarządu osobę inną niż członek Rady Organów Regulacyjnych BEREC. Osoba ta musi być szefem krajowego organu regulacyjnego, członkiem jego organu kolegialnego lub zastępcą tych osób.

2. Każdy z członków Zarządu ma zastępcę. Zastępca reprezentuje członka pod jego nieobecność.

   Zastępcą każdego członka jest osoba powołana na stanowisko zastępcy członka Rady Organów Regulacyjnych BEREC. Przedstawiciel Komisji również ma zastępcę. Zastępcą przewodniczącego Rady RSPB jest wiceprzewodniczący Rady RSPB.

   Każdy powołujący krajowy organ regulacyjny, o którym mowa w art. 127 ust. 1 akapit drugi, może powołać na zastępcę członka Zarządu osobę inną niż zastępca członek Rady Organów Regulacyjnych BEREC. Osoba ta musi być szefem krajowego organu regulacyjnego, członkiem jego organu kolegialnego, zastępcą tych osób lub członkiem personelu krajowego organu regulacyjnego.

3. Członkowie Zarządu i ich zastępcy nie zwracają się o instrukcje do żadnego rządu, instytucji, osoby ani organu ani nie przyjmują od nich takich instrukcji.
4. Aktualny wykaz członków Zarządu oraz ich zastępców, a także ich deklaracje interesów podaje się do wiadomości publicznej.

Artykuł 151

Funkcje administracyjne Zarządu

1. Zarząd pełni następujące funkcje administracyjne:

   a) zapewnia, aby ODN wykonywał wszystkie zadania powierzone mu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, uwzględniając potrzebę zapewnienia odpowiedniego wsparcia RSPB i wykonywania jego zadań zgodnie z art. 146 i 147;

   b) wyznacza ogólne kierunki działań ODN i co roku przyjmuje jednolity dokument programowy ODN większością dwóch trzecich głosów swoich członków, uwzględniając opinię BEREC i RSPB oraz po otrzymaniu opinii Komisji i zgodnie z art. 157;

   c) przyjmuje, większością dwóch trzecich głosów swoich członków z prawem głosu, roczny budżet ODN oraz pełni inne funkcje związane z budżetem ODN na podstawie rozdziału II niniejszego tytułu;

   d) przyjmuje, podaje do wiadomości publicznej i ocenia roczne skonsolidowane sprawozdanie z działalności ODN, o którym mowa w art. 161, i do dnia 1 lipca każdego roku przedkłada to sprawozdanie wraz z oceną Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu;

   e) przyjmuje regulamin finansowy mający zastosowanie do ODN, zgodnie z art. 163;

   f) przyjmuje strategię zwalczania nadużyć finansowych proporcjonalną do ryzyka takich nadużyć, uwzględniając koszty i korzyści związane ze środkami, które mają być zastosowane;

   g) zapewnia odpowiednie działania następcze w odniesieniu do ustaleń i zaleceń wynikających ze sprawozdań z wewnętrznych lub zewnętrznych audytów oraz ocen, jak również z dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i postępowań przygotowawczych prowadzonych przez Prokuraturę Europejską;

   h) przyjmuje zasady dotyczące zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi zgodnie z art. 173 ust. 5;

   i) na podstawie analizy potrzeb przyjmuje i regularnie aktualizuje plany komunikacji i rozpowszechniania informacji, o których mowa w art. 168 ust. 2;

   j) przyjmuje praktyczne środki dotyczące prawa dostępu do dokumentów ODN zgodnie z art. 167;

   k) przyjmuje swój regulamin wewnętrzny;

   l) zatwierdza wnioski z ustaleń roboczych zgodnie z art. 166;

   m) przyjmuje przepisy wykonawcze w celu nadania skuteczności regulaminowi pracowniczemu urzędników Unii Europejskiej i warunkom zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej[83] na podstawie art. 110 tego regulaminu;

[83] Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiające regulamin pracowniczy urzędników Wspólnot Europejskich i warunki zatrudnienia innych

n) bez uszczerbku dla decyzji, o której mowa w ust. 2 akapit pierwszy, wykonuje – w odniesieniu do personelu ODN – uprawnienia przyznane w regulaminie pracowniczym organowi powołującemu oraz uprawnienia przyznane w warunkach zatrudnienia innych pracowników organowi uprawnionemu do zawierania umów o pracę (zwane dalej „uprawnieniami organu powołującego”);

o) powołuje dyrektora oraz, w stosownych przypadkach, podejmuje decyzję o przedłużeniu jego kadencji lub odwołaniu go ze stanowiska zgodnie z art. 156;

p) powołuje księgowego, z zastrzeżeniem regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia innych pracowników, który jest całkowicie niezależny w wykonywaniu swoich obowiązków;

q) podejmuje wszystkie decyzje dotyczące ustanowienia wewnętrznej struktury organizacyjnej ODN oraz w razie potrzeby jej modyfikacji, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie działalności ODN i mając na uwadze należyte zarządzanie budżetem.

W odniesieniu do akapitu pierwszego lit. p) ODN może powołać tego samego księgowego co inny organ lub instytucja Unii. W szczególności ODN i Komisja mogą uzgodnić, że księgowy Komisji pełni również obowiązki księgowego ODN.

2. Zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego Zarząd przyjmuje decyzję, na podstawie art. 2 ust. 1 regulaminu pracowniczego i art. 6 warunków zatrudnienia innych pracowników, przekazującą odpowiednie uprawnienia organu powołującego dyrektorowi i określającą warunki, na jakich możliwe jest zawieszenie przekazania tych uprawnień. Dyrektor jest upoważniony do dalszego przekazywania tych uprawnień.

   Jeżeli wymagają tego szczególne okoliczności, Zarząd może w drodze decyzji tymczasowo zawiesić przekazanie uprawnień organu powołującego dyrektorowi i uprawnienia dalej przez niego przekazane oraz wykonywać je samodzielnie lub przekazać je jednemu ze swoich członków lub też członkowi personelu innemu niż dyrektor.

3. Zarząd ustanawia swój regulamin wewnętrzny do dnia [6 miesięcy *po dniu* wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Artykuł 152

Przewodniczący i wiceprzewodniczący Zarządu

1. Przewodniczącym i wiceprzewodniczącymi Zarządu są osoby powołane na stanowisko przewodniczącego i wiceprzewodniczących Rady Organów Regulacyjnych BEREC. Zastosowanie ma ten sam okres kadencji.

   Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego Zarząd może, większością dwóch trzecich głosów swoich członków, wybrać innych członków Zarządu jako przewodniczącego, wiceprzewodniczącego lub wiceprzewodniczących spośród swoich członków reprezentujących państwa członkowskie. Ich kadencja jest taka sama jak przewodniczącego i wiceprzewodniczących Rady Organów Regulacyjnych BEREC.

---

pracowników Wspólnot oraz ustanawiające specjalne środki stosowane tymczasowo wobec urzędników Komisji (Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

2. Jeżeli przewodniczący nie może pełnić swoich obowiązków, jego obowiązki zgodnie z regulaminem wewnętrznym przejmuje jeden z wiceprzewodniczących.

3. Przewodniczący Zarządu składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, na żądanie, sprawozdanie z wykonywania zadań ODN.

Artykuł 153

Posiedzenia Zarządu

1. Posiedzenia Zarządu zwołuje przewodniczący.

2. Dyrektor ODN bierze udział we wszystkich obradach, oprócz tych, o których mowa w art. 156, bez prawa głosu.

3. Zarząd zbiera się co najmniej dwa razy do roku na posiedzeniach zwyczajnych. Ponadto przewodniczący zwołuje posiedzenia nadzwyczajne z własnej inicjatywy, na wniosek Komisji lub co najmniej trzech członków Zarządu.

4. Zarząd może zapraszać do udziału w swoich posiedzeniach w charakterze obserwatora każdą osobę, której opinia może mieć znaczenie.

5. Członkowie Zarządu oraz ich zastępcy mogą, z zastrzeżeniem postanowień regulaminu wewnętrznego Zarządu, korzystać podczas posiedzeń ze wsparcia doradców lub ekspertów.

6. ODN zapewnia Zarządowi obsługę sekretariatu.

Artykuł 154

Zasady głosowania Zarządu

1. Zarząd podejmuje decyzje bezwzględną większością głosów swoich członków, o ile niniejsze rozporządzenie nie przewiduje inaczej.

2. W przypadku gdy zarząd głosuje w sprawach związanych z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2019/715 oraz regulaminem pracowniczym urzędników Unii Europejskiej i warunkami zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, decyzja jest uzależniona od wyrażonego w głosowaniu poparcia ze strony przedstawiciela Komisji w Zarządzie.

3. Każdy członek dysponuje jednym głosem. W przypadku nieobecności członka z prawem głosu do wykonania jego prawa głosu jest uprawniony zastępca.

4. Przewodniczący może przekazać prawo głosu w każdym przypadku. Przewodniczący bierze udział w głosowaniu, chyba że przekazał swoje prawo głosu.

5. W regulaminie wewnętrznym Zarządu ustala się bardziej szczegółowe zasady głosowania, w szczególności okoliczności, w których jeden członek Zarządu może działać w imieniu innego członka.

Artykuł 155

Zadania i obowiązki dyrektora

1. Dyrektor jest prawnym przedstawicielem ODN i odpowiada za administracyjne zarządzanie ODN. Dyrektor odpowiada przed Zarządem.

2. Dyrektor przygotowuje posiedzenia Zarządu i pomaga przewodniczącemu Rady Organów Regulacyjnych BEREC oraz przewodniczącemu Rady RSPB w przygotowywaniu posiedzeń ich odpowiednich organów.

3. Dyrektor jest niezależny w wykonywaniu swoich obowiązków i nie zwraca się o instrukcje do żadnego rządu, instytucji, osoby ani podmiotu oraz nie przyjmuje od nich takich instrukcji.

4. Dyrektor składa na żądanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonywania swoich obowiązków.

5. Dyrektor jest odpowiedzialny za wykonywanie zadań ODN i za wdrażanie wskazówek przekazanych przez Radę Organów Regulacyjnych BEREC, Radę RSPB i Zarząd. W szczególności dyrektor odpowiada za:

   a) bieżące administrowanie ODN;

   b) przygotowywanie prac Zarządu i udział, bez prawa głosu, w pracach Zarządu;

   c) wdrażanie decyzji administracyjnych przyjętych przez Radę Organów Regulacyjnych BEREC, Radę RSPB i Zarząd;

   d) przygotowanie i przedłożenie Zarządowi do przyjęcia, po konsultacji z Komisją, co najmniej cztery tygodnie przed odpowiednim posiedzeniem Zarządu, jednolitego dokumentu programowego, o którym mowa w art. 157;

   e) wspomaganie Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB w przygotowywaniu sprawozdań z działalności, o których mowa w art. 142;

   f) wspomaganie Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Rady RSPB w przygotowywaniu ich odpowiednich programów prac, o których mowa w art. 141;

   g) wdrażanie jednolitego dokumentu programowego i składanie Zarządowi sprawozdań z jego wdrażania;

   h) opracowywanie projektu rocznego sprawozdania z działalności ODN, o którym mowa w art. 161, i przedstawianie go Zarządowi do oceny i przyjęcia;

   i) opracowywanie planu działania w następstwie wniosków ze sprawozdań z audytu wewnętrznego lub zewnętrznego oraz ocen, jak również z dochodzeń przeprowadzanych przez OLAF, a także przygotowywanie co najmniej raz w roku sprawozdań z postępu prac dla Zarządu;

   j) ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, przez skuteczne kontrole, a w razie wykrycia nieprawidłowości – przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych oraz, w stosownych przypadkach, nakładanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających środków administracyjnych, w tym sankcji finansowych;

   k) przygotowanie strategii ODN dotyczącej przeciwdziałania nadużyciom i przedstawienie jej Zarządowi do zatwierdzenia;

   l) przygotowanie projektu regulaminu finansowego mającego zastosowanie do ODN;

   m) przygotowanie projektu preliminarza dochodów i wydatków ODN oraz wykonanie jego budżetu, zgodnie z art. 158;

n) zatwierdzanie, wspólnie z Radą Organów Regulacyjnych BEREC lub, w stosownych przypadkach, z Radą RSPB, porozumień roboczych zawieranych z właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, z unijnymi grupami doradczymi oraz z właściwymi organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi zgodnie z art. 166.

6. Dyrektor, pod nadzorem Zarządu, podejmuje niezbędne środki, w szczególności w odniesieniu do przyjmowania wewnętrznych wytycznych administracyjnych oraz publikowania komunikatów, w celu zapewnienia funkcjonowania ODN zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

7. Dyrektor, pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody Komisji, Zarządu i zainteresowanych państw członkowskich, podejmuje decyzję, czy do celów wykonywania zadań ODN w skuteczny i wydajny sposób konieczne jest umieszczenie jednego lub większej liczby członków personelu w jednym lub w większej liczbie państwach członkowskich. W decyzji określa się zakres działań, które mają być prowadzone w sposób pozwalający uniknąć niepotrzebnych kosztów i powielania administracyjnych funkcji ODN. Przed podjęciem takiej decyzji określa się – w wieloletnim dokumencie programowym, o którym mowa w art. 157 – jej skutki pod kątem alokacji personelu i budżetu.

Artykuł 156

Powołanie dyrektora

1. Dyrektor zatrudniany jest w ODN jako pracownik zatrudniony na czas określony zgodnie z art. 2 lit. a) warunków zatrudnienia innych pracowników.

2. Dyrektora powołuje przez Zarząd w drodze otwartej i przejrzystej procedury selekcji na podstawie kompetencji, umiejętności menedżerskich, administracyjnych i budżetowych oraz umiejętności i doświadczenia związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej. Powołanie wymaga pozytywnej opinii przedstawiciela RSPB w Zarządzie.

3. Lista kandydatów nie może być proponowana wyłącznie przez jednego przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego. W regulaminie wewnętrznym Zarządu określa się szczegółowo ustalenia dotyczące procedury wyboru listy kwalifikujących się kandydatów i procedury głosowania.

4. Przed powołaniem kandydat wybrany przez Zarząd zostaje wysłuchany przed właściwą komisją Parlamentu Europejskiego.

5. Do celów zawarcia umowy z dyrektorem ODN jest reprezentowany przez przewodniczącego Zarządu.

6. Kadencja dyrektora trwa pięć lat. W odpowiednim terminie, przed upływem tego okresu Zarząd przeprowadza ocenę, w której uwzględnia się wyniki oceny pracy dyrektora oraz zadania i wyzwania stojące przed ODN. Ocenę tę przedkłada się Komisji.

7. Zarząd, uwzględniając ocenę, o której mowa w ust. 6, pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii Rady RSPB, może przedłużyć kadencję dyrektora na okres nie dłuższy niż pięć lat. Dyrektor, którego kadencja została przedłużona, nie może uczestniczyć w innej procedurze selekcji na to samo stanowisko.

8. Dyrektor może zostać odwołany ze stanowiska jedynie na mocy decyzji Zarządu działającego na wniosek Komisji lub co najmniej dwóch trzecich członków Zarządu

i pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii Rady RSPB. Zarząd podejmuje decyzje w sprawie powołania, przedłużenia kadencji lub odwołania ze stanowiska dyrektora większością dwóch trzecich głosów swoich członków.

7.5.2. ROZDZIAŁ II: Budżet i programowanie ODN

Artykuł 157

Programowanie roczne i wieloletnie

1. Każdego roku dyrektor sporządza projekt dokumentu programowego obejmującego programowanie roczne i wieloletnie (zwanego dalej „jednolitym dokumentem programowym") zgodnie z art. 32 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/715, z uwzględnieniem wytycznych określonych przez Komisję.

   Do dnia 31 stycznia każdego roku Zarząd przyjmuje projekt jednolitego dokumentu programowego oraz przekazuje go Komisji w celu uzyskania jej opinii. Projekt jednolitego dokumentu programowego przedkłada się również Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

   Zarząd przyjmuje następnie jednolity dokument programowy, biorąc pod uwagę opinię Komisji. Zarząd przedkłada jednolity dokument programowy, jak również każdą jego późniejszą zaktualizowaną wersję, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji.

   Jednolity dokument programowy staje się ostateczny po przyjęciu budżetu ogólnego Unii i, w razie potrzeby, podlega odpowiednim dostosowaniom.

2. Roczny dokument programowy zawiera szczegółowe cele i oczekiwane wyniki, w tym wskaźniki skuteczności. Zawiera on również opis działań, które mają być finansowane, oraz określa zasoby finansowe i ludzkie przydzielone na każde działanie zgodnie z zasadami budżetowania zadaniowego i zarządzania zadaniowego, o których mowa w art. 164. Roczny dokument programowy musi być spójny z programem prac BEREC i RSPB, o których mowa w art. 141, oraz z wieloletnim dokumentem programowym ODN, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu. Jednoznacznie określa się w nim zadania, które zostały dodane, zmienione lub skreślone w stosunku do poprzedniego roku budżetowego.

3. Zarząd w razie konieczności zmienia roczny dokument programowy po przyjęciu programu prac BEREC i RSPB, o którym mowa w art. 141, i w przypadku przydzielenia BEREC, RSPB lub ODN nowego zadania.

   Wszelkie merytoryczne zmiany w rocznym dokumencie programowym przyjmuje się w drodze tej samej procedury co procedura stosowana do przyjęcia pierwotnego rocznego dokumentu programowego. Zarząd może przekazać dyrektorowi uprawnienia do dokonywania niemerytorycznych zmian w rocznym dokumencie programowym.

4. Wieloletni dokument programowy określa ogólne programowanie strategiczne, w tym cele, oczekiwane wyniki i wskaźniki skuteczności. Wyznacza również programowanie w zakresie zasobów, w tym budżetu wieloletniego i personelu.

   Programowanie zasobów aktualizuje się co roku. Programowanie strategiczne aktualizuje się w miarę potrzeb, w szczególności w celu uwzględnienia wyników oceny, o której mowa w art. 179.

5. Jednolity dokument programowy ODN obejmuje wdrażanie strategii BEREC i RSPB dotyczącej stosunków z właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, z unijnymi grupami doradczymi, z właściwymi organami państw trzecich

i z organizacjami międzynarodowymi, o których mowa w art. 166 ust. 3, działania związane z tą strategią oraz wyszczególnienie przeznaczonych na to zasobów.

Artykuł 158

Ustanowienie budżetu

1. Co roku dyrektor sporządza wstępny projekt preliminarza dochodów i wydatków ODN (zwany dalej „projektem preliminarza") na następny rok budżetowy, w tym plan zatrudnienia, i przedkłada go Zarządowi.

   Informacje zawarte w projekcie preliminarza muszą być spójne z projektem jednolitego dokumentu programowego, o którym mowa w art. 157 ust. 1, muszą być spójne.

2. Na podstawie wstępnego projektu preliminarza Zarząd przyjmuje projekt preliminarza dochodów Urzędu na następny rok budżetowy i przesyła go Komisji do dnia 31 stycznia każdego roku.

3. Komisja przedkłada projekt preliminarza Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (zwanym dalej „władzą budżetową") wraz z projektem budżetu ogólnego Unii.

4. Na podstawie projektu preliminarza Komisja wprowadza do projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej szacunki, które uważa za niezbędne dla planu zatrudnienia, oraz kwotę wkładu, która ma obciążyć budżet ogólny, i przedstawia je władzy budżetowej zgodnie z art. 313 i 314 TFUE.

5. Władza budżetowa zatwierdza środki przewidziane na wkład dla ODN.

6. Władza budżetowa przyjmuje plan zatrudnienia ODN.

7. Zarząd przyjmuje budżet ODN. Budżet staje się ostateczny po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii. W razie potrzeby budżet dostosowuje się odpowiednio.

8. W przypadku przedsięwzięcia z zakresu nieruchomości, które może mieć znaczny wpływ na budżet ODN, stosuje się rozporządzenie delegowane (UE) 2019/715.

Artykuł 159

Struktura budżetu

1. Preliminarz wszystkich dochodów i wydatków ODN jest przygotowywany na każdy rok budżetowy, który odpowiada rokowi kalendarzowemu, i jest wykazywany w budżecie ODN.

2. Dochody i wydatki wykazane w budżecie ODN muszą się równoważyć.

3. Bez uszczerbku dla innych zasobów dochody ODN obejmują połączenie następujących składników:

   a) wkładu Unii;

   b) wszelkich opłat uiszczanych przez przedsiębiorstwa za uzyskanie i utrzymanie unijnych zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych, które mają zostać określone w drodze aktu wykonawczego Komisji, o którym mowa w art. 39 ust. 4, opłat za prawa użytkowania ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych, które mają zostać określone w drodze aktu wykonawczego Komisji, o którym mowa w art. 46 ust. 4, opłat za publikacje i wszelkie inne usługi świadczone przez ODN;

c) wszelkich wkładów rzeczowych lub dobrowolnych wkładów finansowych ze strony państw członkowskich i państw trzecich lub organów regulacyjnych właściwych w dziedzinie łączności elektronicznej z państw trzecich uczestniczących w pracach ODN, zgodnie z art. 166.

4. Dochody uzyskane przez ODN nie zagrażają jego neutralności, niezależności ani obiektywności.

5. Komisja regularnie bada poziom opłat, o których mowa w ust. 3 lit. b), na podstawie oceny oraz, w razie potrzeby, dostosowuje metodę obliczania lub poziom tych opłat oraz sposób ich uiszczania.

6. W razie potrzeby władza budżetowa ponownie bada poziom wkładu Unii na podstawie oceny potrzeb i z uwzględnieniem poziomu opłat.

7. Wydatki ODN obejmują wynagrodzenia pracowników, wydatki administracyjne i wydatki na infrastrukturę oraz wydatki operacyjne.

Artykuł 160

Wykonanie budżetu

1. Za wykonanie budżetu ODN odpowiada dyrektor.

2. Co roku dyrektor przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wszystkie informacje istotne z punktu widzenia wyników procedur oceny.

Artykuł 161

Roczne skonsolidowane sprawozdanie z działalności

Zarząd przyjmuje roczne skonsolidowane sprawozdania z działalności zgodnie z art. 48 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/715, z uwzględnieniem wytycznych określonych przez Komisję.

Artykuł 162

Prezentacja sprawozdania finansowego i absolutorium

1. Księgowy ODN przedkłada wstępne sprawozdanie finansowe za dany rok budżetowy księgowemu Komisji oraz Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 1 marca następnego roku budżetowego.

2. ODN przedkłada sprawozdanie dotyczące zarządzania budżetem i finansami Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 31 marca następnego roku budżetowego.

3. Po otrzymaniu uwag Trybunału Obrachunkowego na temat wstępnego sprawozdania finansowego ODN księgowy ODN sporządza na własną odpowiedzialność końcowe sprawozdanie finansowe ODN. Dyrektor przedkłada końcowe sprawozdanie finansowe Zarządowi do zaopiniowania.

4. Zarząd wydaje opinię w sprawie końcowego sprawozdania finansowego ODN.

5. Dyrektor przedkłada końcowe sprawozdanie finansowe wraz z opinią Zarządu Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 1 lipca następującego po zakończeniu każdego roku budżetowego.

6. ODN publikuje końcowe sprawozdanie finansowe w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do dnia 15 listopada następnego roku.

7. Dyrektor przedkłada Trybunałowi Obrachunkowemu odpowiedź na jego uwagi do dnia 30 września następującego roku budżetowego. Dyrektor przedkłada tę odpowiedź także Zarządowi.

8. Na wniosek Parlamentu Europejskiego dyrektor przedkłada mu wszelkie informacje niezbędne do sprawnego zastosowania procedury udzielania absolutorium za dany rok budżetowy, zgodnie z art. 267 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509[84].

9. Przed dniem 15 maja roku N + 2 Parlament Europejski, na zalecenie Rady stanowiącej większością kwalifikowaną, udziela dyrektorowi absolutorium z wykonania budżetu za rok N.

Artykuł 163

Regulamin finansowy

Po zasięgnięciu opinii Komisji Zarząd przyjmuje regulamin finansowy mający zastosowanie do ODN. Regulamin finansowy nie może odbiegać od rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/715, chyba że takie odstępstwo jest konieczne do celów działalności ODN i uzyskano uprzednią zgodę Komisji.

Artykuł 164

Personel ODN

1. Do personelu ODN stosuje się regulamin pracowniczy i warunki zatrudnienia innych pracowników oraz przepisy uzgodnione przez instytucje Unii w celu nadania skuteczności regulaminowi pracowniczemu i warunkom zatrudnienia innych pracowników.

2. Zgodnie z zasadą zadaniowego zarządzania zasobami ludzkimi ODN, dysponuje personelem niezbędnym do wykonywania swoich obowiązków.

3. Liczbę członków personelu i odpowiednie zasoby finansowe proponuje się zgodnie z art. 157 ust. 2 i 4 oraz art. 158 ust. 1, przy uwzględnieniu art. 146 oraz 147 i wszystkich innych zadań przydzielonych ODN na mocy niniejszego rozporządzenia lub innych aktów prawnych Unii, a także uwzględniając potrzebę przestrzegania przepisów mających zastosowanie do wszystkich zdecentralizowanych agencji Unii.

4. ODN może korzystać z pomocy oddelegowanych ekspertów krajowych lub innych członków personelu niezatrudnionych przez ODN. Regulamin pracowniczy i warunki zatrudnienia innych pracowników nie mają zastosowania do takich pracowników.

5. Zarząd przyjmuje decyzję określającą zasady oddelegowania ekspertów krajowych do ODN.

---

84 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

7.5.3. ROZDZIAŁ III: Przepisy ogólne

Artykuł 165

Przywileje i immunitety

Do ODN i jego pracowników stosuje się Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej.

Artykuł 166

Współpraca z organami Unii, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi

1. W zakresie, w jakim jest to konieczne do osiągnięcia celów określonych w niniejszym rozporządzeniu i do wykonywania swoich zadań, oraz bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich i instytucji Unii, BEREC, RSPB i ODN mogą współpracować z właściwymi unijnymi organami, urzędami, agencjami i grupami doradczymi, z właściwymi organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi.

   Za uprzednią zgodą Komisji BEREC i ODN mogą w tym celu przyjmować porozumienia robocze. Porozumienia te nie nakładają zobowiązań prawnych.

2. Rada Organów Regulacyjnych BEREC, Rada RSPB, grupy robocze i Zarząd są otwarte na udział organów państw trzecich, które ponoszą główną odpowiedzialność za kwestie łączności elektronicznej lub spektrum radiowego, stosownie do przypadku, o ile te państwa trzecie zawarły w tym celu odpowiednie umowy z Unią.

   Na podstawie odpowiednich postanowień tych umów opracowuje się porozumienia robocze dotyczące w szczególności charakteru, zakresu i sposobu, w jaki te organy państw trzecich będą uczestniczyć – bez prawa głosu – w pracach BEREC, RSPB i ODN, zawierające postanowienia dotyczące udziału w inicjatywach BEREC i RSPB, oraz wkładów finansowych i personelu ODN. W odniesieniu do spraw pracowniczych porozumienia te muszą być w każdym przypadku zgodne z regulaminem pracowniczym.

3. W ramach dwuletniego programu prac, o którym mowa w art. 141, Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Rada RSPB przyjmują, odpowiednio, strategię BEREC i RSPB dotyczącą stosunków z właściwymi organami i jednostkami organizacyjnymi Unii, z unijnymi grupami doradczymi, z właściwymi organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi w sprawach należących do kompetencji, odpowiednio, BEREC i RSPB. Komisja, BEREC, RSPB i ODN zawierają odpowiednie porozumienia robocze mające na celu zapewnienie, by BEREC, RSPB i ODN działały w granicach swojego mandatu i istniejących ram instytucjonalnych.

Artykuł 167

Dostęp do dokumentów i ochrona danych

1. Do dokumentów będących w posiadaniu BEREC, RSPB i ODN stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001[85].

2. Zarząd ODN aktualizuje, w razie potrzeby, szczegółowe zasady przyjęte w celu stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 do dokumentów będących w posiadaniu

[85] Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

BEREC, RSPB i ODN. Za rozpatrywanie wniosków o dostęp do tych dokumentów odpowiedzialny jest ODN.

3. Przetwarzanie danych osobowych przez ODN podlega przepisom rozporządzenia (UE) 2018/1725.

Artykuł 168

Przejrzystość i przekazywanie informacji

1. BEREC i RSPB, wspierane przez ODN, mogą uczestniczyć z własnej inicjatywy w działaniach komunikacyjnych w obszarze swoich kompetencji, zgodnie z odpowiednimi planami komunikacji i rozpowszechniania informacji przyjętymi przez Radę Organów Regulacyjnych BEREC i Radę RSPB. Przydział zasobów na takie wsparcie na rzecz działań komunikacyjnych w ramach budżetu ODN nie może niekorzystnie wpływać na skuteczne wykonywanie zadań BEREC, o których mowa w art. 122–126, i zadań RSPB, o których mowa w art. 132 i 133, lub zadań ODN, o których mowa w art. 146 i 147.
2. Działania komunikacyjne ODN prowadzone są zgodnie z odpowiednimi planami komunikacji i rozpowszechniania informacji przyjętymi przez Zarząd.

Artykuł 169

Poufność

1. Bez uszczerbku dla art. 167 ust. 1 i art. 171 ust. 2, BEREC, RSPB i ODN nie ujawniają osobom trzecim przetwarzanych lub otrzymywanych informacji, w odniesieniu do których zgłoszono uzasadniony wniosek o zachowanie poufności części lub całości tych informacji.
2. Członkowie i inni uczestnicy posiedzeń Rady Organów Regulacyjnych BEREC, Rady RSPB, Zarządu i grup roboczych, dyrektor, oddelegowani eksperci krajowi i inni pracownicy niezatrudnieni przez ODN muszą przestrzegać wymogów poufności.
3. Rada Organów Regulacyjnych BEREC, Rada RSPB i Zarząd określają praktyczne rozwiązania w zakresie wdrożenia zasad poufności, o których mowa w ust. 1 i 2.

Artykuł 170

Przepisy bezpieczeństwa dotyczące ochrony informacji niejawnych oraz szczególnie chronionych informacji jawnych

BEREC, RSPB i ODN przyjmują własne przepisy bezpieczeństwa równoważne z przepisami bezpieczeństwa Komisji dotyczącymi ochrony informacji niejawnych UE oraz szczególnie chronionych informacji jawnych, w tym przepisy dotyczące wymiany, przetwarzania i przechowywania takich informacji zgodnie z decyzjami Komisji (UE, Euratom) 2015/443[86] i (UE, Euratom) 2015/444[87]. Zamiast takich przepisów BEREC, RSPB i ODN mogą przyjąć decyzję o odpowiednim stosowaniu przepisów Komisji.

---

86 Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/443 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie bezpieczeństwa w Komisji (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj-).

87 Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj)-.

Artykuł 171

Wymiana informacji

1. Na uzasadniony wniosek BEREC, RSPB i ODN Komisja i krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy terminowo i rzetelnie przekazują BEREC, RSPB lub ODN wszelkie informacje niezbędne do wykonywania ich zadań, pod warunkiem że posiadają one dostęp do odpowiednich informacji oraz że wniosek o przekazanie informacji jest niezbędny, biorąc pod uwagę charakter danego zadania.

   BEREC, RSPB lub ODN mogą także żądać udzielania takich informacji w regularnych odstępach czasu i w określonych formatach. W miarę możliwości takie wnioski o przekazanie informacji składa się z wykorzystaniem wspólnych formatów sprawozdawczych.

2. Na wniosek Komisji, państwa członkowskiego lub krajowego organu regulacyjnego lub innego właściwego organu BEREC, RSPB lub ODN terminowo i rzetelnie przekazują wszelkie informacje niezbędne Komisji, państwu członkowskiemu, krajowemu organowi regulacyjnemu lub innemu właściwemu organowi do wykonywania ich zadań zgodnie z zasadą lojalnej współpracy. Komisja, państwo członkowskie, krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ zapewniają, zgodnie z prawem unijnym i krajowym, w tym z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001, poufność informacji uznanych za poufne przez BEREC, RSPB lub ODN. Tajemnica przedsiębiorstwa nie może uniemożliwiać terminowej wymiany informacji.

3. Przed zwróceniem się z wnioskiem o przekazanie informacji zgodnie z niniejszym artykułem oraz w celu uniknięcia powielania obowiązków sprawozdawczych BEREC, RSPB lub ODN uwzględniają wszelkie odpowiednie istniejące informacje, które są dostępne publicznie.

4. Jeżeli informacje nie są terminowo udostępniane przez krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy państwa członkowskiego, BEREC, RSPB lub ODN mogą wystąpić z uzasadnionym wnioskiem do innych krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów zainteresowanego państwa członkowskiego albo bezpośrednio do odpowiednich przedsiębiorstw udostępniających sieci i świadczących usługi łączności elektronicznej oraz udostępniających urządzenia towarzyszące w łączności elektronicznej. BEREC, RSPB lub ODN powiadamiają krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy, które nie przekazały informacji, o wnioskach wystosowanych zgodnie z akapitem pierwszym.

   Na wniosek BEREC, RSPB lub ODN krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy wspomagają BEREC lub RSPB w gromadzeniu informacji.

5. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy są uprawnione do wymagania od innych odpowiedzialnych organów krajowych lub przedsiębiorstw udostępniających sieci i świadczących usługi łączności elektronicznej, udostępniających urządzenia towarzyszące w łączności elektronicznej lub świadczących usługi powiązane przekazywania wszystkich informacji niezbędnych do wykonywania ich zadań, o których mowa w niniejszym artykule.

   Inne odpowiedzialne organy krajowe lub przedsiębiorstwa, o których mowa w akapicie pierwszym, przekazują takie informacje niezwłocznie na wniosek i zgodnie z wymaganymi terminami i poziomem szczegółowości.

Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy były uprawnione do egzekwowania takich wniosków o informacje poprzez nakładanie odpowiednich, skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji.

Artykuł 172

System informacyjno-komunikacyjny

1. ODN tworzy system informacyjno-komunikacyjny i zarządza nim; system ten ma co najmniej następujące funkcje:

   a) wspólną platformę wymiany informacji, dostarczającą BEREC, RSPB, Komisji i krajowym organom regulacyjnym oraz właściwym organom odpowiedzialnym za zarządzanie spektrum radiowym niezbędnych informacji do celów spójnego wdrażania unijnych ram regulacyjnych łączności elektronicznej;

   b) specjalny interfejs do składania wniosków o udzielenie informacji i powiadamiania o tych wnioskach, o których mowa w art. 171, do celów dostępu przez BEREC, RSPB, ODN, Komisję i krajowe organy regulacyjne oraz właściwe organy odpowiedzialne za zarządzanie spektrum radiowym;

   c) platformę służącą wczesnemu identyfikowaniu potrzeb w zakresie koordynacji między krajowymi organami regulacyjnymi a właściwymi organami odpowiedzialnymi za zarządzanie spektrum radiowym.

2. Zarząd przyjmuje specyfikacje techniczne i funkcjonalne w celu utworzenia systemu informacyjno-komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1. Zarząd zapewnia zgodność systemu z przepisami dotyczącymi praw własności intelektualnej oraz wymagany poziom poufności.

Artykuł 173

Deklaracja interesów

1. Członkowie Rady Organów Regulacyjnych BEREC, Rady RSPB i Zarządu ODN, dyrektor, oddelegowani eksperci krajowi i inni członkowie personelu niezatrudnieni przez ODN składają pisemną deklarację o swoich zobowiązaniach oraz o braku lub istnieniu bezpośrednich lub pośrednich interesów, które mogłyby zostać uznane za wpływające na ich niezależność.

2. Takie deklaracje składane są z chwilą podjęcia obowiązków, muszą być dokładne i kompletne oraz muszą być aktualizowane w przypadku ryzyka zaistnienia jakichkolwiek bezpośrednich lub pośrednich interesów, które mogłyby zostać uznane za wpływające na niezależność osoby składającej deklarację.

3. Deklaracje złożone przez członków Rady Organów Regulacyjnych BEREC, Rady RSPB, członków Zarządu ODN i dyrektora podaje się do wiadomości publicznej.

4. Członkowie Rady Organów Regulacyjnych BEREC, Rady RSPB, Zarządu ODN i grup roboczych oraz inni uczestnicy ich posiedzeń, dyrektor, oddelegowani eksperci krajowi i inni członkowie personelu niezatrudnieni przez ODN w sposób dokładny i kompletny, najpóźniej na początku każdego posiedzenia, składają deklarację o wszelkich interesach związanych z punktami porządku obrad, które to interesy mogłyby zostać uznane za wpływające na ich niezależność, oraz wstrzymują się od udziału w dyskusji i głosowaniu nad takimi punktami.

5. Rada Organów Regulacyjnych BEREC, Rada RSPB i Zarząd ODN ustanawiają zasady dotyczące zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi oraz określające w szczególności praktyczne rozwiązania dotyczące stosowania ust. 1 i 2.

Artykuł 174

Zwalczanie nadużyć finansowych

1. Do dnia [6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] ODN przystępuje do Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)[88] i przyjmuje odpowiednie przepisy mające zastosowanie do wszystkich członków personelu ODN, wykorzystując wzór zawarty w załączniku do tego porozumienia.
2. Trybunał Obrachunkowy jest uprawniony do przeprowadzania audytów, na podstawie dokumentacji i inspekcji na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali od ODN unijne środki finansowe.
3. OLAF może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013[89] oraz rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96[90], w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub inne niezgodne z prawem działania naruszające interesy finansowe Unii w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub umową w sprawie zamówienia finansowaną przez ODN.
4. Nie naruszając przepisów ust. 1, 2 i 3, umowy robocze z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, zamówienia, umowy o udzielenie dotacji i decyzje w sprawie udzielenia dotacji muszą zawierać przepisy wyraźnie uprawniające Trybunał Obrachunkowy i OLAF do przeprowadzania tego rodzaju audytów i dochodzeń zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami.

   Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić postępowania przygotowawcze oraz wnosić i popierać oskarżenia w sprawach nadużyć finansowych i innych nielegalnych działań naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie (UE) 2017/1371.

Artykuł 175

Odpowiedzialność

1. Odpowiedzialność umowna ODN podlega prawu właściwemu dla danej umowy.

---

88 Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

89 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

90 Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj)2-.

2. Do wydawania wyroków na podstawie wszelkich klauzul arbitrażowych zamieszczonych w umowie zawartej przez ODN właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Trybunał Sprawiedliwości).

3. W przypadku odpowiedzialności pozaumownej ODN, zgodnie z ogólnymi zasadami wspólnymi dla porządków prawnych państw członkowskich, naprawia wszelkie szkody spowodowane przez swoje jednostki organizacyjne lub przez członków swojego personelu w trakcie pełnienia przez nich obowiązków.

4. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w sporach dotyczących odszkodowania za szkody, o których mowa w ust. 3.

5. Odpowiedzialność osobistą członków personelu wobec ODN regulują mające do nich zastosowanie przepisy regulaminu pracowniczego lub warunków zatrudnienia innych pracowników.

Artykuł 176

Dochodzenia administracyjne

Działania BEREC, RSPB i ODN podlegają dochodzeniom prowadzonym przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z art. 228 TFUE.

Artykuł 177

Ustalenia językowe

1. Do ODN stosuje się rozporządzenie nr 1[91].

2. Usługi tłumaczeniowe i wszelkie inne usługi językowe wymagane przez ODN, z wyjątkiem tłumaczenia ustnego, zapewnia Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej ustanowione na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 2965/94[92].

Artykuł 178

Umowa w sprawie siedziby i warunki funkcjonowania

1. Umowę w sprawie siedziby między Agencją Wsparcia Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej a rządem Republiki Łotewskiej z dnia 21 grudnia 2020 r. można poddać przeglądowi po uzyskaniu zgody Zarządu.

2. Przyjmujące państwo członkowskie zapewnia warunki niezbędne do umożliwienia sprawnego i wydajnego funkcjonowania ODN, w tym wielojęzyczne placówki szkolne o orientacji europejskiej oraz odpowiednie połączenia transportowe.

Artykuł 179

Ocena

---

91 Rozporządzenie nr 1 w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

92 Rozporządzenie Rady (WE) nr 2965/94 z dnia 28 listopada 1994 r. ustanawiające Centrum Tłumaczeń dla organów Unii Europejskiej (Dz.U. L 314 z 7.12.1994, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2965/oj).

1. Do dnia [60 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co pięć lat, Komisja przeprowadza zgodnie ze swoimi wytycznymi ocenę wyników działalności BEREC, RSPB i ODN w odniesieniu do ich celów, mandatu, zadań i siedziby. W ocenie tej uwzględnia się w szczególności ewentualne potrzeby dokonania zmian struktury lub mandatu BEREC, RSPB i ODN oraz skutki finansowe takich zmian.
2. Jeżeli Komisja uzna, że kontynuacja działalności BEREC, RSPB lub ODN nie jest już uzasadniona w świetle przypisanych im celów, mandatu i zadań, może zaproponować, w zależności od przypadku, zmianę lub uchylenie niniejszego rozporządzenia.
3. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Zarządowi sprawozdanie z wyników swojej oceny i podaje te wyniki do wiadomości publicznej.

Artykuł 180

Przepisy przejściowe dotyczące BEREC, zastąpienia RSPG przez RSPB oraz zastąpienia Urzędu BEREC przez ODN

1. ODN jest następcą prawnym Urzędu BEREC ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2018/1971 w odniesieniu do wszystkich praw własności, umów, obowiązków prawnych, umów o pracę, zobowiązań finansowych i odpowiedzialności.
2. W szczególności niniejsze rozporządzenie nie wpływa na prawa i obowiązki członków personelu Urzędu BEREC.
3. Od dnia [6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] dyrektor powołany na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1971 pełni obowiązki dyrektora w zakresie funkcji przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Pozostałe warunki umowy dyrektora pozostają niezmienione.
4. Zarząd może zdecydować o odnowieniu kadencji dyrektora, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, o kolejną kadencję. Przepisy art. 156 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio. Kadencja dyrektora nie może trwać dłużej niż łącznie 10 lat.
5. Rada Organów Regulacyjnych BEREC i Zarząd, o których mowa w art. 127 i 150 niniejszego rozporządzenia, składają się z członków Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Zarządu, o których mowa w art. 7 i 15 rozporządzenia (UE) 2018/1971, do czasu powołania nowych przedstawicieli, z wyjątkiem przewodniczącego RSPG, o którym mowa w ust. 8 niniejszego artykułu, który zostaje członkiem Zarządu ODN od dnia [6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].
6. Przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady Organów Regulacyjnych BEREC i Zarządu ODN, którzy zostali powołani na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1971, pozostają na stanowisku jako przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady Organów Regulacyjnych BEREC, o których mowa w art. 130 niniejszego rozporządzenia, oraz jako przewodniczący i wiceprzewodniczący Zarządu, o których mowa w art. 152 niniejszego rozporządzenia do końca swojej rocznej kadencji.
7. Rada RSPB, o której mowa w art. 134 niniejszego rozporządzenia, składa się z członków RSPG, o którym mowa w art. 3 decyzji Komisji z dnia 11 czerwca 2019 r., do czasu powołania nowych przedstawicieli.
8. Przewodniczący i wiceprzewodniczący RSPG, którzy pełnią swoje funkcje w dniu [data rozpoczęcia stosowania], pozostają na stanowisku jako przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady RSPB do końca swojej kadencji.

9. Porozumienia robocze opracowane na podstawie art. 35 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1971 pozostają ważne w odniesieniu do BEREC i ODN. Członkowie RSPG bez prawa głosu stają się uczestnikami RSPB bez prawa głosu, pod warunkiem opracowania ustaleń roboczych zgodnie z art. 166 ust. 2 akapit drugi niniejszego rozporządzenia.

8. CZĘŚĆ VIII – PRZEPISY OGÓLNE I KOŃCOWE

8.1. TYTUŁ I: PRZEKAZYWANIE INFORMACJI, ANALIZY I MECHANIZM KONSULTACJI

Artykuł 181

Przekazywanie informacji

1. Przedsiębiorstwa udostępniające sieci i świadczące usługi łączności elektronicznej, urządzenia towarzyszące lub usługi towarzyszące przekazują wszelkie informacje, w tym informacje finansowe, niezbędne krajowym organom regulacyjnym, innym właściwym organom, BEREC i RSPB do wykonywania ich zadań oraz zapewnienia zgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia bądź z decyzjami lub opiniami przyjętymi na jego podstawie. W przypadku gdy przekazane informacje są niewystarczające do wykonywania ich zadań regulacyjnych wynikających z prawa Unii, krajowe organy regulacyjne, inne właściwe organy oraz BEREC i RSPB mają prawo zwrócić się o takie informacje do innych odpowiednich przedsiębiorstw działających w sektorze łączności elektronicznej lub sektorach ściśle z nim powiązanych, a także do pojedynczych punktów informacyjnych ustanowionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1309.
2. Każdy wniosek o informacje musi być proporcjonalny do wykonywanych zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu i musi być uzasadniony. Jeżeli krajowy organ regulacyjny zażąda od przedsiębiorstw dostarczenia informacji, o których mowa w ustępie 1, winien on poinformować o szczególnym celu, w jakim dana informacja zostanie wykorzystana. Przedsiębiorstwa udzielają żądanych informacji niezwłocznie, a w każdym razie w ustalonych terminach.
3. Krajowe organy regulacyjne mogą wymagać od przedsiębiorstw udzielenia informacji dotyczących ogólnego zezwolenia i unijnego zezwolenia na użytkowanie spektrum radiowego w łączności satelitarnej, praw użytkowania lub szczegółowych obowiązków, które to informacje są proporcjonalne i obiektywnie uzasadnione, w szczególności do celów:
    a) systematycznej lub dotyczącej konkretnych przypadków weryfikacji zgodności z warunkami lub obowiązkami określonymi w art. 9 ust. 4, art. 20, 21, 29, 38, 39, 49, 50, 51, 67, art. 68 ust. 1, art. 69 i 77;
    b) dotyczącej konkretnych przypadków weryfikacji zgodności z warunkami ogólnego zezwolenia lub wypełnienia obowiązków i warunków dotyczących praw użytkowania spektrum radiowego lub zasobów numeracyjnych, jeżeli złożono skargę lub właściwy organ miał inne powody, ażeby twierdzić, że dany warunek nie został spełniony, albo w przypadku dochodzenia prowadzonego przez właściwy organ z własnej inicjatywy;
    c) prowadzenia procedur dotyczących wniosków o przyznanie prawa użytkowania oraz oceny takich wniosków;
    d) publikacji zestawień dotyczących przeglądów jakości oraz cen usług, z uwagi na interes konsumenta;

e) przygotowania jasno zdefiniowanych statystyk, sprawozdań lub badań;

f) przeprowadzania analiz rynku do celów niniejszego rozporządzenia, w tym danych dotyczących rynków niższego szczebla lub rynków detalicznych związanych z rynkami poddawanymi analizie lub dotyczących tych rynków, oraz danych księgowych dotyczących rynków detalicznych, które to dane pochodzą od przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadające znaczącą pozycję rynkową;

g) zagwarantowania wydajnego użytkowania spektrum radiowego i zasobów numeracyjnych oraz zapewnienia skutecznego zarządzania nimi;

h) oceny przyszłego rozwoju sieci lub usług, który mógłby mieć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom, a także informacji na temat łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących, które są zdezagregowane na szczeblu lokalnym i wystarczająco szczegółowe pod względem zasięgu terytorialnego, na temat łączności dostępnej dla użytkowników końcowych lub na potrzeby przeprowadzania analiz geograficznych zgodnie z art. 183;

i) udzielania odpowiedzi na uzasadnione wnioski BEREC lub RSPB o udzielenie informacji.

j) Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b) oraz d)–i), nie mogą być wymagane przed uzyskaniem dostępu do rynku lub jako warunek dostępu do rynku.

4. Krajowy organ regulacyjny w państwie, w którym udostępniane są sieci i świadczone są usługi, może zwrócić się do właściwego organu wyznaczonego na podstawie aktu o cyberbezpieczeństwie, który ma zastąpić rozporządzenie (UE) 2019/881, o zweryfikowanie zgodności z wymogami bezpieczeństwa łańcucha dostaw ICT i udostępnienie ustaleń, jeżeli taka weryfikacja jest niezbędna do celów oceny zgodności z warunkami ogólnego zezwolenia zgodnie z art. 9 ust. 4 lit. d) i art. 20.

5. Jeśli chodzi o prawa użytkowania spektrum, informacje, o których mowa w ust. 3, muszą dotyczyć w szczególności efektywnego i wydajnego użytkowania spektrum radiowego oraz spełnienia wszelkich obowiązków zapewnienia zasięgu i odpowiedniej jakości usług, którymi obwarowano prawa użytkowania spektrum radiowego, i ich weryfikacji.

6. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy nie mogą ponownie żądać udostępnienia informacji, o które wystąpił już BEREC lub RSPB na podstawie ust. 1 lub ust. 3 niniejszego artykułu, w przypadku gdy BEREC lub RSPB udostępnił tym organom otrzymane informacje.

7. Krajowe organy regulacyjne wymagają od dostawców składania sprawozdań na temat ogólnego zezwolenia, praw użytkowania i szczegółowych obowiązków nie częściej niż raz w roku.

Artykuł 182

Zharmonizowane wnioski o udzielenie informacji i przedstawienie sprawozdania

1. W celu harmonizacji wniosków o udzielenie informacji i przedstawienie sprawozdania kierowanych do przedsiębiorstw na podstawie art. 181 ust. 1, 3 i 7 oraz zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. c) i art. 202 do dnia [12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] BEREC, w ścisłej współpracy z Komisją, wydaje wytyczne dotyczące odpowiednich tematów, w tym zakresu, harmonogramu, częstotliwości i formatu do

celów wniosków o udzielenie informacji i przedstawienie sprawozdania, a także procedur gromadzenia informacji. Wytyczne zawierają również wzory wniosków o udzielenie informacji i przedstawienie sprawozdania.

2. W stosownych przypadkach RSPB opracowuje wzory wniosków o udzielenie informacji. Wnioski o udzielenie informacje składa się oraz informacji udziela się zgodnie z opracowanymi wzorami.

3. Komisja może, w drodze aktu wykonawczego, zharmonizować metody gromadzenia informacji przez krajowe organy regulacyjne.

   Akt wykonawczy, o którym mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

4. W przypadku gromadzenia informacji na temat zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. g), krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy w pierwszej kolejności uzyskują dostęp do informacji przekazywanych przez przedsiębiorstwa zgodnie z innymi odpowiednimi przepisami Unii. Jeżeli krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy stwierdzą, że informacje te są niewystarczające do realizacji zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu, BEREC może zaktualizować wytyczne, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, umieszczając w nich zapisy dotyczące gromadzenia niezbędnych dodatkowych danych.

5. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy dostarczają Komisji, na jej uzasadniony wniosek, informacje, które są niezbędne do realizacji przez Komisję jej zadań wynikających z TFUE. Informacje, o które wnioskuje Komisja, powinny być proporcjonalne w świetle realizacji wspomnianych zadań. Jeżeli dostarczona informacja odnosi się do informacji dostarczonej uprzednio przez przedsiębiorstwa na żądanie organu, informuje się o tym dane przedsiębiorstwa. Stosownie do potrzeb oraz jeżeli organ dostarczający informacje nie zastrzegł w wyraźny i uzasadniony sposób inaczej, Komisja udostępnia otrzymaną informację innemu organowi tego typu w innym państwie członkowskim.

6. Z zastrzeżeniem wymogów określonych w ust. 7, informacja dostarczona jednemu organowi jest udostępniana innemu organowi tego typu w tym samym lub innym państwie członkowskim oraz BEREC i RSPB, w odpowiedzi na uzasadniony wniosek, jeżeli jest to niezbędne do umożliwienia tymże organom albo BEREC lub RSPB wypełniania obowiązków wynikających z prawa Unii.

7. Jeżeli informacje zgromadzone zgodnie z art. 181 ust. 1 i 3, w tym informacje zgromadzone w kontekście analizy geograficznej na mocy art. 183, zostały uznane przez krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ za informacje poufne zgodnie z przepisami prawa Unii i prawa krajowego o poufności informacji, Komisja, BEREC oraz wszelkie inne zainteresowane właściwe organy chronią taką poufność. Komisji, BEREC i wszelkim innym zainteresowanym właściwym organom nie uniemożliwia się terminowej wymiany informacji między sobą do celów przeglądu, monitorowania i nadzorowania stosowania niniejszego rozporządzenia.

8. Krajowe organy regulacyjne, działając zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi publicznego dostępu do informacji oraz przepisami prawa Unii i prawa krajowego o tajemnicy handlowej i o ochronie danych osobowych, publikują informacje, które przyczyniają się do rozwoju otwartego i konkurencyjnego rynku.

9. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy publikują warunki publicznego dostępu do informacji, o którym mowa w ust. 7, w tym procedury zapewniające uzyskanie takiego dostępu.

Artykuł 183

Analizy geograficzne wdrażania sieci

1. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy przeprowadzają analizę geograficzną zasięgu sieci łączności elektronicznej, przy wykorzystaniu których można świadczyć usługi szerokopasmowe (zwanych dalej „sieciami szerokopasmowymi"), do dnia [12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] i aktualizują ją nie rzadziej niż co trzy lata.

2. Analiza geograficzna obejmuje analizę obecnego zasięgu geograficznego pod względem dostępności (obiekty w zasięgu), gotowości (obiekty podłączone do sieci) i wykorzystania (obiekty uruchomione, jeżeli usługa jest aktywna i funkcjonalna) każdej sieci łączności elektronicznej, w stosownych przypadkach, z rozróżnieniem na segment mieszkalny, biznesowy i publiczny, na terytorium danych organów, zgodnie z wymogami dotyczącymi zadań krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów na podstawie niniejszego rozporządzenia. Analiza geograficzna przyczynia się również do stosowania zasad pomocy państwa, jeżeli spełnione są odpowiednie wymogi.

3. Analiza geograficzna obejmuje prognozę na okres wyznaczony przez właściwy organ, dotyczącą zasięgu sieci szerokopasmowych na jego terytorium, w tym co najmniej liczby obiektów znajdujących się w zasięgu, oraz, w stosownych przypadkach, obiektów podłączonych do sieci gigabitowych. Analiza geograficzna przyczynia się do sporządzenia map wymaganych do stosowania zasad pomocy państwa, jeżeli spełnione są odpowiednie wymogi.

4. Prognoza, o której mowa w ust. 3, zawiera wszystkie istotne informacje, w tym informacje na temat wdrożeń planowanych przez wszelkie przedsiębiorstwa lub organy publiczne, przy czym uwzględnia się co najmniej wdrożenia sieci gigabitowych. W tym celu krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy występują do przedsiębiorstw i organów publicznych o przekazanie takich informacji w zakresie, w jakim informacje te są dostępne i mogą być przekazane bez nadmiernych nakładów.

5. Krajowy organ regulacyjny decyduje w odniesieniu do zadań przypisanych mu wyraźnie na mocy niniejszego rozporządzenia o stopniu, w jakim należałoby oprzeć się na całości lub części informacji zgromadzonych w kontekście takiej prognozy.

6. W przypadku gdy analiza geograficzna nie jest prowadzona przez krajowy organ regulacyjny, jest prowadzona we współpracy z tym organem w zakresie, w jakim może to być istotne dla jego zadań. Informacje zgromadzone w ramach analizy geograficznej cechują się odpowiednim poziomem szczegółowości lokalnej, osiągając w razie potrzeby poziom adresu, obejmują wystarczające informacje na temat jakości usługi, w tym co najmniej prędkości pobierania i wysyłania danych, nośnika transmisji (sieć bezprzewodowa lub przewodowa) oraz zastosowanej technologii, a przetwarza się je zgodnie z art. 182 ust. 6.

7. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą zidentyfikować obszar o wyraźnych granicach terytorialnych, jeżeli informacje zgromadzone i prognoza przygotowana na podstawie ust. 1 pozwolą stwierdzić, że w danym okresie prognozy żadne przedsiębiorstwo ani żaden organ publiczny nie wdrożyły ani nie planują wdrożyć sieci gigabitowej ani też przeprowadzić znaczącej modernizacji swojej istniejącej sieci łączności elektronicznej do sieci gigabitowej. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy publikują listę zidentyfikowanych obszarów.

8. W obrębie zidentyfikowanego obszaru odpowiednie organy mogą zaprosić przedsiębiorstwa i organy publiczne do zgłaszania zamiaru wdrożenia sieci gigabitowych w danym okresie prognozy. W przypadku gdy wynikiem tego zaproszenia jest deklaracja przedsiębiorstwa lub organu publicznego o takim zamiarze, odpowiedni organ może zwrócić się do innych przedsiębiorstw i organów publicznych, aby zadeklarowały ewentualny zamiar wdrożenia sieci gigabitowych. Odpowiedni organ określa informacje, które należy uwzględnić w takich zgłoszeniach, aby zapewnić poziom szczegółowości przynajmniej podobny do tego, który uwzględniono w prognozie na podstawie ust. 1.

9. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy gromadzą dane w drodze skutecznej, w miarę możliwości zautomatyzowanej, obiektywnej, przejrzystej i niedyskryminującej procedury, z której żadne przedsiębiorstwo nie jest a priori wykluczone.

10. Krajowe organy regulacyjne oraz inne właściwe organy, organy lokalne, regionalne i krajowe, które są odpowiedzialne na swoim terytorium za przydział środków publicznych na wdrażanie sieci łączności elektronicznej, za opracowanie krajowych planów szerokopasmowych, określenie obowiązków w zakresie zasięgu, obwarowujących prawa użytkowania spektrum radiowego oraz za weryfikację dostępności usług wchodzących w zakres obowiązku świadczenia usługi powszechnej, biorą pod uwagę wyniki analizy geograficznej i procedur skutkujących określeniem obszarów na podstawie ust. 1, 2 i 3. Do celów przydziału środków publicznych na wdrażanie sieci łączności elektronicznej uwzględnia się wyniki analiz geograficznych i wszelkich obszarów wyznaczonych zgodnie z ust. 1, 2 i 3, o ile są one istotne i odpowiednie do wypełniania obowiązków wynikających ze stosowania zasad pomocy państwa. Organy przeprowadzające analizę geograficzną udostępniają jej wyniki pod warunkiem zapewnienia przez organ otrzymujący takiego samego poziomu poufności i ochrony tajemnicy handlowej jak organ udostępniający oraz informowały strony, które przekazały informacje. Wyniki te udostępnia się również BEREC i Komisji na ich wniosek i na tych samych warunkach.

11. Jeżeli odpowiednie informacje nie są dostępne na rynku, właściwe organy udostępniają bezpośrednio te dane z analizy geograficznej, które nie są objęte tajemnicą handlową, zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/1024 w celu umożliwienia ponownego wykorzystania tych informacji. Jeżeli takie narzędzia nie są dostępne na rynku, organy te udostępniają także użytkownikom końcowym narzędzia informacyjne umożliwiające im określenie możliwości dostępu do sieci na różnych obszarach, z poziomem szczegółowości pomocnym w dokonaniu wyboru operatora lub dostawcy usług.

12. Krajowy organ regulacyjny bada informacje zgromadzone w kontekście analizy geograficznej na mocy niniejszego artykułu i decyduje, czy istnieje potrzeba przeprowadzenia przeglądu rynku w rozumieniu art. 72 i 73. Krajowy organ regulacyjny podaje wyniki takiego badania do wiadomości publicznej w formie sprawozdania.

13. W okresie przechodzenia na światłowody sprawozdanie, o którym mowa w ust. 12 niniejszego artykułu, zawiera przegląd informacji dotyczących analiz geograficznych, a także przegląd informacji zgromadzonych zgodnie z art. 181 lub innych dostępnych źródeł, dotyczących cen i jakości usług dostępnych w sieciach miedzianych i światłowodowych. Sprawozdanie to wykorzystuje się do oceny warunków zrównoważonego rozwoju określonych w art. 57. Pierwsze sprawozdanie publikuje się najpóźniej dnia [*12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*].

Artykuł 184

Mechanizm konsultacji oraz zapewniania przejrzystości

1. Z wyjątkiem sytuacji objętych art. 86, 188 lub 189 krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy, które zamierzają wprowadzić środki zgodnie z niniejszym rozporządzeniem lub zamierzają wprowadzić ograniczenia zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2, które mają znaczący wpływ na rynek właściwy, umożliwiają zainteresowanym stronom wypowiedzenie się w kwestii projektu środka w rozsądnym terminie, mając na względzie złożoność sprawy, a w każdym razie w terminie nie krótszym niż 30 dni.
2. Do celów art. 31 niniejszego rozporządzenia właściwe organy w momencie publikacji informują Komisję, RSPB, BEREC i właściwe organy innych państw członkowskich o wszelkich projektach środków, które wchodzą w zakres procedury selekcji porównawczej lub konkurencyjnej zgodnie z art. 30 ust. 4 niniejszego rozporządzenia i dotyczą użytkowania zharmonizowanego spektrum radiowego w celu umożliwienia jego wykorzystania na potrzeby bezprzewodowych sieci i usług szerokopasmowych.
3. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy ogłaszają swoje krajowe procedury konsultacyjne za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, poprzez który można uzyskać dostęp do wszystkich bieżących konsultacji.
4. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy podają do wiadomości publicznej wyniki procedury konsultacyjnej, z wyjątkiem informacji poufnych, zgodnie z unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi tajemnicy handlowej.

Artykuł 185

Konsultacje zainteresowanych stron

1. Właściwe organy w porozumieniu, gdy to odpowiednie, z krajowymi organami regulacyjnymi biorą pod uwagę stanowiska użytkowników końcowych, w szczególności konsumentów i użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, wytwórców oraz przedsiębiorstw, które udostępniają sieci lub usługi łączności elektronicznej, w kwestiach związanych z wszystkimi prawami użytkowników końcowych i konsumentów, w tym z równoważnym dostępem i możliwościami wyboru dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, dotyczącymi publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, w szczególności w przypadkach, gdy mają one znaczący wpływ na rynek.
2. Właściwe organy w porozumieniu, z krajowymi organami regulacyjnymi ustanawiają mechanizm konsultacji dostępny dla użytkowników końcowych niepełnosprawnościami, zapewniający, aby ich decyzje w kwestiach związanych z prawami użytkowników końcowych i konsumentów, dotyczącymi publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, należycie uwzględniały interesy konsumentów w dziedzinie łączności elektronicznej.
3. Zainteresowane strony mogą opracować, pod przewodnictwem właściwych organów w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi, mechanizmy dotyczące konsumentów, grup użytkowników i dostawców usług, mające na celu poprawę ogólnej jakości świadczenia usług w drodze, między innymi, opracowania i monitorowania kodeksów postępowania i standardów operacyjnych.
4. Nie naruszając przepisów krajowych zgodnych z prawem Unii oraz promujących cele związane z polityką kulturalną i medialną, takie jak różnorodność kulturowa i językowa oraz pluralizm mediów, właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach,

z krajowymi organami regulacyjnymi mogą promować współpracę między przedsiębiorstwami dostarczającymi sieci lub świadczącymi usługi łączności elektronicznej a sektorami zainteresowanymi promowaniem zgodnych z prawem treści w sieciach i usługach łączności elektronicznej. Taka współpraca może obejmować również koordynowanie informacji użyteczności publicznej, które mają zostać udostępnione na podstawie art. 105.

8.2. TYTUŁ II: PROCEDURY HARMONIZACJI

Artykuł 186

Procedury harmonizacji

1. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zadań regulacyjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu mogłyby stwarzać przeszkody w tworzeniu rynku wewnętrznego, może ona wydać zalecenie lub, z zastrzeżeniem ust. 3 niniejszego artykułu, przyjąć decyzje w drodze aktów wykonawczych w celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania niniejszego rozporządzenia oraz w celu przyspieszenia realizacji celów ogólnych określonych w art. 3, uwzględniając opinię BEREC lub w stosownych przypadkach RSPB.

2. Przy wypełnianiu swoich zadań krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy uwzględniają zalecenia, o których mowa w ust. 1. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ postanowi nie stosować się do danego zalecenia, informuje o tym Komisję, uzasadniając swoje stanowisko.

3. Decyzje przyjęte zgodnie z ust. 1 mogą zawierać jedynie określenie zharmonizowanego lub skoordynowanego podejścia w celu rozwiązania następujących kwestii:

   a) niespójnego wdrażania przez krajowe organy regulacyjne ogólnych podejść regulacyjnych dotyczących regulacji rynków łączności elektronicznej przy zastosowaniu art. 72 i 73, jeżeli tworzy to barierę dla rynku wewnętrznego; decyzje takie nie odnoszą się do szczegółowych powiadomień wydawanych przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z art. 85; w takim przypadku Komisja przedstawia projekt decyzji jedynie:

      (i) co najmniej po dwóch latach od przyjęcia zalecenia Komisji dotyczącego tej samej kwestii,

      (ii) przy uwzględnieniu opinii BEREC w tej sprawie na temat przyjęcia takiej decyzji, którą to opinię BEREC dostarcza w okresie trzech miesięcy od wystąpienia o nią przez Komisję;

   b) numerowania, w tym zakresów numeracyjnych, przenoszenia numerów i identyfikatorów, systemów translacji numerów i adresów oraz dostępu do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych.

4. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, są przyjmowane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

5. BEREC może z własnej inicjatywy doradzić Komisji, czy należy przyjąć środki zgodnie z ust. 1.

6. Jeżeli Komisja nie przyjęła zalecenia, ani decyzji w ciągu roku od daty przyjęcia przez BEREC opinii wskazującej na to, że w realizacji przez krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zadań regulacyjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu

istnieją rozbieżności, które mogą tworzyć barierę dla rynku wewnętrznego, informuje ona Parlament Europejski i Radę o powodach ich nieprzyjęcia i podaje te powody do wiadomości publicznej.

W przypadku gdy Komisja przyjmie zalecenie zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, ale przez kolejne dwa lata utrzymywać się będzie niespójne wdrażanie tworzące przeszkody na rynku wewnętrznym, Komisja, w przypadku gdy zastosowanie ma ust. 3 niniejszego artykułu, przyjmuje decyzję o uwzględnieniu kwestii, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, w drodze aktów wykonawczych zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

W przypadku gdy Komisja nie przyjmie decyzji w ciągu kolejnego roku od któregokolwiek zalecenia przyjętego zgodnie z ust. 1, informuje Parlament Europejski i Radę o powodach nieprzyjęcia i podaje te powody do wiadomości publicznej.

Artykuł 187

Normalizacja

1. Komisja sporządza i publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej listę norm nieobowiązkowych lub specyfikacji technicznych, które mogą posłużyć za podstawę do wszczęcia procedury harmonizacji w dziedzinie udostępniania sieci łączności elektronicznej, usług łączności elektronicznej oraz urządzeń i usług towarzyszących. W razie potrzeby Komisja może, po konsultacji z komitetem ustanowionym dyrektywą (UE) 2015/1535, zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012[93], zwrócić się do co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej z wnioskiem o opracowanie norm.
2. Państwa członkowskie zachęcają do stosowania norm lub specyfikacji technicznych, o których mowa w ust. 1, przy świadczeniu usług, udostępnianiu technicznych interfejsów lub funkcji sieciowych, w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do zapewnienia interoperacyjności usług, łączności typu koniec–koniec, ułatwienia zmiany dostawcy i przenoszenia numerów i identyfikatorów oraz do zwiększenia użytkownikom swobody wyboru.
3. W razie braku publikacji norm lub specyfikacji technicznych zgodnie z ust. 1, państwa członkowskie zachęcają do wdrożenia norm lub specyfikacji technicznych przyjętych przez europejskie organizacje normalizacyjne. W przypadku braku takich norm lub specyfikacji państwa członkowskie zachęcają do wdrożenia międzynarodowych norm lub zaleceń przyjętych przez ITU, Europejską Konferencję Poczty i Telekomunikacji (CEPT), Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO) lub Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC).
4. W przypadku gdy istnieją już normy międzynarodowe, państwa członkowskie zachęcają europejskie organizacje normalizacyjne do stosowania tych norm lub ich odpowiednich części jako podstawy norm, które opracowują, chyba że takie normy międzynarodowe

---

93 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej, zmieniające dyrektywy Rady 89/686/EWG i 93/15/EWG oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/9/WE, 94/25/WE, 95/16/WE, 97/23/WE, 98/34/WE, 2004/22/WE, 2007/23/WE, 2009/23/WE i 2009/105/WE oraz uchylające decyzję Rady 87/95/EWG i decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1673/2006/WE (Dz.U. L 316 z 14.11.2012, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

lub ich odpowiednie części okazałyby się nieskuteczne. Wszelkie normy lub specyfikacje techniczne, o których mowa w ust. 1 lub w niniejszym ustępie, nie utrudniają – o ile jest to wykonalne – dostępu zgodnie z wymogami niniejszego rozporządzenia.

5. Jeżeli normy lub specyfikacje, o których mowa w ust. 1, nie zostały odpowiednio wdrożone, przez co interoperacyjność usług w jednym państwie członkowskim lub większej ich liczbie nie może zostać zapewniona, wdrożenie takich norm lub specyfikacji może stać się obowiązkowe, zgodnie z procedurą określoną w ust. 6, w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do zapewnienia interoperacyjności usług i zapewnienia użytkownikom większej swobody wyboru.

6. W przypadku gdy Komisja zamierza wprowadzić obowiązek wdrożenia niektórych norm lub specyfikacji technicznych, publikuje odpowiednią informację w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz wzywa wszystkie zainteresowane strony do publicznego wypowiedzenia się w tej sprawie. Komisja podejmuje, w drodze aktów wykonawczych, odpowiednie środki wykonawcze oraz wprowadza obowiązek wdrożenia odpowiednich norm lub specyfikacji technicznych, zamieszczając odesłanie do nich jako norm obowiązkowych lub obowiązkowych specyfikacji technicznych na liście norm lub specyfikacji technicznych opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

7. W przypadku gdy Komisja uzna, że normy lub specyfikacje techniczne, o których mowa w ust. 1, nie przyczyniają się już do świadczenia zharmonizowanych usług łączności elektronicznej, nie odpowiadają już potrzebom konsumentów lub utrudniają postęp technologiczny, usuwa je z listy norm lub specyfikacji technicznych, o której mowa w ust. 1.

8. Jeżeli Komisja uzna, że normy lub specyfikacje, o których mowa w ust. 6, nie przyczyniają się już do świadczenia zharmonizowanych usług łączności elektronicznej, nie odpowiadają już potrzebom konsumenta lub utrudniają postęp technologiczny, może, w drodze aktów wykonawczych, usunąć te normy lub specyfikacje z listy norm lub specyfikacji, o której mowa w ust. 1.

9. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 6 i 8 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 199 ust. 4.

10. Przepisy niniejszego artykułu nie mają zastosowania w odniesieniu do podstawowych wymogów, specyfikacji interfejsów lub norm zharmonizowanych, do których stosuje się dyrektywę 2014/53/UE.

8.3. TYTUŁ III: ROZSTRZYGANIE SPORÓW

Artykuł 188

Pozasądowe rozstrzyganie sporów

1. Krajowy organ regulacyjny lub właściwy organ odpowiedzialny za stosowanie art. 95, 96, 97, 98 i 100 niniejszego rozporządzenia lub co najmniej jeden niezależny organ posiadający potwierdzoną wiedzę fachową w zakresie stosowania tych artykułów wyznacza się jako podmiot zajmujący się alternatywnymi metodami rozstrzygania sporów zgodnie z art. 20 ust. 2 dyrektywy 2013/11/UE w celu rozstrzygania sporów między podmiotami a konsumentami, a także, w stosownych przypadkach w granicach kompetencji odpowiedniego organu, mikroprzedsiębiorstwami i małymi

przedsiębiorstwami, powstałych na gruncie niniejszego rozporządzenia i dotyczących wykonywania umów.

2. Bez uszczerbku dla dyrektywy 2013/11/UE, w przypadku gdy taki spór dotyczy stron z różnych państw członkowskich, właściwe organy, o których mowa w ust. 1, współdziałają ze sobą przy rozwiązywaniu sporów.

3. Dostawcy usług dostępu do internetu wprowadzają przejrzyste, proste i skuteczne procedury rozpatrywania skarg użytkowników końcowych w zakresie praw i obowiązków określonych w art. 93 oraz skarg konsumentów, mikroprzedsiębiorstw i organizacji non-profit w zakresie praw określonych w załączniku III sekcja 5.

Artykuł 189

Rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami

1. Jeżeli w związku z obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia dojdzie do sporu między dostawcami publicznych sieci i usług łączności elektronicznej w państwie członkowskim lub do sporu między takimi przedsiębiorstwami a innymi przedsiębiorstwami w państwie członkowskim czerpiącymi korzyści z obowiązku zapewnienia dostępu lub wzajemnych połączeń lub pomiędzy dostawcami sieci lub usług łączności elektronicznej w państwie członkowskim a dostawcami urządzeń towarzyszących, zainteresowany krajowy organ regulacyjny na wniosek którejkolwiek ze stron wydaje wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w jak najkrótszym terminie na podstawie jasnych i skutecznych procedur, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności. Wszystkie strony w pełni współpracują z krajowym organem regulacyjnym.

2. Rozstrzygając dany spór, krajowy organ regulacyjny wydaje decyzje, uwzględniając cele ogólne określone w art. 3. Jakiekolwiek obowiązki nałożone na przedsiębiorstwo przez krajowy organ regulacyjny w związku z rozstrzyganiem sporu powinny być zgodne z niniejszym rozporządzeniem.

3. Decyzję wydaną przez krajowy organ regulacyjny podaje się do wiadomości publicznej, przy zachowaniu wymogów związanych z tajemnicą handlową. Krajowy organ regulacyjny przedstawia stronom, których dotyczy dana decyzja wyczerpujące uzasadnienie.

4. Procedury, o których mowa w ust. 1, 2 oraz 3, nie stanowią przeszkody dla żadnej ze stron we wniesieniu powództwa do sądu.

Artykuł 190

Rozstrzyganie sporów transgranicznych

1. W przypadku sporu powstałego w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia pomiędzy przedsiębiorstwami w różnych państwach członkowskich stosuje się ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu. Przepisów tych nie stosuje się do sporów dotyczących koordynacji spektrum radiowego objętych art. 14.

2. Każda ze stron może przekazać spór zainteresowanemu krajowemu organowi regulacyjnemu lub zainteresowanym krajowym organom regulacyjnym. W przypadku gdy spór wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, właściwe krajowe organy regulacyjne zgłaszają taki spór do BEREC w celu doprowadzenia do spójnego rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z celami określonymi w art. 3.

3. W przypadku takiego zgłoszenia BEREC, w jak najkrótszym czasie, a w każdym razie w terminie czterech miesięcy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności wydaje opinię zachęcającą zainteresowany krajowy organ regulacyjny lub zainteresowane krajowe organy regulacyjne do podjęcia konkretnego działania w celu rozstrzygnięcia sporu lub do zaniechania danego działania.

4. Zainteresowany krajowy organ regulacyjny lub zainteresowane krajowe organy regulacyjne wstrzymują się z podjęciem działań mających na celu rozstrzygnięcie sporu do czasu wydania przez BEREC opinii. W wyjątkowych okolicznościach, w których istnieje konieczność podjęcia pilnych działań, aby zagwarantować konkurencję lub ochronić interesy użytkowników końcowych, dowolny z krajowych organów regulacyjnych może – albo na wniosek stron, albo z własnej inicjatywy – zastosować środki tymczasowe.

5. Wszelkie obowiązki nałożone na przedsiębiorstwo przez krajowy organ regulacyjny w ramach rozstrzygania sporu muszą być zgodne z przepisami niniejszego rozporządzenia, uwzględniać opinię przyjętą przez BEREC i muszą zostać przyjęte w terminie jednego miesiąca od daty wydania tej opinii.

6. Procedura, o której mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody dla żadnej ze stron we wniesieniu powództwa do sądu.

8.4. TYTUŁ IV: WSPÓŁPRACA EKOSYSTEMOWA

Artykuł 191

Wytyczne ułatwiające współpracę ekosystemową

1. Do dnia [*12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] BEREC, po konsultacji z zainteresowanymi stronami i w ścisłej współpracy z Komisją, publikuje wytyczne mające na celu pomoc dostawcom sieci łączności elektronicznej i innym przedsiębiorstwom działającym w sektorze łączności elektronicznej lub sektorach ściśle z nim powiązanych w stosowaniu praktyk branżowych i ułatwianiu współpracy w kwestiach technicznych i handlowych związanych ze świadczeniem usług łączności elektronicznej lub usług społeczeństwa informacyjnego w wydajny, ekonomicznie zrównoważony i niezawodny sposób, a także w kwestiach związanych z dostarczaniem innowacyjnych produktów i usług, z korzyścią dla użytkowników końcowych. Wytyczne te obejmują kwestie nieobjęte zakresem obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, które to kwestie mają wpływ na świadczenie usług łączności elektronicznej lub usług społeczeństwa informacyjnego.

2. Przy wsparciu ODN BEREC wspiera skuteczną współpracę między dostawcami sieci łączności elektronicznej a przedsiębiorstwami działającymi w sektorze łączności elektronicznej lub w sektorach ściśle z nim powiązanych, zapewniając, aby taka współpraca była zgodna z wytycznymi, o których mowa w ust. 1. BEREC ułatwia spójne stosowanie tych wytycznych, zachęca do opracowywania wspólnych praktyk technicznych i handlowych oraz monitoruje ich wpływ na świadczenie usług łączności elektronicznej i usług społeczeństwa informacyjnego w wydajny, ekonomicznie zrównoważony i niezawodny sposób.

Artykuł 192

Mechanizm dobrowolnego postępowania pojednawczego

1. Na wniosek dostawców sieci łączności elektronicznej lub innych przedsiębiorstw działających w sektorze łączności elektronicznej lub sektorach ściśle z nim powiązanych krajowe organy regulacyjne oferują spotkanie pojednawcze między dwoma dostawcami sieci łączności elektronicznej lub między takim dostawcą a innym przedsiębiorstwem prowadzącym działalność w sektorze łączności elektronicznej lub sektorach ściśle z nim powiązanych, które to spotkanie dotyczy uzgodnień technicznych i handlowych objętych wytycznymi, o których mowa w art. 191 ust. 1. Spotkanie pojednawcze zwołuje krajowy organ regulacyjny właściwy dla strony składającej wniosek o postępowanie pojednawcze, chyba że strony uzgodnią inaczej.
2. W terminie jednego tygodnia od złożenia wniosku o dobrowolne postępowanie pojednawcze krajowy organ regulacyjny informuje BEREC o okolicznościach sprawy. W terminie dwóch miesięcy od złożenia wniosku BEREC wydaje opinię na temat okoliczności sprawy i wariantów skutecznej współpracy zgodnie z wytycznymi, o których mowa w art. 191.
3. We współpracy z BEREC krajowy organ regulacyjny określony w ust. 1 niniejszego artykułu zwołuje spotkanie stron nie później niż trzy miesiące po złożeniu wniosku o dobrowolne postępowanie pojednawcze. Nie później niż miesiąc po spotkaniu, uwzględniając opinię BEREC, krajowy organ regulacyjny przedstawia pisemne sprawozdanie ze spotkania, zawierające następujące informacje:
    a) opinie zainteresowanych stron;
    b) możliwe kolejne kroki;
    c) elementy porozumienia, w stosownych przypadkach i jeżeli obie strony były obecne na spotkaniu;
    d) warianty skutecznej współpracy zaproponowane przez krajowy organ regulacyjny, jeżeli obie strony były obecne na spotkaniu i nie osiągnięto porozumienia.

Artykuł 193

Sprawozdawczość i przegląd funkcjonowania współpracy ekosystemowej

Do dnia [*24 miesiące po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, a następnie co dwa lata*] BEREC publikuje sprawozdanie na temat wpływu stosowania wytycznych, o których mowa w art. 191 ust. 1, na skuteczność współpracy ekosystemowej, a także na temat funkcjonowania mechanizmu dobrowolnego postępowania pojednawczego, o którym mowa w art. 192.

Do dnia [*36 miesięcy po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia*], uwzględniając sprawozdanie BEREC, o którym mowa w ust. 1, Komisja dokonuje przeglądu funkcjonowania współpracy ekosystemowej.

8.5. TYTUŁ V: ZGODNOŚĆ Z PRZEPISAMI I PRAWO DO ODWOŁANIA

Artykuł 194

Zmiana praw i obowiązków wynikających z ogólnego zezwolenia i indywidualnych zezwoleń w odniesieniu do ograniczonych zasobów

1. Prawa, warunki oraz procedury dotyczące ogólnego zezwolenia, praw użytkowania spektrum radiowego lub zasobów numeracyjnych albo praw instalowania urządzeń można zmieniać jedynie w obiektywnie uzasadnionych przypadkach oraz w sposób

proporcjonalny, uwzględniając w stosownych przypadkach szczególne warunki dotyczące zbywalnych praw użytkowania spektrum radiowego lub zasobów numeracyjnych.

2. Z wyjątkiem przypadków, w których proponowane zmiany są nieznaczne i zostały uzgodnione z posiadaczem praw lub ogólnego zezwolenia, zamiar wprowadzenia takich zmian zgłasza się z odpowiednim wyprzedzeniem. Posiadaczom praw lub ogólnego zezwolenia i innym zainteresowanym stronom, w tym użytkownikom i konsumentom, zapewnia się wystarczająco dużo czasu na wypowiedzenie się na temat proponowanych zmian. Okres ten nie może być krótszy niż cztery tygodnie, z wyjątkiem okoliczności nadzwyczajnych. Właściwe organy krajowe publikują zmiany wraz z ich uzasadnieniem.

Artykuł 195

Ograniczenie lub cofnięcie praw

1. Bez uszczerbku dla art. 196 ust. 10 i 11 właściwe organy nie ograniczają ani nie cofają przyznanych na czas określony praw użytkowania spektrum radiowego lub zasobów numeracyjnych przed upływem okresu, na jaki je przyznano, chyba że jest to uzasadnione na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu i, w stosownych przypadkach, zgodne z art. 20, 21 lub 50 oraz odpowiednimi przepisami prawa krajowego dotyczącymi odszkodowania w przypadku cofnięcia praw.

2. Właściwe organy mogą ograniczyć lub cofnąć prawa użytkowania spektrum radiowego inne niż prawa przyznane na czas nieokreślony, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia wydajnego i skutecznego użytkowania spektrum radiowego lub wdrożenia środków harmonizacji technicznej przyjętych na podstawie art. 4 decyzji nr 676/2002/WE. Każda taka decyzja opiera się na procedurach wcześniej ustanowionych i jasno określonych na mocy prawa krajowego, zgodnie z zasadami proporcjonalności i niedyskryminacji. W przypadku gdy prawa użytkowania przyznano na czas określony, o ile w momencie przyznawania prawa nie przewidziano inaczej, posiadacze praw mają prawo do odpowiedniej rekompensaty za bezpośrednie koszty migracji lub ponownego przydziału spektrum radiowego zgodnie z prawem krajowym.

3. Zmiana użytkowania spektrum radiowego w wyniku zastosowania art. 16 ust. 1 lub 2 nie stanowi sama w sobie przesłanki uzasadniającej cofnięcie prawa użytkowania spektrum radiowego.

4. Każdy zamiar ograniczenia lub cofnięcia praw wynikających z ogólnego zezwolenia na użytkowanie spektrum radiowego lub indywidualnych praw użytkowania spektrum radiowego lub zasobów numeracyjnych bez zgody posiadacza tych praw poddaje się pod konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 185.

Artykuł 196

Zgodność z warunkami ogólnego zezwolenia oraz obowiązki i warunki dotyczące praw użytkowania spektrum radiowego, zasobów numeracyjnych, szczegółowe obowiązki i środki stosowane w przypadku nieprzestrzegania przepisów

1. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy monitorują i nadzorują przestrzeganie warunków ogólnego zezwolenia, o których mowa w art. 9 ust. 4, obowiązków i warunków dotyczących praw użytkowania spektrum radiowego, o których mowa w art. 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 33 i 34, dotyczących zasobów

numeracyjnych, o których mowa w art. 46, 49 i 50, oraz szczegółowych obowiązków, o których mowa w części V.

2. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy mają prawo żądać, aby przedsiębiorstwa podlegające ogólnemu zezwoleniu lub korzystające z prawa użytkowania spektrum radiowego lub zasobów numeracyjnych dostarczyły wszystkich informacji niezbędnych do sprawdzenia, czy spełniono warunki, którymi obwarowano ogólne zezwolenie lub obowiązki i warunki dotyczące praw użytkowania spektrum radiowego i zasobów numeracyjnych lub szczególne obowiązki, o których mowa w części V, zgodnie z art. 181.

3. W przypadku gdy właściwy organ stwierdzi, że dane przedsiębiorstwo nie spełnia co najmniej jednego spośród warunków, którymi obwarowano ogólne zezwolenie lub obowiązków i warunków dotyczących praw użytkowania spektrum radiowego, zasobów numeracyjnych lub szczególnych obowiązków, o których mowa w części V, powiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii w rozsądnym terminie.

4. Właściwy organ uprawniony jest do żądania zaprzestania naruszeń, o których mowa w ust. 3, niezwłocznie albo w rozsądnym terminie, a także przyjmuje odpowiednie i proporcjonalne środki służące zapewnieniu przestrzegania przepisów.

   W związku z tym właściwe organy są uprawnione do nakładania:

   a) w stosownych przypadkach, odstraszających sankcji finansowych, które mogą obejmować sankcje okresowe z mocą wsteczną;

   b) nakazów zaprzestania lub opóźnienia świadczenia usługi lub pakietu usług, których kontynuowanie prowadziłoby do znaczącej szkody dla konkurencji, do czasu osiągnięcia zgodności z zobowiązaniami dotyczącymi dostępu nałożonymi po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 73.

   Właściwe organy niezwłocznie zawiadamiają dane przedsiębiorstwo o środkach oraz uzasadnieniu ich zastosowania oraz wyznaczają rozsądny termin, w którym przedsiębiorstwo musi się do nich zastosować.

5. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji, w tym, w razie potrzeby, grzywien i innych niż karne określonych z góry lub okresowych sankcji, mających zastosowanie do naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia lub dowolnej wiążącej decyzji przyjętej przez Komisję, krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne, by zapewnić ich wykonanie. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

6. Niezależnie od przepisów ust. 3 i 4 niniejszego artykułu państwa członkowskie upoważniają właściwy organ do nakładania w stosownych przypadkach sankcji finansowych na przedsiębiorstwa z tytułu nieprzekazania informacji zgodnie z obowiązkami nałożonymi na podstawie art. 181 ust. 3 akapit pierwszy lit. a) lub b) oraz obowiązkami w zakresie przejrzystości, w rozsądnym terminie określonym przez właściwy organ.

7. Państwa członkowskie przewidują sankcje w kontekście procedury, o której mowa w art. 183 ust. 8, jedynie w przypadku gdy przedsiębiorstwo lub organ publiczny świadomie lub w sposób rażąco niedbały przekazały mylące, błędne lub niepełne informacje.

8. Przy określaniu kwoty grzywien lub okresowych sankcji, które mają być nałożone na przedsiębiorstwo lub organ publiczny za świadome lub rażąco niedbałe przekazanie mylących, błędnych lub niepełnych informacji w kontekście procedury, o której mowa w art. 183 ust. 8, uwzględnia się, między innymi, czy postępowanie przedsiębiorstwa lub organu publicznego miało negatywny wpływ na konkurencję i, w szczególności, czy wbrew pierwotnie przekazanym informacjom lub wszelkiej ich aktualizacji przedsiębiorstwo lub organ publiczny wdrożył, rozbudował albo zmodernizował sieć lub nie wdrożył sieci lub nie dostarczył obiektywnego uzasadnienia tej zmiany planu.

9. W przypadkach poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń warunków ogólnego zezwolenia lub obowiązków i warunków dotyczących praw użytkowania spektrum radiowego i zasobów numeracyjnych lub szczególnych obowiązków, o których mowa w części V, w przypadku gdy środki służące zapewnieniu przestrzegania przepisów, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, okażą się nieskuteczne, państwa członkowskie przyznają właściwym organom uprawnienia do uniemożliwiania przedsiębiorstwu dalszego udostępniania sieci lub świadczenia usług łączności elektronicznej albo do zawieszania lub cofania tych praw użytkowania. Te sankcje mogą być stosowane do okresu każdego naruszenia, nawet jeżeli takie naruszenie zostało później naprawione.

10. Na wniosek właściwego organu wyznaczonego na podstawie aktu o cyberbezpieczeństwie, który ma zastąpić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 po wyczerpaniu środków zaradczych w zakresie niezgodności przewidzianych w akcie o cyberbezpieczeństwie, krajowy organ regulacyjny, w którym udostępnia się sieci i świadczy usługi, cofa prawo do udostępniania sieci i świadczenia usług na podstawie ogólnego zezwolenia lub indywidualne prawa użytkowania spektrum radiowego zgodnie z art. 9 ust. 4 lit. d) i art. 20 w przypadkach, gdy dostawca nie spełnia wymogów w zakresie bezpieczeństwa łańcucha dostaw ICT określonych w akcie o cyberbezpieczeństwie.

11. Niezależnie od ust. 3, 4 i 9 niniejszego artykułu oraz bez uszczerbku dla art. 39 dotyczącego unijnego zezwolenia na użytkowanie satelitarnego spektrum radiowego, w przypadku gdy właściwy organ może on niezwłocznie podjąć środki tymczasowe mające na celu naprawienie sytuacji, zanim zostanie wydana ostateczna decyzja w tej sprawie, wtedy gdy dysponuje dowodem naruszenia warunków związanych z ogólnym zezwoleniem, obowiązków i warunków dotyczących praw użytkowania spektrum radiowego i zasobów numeracyjnych lub obowiązków szczególnych, o których mowa w części V, a naruszenie to stanowi bezpośrednie i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego albo spowoduje poważne problemy gospodarcze lub operacyjne dla innych dostawców lub użytkowników korzystających z sieci lub usług łączności elektronicznej lub innych użytkowników spektrum radiowego, może. Właściwy organ zapewnia danemu przedsiębiorstwu możliwość wypowiedzenia się w danej kwestii i zaproponowania ewentualnych środków naprawczych. W stosownych przypadkach właściwy organ może zatwierdzić środki tymczasowe, które mogą obowiązywać przez maksymalnie trzy miesiące, ale które – w sytuacji gdy nie zostały zakończone procedury egzekwowania – mogą zostać przedłużone na kolejny okres nie dłuższy niż trzy miesiące.

Artykuł 197

Prawo odwołania się

1. Każdy użytkownik lub przedsiębiorstwo udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej lub udostępniające urządzenia towarzyszące, których dotyczy dana decyzja wydana przez właściwy organ, ma prawo odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od zaangażowanych stron oraz od wszelkiej zewnętrznej interwencji lub presji politycznej, która mogłaby przeszkodzić mu w niezależnej ocenie zawisłych przed nim spraw. Organ taki, który może być sądem, dysponuje odpowiednią wiedzą specjalistyczną pozwalającą mu na skuteczne wypełnianie swoich funkcji.
2. Do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja właściwego organu pozostaje w mocy, chyba że zgodnie z prawem krajowym zostaną zastosowane środki przejściowe.
3. Jeżeli organ odwoławczy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie jest organem sądowym, musi on zawsze sporządzić na piśmie uzasadnienie swojej decyzji. Ponadto w takim przypadku decyzja takiego organu musi podlegać kontroli przez organ sądowy w rozumieniu art. 267 TFUE.
4. Państwa członkowskie gwarantują istnienie skutecznych środków odwoławczych.

8.6. TYTUŁ VI: PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 198

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 22 ust. 3, art. 39 ust. 4 lit. f), art. 82 ust. 1, art. 103 ust. 5, art. 106 ust. 8 i art. 114, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia [*data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 22 ust. 3, art. 82 ust. 1, art. 103 ust. 5, art. 106 ust. 8 i art. 114, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 22 ust. 3, art. 82 ust. 1, art. 103 ust. 5, art. 106 ust. 8 i art. 114 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno

Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 199

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Łączności ustanowiony na mocy dyrektywy (UE) 2018/1972. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W odniesieniu do aktów wykonawczych, o których mowa w art. 14 ust. 8, art. 17 ust. 3 i art. 45 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, Komisję wspomaga Komitet ds. Spektrum Radiowego ustanowiony na podstawie art. 3 ust. 1 decyzji nr 676/2002/WE. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 200

Wymiana informacji

1. Komisja udostępnia Komitetowi ds. Łączności wszelkie odpowiednie informacje uzyskane w wyniku regularnie prowadzonych konsultacji z przedstawicielami operatorów sieci, dostawców usług, użytkowników, konsumentów, producentów oraz związków zawodowych, jak również krajów trzecich i organizacji międzynarodowych.
2. Mając na uwadze politykę Unii w dziedzinie łączności elektronicznej, Komitet ds. Łączności wspiera wymianę informacji pomiędzy państwami członkowskimi oraz pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją, dotyczących sytuacji i rozwoju działalności regulacyjnej w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej.

Artykuł 201

Publikacja informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, by bieżąca informacja dotycząca wdrażania niniejszego rozporządzenia była publicznie dostępna w sposób zapewniający wszystkim zainteresowanym stronom łatwy dostęp do niej. Państwa członkowskie zamieszczają w krajowym dzienniku urzędowym odpowiednią wzmiankę na temat miejsca i sposobu opublikowania tej informacji. Pierwszą taką wzmiankę publikuje się przed dniem [*24 miesiące* po *dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*], a następnie publikuje się wzmiankę w przypadku jakiejkolwiek zmiany informacji w niej zawartych.
2. Państwa członkowskie przedkładają Komisji kopie takich wzmianek z chwilą ich publikacji. Komisja przekazuje te informacje w razie potrzeby Komitetowi ds. Łączności.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie odpowiednie informacje na temat praw, warunków, procedur, kosztów, opłat i decyzji związanych z ogólnymi zezwoleniami, prawami użytkowania i prawami instalowania urządzeń były publikowane

oraz uaktualniane w odpowiedni sposób, tak aby zapewnić łatwy dostęp do tych informacji wszystkim zainteresowanym stronom.

4. Jeżeli informacja, o której mowa w ust. 3, pochodzi z różnych szczebli władzy państwowej, a w szczególności jeżeli jest to informacja o procedurach i warunkach przyznawania prawa instalowania urządzeń, właściwy organ, uwzględniając związane z tym koszty, podejmuje stosowne wysiłki, ażeby zagwarantować łatwo zrozumiały dla użytkowników przegląd takich informacji, zawierający informację na temat poszczególnych szczebli władzy państwowej oraz odpowiedzialnych organów, celem ułatwienia składania wniosków o przyznanie prawa instalowania urządzeń.

5. Państwa członkowskie zapewniają, by szczegółowe obowiązki nałożone na przedsiębiorstwa na mocy przepisów niniejszego rozporządzenia podlegały publikacji oraz aby określono odnośne rynki towarów i usług oraz rynki geograficzne. Z zastrzeżeniem potrzeby ochrony tajemnicy handlowej państwa członkowskie zapewniają, by uaktualniona informacja była publicznie dostępna w sposób zapewniający wszystkim zainteresowanym stronom łatwy dostęp do tej informacji.

6. Państwa członkowskie dostarczają Komisji informacje, które udostępniają publicznie zgodnie z ust. 5. Komisja udostępnia te informacje w przystępny sposób oraz przekazuje je w razie potrzeby Komitetowi ds. Łączności.

Artykuł 202

Korzystanie z europejskich portfeli biznesowych

Stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, a także BEREC, RSPB, ODN i Komisja umożliwiają korzystanie z europejskich portfeli biznesowych ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady [XXX][94].

Artykuł 203

Zgłaszanie i monitorowanie

Krajowe organy regulacyjne przekazują Komisji nazwy przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadające znaczącą pozycję rynkową dla celów niniejszego rozporządzenia oraz obowiązki, jakie zostały na nich nałożone na mocy niniejszego rozporządzenia. Jakakolwiek zmiana obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa objęte niniejszym rozporządzeniem musi być niezwłocznie notyfikowana Komisji.

Artykuł 204

Procedura przeglądu

1. Do dnia [*60 miesięcy* po *dniu* wejścia w życie *niniejszego rozporządzenia*], a następie co pięć lata Komisja dokonuje przeglądu funkcjonowania rozporządzenia i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie.

2. W ramach tych przeglądów ocenia się w szczególności wpływ art. 69 i 83 na rynek oraz to, czy uprawnienia *ex ante* i inne uprawnienia interwencyjne na podstawie niniejszego rozporządzenia są wystarczające, aby umożliwić krajowym organom regulacyjnym

[94] [Po przyjęciu wniosku Komisji wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ustanowienia europejskich portfeli biznesowych].

zagwarantowanie, że konkurencja na rynkach łączności elektronicznej nadal będzie się rozwijała z korzyścią dla użytkowników końcowych.

3. Do celów niniejszego artykułu Komisja może żądać informacji od państw członkowskich, które powinny być dostarczone bez zbędnej zwłoki.

4. Do dnia [*36 miesięcy* po *dniu* wejścia w życie *niniejszego rozporządzenia*], a następnie co trzy lata, BEREC publikuje sprawozdanie na temat krajowego wdrażania i funkcjonowania ogólnego zezwolenia oraz na temat ich wpływu na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

5. Komisja może, uwzględniając sprawozdanie BEREC, przedstawić wniosek ustawodawczy służący zmianie tych przepisów, w przypadku gdy uzna to za konieczne w celu usunięcia przeszkód w prawidłowym funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.

Artykuł 205

Przepisy przejściowe dotyczące formularza zawierającego podsumowanie warunków umowy

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2243[95] stosuje się nadal odpowiednio do celów określenia formularza zawierającego podsumowanie warunków umowy, który ma być stosowany przez dostawców usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej w celu wypełnienia ich obowiązków wynikających z art. 95 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, do dnia rozpoczęcia stosowania aktu wykonawczego, o którym mowa w tym artykule.

Artykuł 206

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2015/2120

W rozporządzeniu (UE) 2015/2120 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej”;

b) w art. 1 uchyla się ust. 1 i 2;

c) w art. 2 uchyla się pkt 1 i 2;

d) uchyla się art. 3, 4, 5 i 9;

e) w art. 6 uchyla się akapit pierwszy;

f) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

   a) w ust. 2 uchyla się lit. a), b), c) i d);

   b) uchyla się ust. 3 i 4.

---

[95] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2243 z dnia 17 grudnia 2019 r. ustanawiające formularz zawierający podsumowanie warunków umowy, który ma być używany przez dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 (Dz.U. L 336 z 30.12.2019, s. 274, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2243/oj).

Artykuł 207

Zmiany w dyrektywie 2002/58/WE

Uchyla się art. 7, 8, 10, 11 i 12 dyrektywy 2002/58/WE.

Odesłania do art. 8 dyrektywy 2002/58/WE odczytuje się jako odesłania do art. 109 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 208

Zmiana decyzji nr 676/2002/WE

W art. 4 decyzji nr 676/2002/WE dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. W celu opracowania technicznych środków wykonawczych, o których mowa w ust. 1, a które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo lub suwerenność technologiczną Unii lub jej państw członkowskich, Komisja może wymagać od państw członkowskich ustalenia wspólnych stanowisk w związku z ich udziałem w działaniach CEPT.

Komisja działa w zgodzie z procedurą ustaloną w art. 3 ust. 3.”.

Artykuł 209

Uchylenie

Rozporządzenie (UE) 2018/1971, dyrektywę (UE) 2018/1972 i decyzję nr 243/2012/UE uchyla się ze skutkiem od dnia [6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Odesłania do rozporządzenia (UE) 2018/1971, dyrektywy (UE) 2018/1972 i decyzji nr 243/2012/UE traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 210

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie [dwudziestego dnia] po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.
3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2:
   a) art. 38, 39 i 40 stosuje się od dnia ... [12 miesiące po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

      Właściwe organy krajowe, którym powierzono uprawnienia w zakresie ogólnych zezwoleń na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972, nadal wykonują swoje funkcje najpóźniej do dnia [6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

      Przedsiębiorstwa, które uzyskały zezwolenie na dostarczanie łączności satelitarnej na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972 nadal posiadają odnośne prawa i podlegają odpowiednim warunkom i obowiązkom do dnia [36 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia];

   b) art. 115 ust. 1 lit. a) stosuje się od dnia ... [12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Właściwe organy inne niż krajowe organy regulacyjne, którym powierzono uprawnienia w zakresie ogólnych zezwoleń na podstawie dyrektywy (UE) 2018/1972, mogą nadal wykonywać swoje funkcje najpóźniej do dnia [12 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodnicząca	*Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH I CYFROWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY 3
1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy 3
1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa 3
1.3. Cel(e) 3
1.3.1. Cel(e) ogólny(-e) 3
1.3.2. Cel(e) szczegółowy(-e) 3
1.3.3. Oczekiwane wyniki i wpływ 3
1.3.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów 3
1.4. Wniosek/inicjatywa dotyczy: 4
1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy 4
1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy 4
1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej" należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie. 4
1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań 4
1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami 5
1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków 5
1.6. Czas trwania wniosku/inicjatywy i jego/jej wpływu finansowego 6
1.7. Planowane metody wykonania budżetu 6
2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA 8
2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości 8
2.2. System zarządzania i kontroli 8
2.2.1. Uzasadnienie dla proponowanych metod wykonania budżetu, mechanizmów finansowania wykonania, sposobów dokonywania płatności i strategii kontroli 8
2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia 8
2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu) 8
2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom 9
3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY 10

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ 10
3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki 12
3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne 12
3.2.1.1. Środki z uchwalonego budżetu 12
3.2.1.2. Środki z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel 17
3.2.2. Szacowany produkt finansowany ze środków operacyjnych 22
3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne 24
3.2.3.1. Środki z uchwalonego budżetu 24
3.2.3.2. Środki z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel 24
3.2.3.3. Ogółem środki 24
3.2.4. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie 25
3.2.4.1. Finansowane z uchwalonego budżetu 25
3.2.4.2. Finansowane z zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel 26
3.2.4.3. Zapotrzebowanie na zasoby ludzkie ogółem 26
3.2.5. Przegląd szacowanego wpływu na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi 28
3.2.6. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi 28
3.2.7. Udział osób trzecich w finansowaniu 28
3.3. Szacunkowy wpływ na dochody 29
4. WYMIAR CYFROWY 29
4.1. Wymogi cyfrowe 30
4.2. Dane 30
4.3. Rozwiązania cyfrowe 31
4.4. Ocena interoperacyjności 31
4.5. Środki wspierające cyfrowe wdrażanie 32

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego aktu w sprawie sieci cyfrowych

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Wniosek dotyczy obszarów polityki związanych z rozwojem sieci i usług łączności elektronicznej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia sprawnego i terminowego przejścia na wysokiej jakości, odporne i zorientowane na przyszłość sieci cyfrowe. Jego celem jest ustanowienie warunków regulacyjnych dla jednolitego rynku łączności, zachęcających do inwestycji w sieci stacjonarne, ruchome i satelitarne (w tym światłowodowe, wysokiej jakości sieci 5G, przyszłe sieci 6G i zaawansowane systemy satelitarnej łączności ruchomej) oraz wspierających ustanawianie wymogów w zakresie łączności w związku z powstającymi technologiami, takimi jak sztuczna inteligencja, internet rzeczy, komunikacja kwantowa i zaawansowane usługi w chmurze. Poprzez modernizację obecnych ram inicjatywa zmierza do ułatwienia efektywnych inwestycji, promowania zrównoważonej konkurencji i zmniejszenia zależności technologicznych, a tym samym wspierania długoterminowej konkurencyjności i odporności Unii Europejskiej.

Wniosek ma na celu usunięcie utrzymujących się barier w transgranicznym świadczeniu usług łączności elektronicznej oraz poprawę spójności i przewidywalności regulacyjnej we wszystkich państwach członkowskich. W tym celu przewidziano w nim dostosowanie kompetencji regulacyjnych i struktur zarządzania, w tym większą harmonizację warunków udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum oraz spójniejsze stosowanie przepisów UE. Środki te mają na celu wzmocnienie funkcjonowania jednolitego rynku, ułatwienie dostawcom osiągania korzyści skali oraz zapewnienie konsumentom i przedsiębiorstwom w całej Unii możliwości korzystania z wysokiej jakości usług łączności.

Ponadto inicjatywa przyczynia się do realizacji polityki Unii w zakresie bezpieczeństwa, odporności i gotowości. Sieci łączności elektronicznej, w tym systemy satelitarne, stanowią infrastrukturę krytyczną niezbędną do funkcjonowania gospodarki, usług publicznych i ogółu społeczeństwa. Wniosek obejmuje zatem środki mające na celu wspieranie rozwoju i integracji zaawansowanych sieci nienaziemnych, sprostanie wyzwaniom związanym z zakłóceniami oraz zwiększenie niezawodności i bezpieczeństwa łączności we wszystkich regionach. Dzięki wzmocnieniu odporności cyfrowej Europy, zapewnieniu solidnych zdolności komunikacyjnych i wspieraniu strategicznej autonomii w kluczowych dziedzinach technologicznych inicjatywa stanowi odpowiedź na priorytety określone w niedawnych sprawozdaniach wysokiego szczebla i przyczynia się do realizacji szerszych celów Unii w zakresie gotowości i bezpieczeństwa.

1.3. Cel(e)

1.3.1. Cel(e) ogólny(-e)

Ogólnym celem inicjatywy jest przygotowanie UE do **przejścia na wysokiej jakości, niezawodne i odporne sieci cyfrowe przyszłości**, zgodnie z priorytetami w zakresie konkurencyjności, jednolitego rynku i gotowości określonymi

w sprawozdaniach Draghiego, Letty i Niinistö. Zapewnienie zaawansowanej łączności wszystkim regionom, w tym obszarom wiejskim i oddalonym, ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania siły gospodarczej, standardów społecznych i wiodącej pozycji technologicznej Europy.

Aby to osiągnąć, wniosek ma wprowadzić przepisy ułatwiające inwestowanie w nowoczesne sieci cyfrowe i ich rozwój. Oznacza to wspieranie przejścia ze starych linii miedzianych na światłowodowe, przyspieszenie uruchamiania wysokiej jakości sieci 5G i przyszłych sieci 6G oraz umożliwienie rozwoju innej infrastruktury bezprzewodowej i opartej na chmurze. Te zaawansowane sieci mają zasadnicze znaczenie dla rozwiązań, które zależą od szybkiego przesyłu danych w czasie rzeczywistym i sztucznej inteligencji, takich jak urządzenia podłączone do internetu, samochody autonomiczne, inteligentne systemy energetyczne i przemysł zautomatyzowany. Wzmocnienie tych podstaw pomoże UE utrzymać konkurencyjność w gospodarce światowej.

Cel ten obejmuje również wzmocnienie jednolitego rynku łączności poprzez poprawę spójności regulacyjnej, przewidywalności i świadczenia usług transgranicznych. Ponadto, podobnie jak w sprawozdaniu Niinistö, we wniosku podkreślono rolę łączności elektronicznej, w tym systemów satelitarnych, w zwiększaniu bezpieczeństwa, odporności i gotowości UE.

1.3.2. Cel(e) szczegółowy(-e)

Cel szczegółowy nr 1

Szybkie uruchomienie i upowszechnienie sieci światłowodowych

Cel ten koncentruje się na przyspieszeniu wdrażania sieci światłowodowych i wspieraniu wprowadzania w całej UE opartych na nich usług. Zmierza on do zapewnienia społeczeństwu i gospodarce szybkiej łączności odznaczającej się wysoką jakością, przy jednoczesnym wspieraniu zrównoważonej konkurencji i efektywnych inwestycji. Inicjatywa ma również ułatwić świadczenie usług transgranicznych i usprawnić ramy regulacyjne, aby zwiększyć efektywność rynku dla wszystkich zainteresowanych stron.

Cel szczegółowy nr 2

Eliminacja różnic w jakości między sieciami ruchomymi

Cel ten jest ukierunkowany na poprawę wydajności sieci ruchomych, aby osiągnęła poziom światowych liderów. W jego ramach kładzie się nacisk na inwestycje w wysokiej jakości sieci 5G, zagęszczenie sieci i przyszłe wdrożenie sieci 6G z myślą o zwiększeniu prędkości pobierania i wysyłania danych, zmniejszeniu opóźnień i zapewnieniu lepszej ogólnej łączności konsumentom i przedsiębiorstwom. Osiągnięcie tego celu uwolni pełny potencjał innowacyjny sieci ruchomych w wielu sektorach na całym jednolitym rynku.

Cel szczegółowy nr 3

Rozszerzenie ogólnoeuropejskiego działania sieci i świadczenia w nich usług

Cel ten przewiduje ułatwianie działania sieci i świadczenia usług na całym jednolitym rynku oraz wdrażanie zaawansowanej infrastruktury, w tym konstelacji satelitów na niskiej orbicie okołoziemskiej, wraz z sieciami naziemnymi. W jego ramach mają być usuwane bariery regulacyjne, promowana ma być integracja technologii satelitarnych i naziemnych oraz wspierane mają być technologie

transformacyjne, takie jak sieci oparte na chmurze wykorzystujące sztuczną inteligencję i wspomagające jej działanie, przy jednoczesnym wzmocnieniu zdolności przemysłowych i strategicznej autonomii Europy w sektorach kosmicznym i cyfrowym.

Jest to ściśle związane z celem 4 polegającym na wzmocnieniu jednolitego rynku łączności, między innymi poprzez ulepszony system zarządzania.

1.3.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

1. Przejście na światłowody

Proponowane środki dotyczące wdrażania sieci światłowodowych koncentrują się na przyspieszeniu uruchamiania i upowszechniania sieci FTTH przy jednoczesnym poprawianiu regulacji dostępu. We wniosku zachowano efektywne elementy obecnych ram, ale w stosownych przypadkach położono nacisk na rynkowe, mniej inwazyjne środki regulacyjne. Oczekiwane skutki proponowanych środków obejmują zwiększenie zasięgu sieci światłowodowych (do 98 % do 2035 r.) i wskaźników wykorzystania (do 78 %), większą prędkość internetu, pozytywny wpływ na PKB oraz zmniejszenie emisji CO_2. Beneficjentami są konsumenci i przedsiębiorstwa – uzyskują dostęp do szybszej i bardziej niezawodnej łączności, natomiast operatorzy sieci korzystają z jaśniejszych przepisów i przewidywalnych warunków inwestowania.

2. Zarządzanie spektrum

W odniesieniu do spektrum proponowane środki przewidują równowagę między niezbędną harmonizacją a elastycznością dla państw członkowskich, zapewniając początkowo miękką harmonizację, a bardziej zdecydowane środki tylko w przypadku utrzymywania się rozbieżności. Podejście to zapewnia pewność prawa, zmniejsza ryzyko inwestycyjne i wspiera wielkoskalowe i transgraniczne użytkowanie spektrum na potrzeby sieci 5G i przyszłych sieci 6G. Do grup docelowych zaliczają się operatorzy sieci ruchomych, inwestorzy i użytkownicy końcowi, którzy skorzystają z szybszego uruchamiania sieci, zwiększonego zasięgu i innowacyjnych usług, a jednocześnie umożliwiona zostanie opłacalna łączność na obszarach, na których światłowody nie są rentowne, w tym za pośrednictwem stałego dostępu bezprzewodowego lub rozwiązań satelitarnych.

3. Zezwolenie

Wniosek wprowadza jednolite zezwolenie dla sieci naziemnych i zezwolenie na szczeblu UE w odniesieniu do spektrum satelitarnego, co zmniejszy obciążenia administracyjne i regulacyjne. Zapewni to spójność regulacyjną, przejrzystość i przewidywalność, przynosząc korzyści zwłaszcza MŚP i nowym podmiotom wchodzącym na rynek dzięki zmniejszeniu barier wejścia i umożliwieniu szybszego wdrażania usług. Operatorzy satelitarni korzystają ze zharmonizowanych procedur, zmniejszonej fragmentacji regulacyjnej i strategicznego użytkowania spektrum, które sprzyjają ogólnoeuropejskim lub globalnym projektom w dziedzinie łączności oraz zwiększają odporność, bezpieczeństwo i ciągłość świadczenia usług na rzecz użytkowników końcowych.

4. Zarządzanie

Proponowany system zarządzania zapewnia ciągłość przy jednoczesnym wzmocnieniu koordynacji na szczeblu UE. Opiera się on na istniejącej strukturze

BEREC i Urzędu BEREC, przy czym RSPG zostaje przekształcony z grupy ekspertów Komisji w organ podobny do BEREC, wspierany przez sekretariat zapewniany przez Urząd ds. Sieci Cyfrowych (ODN), który zastąpi Urząd BEREC. Zwiększa to skuteczność zarządzania spektrum i spójność między BEREC a RSPG. Uprawnienia decyzyjne pozostają w gestii Komisji, przez co zachowany zostaje silny wymiar jednolitego rynku, natomiast Urząd ds. Sieci Cyfrowych (bazujący na wzmocnionym Urzędzie BEREC) świadczy usługi administracyjne i usługi wsparcia na rzecz obu organów. Podejście to zapewnia pożądane korzyści, w tym lepszą koordynację, monitorowanie i wsparcie doradcze, przy umiarkowanych kosztach, oraz uzupełnia inne środki dotyczące sieci światłowodowych, spektrum i zezwoleń.

1.3.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

1. Szybkie uruchomienie i upowszechnienie sieci światłowodowych

Postępy we wdrażaniu i upowszechnianiu sieci światłowodowych będą monitorowane za pomocą wskaźników mierzących zarówno zasięg, jak i wykorzystanie. Kluczowe wskaźniki obejmują liczbę domów w zasięgu sieci FTTH i odsetek gospodarstw domowych z dostępem, liczbę domów podłączonych do sieci FTTH oraz wskaźnik korzystania z usług FTTH. Wskaźniki te umożliwią ocenę, jak szybko sieci światłowodowe są wdrażane i upowszechniane w całej UE oraz czy inicjatywa skutecznie umożliwia konsumentom i przedsiębiorstwom szybką łączność cyfrową wysokiej jakości.

2. Eliminacja różnic w jakości między sieciami ruchomymi

Aby śledzić poprawę jakości sieci ruchomych, w ramach inicjatywy wykorzystane zostaną wskaźniki dotyczące zasięgu, spektrum i jakości usług. Obejmują one samodzielny zasięg i dostępność sieci 5G, odsetek ludności w zasięgu średniopasmowej sieci 5G oraz gotowość spektrum mierzoną w MHz w przeliczeniu na liczbę ludności w pionierskich pasmach sieci 5G i przyszłych sieci 6G. Dodatkowe wskaźniki obejmują jakość usług i doświadczenie użytkownika, czas potrzebny na uzyskanie zezwolenia na użytkowanie spektrum, liczbę licencji z warunkami współdzielenia oraz ilość spektrum użytkowanego przez więcej niż jednego użytkownika lub więcej niż jedną kategorię. Łącznie wskaźniki te pokażą, czy UE dogania światowych liderów w dziedzinie łączności ruchomej i stwarza warunki sprzyjające innowacyjnym rozwiązaniom.

3. Rozszerzenie ogólnoeuropejskiego działania sieci i świadczenia w nich usług

Skuteczność wysiłków na rzecz rozszerzenia ogólnoeuropejskich sieci i usług będzie oceniana za pomocą wskaźników związanych z zezwoleniami dla dostawców i operacjami satelitarnymi. Obejmują one liczbę dostawców korzystających z transgranicznego systemu ogólnych zezwoleń, liczbę nowych podmiotów które uzyskały unijne zezwolenie na świadczenie usług satelitarnych oraz liczbę operatorów wybranych w drodze scentralizowanych procedur dotyczących zharmonizowanych pasm satelitarnych. Dodatkowe wskaźniki obejmują czas potrzebny na uzyskanie zezwolenia na świadczenie usług satelitarnych oraz liczbę problemów związanych z zakłóceniami, które są rozwiązywane terminowo i skutecznie, co odzwierciedla niezawodność i integrację ogólnoeuropejskiej infrastruktury cyfrowej.

4. Wzmocnienie jednolitego rynku łączności

Osiągnięcie celów jednolitego rynku będzie monitorowane za pomocą wskaźników umożliwiających śledzenie wyników działań regulacyjnych i harmonizacyjnych. Należą do nich liczba wysokiej jakości wyników bezpośrednio związanych z celami jednolitego rynku, mierzona jako odsetek planowanych wyników zrealizowanych zgodnie z harmonogramem, a także ich jakość (wpływ, wykorzystanie, znaczenie regulacyjne) i ilość (wolumen wyników, takich jak wytyczne lub opinie BEREC). Urząd ds. Sieci Cyfrowych będzie monitorował postępy, zapewniając stałą ocenę skuteczności struktur zarządzania i kompetencji regulacyjnych we wspieraniu w pełni zintegrowanego unijnego rynku komunikacji cyfrowej.

1.4. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☐ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego[96]

☐ przedłużenia bieżącego działania

☒ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

Oczekuje się, że akt w sprawie sieci cyfrowych wejdzie w życie w ciągu 20 dni od publikacji w Dzienniku Urzędowym. Rozpoczęcie stosowania powinno nastąpić w ciągu sześciu miesięcy, z istotnymi wyjątkami dotyczącymi przepisów, które wymagają dodatkowego okresu przejściowego. Dotyczą one na przykład w szczególności wytycznych BEREC i aktów wykonawczych/delegowanych Komisji przewidzianych w akcie w sprawie sieci cyfrowych, co daje BEREC, RSPB i Komisji, wspieranym przez Urząd ds. Sieci Cyfrowych, wystarczająco dużo czasu na ich przygotowanie i przyjęcie.

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej" należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Przyczyny działania na szczeblu unijnym (*ex ante*)

Wzmocnienie europejskiej konkurencyjności wymaga szybkiej, bezpiecznej i odpornej infrastruktury cyfrowej. Krajobraz łączności cyfrowej szybko się zmienia, na co wpływa integracja technologii telekomunikacyjnych, satelitarnych, chmurowych i brzegowych, a także wirtualizacja i sztuczna inteligencja. W tym kontekście fragmentaryczne podejścia krajowe stwarzają ryzyko powstania niespójnych ram regulacyjnych i uciążliwych praktyk administracyjnych, które mogą utrudniać inwestycje, innowacje i prawidłowe funkcjonowanie jednolitego rynku. Doświadczenia związane z Europejskim kodeksem łączności elektronicznej

[96] O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

doprowadziły do powolnego wdrażania i nadmiernej regulacji ze względu na rozbieżną transpozycję dyrektyw UE przez państwa członkowskie. Biorąc pod uwagę transgraniczny charakter wyzwań, konieczne jest podjęcie działań na szczeblu UE w celu zapewnienia zharmonizowanego otoczenia prawnego, ułatwienia skoordynowanego planowania oraz skutecznego i efektywnego sprostania wyzwaniom sektorowym.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (*ex post*)

Oczekuje się, że zaangażowanie UE przyniesie wyraźną wartość dodaną wykraczającą poza to, co państwa członkowskie mogłyby osiągnąć indywidualnie. Dzięki podjęciu działań na szczeblu unijnym inicjatywa może:

Zapewnić pewność prawa i harmonizację w całej Unii, przy uniknięciu fragmentarycznych przepisów krajowych, które mogłyby ograniczać możliwości dostępne na jednolitym rynku.

Przyspieszyć wdrażanie infrastruktury cyfrowej poprzez skoordynowane wdrażanie i zmniejszenie barier administracyjnych.

Osiągnąć większą ogólną skuteczność i efektywność poprzez stawienie czoła wyzwaniom w skali UE, a nie fragmentaryczne działania na szczeblu krajowym.

Doprowadzić do komplementarności między inicjatywami krajowymi, zmniejszenia kosztów i maksymalizacji korzyści z inwestycji we wszystkich państwach członkowskich.

Ogólnie rzecz biorąc, oczekuje się, że działania na szczeblu UE przyniosą szybsze, spójniejsze i bardziej opłacalne rezultaty, generując korzyści, które nie byłyby możliwe do osiągnięcia, gdyby państwa członkowskie działały niezależnie od siebie.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Wniosek dotyczący odpowiedniego rozporządzenia opiera się na praktycznych doświadczeniach we wdrażaniu przepisów dotyczących sektora łączności elektronicznej, jak wyszczególniono w towarzyszącym dokumencie roboczym służb Komisji (załącznik 11 – Ocena Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej (EKŁE), rozporządzenia BEREC, program dotyczący polityki w zakresie spektrum radiowego, rozporządzenie w sprawie otwartego internetu oraz niektórych aspektów dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej). W sprawozdaniu oceniającym obecne ramy prawne wskazano szereg konkretnych niedociągnięć w obszarach istniejących dotychczasowych sieci miedzianych i regulacji dostępu, polityki spektrum radiowego, systemu ogólnych zezwoleń, przepisów dotyczących użytkowników końcowych, obowiązków świadczenia usługi powszechnej i zarządzania. Wniosek bazuje również na szeroko zakrojonych konsultacjach z zainteresowanymi stronami zgodnie ze strategią konsultacji z zainteresowanymi stronami podsumowaną w załączniku 2 do dokumentu roboczego służb Komisji.

1.5.4. Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami

Wniosek jest zgodny z wieloletnimi ramami finansowymi, ponieważ zaktualizowane przepisy zapewniają kontynuację ram regulacyjnych rynku łączności elektronicznej.

Przewiduje się niewielkie dodatkowe wydatki w celu zapewnienia wdrożenia przez Komisję nowych elementów rozporządzenia oraz dodatkowe dochody ze źródeł

zewnętrznych w celu wsparcia należytego funkcjonowania zmodernizowanej agencji zdecentralizowanej (ODN).

Jednocześnie niniejsze rozporządzenie opiera się na niektórych podstawowych elementach dyrektywy w sprawie Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej (EKŁE), takich jak model regulacyjny i model zarządzania dostosowane do potrzeb dynamicznie zmieniającej się dziedziny łączności, z uwzględnieniem stopniowego podejścia do regulacji w tej dziedzinie.

Wniosek będzie się opierał na strukturach i mechanizmach opracowanych w kontekście innych przepisów dotyczących odporności i cyberbezpieczeństwa, takich jak dyrektywa (UE) 2022/2555 (dyrektywa NIS 2) i dyrektywa (UE) 2022/2557 (dyrektywa CER), i będzie zapewniał koordynację z tymi strukturami i mechanizmami.

Wniosek jest również zgodny z obecnie negocjowanym wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa, odporności i zrównoważonego charakteru działań kosmicznych prowadzonych w Unii (SEC(2025) 335 final (akt UE w sprawie przestrzeni kosmicznej) oraz wnioskiem dotyczącym pakietu aktów zbiorczych prawa cyfrowego (wniosek w sprawie rozporządzeń (UE) 2016/679, (UE) 2018/1724, (UE) 2018/1725, (UE) 2023/2854 oraz dyrektyw 2002/58/WE, (UE) 2022/2555 i (UE) 2022/2557 w odniesieniu do uproszczenia cyfrowych ram prawnych oraz uchylenia rozporządzeń (UE) 2018/1807, (UE) 2019/1150, (UE) 2022/868 i dyrektywy (UE) 2019/1024).

1.5.5. Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków

Zarządzanie obszarami działania powierzonymi ODN jest zgodne z jego obecnym mandatem i ogólnymi zadaniami Urzędu BEREC. Nowe obszary prac – np. związane z kwestiami spektrum radiowego i RSPB, procesami udzielania zezwoleń, aspektami rynku wewnętrznego i odpornością – będą jednak wymagać specjalistycznych profili lub nowych zadań, z którymi nie można uporać się przy obecnym poziomie zatrudnienia ani wyłącznie w drodze wewnętrznej realokacji.

Podobnie zarządzanie obszarami działania powierzonymi Komisji pozostaje zgodne z jej mandatem, ale rosnący zakres środków związanych ze spektrum będzie wymagał dodatkowej wiedzy fachowej. Rosnąca techniczna i operacyjna złożoność procedur selekcji i udzielania zezwoleń związanych z operacjami satelitarnymi, w tym nadzoru i skoordynowanego egzekwowania zasad ITU, wymaga specjalistów posiadających zaawansowaną wiedzę w zakresie zarządzania spektrum, technologii monitorowania, satelitów i międzynarodowych mechanizmów koordynacji. Nowe obowiązki w zakresie kontroli środków krajowych, rozpatrywania wniosków, oceny ram zgodności i wnoszenia wkładu w przyszłe instrumenty regulacyjne również wymagają zwiększonych zdolności gospodarczych, technicznych i regulacyjnych. Ponadto zachodzące zmiany technologiczne i dynamiczne scenariusze użytkowania spektrum wymagają ekspertów wykwalifikowanych w zakresie projektowania i nadzorowania innowacyjnych narzędzi i metod opartych na danych. Dodatkowo wymagana będzie wiedza fachowa w obszarze systemów zezwoleń oraz powiązanych procedur i zasad, w tym w zakresie bezpieczeństwa narodowego. Jeżeli chodzi o odporność i gotowość, potrzebne będą umiejętności w zakresie mapowania sieci, oceny zdolności sieciowych i zarządzania kryzysowego. Ogólnie rzecz biorąc, skala, wrażliwość i transgraniczny charakter tych nowych zadań wymagają

zatrudnienia wyspecjalizowanych ekspertów, aby zapewnić skuteczne wdrożenie i spójność w całej Unii.

W przypadku niektórych zadań o charakterze przekrojowym – takich jak wsparcie administracyjne, doradztwo prawne i zarządzanie umowami – Agencja może korzystać z istniejących zasobów, które zapewnią skuteczne działanie. Rozwijane będą również synergie z wewnętrznymi strukturami technicznymi, takimi jak struktury wspierające wymianę informacji z ośrodkami monitorowania bezpieczeństwa w państwach członkowskich.

1.6. Czas trwania wniosku/inicjatywy i jego/jej wpływu finansowego

☐ **Ograniczony czas trwania**

☐ Czas trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.

☐ Czas trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

☒ **Nieograniczony czas trwania**

Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od 2028 r. do 2030 r.,

po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu[97]

☒ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii

☐przez agencje wykonawcze

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☒ **Zarządzanie pośrednie** przez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym

☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (wyszczególnić)

☐ Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu i Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu

☒ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego

☐ organom prawa publicznego

☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, w zakresie, w jakim są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe

☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe

☐ podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym

☐ podmiotom mającym siedzibę w państwie członkowskim, podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego lub prawu Unii i kwalifikującym się, zgodnie z przepisami sektorowymi, do powierzenia im wykonywania środków finansowych Unii lub gwarancji budżetowych, w zakresie, w jakim podmioty te

[97] Szczegóły dotyczące metod wykonania budżetu oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na stronie BUDGpedia: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

są kontrolowane przez podmioty prawa publicznego lub podmioty podlegające prawu prywatnemu świadczące usługi użyteczności publicznej, a także posiadają odpowiednie gwarancje finansowe w formie odpowiedzialności solidarnej organów kontrolnych lub równoważne gwarancje finansowe, które mogą być ograniczone, w odniesieniu do każdego działania, do maksymalnej kwoty wsparcia Unii.

Uwagi

W przypadku Komisji przewiduje się zarządzanie bezpośrednie, a w przypadku nowego Urzędu ds. Sieci Cyfrowych metodą wykonania budżetu jest zarządzanie pośrednie zgodnie z art. 70 rozporządzenia finansowego.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Niniejsze rozporządzenie podlega przeglądowi i ocenie w ciągu pięciu lat od jego wejścia w życie. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wyników tej oceny.

Ponadto BEREC powinien wspierać monitorowanie wdrażania na szczeblu krajowym i przyczyniać się do spójności rynku wewnętrznego. Co trzy lata BEREC publikuje sprawozdanie na temat krajowego wdrażania i funkcjonowania ogólnego zezwolenia oraz na temat ich wpływu na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Aby wspierać spójne wdrażanie i skuteczne monitorowanie rozporządzenia, państwa członkowskie powinny zapewnić Komisji terminowy dostęp do odpowiednich informacji na temat wyznaczania przedsiębiorstw i nałożonych na nie obowiązków.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla proponowanych metod wykonania budżetu, mechanizmów finansowania wykonania, sposobów dokonywania płatności i strategii kontroli

Rozporządzenie ustanawia nowe ramy polityki dla zharmonizowanych przepisów regulujących udostępnianie sieci i świadczenie usług łączności elektronicznej na rynku wewnętrznym, wspierając jednocześnie cele polityki Unii w zakresie dobrobytu konsumentów, konkurencyjności przemysłu, bezpieczeństwa i odporności oraz zrównoważonego rozwoju. Rozporządzenie w sprawie sieci cyfrowych ma na celu uproszczenie i poprawę koordynacji ram regulacyjnych, co umożliwi dostawcom skuteczniejsze działanie i wprowadzanie innowacji na jednolitym rynku. Cele te wymagają wzmocnionej koordynacji i zdolności operacyjnej na szczeblu UE, co z kolei wymaga ukierunkowanych i proporcjonalnych zasobów budżetowych.

Rozporządzenie wprowadza proporcjonalne zmiany w modelu zarządzania, ustanawiając system zarządzania zarówno w odniesieniu do regulacji rynku (BEREC), jak i zarządzania spektrum (RSPB), który jest dostosowany do nowych zadań na szczeblu UE o wyraźnym wymiarze jednolitego rynku, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby proces decyzyjny nadal był realizowany na najbardziej efektywnym poziomie. Wybrany model zarządzania opiera się na istniejących strukturach i mandatach, co ogranicza zapotrzebowanie na nowe podmioty i umożliwia wykonanie budżetu w drodze ugruntowanych rozwiązań administracyjnych i finansowych, zapewniając opłacalność i przewidywalność wydatków.

Nowe przepisy wymagają wzmocnionego mechanizmu spójności w zakresie transgranicznego stosowania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia. Z tego względu konieczne jest wzmocnienie Urzędu BEREC zapewniającego wsparcie administracyjne, techniczne i analityczne krajowym organom regulacyjnym i instytucjom UE, w celu zapewnienia jednolitego stosowania prawa Unii i dostosowania do celów polityki na szczeblu UE. Urząd BEREC (który zostanie zastąpiony przez Urząd ds. Sieci Cyfrowych) jest najlepiej przygotowany do wykonywania tych zadań ze względu na swoją wiedzę fachową, strukturę zarządzania i zdolność operacyjną. W związku z tym budżet będzie wykonywany w drodze zarządzania bezpośredniego w przypadku Komisji i w drodze zarządzania pośredniego w przypadku agencji zdecentralizowanej (Urząd ds. Sieci Cyfrowych),

zgodnie z art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego, głównie poprzez wydatki na personel i środki operacyjne Urzędu BEREC/OND i Komisji. Finansowanie obejmie koszty personelu, działania koordynacyjne, wsparcie analityczne, narzędzia informatyczne i spotkania, z wykorzystaniem rocznych środków zgodnie z wieloletnim programowaniem.

Do realizacji tych nowych zadań potrzebne są dodatkowe zasoby ludzkie. Szacuje się, że wdrożenie i egzekwowanie rozporządzenia będzie wymagało 25 dodatkowych ekwiwalentów pełnego czasu pracy (EPC) w ODN i 5 dodatkowych EPC w Komisji, w szczególności w odniesieniu do zadań transgranicznych związanych z zarządzaniem spektrum, systemem ogólnych zezwoleń, zezwoleniami na świadczenie usług satelitarnych i numeracją. Proponowane poziomy zatrudnienia są bezpośrednio związane z wielkością i złożonością nowych obowiązków i odzwierciedlają najbardziej opłacalny wariant, unikając powielania na szczeblu krajowym i zmniejszając obciążenia administracyjne dla uczestników rynku.

Płatności będą dokonywane zgodnie ze standardowymi procedurami budżetowymi UE, co dotyczy też zobowiązań i płatności rocznych, zgodnie z rozporządzeniem finansowym i w ramach pułapów obowiązujących wieloletnich ram finansowych, przy wsparciu w postaci rocznych wkładów z opłat pokrywających koszty dodatkowych zadań, w tym koszty długoterminowe. Wydatki będą objęte ramami kontroli wewnętrznej Komisji, w tym kontrolami *ex ante*, audytami *ex post*, monitorowaniem realizacji celów i sprawozdawczości. Ta strategia kontroli zapewnia należyte zarządzanie finansami, legalność i prawidłowość wydatków oraz skuteczne wykorzystanie funduszy unijnych, a jednocześnie umożliwia terminowe wdrożenie rozporządzenia.

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Aby zapewnić członkom BEREC i RSPB możliwość dokonywania przemyślanych analiz na podstawie udokumentowanych informacji, przewiduje się, że powinni oni być wspierani przez Urząd ds. Sieci Cyfrowych (ODN), który zastępuje Urząd BEREC, oraz że w razie potrzeby personel ODN powinien zapewniać dodatkową wiedzę fachową.

Przepisy aktu w sprawie sieci cyfrowych dotyczące zarządzania zapewniają kompleksowe ramy organizacyjne, finansowe i w zakresie rozliczalności dla ODN jako organu Unii wspierającego zarówno BEREC, jak i RSPB. Akt w sprawie sieci finansowych określa zadania ODN, strukturę zarządzania, programowanie, zasady budżetowe i dotyczące personelu oraz zapewnia przejrzystość, należyte zarządzanie finansami i skuteczny nadzór, w tym mechanizmy zwalczania nadużyć finansowych, audytu i oceny.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Jeżeli chodzi o wydatki na posiedzenia dotyczące dwóch komitetów: Komitetu ds. Łączności (COCOM) i Komitetu ds. Spektrum Radiowego (RSC), biorąc pod uwagę niską wartość pojedynczej transakcji (np. zwrot kosztów podróży dla delegata za posiedzenie, koszty cateringu), standardowe procedury kontroli wydają się wystarczające.

Koszty RSPB, który zastąpi obecny RSPG (i jego podgrupy), zostaną przejęte przez ODN, która zapewni RSPB wsparcie administracyjne. Jeżeli chodzi o koszty eksploatacyjne i operacyjne ODN, istnieje system kontroli wewnętrznej zgodny z ramami organizacyjnymi, finansowymi i dotyczącymi rozliczalności przewidzianymi w akcie w sprawie sieci cyfrowych (część VII Zarządzanie).

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Dodatkowe potrzeby w zakresie środków niezbędnych do celów niniejszego rozporządzenia zostaną zaspokojone w ramach istniejących środków zapobiegania nadużyciom finansowym mających zastosowanie do Komisji.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn.[98]	państw EFTA[99]	krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów[100]	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
	BEREC/Urząd ODN	Zróżn. / niezróżn.	TAK	NIE	NIE	NIE
	Przychody z opłat (nie zdecydowano, czy opłata będzie pobierana przez Komisję czy ODN) [XX.YY.YY.YY]	Zróżn. / niezróżn.	TAK	NIE	NIE	NIE
	[XX.YY.YY.YY]	Zróżn. / niezróżn.	TAK	NIE	NIE	NIE

98 Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane.

99 EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

100 Kraje kandydujące oraz, w stosownych przypadkach, potencjalni kandydaci z Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej

3.2.1.1. Środki z uchwalonego budżetu

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych		

Dyrekcja Generalna: CNECT			Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**OGÓŁEM WRF 2028–2034**
Środki operacyjne[101] < eCOMM>										
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1a)	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**4,200**
	Środki na płatności	(2a)		0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**3,600**
Linia budżetowa	Środki na zobowiązania	(1b)								**0**
	Środki na płatności	(2b)								**0**
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy[102]										
Linia budżetowa		(3)								
OGÓŁEM środki	Środki na zobowiązania	=1a+1b+3	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**4,200**

101 eComm.

102 Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA"), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

dla DG CNECT	Środki na płatności	=2a+2b+3		**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

[Agencja]: <Urząd BEREC / Urząd ds. Sieci Cyfrowych>	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**OGÓŁEM WRF 2028–2034**
Linia budżetowa: / Wkład z budżetu UE na rzecz agencji BEREC/Urzędu ODN								

. <……>.Tabela obowiązkowa

			Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**OGÓŁEM WRF 2028–2034**
OGÓŁEM środki operacyjne (w tym wkład na rzecz agencji zdecentralizowanej)	Środki na zobowiązania	(4)								
	Środki na płatności	(5)	0	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	0,600	**3,600**
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)		0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM środki na DZIAŁ <7> wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6								
	Środki na płatności	=5+6	**0**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

Dział wieloletnich ram finansowych	4	„Wydatki administracyjne”[103]

Dyrekcja Generalna: <CNECT >		Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**OGÓŁEM WRF 2028–2034**
• Zasoby ludzkie		7,293	7,592	7,786	7,786	7,786	7,786	7,786	**53,815**
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	**3,003**
OGÓŁEM DG<CNECT>	Środki	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 4 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**OGÓŁEM WRF 2028–2034**
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 4	Środki na zobowiązania	**8,322**	**8,621**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**8,815**	**61,018**
wieloletnich ram finansowych	Środki na płatności	**0,000**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**0,600**	**3,600**

[103] Niezbędne środki należy określić na podstawie danych dotyczących średnich rocznych kosztów, dostępnych na odpowiedniej stronie internetowej BUDGpedia.

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej

3.2.3.1. Środki z uchwalonego budżetu

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034	OGÓŁEM 2028–2034
DZIAŁ 4								
Zasoby ludzkie	7,293	7,592	7,786	7,786	7,786	7,786	7,786	**53,815**
Pozostałe wydatki administracyjne	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	0,429	**3,003**
Suma cząstkowa DZIAŁ 4	**7,722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**
Zasoby ludzkie	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 4	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
OGÓŁEM	**7. 722**	**8,021**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**8,215**	**56,818**

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte ze środków dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Dane liczbowe dotyczące zatrudnienia i postulowane środki należy uznać za orientacyjne i nie mogą one przesądzać o wyniku toczących się negocjacji w sprawie przyszłych wieloletnich ram finansowych.

3.2.4. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej

3.2.4.1. Finansowane z uchwalonego budżetu

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC)[104]

ZATWIERDZONE ŚRODKI	Rok 2028	Rok 2029	Rok 2030	Rok 2031	Rok 2032	Rok 2033	Rok 2034
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							

[104] Proszę określić w tabeli poniżej, ile EPC w ramach wskazanej liczby jest już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub może zostać przesuniętych w ramach Państwa dyrekcji generalnej oraz jakie są Państwa potrzeby netto.

20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	30 (netto)	31 (netto)	32	32	32	32	32
20 01 02 03 (w delegaturach UE)	0	0	0	0	0	0	0
(pośrednie badania naukowe)	0	0	0	0	0	0	0
(bezpośrednie badania naukowe)	0	0	0	0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić)	0	0	0	0	0	0	0
• Personel zewnętrzny (w EPC)							
20 02 01 (CA, SNE z globalnej koperty finansowej)	14 (netto)	15 (netto)	15	15	15	15	15
20 02 03 (CA, LA, SNE i JPD w delegaturach UE)	0	0	0	0	0	0	0
Linia budżetowa na wsparcie adm. - w centrali	0	0	0	0	0	0	0
[XX.01.YY.YY] - w delegaturach UE	0	0	0	0	0	0	0
(CA, SNE – pośrednie badania naukowe)	0	0	0	0	0	0	0
(CA, SNE – bezpośrednie badania naukowe)	0	0	0	0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić) – dział 4	0	0	0	0	0	0	0
Inna linia budżetowa (określić) – poza działem 4	0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	**44**	**46**	**47**	**47**	**47**	**47**	**47**

Personel niezbędny do wdrożenia wniosku (w EPC):

	Personel już pracujący w służbach Komisji	**Personel dodatkowy***		
		Finansowany z działu 4 lub ze środków „Badania naukowe”	**Finansowany z linii BA**	**Finansowany z opłat**
Stanowiska w planie zatrudnienia	29	3	Nie dotyczy	
Personel zewnętrzny (CA, SNE, INT)	13	2		

Ogółem w DG CNECT istnieją już 42 EPC wymagane na potrzeby inicjatywy, które zostaną przesunięte i które obejmują 29 stanowisk w planie zatrudnienia i 13 pracowników zewnętrznych (pracowników kontraktowych i oddelegowanych ekspertów krajowych). Oprócz tych istniejących zasobów inicjatywa wymaga 5 EPC personelu dodatkowego (3

urzędników i 2 pracowników zewnętrznych – pracowników kontraktowych lub oddelegowanych ekspertów krajowych) powyżej obecnego poziomu zatrudnienia w celu zapewnienia pełnej i skutecznej realizacji inicjatywy.

Nowe zadania wprowadzone we wniosku – w szczególności te związane z zarządzaniem spektrum, zezwoleniami na świadczenie usług satelitarnych, kontrolą *ex ante* przydzielania spektrum i ściślejszą koordynacją z BEREC i RSPG, a także wspieraniem harmonizacji warunków ogólnego zezwolenia i procedury paszportu jednolitego – nie mogą zostać przejęte przez obecne zasoby ludzkie DG CNECT.

Wiodący dział ds. spektrum i kwestii satelitarnych odpowiedzialny za te obszary jest bardzo mały i zarządza już szerokim portfelem skomplikowanych technicznie i wrażliwych pod względem czasu spraw związanych z wszystkimi aspektami unijnej polityki spektrum radiowego. Oprócz obecnych obowiązków zespół ten zapewnia obecnie RSPG pełną obsługę sekretariatu, do której przydzielono 1,5 EPC, pomimo stale rosnącego obciążenia pracą i coraz większej liczby kwestii związanych ze spektrum, które wymagają koordynacji na szczeblu UE. Z wewnętrznych ocen wynika, że dział nie ma zdolności do przyjęcia dodatkowych obowiązków bez uszczerbku dla swoich podstawowych bieżących prac lub obniżenia jakości i terminowości koordynacji polityki spektrum i satelitarnej na szczeblu UE.

Przesunięcie w ramach DG CNECT nie jest praktyczną opcją. Inne działy nie mają nadwyżek personelu ani specjalistycznej wiedzy technicznej niezbędnych do skutecznej pracy nad łącznością satelitarną, zaawansowaną inżynierią spektrum, zarządzaniem zakłóceniami lub powstającym ekosystemem łączności między urządzeniami satelitarnymi. Są to wysoce innowacyjne i wymagające pod względem technicznym obszary, w których pracownicy o profilu ogólnym lub przeniesieni z niepowiązanych obszarów polityki nie mogą zastąpić wyspecjalizowanych ekspertów. Zadania przewidziane we wniosku wymagają dogłębnej wiedzy z konkretnej dziedziny oraz stałej współpracy z organami krajowymi, przemysłem i organami międzynarodowymi. Biorąc pod uwagę bardzo mały rozmiar obecnego zespołu, duże już obciążenie pracą – w tym jednoosobowy sekretariat RSPG – oraz specjalistyczny charakter prac związanych z łącznością satelitarną i spektrum, niezbędne są dodatkowe specjalne stanowiska, aby Komisja mogła wypełniać nowe obowiązki powierzone jej we wniosku.

Rodzaj personelu określono w powyższej tabeli.

Dane liczbowe dotyczące zatrudnienia i postulowane środki należy uznać za orientacyjne i nie mogą one przesądzać o wyniku toczących się negocjacji w sprawie przyszłych wieloletnich ram finansowych.

Opis zadań, które ma wykonywać Komisja:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Nowe zadania: 1. Unijne zezwolenia na świadczenie usług satelitarnych, w tym ewentualne przyszłe procedury selekcji, oraz nadzór i egzekwowanie zgodności z warunkami mającymi zastosowanie do zezwoleń na użytkowanie spektrum satelitarnego oraz 2. Skoordynowane egzekwowanie przepisów UE dotyczących łączności satelitarnej w związku ze szkodliwymi zakłóceniami i koordynacją zgłoszeń do ITU 3. Kontrola *ex ante* aukcji – wydawanie pism z uwagami/decyzji (podobnie jak w przypadku rynków łączności stacjonarnej i procedury środków zaradczych) 4. Wniosek w sprawie ustanowienia przepisów 5. Prace nad planowanymi aktami delegowanymi/wykonawczymi (np. zharmonizowane warunki, metoda obliczania kosztów, łączność

	satelitarna) 6. Prace nad większą harmonizacją systemu ogólnych zezwoleń i związanej z nim procedury paszportu jednolitego, w tym przepisów dotyczących bezpieczeństwa narodowego.
Personel zewnętrzny	Nowe zadania: 7. Unijne zezwolenia na świadczenie usług satelitarnych, w tym ewentualne przyszłe procedury selekcji, oraz nadzór i egzekwowanie zgodności z warunkami mającymi zastosowanie do zezwoleń na użytkowanie spektrum satelitarnego oraz 8. Skoordynowane egzekwowanie przepisów UE dotyczących łączności satelitarnej w związku ze szkodliwymi zakłóceniami i koordynacją zgłoszeń do ITU 9. Kontrola *ex ante* aukcji – wydawanie pism z uwagami/decyzji (podobnie jak w przypadku rynków łączności stacjonarnej i procedury środków zaradczych) 10. Wniosek w sprawie ustanowienia przepisów 11. [Ewentualne uruchomienie projektu dotyczącego dynamicznych baz danych do celów geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum] 12. Prace nad planowanymi aktami delegowanymi/wykonawczymi (np. zharmonizowane warunki, metoda obliczania kosztów, łączność satelitarna) 13. Prace nad większą harmonizacją systemu ogólnych zezwoleń i związanej z nim procedury paszportu jednolitego, w tym przepisów dotyczących bezpieczeństwa narodowego.

3.2.5. Przegląd szacowanego wpływu na inwestycje związane z technologiami cyfrowymi

OGÓŁEM środki na IT i technologie cyfrowe	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**OGÓŁEM WRF 2028–2034**
DZIAŁ 4								
Wydatki na IT (ponoszone przez organizację)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Suma cząstkowa DZIAŁ 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Poza DZIAŁEM 4								
Wydatki na IT wynikające z realizacji polityki tytułem programów operacyjnych	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 4	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
OGÓŁEM	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.6. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

☐ może zostać w pełni sfinansowany(-a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF)

☒ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF

Oprócz zasobów dostępnych w Komisji/DG CNECT pełna i skuteczna realizacja inicjatywy wymaga 5 EPC personelu dodatkowego (3 urzędników i 2 pracowników zewnętrznych – pracowników kontraktowych lub oddelegowanych ekspertów krajowych).

☐ wymaga rewizji WRF

3.2.7. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

☒ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	Ogółem
Dobrowolne wkłady państw trzecich	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.8. Szacowane zasoby ludzkie i wykorzystanie wymaganych środków w agencji zdecentralizowanej

Niezbędny personel (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy – w pełni finansowanych z opłat, jak wyjaśniono w pkt 3.3)

Agencja: Urząd ds. Sieci Cyfrowych	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszeregowania AD)	1	4	8	10	10	10	10
Pracownicy zatrudnieni na czas określony (grupy zaszeregowania AST)							
Pracownicy na czas określony (AD+AST) – suma cząstkowa	1	4	8	10	10	10	10

Pracownicy kontraktowi	1	3	5	5	5	5	5
Oddelegowani eksperci krajowi	2	6	8	10	10	10	10
Pracownicy kontraktowi i oddelegowani eksperci krajowi – suma cząstkowa	*3*	*9*	*13*	*15*	*15*	*15*	*15*
OGÓŁEM personel	**4**	**13**	**21**	**25**	**25**	**25**	**25**

Środki pokrywane z opłat, w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Agencja: <Urząd ds. Sieci Cyfrowych>.>	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**OGÓŁEM 2028–2034**
Tytuł 1: Wydatki na personel	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	**18,661**
Tytuł 2: Wydatki na infrastrukturę i wydatki operacyjne	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	0,348	**2,348**
Tytuł 3: Wydatki operacyjne	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	0,264	**1,848**
OGÓŁEM środki pokrywane z opłat	**1,107**	**2,285**	**3,445**	**4,027**	**4,027**	**4,027**	**4,027**	**22,857**

Przegląd/podsumowanie zasobów ludzkich i środków (dochodów z opłat) w mln EUR, wymaganych do realizacji wniosku/inicjatywy w agencji zdecentralizowanej

Agencja: Urząd BEREC/ODN	Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**	**OGÓŁEM 2028–2034**
Pracownicy na czas określony (AD+AST)	**1**	**4**	**8**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Pracownicy kontraktowi	**1**	**3**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Oddelegowani eksperci krajowi	**2**	**6**	**8**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Ogółem personel	**4**	**13**	**21**	**25**	**25**	**25**	**25**	**25**
Środki pokrywane z budżetu UE	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Środki pokrywane z opłat (jeżeli dotyczy)	0,495	1,673	2,833	3,415	3,415	3,415	3,415	**18,661**

Środki pokrywane ze współfinansowania (jeżeli dotyczy)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
OGÓŁEM środki	**0,495**	**1,673**	**2,833**	**3,415**	**3,415**	**3,415**	**3,415**	**18,661**

Dane liczbowe dotyczące zatrudnienia i postulowane środki należy uznać za orientacyjne i nie mogą one przesądzać o wyniku toczących się negocjacji w sprawie przyszłych wieloletnich ram finansowych.

Opis zadań Urzędu ds. Sieci Cyfrowych

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	1. Przy udziale ODN w grupach roboczych BEREC pracownicy agencji będą zaangażowani w działania merytoryczne we wszystkich obszarach prac regulacyjnych BEREC. Oznacza to, że personel Urzędu BEREC będzie również zaangażowany w zadania już powierzone BEREC na mocy Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej, w odniesieniu do których obecnie zapewnia on jedynie wsparcie administracyjne i logistyczne. 2. Zadaniem ODN będzie publikowanie kompleksowego sprawozdania na temat rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej, opisującego stan, tendencje, z uwzględnieniem skutków połączeń przedsiębiorstw na rynku, oraz wyzwania dla sektora łączności elektronicznej. W sprawozdaniu powinien on w szczególności informować o wpływie wywieranym na rynek wewnętrzny przez środki wdrożone na mocy aktu w sprawie sieci cyfrowych. Pierwsze sprawozdanie mogłoby zostać opublikowane dwa lata po rozpoczęciu stosowania aktu, aby zapewnić wystarczający czas na zgromadzenie danych na temat skutków środków przewidzianych w akcie, a następnie powinno być publikowane co roku. 3. Na podstawie aktu w sprawie sieci cyfrowych RSPG przekształci się z grupy ekspertów Komisji w samodzielny organ podobny do BEREC (Organ ds. Polityki Spektrum Radiowego lub RSPB). ODN przejmie sekretariat RSPG, który jest obecnie zapewniany przez Komisję; oprócz pomocy administracyjnej i organizacyjnej ODN będzie jednak udzielać RSPB również wsparcia merytorycznego. W szczególności będzie: 4. Zapewniać RSPB i jej grupom roboczym wsparcie analityczne, administracyjne i logistyczne. 5. Gromadzić najlepsze praktyki dotyczące wyboru między ogólnymi zezwoleniami a indywidualnymi prawami, procesów udzielania zezwoleń i powiązanych warunków przyznawania praw, takich jak sprzyjający inwestycjom model aukcji, metoda obliczania cen wywoławczych, opłaty roczne, obowiązki w zakresie zasięgu. 6. Działać jako pojedynczy punkt kontaktowy do celów składania wniosków i przekazywania zgłoszeń, aby ułatwić przyznawanie praw do użytkowania spektrum i udzielanie zezwoleń w przypadku ustanowienia przez Komisję procedury punktu kompleksowej obsługi. 7. Tworzyć dynamiczne bazy danych do celów geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum oraz zarządzać tymi bazami danych. 8. Wspierać RSPB w organizacji forów do celów procedury jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego, przewodzeniu takim forom oraz w dokumentowaniu ich prac. 9. Pełnić funkcję punktu kontaktowego w zakresie informacji dotyczących wniosków w sprawie koordynacji na podstawie przepisów ITU w odniesieniu do częstotliwości lub pozycji orbitalnej systemu satelitarnego lub stacji naziemnej. 10. Wspierać Komisję, na jej wniosek, w procesie wydawania/przyznawania unijnych zezwoleń w zakresie łączności satelitarnej. Podobnie, na wniosek Komisji, wspierać ją w przeprowadzaniu procedur selekcji w przypadkach ograniczonej dostępności spektrum satelitarnego. 11. Wspierać Komisję i RSPB w nadzorowaniu i egzekwowaniu unijnych

	zezwoleń na świadczenie usług satelitarnych. Działać jako punkt zgłaszania, że posiadacz zezwolenia unijnego nie spełnia warunków mających zastosowanie na mocy tego zezwolenia unijnego. 12. Zarządzać fakturowaniem opłat z tytułu aukcji satelitarnych i procedur udzielania zezwoleń na szczeblu UE.
Personel zewnętrzny	Ponadto personel zewnętrzny Urzędu BEREC ma następujące zadania wspierające prace BEREC: 1. Zapewnianie BEREC wsparcia eksperckiego w wykonywaniu jego zadań regulacyjnych, w tym poprzez wnoszenie we wszystkie działania grup roboczych wkładu w postaci wiedzy fachowej ekspertów z nowego Urzędu BEREC. 2. Wspieranie koordynacji między krajowymi organami regulacyjnymi i innymi właściwymi organami w kontekście nowego mechanizmu paszportu jednolitego oraz ułatwianie wydawania deklaracji paszportowych. 3. Wspieranie BEREC w monitorowaniu dostępności usług, przepustowości i wykorzystania sieci łączności elektronicznej w celu zwiększania odporności i gotowości sieci, analizowanie informacji na temat dostępności usług, przepustowości i wykorzystania sieci łączności elektronicznej i innych odpowiednich infrastruktur cyfrowych oraz wspieranie BEREC w przygotowywaniu wytycznych dotyczących odporności. 4. Gromadzenie danych i informacji od krajowych organów regulacyjnych i właściwych organów oraz wymiana i przekazywanie informacji w związku z nowymi zadaniami regulacyjnymi powierzonymi BEREC, np. dotyczącymi odporności i gotowości sieci oraz nowego mechanizmu paszportu jednolitego. 5. Regularne sporządzanie projektów sprawozdań na temat konkretnych aspektów zmian na europejskim rynku łączności elektronicznej, które to sprawozdania porównawcze dotyczące nowych tematów wspomnianych powyżej mają być przedkładane BEREC. 6. Wspieranie BEREC, pod jego nadzorem, w tworzeniu i rozwijaniu rejestrów i baz danych (zgłoszeń przedsiębiorstw podlegających ogólnemu zezwoleniu i niezbędnych do przeprowadzenia nowej procedury paszportowania na podstawie aktu w sprawie sieci cyfrowych, zasobów numeracyjnych i zgodnych z zaleceniem E.164 numerów służb ratunkowych państw członkowskich). 7. Wspieranie BEREC w prowadzeniu konsultacji publicznych w nowych obszarach na podstawie aktu w sprawie sieci cyfrowych.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

☐ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody

☒ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:

- ☐ wpływ na zasoby własne
- ☒ wpływ na dochody inne
- ☐ Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy						
		Rok **2028**	Rok **2029**	Rok **2030**	Rok **2031**	Rok **2032**	Rok **2033**	Rok **2034**
Urząd BEREC/ODN		**2,337**	**3,515**	**4,675**	**5,257**	**5,257**	**5,257**	**5,257**

Obecna linia budżetowa dotycząca wydatków Urzędu BEREC, który zostanie zastąpiony przez Urząd ds. Sieci Cyfrowych, będzie nadal finansować niezmienioną część Urzędu ds. Sieci Cyfrowych (wkład UE na rzecz Urzędu BEREC nie ulegnie zmianie). Jednocześnie opisane powyżej dodatkowe wydatki na Urząd ds. Sieci Cyfrowych będą finansowane z opłat za zezwolenie na użytkowanie spektrum satelitarnego oraz, jeżeli będą dostępne, z opłat za prawa użytkowania ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych oraz dobrowolnych i rzeczowych wkładów państw członkowskich.

Opłaty satelitarne są powiązane z dwoma głównymi źródłami: opłatami za spektrum związanymi z procedurami dotyczącymi przyszłego przydziału/przedłużenia/odnowienia w odniesieniu do spektrum na szczeblu UE, ustanowionymi w akcie w sprawie sieci cyfrowych i dotyczącymi służby ruchomej satelitarnej (MSS; pierwsza procedura dotycząca pasma częstotliwości 2 GHz przeznaczonego dla MSS ma się odbyć w 2027 r.). Takie opłaty mogą być rozłożone na okresy dłuższe niż 10 lat, a zatem zapewniają stały i stabilny dochód na przykład w oparciu o określoną kwotę za MHz, którą operatorzy satelitarni musieliby zapłacić, odpowiednio do ilości spektrum, którą im udostępniono w przypadku nowej selekcji/przedłużenia/odnowienia.

Jako uzupełnienie, w razie potrzeby i gdyby było to wykonalne z operacyjnego punktu widzenia, opłaty administracyjne/opłaty za spektrum mogłyby być pobierane od przedsiębiorstw objętych unijnym zezwoleniem na świadczenie usług satelitarnych po wejściu w życie aktu w sprawie sieci cyfrowych. Szczegółowe zasady obliczania wysokości opłat i ich pobierania zostaną określone w akcie wykonawczym.

W przypadku udostępnienia ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych opłaty pobierane za prawo do korzystania z takich zasobów będą wnoszone do budżetu ODN.

Ponadto jako dochód mogą być przyjmowane dobrowolne wkłady państw członkowskich i wkłady rzeczowe. Wkłady do budżetu ODN mogłyby również wnosić państw EOG-EFTA oraz państwa trzecie, których krajowe organy regulacyjne uczestniczą obecnie w pracach BEREC i Urzędu BEREC na podstawie porozumienia roboczego i które będą nadal uczestniczyć w pracach BEREC i ODN, a także wszelkie właściwe organy odpowiedzialne za spektrum, które będą uczestniczyć w pracach RSPB i ODN.

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

Dodatkowe wydatki zostaną pokryte z dwóch głównych źródeł:

– części opłat za spektrum z procedur selekcji przeprowadzanych na szczeblu UE w celu przyznania zezwolenia na świadczenie usług satelitarnych (z których pierwsza zostanie przeprowadzona w 2027 r. w odniesieniu do pasma częstotliwości 2 GHz przeznaczonego dla MSS). Jeżeli procedura selekcji nie zostanie przeprowadzona w 2027 r., konieczne będzie przedłużenie obecnych prawa użytkowania, które wygasają w maju 2027 r. W takim przypadku opłaty zostaną nałożone na operatorów zasiedziałych w zamian za przedłużenie, co zapewni pełny zwrot kosztów;

– opłat administracyjnych/opłat za spektrum w przypadku zezwolenia na szczeblu UE.

Metoda ich obliczania będzie określana indywidualnie dla każdej procedury selekcji i pokryją one co najmniej dodatkowe wnioskowane wydatki. W pierwszych latach do końca okresu przejściowego niezbędne dochody będą pobierane odpowiednio do wyników pierwszej już przewidzianej procedury selekcji. Wysokość opłat (które w dużej mierze pokryją koszty) zostanie określona przed rozpoczęciem procedury i, biorąc pod uwagę ograniczoną dostępność tego spektrum, oczekuje się, że będą ona pobierane skutecznie.

Dzięki rozłożeniu tej kwoty na długi okres ponad 10 lat będziemy w stanie sfinansować dodatkowe wydatki od 2028 r. Część dochodów z opłat przekraczająca wydatki, które mają zostać pokryte, zostanie przeniesiona np. do ogólnego budżetu UE.

Wszelkie dodatkowe dochody z innych unijnych opłat za zezwolenie na świadczenie usług satelitarnych, zezwolenie na korzystanie z unijnych zasobów numeracyjnych, a także dobrowolne wkłady rzeczowe państw członkowskich, państw EOG-EFTA i państw trzecich uczestniczących w pracach BEREC i ODN, jak również RSPB i ODN, zostaną wykorzystane na pokrycie dodatkowych wydatków od 2028 r. wraz z dochodami z planowanej selekcji lub przesunięte, np. do ogólnego budżetu UE.

4. WYMIAR CYFROWY

4.1. Wymogi cyfrowe

Ogólny opis wymogów cyfrowych i powiązanych kategorii (dane, cyfryzacja i automatyzacja procesu, rozwiązania cyfrowe lub cyfrowe usługi publiczne)

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
Część II – Gotowość i odporność	Przepływy danych związane z unijnym planem gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej; lub w kontekście reagowania kryzysowego.	BEREC ODN Komisja Europejska Krajowe organy regulacyjne ENISA EU-CyCLONe	Sporządzanie i rozpowszechnianie sprawozdań Współpraca instytucjonalna (w tym reagowanie kryzysowe)	Dane
Część III – Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku	Przepływ danych związanych z ogólnym zezwoleniem, procedurą paszportu jednolitego, wzajemną pomocą i opłatami administracyjnymi. Rozwiązanie cyfrowe: publicznie dostępna unijna baza danych zgłoszeń przekazanych krajowym organom regulacyjnym (scentralizowana baza danych na potrzeby wdrożenia systemu	Komisja Europejska Państwa członkowskie (krajowe organy regulacyjne) Dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej BEREC ODN	Zezwolenie	Dane Rozwiązanie cyfrowe Cyfrowe usługi publiczne

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
	paszportu jednolitego).			
Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział I, Zasady i cele	Przepływy danych związane z planowaniem strategicznym w zakresie spektrum radiowego i zarządzaniem nim. Zakładane przepływy danych dotyczące współpracy w kontekście transgranicznej koordynacji użytkowania spektrum radiowego (w tym w celu przeciwdziałania szkodliwym zakłóceniom).	Właściwe organy państw członkowskich Komisja Europejska RSPB Posiadacze praw użytkowania spektrum Państwa trzecie	Planowanie strategiczne i zarządzanie Współpraca transgraniczna organów krajowych	Dane
Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział II, Przydział	Przepływy danych związane z unijną strategią i planami działania w zakresie spektrum radiowego, skoordynowanym terminem przyznawania praw oraz wnioskami o harmonizację spektrum	Komisja Europejska Właściwe organy państw członkowskich RSPB	Planowanie strategiczne Współpraca między instytucjami	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
	radiowego.	Autorzy wniosku o harmonizację Komitet ds. Spektrum Radiowego	Zarządzanie wnioskami	
Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział III, Przyznawanie praw	Przepływy danych dotyczące indywidualnych praw użytkowania spektrum radiowego, wspólne warunki udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum radiowego, współużytkowanie spektrum oraz procedury selekcji na jednolitym rynku spektrum. Rozwiązanie cyfrowe: dynamiczna baza danych do geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum w celu wspierania i umożliwienia współużytkowania określonych pasm spektrum	Właściwe organy państw członkowskich Zainteresowane strony (w odniesieniu do indywidualnych praw użytkowania) RSPB i RSPG Komisja Europejska ODN Komitet ds. Łączności lub eksperci zewnętrzni BEREC	Zezwolenie i prawa użytkowania Baza danych	Dane Rozwiązanie cyfrowe Cyfrowe usługi publiczne
Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł II, Użytkowanie spektrum w łączności satelitarnej	Przepływy danych dotyczące: - zgłaszania systemów satelitarnych do Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) i ich koordynacji z tą organizacją;	Potencjalni użytkownicy spektrum radiowego Właściwe organy ds. spektrum	Zarządzanie wnioskami Zezwolenie Nadzór i środki	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
	- ogólnych zezwoleń na udostępnianie sieci satelitarnych lub świadczenie usług łączności satelitarnej; - unijnego zezwolenia na użytkowanie spektrum satelitarnego/radiowego; - nadzoru i środków naprawczych w kontekście zgodności sieci satelitarnych i usług łączności satelitarnej działających na podstawie zezwolenia unijnego; - usuwania zakłóceń satelitarnych; oraz - wniosków o koordynację użytkowania spektrum między zastosowaniami naziemnymi i kosmicznymi.	Komisja Europejska ITU RSPB Dostawcy sieci satelitarnych lub usług łączności satelitarnej Posiadacze zezwolenia unijnego (w przypadku których stwierdzono naruszenie warunków) Komitet ds. Spektrum Radiowego	naprawcze	
Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł III, Zasoby numeracyjne	Przepływy danych dotyczące: ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych; krajowych zasobów numeracyjnych; oraz procedury przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych. Rozwiązanie cyfrowe: Baza danych	Krajowe organy regulacyjne ODN BEREC Przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub	Baza danych Wymiana informacji (w tym publikacja) Rozpowszechnianie sprawozdań	Dane Rozwiązanie cyfrowe Cyfrowe usługi publiczne

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
	dotycząca ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych	świadczące usługi łączności elektronicznej	Procedura przyznawania praw	
Część V – Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł I, Przejście na światłowody	Dane i przepływy danych: - Aktualizacja i publikowanie informacji o obszarach wyłączania sieci miedzianej, publikowanie informacji o obszarach wyłączania sieci miedzianej, na których spełniono warunki zrównoważonego rozwoju - Zgłoszenie krajowego planu przejścia na światłowody - Zakładane przepływy informacji dla użytkowników końcowych na obszarach, których dotyczy wyłączenie sieci miedzianej. - Przedkładanie przez operatorów planów wyłączenia sieci miedzianej krajowym organom regulacyjnym	Krajowe organy regulacyjne Państwo członkowskie Operatorzy	Wymiana informacji Przekazywanie informacji Publikowanie informacji	Dane
Część V – Przejście na światłowody,	Dane i przepływy danych: - Opracowanie wytycznych	Krajowe organy regulacyjne	Opracowanie wytycznych i publikowanie	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł III, Wzajemne połączenia Rozdział II: Symetryczne zasady dostępu	i podanie do wiadomości publicznej procedur uzyskiwania dostępu i wzajemnych połączeń - Powiadomienie o wyniku oceny ram regulacyjnych zgodnie z art. 69		informacji Przekazywanie informacji	
Część V – Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł IV: Rynki i konkurencja Rozdział I – Analiza rynku i znacząca pozycja rynkowa	Dane i przepływy danych: - Zalecenie określające rynki produktów i usług, na których uzasadnione jest nałożenie wymogów regulacyjnych - Analiza rynku i zgłaszanie odpowiednich projektów środków regulacyjnych - Zakładane przepływy informacji dotyczących identyfikacji rynków ponadnarodowych i popytu ponadnarodowego - Wytyczne dotyczące analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej	Komisja Europejska Krajowe organy regulacyjne BEREC	Opracowanie zalecenia Przekazywanie informacji Opracowanie wytycznych	Dane
Część V – Przejście na światłowody,	Dane i przepływy danych: - Udostępniony publicznie opis	Krajowe organy regulacyjne	Podawanie do wiadomości	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł IV: Rynki i konkurencja Rozdział II: Środki naprawcze dotyczące dostępu nałożone na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej	systemu księgowania kosztów - Informacje dotyczące procedury zaciągania zobowiązań	Operatorzy	publicznej Przekazywanie informacji	
Część V – Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł IV: Rynki i konkurencja ROZDZIAŁ III: Procedury rynku wewnętrznego w zakresie regulacji rynku	Przepływ informacji dotyczących konsolidacji rynku wewnętrznego w obszarze łączności elektronicznej	Krajowe organy regulacyjne BEREC Komisja Europejska	Wydawanie opinii Przekazywanie informacji	Dane
Część VI – Usługi Tytuł II: Dostęp do	Dane i przepływy danych: - Przekazywanie informacji	Dostawcy usług łączności elektronicznej	Wymiana informacji	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
otwartego internetu	dotyczących dostępu do otwartego internetu - Wymiana informacji z BEREC - Sprawozdanie BEREC na temat głównych praktyk i ustaleń krajowych organów regulacyjnych - Wspólny wzór BEREC służący do gromadzenia informacji od dostawców - Wytyczne BEREC dotyczące realizacji obowiązków krajowych organów regulacyjnych	dla ludności Krajowe organy regulacyjne BEREC	Opracowanie wytycznych Opracowanie wzoru Sprawozdawczość	
Część VI – Usługi Tytuł III: Prawa użytkowników końcowych Rozdział I: Prawa konsumentów	Dane i przepływy danych: - Wymogi informacyjne dotyczące umów - Informacje dotyczące przejrzystości - Wymogi informacyjne dotyczące okresu obowiązywania i rozwiązania umowy	Dostawcy usług dostępu do internetu Konsumenci	Wymiana informacji	Dane
Część VI – Usługi Tytuł III: Prawa użytkowników końcowych	Dane i przepływy danych: - Wymogi informacyjne dotyczące zmiany dostawcy i przenoszenia numerów	Dostawcy usług dostępu do internetu Konsumenci	Wymiana informacji Opracowanie wytycznych	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
Rozdział II: Prawa użytkowników końcowych		ODN BEREC odnośnie do mikroprzedsiębiorstw	Informowanie	
Część VI – Usługi Tytuł III: Prawa użytkowników końcowych Rozdział III: Usługi dodatkowe i funkcje dla użytkowników końcowych Rozwiązanie cyfrowe zgodnie z art. 107 ust. 13. Pierwotną podstawą prawną jest art. 109 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności	Dane i przepływy danych związane z wymogami w zakresie ochrony użytkowników końcowych i usług łączności (zapobieganie nadużyciom finansowym, służby ratunkowe, funkcje połączeń, interoperacyjność sprzętu) Rozwiązanie cyfrowe: - Państwa członkowskie zgłaszają do ODN, do celów prowadzenia przez ODN bazy danych pod nadzorem BEREC, numery zgodne z zaleceniem E.164 służące do kontaktu z systemami PSAP państw członkowskich w celu zapewnienia im możliwości kontaktowania się ze sobą.	Użytkownicy końcowi Dostawcy usług Państwo członkowskie ENISA ODN	Gromadzenie informacji Wymiana informacji Sprawozdawczość	Dane Rozwiązanie cyfrowe

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
elektronicznej (wersja przekształcona).				
Część VII – Zarządzanie Tytuł I: Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy	Dane i przepływy danych: - Zgłoszenia do wszystkich krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów - Sprawozdawczość budżetowa krajowych organów regulacyjnych - Zakładane sprawozdanie wynikające z kontroli budżetowej	Państwo członkowskie Komisja Europejska Krajowe organy regulacyjne	Publikowanie informacji Zgłaszanie Sprawozdawczość	Dane
Część VII – Zarządzanie Tytuł II: Zadania i organizacja BEREC	Dane i przepływy danych związane z zadaniami i organizacją BEREC	BEREC, ODN, krajowe organy regulacyjne, Komisja, Parlament Europejski, Rada i inne zainteresowane strony	Publikowanie informacji Nadzorowanie	Dane
Część VII – Zarządzanie Tytuł IV: Wspólne przepisy i współpraca między BEREC a RSPB	Dane i przepływy danych - Przepływy informacji związane z wspólnymi przepisami i współpracą między BEREC a RSPB, w tym dwuletnimi	BEREC Rada RSPB Parlament Europejski	Składanie sprawozdania	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
	programami prac i zgłoszeniami oraz sprawozdaniami z działalności.	Rada Komisja Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny		
Część VII – Zarządzanie Tytuł V: Urząd ds. Sieci Cyfrowych Rozdział I: Zadania i organizacja ODN	Dane i przepływy danych: - Przepływy informacji związanych z zadaniami i organizacją ODN	ODN ENISA BEREC RSPB Komisja Parlament Europejski Rada Trybunał Obrachunkowy	Składanie sprawozdań Opracowywanie dokumentów i sprawozdań	Dane
Część VII – Zarządzanie Tytuł V: Urząd ds. Sieci Cyfrowych Rozdział II: Budżet i programowanie ODN	Dane i przepływy danych: - Przepływy informacji związane z budżetem i programowaniem ODN	ODN, Parlament Europejski, Rada, Trybunał Obrachunkowy	Przekazywanie informacji Publikowanie informacji	Dane

Odniesienie do wymogu	**Opis wymogu**	**Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ**	**Procesy ogólne**	**Kategorie**
Część VII – Zarządzanie Tytuł V: Urząd ds. Sieci Cyfrowych Rozdział III: Przepisy ogólne	Dane i przepływy danych: - Przepływy informacji związane z ogólnymi przepisami ODN, w tym współpracą z BEREC i RSPB Rozwiązania cyfrowe: - Rozwiązania cyfrowe na potrzeby utworzenia systemu informacyjno-komunikacyjnego zgodnie z art. 174	ODN, BEREC, RSPB, Komisja, krajowe organy regulacyjne, właściwe organy, państwa członkowskie, Parlament Europejski, Rada	Wymiana informacji Składanie oświadczeń Sprawozdawczość	Dane Rozwiązania cyfrowe
CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ I: Przekazywanie informacji, analizy i mechanizmy konsultacji	Dane i przepływy danych: - Przepływy informacji związane z dostarczaniem informacji, analizami i mechanizmami konsultacji	Przedsiębiorstwa udostępniające sieci/usługi łączności elektronicznej, krajowe organy regulacyjne, inne właściwe organy, BEREC, RSPB, Komisja, organy państw członkowskich, organy publiczne, pojedyncze punkty informacyjne, użytkownicy końcowi, konsumenci, producenci	Przekazywanie informacji Wymiana informacji	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ II: Procedury harmonizacji	Dane i przepływy danych: - Przepływy informacji związane z działalnością normalizacyjną	Komisja Europejska, krajowe organy regulacyjne, inne właściwe organy, BEREC, RSPB, Parlament Europejski, Rada, europejskie organizacje normalizacyjne, opinia publiczna	Publikowanie norm Przekazywanie informacji	Dane
CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ III: Rozstrzyganie sporów	Dane i przepływy danych: - Przepływy informacji związane z rozstrzyganiem sporów	Krajowe organy regulacyjne BEREC	Podawanie do wiadomości publicznej Wysyłanie powiadomień	Dane
CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ IV: Współpraca ekosystemowa	Dane i przepływy danych: - Przepływy informacji związane z współpracą ekosystemową	BEREC, ODN, Komisja, krajowe organy regulacyjne, dostawcy sieci łączności elektronicznej, przedsiębiorstwa działające w sektorze łączności elektronicznej lub sektorach ściśle	Publikowanie informacji Przekazywanie informacji	Dane

Odniesienie do wymogu	Opis wymogu	Podmioty, których dotyczy wymóg lub na które wymóg ten ma wpływ	Procesy ogólne	Kategorie
		z nim powiązanych, zainteresowane strony		
CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ VI: Przepisy końcowe	Dane i przepływy danych: - Ogólne przepływy informacji	Komisja, Parlament Europejski, Rada, państwa członkowskie, krajowe organy regulacyjne, Komitet ds. Łączności, Komitet ds. Spektrum Radiowego, BEREC, RSPB, ODN, przedsiębiorstwa, eksperci, zainteresowane strony	Wysyłanie powiadomień Publikowanie informacji	Dane

4.2. Dane

Ogólny opis danych objętych zakresem inicjatywy

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
„Unijny plan gotowości w zakresie infrastruktury cyfrowej” oraz informacje wykorzystane do	Część II – Gotowość i odporność	Opis tego, co plan powinien zawierać, znajduje się w tekście prawnym.	Krajowe organy regulacyjne co dwa lata przekazują do ODN niezbędne informacje na temat architektury, przepustowości, zdolności

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
przygotowania tego planu		BEREC publikuje wspólny wzór, który ma być stosowany przez krajowe organy regulacyjne do gromadzenia informacji do wykorzystania w planie.	i wykorzystania sieci łączności elektronicznej. Przepływy danych wynikające ze współpracy ODN, Komisji Europejskiej i Grupy Współpracy ustanowionej na podstawie art. 14 dyrektywy (UE) 2022/2555, Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA) oraz odpowiednich europejskich organów ds. koordynacji reagowania kryzysowego i ochrony ludności przy przygotowywaniu planu. Przepływy danych związane z udostępnieniem planu. Na żądanie ODN udostępnia Komisji szczegółowe informacje na temat analizy wykorzystanej do przygotowania planu. *BEREC publikuje wspólny wzór na potrzeby gromadzenia informacji od krajowych organów regulacyjnych, gdy tylko będzie on dostępny.*
Informacje zapewniające wspólną orientację sytuacyjną i spójność w reagowaniu kryzysowym	Część II – Gotowość i odporność	//	W przypadku gdy zakłócenie naturalne lub spowodowane przez człowieka, kryzys lub siła wyższa wiążą się lub zbiegają się w czasie z cyberincydentem na dużą skalę, BEREC przekazuje odpowiednie informacje europejskiej sieci organizacji łącznikowych do spraw kryzysów cyberbezpieczeństwa (EU-CyCLONe) i Komisji.

Rodzaj danych	**Odniesienie do wymogu/wymogów**	**Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)**	**Opis przepływu danych**
Dane w kontekście zezwolenia i procedury paszportu jednolitego	Część III – Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku	// Zgłoszenia zamiaru udostępniania sieci lub świadczenia usług dokonuje się zgodnie z formularzem zgłoszenia, który ma zostać udostępniony przez BEREC. Opis informacji, które należy	Państwa członkowskie zgłaszają Komisji nałożenie wszelkich ograniczeń w swobodnym udostępnianiu sieci i świadczeniu usług łączności elektronicznej. Dostawca, który zamierza udostępniać sieci lub świadczyć usługi w jednym lub kilku państwach członkowskich, zgłasza to krajowemu organowi regulacyjnemu jednego z tych państw członkowskich w ramach procedury paszportu jednolitego. Powiadomione właściwe organy przekazują otrzymane zgłoszenie do ODN. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy kilku państw członkowskich, ODN przekazuje je w celach informacyjnych właściwym organom pozostałych państw członkowskich, w których dostawca zamierza prowadzić działalność. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy zamiaru rozszerzenia działalności przez usługodawcę prowadzącego już działalność w jednym lub kilku państwach członkowskich na dodatkowe państwa członkowskie, ODN przekazuje takie zgłoszenie w celach informacyjnych właściwym organom wszystkich zainteresowanych państw członkowskich.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
		zawrzeć w potwierdzeniu zezwolenia, o ile się je podaje.	Organ powiadomiony potwierdza dostawcy zezwolenie na udostępnianie sieci lub świadczenie usług łączności elektronicznej. Powiadomione organy aktualizują informacje o wszystkich otrzymanych zgłoszeniach w publicznie dostępnej unijnej bazie danych co najmniej raz na dwa miesiące.
Wytyczne w sprawie systemu ogólnych zezwoleń i danych w kontekście wzajemnej pomocy	Część III – Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku	//	BEREC publikuje wytyczne dotyczące systemu ogólnych zezwoleń, zapewniając dostawcom dostęp do odpowiednich informacji za pośrednictwem strony internetowej ODN. Każde państwo członkowskie wyznacza krajowy pojedynczy punkt kontaktowy. Krajowy pojedynczy punkt kontaktowy przechowuje aktualne informacje na temat krajowych przepisów i procedur mających zastosowanie do udostępniania sieci i świadczenia usług łączności elektronicznej. Zakładane przepływy danych dotyczące wzajemnej

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			pomocy między właściwymi organami poszczególnych państw członkowskich.
Informacje o kosztach i opłatach administracyjnych	Część III – Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku	//	W przypadku gdy nakłada się opłaty administracyjne, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy publikują roczny bilans swoich kosztów administracyjnych oraz całkowitej kwoty pobranych opłat.
Informacje na temat planowania strategicznego i zarządzania spektrum radiowym (w tym w celu przeciwdziałania szkodliwym zakłóceniom)	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział I, Zasady i cele	//	Właściwe organy muszą poinformować Komisję i inne odpowiednie właściwe organy o decyzji zezwalającej na alternatywne użytkowanie pasma spektrum radiowego zharmonizowanego zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE. Posiadacze praw użytkowania spektrum mogą zwrócić się do RSPB o rozstrzygnięcie kwestii związanych z koordynacją transgraniczną lub szkodliwymi zakłóceniami transgranicznymi. RSPB może wydać opinię, w której proponuje skoordynowane rozwiązanie (i *wydaje* taką opinię na wniosek wyżej wymienionego posiadacza praw użytkowania spektrum). W przypadku gdy kwestie transgraniczne nie zostaną rozstrzygnięte w określonym terminie, właściwe organy z dowolnego zainteresowanego państwa członkowskiego lub posiadacze prawa

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			użytkowania spektrum mogą zwrócić się do Komisji o interwencję.
Unijna strategia i plany działania w zakresie spektrum radiowego	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział II, Przydział	// Zwięzłe wymogi dotyczące treści krajowych planów działania w zakresie spektrum radiowego.	Komisja przedstawia unijną strategię spektrum radiowego. W ciągu 9 miesięcy od ustanowienia unijnych planów działania w zakresie spektrum właściwe organy przedkładają Komisji i RSPB swoje krajowe plany działania w zakresie spektrum. Właściwe organy publikują krajowe plany działania w zakresie spektrum i regularnie je aktualizują. Właściwe organy regularnie składają Komisji i RSPB sprawozdania z realizacji swoich krajowych planów działania w zakresie spektrum.
Wnioski o przegląd przedłużeń terminów w przypadku dopuszczenia alternatywnego użytkowania w drodze wyjątku (*w przypadku gdy użytkowanie spektrum radiowego zharmonizowano za pomocą technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE*)	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział II, Przydział	//	Potencjalny użytkownik spektrum lub Komisja mogą kierować takie wnioski o przegląd do zainteresowanego właściwego organu.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
Wnioski o harmonizację spektrum radiowego	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział II, Przydział	//	Każda zainteresowana strona może przedłożyć Komisji uzasadniony wniosek o rozważenie harmonizacji warunków dotyczących dostępności lub wydajnego użytkowania określonego pasma częstotliwości. Na taki wniosek Komisja organizuje konsultacje publiczne i przedkłada ten wniosek RSPB w celu uzyskania sprawozdania lub opinii lub Komitetowi ds. Spektrum Radiowego (który również może przyjąć opinię). Komisja przekazuje wnioskodawcy uzasadnioną odpowiedź (w rozsądnym terminie, najlepiej sześciu miesięcy od otrzymania wniosku). Komisja publikuje wniosek i odpowiedź.
Informacje o indywidualnych prawach użytkowania	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział III, Przyznawanie praw	//	Właściwe organy informują zainteresowane strony o warunkach, którymi mają być obwarowane indywidualne prawa użytkowania, przed ich nałożeniem. To samo dotyczy kryteriów oceny zgodności. RSPB gromadzi dobre praktyki w zakresie wyboru między ogólnymi zezwoleniami a prawami indywidualnymi.

Rodzaj danych	**Odniesienie do wymogu/wymogów**	**Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)**	**Opis przepływu danych**
Dane dotyczące wspólnych warunków udzielania zezwoleń na użytkowanie spektrum radiowego	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział III, Przyznawanie praw	//	Potencjalni użytkownicy spektrum radiowego w co najmniej dwóch państwach członkowskich (lub Komisja) mogą zwrócić się do właściwych organów danego państwa członkowskiego o ustanowienie w ramach RSPB wspólnych warunków udzielania zezwoleń. O wszelkich takich wnioskach właściwe organy informują Komisję. Zakładane przepływy danych w przypadku gdyby w związku z procesem udzielania zezwoleń Komisja zwróciła się o pomoc do RSPB, ODN, Komitetu ds. Łączności lub ekspertów zewnętrznych.
Inne dane dotyczące praw indywidualnych	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział III, Przyznawanie praw	//	Wnioski posiadaczy praw indywidualnych o przedłużenie ich ważności. Posiadacz praw użytkowania zgłasza właściwemu organowi zamiar przekazania lub dzierżawy praw użytkowania. Wspomniany właściwy organ podaje te informacje do wiadomości publicznej. Każda osoba trzecia zainteresowana użytkowaniem części spektrum na określonym terytorium lub w danym okresie ma prawo zgłosić swoje zainteresowanie właściwemu organowi.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
Dane na potrzeby dynamicznej bazy danych do celów geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział III, Przyznawanie praw	Komisja może przyjmować akty wykonawcze w celu określenia pasm spektrum objętych bazą danych oraz wypracować praktyczne ustalenia i jednolite formaty na potrzeby gromadzenia i przekazywania Komisji danych przez właściwe organy.	Baza danych zawiera aktualne informacje zgromadzone i dostarczone przez państwa członkowskie.
Dane wykorzystywane w kontekście procedury jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział III, Przyznawanie praw	Minimalne wymogi dotyczące treści.	W przypadku zamiaru przeprowadzenia procedury selekcji (lub zmiany lub odnowienia niektórych praw) właściwe organy publikują projekt ostatecznego środka i przekazują go Komisji, RSPB, BEREC oraz właściwym organom innych państw członkowskich. Właściwe organy, RSPB, BEREC i Komisja mogą przedstawić uwagi na temat projektu środka w terminie 30 dni roboczych. W takim przypadku Komisja informuje BEREC i krajowe organy regulacyjne o swoich zastrzeżeniach i jednocześnie publikuje je. W terminie 30 dni roboczych od powiadomienia o zastrzeżeniach Komisji RSPB i BEREC wydają opinie na temat powiadomienia Komisji. Komisja może podjąć decyzję w ciągu 60 dni

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			roboczych od powiadomienia o zastrzeżeniach. W terminie sześciu miesięcy od daty decyzji Komisji właściwy organ zgłasza RSPB, BEREC i Komisji nowy projekt środka. ODN prowadzi rejestr unijnych procedur jednolitego rynku w zakresie spektrum radiowego.
Dane w kontekście zgłaszania systemów satelitarnych do Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) i ich koordynacji z tą organizacją	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł II, Użytkowanie spektrum w łączności satelitarnej	//	Właściwy organ ds. spektrum informuje Komisję i inne właściwe organy w ramach RSPB o wszelkich wnioskach w sprawie zgłoszenia systemu satelitarnego do ITU, jego koordynacji z tą organizacją lub jego rejestracji w niej, który to system ma obejmować więcej niż jedno państwo członkowskie lub stację naziemną. - Państwa członkowskie i Komisja mogą zgłaszać uwagi do wniosku. Po otrzymaniu wniosku w sprawie koordynacji na podstawie przepisów ITU w odniesieniu do częstotliwości lub pozycji orbitalnej systemu satelitarnego lub stacji naziemnej, zainteresowany właściwy organ informuje o tym Komisję i pozostałe właściwe organy za pośrednictwem RSPB. - Zakładane przepływy danych w ramach roli koordynacyjnej RSPB, w przypadku gdy co

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			najmniej dwa właściwe organy otrzymują wnioski dotyczące tego samego pasma częstotliwości lub tej samej pozycji orbitalnej. W przypadku otrzymania wniosku o koordynację użytkowania spektrum radiowego między zastosowaniami naziemnymi i kosmicznymi zgodnie z przepisami ITU w odniesieniu do spektrum radiowego zharmonizowanego zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE, zainteresowany właściwy organ przekazuje taki wniosek Komisji, która bezzwłocznie przekazuje go członkom Komitetu ds. Spektrum Radiowego.

Rodzaj danych	**Odniesienie do wymogu/wymogów**	**Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)**	**Opis przepływu danych**
Dane dotyczące unijnych zezwoleń na użytkowanie spektrum satelitarnego	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł II, Użytkowanie spektrum w łączności satelitarnej	//	Dostawcy przedkładają Komisji zgłoszenie. Zakładane przepływy danych w państwach członkowskich objętych zezwoleniem unijnym udzielonym przez Komisję. Właściwe organy lub wnioskodawcy mogą zwrócić się do Komisji o rozważenie ograniczenia liczby zezwoleń unijnych w danym paśmie spektrum radiowego. W takim przypadku Komisja umożliwia zainteresowanym stronom wyrażenie opinii w ramach konsultacji publicznych. Każde przedsiębiorstwo przedkłada Komisji wniosek o unijne zezwolenie na użytkowanie spektrum radiowego na potrzeby świadczenia usług łączności satelitarnej i udostępniania sieci satelitarnych. - Komisja publikuje takie wnioski po ich otrzymaniu. - RSPB przedstawia Komisji opinię w terminie 10 dni roboczych.

Rodzaj danych	**Odniesienie do wymogu/wymogów**	**Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)**	**Opis przepływu danych**
Dane w kontekście nadzoru i środków naprawczych (w tym usuwania zakłóceń satelitarnych)	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł II, Użytkowanie spektrum w łączności satelitarnej	//	Zakładane przepływy danych w kontekście Komisji (z pomocą RSPB) badającej domniemane naruszenia warunków, którymi obwarowano zezwolenie unijne, lub przepisów prawnych. - W przypadku gdy właściwy organ jest zdania, że posiadacz zezwolenia unijnego nie spełnia warunków, informuje o tym Komisję i RSPB. - W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że posiadacz zezwolenia unijnego nie spełnia warunków, informuje ten podmiot o swoich ustaleniach. - Komisja informuje państwa członkowskie o swoich działaniach w zakresie egzekwowania. W przypadku gdy właściwy organ podejmuje decyzję o odroczeniu stosowania jakiegokolwiek środka przyjętego przez Komisję, informuje o tym Komisję z wyprzedzeniem. W przypadku gdy właściwy organ podejmuje z własnej inicjatywy środki tymczasowe w celu uniknięcia szkodliwych zakłóceń na swoim terytorium, informuje o tym Komisję i pozostałe właściwe organy.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			- Z drugiej strony Komisja może również wystąpić o przyjęcie takich środków tymczasowych.
Dane w kontekście planowania strategicznego w zakresie zasobów numeracyjnych i zarządzania nimi	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł III, Zasoby numeracyjne	//	Zakładane przepływy danych w ramach współpracy między Komisją, ODN oraz krajowymi organami regulacyjnymi przy strategicznym planowaniu w zakresie zasobów numeracyjnych w Unii oraz przy ustalaniu możliwości użytkowania zasobów numeracyjnych do usług transgranicznych lub ogólnoeuropejskich.

Rodzaj danych	**Odniesienie do wymogu/wymogów**	**Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)**	**Opis przepływu danych**
Dane dotyczące ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł III, Zasoby numeracyjne	// Sześć miesięcy od przyjęcia unijnego planu numeracji ODN ustanawia procedurę i system przekazywania informacji.	Zakładany przepływ danych wynikający ze współpracy krajowych organów regulacyjnych z ODN przy przydzielaniu numerów lub zakresów numeracyjnych z ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych. Informacje przekazywane terminowo przez krajowe organy regulacyjne na temat przydziału numerów i beneficjentów numerów (dane, które muszą trafić do bazy danych dotyczącej ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych utworzonej przez ODN).

Rodzaj danych	**Odniesienie do wymogu/wymogów**	**Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)**	**Opis przepływu danych**
Dane dotyczące krajowych zasobów numeracyjnych	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł III, Zasoby numeracyjne	//	Przedsiębiorstwa inne niż dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej mogą zwrócić się do krajowych organów regulacyjnych o przyznanie praw użytkowania zasobów numeracyjnych z krajowych planów numeracji na potrzeby świadczenia im określonych usług. Krajowe organy regulacyjne mogą zwrócić się do ODN o pomoc w koordynowaniu swoich działań, aby zapewnić wydajne zarządzanie zasobami numeracyjnymi. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy okresowo przekazują do ODN dane, które powinny trafić do bazy danych dotyczących zasobów numeracyjnych z prawem ekstraterytorialnego użytkowania na terenie Unii. Krajowe organy regulacyjne publikują krajowe plany numeracji, jak również wszelkie kolejne uzupełnienia lub zmiany do nich. Co dwa lata BEREC przedstawia sprawozdanie na temat krajowych praktyk w zakresie przyznawania praw użytkowania krajowych i ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
Dane w kontekście przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł III, Zasoby numeracyjne	//	Przedsiębiorstwa mogą wnioskować o przyznanie przez krajowe organy regulacyjne indywidualnych praw użytkowania zasobów numeracyjnych. Krajowe organy regulacyjne podejmują decyzję w sprawie wyżej wymienionego wniosku i podają tę decyzję do wiadomości publicznej. Krajowy organ regulacyjny państwa członkowskiego może zwrócić się do krajowych organów regulacyjnych państwa członkowskiego, w którym przyznano prawa użytkowania zasobów numeracyjnych, z wnioskiem wykazującym naruszenie odpowiednich przepisów dotyczących ochrony konsumentów lub przepisów krajowych. Zakładane przepływy danych w powierzonych ODN zadaniach ułatwiania i koordynowania wymiany informacji między krajowymi organami regulacyjnymi poszczególnych zaangażowanych państw członkowskich oraz zapewniania odpowiedniej koordynacji prowadzonych przez nie prac.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
Informacje o wyłączeniu sieci miedzianej i dane dotyczące planowania przejścia	Część V – Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł I, Przejście na światłowody	Obszary wyłączania sieci miedzianej wyznacza się z uwzględnieniem wytycznych Komisji, które mają zostać przyjęte do dnia 29 lutego 2028 r. Warunki zrównoważonego rozwoju wymagają, aby sieci światłowodowe przechodziły w bliskiej odległości od co najmniej 95 % gospodarstw domowych na obszarze wyłączania sieci miedzianej. Krajowe organy regulacyjne określają obiektywne i przejrzyste parametry i kryteria oceny bliskości, rozsądnego wysiłku, rozsądnych kosztów i przystępności cenowej.	Krajowe organy regulacyjne publikują wykaz obszarów wyłączania sieci miedzianej oraz wszelkie aktualizacje wraz z wykazami obszarów wyłączania sieci miedzianej, na których spełniono warunki zrównoważonego rozwoju (publikacja do dnia 30 czerwca 2029 r., a następnie co najmniej co 12 miesięcy przez okres pięciu lat). Do dnia 31 października 2029 r. państwa członkowskie przygotowują i zgłaszają Komisji plan przejścia na światłowody, zawierający informacje na temat zasięgu sieci miedzianej i światłowodowej, środków wdrożeniowych, statusu obszarów wyłączania sieci miedzianej i celów pośrednich w zakresie migracji, przy czym zaktualizowany plan należy zgłosić do dnia 30 czerwca 2034 r., informując o postępach w realizacji. Operatorzy przedkładają krajowym organom regulacyjnym swoje plany wyłączenia sieci miedzianej w terminie sześciu miesięcy od przyjęcia nakazu i składają sprawozdania z postępów we wdrażaniu w odstępach czasu określonych przez odpowiedni organ. Użytkowników końcowych na obszarach, których to dotyczy, informuje się o momencie wyłączenia

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			sieci miedzianej, niezbędnych zmianach w usługach lub urządzeniach oraz dostępnych usługach alternatywnych.

Rodzaj danych	**Odniesienie do wymogu/wymogów**	**Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)**	**Opis przepływu danych**
Procedury dostępu i wzajemnych połączeń oraz wyniki oceny regulacyjnej	Część V – Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł III, Wzajemne połączenia Rozdział II: Symetryczne zasady dostępu	Procedury muszą zapewniać przedsiębiorstwom, w tym MŚP i dostawcom o ograniczonym zasięgu geograficznym, możliwość czerpania korzyści z nałożonych obowiązków. Obowiązki i warunki muszą być obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne, wdrażane zgodnie z art. 186 i 85.	Krajowe organy regulacyjne zapewniają wytyczne i podają do wiadomości publicznej procedury mające zastosowanie w celu uzyskania dostępu i wzajemnych połączeń. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy, które nałożyły obowiązki i warunki na mocy art. 69, oceniają wyniki ich stosowania w terminie pięciu lat od przyjęcia poprzedniego środka oraz informują o wynikach swojej oceny zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 186 i 85.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
Definicje rynków, wyniki analizy rynku, środki regulacyjne i wytyczne	Część V – Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł IV: Rynki i konkurencja Rozdział I – Analiza rynku i znacząca pozycja rynkowa	W zaleceniu określa się rynki produktów i usług zdefiniowane zgodnie z zasadami prawa konkurencji. Analizę rynku należy przeprowadzić zgodnie z procedurami określonymi w art. 186 i 85, terminowo i zakończyć w ciągu jednego roku. Rynki, na których wprowadzono regulację ex ante, poddaje się przeglądowi co pięć lat w celu ustalenia, czy spełnione są trzy kryteria, o których mowa w art. 72 ust. 1. Wytyczne dotyczące znaczącej pozycji rynkowej są zgodne z odpowiednimi zasadami prawa konkurencji i zawierają wskazówki dotyczące stosowania pojęcia znaczącej pozycji rynkowej do regulacji ex ante rynków łączności elektronicznej.	Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych i uwzględnieniu opinii BEREC Komisja przyjmuje zalecenie, w którym określa właściwe rynki produktów i usług, a następnie dokonuje jego regularnego przeglądu co pięć lat. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę rynku oraz informują o odpowiednich projektach środków regulacyjnych zgodnie z art. 85 w ciągu pięciu lat od przyjęcia poprzedniego środka. BEREC przeprowadza analizę potencjalnych rynków ponadnarodowych na uzasadniony wniosek Komisji lub co najmniej dwóch krajowych organów regulacyjnych bądź analizę popytu ponadnarodowego wśród użytkowników końcowych na uzasadniony wniosek Komisji, co najmniej dwóch krajowych organów regulacyjnych lub uczestników rynku. Komisja publikuje wytyczne dotyczące znaczącej pozycji rynkowej po konsultacji z BEREC.
Informacje o systemie	Część V – Przejście	Opis systemu księgowania kosztów	Przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
księgowania kosztów i dane dotyczące weryfikacji zgodności	na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł IV: Rynki i konkurencja Rozdział II: Środki naprawcze dotyczące dostępu nałożone na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej	ze wskazaniem co najmniej głównych kategorii, do których przydziela się koszty, oraz stosowane zasady alokacji kosztów należy podać do wiadomości publicznej. System musi zostać zweryfikowany przez wykwalifikowany niezależny podmiot	znaczącą pozycję rynkową i podlegające obowiązkom związanym z systemem księgowania kosztów podają do wiadomości publicznej opis swojego systemu księgowania kosztów. Wykwalifikowany niezależny podmiot weryfikuje zgodność systemu księgowania kosztów z wymogami i publikuje co roku oświadczenie o zgodności z obowiązującymi wymogami. W przypadku gdy przedsiębiorstwo ma obowiązek określania cen w zależności od kosztów, przedstawia krajowemu organowi regulacyjnemu pełne uzasadnienie swoich cen, w tym dowód, że opłaty są określone w zależności od kosztów, uwzględniając rozsądną stopę zwrotu z inwestycji. Krajowe organy regulacyjne mogą wymagać od przedsiębiorstw dostosowania cen w oparciu o te informacje.
Informacje na temat zobowiązań złożonych przez operatorów o znaczącej pozycji rynkowej	Część V – Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł IV: Rynki i konkurencja Rozdział II: Środki	Zobowiązania muszą być wystarczająco szczegółowe pod względem zakresu, czasu trwania, harmonogramu i sposobu wdrażania, aby umożliwić krajowemu organowi regulacyjnemu przeprowadzenie	Przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową mogą proponować krajowym organom regulacyjnym zobowiązania dotyczące warunków dostępu, współinwestycji lub obu tych rodzajów warunków. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają konsultacje społeczne (test rynkowy) w sprawie

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
	naprawcze dotyczące dostępu nałożone na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej	oceny.	złożonych zobowiązań z zainteresowanymi stronami, w szczególności z osobami trzecimi, których zobowiązania te bezpośrednio dotyczą. Potencjalni współinwestorzy lub podmioty ubiegające się o dostęp mogą przedstawiać opinie na temat zgodności z warunkami i proponować zmiany. Krajowy organ regulacyjny przekazuje wstępne wnioski przedsiębiorstwu, które może zmienić swoją pierwotną propozycję. Po nadaniu zobowiązaniom wiążącego charakteru przedsiębiorstwo bez zbędnej zwłoki informuje krajowy organ regulacyjny o wszelkich zmianach okoliczności istotnych dla zobowiązań. Krajowe organy regulacyjne monitorują, nadzorują i zapewniają przestrzeganie wiążących zobowiązań.
Projekty środków regulacyjnych, uwagi, opinie, decyzje i przyjęty ostateczny środek	Część V – Przejście na światłowody, funkcjonowanie rynków i konkurencja; Tytuł IV: Rynki i konkurencja Rozdział III: Procedury rynku wewnętrznego	Projekty środków muszą zostać opublikowane i przekazane jednocześnie Komisji, BEREC i krajowym organom regulacyjnym w innych państwach członkowskich, wraz z uzasadnieniem zgodnie z art. 20 ust. 3. BEREC wydaje opinię w terminie 30 dni roboczych od rozpoczęcia	Krajowe organy regulacyjne przekazują Komisji, BEREC i innym krajowym organom regulacyjnym projekty środków wchodzących w zakres art. 69, 72 i 73–84, które mogłyby mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Podmioty te mogą zgłaszać uwagi w terminie 30 dni roboczych. W przypadku gdy Komisja wyrazi poważne wątpliwości lub wskaże bariery na rynku wewnętrznym, BEREC wydaje opinię w terminie

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
	w zakresie regulacji rynku	90 dni. Środki tymczasowe na mocy art. 86 obowiązują przez maksymalnie 12 miesięcy.	30 dni roboczych. Krajowe organy regulacyjne informują Komisję i BEREC o wszystkich przyjętych ostatecznych środkach. W przypadku środków tymczasowych krajowe organy regulacyjne niezwłocznie informują o nich Komisję, inne krajowe organy regulacyjne i BEREC. Komisja może przyjąć zalecenia lub wytyczne po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, zasięgnięciu opinii krajowych organów regulacyjnych i uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC.
Informacje na temat zarządzania przepustowością sieci, środki zarządzania ruchem, parametry jakości usług, dane dotyczące zgodności i ustalenia w sprawie egzekwowania przepisów	Część VI – Usługi Tytuł II: Dostęp do otwartego internetu	Składanie przez dostawców co dwa lata sprawozdań obejmujących zarządzanie siecią/ruchem i uzasadnienia. Wzór BEREC do dnia [data przyjęcia +1 rok] r. W wytycznych BEREC szczegółowo określa się parametry jakości usług, metody pomiaru, format informacji (załącznik III), format publikacji (załącznik IV) oraz mechanizmy certyfikacji jakości, w tym parametry dla użytkowników	Dostawcy co dwa lata przekazują krajowym organom regulacyjnym informacje na temat przepustowości sieci i zarządzania ruchem. Krajowe organy regulacyjne udostępniają informacje BEREC. BEREC co dwa lata publikuje sprawozdania na temat praktyk i ustaleń krajowych organów regulacyjnych, wspólny wzór służący do gromadzenia informacji oraz wytyczne dotyczące wdrażania po konsultacji z zainteresowanymi stronami i we współpracy z Komisją. Krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniają wytyczne BEREC dotyczące egzekwowania przepisów.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
		końcowych z niepełnosprawnościami.	
Informacje o umowie, informacje dotyczące przejrzystości, dane dotyczące realizacji celów, powiadomienia o zmianach w umowie, dane dotyczące monitorowania zużycia	Część VI – Usługi Tytuł III: Prawa użytkowników końcowych Rozdział I: Prawa konsumentów	Informacje przekazane w jasny i zrozumiały sposób na trwałym nośniku lub w łatwym do pobrania dokumencie (art. 96 ust. 2). Formularz zawierający podsumowanie warunków umowy może określić Komisja po konsultacji z BEREC. Informacje na temat przejrzystości publikowane w sposób jasny, kompleksowy i nadający się do odczytu maszynowego zgodnie z załącznikiem IV. Format dostępny zgodnie z załącznikiem 1 do dyrektywy (UE) 2019/882 dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Monitorowanie realizacji celów zgodnie z wytycznymi BEREC (art. 95 ust. 3).	Przed zawarciem umowy dostawcy usług dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej dostarczają konsumentom informacje o umowie (załącznik III) i streszczenie umowy. Dostawcy publikują informacje dotyczące przejrzystości (załącznik IV) w formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Dostawcy oferują rozwiązania do monitorowania zużycia zapewniające w odpowiednim czasie informacje na temat poziomów zużycia, a także powiadomienia przed osiągnięciem limitów. Dostawcy powiadamiają konsumentów o zmianach umownych na trwałym nośniku z co najmniej miesięcznym wyprzedzeniem. Dane dotyczące wydajności usług dostępu do internetu są monitorowane zgodnie z wytycznymi BEREC i certyfikowane przez krajowe organy regulacyjne.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
Informacje dotyczące procesu zmiany dostawcy, dane dotyczące przenoszenia numerów, harmonogramy przenoszenia numerów, dane dotyczące ciągłości usług, informacje o rekompensacie, rejestry zgód	Część VI – Usługi Tytuł III: Prawa użytkowników końcowych Rozdział II: Prawa użytkowników końcowych	//	W trakcie procesu zmiany dostawcy przejmujący i dotychczasowi dostawcy usług dostępu do internetu przekazują informacje użytkownikom końcowym. Obaj dostawcy wymieniają się danymi w celu zapewnienia ciągłości i aktywacji w uzgodnionych terminach. Krajowe organy regulacyjne otrzymują informacje umożliwiające monitorowanie zgodności z wymogami oraz zapewnienie, aby użytkownicy końcowi byli informowani i chronieni. Po konsultacji z zainteresowanymi stronami i we współpracy z Komisją BEREC opracowuje wytyczne dotyczące szczegółów procesu i rekompensaty. Przed zawarciem umowy mikroprzedsiębiorstwa informują użytkowników końcowych o wyłączeniach.
Informacje o oszustwach, dane dotyczące zgłoszeń alarmowych, dane dotyczące publicznych ostrzeżeń, dane dotyczące identyfikacji linii wywołującej, informacje użyteczności publicznej,	Część VI – Usługi Tytuł III: Prawa użytkowników końcowych Rozdział III: Usługi	Informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie według zharmonizowanych kryteriów europejskich (akt delegowany do dnia [data przyjęcia +2 lata] r.). Informacje użyteczności publicznej	ODN gromadzi informacje o nadużyciach finansowych od organów krajowych, Europolu i zainteresowanych stron. Po konsultacji z ENISA BEREC wydaje wytyczne dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
informacje dotyczące dostępności dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami	dodatkowe i funkcje dla użytkowników końcowych	w standardowym formacie. Identyfikacja linii wywołującej za pomocą prostych i bezpłatnych środków. Dostępność zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/882	Państwa członkowskie zgłaszają numery PSAP zgodne z zaleceniem E.164 do ODN, który prowadzi odpowiednią bazę danych pod nadzorem BEREC. Dostawcy rozpowszechniają wśród użytkowników końcowych informacje użyteczności publicznej pochodzące od organów publicznych. Dostawcy zapewniają, aby w przypadku zgłoszeń alarmowych informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie były niezwłocznie przekazywane do PSAP. Dostawcy przekazują publiczne ostrzeżenia użytkownikom końcowym na dotkniętych obszarach geograficznych. Dostawcy wdrażają prezentację identyfikacji linii wywołującej i mechanizmy ograniczania na wniosek użytkowników końcowych.
Nazwy krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów oraz ich odpowiednie zadania, zgłoszenia do krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów oraz ich obowiązki, roczne sprawozdania krajowych	Część VII – Zarządzanie Tytuł I: Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy	Publikacja w łatwo dostępnej formie. Sprawozdawczość roczna. Kontrolę budżetową sprawuje się w sposób przejrzysty, a informacje o niej podaje się do wiadomości publicznej.	Państwa członkowskie publikują nazwy krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów oraz informacje o ich zadaniach. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszystkich organach, którym powierzono zadania na podstawie niniejszego rozporządzenia, oraz o ich obowiązkach, w tym o wszelkich zmianach. Krajowe organy regulacyjne składają coroczne

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
organów regulacyjnych, roczne budżety krajowych organów regulacyjnych			sprawozdania na temat stanu rynku, wydanych decyzji, alokacji zasobów i przyszłych planów. Publikuje się roczne budżety krajowych organów regulacyjnych. Kontrolę budżetową sprawuje się w sposób przejrzysty, a informacje o niej podaje się do wiadomości publicznej.
Zadania regulacyjne BEREC (wykaz publiczny), opinie, wytyczne, sprawozdania, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki, zlecone badania, wyniki konsultacji publicznych, dane gromadzone przez krajowe organy regulacyjne, dwuletni program prac, dwuletnie sprawozdanie z działalności, członkowie Rady Organów Regulacyjnych i ich zastępcy, regulamin wewnętrzny, ustalenia robocze z właściwymi podmiotami/organami	Część VII – Zarządzanie Tytuł II: Zadania i organizacja BEREC	W otwartym formacie nadającym się do ponownego użycia i odczytu maszynowego. Publikacje na stronie internetowej BEREC i w unijnym portalu cyfrowym.	BEREC publikuje wykaz zadań regulacyjnych i aktualizuje go w przypadku przydzielenia nowych zadań. BEREC publikuje ostateczne opinie, wytyczne, sprawozdania, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki, zlecone badania i projekty dokumentów do konsultacji publicznych. Wyniki konsultacji publicznych podaje się do wiadomości publicznej. BEREC nadzoruje ODN w zakresie tworzenia i utrzymywania baz danych dotyczących zgłoszeń, zasobów numeracyjnych, PSAP, usług o wartości dodanej i dostępu do służb ratunkowych. Dane gromadzone przez krajowe organy regulacyjne, publikowane w otwartym formacie nadającym się do odczytu maszynowego na stronie internetowej BEREC/w unijnym portalu cyfrowym. Do wiadomości publicznej podaje się wykaz członków Zarządu i ich zastępców wraz z deklaracjami konfliktu interesów. BEREC przyjmuje i publikuje dwuletni program prac, dwuletnie sprawozdanie z działalności oraz

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			regulamin wewnętrzny.
Dwuletni program prac RSPB i dwuletnie sprawozdanie z działalności RSPB oraz wymiana informacji między BEREC a RSPB	Część VII – Zarządzanie Tytuł IV: Wspólne przepisy i współpraca między BEREC a RSPB	//	Rada RSPB przekazuje swój dwuletni program prac Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji, a swoje dwuletnie sprawozdanie z działalności Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu. BEREC i RSPB zapewniają regularną wymianę informacji i wiedzy fachowej w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.
Roczny budżet ODN i roczne skonsolidowane sprawozdanie z działalności Roczne sprawozdanie z postępów w tworzeniu jednolitego rynku łączności elektronicznej	Część VII – Zarządzanie Tytuł V: Urząd ds. Sieci Cyfrowych Rozdział I: Zadania i organizacja ODN	//	Dyrektor przygotowuje projekt rocznego sprawozdania z działalności ODN do oceny i przyjęcia przez Zarząd. Do dnia 1 lipca każdego roku Zarząd przedkłada roczne skonsolidowane sprawozdanie z działalności i jego ocenę Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu. ODN, we współpracy z ENISA, publikuje roczne sprawozdanie z postępów w tworzeniu jednolitego rynku łączności elektronicznej. Projekt sprawozdania przedkłada się BEREC i RSPB do zatwierdzenia przed publikacją.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
Jednolity dokument programowy, budżet roczny, roczne skonsolidowane sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe ODN	Część VII – Zarządzanie Tytuł V: Urząd ds. Sieci Cyfrowych Rozdział II: Budżet i programowanie ODN	//	ODN przekazuje projekt Komisji, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Po otrzymaniu opinii Komisji ODN przyjmuje ostateczny jednolity dokument programowy i budżet. Do dnia 1 marca ODN przedkłada wstępne sprawozdanie finansowe księgowemu Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu. Do dnia 1 lipca dyrektor przedkłada końcowe sprawozdanie finansowe Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu wraz z opinią Zarządu i rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem z działalności.
Wymiana informacji, dostęp do dokumentów, deklaracje interesów, działania komunikacyjne i oceny	Część VII – Zarządzanie Tytuł V: Urząd ds. Sieci Cyfrowych Rozdział III: Przepisy ogólne	Wspólne wzory	Komisja i organy krajowe wymieniają informacje z BEREC, RSPB i ODN na uzasadniony wniosek, w miarę możliwości przy użyciu wspólnych formatów sprawozdawczych. ODN zarządza systemem informacyjno-komunikacyjnym umożliwiającym tę wymianę. Członkowie Zarządu, dyrektor i pracownicy składają deklaracje interesów, przy czym deklaracje członków Zarządu i dyrektora podlegają publikacji. BEREC, RSPB i ODN podają do wiadomości publicznej informacje na temat swoich działań i osiągniętych wyników.

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			Co pięć lat Komisja przeprowadza oceny BEREC, RSPB i ODN i przedstawia ich ustalenia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Zarządowi i opinii publicznej. Obywatele i osoby prawne mogą występować z wnioskami o dostęp do dokumentów będących w posiadaniu BEREC, RSPB i ODN.
Przekazywanie informacji, analizy geograficzne i mechanizmy konsultacji, wyniki analiz	CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ I: Przekazywanie informacji, analizy i mechanizmy konsultacji	Wytyczne BEREC, wspólne formaty sprawozdawcze i wzory	Przedsiębiorstwa udostępniające sieci i usługi łączności elektronicznej przekazują informacje krajowym organom regulacyjnym, innym właściwym organom, BEREC i RSPB na ich wniosek. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy wymieniają się tymi informacjami z Komisją, BEREC, RSPB i organami w innych państwach członkowskich na uzasadniony wniosek. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy przeprowadzają analizy geograficzne dotyczące wdrażania sieci szerokopasmowych, gromadząc dane na temat obecnego zasięgu i prognozy na przyszłość od przedsiębiorstw i organów publicznych. Wyniki analiz są udostępniane władzom lokalnym, regionalnym i krajowym, BEREC i Komisji. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy publikują projekty środków na potrzeby

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			konsultacji publicznych oraz podając wyniki konsultacji do wiadomości publicznej. W kwestiach związanych z usługami łączności elektronicznej organy konsultują się z użytkownikami końcowymi, konsumentami, producentami i przedsiębiorstwami.
Działania normalizacyjne i środki harmonizujące	CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ II: Procedury harmonizacji	normy europejskie; normy międzynarodowe (ITU, CEPT, ISO, IEC)	Komisja publikuje w Dzienniku Urzędowym wykazy nieobowiązkowych norm i specyfikacji technicznych. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy informują Komisję, jeżeli postanowią nie stosować się do zaleceń Komisji, podając uzasadnienie swojego stanowiska. BEREC przedstawia Komisji opinie w kwestiach harmonizacji i może doradzać w sprawie proponowanych środków. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o nieprzyjęciu zaleceń lub decyzji, podając uzasadnienie do wiadomości publicznej.
Procedury i decyzje dotyczące rozstrzygania sporów	CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ III: Rozstrzyganie sporów	//	W celu rozstrzygnięcia sporów między przedsiębiorstwami krajowe organy regulacyjne wydają wiążące decyzje w terminie czterech miesięcy i podają je do wiadomości publicznej. W sporach transgranicznych krajowe organy regulacyjne powiadamiają BEREC, który wydaje

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			opinie wzywające do podjęcia konkretnych działań.
Wytyczne dotyczące współpracy ekosystemowej i postępowania pojednawczego	CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ IV: Współpraca ekosystemowa	Wytyczne BEREC w sprawie współpracy ekosystemowej	BEREC publikuje wytyczne w celu ułatwienia współpracy między dostawcami sieci łączności elektronicznej a przedsiębiorstwami w ściśle powiązanych sektorach. Krajowe organy regulacyjne w ciągu tygodnia informują BEREC o wnioskach o dobrowolne postępowanie pojednawcze i zwołują spotkania pojednawcze. BEREC w ciągu dwóch miesięcy wydaje opinie na temat okoliczności sprawy i wariantów współpracy. Krajowe organy regulacyjne przedstawiają pisemne sprawozdania ze spotkań w terminie jednego miesiąca, uwzględniając w jak największym stopniu opinie BEREC. BEREC publikuje sprawozdanie na temat skutków współpracy ekosystemowej. Komisja dokonuje przeglądu funkcjonowania współpracy ekosystemowej na podstawie sprawozdania BEREC.
Procedury administracyjne, zgłoszenia i sprawozdawczość	CZĘŚĆ VIII: Przepisy ogólne i końcowe TYTUŁ VI: Przepisy końcowe	//	Komisja powiadamia Parlament Europejski i Radę o aktach delegowanych. Państwa członkowskie publikują zawiadomienia o wdrożeniu w krajowych dziennikach urzędowych i przedkładają ich kopie Komisji, która przekazuje informacje Komitetowi ds. Łączności. Państwa członkowskie publikują

Rodzaj danych	Odniesienie do wymogu/wymogów	Normy lub specyfikacje (stosownie do przypadku)	Opis przepływu danych
			informacje na temat praw, zezwoleń i obowiązków oraz przekazują je Komisji w celu zapewnienia publicznej dostępności. Krajowe organy regulacyjne zgłaszają Komisji przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej oraz nałożone obowiązki. Państwa członkowskie przekazują Komisji wymagane informacje do celów przeglądu. BEREC publikuje co trzy lata sprawozdania z wdrażania ogólnego zezwolenia. Komisja co pięć lat dokonuje przeglądu funkcjonowania rozporządzenia i składa sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Powiązanie z europejską strategią w zakresie danych

Niniejsza inicjatywa ustawodawcza jest zgodna z wykorzystywaniem przez organy rządowe danych będących w posiadaniu podmiotów prywatnych (między przedsiębiorstwami a administracją publiczną – B2G) w celu zapewnienia kształtowania polityki i podejmowania decyzji politycznych w oparciu o dowody.

Powiązanie z zasadą jednorazowości

W tym przypadku zasada jednorazowości jest przestrzegana, aby zminimalizować obciążenie administracyjne przedsiębiorstw działających na jednolitym rynku. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają ochronę poufnych informacji handlowych.

4.3. Rozwiązania cyfrowe

Ogólny opis rozwiązań cyfrowych

Rozwiązanie cyfrowe	Odniesienia do	Podstawowa wymagana funkcjonalność	Organ	W jaki sposób	W jaki sposób uwzględniono	Wykorzystanie technologii

	wymogów		odpowiedzialny	zapewniania jest dostępność?	wymóg ponownego wykorzystania?	sztucznej inteligencji (stosownie do przypadku)
Unijna baza danych zgłoszeń	Część III – Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku	Publicznie dostępna unijna baza danych zgłoszeń przekazanych krajowym organom regulacyjnym na potrzeby wdrożenia systemu paszportu jednolitego.	ODN	Nie określono	Nie określono	Nie określono
Dynamiczna baza danych spektrum radiowego	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział III, Przyznawanie praw	Dynamiczna baza danych do celów geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum. Baza danych zawiera aktualne informacje zgromadzone i dostarczone przez państwa członkowskie na temat geolokalizacji dotychczasowego użytkowania spektrum. Ta baza danych jest bezpośrednio dostępna dla każdego potencjalnego użytkownika spektrum radiowego.	ODN	Nie określono	Nie określono	Nie określono

Baza ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł III, Zasoby numeracyjne	Baza danych dotycząca ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych na podstawie informacji na temat przydziału numerów i beneficjentów numerów, które to informacje są przekazywane przez krajowe organy regulacyjne. (*) Zadaniem ODN jest ustanowienie procedury *i systemu* przekazywania informacji. Może on stanowić kolejne rozwiązanie cyfrowe lub być zintegrowany z omawianą bazą danych.	ODN	Nie określono	Nie określono	Nie określono
System informacyjno-komunikacyjny ODN	Część VII – Zarządzanie Tytuł V: Urząd ds. Sieci Cyfrowych Rozdział III: Przepisy ogólne Art. 41	Wspólna platforma wymiany informacji między BEREC, RSPB, Komisją, krajowymi organami regulacyjnymi i właściwymi organami odpowiedzialnymi za spektrum Specjalny interfejs do przekazywania wniosków o udzielenie informacji i zgłoszeń (art. 173) Platforma służąca wczesnemu	ODN (specyfikacje techniczne i funkcjonalne przyjęte przez Zarząd)	Nie określono	Nie określono	Nie określono

	rozporządzenia w sprawie BEREC	identyfikowaniu potrzeb w zakresie koordynacji między krajowymi organami regulacyjnymi a właściwymi organami odpowiedzialnymi za zarządzanie spektrum				

4.4. Ocena interoperacyjności

Ogólny opis cyfrowych usług publicznych, na które te wymogi mają wpływ

Cyfrowa usługa publiczna lub kategoria cyfrowych usług publicznych	**Opis**	**Odniesienia do wymogów**	**Rozwiązania w zakresie Interoperacyjnej Europy** **(NIE DOTYCZY)**	**Inne rozwiązania w zakresie interoperacyjności**
Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku	Ustanawia się ramy jednolitego paszportowania w odniesieniu do udostępniania sieci i świadczenia usług łączności elektronicznej w obrębie systemu ogólnych zezwoleń. Obejmują one prowadzenie publicznie dostępnej unijnej bazy danych zgłoszeń przekazywanych krajowym organom regulacyjnym oraz poszczególnych przepływów danych.	Część III – Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku	//	Nie określono.
Ramy zarządzania, przydzielania i wykorzystania kluczowych zasobów łączności elektronicznej (spektrum i numeracji)	W szczególności: - baza ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych; oraz - dynamiczna baza danych do celów geolokalizacji i monitorowania	Część IV – Zasoby (spektrum i numeracja); Tytuł I, Spektrum – rozdział III, Przyznawanie praw; Tytuł III, Zasoby numeracyjne	//	Nie określono.

Cyfrowa usługa publiczna lub kategoria cyfrowych usług publicznych	Opis	Odniesienia do wymogów	Rozwiązania w zakresie Interoperacyjnej Europy (NIE DOTYCZY)	Inne rozwiązania w zakresie interoperacyjności
	możliwości użytkowania spektrum. Dynamiczna baza danych skupiająca się na konkretnych pasmach częstotliwości powinna pomóc w identyfikacji niedostatecznie użytkowanego spektrum oraz wspierać bardziej efektywne praktyki w zakresie użytkowania i współużytkowania spektrum.			

Wpływ wymogów na interoperacyjność transgraniczną dla każdej cyfrowej usługi publicznej

Cyfrowa usługa publiczna #1 – Udzielanie zezwoleń i paszportowanie na jednolitym rynku

Ocena	Środki	Potencjalne utrzymujące się bariery (jeśli dotyczy)

Ocena	Środki	Potencjalne utrzymujące się bariery (jeśli dotyczy)
Dostosowanie do istniejących polityk cyfrowych i sektorowych. Proszę wymienić mające zastosowanie polityki cyfrowe i sektorowe.	Wprowadza usprawniony system oparty na zgłoszeniach, umożliwiający dostawcom prowadzenie działalności w jednym lub kilku państwach członkowskich na podstawie jednego zezwolenia, co poprawia interoperacyjność prawną.	
Środki organizacyjne na rzecz sprawnego transgranicznego świadczenia cyfrowych usług publicznych. Proszę wymienić przewidywane środki zarządzania.	W ramach procedury paszportu jednolitego ustalono, że dostawca przekazuje zgłoszenie do krajowego organu regulacyjnego jednego z tych państw członkowskich, w których zamierza udostępniać sieci lub świadczyć usługi. Wprowadzono dodatkowe przepływy danych w celu uregulowania sposobu koordynacji między państwem członkowskim a ODN. Każde państwo członkowskie wyznacza krajowy pojedynczy punkt kontaktowy. ODN odpowiada za prowadzenie centralnej bazy danych wszystkich zgłoszeń przekazywanych w kontekście procedury paszportu jednolitego. Właściwe organy powinny przekazywać ODN tylko pełne zgłoszenia.	
Środki podjęte w celu zapewnienia wspólnego zrozumienia danych. Proszę wymienić takie środki.	Zgłoszenia zamiaru udostępniania sieci lub świadczenia usług dokonuje się zgodnie z formularzem zgłoszenia, który ma zostać udostępniony przez BEREC.	
Stosowanie wspólnie uzgodnionych otwartych specyfikacji i norm	Na tym etapie niczego nie sprecyzowano.	

Ocena	Środki	Potencjalne utrzymujące się bariery (jeśli dotyczy)
technicznych. Proszę wymienić takie środki.		

Cyfrowa usługa publiczna #2 – ramy zarządzania, przydzielania i wykorzystania kluczowych zasobów łączności elektronicznej (spektrum i numeracji)

Ocena	Środki	Potencjalne utrzymujące się bariery (jeśli dotyczy)
Dostosowanie do istniejących polityk cyfrowych i sektorowych. Proszę wymienić mające zastosowanie polityki cyfrowe i sektorowe.	//	
Środki organizacyjne na rzecz sprawnego transgranicznego świadczenia cyfrowych usług publicznych. Proszę wymienić przewidywane środki zarządzania.	ODN tworzy dynamiczne bazy danych do celów geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum oraz zarządza tymi bazami danych. ODN, we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi i pod nadzorem BEREC, tworzy i aktualizuje bazę danych dotyczącą ogólnoeuropejskich zasobów numeracyjnych.	

Ocena	Środki	Potencjalne utrzymujące się bariery (jeśli dotyczy)
Środki podjęte w celu zapewnienia wspólnego zrozumienia danych. Proszę wymienić takie środki.	Komisja, w jak największym stopniu uwzględniając opinie RSPB, może przyjmować akty wykonawcze w celu określenia pasm spektrum objętych dynamiczną bazą danych i opracować jednolite formaty na potrzeby gromadzenia i przekazywania danych przez właściwe organy. Sześć miesięcy po przyjęciu unijnego planu numeracji ODN ustanawia procedurę przekazywania informacji, które powinny trafić do ogólnoeuropejskiej bazy danych dotyczącej zasobów numeracyjnych.	
Stosowanie wspólnie uzgodnionych otwartych specyfikacji i norm technicznych.	W późniejszym terminie ODN ustanawia specyfikacje techniczne na potrzeby dynamicznej bazy danych do celów geolokalizacji i monitorowania możliwości użytkowania spektrum oraz ogólnoeuropejskiej bazy danych dotyczącej zasobów numeracyjnych.	

4.5. Środki wspierające cyfrowe wdrażanie

Ogólny opis środków wspierających cyfrowe wdrażanie

Opis środka	Odniesienia do wymogów	Rola Komisji (jeżeli dotyczy)	Zaangażowane podmioty (jeżeli dotyczy)	Harmonogram (jeżeli dotyczy)
Ustalenia dotyczące wymiany informacji między właściwymi organami krajowymi a ODN zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/903 mogą zostać doprecyzowane przez Komisję	Artykuł 11	Przyjęcie aktów wykonawczych	//	Po przyjęciu aktu w sprawie sieci cyfrowych

Opis środka	**Odniesienia do wymogów**	**Rola Komisji** (jeżeli dotyczy)	**Zaangażowane podmioty** (jeżeli dotyczy)	**Harmonogram** (jeżeli dotyczy)
w drodze aktów wykonawczych.				
W aktach wykonawczych można określać pasma spektrum objęte bazą danych oraz wypracować praktyczne ustalenia i jednolite formaty na potrzeby gromadzenia i przekazywania Komisji danych przez właściwe organy.	Artykuł 28	Przyjęcie aktów wykonawczych	RSPB (poglądy, które należy wziąć pod uwagę)	Po przyjęciu aktu w sprawie sieci cyfrowych
ODN ustanawia procedurę i system przekazywania informacji zgodnie z art. 47 ust. 4 i art. 48 ust. 4 akapit czwarty.	Artykuł 47	//	ODN	Sześć miesięcy po przyjęciu unijnego planu numeracji
Na podstawie opinii BEREC Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające specyfikacje techniczne, standardowe elementy kosztów, metody obliczania kosztów dla produktów zharmonizowanych oraz ofertę ramową związaną ze zharmonizowanymi produktami dostępu.	Artykuł 81	Przyjęcie aktów wykonawczych	BEREC	6 miesięcy od przyjęcia niniejszego rozporządzenia

Opis środka	**Odniesienia do wymogów**	**Rola Komisji** (jeżeli dotyczy)	**Zaangażowane podmioty** (jeżeli dotyczy)	**Harmonogram** (jeżeli dotyczy)
Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy techniczne dotyczące przekazywania publicznych ostrzeżeń za pomocą portfela cyfrowego wydanego na podstawie rozporządzenia (UE) nr 910/2014 wszystkim użytkownikom końcowym, których to dotyczy, w tym użytkownikom końcowym korzystającym z roamingu.	Artykuł 108	Przyjęcie aktów wykonawczych	Komisja Europejska Użytkownicy końcowi	//
Komisja może, w tym w drodze aktu wykonawczego, zharmonizować metody gromadzenia informacji przez krajowe organy regulacyjne.	Artykuł 184	Przyjęcie aktów wykonawczych	Komisja Europejska	//
Komisja podejmuje, w drodze aktów wykonawczych, odpowiednie środki wykonawcze oraz wprowadza obowiązek wdrożenia odpowiednich norm lub specyfikacji technicznych, zamieszczając odesłania do nich jako norm obowiązkowych lub obowiązkowych specyfikacji	Artykuł 189	Przyjęcie aktów wykonawczych i norm	Komisja Europejska	//

Opis środka	**Odniesienia do wymogów**	**Rola Komisji** (jeżeli dotyczy)	**Zaangażowane podmioty** (jeżeli dotyczy)	**Harmonogram** (jeżeli dotyczy)
technicznych na liście norm lub specyfikacji technicznych opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.				
Komisja jest uprawniona do przyjmowania, po konsultacji z BEREC, aktów delegowanych ustanawiających środki niezbędne do zapewnienia możliwości dokonywania skutecznych zgłoszeń alarmowych w Unii, odnoszące się do specyfikacji technicznych pozwalających na inicjowanie zgłoszeń alarmowych przy użyciu portfela cyfrowego, rozwiązań w zakresie informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie, zharmonizowanych europejskich kryteriów dotyczących lokalizacji osoby wykonującej połączenie, równoważnego dostępu dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz przekierowywania do najbardziej odpowiedniego PSAP.	Artykuł 107	Przyjęcie aktów delegowanych	Komisja Europejska BEREC	Data przyjęcia +2 lata w przypadku pierwszego aktu delegowanego

Opis środka	**Odniesienia do wymogów**	**Rola Komisji** (jeżeli dotyczy)	**Zaangażowane podmioty** (jeżeli dotyczy)	**Harmonogram** (jeżeli dotyczy)
Zarząd przyjmuje specyfikacje techniczne i funkcjonalne w celu utworzenia systemu informacyjno-komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1. Ten system podlega prawom własności intelektualnej i musi zapewniać wymagany poziomi poufności.	Artykuł 174	//	Zarząd ODN	//